

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

حقوق نخبگان علمی و فرهنگی

در آئینه قوانین و مقررات

- ریاست جمهوری

- شورای عالی انقلاب فرهنگی

- هیأت وزیران

- شورای هدایت استعدادهای درخشان

- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

- ۹۰-

حقوق نخبگان علمی و فرهنگی در آینه قوانین و مقررات

تئیه و تدوین : باشگاه خردورزان

مدیر پروژه : توکل محرمی

همکاران: مهندس احمد حیدری، سرکار خانم زارعی

تایپ : سرکار خانم جغتابی

صفحه‌آرایی : مهدی سوری

نوبت چاپ : اول، ۱۳۸۷

شمارگان : ۳۰۰۰ نسخه

ناشر : وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - معاونت فرهنگی و اجتماعی، اداره کل امور فرهنگی

• تهران: شهرک قدس - میدان صنعت - خیابان خوردین - خیابان هرمزان

نشیش پیروزان جنوبی - ط ۵ - اداره کل امور فرهنگی - تلفن: ۸۲۲۳۳۴۰،

WWW.DOF.IR

• تهران: خیابان آزادی - خیابان شهید حبیب‌الله - خیابان شهید قاسمی(صلع

شمالي دانشگاه صنعتی شریف) - کوچه شهید تیموری - بن بست شهرام

پلاک ۶ - ط ۲ - باشگاه خردورزان - تلفن ۰۶۰۱۹۹۳۰ - ۶۶۱۶۵۸۴۱،

WWW.KHERADVARZAN.IR

فهرست مطالب

صفحه عنوان

.....غ	حیطه مفهومی «استعداد درخشنان»
.....ک	تعریف نخبه
.....ک	مصادیق نخبگی
.....ه	استعدادهای درخشنان به چه کسانی اطلاق می‌شود؟
.....و	آینده شغلی دانشجویان استعداد درخشنان
۱.....۱	۱. مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی
۲.....۱	۱.۱ دفتر جذب نخبگان
۳.....۱	۱.۱.۱ ایجاد دفتر جذب نیروهای متخصص خارج از کشور
۳.....۱	۱.۱.۲ آئین نامه جذب نخبگان
۵.....۱	۱.۱.۳ انتخاب رئیس دفتر جذب نخبگان
۵.....۱	۱.۱.۴ انتخاب و تائید سه تن از اعضای شورای دفتر جذب نخبگان
۵.....۱	۱.۱.۵ انتخاب ۵ تن دیگر از اعضاء شورای دفتر جذب نخبگان
۶.....۱	۱.۱.۶ تائید انتخاب نماینده وزیر فرهنگ و آموزش عالی در شورای دفتر جذب نخبگان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶	اصلاح ماده (۳) آئین نامه جذب نخبگان
۶	انتخاب رئیس دفتر جذب نخبگان
۶	تأیید نیازمندی های دفتر جذب نخبگان
۷	تعیین جایگزین نخست وزیر در شوراها و هیأتهای مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی
۸	تصویب اعتبارات مورد نیاز سال ۶۹ شورای جذب نخبگان
۹	تأیید اصلاح وظایف و جایگاه دفتر جذب نخبگان
۱۰	۱.۲ شورای پژوهشگاهی علمی کشور و مراکز تحقیقاتی
۱۱	سیاست تحقیقاتی کشور
۱۴	آئین نامه شورای پژوهشگاهی علمی کشور
۱۶	تمکیل بند ماده (۵) آئین نامه شورای پژوهشگاهی علمی کشور
۱۶	تلفیق برنامه های تحقیقاتی بخش های مختلف توسط شورای پژوهشگاهی علمی کشور در نظام برنامه ریزی پنج ساله دوم
۱۷	اصلاح تلفیق برنامه های تحقیقاتی بخش های مختلف توسط شورای پژوهشگاهی علمی کشور در نظام برنامه ریزی پنج ساله دوم
۱۷	انتخاب ۵ نفر از اعضای شورای پژوهشگاهی علمی کشور
۱۸	مراکز تحقیقاتی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
اصلاح تبصره ۳ بند ۳ پژوهشکده در تعاریف و ضوابط تاسیس مراکز تحقیقاتی.....	۲۱
قانونمند کردن گردهماییهای علمی - تخصصی.....	۲۱
اساستنامه شهرکهای علمی و تحقیقاتی.....	۲۲
اداره شهرکهای علمی - تحقیقاتی	۲۷
درباره عضویت وزrai کشاورزی و جهاد سازندگی در شورای پژوهشهاای علمی کشور.....	۲۷
تمکیل و اصلاح اساستنامه شهرکهای علمی و تحقیقاتی.....	۲۷
بازنگری مصوبات شورای عالی درخصوص تحقیقات.....	۲۹
اعطای نشان امام خمینی(ره) به عنوان عالی ترین نشان دولتی جمهوری اسلامی ایران به محققان، نویسندها و شخصیتهای جهانی	۲۹
عضویت رئیسی فرهنگستانها در شورای پژوهشهاای علمی کشور.....	۲۹
۱ فرهنگستانها	۳۰
ضوابط تاسیس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران.....	۳۱
اساستنامه فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران.....	۳۲
اساستنامه فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی	۳۸
الحق یک تبصره به ذیل ماده (۱۰) اساستنامه فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران	۴۵

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

الحق یک تبصره به ذیل ماده (۱۰) اساسنامه فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران..... ۴۵	۴۵
کمیته بررسی صلاحیت اعضاء فرهنگستان زبان و ادب فارسی ۴۶	۴۵
اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی..... ۵۰	۴۶
انتخاب اعضای اولیه فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران..... ۵۱	۵۰
انتخاب چهارت تن از اعضاء هیات امناء فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران ... ۵۲	۵۱
انتخاب اعضاء فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران..... ۵۳	۵۲
تأیید انتخاب اعضاء هیات امناء فرهنگستان علوم پزشکی..... ۵۴	۵۳
انتخاب عضو هیات امناء فرهنگستان علوم ۵۴	۵۴
اصلاحات اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی..... ۵۵	۵۴
شمول استفاده فرهنگستانها از قانون تشکیل هیاتهای امناء دانشگاهها و موسسات آموزش عالی پژوهشی..... ۵۵	۵۵
اضافه یک تبصره به ماده ۱۷ اساسنامه فرهنگستان علوم..... ۵۵	۵۵
اضافه یک تبصره به ماده ۵ اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی ۵۶	۵۵
افزایش گروه دامپزشکی به گروههای علمی فرهنگستان علوم ۵۶	۵۶

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
اصلاح اساسنامه فرهنگستانها	۵۶
وابستگی فرهنگستانها به نهاد ریاست جمهوری	۵۷
توضیح درباره ماده ۴ اصلاحی اساسنامه فرهنگستانها	۵۷
تأیید انتخاب اعضای هیات امنای فرهنگستانها	۵۸
اصلاح اساسنامه فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران	۵۸
اصلاح اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی	۵۹
مستثنی نبودن ریاست فرهنگستانها از قانون منوعیت دو شغلی	۵۹
وظایف فرهنگستان علوم در امور تحقیقاتی	۶۰
بازنگری مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص فرهنگستانها	۶۰
اساسنامه فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران	۶۱
کلیات تأسیس مرکزی برای ارزیابی و آینده‌نگری علوم، فن‌آوری و توسعه کشور زیر نظر فرهنگستان علوم	۶۷
تأیید انتخاب رئیس فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران	۶۷
درباره تأیید اعضای پیوسته فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران	۶۷
تمکیل اساسنامه فرهنگستانها	۶۸
بازنگری در گزینش عملی رشته‌های هنر	۶۹

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
اصلاح اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی	۷۰
تأسیس مؤسسه فرهنگی - هنری صباوابسته به فرهنگستان هنر	۷۰
الحق ماده ۱۴ (مکرر) به اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی	۷۱
۱.۴ المپیادی‌ها و پذیرش بدون کنکور	۷۲
پذیرش دانشآموzan ممتاز شرکت کننده در مسابقات بین‌المللی ریاضی در رشته "ریاضی" دانشگاه‌ها، بدون شرکت در کنکور	۷۳
تعییم مصوبه شماره ۱۸۰۸ / دش مورخ ۲۲/۶/۶۷ شورایعالی به دانشآموzan ممتازی که در المپیاد فیزیک شرکت می‌نمایند	۷۳
معافیت از شرکت در آزمون سراسری گروه آزمایشی ریاضی و فنی دانشگاهها	۷۴
موافقت با افزایش تعداد دانشآموzan ممتازی که بعلت شرکت درالمپیاد ریاضی از شرکت در آزمون سراسری گروه فنی و مهندسی معاف می‌شوند	۷۴
پذیرش دانشآموzan برگزیده چهت شرکت در المپیاد شیمی و کامپیوتر در دانشگاهها بدون شرکت در آزمون سراسری	۷۴
اساسنامه باشگاه دانش پژوهان جوان	۷۵
درباره اصلاح اساسنامه باشگاه دانش پژوهان جوان	۸۰
معافیت دانشآموzan برگزیده المپیادهای ادبیات فارسی و زیست‌شناسی از شرکت در آزمون سراسری	۸۱
تعییم‌مزایایی برگزیدگان المپیاد فیزیک به اعضای تیم نجوم سمپاد	۸۱

فهرست مطالب

عنوان	
صفحه	
۸۲.....	۵. استعدادهای درخشان
۸۳.....	ماده واحد در مورد وابستگی "سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان" به وزارت آموزش و پرورش
۸۳.....	مساعدت مادی و معنوی به دانشجویانی که دارای استعداد قوی هستند
۸۳.....	آین نامه اعطای ارز و تسهیلات به دانشجویان ایرانی دوره‌های فوق لیسانس و دکتری شاغل تحصیل خارج از کشور که از بورس یا ارز دولتی استفاده نمی‌کنند
۸۵.....	پذیرش کارگر نمونه سال و کارگران نمونه جهت تحصیل در دانشگاهها و آموزشکده‌های فنی
۸۵.....	پذیرش بدون کنکور دونفر از کسانی که هرساله در مسابقات بین المللی قرائت قرآن رتبه اول را کسب می‌کنند
۸۶.....	تدارک تأسیس مرکز آموزش عالی ویژه برای دانشجویان نخبه و با استعداد
۸۶.....	تأثید کلیات طرح شکوفا سازی استعدادهای درخشان
۸۷.....	آین نامه تشکیل «شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی»
۸۸.....	انتخاب چهار نفر اعضای هیأت علمی شورای هدایت استعدادهای درخشان
۸۸.....	تصویب چهارصد و نوزدهمین جلسه مورخ ۲۲/۰۷/۷۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی
۹۰.....	آین نامه تشکیل «شورای هدایت استعدادهای درخشان» ویژه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۹۲.....	سیاست‌ها و راهکارهای کاهش مهاجرت نخبگان

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
اصلاح ماده ۳ آیین نامه شورای هدایت استعدادهای درخشان	۹۴
طرح اهدای جایزه ادبی جلال آل احمد	۹۴
۱. انجمن آثار و مفاخر فرهنگی	۹۶
اساسنامه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی	۹۷
تائید صلاحیت ۸ تن از شخصیت‌های دانشگاهی و فرهنگی جهت عضویت شش تن از آنان در هیات امناء انجمن آثار و مفاخر فرهنگی	۹۸
متتم اساسنامه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی	۹۹
تائید صلاحیت یکی از اعضای هیات امنای انجمن آثار و مفاخر فرهنگی	۱۰۰
انتخاب عنفر برای عضویت در هیأت امنای انجمن آثار و مفاخر فرهنگی	۱۰۱
۱.۱. تشكلهای علمی، ادبی و هنری	۱۰۲
ماده واحده در رابطه با تأسیس انجمن‌های علمی و ادبی و هنری	۱۰۳
نحوه تشکیل و صدور تأسیس انجمن‌های علمی و ادبی و هنری جایگزین مصوبه شماره ۱۹۰۶/دش مورخ ۵/۶/۷۰ شورایعالی	۱۰۳
تأسیس انجمن علمی بانوان ایران متخصص در علوم پزشکی	۱۰۴
اساسنامه صندوق حمایت از پژوهشگران کشور	۱۰۵
اصلاح ماده ۶ اساسنامه صندوق حمایت از پژوهشگران کشور	۱۱۰

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

اصلاح بند ۴ ماده ۶ «ضوابط و مقررات تأسیس مراکز، مؤسسات، کانون‌ها و انجمن‌های فرهنگی و نظارت بر آنها».....	۱۱۰
۱۱۱.....	۸
اساسنامه بنیاد ملی نخبگان کشور.....	۱۱۲
اصلاح بند «ب» ماده ۸ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان کشور.....	۱۱۸
اصلاح و تکمیل مواد ۵ و ۸ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان.....	۱۱۸
آینین‌نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی.....	۱۱۹
دستورالعمل حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر	۱۲۳
شرایط و ترکیب اعضای حقیقی شورای نخبگان.....	۱۲۸
هزینه‌کرد ۳۰(سی) درصد اعتبارات بنیاد در چارچوب اساسنامه و آینین‌نامه‌های مالی و معاملاتی و پشتیبانی و حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر بنیاد.....	۱۲۹
ماده واحد اعطای اعتبار ویژه پژوهشی بنیاد ملی نخبگان ویژه پژوهشگران جوان ۱۲۹.....	
دستورالعمل حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر	۱۳۰
دستورالعمل ارائه تسهیلات خدمات نظام وظیفه به نخبگان و استعدادهای برتر..	۱۳۲
آینین‌نامه انتخاب و پشتیبانی برگزیدگان از میان مختاران.....	۱۳۷
فرم سوابق تحصیلی و افتخارات بنیاد	۱۴۱

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۲. مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان	۱۴۵
آین نامه داخلی شورای هدایت استعدادهای درخشان	۱۴۶
آین نامه تشکیل دفتر استعدادهای درخشان	۱۴۷
آین نامه تسهیلات آموزشی و پژوهشی برای دانشجویان ممتاز دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری PHD	۱۴۸
آین نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز	۱۵۱
دستورالعمل چگونگی تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی	۱۵۳
نحوه اجرای دستورالعمل چگونگی تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی	۱۵۶
آین نامه نحوه پذیرش برگریدگان	۱۵۸
آین نامه تسهیلات پژوهشی ویژه دانشجویان ممتاز	۱۶۰
آین نامه تشکیل کمیته کارشناسی مسائل استعدادهای درخشان	۱۶۲
آین نامه تشکیل کمیته سیاستهای حمایت و هدایت استعدادهای درخشان	۱۶۳
آین نامه اعطای کمک هزینه و بورس تحصیلی به استعدادهای درخشان در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور	۱۶۴
تسهیلات تحصیلی جهت پذیرش دانشجویان ممتاز در مقطع کارشناسی ارشد ..	۱۶۵
آین نامه دوره دکتری پیوسته در رشته‌های خاص برای استعدادهای درخشان ..	۱۶۶

فهرست مطالب

عنوان	
صفحه	
۱۷۱.....سایر مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشنان	۱۷۱
آیین نامه ارائه تسهیلات به برگزیدگان علمی برای ورود به دوره‌های تحصیلی بالاتر	۱۷۱
۳. شورای هدایت استعدادهای درخشنان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ^{۱۷۹}	
شورای هدایت استعدادهای درخشنان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ^{۱۸۰}	
ساختار تشکیلاتی ^{۱۸۱}	
آیین نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشنان در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ^{۱۸۱}	
آیین نامه نحوه پذیرش برگزیدگان المپیادهای علمی و جشنواره‌های دانش‌آموزی در رشته‌های علوم پزشکی ^{۱۸۳}	
آیین نامه سطح‌بندی عملکرد استثنایی و تسهیلات اعطایی به استعدادهای درخشنان در دانشگاه‌های علوم پزشکی مستقل و موسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ^{۱۸۶}	
دستورالعمل ارزشیابی و بودجه‌بندی استعدادهای درخشنان در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و موسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ^{۱۸۹}	
۴. انجمنهای علمی ^{۱۹۲}	
الف: انجمن‌های علمی تخصصی ^{۱۹۳}	
تاریخچه و معرفی انجمن‌های علمی ^{۱۹۳}	

فهرست مطالب

عنوان	
شرایط علمی موسسان	۱۹۳
- شرایط علمی موسسان، مدیران و اعضای انجمن	۱۹۳
- تخصصی بودن انجمن‌های علمی	۱۹۴
- اهداف و وظایف انجمن‌های علمی	۱۹۴
- انجمن‌های علمی سازمان‌های غیرانتفاعی هستند.	۱۹۴
- انجمن‌ها به دولت وابسته نیستند.	۱۹۵
- سازمان و تشکیلات انجمن‌های علمی	۱۹۵
تاریخچه انجمن‌های علمی	۱۹۶
آیین‌نامه نحوه تشکیل و شرح وظایف کمیسیون موضوع ماده ۴	۱۹۹
«اساستنامه نمونه» انجمن‌های علمی تخصصی وزارت علوم	۲۰۳
ب: انجمن‌های علمی دانشجویی	۲۱۱
آیین‌نامه انجمنها و اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاهها و	
مؤسسات آموزش عالی	۲۱۱
دستورالعمل نحوه تهییه مدارک جهت اخذ فعالیت اتحادیه انجمن‌های علمی	
دانشجویی	۲۲۱
فرم درخواست مجوز فعالیت اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی	۲۲۳

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
جشنواره ملی حرکت	۲۲۴
۵. متفرقه	۲۲۶
سند فرایندی (ویژه)	۲۲۷
تمهید شرایط حفظ و استفاده بهینه از نخبگان	۲۲۷
دستورالعمل نحوه انتخاب استاد نمونه	۲۴۸
دستورالعمل اجرایی آئین نامه اعطای نشانهای دولتی در موارد مربوط به وزارت فرهنگ و آموزش عالی	۲۵۰
آئین نامه تکریم استادان بازنیسته دانشگاهها	۲۵۳
آئین نامه انتخاب و معرفی دانشجوی نمونه	۲۵۵
آئین نامه جذب و نگهداری نیروی انسانی نخبه	۲۶۷
سیاست‌ها و ضوابط پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)	۲۷۱
آئین نامه جشنواره بین‌المللی فارابی	۲۷۵
دستورالعمل و ضوابط پذیرش و استخدام نیروی انسانی در صنعت نفت	۲۸۳
عامل تأثیرگذاری (IMPACT FACTOR)	۲۹۳
نحوه داوری جشنواره تحقیقاتی علوم پزشکی رازی	۲۹۴
آئین نامه اجرایی صندوق حمایت از پژوهشگران کشور	۲۹۸

فهرست مطالب

عنوان	
آئین نامه ارائه تسهیلات و خدمات صندوق حمایت از پژوهشگران کشور ۱	صفحه
سیاستهای اصولی؛ خط مشی‌های کاری و اولویتهای صندوق حمایت از پژوهشگران کشور ۳۰۴	۳۰۱
بیانیه مأموریت صندوق حمایت از پژوهشگران کشور ۳۰۴	۳۰۴
آئین نامه نظارت بر طرحهای صندوق حمایت از پژوهشگران کشور ۳۰۸	۳۰۸
دستورالعمل نحوه ارائه گزارش طرح به صندوق حمایت از پژوهشگران ۳۱۰	۳۱۰
دستورالعمل اعطاء و بازپرداخت تسهیلات رفاهی به دانشجویان ممتاز و نمونه .. ۳۱۷	۳۱۷
ثبت ملی و بین‌المللی علائم تجاری و خدماتی ۳۲۰	۳۲۰
آئین نامه انتخاب و معرفی دانشجویان ممتاز شاهد و ایثارگر ۳۲۱	۳۲۱
شیوه‌نامه اجرایی انتخاب و معرفی دانشجویان ممتاز شاهد و ایثارگر در دانشگاهها ۳۲۳	۳۲۳
اساسنامه باشگاه خردورزان ۳۲۹	۳۲۹
اعطای جایزه مرحوم دکتر کاظمی ۳۳۵	۳۳۵
ماده واحده «تأسیس مؤسسه هنرمندان پیشکسوت» ۳۳۵	۳۳۵
اساسنامه خانه ملی گفت و گوی آزاد ۳۳۵	۳۳۵
آئین نامه برگزاری جشنواره جوان خوارزمی ۳۳۸	۳۳۸

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
آیین نامه اجرایی جشنواره جوان	۳۴۱
آیین نامه برگزاری کرسی‌های نوآوری و نظریه‌پردازی	۳۴۸
آیین نامه برگزاری کرسی‌های نقد	۳۵۴
آیین نامه برگزاری کرسی‌های مناظره	۳۵۹
آیین نامه شورای تعامل و تبادلنظر دانشجو و دانشگاه	۳۶۵
پیش‌نویس آیین نامه کانون‌های فرهنگی دانشجویان	۳۶۸
دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی	۳۸۱
شیوه‌نامه انتخابات نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشجویی	۳۹۵
دستورالعمل اردوهای دانشجویی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی	۴۰۱
آیین نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان	۴۰۷
تمکیل آییننامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان	۴۱۱
«دستورالعمل اجرایی آیین نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان»	۴۱۲
آیین نامه اتحادیه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان	۴۲۴
دستورالعمل اجرایی آیین نامه اتحادیه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان	۴۲۶
اساسنامه شورای هماهنگی حرکتهای جهادی	۴۳۲
مقررات نحوه خدمت وظیفه فرهیختگان و نخبگان	۴۴۴

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقررات نحوه خدمت وظیفه فرهیختگان و نخبگان	۴۴۴
آئین نامه جدید خدمت سربازی نخبگان	۴۵۲
نحوه رسیدگی به پرونده های تحصیلی دانش آموزان تیزهوش	۴۵۴
یادداشت	۴۵۵

بنام آنکه جان را فکرت آموخت

زندگی انسانی در هر محیطی بنا بر شناخت و آگاهی وی از جامعه و مقررات آن شکل می‌گیرد و این ضوابط هستند که رفتار اجتماعی فرد را می‌سازند. از این رو آشنایی با حقوق شهریوندی و صنفی ضرورتی انکارناپذیر برای رشد و توسعه جوامع انسانی است. فرهیختگان و نخبگان علمی نیز بر همین منوال و از آنجایی که محور توسعه همه‌جانبه دانایی است به واسطه همین علم و دانش خویش، اگر با محیط پیرامون و چگونگی ارتباط خویش آگاهی یابند بیش از پیش در پیشرفت کشور سهیم خواهند شد.

در قانون اساسی جمهوری اسلامی بر تقویت روحیه ابتکار، تبع و بررسی تأکید شده است. قوانین عادی و سند چشم‌انداز ۲۰ ساله نظام بر جایگاه علم و عالم توجه مضاعف داشته است. توجه باقیسته به شایستگان، مدیریت دانش محور و ... بر این اصل مهم استوار است که ترویج علم تا تولید ثروت از دانش نیازمند زمینه‌سازی و بستر سازی نهضت علمی و جنبش نرم‌افزاری است.

نگاهی به رشد و توسعه علمی در سالهای اخیر و درخشش جوانان و نخبگان علمی ایران اسلامی در عرصه‌های جهانی علم و دانش و رویکرد دانش محور برنامه‌های توسعه، سند چشم‌انداز و دیدگاه مسئولین عالیترینه نظام سبب گردیده تا بیش از گذشته افتخارآفرینان تولید فکر و اندیشه در جهت سرمایه‌گذاری‌های علمی در کشور پیش قدم باشند. این نگرش هم انتظار ادامه سیاست‌های توسعه علمی جهت تحقق دانشگاه تمدن‌ساز به تمدن نوین ایرانی – اسلامی (برنامه وزارت علوم: ۱۳۹۰ – ۱۳۸۵) را از مدیران می‌خواهد و هم همت مردانه نخبگان و فرهیختگان را در بومی‌سازی فناوری‌های نوین و جهش علمی کشور می‌طلبید. دستیابی به فناوری بومی هسته‌ای توسط دانشمندان جوان، سلول‌های بنیادی، تولید داروی کنترل بیماری ایدز و

شبیه‌سازی گوسفند (رویانا) از دستاوردهای پژوهشگران ایران اسلامی است که نوید آینده‌ای درخشنان با جایگاه اول علمی، فناوری، اقتصادی در منطقه با هویت اسلامی و انقلابی و الهام‌بخش در جهان اسلام را می‌دهد.

شناسایی استعدادهای درخشان، هدایت و حمایت معنوی و مادی، جذب و بکارگیری نخبگان در راستای ارتقای تولید علم و فناوری و توسعه علمی متوازن کشور بر اساس هدف غایی دانشگاه تمدن‌ساز، گام‌های اساسی است که توسط دولت و نظام برداشته می‌شود.

طبیعی است در قبال حمایت نظام و کشور، فرهیختگان علمی نیز می‌باید بر میزان مشارکت خود در تولید علم و فناوری کشور بیافزایند و در راستای ترویج و اشاعه علوم کاربردی و رایج دنیا با عزمی راسخ و همتی عالی گام بردارند و چتر علمی بر فراز دانشگاه‌ها، مراکز و موسسات علمی و پژوهشی و انجمن‌های علمی بگسترانند که این اقدام مهم باعث ایجاد امنیت، رفاه، پیشرفت و توسعه همه‌جانبه و پایدار کشور می‌گردد.

در پایان لازم می‌داند به مصدق حديث من لم يشك المخلوق، لم يشك الخالق از کلیه عزیزان دست‌اندرکار تحقیق، تنظیم و تدوین این مجموعه بویژه باشگاه خردورزان، جناب آقای توکل محرومی بعنوان مجری پروره و سرکارخانم رقیه نعمتی مسئول ارتباطات و همکاریهای فرهنگی اداره کل امور فرهنگی وزارت علوم اعلام دارم. امید دارم این اقدام طلیعه تلاش‌های برنامه‌ریزی شده گسترده‌تری با محوریت فرهنگ علمی و هویت دانشگاهی باشد.

دکتر محسن اسلامی

مدیر کل امور فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۳۸۷ زمستان

حیطه مفهومی «استعداد درخشان»

در ادبیات نظری مربوط به موضوع استعدادهای درخشان، از ابتدا تاکنون، تغییر قابل ملاحظه‌ای در تعاریف و مصادیق استعدادها، صورت پذیرفته است. تاریخ کوتاه مدت این موضوع مربوط به قرن بیستم است. اما در همین یک قرن اخیر نیز حیطه مفهومی «استعدادهای درخشان» گسترش و تنوع چشمگیری یافته است.

شايد در ابتدای قرن، مهم‌ترین شیوه برای شناسایی افراد تیزهوش، به کارگیری تست‌های هوشی بود که البته این امر در نیمه دوم قرن بیستم بر اثر انباشت تجارب علمی و پژوهش‌های دامنه‌دار به شیوه‌های پیچیده‌تری بدل شد. حال دیگر این اطمینان حاصل شده که استعدادهای انسانی تنها با فرمول ساده بهره هوشی قابل اندازه‌گیری و ارزیابی نیست و تست‌های موجود در واقع قابلیت‌های پیچیده و متنوع انسانی را که یک امر کیفی است به امری کمی کاهش می‌دهند. (تست‌های هوش قادر به سنجش خلاقیت نیستند و استعدادهای هنری و زیبایی شناختی و سایر توانایی‌های باز آدمی را آشکار نمی‌سازند) از این رو مقیاس‌های تازه و پیچیده‌ای برای ارزیابی خلاقیت و استعدادهای متنوع آدمی، به کار گرفته می‌شود.

با مقیاس‌های جدید گفته می‌شود از هر یک صد کودک، دو تا پنج کودک تیزهوش‌اند (Gifted) و از هر هزار نفر، فقط یک نفر فوق العاده تیزهوش محسوب می‌شود (Highly Gifted). از افراد با استعداد اغلب با عنوانی چون نابغه، تیزهوش، سرآمد و... یاد می‌شود.

همه این عناوین به افرادی اشاره دارند که میزان هوش و استعدادهای آنان در زمینه‌های مختلف نسبت به سایرین، در رده‌های ممتازی قرار دارد.

از آن جا که وظیفه شناسایی، پرورش و رشد افراد تیزهوش و مستعد عمده‌تا به نهادهای آموزشی در نظام‌های اجتماعی، محول شده، از این رو مباحث و چالش‌های نظری و عملی در زمینه استعدادهای درخشان، در حوزه نظام‌های آموزشی در جهان تمرکز یافته است.

***

براین مبنای توجه شایسته به جایگاه استعدادهای بالقوه و درخشان در جهت تربیت نیروی متخصص کارآمد در توسعه همه‌جانبه کشور اهمیت بسزایی دارد. اینک که انقلاب اسلامی بر پایه خاستگاه مدنیت انسانی و عقلانیت اجتماعی ریشه‌دار،

جامعه‌سازی و مدینه‌پردازی نوین خویش را سرگرفته است و اخلاق را با عقلانیت، شریعت را با مدنیت، حقیقت را با مصلحت، آزادی را با عدالت و عرفان را با واقعیت درآمیخته است، شناخت درست دنیای امروز و اقتباس صحیح از دیگر تمدن‌ها برای شکوفایی تمدن اسلامی ضروری است انکارناپذیر. شرط اساسی توسعه کشور؛ علم، تقویت خودبادوری و دلیستگی به ارزش‌های دینی و ملی است. علم و دانش شرط حفظ استقلال، هویت و مصالح ملی است و توسعه علمی و فرهنگی در گروایجاد محیط امن برای پرسش‌ها و یافتن پاسخ مناسب برای آنها است. در این میان دانشگاه بعنوان محیط پرورش علم و ایمان و مظهر آزادی خواهی، نوجویی و پرشیگری و تجلی گاه نسل جوان متفکر و انقلابی، کانون نشاط و دانایی و پرورنده زنان و مردانی است که باید چرخ‌های جامعه را در عرصه‌های اقتصادی، فنی، صنعتی، فرهنگی، سیاسی و مدیریتی بچرخاند. چهره فردای جامعه را باید در سیمای امروز دانشگاه‌ها یافتد.

از آنجا که حرکت هوشمندانه و آگاهانه سرعت رشد و توسعه را افزایش می‌دهد، برای تمامی ایرانیان، سند چشم‌انداز ۲۰ ساله پژوهه و آرمانی ملی است چنانکه دفاع مقدس، دفاع از دین و کیان برای همگان اولویت اول بود. قدر مسلم با تلاش و کوشش هر ایرانی برای تحقق اهداف موجود در این سند، شاهد توسعه پایدار کشور و همچنین ایرانی آباد، آزاد با آمیزه‌های دینی خواهیم بود. مشارکت فعالانه اندیشمندان و متخصصان در تصمیم‌گیری جامعه؛ پیوند مدیریت جامعه و مراکز دانشگاهی و رونق مراکز تحقیقاتی مطمئناً ما را به کشوری توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی و الهام‌بخش در جهان اسلام مبدل خواهد کرد.

نظام اسلامی با ارج نهادن به نخبگان جوان علمی و مقام والای اندیشمندان و دانشمندان در صدد آنست که با ایجاد فضای باطرافت تحقیقاتی و پژوهشی به آفرینش و نوآوری‌های علمی کمک شایان توجهی نماید. با علم به این مسئله و تنگناها و مشکلات کشور وظیفه فرزندان خلف این مژ و بوم است که با نیروی ایمان و استعداد خود و در سایه یک نظام توسعه علمی سازمان یافته، نقش برجسته‌ای را در پیشرفت دانش جهانی بر عهده گیرند.

***

با وجود دقت فراوان در مراحل مختلف تهیه و تدوین مجموعه، از کاستی‌های احتمالی و ناخواسته آن متواضعانه پوزش می‌طلیم. آنچه در این مجموعه گردآوری شده مربوط به قوانین و آیین‌نامه‌های پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی می‌باشد که بخشی از آنها موضوعیت خود را از دست داده است اما بیانگر نگاه حکومت اسلامی و پیشینه درخشنان پرورش استعدادهای درخشان در این مرز و بوم است. در نظر است ضمن تهیه و تدوین قوانین نخبگان مربوط به کشورهای توسعه‌یافته، به مقایسه و طرح پیشنهاد و ارائه طریق در راه تحقق جنبش نرم‌افزاری که میهن عزیzman در آستانه جهش علمی قرار دارد بپردازیم. بی‌شک راهنمایی‌های ارزنده‌تان مشوق ما درادامه راه و جبران کاستی‌ها خواهد بود. نقد و نظرتان را به دیده منت پذیرائیم.

بر خود فرض می‌دانم از حمایت‌های بی‌دریغ جناب آقای دکتر خرم‌شاد، معاون محترم فرهنگی و جناب آقای دکتر اسلامی، مدیر کل محترم فرهنگی و جناب آقای دکتر خواجه‌سروی، مدیر کل محترم مطالعات و برنامه‌ریزی و همکاری‌های سرکار خانم نعمتی، جناب آقای مهندس احمد حیدری، سرکار خانم زارعی، سرکار خانم جنتایی و جناب آقای سوری سپاسگزاری نمایم.

زمستان ۱۳۸۷ - توکل محمری

تهران : صندوق پستی ۴۱۳۹ - ۰۹۱۲۳۲۲۴۶۳۲ ، ۱۴۱۵۵

t_moharrami55@yahoo.com

تعريف نخبه

در اساسنامه بنیاد ملی نخبگان برای تعریف فرد نخبه گفته شده است:

نخبه به فرد برجسته و کارآمدی اطلاق می‌شود که اثرگذاری وی در تولید علم، هنر و فناوری کشور محسوس باشد و هوش، خلاقیت، و کارآفرینی و نبوغ فکری وی در راستای تولید دانش و نوآوری موجب سرعت بخشیدن به رشد و توسعه علمی و متوازن کشور گردد.

سند فرابخشی ویژه نخبگان وزارت علوم تقریباً با مضمون بالا همین تعریف را دارد:

نخبه به فردی اطلاق می‌شود که از نظر هوش و خلاقیت علمی، فنی، هنری، نوآوری و کارآفرینی به مرتبه بالایی از دانش و قابلیت‌های تخصصی نائل آمده و اثرگذاری آنان در توسعه علمی و ارتقاء سطح تولید علم و فناوری کشور محسوس باشد و بتوانند در تغییر و توسعه جامعه نقش موثر ایفا نمایند.

همچنین «استعداد برتر» به فردی اطلاق می‌شود که به صورت بالقوه نخبه بوده ولی هنوز زمینه‌های لازم برای شناسایی کامل و یا بروز استعدادهای ویژه او فراهم نشده است.

از سوی دیگردر مصوبه مورخ ۱۳۸۳/۶/۲۹ هیأت دولت ذکر شده : نخبه فردی است باهوش، کارآفرین و با نبوغ فکری که با فعالیت ذهنی خود و ایجاد نوآوری موجب سرعت بخشیدن به رشد و توسعه کشور می‌گردد.

دفتر شورای جذب نخبگان نخبه را فرد با استعداد با مدارج علمی بالا و تجارب و سوابق علمی ممتاز شمرده است.

مصاديق نخبگي

شورای عالی انقلاب فرهنگی (احراز نخبگی بنیاد ملی نخبگان):

- نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر جهانی و بین‌المللی دانش آموزی با تأیید وزارت آموزش و پرورش به عنوان نخبه

- راهیافتگان مرحله نهایی المپیادهای معتبر جهانی بین‌المللی دانش آموزی با تأیید وزارت آموزش و پرورش به عنوان استعداد برتر

- نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر بین‌المللی دانشجویی با تأیید وزارتین علوم و بهداشت به عنوان نخبه

- نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانشجویی کشور با معرفی وزارتین علوم و بهداشت به عنوان استعداد برتر
- نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانش آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پژوهش به عنوان استعداد برتر
- برگزیدگان از میان رتبه‌های برتر آزمون‌های سراسری مقطع کارشناسی از میان ۱۰۰ نفر اول برای رشته‌های ریاضی و فیزیک، ۵۰ نفر اول برای رشته‌های علوم تجربی، ۵۰ نفر اول برای رشته‌های علوم انسانی و ۲۰ نفر اول برای رشته‌های هنر به عنوان استعداد برتر
- برگزیدگان مسابقات و جشنواره‌های علمی معتبر داخلی و خارجی از قبیل جشنواره بین‌المللی خوارزمی، جشنواره جوان خوارزمی و جشنواره علوم پزشکی رازی با معرفی وزارتین علوم و بهداشت و تأیید بنیاد به عنوان استعداد برتر
- برگزیدگان از میان مخترعان و مکتشفان ایرانی که اختراع و اکتشاف آنان در مراجع ذیصلاح داخلی و یا خارجی به ثبت رسیده باشد به عنوان استعداد برتر (بنیاد تعیین کننده مراجع ذیصلاح است).
- برگزیدگان از میان نفرات اول دانش آموخته رشته‌های دانشگاهی (کارشناسی و بالاتر) داخل کشور و حوزه‌های علمیه (سطح یک و بالاتر) با معرفی «وزارتین علوم و بهداشت» و «مدیریت حوزه علمیه قم و خراسان» به عنوان استعداد برتر
- برگزیدگان نفرات اول تا سوم مسابقات معتبر قرآنی داخلی و بین‌المللی با تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان استعداد برتر
- برگزیدگان از میان محققان ایرانی که بر اساس معیارهای مؤسسات معتبر اطلاعات علمی بین‌المللی و داخلی به لحاظ تعداد ارجاعات به مقالات آنها و یا سایر شخص‌های مرتبط به عنوان پژوهشگران و دانشمندان ملی و بین‌المللی قرار گرفته‌اند، با معرفی وزارتین علوم و بهداشت به عنوان نخبه
- برگزیدگان از میان افرادی که برای حل مشکلات ملی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور راهکارهای مناسبی ارائه کرده‌اند و این راهکارها تجربه شده و نتایج حاصل از آن به تأیید مراجع ذیریط رسیده باشد، با انتخاب بنیاد به عنوان استعداد برتر
- برگزیدگان از میان افرادی که در هر یک از رشته‌ها و گروه‌های علمی اعم از علوم انسانی و معارف اسلامی، علوم پایه، فنی مهندسی، پزشکی، کشاورزی و هنر،

نظریه یا تئوری جدید ارائه کرده و از سوی مراجع معتبر ملی و بین‌المللی مربوطه، تأثیرگذار شناخته شده باشد به عنوان استعداد برتر (تشخیص مراجع معتبر با بنیاد است)

- برگزیدگان از میان مؤلفان و مترجمان کتب، نویسندهای مقالات، واعظان و شاعران که آثار فاخر ایشان دارای نقش مهم و تأثیر ویژه در توسعه مرزهای دانش و فناوری یا تربیتی و اخلاقی در حوزه مربوط بوده است، به عنوان استعداد برتر (تشخیص مراجع معتبر با بنیاد است)

- برگزیدگان از میان آفرینندگان آثار بدیع و ارزشمند هنری در حوزه‌های موسیقی، نقاشی، هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی، معماری و غیره با معرفی مراجع معتبر و انتخاب بنیاد به عنوان استعداد برتر (تشخیص مراجع معتبر با بنیاد است)

- برگزیدگان از میان اعضای هیأت علمی که در مراتب دانشگاهی کار ممتاز و شاخصی را انجام داده‌اند به عنوان استعداد برتر

- برگزیدگان از میان اساتید نمونه و ممتاز در سطح کشور براساس ضوابط وزارتین علوم و بهداشت به عنوان استعداد برتر

- برگزیدگان از میان پژوهشگران نمونه کشوری براساس ضوابط وزارتین علوم و بهداشت به عنوان استعداد برتر

- برگزیدگان از میان مدرسین حوزه‌های علمیه کشور که تدریس می‌نمایند، براساس ضوابط شورای عالی حوزه علمیه قم به عنوان استعداد برتر

- برگزیدگان از میان محققین برتر حوزوی با معرفی شورای عالی حوزه علمیه قم به عنوان استعداد برتر

مصوبه مورخ ۲۹/۶/۱۳۸۳ هیأت دولت: افرادی که دارای ویژگی‌های زیر هستند
نخبه شناخته شده و مشمول آیین‌نامه و تصویب‌نامه فوق می‌باشند:

الف - برگزیدگان آزمون سراسری کارشناسی ارشد که به ازای هر پنجاه نفر پذیرفته شده در هر رشته سه‌نفر به ترتیب امتیازات علمی.

ب - برگزیدگان المپیادهای علمی و تخصصی رسمی کشور، با داشتن مدارک تحصیلی کارشناسی.

ج - مختربین و مکتشفین که اختراع و اکتشاف انان در مراجع ذیربط به ثبت رسیده است و برگزیدگان رتبه‌های اول تا سوم جشنواره خوارزمی با داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی.

د - رتبه‌های اول دارندگان مدارک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر که از طریق کنکور سازمان سنجش آموزش کشور پذیرش گردیده‌اند(با ورودی مشترک) و رتبه‌های اول فارغ‌التحصیل مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه‌های معتبر خارج از کشور (با تشخیص وزارت علوم، تحقیقات و فناوری).

ه - فارغ‌التحصیلان مقطع کارشناسی دانشگاه‌ها که در آزمون سراسری ورود به دانشگاه‌ها که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌گردد، دارای رتبه‌های ذیل می‌باشد:

۱. رتبه‌های کل زیر ۵۰۰ برای رشته ریاضی‌فیزیک.
۲. رتبه‌های کل زیر ۲۵۰ برای رشته علوم تجربی.
۳. رتبه‌های کل زیر ۱۰۰ برای رشته علوم انسانی.
۴. رتبه کل زیر ۱۰ برای رشته هنر.

دفتر شورای جذب نخبگان ۱۱ گروه زیر را شامل مصادیق نخبگی شناخته بود:

۱. استادان
۲. دانشیاران
۳. اسنادیاران
۴. مریبان اموزشی
۵. افراد با ۳۰ سال سابقه فعالیت آموزشی و پژوهشی
۶. مختربین بر جسته
۷. هنرمندان بر جسته
۸. نفرات اول تا دهم کنکورها
۹. برگزیدگان جشنواره‌های خوارزمی
۱۰. حافظان کل قرآن مجید
۱۱. کودکان استثنایی و استعدادهای درخشان دانش‌آموزی

در چند دهه اخیر شاهد پیشرفت نظری چشمگیری درباره مفهوم استعداد بوده‌ایم. مفاهیم جدید موجب شده‌اند که راه‌های نوینی برای تشخیص و پرورش استعداد در جوانان ایجاد شود.

استعدادهای درخشان به چه کسانی اطلاق می‌شود؟^۱

افراد با استعداد درخشان کسانی هستند که به علت توانایی‌های برجسته‌شان دارای قابلیت عملکرد بالا می‌باشند. این افراد نیاز به برنامه‌های آموزشی و خدمات متمایز از انچه که در مراکز آموزشی معمولی ارائه می‌شود دارند تا بتوانند دینشان را به خود و جامعه‌شان ادا کنند.

گانیه در سال ۱۹۸۵ تعاریف مربوط به استعداد درخشان و عملکرد استثنایی را از یکدیگر متمایز ساخت و اظهار داشت که "استعداد درخشان^۲ یک توانایی بالقوه برجسته در یک یا چند زمینه است و عملکرد استثنایی^۳ سطحی بالاتر و متمایز از عملکرد میانگین در یک یا چند حیطه مربوطه می‌باشد"^۴ بدین ترتیب عملکرد استثنایی در نتیجه تجربه‌های یادگیری دانشجویان در زمینه استعداد درخشان بروز می‌کند و محیط‌های آموزشی موظفند که چنین تجربه‌های یادگیری را برای تبدیلاً استعداد درخشان به عملکرد استثنایی در اختیار دانشجویان قرار دهند.

ژووف رنزوی^۵ رفتار افراد مستعد را حاصل تداخل عمل سه قوه انسانی می‌داند: توانایی‌های ذهنی عمومی یا خاص بالاتر از حد معمول، میزان بالای تعهد و علاقمندی به انجام وظیفه و میزان بالای خلاقیت، براساس عقیده رنزوی افراد مستعد با ترکیب این سه مشخصه توانایی عملکرد بالاتر از حد معمول را دارند. هاوارد گاردنر^۶ مفهوم هوش چندجانبه^۷ را مطرح می‌کند، که در زمینه‌های مختلف مانند زبان، ریاضیات، موسیقی، روابط بین فردی و ... بروز می‌کند.

^۱. راهنمای برنامه جامع دانشجویان استعدادهای درخشان، مرکز مطالعات و توسعه

آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ویراست دوم، بهار ۱۳۸۳

^۲. Giftedness

^۳. Talent

^۴. Joseph Renzulli

^۵. Howard Gardner

^۶. Multiple Intelligences

در گزارش مارلند^۱ برای افراد مستعد قابلیت‌هایی در زمینه‌های زیر گزارش شده است: توان عمومی ذهنی: افراد با استعداد درخشنان دارای قابلیت‌های بالاتری نسبت به سایرین در زمینه هوش عمومی هستند(معمولًاً دو انحراف معیار بالاتر از میانگین).

قابلیت‌های خاص علمی: این دانشجویان دارای عملکرد برجسته‌ای در فعالیت‌های تحصیلی یا آزمون‌های کارکرد علمی هستند. معمولًاً این دانشجویان را در محدوده بالای صد ک ۹۷ در ازمنون‌های استاندارد موفقیت‌های تحصیلی^۲ تعریف می‌کنند.

تفکر خلاق: به معنای توانایی ایجاد افکار و ایده‌های جدید از طریق مرتبط کردن اجزای مستقل و تولید معانی جدید در رشته‌های مختلف است. مشخصه‌های چنین تفکری شامل آمادگی برای تجربه‌های جدید، ارزشیابی وضعیت‌های نو توسط شخص، توانایی بازی با ایده‌ها، قبول کردن خطرات، تمایل به مسایل دشوار و تصویر مثبت از خود می‌شود.

توان رهبری: از طریق توانایی تأثیرگذاری و هدایت افراد یا گروه‌ها در جهت آرمان‌ها و اهداف متعالی بروز می‌ساید. دانشجویان مستعد در این زمینه از مهارت‌های گروهی استفاده می‌برند. بسیاری از مریبان، مهارت رهبری را از طریق مهارت دانشجو در حل مسائل به صورت جمعی تشخیص می‌دهند. ویژگی‌های این دانشجویان شامل اعتماد به نفس، مسئولیت‌پذیری، همکاری، برتری جویی و توانایی سازگاری با موقعیت‌های جدید است. وجود این ویژگی‌ها و همچنین تمایل این افراد به قرارگرفتن در موقعیت‌های چالش‌زا، انعطاف‌پذیری در فکر و عمل و توانایی تعریف و کشف روابط جدید موجب می‌شود که استعدادهای درخشنان از توان رهبری بالایی برخوردار باشند.

آینده شغلی دانشجویان استعداد درخشنان^۳

متأسفانه شواهد نشان می‌دهد که استعداد فرد در یک یا چند زمینه لزوماً به موفقیت و رضایت شغلی فرد در آینده منجر نمی‌شود^۴. مسیر آموزش تا اشتغال مسیری هموار

^۱. Marland Report

^۲. Standard Achievement Tests

^۳. راهنمای برنامه جامع دانشجویان استعدادهای درخشنان، مرکز مطالعات و توسعه

آموزش پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ویراست دوم، بهار ۱۳۸۳

^۴. Kaufmann, ۱۹۸۱, Kerr, ۱۹۸۵

نیست. یکی از مقولات مهم در این زمینه هدایت دانشجویان مستعد به سمتی است که در کنار پیشرفت فردی بتوانند به پیشرفت کل جامعه کمک نمایند. استعدادهای درخشنan باید در موقعیت تصمیم‌گیری و هدایت جامعه قرار گیرند و بتوانند با رهبری گروههای مختلف تأثیر مثبت بر محیط پیرامون شان بگذارند.

در مقوله اقتصاد دانش^۱ بر یان موضوع تأکید می‌شود که واحد اساسی جهت عملیاتی کردن و سودآور نمودن دانش، سیستم‌های خبره^۲ است که معمولاً از بازیگران خبره^۳ و مدیران و رهبران خبره^۴ تشکیل می‌شوند. در صورتی که استعداد دانشجویان مستعد به نحو صحیحی هدایت نگردد، این افراد در نهایت علاقمندند نقش بازیگران خبره را در سیستم‌ها ایفا کنند، فارغ از آنکه چنانچه مدیران چنین سیستم‌هایی فاقد استعداد، نوآوری، خلاقیت و دیدگاه سیستمی لازم باشند، این سیستم‌ها هرگز مشخصات یک سیستم خبره را کسب نخواهند کرد و فعالیت فرد فرد این بازیگران خبره در راستای توسعه پایدار کشور نخواهد بود. به همین لحاظ در اغلب برنامه‌های استعدادهای درخشنan بر شکل‌گیری و تقویت مهارت‌های رهبری و مدیریت دانشجویان مستعد تأکید می‌گردد و این دانشجویان با ساختار و عملکرد سیستم آشنا و حتی در پاره‌های از این برنامه‌ها دانشجویان مستعد جهت کسب آمادگی برای تصدی پست‌های مدیریتی آمده می‌شوند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی بر همین نکته و اهمیت برنامه‌ریزی و تربیت استعدادهای درخشنan تأکید می‌کند. سیاستگذاران علم و فرهنگ نیز پیرو رهنمودهای رهبری نظام با درک و شناخت موقعیت خطیر فعلی تلاش می‌کنند کسب دانش و علوم استعدادهای درخشنan با شناخت عملی متقابل از مدیریت همراه باشد. شواهد نیز حاکی از آن است که استعدادهای درخشنan به واسطه نوع تفکر خود چنانچه در موقعیت‌های مناسب قرار گیرند بهترین کارآفرینان^۵ هستند. دوران طلایی دانشجویی نیز زمان مناسبی را برای ایجاد تغییر نگرش و دیدگاه استعدادهای درخشنan در رابطه با آینده شغلی شان فراهم می‌کند.

^۱. Knowledge Economy

^۲. Expert Systems

^۳. Expert Actors

^۴. Expert Leaders

^۵. Entrepreneurs

۱. مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی

۱.۱ دفتر جذب نخبگان

ایجاد دفتر جذب نیروهای متخصص خارج از کشور

(مصوب جلسه ۷۲ مورخ ۲۰/۳/۶۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

مقرر می‌گردد که به منظور شناسایی داوطلبان خارج از کشور و معرفی آنان به دانشگاه‌ها و مراکز علمی دیگر و ایجاد تسهیلات برای رفت و آمد ایشان دفتری با قدرت اجرایی کامل تشکیل شود و دفاتری نیز در خارج از کشور تاسیس نماید. این دفتر وابسته به شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد بود.

آئین نامه جذب نخبگان

(مصوب جلسات ۱۲۷ و ۱۲۸ مورخ ۱۴/۷/۶۶ و ۲۱/۷/۶۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

ماده ۱- به منظور ایجاد هماهنگی در حفظ دانشمندان و استادان مبرز مراکز آموزشی و پژوهشی داخل و جذب دانشمندان و نخبگان علمی خارج از کشور که تمایل خدمت به جمهوری اسلامی را دارند "دفتر جذب نخبگان" که در این آئین نامه به اختصار "دفتر" نامیده می‌شود زیر نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل می‌شود.

ماده ۲- ارکان دفتر عبارتند از:

۱- رئیس دفتر.

۲- شورای دفتر.

ماده ۳- رئیس دفتر به پیشنهاد مشترک وزرای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت و درمان و آموزش پژوهشی از میان اعضاي نخبه هیات علمی آموزشی یا پژوهشی کشور با حداقل رتبه دانشیاری به شورای عالی انقلاب فرهنگی معروفی خواهد شد که پس از تصویب، حکم وی توسط ریاست شورای عالی صادر خواهد گردید.

ماده ۴- وظایف و اختیارات رئیس دفتر.

۱- تشکیل شورای دفتر و شرکت در جلسات آن.

۲- ایجاد تشکیلات مناسب برای نظم دادن به امور.

۳- برقراری ارتباط منظم با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی از طریق وزارت‌خانه‌های ذیربیط.

تبصره: برقراری ارتباط با مراکز آموزشی یا تحقیقاتی غیر وابسته به وزارت‌خانه‌ها از طریق بالاترین مقام آن مراکز انجام می‌شود.

۴-۴-ایجاد ارتباط با نمایندگان دولتی جمهوری اسلامی و واگذاری نمایندگی به آنان برای جلب و معرفی دانشمندان و خبرگان و در صورت لزوم (در موارد استثنایی) تاسیس دفاتری در کشورهای خارج با رعایت ضوابط قانونی و هماهنگی وزارتخارجهای ذیربیط.

۴-۵-اتخاذ تدابیر لازم برای مرتفع نمودن موانع و مشکلات اجرایی در امور تهییه امکانات و ایجاد تسهیلات در زمینه مسائل رفاهی نخبگان از قبیل مسکن، حقوق، وسیله نقلیه، معافیت دائم یا موقت و حل مسائل و مشکلات تحصیلی فرزندان ایشان از طریق مراجع قانونی.

۴-۶-فراهم آوردن تجهیزات و امکانات تحقیقاتی مورد نیاز نخبگان با هماهنگی شورای دفتر.

ماده ۵-فرد نخبه باید دارای شرایط ذیل باشد:

۱-۱-درجه دکترای تخصصی (Ph.d) یا برد تخصصی و یا مرتبه دانشیاری و بالاتر.

۱-۲-دارای سوابق علمی ممتاز و یا تالیفات یا تحقیقات ارزنده باشد.
تبصره ۱: در مورد استثنایی شورای دفتر می تواند افرادی را که حائز شرایط تعیین شده در بند (۱-۵) نیستند برآ اساس تشخیص خود به عنوان خبره انتخاب کند.

تبصره ۲: آئین نامه نحوه ارزشیابی و تائید خبرگی علمی دانشمندان به تصویب شورای دفترخواهد رسید.

۱-۳-نداشتن سوابق علمی در مورد کسانی که می خواهند به طور دائم در ایران بمانند.
تبصره ۱: کسانی که بخواهند موقتاً در ایران خدمت کنند و خدمت ایشان ضروری تشخیص داده شده است شورای دفتر به تشخیص خود می تواند شرط ۵-۳ را رعایت نکند.

ماده ۶-شورای دفتر از اعضای ذیل تشکیل می گردد:

۱-۱-رئيس دفتر به عنوان دبیر شورا.

۱-۲-یک نماینده از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۱-۳-یک نماینده از سوی نخست وزیر.

۱-۴-یک نماینده از سوی وزیر فرهنگ و آموزش عالی.

۱-۵-یک نماینده از سوی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۶-شش نفر از دانشمندان و صاحب نظران کشور ترجیحاً از ۶ گروه آموزشی (فنی و مهندسی، پزشکی، علوم پایه، کشاورزی، علوم انسانی و هنر).

انتخاب رئیس دفتر جذب نخبگان

(مصطفوی جلسه ۱۴۱ مورخ ۱۲/۶۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

آقای دکتر ظهور به عنوان رئیس دفتر جذب نخبگان انتخاب شد.

انتخاب و تائید سه تن از اعضای شورای دفتر جذب نخبگان

(مصطفوی جلسه ۱۴۳ مورخ ۱۲/۶۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

به موجب ماده ۶ آئین نامه جذب نخبگان (موضوع مصوبه شماره ۲۸۴۸/د ش مورخ ۳/۸/۶۶) سه تن از اعضای شورای دفتر جذب نخبگان به شرح زیر انتخاب و تائید گردیدند.

۱-آقای دکتر فریدون عزیزی (عنوان نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی).

۲-آقای دکتر ایرج فاضل (به عنوان یکی از دانشمندان و صاحب نظران کشور).

۳-آقای دکتر علی شریعتمداری (عنوان نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی).

انتخاب ۵ تن دیگر از اعضاء شورای دفتر جذب نخبگان

(مصطفوی جلسه ۱۴۴ مورخ ۱۲/۶۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

پیرو مصوبه شماره ۱۲۰ / دش مورخ ۸/۱/۶۷ و به موجب بند (۶-۶) ماده (۶) آئین نامه "جذب نخبگان" (موضوع مصوبه شماره ۲۸۴۸ / دش مورخ ۳/۸/۶۶ شورای عالی) پنج تن از دانشمندان و صاحب نظران به اسمی ذیل جهت عضویت در شورای دفتر جذب نخبگان انتخاب گردیدند.

۱-آقای دکتر سید جعفر شهیدی (علوم انسانی).

۲-آقای دکتر رضا منصوری (علوم پایه).

۳-آقای دکتر مهدی بهار نژاد (فنی و مهندسی).

۴-آقای دکتر عباس شریفی تهرانی (کشاورزی).

۵-آقای دکتر هادی ندیمی (هنر).

تأیید انتخاب نماینده وزیر فرهنگ و آموزش عالی در شورای دفتر جذب نخبگان

(مصوب جلسه ۱۴۷ مورخ ۶/۲/۶۷ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

انتخاب آقای دکتر فتح الله مضطربزاده به عنوان نماینده وزیر فرهنگ و آموزش عالی در شورای دفتر جذب نخبگان مورد تأیید قرار گرفت

اصلاح ماده (۳) آئین نامه جذب نخبگان

(مصوب جلسه ۱۶۰ مورخ ۸/۶/۶۷ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

ماده (۳) آئین نامه جذب نخبگان (مصطفوی شماره ۲۸۴۸ / دش مورخ ۳/۸/۶۶) به سرح زیر اصلاح و تصویب گردید.

ماده (۳) اصلاحی -شورای دفتر جذب نخبگان شخص یا اشخاص ذیصلاحی را به شورایعالی جهت تعیین و انتخاب نهایی رئیس دفتر جذب نخبگان معرفی خواهد نمود که پس از تصویب، حکم وی توسط ریاست شورایعالی صادر خواهد شد.

انتخاب رئیس دفتر جذب نخبگان

(مصوب جلسه ۱۶۴ مورخ ۵/۷/۶۷ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

آقای دکتر علیرضا مکنون عنوان رئیس دفتر جذب نخبگان انتخاب گردیدند.

تأیید نیازمندی های دفتر جذب نخبگان

(مصوب جلسه ۱۸۵ مورخ ۲۹/۲/۶۸ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

نیازمندی های دفتر جذب نخبگان برای سه ماهه آخر سال ۶۷ و سال ۱۳۶۸ به شرح زیر مورد تأیید قرار گرفت و مقرر گردید که این موارد از طرف شورایعالی به دستگاه های ذیربط اطلاع داده شود و از ایشان خواسته شود که با دفتر جذب نخبگان همکاری نمایند.

۱- تفویض اختیار به دفتر برای معرفی نخبگان به اداره گذرنامه و هوابیمایی و بانک مرکزی به منظور مسافرت علمی.

- ۲- تفویض اختیار به دفتر برای معرفی نخبگان به دفتر تهیه و توزیع کتب و مجلات -به منظور تهیه کتب و نشریات علمی از خارج (بدون محدودیت سقف ارزی).
- ۳- ابلاغ به وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی برای کاهش بار آموزش استادان تمام وقت و نخبه با معرفی دفتر.
- ۴- تخصیص ۱۰۰ دستگاه از آپارتمانهای اکباتان (یا مشابه) برای خرید توسط نخبگان.
- ۵- تخصیص ۱۰۰ دستگاه سواری خودرو (۵۰ عدد رنو، ۵۰ عدد پیکان) برای خرید توسط نخبگان.
- ۶- تخصیص ۱۰۰ خط تلفن خارج از نوبت برای خرید توسط نخبگان
- ۷- معرفی دفتر جذب نخبگان به ارگان‌های ذیربطری در تهیه مایحتاج عمومی (وزارت بازرگانی و...) به منظور تخصیص امکانات خارج از نوبت.
- ۸- اختصاص ۵۰۰۰۰۰ دلار ارز در سال ۶۸ برای خرید تجهیزات مورد نیاز نخبگان (از اعتبارات شورای عالی انقلاب فرهنگی و یا اعتبارات نخست وزیر).
- ۹- اختصاص ۵۰۰۰۰۰ ریال اعتبار در سال ۶۸ برای کمک به نیازهای نخبگان (از اعتبارات شورای عالی انقلاب فرهنگی یا اعتبارات نخست وزیری)

تعیین جایگزین نخست وزیر در شوراهای و هیأتهای مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی (اصوله شورای عالی ۱۹۹۹ مورخ ۴/۷/۶۸)

اصلاحات زیر در پاره‌ای از مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای مشترک کمیسیونهای ۱ و ۲ شورای عالی به منظور تعیین جایگزین نخست وزیر در شوراهای و هیأتهای مربوط به تصویب رسید.

- ۱- در شورای دفتر جذب نخبگان (موضوع بند ۳-۶ ماده ۶ مصوبه شماره ۲۴۴۸ / دش مورخ ۳/۸/۶۶ شورای عالی) به جای نماینده نخست وزیر معاون اول رئیس جمهور.
- ۲- در هیأت امنای مرکز آموزش عالی وزارت اطلاعات (موضوع ماده ۱۱ مصوبه شماره ۹۲۴ / دش مورخ ۳۱/۱/۶۶ شورای مشترک) به جای نخست وزیر یکنفر به اعضاء هیأت علمی اضافه می‌شود.

۳- در هیأت امناء دانشگاه تربیت مدرس (موضوع بند ۲ ماده ۵ مصوبه شماره ۲۵۵۴ / دش مورخ ۱۶/۵/۲۰۱۷) به جای نخست وزیر یکی از شخصیت‌های فرهنگی منظور می‌شود.

۴- در هیأت امنای دانشگاه شاهد (موضوع بند الف ماده ۹ مصوبه شماره ۸۰۲ / دش مورخ ۱۶/۳/۲۰۱۷ -شورای مشترک) به جای نخست وزیر یک نفر از اعضاء هیأت علمی اضافه می‌شود.

۵- در شورای مرکزی سیاست نامگذاری خیابانها و اماكن عمومی و مؤسسات (موضوع بند یک قسمت ۱ فصل دوم مصوبه شماره ۳۷۶۶ / دش مورخ ۱۱/۶/۲۳) به جای نماینده نخست وزیر نماینده رئیس جمهور منظور می‌شود.

۶- در شورای پشتیبانی نهضت سوادآموزی (موضوع بند ۳ مصوبه شماره ۴۷۴۶ / دش مورخ ۱۲/۱۶/۲۰۱۷) به جای نخست وزیر نماینده رئیس جمهور منظور می‌شود.

تصویب اعتبارات مورد نیاز سال ۱۴۰۰ شورای جذب نخبگان (مصطفوی جلسه ۲۰۸ مورخ ۱۰/۶/۲۰۱۷ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

بنابه پیشنهاد شورای جذب نخبگان تصویب گردید که مبلغ یکصدمیلیون ریال (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰) بعلاوه دومیلیون دلار ارز برای انجام وظایف شورای جذب نخبگان (ازجمله کمک به نخبگان و استادان و دانشیاران و همچنین خرید تجهیزات و وسائل و ابزار علمی و تاحدودی کتاب و نشریات تخصصی و تحقیقی) در ردیف بودجه سال ۱۳۶۹ دبیرخانه شورایعالی انقلاب فرهنگی قرار گیرد بعلاوه اگر مبلغ پانصدهزار دلاری که در جلسه ۱۸۵ مورخ ۱۶/۱/۲۰۱۷ شورایعالی (موضوع بند ۸ مصوبه شماره ۶۶۲ / دش مورخ ۱۶/۲/۲۰۱۷) برای سال ۱۳۶۸ شورای جذب نخبگان تصویب گردید کلاً و جزءاً هزینه نشده باشد، کل مبلغ یا باقیمانده آن به مبلغ دومیلیون دلار ارز سال ۱۳۶۹ افزوده شود.

ضمناً مقرمری گردد که سهمیه ارزی از بودجه شورایعالی انقلاب فرهنگی و در صورت لزوم قسمتی از آن از منابع ارزی که در اختیار نهاد ریاست جمهوری اسلامی است تأمین گردد.

تأیید اصلاح وظایف و جایگاه دفتر جذب نخبگان

مصوب جلسه ۳۴۴ مورخ ۲۰/۷/۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی

امور و اهداف دفتر جذب نخبگان که در دویست و شصت و سومین جلسه شورای مشترک کمیسیونهای شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۲۴/۸/۷۳ به تصویب رسیده و بدین شرح مورد تأیید شورای عالی قرار گرفت.

۱- هدف دفتر باید به صورت شناسایی افراد متشخص و مفید و معرفی آنان به سازمانها و مراجع ذیربیط برای خدمت به نظام و کشور و ارائه خدمات ویژه باشد، با اولویت دادن به متخصصان دلسوز داخل کشور (منظور از جذب و بکارگیری ضرورتاً استخدام افراد نیست).

۲- روش برخورد به گونه‌ای باشد که امر خنثی کردن تبلیغات ضدجمهوری اسلامی ایران را به طور طبیعی همین اشخاص در محافل خارج و یا داخل معمول دارند.

۳- با توجه به اهمیت جذب متخصصان در همه رده‌ها (مهندسی و غیره)، علاوه بر دانشیاران و استادان، طبق ضوابطی که به تصویب شورای نخبگان می‌رسد اقدام شود.

۴- نظر به اهمیت زمینه‌ی کاری دفتر، جایگاه اجرایی مناسب آن برای ارائه خدمات، نهاد ریاست جمهوری تعیین می‌شود.

۵- اعضای شورای جذب نخبگان کماکان توسط شورای عالی انتخاب می‌شوند و هدایت کلی فعالیتها را عهده دارند.

۲. ۱ شورای پژوهش‌های علمی کشور و مراکز تحقیقاتی

سیاست تحقیقاتی کشور

(مصطفوی جلسه ۱۶۵ مورخ ۱۲/۷/۶۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

مقدمه سیاست علمی و سیاست تحقیقاتی:

تمدن عظیم و شکوهمندی که در طی چهارده قرن در سرزمینهای اسلامی، به خصوص کشور ایران، پدید آمده است حاصل اهتمامی است که مسلمانان همواره به تحصیل علوم و معارف گوناگون داشته‌اند مسلمانان به حکم تأکیدی که کتاب آسمانی در حق علم و تفکر نموده و عزت و شرفی که برای علم و معرفت قائل شده و همچنین توصیه‌هایی که پیامبر اکرم و ائمه هدی -علیهم الصلوه و السلام - در فراگرفتن علوم کرده‌اند، بنای تمدن اسلامی را بر پایه یک سیاست کلی نهاده‌اند، سیاستی که خود دارای سه رکن بوده است. رکن اول این سیاست تحقیق و تحصیل علم است در هر جا که باشد، حتی در ثریا. انبوه ترجمه‌هایی که از قرن دوم هجری به بعد از زبانهای غیراسلام به زبانهای عربی و فارسی شده است و همچنین کتابهای جدید که دانشمندان مسلمان در رشته‌های گوناگون تالیف کرده‌اند. نشانه بارزی است از همین شوق و علاقه‌ای که مسلمین به تحقیق و فراگرفتن علوم داشته‌اند. رکن دوم این سیاست کلی تعمیم علم و آموزش همگانی علوم بوده است. علوم و معارف در تمدن اسلامی اختصاص به گروه خاصی از دانشمندان نداشته است، بلکه همه آحاد امت می‌توانستند از آنها بهره‌مند شوند. تاسیس مدارس و حوزه‌های متعدد علمی در سرتاسر تمدن اسلامی نشانه‌ای است از همین اهتمام برای تعمیم علم و آموزش آن به همگان و بالاخره رکن سوم سیاست مزبور نزدیک کردن علم به عمل و استفاده از نور علم در راه اعمال فردی و جمیع در جامعه اسلامی بوده است. همچنان که علم بی‌عمل را در تمدن اسلامی بی‌حاصل می‌دانستند، عمل بدون علم را نیز دور از خردمندی به شمار می‌آورند.

بر اساس همین سیاست کلی و ارگان سه گانه است که جمهوری اسلامی ایران سیاست جدید علمی و همچنین سیاست تحقیقاتی خود را تدوین می‌کند. سیاست تحقیقاتی خود جلوه و تفصیلی از رکن اول سیاست علمی کشور، یعنی تحقیق و تحصیل علوم است. برنامه‌ایی را که دولت جمهوری اسلامی ایران به منظور نیل به این هدف در پیش خواهد گرفت. شورای عالی انقلاب فرهنگی در هفت ماده و دو

تبصره به شرح ذیل در یکصど شصت و پنجمین جلسه خود به تاریخ سهشنبه ۱۲/۷/۶۷ تدوین و تصویب کرده است:

ماده ۱ - در جمهوری اسلامی ایران نفس تحقیق و کوشش برای کشف مطالب جدید و وجود محققان برای کشور محترم و ضروری محسوب می‌شود و لذا دولت مکلف است از راههای زیر به تقویت و توسعه تحقیقات و تشویق و ترغیب محققان اهتمام ورزد.

الف - رفع موانع تحقیق در همه زمینه‌های علمی و فرهنگی و فنی.

ب - تشویق و ترغیب محققان و حمایت مادی و معنوی از محققانی که تحقیقات ایشان برای تحقق اهداف جمهوری اسلامی ایران مفید و موثر تشخیص داده می‌شود.

ج - موظف نمودن سازمانها و مراکز تحقیقاتی کشور، مانند فرهنگستانها و سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی، به حمایت مستمر از محققان و انجمنهای علمی و تحقیقاتی در کشور. دولت در این راه اعتباراتی را بدین منظور در نظر گرفته است که از طریق سازمانها و مراکز یاد شده صرف خواهد کرد و در صورت لزوم به تأسیس مراکزی دیگر نیز مبادرت خواهد ورزید.

د - دانشگاهها و مراکز آموزش عالی نیز موظفند علاوه بر برنامه‌های جاری تحقیقاتی خود، هر ساله اعتباراتی را به منظور حمایت از تحقیقات آزاد استادان خود در نظر گیرند.

ماده ۲ - به منظور تحقق اهداف جمهوری اسلامی ایران و بهره‌گیری از علوم و فنون و تجارب پیشرفتی بشری و استغایی کشور در علوم و فنون و صنایع و تولیدات کشاورزی و امور فرهنگی و نظامی و نظامی آن، دولت موظف است بر طبق برنامه مشخص از طریق زیر نسبت به انجام تحقیقات گروهی و سازمان یافته اقدام نماید. بدیهی است که تأسیس و توسعه از طرق زیر نسبت به انجام تحقیقات گروهی و سازمان یافته اقدام نماید. بدیهی است که تأسیس و توسعه و حمایت از مراکز تحقیقاتی بر حسب اولویتی که در برنامه‌های کشور برای آنها قائل می‌شوند انجام خواهد گرفت.

طریق اول: دانشگاهها و مراکز آموزش عالی.

تحقیق همانا از وظایف اصلی دانشگاههاست و تحقیقات دانشگاه عمدتاً مشتمل است بر تحقیقات بنیادی و کاربردی اساسی که توسط دانشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی وابسته به دانشگاه انجام می‌گیرد.

طريق دوم: مراکز تحقیقاتی وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی و صنعتی وابسته به دولت

به منظور انجام تحقیقاتی که اطلاق عملی دارند و به آنها تحقیقات کاربردی (applied) گفته می‌شود و همچنین تحقیقاتی که مفید توسعه است (development)، وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی و صنعتی وابسته به دولت مکلفند در زمینه‌های اصلی فعالیت خویش هر یک به تأسیس مرکز تحقیقات کاربردی اقدام نمایند.

طريق سوم: مراکز تحقیقاتی غیردولتی

تقویت بنیه تحقیقاتی کشور و توسعه فعالیتهای تحقیقاتی و تقرب بیشتر به اهداف جمهوری اسلامی ایران مستلزم تأسیس و توسعه مراکز تحقیقاتی غیردولتی است. و لذا دولت موظف است از تأسیس اینگونه مراکز و موسسات و استمرار آنها حمایت کند. تبصره: ضوابط کلی تأسیس مراکز و موسسات تحقیقاتی را شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب خواهد کرد.

ماده ۳ - دولت مکلف است جایگاه مناسب "محقق" را در تشکیلات دولت و مراکز تحقیقاتی و دانشگاهها تعریف نماید و بر طبق برنامه مشخصی نسبت به تربیت محقق از طریق دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی و اعزام دانشجو به خارج و هم‌چنین برگزاری دوره‌های کوتاه مدت در داخل و خارج اقدام نماید.

ماده ۴ - به منظور حمایت مالی از محققان و مراکز تحقیقاتی و تامین اعتبارات لازم جهت تحقیقات ضروری همه ساله درصد مناسبی از تولید ناخالص ملی کشور در نظر گرفته خواهد شد. میزان و نحوه هزینه این اعتبارات و کمکها را شورای پژوهشگاه علمی کشور تعیین خواهد نمود.

ماده ۵ - نظر به اهمیتی که کسب "اطلاعات علمی" در توسعه تحقیقات دارد، دولت موظف است نسبت به تأسیس شبکه اطلاعات علمی در کشور اقدام عاجل به عمل آورد و از برای تأمین اعتبارات سالیانه ریالی و ارزشی برنامه‌ریزی کند و در حق آن اولویت قائل شود.

ماده ۶ - در سیاست تحقیقاتی کشور به تاسیس و تقویت فرهنگستان علوم اولویت داده می‌شود تا فرهنگستان بتواند هر چه زودتر و شایسته‌تر به تدوین سیاستهای آموزشی و پژوهشی و ارتقاء سطح دانش در کشور مبادرت ورزد.

ماده ۷ - شورای پژوهشی علمی موظف است که روشهای استفاده از نتایج تحقیقات را تعیین کند و برنامه‌های اجرایی خاصی را به منظور تبیین سیاستهای تحقیقاتی تدوین نماید.

تبصره: وزارت فرهنگ و آموزش عالی موظف است با عنایت تام به این مصوبه در حق وظایف و اختیارات و ترکیب شورای پژوهشی علمی کشور تجدید نظر کند و آینین نامه جدیدی را تدوین و به جهت تصویب به شورای عالی انقلاب فرهنگی تقدیم نماید.

آینین نامه شورای پژوهشی علمی کشور

(مصوب جلسات ۲-۳ و ۲۰۴ مورخ ۳۰/۸/۶۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

ماده ۱: وظایف شورای پژوهشی علمی کشور.

الف: تدوین سیاستهای اجرایی پژوهشی کشور براساس اصول مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، برنامه‌های توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی کشور و باتوجه به نظرات فرهنگستانهای کشور.

ب: تهییه طرح نظام تحقیقاتی کشور و پیشنهاد آن به مراجع ذیربط برای تصویب

ج: ایجاد هماهنگی در برنامه‌های پژوهشی کشور.

د: نظارت بر کیفیت انجام تحقیقات در کشور و پیشنهاد اقدامات مناسب برای ارتقاء آن

ه: فراهم کردن موجبات تشویق و حمایت از پژوهشگران از جمله تاسیس صندوق حمایت از محققان.

تبصره: صندوق مزبور بر طبق آینین نامه‌ای که شورای پژوهشی علمی کشور تهییه می‌کند زیر نظر رئیس شورا اداره می‌گردد.

و: تنظیم کردن سیاستهای موجود در خصوص ارتباط موسسات و مراکز تحقیقاتی ایران با موسسات و مراکز تحقیقاتی در کشورهای دیگر و کمک به توسعه مبادلات علمی و تحقیقاتی داخل و خارج.

ز: بررسی موانع تحقیق در همه‌ی زمینه‌ها با همکاری مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی و اقدام برای رفع آنها از طریق مناسب.

ج: تعیین اولویتها در تأسیس مراکز تحقیقاتی در کشور (در چارچوب مقررات مصوب) در زمینه‌های بنیادی و کاربردی و کمک به تأسیس مراکز تحقیقاتی از طریق مراجع ذیربطر.

ط: تدوین سیاستهای توزیع اعتبارات در بخش‌های اصلی تحقیقات کشور تدوین سیاستهای کمک به موسسات دولتی و غیردولتی و پیشنهاد اعتبار لازم برای انجام تحقیقات به مراجع ذیربطر.

ی: تلاش برای پکار گرفته شدن نتایج تحقیقات و ترویج کاربرد یافته‌های تحقیقاتی.

ک: تعیین تعداد و نوع تخصص پژوهندگان مورد نیاز در موسسات پژوهشی کشور و ابلاغ آن به مراجع ذیربطر برای تامین آن نیازها.

ماده (۲) شورای پژوهش‌های علمی می‌تواند در رشته‌های کاربردی و بنیادی کمیته‌های تخصصی تشکیل دهد، و این کمیته‌ها را می‌تواند در وزارت‌خانه و موسسات علمی دایر کند.

ماده (۳) دیرخانه شورای پژوهش‌های علمی دارای دفتر و اعتبارات مستقل است و زیر نظر رئیس شورا اداره می‌شود. دیر شورا به پیشنهاد وزیر فرهنگ و آموزش عالی و تایید رئیس شورا انتخاب می‌شود.

ماده (۴) آینه نامه اجرایی اداره‌ی شورا و کمیته‌های فرعی و کمیته‌های برنامه‌ریزی تخصصی به تصویب شورای پژوهش‌های علمی کشور می‌رسد.

ماده (۵) اعضاء شورای پژوهش‌های علمی کشور:

۱- معاون اول رئیس جمهوری (رئیس شورا).

۲- وزیر فرهنگ و آموزش عالی (نایب رئیس).

۳- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۴- مشاور تحقیقاتی رئیس جمهوری.

۵- معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه.

۶- رئیس کمیسیون آموزش عالی مجلس شورای اسلامی.

۷- معاون پژوهشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی.

- ۸ - رئیس سازمان پژوهشگاه‌های علمی و صنعتی کشور.
  - ۹ - وزیر ذیریط برحسب مورد بنا به دعوت رئیس شورا (با حق رأی).
  - ۱۰ - ۵ نفر از محققان کشور در رشته‌های مختلف و آشنای به امور برنامه‌ریزی تحقیقات به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی.
  - ۱۱ - یک نفر از محققان دانشگاه آزاد اسلامی به پیشنهاد رئیس دانشگاه و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی.
  - ۱۲ - سه نفر از میان روسای مراکز تحقیقاتی و مراکز آموزش عالی و روسای فرهنگستانها به پیشنهاد وزرای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تایید رئیس شورای پژوهشگاه‌های علمی کشور.
- تبصره: مدت عضویت اعضاء انتخابی بند ۱۰، ۱۱، و ۱۲ (به اعضا ای که به عنوان سمت شرکت می‌کنند) نه سال می‌باشد.
- ماده ۶ - این آئین نامه در ۶ ماده و دو تبصره در جلسات ۲۰۳ و ۲۰۴ مورخ ۳۰/۸/۶۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

تمکیل بند ماده (۵) آئین نامه شورای پژوهشگاه‌های علمی کشور
(مصطفوی جلسه ۲۳۰ مورخ ۶/۹/۶۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی) شماره ۲۷۵۴/دش - تاریخ ۱۴/۹/۶۹

- ردیفهای ۱۳ و ۱۴ به شرح زیر به ذیل ماده (۵) آئین نامه شورای پژوهشگاه‌های علمی کشور اضافه می‌شود.
- ردیف ۱۳ - رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک
- ردیف ۱۴ - معاون پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تلقيق برنامه‌های تحقیقاتی بخش‌های مختلف توسط شورای پژوهشگاه‌های علمی کشور در نظام برنامه ریزی پنج ساله دوم
(مصطفوی جلسه ۲۹۸ مورخ ۲۲/۱۰/۷۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

بنابه پیشنهاد ریاست محترم شورای پژوهشگاه‌های علمی کشور و با موافقت رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه شورای عالی تصویب کرد که شورای پژوهشگاه‌های علمی کشور به عنوان شورای برنامه ریزی تحقیقات در نظام برنامه ریزی پنج ساله دوم کار

تلفیق برنامه‌های تحقیقاتی بخش‌های مختلف را انجام دهد و نتیجه را در اختیار شورای اقتصاد قرار دهد.

اصلاح تلفیق برنامه‌های تحقیقاتی بخش‌های مختلف توسط شورای پژوهش‌های علمی کشور در نظام برنامه ریزی پنج ساله دوم

(مصوب جلسه ۲۹۸ مورخ ۲۲/۱۰/۷۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

بنابه پیشنهاد ریاست محترم شورای پژوهش‌های علمی کشور و با موافقت رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه، شورای عالی تصویب کرد که شورای پژوهش‌های علمی کشور به عنوان شورای برنامه ریزی تحقیقات در نظام برنامه ریزی پنج ساله دوم کار تلفیق برنامه‌های تحقیقاتی بخش‌های مختلف را انجام دهد و نتیجه را در اختیار سازمان برنامه و بودجه قرار دهد.

انتخاب ۵ نفر از اعضای شورای پژوهش‌های علمی کشور

(مصوب جلسه ۳۱۵ مورخ ۱۳/۷/۷۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

نظر به بند ۱۰ ماده ۵ آئین نامه شورای پژوهش‌های علمی کشور (اصول شماره ۳۱۳۴/دش مورخ ۷/۶/۶۸ شورای عالی) و بنابراین پیشنهاد رییس شورای پژوهش‌های علمی کشور آقایان

- ۱) آقای دکتر علی شریعتمداری (علوم انسانی)
- ۲) آقای دکتر رضامنصوری (علوم پایه)
- ۳) آقای دکتر فریدون عزیزی (علوم پزشکی)
- ۴) آقای دکتر عباسعلی زالی (کشاورزی)
- ۵) آقای دکتر رضامکنون (فنی و مهندسی)

برای عضویت در شورا پژوهش‌های علمی کشور انتخاب شدند

مراکز تحقیقاتی

(مصوب جلسه ۱۴۸ مورخ ۲۱/۱/۶۹ شورای مشترک کمیسیونهای ۱ و ۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی^۷ حسب اختیارات تفویضی جلسه مورخ ۸/۱۲/۶۸ شورای عالی به شورای مذکور) شماره ۳۶۴/دش - ۲/۶۹

باتوجه به روح تعالیم مکتب اسلامی در زمینه گسترش مژهای دانش و آگاهی از موهب و نعمتهای خدادادی درپنهان طبیعت وجهان به منظور ارتقای سطح زندگی و نیل به حیات طبیه و نیز بارعایت به تأکید قانون اساسی جمهوری اسلامی، درخصوص تقویت روح بررسی و تبعیغ و ابتکار در تمام زمینه‌های علمی، فنی، فرهنگی و اسلامی از طریق تاسیس مراکز تحقیق، ضرورت تاسیس توسعه مراکز و فعالیت‌های تحقیقاتی به صورت منسجم و براساس الگویی سنجیده و مورد قبول، محرز می‌باشد.

فعالیتهای تحقیقاتی درکشور به صورت سازمان یافته و تشکیلاتی، باتاسیس انسنتیو پاستور در سال ۱۲۹۹ آغاز گردید. افزایش فعالیتهای تحقیقاتی و توسعه مراکز جدیدی که بعضاً به صورت مستقل و اکثرآ وابسته به دانشگاه های اوارت خانه های صنعتی و پژوهشی و... انجام گرفت، از الگوی مشخص و واحدی تبعیت نموده است. از این رو، جهت هماهنگ ساختن توسعه مراکز و فعالیت‌های پژوهشی، طرح حاضر به منظور بیان تعاریف و تعیین ضوابط تاسیس مراکز و واحدهای تحقیقاتی، اعم از دولتی و یا غیردولتی، تنظیم شده است.

۱ - محقق:

«محقق» در مرکز تحقیقاتی به کسی اطلاق می‌شود که «عضو هیات علمی، پژوهشی» در یک گروه پژوهشی یا آموزشی، فعالیت پژوهشی می‌کند و وظایف و نحوه ارتقای او تابع مقررات هیات علمی پژوهشی دانشگاهها و موسسات پژوهشی خواهد بود.

۲ - گروه پژوهشی

در صورتی که فعالیت پژوهشی در یک دانشکده یا موسسه تحقیقاتی «به صورت مستمر» و با «هدف خاص» تعریف شده باشد و به تعداد کافی عضوهای علمی پژوهشی وجود داشته باشد، گروه پژوهشی باضوابط زیر تاسیس می‌گردد.

الف: هدف و عنوان گروه پژوهشی منطبق بر نیازهای اساسی کشور در یکی از زمینه‌های علمی، کاربردی و یا میان رشته‌ای باشد.

ب: داشتن حداقل ۵ عضو هیات علمی پژوهشی که ۳ نفر از آنان در گروه پژوهشی تمام وقت باشند.

ج: داشتن امکانات و تجهیزات لازم در دانشکده یادداشتگاه و یاموسسه تحقیقاتی.

د: داشتن دانشجوی دوره دکتری در زمینه تحقیقاتی ارائه شده و یاسه دوره متولی دانشجوی کارشناسی ارشد.

تبصره ۱- در صورت تمایل دانشکده به استقلال مالی در گروه پژوهشی، گروه بنام «مرکز» وزیرنظر دانشکده اداره خواهد گردید که در این صورت دارای استقلال مالی بوده ولی سایر ضوابط آن، تابع ضوابط «گروه» می‌باشد.

تبصره ۲- موسسات تحقیقاتی غیروابسته به دانشگاه‌ها^۱ از شرط مندرج در بند «د» معاف خواهند بود.

۳- پژوهشکده:

در صورتی که حدود فعالیتهای پژوهشی دانشگاه از سطح یک دانشکده، فراتر باشد و ایجاد «موسسه‌ای» در دانشگاه یا به صورت مستقل ضرورت یابد، «پژوهشکده» با شرایط زیر تأسیس می‌گردد:

الف- فعالیتهای تحقیقاتی پژوهشکده در زمینه‌های بنیادی 'کاربردی و یاتوسعه‌ای و منطبق بر نیازهای اساسی کشور خواهد بود و پژوهشکده در یک رشته مشخص و یا به صورت میان رشته‌ای می‌تواند در هر یک از زمینه‌های فوق تشکیل گردد.

ب- داشتن حداقل ۳ گروه پژوهشی با شرایط مندرج در بند «۲»

ج- داشتن امکانات و تجهیزات مستقل برای امور تحقیقاتی.

تبصره ۱- پژوهشکده از نظر مالی، مستقل و از نظر اداری، مشابه یک دانشکده خواهد بود.

تبصره ۲- عنوان زیر، معادل پژوهشکده خواهد بود:

الف- مرکز تحقیقاتی

ب- موسسه تحقیقاتی (پژوهشی)

تبصره ۳ - هرگاه ^۷ سطح فعالیت تحقیقاتی در موسسات و مراکزی که عنوان دانشگاه ندارند، معادل پژوهشکده باشد، می‌توانند نسبت به تأسیس پژوهشکده (نظیر مرکز و موسسه تحقیقاتی) اقدام نمایند. این گونه موسسات می‌توانند نسبت به ارائه دوره کارشناسی ارشد و دکترای پژوهشی در صورت داشتن شرایط و ضوابط آموزشی و پژوهشی مصوب باهمکاری و تحت نظارت دانشگاهها اقدام کنند.

۴- پژوهشگاه

در صورتی که فعالیت‌های پژوهشی، در سطح گسترده، مورد نظر باشد، واحد پژوهشی مستقل (پژوهشگاه) با شرایط زیر ایجاد می‌گردد:

الف - دارای بودن ۳ موسسه پژوهشی (پژوهشکده) با شرایط مندرج در بند ۳

ب - داشتن امکانات و تجهیزات مستقل برای امور تحقیقاتی

تبصره - پژوهشگاهها می‌توانند نسبت به ارائه دوره کارشناسی ارشد و دکترای پژوهشی، برطبق شرایط تبصره ۳ از بند «۳» اقدام کنند.

۵- روش ایجاد واحدهای تحقیقاتی

الف: استخدام کادر به عنوان عضو هیأت علمی پژوهشی در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، نظیر استخدام کارد به عنوان عضو هیأت علمی آموزشی بوده و تبدیل وضعیت از هیأت علمی آموزشی به هیأت علمی پژوهشی به پیشنهاد دانشگاهها و تصویب هیأتهای ممیزه صورت می‌گیرد.

ب - تأسیس گروه یا مراکز پژوهشی، پژوهشکده و یا پژوهشگاه بر حسب مورد به پیشنهاد دانشگاه یا سازمان و یا وزارت خانه ذی ربط و درخصوص مراکز تحقیقاتی غیردولتی توسط افراد حقیقی و یا حقوقی بنابه مورد در معاونت پژوهشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و یا معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، بررسی می‌شود و جهت رسیدگی نهایی و تصویب اساسنامه، به شورای گسترش آموزش عالی مربوط، ارجاع خواهد گردید.

ج: رئاسای مراکز واحدهای تحقیقاتی، باید از میان اعضای بر جسته هیأت علمی باشند و صلاحیت‌شان در جهت اهداف موسسه بر حسب مورد به تأیید وزارتین مربوط بر سد.

تبصره - درخصوص روسای واحدهای تحقیقاتی بخش غیردولتی، عضویت در هیأت علمی، شرط نیست.

- ۶- مراکز تحقیقاتی که براساس این ضوابط، تأسیس می‌شوند، می‌توانند امتیازات و تسهیلاتی که آئین نامه آن به پیشنهاد مشترک وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب دولت خواهد رسید، استفاده کنند.
- ۷- مراکز تحقیقاتی که پس از تشکیل، شرایط مندرج در این آئین نامه را لذت بدنهند، مجوز تأسیس آنها بحسب مورد توسط شورای گسترش آموزش عالی وزارتین ذی ربط، لغو خواهد گردید.
- ۸- دستورالعمل‌ها ای اجرایی این طرح، بنابر مورد توسط معاونین آموزشی و پژوهشی وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تنظیم و به تصویب وزاری ذیربط خواهد رسید.

اصلاح تبصره ۳ بند ۳ پژوهشکده در تعاریف و ضوابط تأسیس مراکز تحقیقاتی

تصویب مورخ ۲۱/۱/۶۹ شورای مشترک کمیسونهای ۱ و ۲ شورای عالی مصوب جلسه ۳۳۰ مورخ ۱۷/۱/۷۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی شورا تصویب کرد در تعاریف و ضوابط تأسیس مراکز تحقیقاتی از تبصره ۳ بند ۳ مربوط به پژوهشکده قید "باهمکاری و تحت نظارت داشگاهها" حذف و در مورد پژوهشکده و پژوهشگاه عبارت "اینگونه موسسات میتوانند نسبت به ارائه دوره کارشناسی ارشد و دکترای پژوهشی در صورت داشتن شرایط و ضوابط آموزشی مصوب اقدام کنند" از این بعد لازم الاجرا خواهد بود.

قانونمند کردن گردهمایی‌های علمی - تخصصی

(تصویب جلسه ۳۱۶ مورخ ۲۷/۷/۷۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

گزارش کمیسیون مشورتی شماره ۱۰۱۲ / ک مورخ ۲۷/۶/۷۲ درباره طرح قانونمند کردن گردهمایی‌های علمی - تخصصی مطرح و پس از بحث مقرر شد:

- گردهم آئیهایی که برگزار می‌شود باید به نحوی ارزیابی و بررسی شود

- دستگاه ارزیابی کننده و نحوه بررسی بالاستفاده از مجموع نظریات پیشنهادهای مطرح شده مجدداً به صورت طرح کامل و جامعی به وسیله کمیسیون مشورتی تدوین و برای تصویب ابتدا به شورای مشترک کمیسیونها ارائه شود.

اساسنامه شهرکهای علمی و تحقیقاتی

(اصوب جلسه ۳۷۴ مورخ ۲۵/۲/۷۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

ماده ۱- اهداف

- ۱- گسترش و تقویت روح پژوهش و تفکر علمی در جامعه.
- ۲- تلاشی منظم و مستمر به منظور رویارویی با نیازهای حال و آینده.
- ۳- افزایش اقتدار ملی از فرآیند تحقیق و توسعه تکنولوژی.

ماده ۲- وظایف

- ۱- سازماندهی امکانات تحقیق و توسعه برای ایجاد پیوند بین منابع و مهارت‌های دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی و صنعتی.
- ۲- جهت دادن مؤثر جامعه علمی کشور به سوی تحقیق در رشته‌های موردنیاز.
- ۳- برنامه‌ریزی و ایجاد زمینه مناسب به منظور کاربردی و تجاری کردن نتایج تحقیقات.
- ۴- ایجاد فضای مناسب علمی و پژوهشی برای جذب دانشمندان و متخصصان داخل و خارج از کشور.
- ۵- ارتقای دانش فنی متخصصین برای بروز خلاقیتها و نوآوریها در زمینه تکنولوژی.
- ۶- دستیابی به آخرین اطلاعات و دانش فنی موردنیاز به منظور کسب و ایجاد تکنولوژی برتر در صحنه رقابت جهانی.
- ۷- اشاعه فرهنگ و سازماندهی فعالیتهای جمعی تحقیقاتی و استفاده از امکانات شهرک.

- ۸- پیشنهاد راهبردهای مناسب برای جذب و انتقال دانش فنی.

ماده ۳- ارکان شهرک

- ۱- هیأت امنا.
- ۲- هیأت اجرایی.

۳- رئیس شهرک.

۴- شورای علمی.

ماده ۴- ترکیب هیأت امنا

۱- معاون اول رئیس جمهور به عنوان رئیس هیأت امنا (۵ رأی).

۲- وزیر فرهنگ و آموزش عالی نایب رئیس.

۳- دو نفر از وزرای صنعتی به انتخاب رئیس هیأت امنا (۵ رأی).

۴- نماینده ولی فقیه در استان.

۵- استاندار استان.

۶- دو نفر از رؤسای دانشگاههای استان که رشته‌های تحصیلی آنان با فعالیتهای علمی و تحقیقاتی شهرک بیشترین ارتباط را دارد.

۷- سه نفر از محققین برجسته دارای تخصص مناسب با فعالیتهای تحقیقاتی شهرک به پیشنهاد هیأت امنا.

۸- دو نفر از مدیران صنایع یا ادارات کل استان.

تبصره -اعضای بندهای (۷ و ۸) برای مدت چهارسال با تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی انتخاب می‌شوند.

ماده ۵- وظایف و اختیارات هیأت امنا

۱- تصویب سیاستهای علمی و پژوهشی شهرک.

۲- تصویب برنامه‌های پیشنهادی راجع به فعالیتهای شهرک.

۳- تصویب بودجه سالانه شهرک.

۴- نظارت بر حسن اجرای وظایف شهرک.

۵- تصویب آیین نامه‌های مالی، اداری و انتظامی.

۶- تصویب طرحهای توسعه و گسترش شهرک.

۷- تصویب ایجاد یا انحلال شهرک.

۸- تصویب آیین نامه‌های ارتقای اعضای هیأت علمی و مراکز تحقیقاتی شهرک.

۹- بررسی گزارش عملکرد سالانه شهرک.

۱۰- پیشنهاد تغییر یا اصلاح اساسنامه شهرک.

۱- تصویب خط مشی و سیاستهای کلی شهرک.

۲- تصویب آیین نامه و ضوابط تأسیس مراکز تحقیقاتی شهرک.

تبصره ۱ - جلسات هیأت امنا با حضور دو سوم اعضا رسمیت می‌یابد.

تبصره ۲ - تصمیمات هیأت امنا با اکثریت نصف به علاوه یک اعضای حاضر در جلسه نافذ خواهد بود.

تبصره ۳ - هیأت امنا در اولین جلسه خود دبیر هیأت امنا و رئیس شهرک را از بین اعضای هیأت انتخاب می‌کند.

ماده ۶ - هیأت اجرایی
رئیس شهرک به پیشنهاد هیأت اجرایی و تصویب هیأت امنا و با حکم رئیس هیأت امنا منصوب می‌شود.

هیأت اجرایی شهرک:

۱- استاندار (رئیس هیأت اجرایی).

۲- رئیس شهرک (دبیر هیأت اجرایی).

۳- پنج نفر از چهره‌های سرشناس اجرایی و علمی استان به پیشنهاد استاندار و اعضای هیأت امنا با تصویب هیأت امنا.

ماده ۷ - وظایف و اختیارات هیأت اجرایی

۱- رسیدگی، اظهارنظر و تأیید برنامه و بودجه سالانه شهرک و ارائه آن به هیأت امنا برای تصویب.

۲- تهیه آیین‌نامه‌های مالی، اداری، انتظامی شهرک و پیشنهاد آن به هیأت امنا.

۳- تصویب آیین‌نامه مربوط به شرایط لازم برای تصویب شرکتهای تحقیقاتی در شهرک و پیشنهاد آن به هیأت امنا.

۴- اتخاذ تصمیم در مورد تعریفهای مربوط به صدور مجوز برای تأسیس مراکز تحقیقاتی و اجاره بهای زمین.

۵- تعیین میزان ذخیره استهلاک دارایی‌های شهرک با توجه به مقررات قانونی.

۶- افتتاح حسابهای جاری سپرده امنی، اعتباری و غیره نزد بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری داخلی و خارجی و سایر مؤسسات تجاری و انتقال و مسدود کردن حسابهای مذکور و همچنین دریافت و پرداخت به آنها.

۷- پیشنهاد خط مشی و سیاست کلی و حدود سرمایه‌گذاری و هزینه‌های سرمایه‌ای و تأسیساتی هرساله به هیأت امنا.

- تحصیل وام یا اعتبار، استقراض از بانکها، سازمانها، شرکتها و مؤسسات دولتی و غیردولتی و اخذ آن به مدت و میزان معین و با شرایطی که مقتضی باشد و نیز به ودیعه گذاشتن اموال شهرک اعم از منقول یا غیرمنقول و فک آن به صورت تکرار.
- اجرای مصوبات هیأت امنای شهرک.
- تنظیم خلاصه داراییها و بدھیهای شهرک هرسال یک بار و تسلیم آن به اصل قوانین علمی پژوهشی مراجعه شود.
- امعرفی نماینده برای امضای استناد و اوراق مالی به اتفاق رئیس شهرک.
- برنامه‌ریزی و اتخاذ تدبیر لازم برای تأمین بودجه و تقویت بنیه مالی و جذب امکانات شهرک.

تبصره ۱ - هیأت اجرایی می‌تواند بخشی از اختیارات خود را به رئیس شهرک تفویض کند.

تبصره ۲ - هیأت اجرایی در اولین جلسه خود، دبیر هیأت را از بین اعضای هیأت، انتخاب می‌کند.

تبصره ۳ - جلسات هیأت اجرایی با حضور حداقل ۳ نفر از ۵ نفر رسمیت می‌یابد.

تبصره ۴ - تصمیمات هیأت اجرایی با موافقت ۳ نفر نافذ خواهد بود.

تبصره ۵ - کلیه استناد و اوراق مالی با امضای رئیس شهرک و دبیر هیأت اجرایی معتبر است.

ماده ۸ - ترکیب شورای علمی شهرک
شهرک علمی و تحقیقاتی دارای یک شورای علمی ۷ نفره مستقل است که بر فعالیتهای علمی و تحقیقاتی شهرک نظارت دارد.

آیین نامه نحوه انتخاب اعضای شورای علمی به تصویب هیأت امنا خواهد رسید.

ماده ۹ - وظایف شورای علمی

۱ - تدوین سیاستهای علمی و پژوهشی شهرک و اولویت‌بندی زمینه‌های تحقیقاتی در چارچوب اهداف کلی و ارائه آن به هیأت اجرایی.

۲ - تدوین آیین نامه‌هایی درباره امور علمی، پژوهشی و انتشاراتی شهرک.

۳ - نظارت بر تطبیق فعالیتهای علمی و پژوهشی مراکز تحقیقاتی و بخش خدمات علمی و پژوهشی با سیاستها، برنامه‌ها و ضوابط شهرک.

۴- پیشنهاد طرح ایجاد مراکز تحقیقاتی جدید و مراکز خدمات علمی و پژوهشی شهرک.

۵- بررسی صلاحیت علمی و تخصصی متلاطیان استخدام هیأت علمی.

۶- بررسی احراز یا عدم احراز شرایط علمی لازم برای متلاطیان ایجاد مراکز تحقیقاتی.

۷- ارزیابی و اظهارنظر درخصوص پروندهای ارتقای اعضای هیأت علمی و مراکز تحقیقاتی شهرک و ارائه آن به رئیس شهرک برای صدور حکم.

۸- ارزیابی گزارش‌های عملکرد مراکز تحقیقاتی.

۹- ایجاد هماهنگی بین مراکز تحقیقاتی و تهیه روش‌های همکاری و بهره‌برداری مشترک از امکانات و تجهیزات این شهرک.

تبصره ۱- جلسات شورای علمی با حضور دوسرم اعضا رسمیت می‌یابد.

تبصره ۲- تصمیمات شورای علمی با تصویب نصف به علاوه یک اعضای حاضر نافذ خواهد بود.

تبصره ۳- شورای علمی در اولین جلسه خود دبیر شورای علمی را از بین اعضای شورا انتخاب می‌کند.

ماده ۱۰- وظایف رئیس شهرک

۱- اداره کلیه امور شهرک برطبق اساسنامه، مصوبات هیأت امنا و هیأت اجرایی.

۲- پیگیری عملیات طراحی و اجرایی، راجع به احداث و توسعه شهرک.

۳- تهیه و تنظیم بودجه سالانه.

۴- نظارت بر فعالیتهای مراکز تحقیقاتی برای حصول اطمینان از انطباق فعالیتها با مفاد قرارداد بین مراکز با شهرک.

۵- ایجاد زمینه‌های لازم برای ارتقای سطح علمی و تخصصی پژوهشگران مراکز تحقیقاتی.

۶- برنامه‌ریزی و اتخاذ تدبیر لازم در تأمین بودجه و تقویت بنیه مالی و جذب امکانات برای شهرک.

ماده ۱۱- این اساسنامه در ۱۱ ماده و ۱۲ تبصره در جلسه ۳۷۴ مورخ ۲۵/۲/۷۵ این اساسنامه در ۱۱ ماده و ۱۲ تبصره در جلسه ۳۷۴ مورخ ۲۵/۲/۷۵ شورای عالی به تصویب رسید.

اداره شهرکهای علمی - تحقیقاتی

(مصطفوب جلسه ۳۹۴ مورخ ۲۶/۱/۷۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

موضوع رفع ابهام از اساسنامه شهرکهای علمی - تحقیقاتی مطرح و مقرر شد این شهرکها از نظر مالی و اداری، به صورت دولتی اداره شوند و اساسنامه شهرکهای علمی - تحقیقاتی (مصطفوب جلسه ۳۷۴ مورخ ۲۵/۲/۷۵ شورای عالی) به عنوان اساسنامه الگو برای تمامی شهرکها باشد.

درباره عضویت وزرای کشاورزی و جهاد سازندگی در شورای پژوهشهای علمی کشور

(مصطفوبه جلسه ۴۱۶ مورخ ۱۲/۷/۷۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

درخواست عضویت وزرای کشاورزی و جهاد سازندگی در شورای پژوهشهای علمی کشور (نامه شماره ۲۰۵/۶۷۸۹۰ مورخ ۲۸/۷/۷۶ دفتر معاون اول رئیس جمهور) مطرح شد و به تصویب رسید.

تمکیل و اصلاح اساسنامه شهرکهای علمی و تحقیقاتی

(مصطفوب جلسه ۴۲۱ مورخ ۱۹/۳/۷۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

موضوع تمکیل و اصلاح اساسنامه شهرکهای علمی و تحقیقاتی (مصطفوبه جلسه ۳۷۴ مورخ ۲۵/۲/۷۵ شورای عالی) مطرح شد و ضمن افزودن مقدمه، ماده آن اساسنامه به این شرح اصلاح و به تصویب رسید:

مقدمه:

ایجاد شرایط مناسب برای ارتباط تنگاتنگ مؤسسات آموزشی و پژوهشی با دستگاههای اجرایی، زمینه‌ساز تولید دانش فنی و نوآوریهای علمی در برنامه‌های توسعه‌ای کشور خواهد بود. ایجاد شهرکهای علمی - تحقیقاتی از یک سو پیوند محکمی با مراکز دانشگاهی به عنوان پشتوانه علمی داشته و از سوی دیگر از تواناییهای دستگاههای اجرایی، اعم از بخش دولتی یا خصوصی، برخوردار خواهد بود. که راهبرد مؤثری برای اجرای تحقیقات توسعه‌ای کشور فراهم خواهد آورد.

بر همین اساس، شهرکهای علمی -تحقیقاتی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی در مناطق مختلف کشور تأسیس و امور آن طبق مفاد این اساسنامه اداره خواهد شد.

ماهه ۴- ارکان ترکیب هیئت امناء:

۱- وزیر فرهنگ و آموزش عالی (رییس هیئت امناء)

۲- دو تن از وزراء (متنااسب با فعالیتهای علمی -تحقیقاتی شهرک و مزیت‌های نسبی منطقه)

۳- رییس سازمان برنامه و بودجه یا نماینده وی

۴- معاون پژوهشی یا تکنولوژی وزارت فرهنگ و آموزش عالی با نظر و تعیین وزیر فرهنگ و آموزش عالی.

۵- استاندار محل استقرار شهرک تحقیقاتی

۶- رییس شهرک علمی -تحقیقاتی (دبیر)

دو تن از رؤسای دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی که فعالیتهای تخصصی آنها با اهداف شهرک مرتبط باشد (به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی)

۷- تن از محققان و استادان مبزر که رشته تخصصی آنان متناسب با فعالیتهای علمی -تحقیقاتی شهرک باشد (به پیشنهاد وزیر فرهنگ و آموزش عالی و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی، حسب مورد)

دو تن از مدیران صنایع یا ادارات کل استان به پیشنهاد وزیر یا بالاترین مقام ذی ربط و تأیید رییس هیئت امناء.

۸- معاون پژوهشی جهاد دانشگاهی منطقه به پیشنهاد رییس جهاد و تأیید رییس هیئت امناء.

تبصره ۱: رییس، دبیر و نحوه انتخاب و مدت عضویت اعضای بندهای ۲، ۴، ۵ و ۸ هیئت امناء برابر با مصوبات جلسات ۱۸۱ و ۱۸۳ مورخ ۹/۷/۱۲/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد.

تبصره ۲: افراد بند ۹، ۷، ۶ و ۱۰ بدن حق رأی در جلسات شرکت می‌کنند

بازنگری مصوبات شورای عالی درخصوص تحقیقات

(مصطفوی جلسه ۴۴۱ مورخ ۲۱/۲/۷۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

موضوع بررسی و تحلیلی از مباحث و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی از سال ۷۵ و مصوبات هیئت بررسی محتوا و ساختار شورای عالی درباره «تحقیقات» مطرح شد و به این شرح به تصویب رسید:

سیاست‌ها، خطمشی‌ها و ضوابط کلی تحقیقاتی در شورای عالی تصویب شود و تأسیس مراکز تحقیقاتی و سایر موارد اجرایی و برنامه‌ریزی به دستگاه‌های ذیربط واگذار شود.

اعطای نشان امام خمینی(ره) به عنوان عالی‌ترین نشان دولتی جمهوری اسلامی ایران به محققان، نویسندها و شخصیت‌های جهانی

(مصطفوی جلسه ۴۹ مورخ ۶/۷/۱۳۷۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شورای عالی انقلاب فرهنگی تصویب کرد نشان امام خمینی(ره) به عنوان عالی‌ترین نشان دولتی جمهوری اسلامی ایران به محققان، نویسندها و شخصیت‌های جهانی اعطای شود.

آینه نامه اعطای این نشان توسط هیئتی مرکب از آقایان دکتر حسن حبیبی، دکتر سید عطاء الله مهاجرانی، دکتر مصطفی معین، دکتر غلامعلی حدادعلد، دکتر علی اکبر ولایتی، دکتر احمد احمدی، دکتر محمدعلی کی نژاد، جهاد اسلام والمسلمین محسن قمی و سرکارخانم منیره نوبخت تهییه و تدوین می‌شود.

عضویت رؤسای فرهنگستان‌ها در شورای پژوهش‌های علمی کشور

(مصطفوی جلسه ۵۲۱ مورخ ۲۴/۰۴/۱۳۸۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۲۱ مورخ ۲۴/۰۴/۸۲ پیشنهاد الحاق یک بند به ماده ۵ آینه نامه شورای پژوهش‌های علمی کشور مبنی بر عضویت رؤسای فرهنگستان‌ها در این شورا را به این شرح تصویب کرد:

۱۳- رؤسای فرهنگستان‌های علوم، علوم پزشکی، زبان و ادب فارسی و هنر.

۱.۳ فرهنگستانها

ضوابط تاسیس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران

(مصطفوی جلسه ۱۳۵ مورخ ۱۵/۰۶/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

ماده (۱) اهداف:

به منظور تامین استقلال علمی کشور و توسعه علوم و فنون و تقویت روح پژوهش و ارتقاء سطح علمی و فرهنگی کشور از طریق فعالیتهای جمعی، و حمایت و تشویق دانشمندان و محققان بر جسته کشور کانونی به نام "فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران" با وظایف و تشکیلات و ارکانی به شرح ذیل تاسیس می‌شود.

ماده (۲) وظایف:

۱- هدایت و همکاری در جهت گسترش و ارتقاء دانش و پژوهش و تعیین معیارهای سطوح مورد قبول علمی و تحقیقاتی و اشاعه اطلاعات و دانسته‌های علمی در سطح کشور و جهان.

۲- ایجاد ارتباط با دانشمندان و محققان بر جسته دانشگاهی و موسسات تحقیقاتی.

۳- بررسی و تحلیل وضعیت علمی و فنی، آموزشی و پژوهشی کشور و ارائه پیشنهاد در زمینه ارتقاء و بهبود آن به مراجع ذیربیط.

۴- اعطای پاداش و جایزه و بویژه نشانهای علمی به دانشمندان و پژوهشگرانی که خدمات علمی بر جسته‌ای انجام داده‌اند از طریق مراجع قانونی.

۵- مطالعه تجربیات کشورها در کسب و توسعه علوم و تکنولوژی و بررسی نحوه استفاده از این تجارت با توجه به زمینه‌ها و امکانات موجود.

۶- ایجاد تسهیلات لازم در جهت مبادله اطلاعات علمی و نتایج تحقیقات و تبادل نظر بین دانشمندان و محققان و مبادله مختصمان و پژوهشگران با فرهنگستانهای علوم سایر کشورها بویژه کشورهای اسلامی و جهان سوم به وسیله بورس و مسافرت‌های علمی و فرصت‌های مطالعاتی از طریق مراجع ذیربیط.

۷- انجام امور مشاوره علمی و تحقیقاتی اساسی از سوی دولت، شورای پژوهش‌های علمی و مرکز علمی و تحقیقاتی از فرهنگستان درخواست می‌شود و ارائه پیشنهادهای لازم در این زمینه‌ها.

۸- بررسی و پیشنهاد ضوابط در خصوص ارتقاء سطح علمی سینماهای و کنگره‌ها و کنفرانس‌های علمی در سطح ملی و بین‌المللی و ارزیابی این‌گونه مجامع و اعلان آن.

ماده (۳) تشکیلات:

۱- فرهنگستان موسسه‌ای است مستقل که امور اداری و اجرایی آن از طریق دبیرخانه‌ای انجام می‌گیرد که در وزارت فرهنگ و آموزش عالی دائم می‌گردد.

۲- فرهنگستان دارای اعضاء پیوسته و وابسته می‌باشد.

ماهه (۴) ارکان:

۱- رئیس جمهوری در مقام ریاست عالیه فرهنگستان.

۲- هیات امناء (مرکب از نخست وزیر، رئیس فرهنگستان روسای گروههای علمی، دبیر فرهنگستان وزرای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دو نفر از دانشمندان و صاحب نظران با تعیین شورای عالی انقلاب فرهنگی، یک نفر به تعیین شورای پژوهشگاه‌های علمی کشور).

۳- رئیس فرهنگستان:

۴- مجمع عمومی متشکل از اعضای پیوسته.

۵- گروههای علمی.

۶- دبیرخانه.

- اساسنامه فرهنگستان توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی تهیه خواهد شد و به تصویب شورای مشترک کمیسیونهای ۱ و ۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد رسید. ضمناً به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی توصیه می‌شود در لایحهٔ شرح وظایف آن وزارت‌خانه قید تشکیل فرهنگستان علوم پزشکی براساس "ضوابط و سیاستهای مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی" تصریح شود.

اساسنامه فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران

(مصطفوی جلسات ۹۶ الی ۱۰۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی شورای مشترک کمیسیونهای ۱ و ۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی) حسب اختیارات تفویضی به ریاست شورای عالی

به استناد بند ۴ قانون اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی و مصوبهٔ یکصد و ششمین نشست مورخ ۱۵/۱۰/۶۶ آن شورا، فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران که به اختصار "فرهنگستان" نامیده می‌شود طبق این اساسنامه تشکیل می‌شود.

ماده ۱ - هدف:

نیل به استقلال علمی و فرهنگی و توسعه علوم و فنون و تقویت روح پژوهش و ارتقای سطح علمی و فرهنگی کشور و دستیابی به آخرین یافته‌ها و نوآوری‌ها در عرصه دانش از طریق فعالیتهای جمعی و جذب و حمایت و تشویق دانشمندان و محققان بر جسته.

ماده ۲ - وظایف:

- ۱ - کوشش در جهت گسترش مرزهای دانش و تلاش مستمر برای ارتقای سطح دانش و پژوهش در کشور.
- ۲ - بررسی و تحلیل وضعیت علمی و فنی و آموزشی و پژوهشی کشور و ارائه پیشنهاد در زمینه بهبود و ارتقای آن به مراجع ذیربط.
- ۳ - انجام دادن امور مشاوره علمی و تحقیقاتی اساسی و مسائل مربوط به تکنولوژی که از سوی دولت، شورای پژوهشگاهی علمی و مراکز علمی و تحقیقاتی از فرهنگستان درخواست می‌شود و ارائه پیشنهادهای لازم در این زمینه‌ها.
- ۴ - مطالعه تجربیات کشورها در کسب و توسعه علوم و تکنولوژی و همچنین بررسی آخرین یافته‌های علمی و نحوه استفاده از آنها با توجه به زمینه‌ها و امکانات موجود در کشور.
- ۵ - تشویق و ترغیب دانشمندان و پژوهشگران به خلق آثار علمی، ادبی و هنری از طریق حمایت مادی و معنوی ایشان.
- ۶ - ایجاد تسهیلات لازم در جهت مقابله اطلاعات و نتایج تحقیقات و تبادل نظر بین دانشمندان و محققان و مبالغه متخصصان و پژوهشگران با فرهنگستانهای علوم سایر کشورها بویژه کشورهای اسلامی و جهان سوم با واگذاری بورس و استفاده از مسافرت‌های علمی و فرصت‌های مطالعاتی از طریق مراجع ذیربط.
- ۷ - بررسی و پیشنهاد ضوابط در خصوص ارتقای سطح علمی سمینارها و کنگره‌ها و کنفرانس‌های علمی در سطح ملی و بین‌المللی و ارزیابی این‌گونه مجامع.
- ۸ - برگزاری سمینارها و کنفرانسها و کنگره‌ها و سمپوزیوم‌ها در زمینه جدیدترین یافته‌های علمی، فنی و فرهنگی.

۹ - اشاعه اطلاعات و دانسته‌های علمی از طریق انتشار مجلات و کتب علمی و پژوهشی بالاخص نتایج تحقیقات و یافته‌های جدید علمی و فرهنگی در سطح کشور و جهان.

۱۰ - اعطای پاداش و جایزه و نشان علمی به دانشمندان و پژوهشگران و موسساتی که خدمات علمی بر جسته‌ای انجام داده‌اند از طریق مراجع قانونی.

۱۱ - پیشنهاد تخصیص اعتبارات و امکانات تحقیقاتی برای فعالیتهای دانشمندان بر جسته.

۱۲ - بررسی و تصویب عضویت فرهنگستان در مجتمع و سازمانهای بین‌المللی که وظایف و اهداف متناسب با وظایف و اهداف فرهنگستان دارند در چهار چوب قوانین و مقررات کشور.

ماده ۳ - ارکان فرهنگستان عبارت است از:

۱ - رئیس جمهور در مقام ریاست عالیه فرهنگستان.

۲ - هیات امناء.

۳ - مجمع عمومی (مشکل از اعضای علمی پیوسته).

۴ - رئیس فرهنگستان.

۵ - شورای علمی (رئیس فرهنگستان و روسای گروههای علمی).

۶ - دبیر.

ماده ۴ - هیات امناء مرکب است از:

- نخستوزیر به عنوان رئیس هیات امناء.

- وزیر فرهنگ و آموزش عالی.

- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

- رئیس فرهنگستان.

- رئیس یکی از دانشگاههای کشور به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی.

- چهار نفر از دانشمندان و صاحب نظران به انتخاب شورای عالی انقلاب فرهنگی.

ماده ۵ - وظایف هیات امناء:

۱ - انتخاب رئیس فرهنگستان از میان سه نفری که مجمع پیشنهاد می‌کند و معرفی وی به ریاست جمهوری برای صدور حکم.

۲ - تصویب سازمان اداری فرهنگستان.

- ۳- بررسی و تصویب خط مشی کلی.
- ۴- بررسی و تصویب بودجه پیشنهادی.
- ۵- تصویب حسابهای سالانه.
- ۶- بررسی و تصویب بودجه تفصیلی براساس اعتبارات مصوب در بودجه سالانه کشور در چهار چوب اساسنامه.
- ۷- تصویب آینین نامه‌های مالی، معاملاتی، استخدامی و همچنین آینین نامه‌های داخلی فرهنگستان.
- ۸- جلب و قبول کمکها و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی.
- ۹- تصویب ضوابط مربوط به اعطای پاداش و جایزه و بورس و نشان و مدال به افراد واجد شرایط.
- ۱۰- پیشنهاد عضویت فرهنگستان در سازمانها و مجامع بین‌المللی به مراجعت ذیصلاح.

ماده ۶ - مجمع عمومی:

"مجمع" مرکب است از کلیه اعضای پیوسته فرهنگستان، جلسه این مجمع حداقل سالی یکبار تشکیل می‌شود.

- تبصره ۱ - اعضای وابسته می‌توانند در مجمع بدون حق رای شرکت کنند. تبصره ۲ - ریاست مجمع با ریاست فرهنگستان است.

ماده ۷ - وظایف مجمع عمومی:

- ۱- تصویب سیاستها و برنامه‌های علمی فرهنگستان.
- ۲- تصویب نظامنامه نحوه اجرای فعالیتهای علمی فرهنگستان.
- ۳- تعیین دانشمندانی که شرایط دریافت پاداش یا جایزه یا بورس یا مدال یا نشان و یا فرصت مطالعاتی را دارند و معرفی ایشان به ریاست عالیه فرهنگستان.
- ۴- پیشنهاد سه نفر به هیات امناء برای تعیین رئیس فرهنگستان.
- ۵- انتخاب اعضای پیوسته، وابسته و افتخاری.

ماده ۸ - شورای علمی:

شورای علمی مرکب است از:

- رئیس فرهنگستان، بعنوان رئیس شورا.
- روسای گروههای علمی.

ماده ۹ - وظایف شورای علمی:

۱ - بررسی سیاستها و برنامه‌های علمی فرهنگستان و پیشنهاد آن به مجمع برای تصویب.

۲ - تصویب و تدوین نظامنامه نحوه اجرای فعالیتهای علمی فرهنگستان و ارائه آن به مجمع برای تصویب.

۳ - پیشنهاد عضویت فرهنگستان در مجتمع بین‌المللی به هیات امناء.

۴ - پیشنهاد انتصاب دبیر فرهنگستان در مجتمع بین‌المللی به هیات امناء.

۴ - پیشنهاد انتصاب دبیر فرهنگستان به وزیر فرهنگ و آموزش عالی.

۵ - انتصاب روسای گروههای علمی.

۶ - پیشنهاد افراد به عنوان اعضای پیوسته، وابسته و یا افتخاری فرهنگستان به مجمع جهت تصویب.

۷ - پیگیری و نظارت بر حسن اجرای تصمیمات هیات امناء مجمع و شورای علمی.

۸ - دعوت از اعضای هیات امناء مجمع و شورای علمی برای تشکیل جلسه.

ماده ۱۲ - دبیر فرهنگستان:

"دبیر" از میان اعضای فرهنگستان انتخاب و با حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی منصوب می‌شود.

ماده ۱۳ - وظایف دبیر فرهنگستان:

۱ - اداره کلیه امور دبیرخانه اعم از اداری و مالی.

۲ - تأمین کارکنان مورد نیاز فرهنگستان.

۳ - انجام دادن سایر اموری که از طرف هیات امناء، مجمع، شورای علمی و ریاست فرهنگستان به وی محول می‌شود.

ماده ۱۴ - گروههای علمی:

گروههای علمی فرهنگستان عبارتند از:

۱ - گروه علوم و معارف اسلامی.

۲ - گروه علوم انسانی.

۳ - گروه علوم پایه.

۴ - گروه علوم مهندسی.

۵- گروه علوم کشاورزی.

تبصره ۱ - هرگروه علمی مشکل از تعدادی از اعضای پیوسته و یا وابسته فرهنگستان است که با توجه به نوع تخصص ایشان توسط رئیس فرهنگستان برای عضویت در گروه انتخاب شده‌اند هر گروه علمی رئیس خواهد داشت که توسط رئیس فرهنگستان منصوب می‌شود.

تبصره ۲ - وظیفه گروه تنظیم و ارائه برنامه‌های علمی به شورای عالی خواهد بود.

ماده ۱۵ - فرهنگستان موسسه‌ای است با شخصیت حقوقی مستقل که به وزارت فرهنگ و آموزش عالی وابسته است، اعتباراتی که برای فرهنگستان در بودجه سالانه کشور منظور می‌شود در ردیف خاص و به صورت کمک خواهد بود.

ماده ۱۶ - فرهنگستان جز در مورد ذیحسابی موضوع ماده ۳۱ قانون محاسبات عمومی از لحاظ امور مالی و معاملاتی تابع مقرراتی خواهد بود که از طرف هیات امناء تصویب می‌شود.

ماده ۱۷- فرهنگستان دارای اعضای پیوسته، وابسته و افتخاری خواهد بود که به پیشنهاد رئیس فرهنگستان یا حداقل پنج نفر از اعضای مجمع و با تصویب مجمع عمومی با حکم رئیس فرهنگستان به عضویت فرهنگستان پذیرفته می‌شوند و عضویت ایشان مادام العمر خواهد بود.

تبصره ۱ - اعضای پیوسته باید ایرانی و ملتزم به رعایت قوانین جمهوری اسلامی ایران باشند. همچنین این اعضاء باید حداقل دارای درجه دانشیاری با رهبری پژوهشی باشند. عضویت خبرگان بدون مدرک در صورتی که درجه علمی ایشان طبق مقررات مربوط معادل موارد فوق ارزیابی شده باشد بلامانع است.

تبصره ۲ - دانشمندان برجسته بین‌المللی به عضویت افتخاری فرهنگستان پذیرفته می‌شوند وظیفه‌ای در فرهنگستان ندارند و انتخاب ایشان به احترام مقام علمی شان است.

ماده ۱۸ - فرهنگستان حداقل ۱۵ عضو پیوسته از میان دانشمندان رشته‌های مختلف خواهد داشت که بار اول بوسیله شورای عالی انقلاب فرهنگی انتخاب خواهند شد.

ماده ۱۹ - آئین نامه چگونگی رسیدگی به حسابهای سالانه موسسه با هماهنگی وزارت فرهنگ و آموزش عالی وزارت امور اقتصادی و دارایی و به تصویب هیات امناء می‌رسد.

ماده ۲۰ - این اساسنامه مشتمل بر بیست ماده و هفت تبصره در جلسات ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰ مورخ ۳/۸/۶۷، ۱۰/۸/۶۷، ۱/۸/۶۷، ۱۷/۸/۶۷، ۲۴/۸/۶۷ کمیسیونهای شورایعالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

اساسنامه فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی

(صوب جلسه ۱۲۷ مورخ ۱۰/۵/۶۸ شورای مشترک کمیسیونهای ۱ و ۲ شورایعالی انقلاب

فرهنگی بموجب مجوز جلسه ۱۹۴ مورخ ۳/۵/۶۸ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

به استناد بند ۴ قانون اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی و مصوبه یکصدوسی و پنجمین نشست مورخ ۱۵/۱۰/۶۶ آن شورا و در اجرای ماده ۵ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران که به اختصار "فرهنگستان" نامیده میشود طبق این اساسنامه تشکیل میشود.

ماده ۱- هدف:

نیل به استقلال علمی و فرهنگی و توسعه علوم و فنون پزشکی و تقویت روح پژوهش و ارتقای سطح علوم پزشکی کشور و دستیابی به آخرین یافته‌ها و نوع آوری‌ها در عرصه دانش پزشکی از طریق فعالیت‌های جمعی و جذب حمایت و تشویق از دانشمندان و محققان بر جسته.

ماده ۲ - وظایف:

- ۱ - کوشش در جهت گسترش مرزهای دانش و تلاش مستمر برای ارتقای سطح دانش و پژوهش در کشور.
- ۲ - بررسی و تحلیل وضعیت علمی و فنی آموزشی و پژوهشی علوم پزشکی و ارائه پیشنهاد در زمینه بهبود و ارتقای آن به مراجع ذیربطر.

- ۳- انجام دادن امور مشاوره علمی و تحقیقاتی اساسی مسائل مربوط به تکنولوژی که از سوی دولت، شورای پژوهش‌های علمی و مراکز علمی و تحقیقاتی از فرهنگستان درخواست می‌شود و ارائه پیشنهادهای لازم دراین زمینه‌ها.
  - ۴- مطالعه تجربیات کشورها در کسب و توسعه علوم و تکنولوژی پزشکی و همچنین بررسی آخرین یافته‌های علمی و نحوه استفاده از آنها با توجه به زمینه‌ها و امکانات موجود در کشور.
  - ۵- تشویق و ترغیب دانشمندان و پژوهش‌گران به خلق آثار علمی، از طریق حمایت مادی و معنوی ایشان.
  - ۶- ایجاد تسهیلات لازم در جهت مبادله اطلاعات و نتایج تحقیقات و تبادل نظر بین دانشمندان و محققان و مبادله متخصصان و پژوهش‌گران علوم پزشکی سایر کشورها بویژه کشورهای اسلامی و جهان سوم با واگذاری بورس و استفاده از مسافرت‌های علمی و فرصت‌های مطالعاتی از طریق مراجع ذیربسط.
  - ۷- بررسی و پیشنهاد ضوابط در خصوص ارتقاء سطح علمی سمینارها و کنگره‌ها و کفراس‌های پزشکی در سطح ملی و بین‌المللی و ارزیابی اینگونه مجامع.
  - ۸- برگزایی سمینارها و کنفرانس‌ها و گنگره‌ها و سمپوزیوم‌ها در زمینه جدیدترین یافته‌های علوم پزشکی.
  - ۹- اشاعه اطلاعات و دانسته‌های علوم پزشکی از طریق انتشار مجلات و کتب علمی و پژوهشی بالاخص نتایج تحقیقات و یافته‌های جدید علوم پزشکی در سطح کشور و جهان.
  - ۱۰- اعطای پاداش و جایزه و نشان علمی به دانشمندان و پژوهش‌گران و مؤسسه‌ای که خدمات علمی برجسته‌ای انجام داده‌اند از طریق مراجع قانونی.
  - ۱۱- پیشنهاد تخصیص اعتبارات و امکانات تحقیقاتی برای فعالیت‌های دانشمندان برجسته.
  - ۱۲- بررسی و تصویب عضویت فرهنگستان در مجامع و سازمانهای بین‌المللی که وظایف و اهداف متناسب با وظایف و اهداف فرهنگستان دارد در چارچوب قوانین و مقررات کشور.
- ماده ۳- ارکان فرهنگستان عبارت است از:
- ۱- رئیس جمهور در مقام ریاست عالیه فرهنگستان.

- ۲ هیئت امناء.
  - ۳ مجمع عمومی (متشکل از اعضای علمی پیوسته).
  - ۴ رئیس فرهنگستان.
  - ۵ شورای علمی (رئیس فرهنگستان و رئیسی گروههای علمی).
  - ۶ دبیر.
- ماده ۴ - هیئت امناء مرکب است از:
- الف- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان رئیس هیئت امناء.
  - ب- وزیر فرهنگ و آموزش عالی.
  - ج- رئیس فرهنگستان.
- د- رئیس یکی از دانشگاههای علوم پزشکی کشور به انتخاب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- ه- پنج نفر از دانشمندان و صاحب نظران به پیشنهاد وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی.
- ماده ۵ - وظایف هیئت امناء:
- ۱- انتخاب رئیس فرهنگستان از میان ۳ نفری که مجمع پیشنهاد می‌کند و معرفی وی به ریاست جمهوری و برای صدور حکم.
  - ۲- تصویب سازمان اداری سازمان فرهنگستان.
  - ۳- بررسی و تصویب خط مشی کلی.
  - ۴- بررسی و تصویب بودجه پیشنهادی.
  - ۵- تصویب حسابهای سالانه.
  - ۶- بررسی و تصویب بودجه تفصیلی بر اساس اعتبارات مصوب در بودجه سالانه کشور در چارچوب اساسنامه.
  - ۷- تصویب آینین نامه‌های اداری مالی، معاملاتی، استخدامی و همچنین آینین نامه‌های داخلی فرهنگستان.
  - ۸- جلب و قبول کمکها و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی.
  - ۹- تصویب ضوابط مربوط به اعطای پاداش و جوایز و بورس و نشان و مдал به افراد واجد شرایط.

۱۰- پیشنهاد عضویت فرهنگستان در سازمان‌ها و مجتمع بین‌المللی به مراجع ذیصلاح

ماده ۶ - مجمع عمومی:

مجمع مرکب است از کلیه اعضای پیوسته فرهنگستان، جلسات این مجمع حداقل سالی یک‌بار تشکیل می‌شود.

تبصره ۱ - اعضای وابسته می‌توانند در مجمع بدون حق رأی شرکت کنند.

تبصره ۲ - ریاست مجمع با رئیس فرهنگستان است.

ماده ۷ - وظایف مجمع عمومی:

۱- تصویب سیاست‌ها و برنامه‌های علمی فرهنگستان.

۲- تصویب نظامنامه نحوه اجرای فعالیت‌های علمی فرهنگستان.

۳- تعیین دانشمندانی که شرایط دریافت پاداش یا جایزه یا بورس یا مдал یا نشان و یا فرصت مطالعاتی را دارند و معروفی ایشان به ریاست عالیه فرهنگستان.

۴- پیشنهاد سه نفر به هیئت امناء برای تعیین رئیس فرهنگستان.

۵- انتخاب اعضای پیوسته، و افخاری.

ماده ۸ - شورای علمی:

شورای علمی مرکب است از:

- رئیس فرهنگستان، به عنوان رئیس شورا.

- رؤسای گروه‌های علمی.

ماده ۹ - وظایف شورای علمی:

۱- بررسی سیاست‌ها و برنامه‌های علمی فرهنگستان و پیشنهاد آن به مجمع برای تصویب.

۲- تصویب و تدوین نظامنامه، نحوه اجرای فعالیت‌های علمی فرهنگستان و ارائه آن به مجمع برای تصویب.

۳- تعیین وظایف گروه‌های علمی.

۴- بررسی و اظهار نظر در مورد طرح‌های علمی و ارجای آن به گروه‌های علمی ذیرپیشنهاد آنها به مراکز علمی ذیصلاح در کشور.

۵- تعیین اهم مسائل و موضوعاتی که لازم است مورد تحقیق قرار گیرد و پیشنهاد آنها به مراکز علمی ذیصلاح در کشور.

- ۶- تهییه و تدوین ضوابط مربوط به اعطای پاداش و جوایز و بورس و نشان و مдал به افراد واجد شرایط و پیشنهاد آن به هیأت امناء جهت تصویب.
- ۷- تعیین دانشمندانی که شرایط دریافت پاداش یا جایزه یا بورس یا مdal یا نشان و یا فرست مطالعاتی را دارند و معرفی ایشان به مجمع برای تصویب.
- ۸- بررسی و پیشنهاد ضوابط در خصوص ارتقاء سطح علمی سمنیارها و کنگره‌ها و کنفرانس‌های پژوهشکی در سطح ملی و بین‌المللی و ارزیابی اینگونه مجامع.
- ۹- انجام دادن سایر کارهایی که از سوی هیئت امناء، مجمع و ریاست فرهنگستان به این شورا ارجاع می‌شود.
- ماده ۱۰ - **رئیس فرهنگستان:**
رئیس فرهنگستان از میان سه نفر از دانشمندان بر جسته کشور به انتخاب مجمع عمومی و تصویب هیئت امناء و حکم ریاست جمهوری (ریاست عالیه فرهنگستان) برای ۵ سال منصوب می‌شود و انتخاب مجدد وی با لامانع است.
تبصره - در صورتی که رئیس از میان اعضای پیوسته فرهنگستان انتخاب نشود، پس از انتصاب به این سمت، عضو پیوسته فرهنگستان محسوب خواهد شد و نماینده فرهنگستان نزد کلیه مراجع دولتی و غیر دولتی و اشخاص حقیقی و حقوقی خواهد بود.
- ماده ۱۱ - **وظایف رئیس فرهنگستان:**
  - ۱- پیشنهاد مصوبات شورای علمی و مجمع به هیأت امناء جهت بررسی و تصویب نهایی.
  - ۲- پیشنهاد سازمان اداری، بودجه و حساب‌های سالانه به هیأت امناء جهت تصویب.
  - ۳- پیشنهاد عضویت فرهنگستان در مجامع بین‌المللی به هیأت امناء.
  - ۴- پیشنهاد انتصاب دبیر فرهنگستان به وزیر بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی.
  - ۵- انتصاب رؤسای گروه‌های علمی.
  - ۶- پیشنهاد افراد به عنوان اعضای پیوسته، وابسته و یا افتخاری فرهنگستان به مجمع جهت تصویب.
  - ۷- پیگیری و نظارت بر حسن اجرای تصمیمات هیئت امناء، مجمع و شورای علمی.

- دعوت از اعضای هیئت امناء، مجمع و شورای علمی برای تشکیل جلسه.

ماده ۱۲ - دبیر فرهنگستان:

دبیر از میان اعضای فرهنگستان انتخاب و با حکم وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منصوب می‌شود.

ماده ۱۳ - وظایف دبیر فرهنگستان:

- اداره کلیه امور دبیرخانه اعم از اداری و مالی.

- تأمین کارکنان مورد نیاز فرهنگستان.

- انجام دادن سایر اموری که از طرف هیأت امناء، مجمع، شورای علمی و ریاست فرهنگستان به وی محوط می‌شود.

ماده ۱۴ - گروههای علمی:

گروههای علمی فرهنگستان عبارتند از:

گروه علوم بالینی پزشکی.

گروه علوم پایه پزشکی.

گروه پیراپزشکی.

گروه علوم دارویی.

گروه علوم داندانپزشکی.

گروه علوم بهداشتی و تعذیه.

گروه طب اسلامی و طب سنتی.

تبصره ۱ - هرگروه علمی متشکل از تعدادی از اعضای پیوسته و یا وابسته فرهنگستان است که با توجه به نوع تخصص ایشان توسط رئیس فرهنگستان برای عضویت در گروه انتخاب شده‌اند، هر گروه علمی رئیسی خواهد داشت که توسط رئیس فرهنگستان منصوب می‌شود.

تبصره ۲ - وظیفه گروه تنظیم و ارائه برنامه‌های علمی به شورای علمی خواهد بود.

تبصره ۳ - شورای علمی با تصویب مجمع عمومی می‌تواند در صورت لزوم گروههای علمی را در یکدیگر ادغام و یا گروههای علمی جدیدی تشکیل دهد.

ماده ۱۵ - فرهنگستان مؤسسه‌ای است با شخصیت حقوقی مستقل که به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی وابسته است، اعتباراتی که برای فرهنگستان در

بودجه سالانه کشور منظور می‌شود در ردیف خاص و به صورت کمک خواهد بود.

ماده ۱۶ - فرهنگستان جز در مورد ذیحسابی موضوع ماده ۳۱ قانون محاسبات عمومی از لحاظ امور مالی و معاملاتی تابع مقرراتی خواهد بود که از طرف هیئت امناء تصویب می‌شود.

ماده ۱۷ - فرهنگستان دارای اعضای پیوسته، وابسته و افتخاری خواهد بود که به پیشنهاد رئیس فرهنگستان یا حداقل پنج تن از اعضای مجمع و با تصویب مجمع عمومی و با حکم رئیس فرهنگستان به عضویت فرهنگستان پذیرفته می‌شوند و عضویت ایشان مادام‌الامر خواهد بود.

تبصره ۱ - اعضای پیوسته باید ایرانی و ملتزم به رعایت قوانین جمهوری اسلامی ایران باشند.

همچنین این اعضاء باید حداقل دارای درجه دانشیاری یا رهبری پژوهش باشند. عضویت خبرگان بدون مدرک در صورتی که درجه علمی ایشان طبق مقررات مربوط معادل موارد فوق ارزیابی شده باشد بلامانع است.

تبصره ۲ - دانشمندان برجسته بین‌المللی که به عضویت افتخاری فرهنگستان پذیرفته می‌شوند وظیفه‌ای در فرهنگستان ندارند و انتخاب ایشان به احترام مقام علمی‌شان است.

ماده ۱۸ - فرهنگستان حداقل ۱۵ عضو پیوسته از میان دانشمندان رشته‌های مختلف خواهد داشت که بار اول با پیشنهاد وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی انتخاب خواهد شد.

ماده ۱۹ - آیین نامه چگونگی رسیدگی به حساب‌های سالانه مؤسسه با هماهنگی وزارتخانه بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت امناء می‌رسد.

این اساسنامه مشتمل بر ۱۹ ماده و ۸ تبصره به پیشنهاد شماره ۳۰۱۳ مورخ ۲۶/۴/۱۳۶۸ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در یکصدو بیست و هفتمین جلسه مورخ ۱۰/۵/۱۳۶۸ شورای مشترک کمیسیون‌های ۱ و ۲ شورای انقلاب فرهنگی مورد بررسی قرار گرفت و به تصویب رسید.

الحق یک تبصره به ذیل ماده (۱۰) اساسنامه فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

(مصوب جلسه ۱۹۶ مورخ ۱۴/۶/۶۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

تبصره زیر بعنوان تبصره ۲ به ذیل ماده (۱۰) اساسنامه فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران (موضوع مصوبه شماره ۱۸۶۴ / دش مورخ ۳۰/۵/۶۸ شورای مشترک کمیسیونهای ۱ و ۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی) اضافه می‌شود. تبصره قبلی ماده مذکور به صورت تبصره (۱) خواهد بود.

"تبصره (۲) الحقی در اولین دوره رئیس فرهنگستان با پیشنهاد وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی و با حکم رئیس محترم جمهوری منصوب خواهد شد".

الحق یک تبصره به ذیل ماده (۱۰) اساسنامه فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

(مصوب جلسه ۱۹۷ مورخ ۲۱/۶/۶۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

تبصره زیر بعنوان تبصره (۲) به ذیل ماده (۱۰) اساسنامه فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران (موضوع مصوبه شماره ۲۹۵۶ / دش مورخ ۳۰/۹/۶۷ شورای مشترک کمیسیونهای ۱ و ۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی) اضافه می‌شود. تبصره قبلی ماده مذکور به صورت تبصره (۱) خواهد بود.

"تبصره ۲ (الحقی) در اولین دوره رئیس فرهنگستان با پیشنهاد وزیر فرهنگ و آموزش عالی و با حکم رئیس محترم جمهوری منصوب خواهد شد".

کمیته بررسی صلاحیت اعضاء فرهنگستان زبان و ادب فارسی

(مصوب جلسه ۲۰۹ مورخ ۲۴/۱۱/۶۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

مقرر می‌گردد برای بررسی مقدماتی صلاحیت اعضاء اولیه فرهنگستان زبان و ادب فارسی کمیته‌ای مرکب از اعضاء زیر تشکیل شود.

۱. وزیر فرهنگ و آموزش عالی
۲. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
۳. وزیر آموزش و پرورش

۴. جناب آقای دکتر رضاداوری

جناب آقای دکتر نصرالله پورجوادی

این کمیته موظف است ظرف مدت دوهفته پیشنهادهار اجمع آوری و پس از بررسی حداقل پانزده تن را به شورای عالی انقلاب فرهنگی جهت تصویب نهائی معرفی نماید.

اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی

(اصول جلسات ۲۰۸ و ۲۰۹ و مورخ ۱۰/۶۸ و ۲۶/۱۱/۶۸ شورای عالی)

مقدمه: نظر به اینکه زبان فارسی زبان دوم عالم اسلام و کلید بخش عظیمی از ذخایر ارزشمند علمی و ادبی تمدن اسلامی و خود از ارکان هویت فرهنگی ملت ایران است و با توجه به اینکه بنابر اصل پانزدهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران زبان مذکور زبان رسمی مشترک ملت ایران است، شورای عالی انقلاب فرهنگی به منظور حفظ سلامت و تقویت و گسترش این زبان و تجهیز آن برای برآوردن نیازهای روزافزون فرهنگی و علمی و فنی و رفع تشتت و ایجاد هماهنگی در فعالیتهای مراکز فرهنگی و پژوهشی در حوزه زبان و ادب فارسی و سازمان دادن به تبادل گستردگی و پربار تجربه در زمینه تحقیقات و مطالعات در این حوزه و صرفه‌جویی در نیرو و هزینه و استفاده صحیح از کارشناسان و پژوهشگران و ایجاد مرجعی معتبر و برخوردار از وجهه وحیثیت جهانی در ایران اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی را بدين شرح تهیه و تصویب کرده است و تمهید مقدمات تأسیس آن را به وزارت فرهنگ و آموزش عالی محول می‌کند.

قسمت اول

اهداف

ماده ۱ – اهداف فرهنگستان زبان و ادب فارسی عبارت است از:

- ۱- حفظ قوت و اصالت زبان فارسی به عنوان یکی از ارکان هویت ملی ایران و زبان دوم عالم اسلام و حامل معارف و فرهنگ اسلامی.
- ۲- پروردگار مهذب و رسایی برای بیان اندیشه‌های علمی و ادبی و ایجاد انس باما ثار معارف تاریخی در نسل کنونی و نسلهای آینده.
- ۳- رواج زبان و ادب فارسی و گسترش حوزه و قلمرو آن در داخل و خارج از کشور.

۴- ایجاد نشاط و بالندگی در زبان فارسی به تناسب مقتضیات زمان و زندگی و پیشرفت علوم و فنون بشری با حفظ اصلت آن.

قسمت دوم (وظایف، تشکیلات، رئیس و دبیر)

ماده ۲ - وظایف فرهنگستان عبارت است از:

- ۱ - سازمان دادن و تمثیل فعالیتهای ناظر به حفظ میراث زبان و ادبی فارسی.
- ۲ - تاسیس واحدهای واژه سازی و واژه‌گزینی و سازمان دادن واحدهای مشابه در مرکز دانشگاهی و دیگر سازمانهای علمی و فرهنگی و هماهنگ ساختن فعالیتهای آنان از راه تعاطی تجارت.
- ۳ - نظارت بر واژه سازی و معادل یابی در ترجمه از زبانهای دیگر به زبان فارسی و تعیین معیارهای لازم برای حفظ و تقویت بنیه زبان فارسی در بروخورد با مفاهیم و اصلاحات جدید.
- ۴ - کمک به معرفی و نشر میراث زبان و ادبی فارسی به صورت اصیل و معابر.
- ۵ - اهتمام در حفظ فرهنگهای محلی و مردمی و جمع آوری و ضبط و نشر امثال و حکم وکلیه اعلام و اصطلاحات فارسی در همه زمینه‌ها و بهره برداری از آنها برای پرورش و تقویت زبان و ادب فارسی
- ۶ - سازمان دادن تبادل تجربه‌ها و دستاوردهای مرکز پژوهشی در حوزه زبان و ادب فارسی و تامین موجبات بهره برداری صحیح از این تجربه‌ها.
- ۷ - بهره برداری صحیح از زبانهای محلی (در داخل و خارج از ایران) به منظور تقویت و تجهیز این زبان و غنی ساختن و گستردن دامنه کارکرد آن.
- ۸ - معرفی محققان و ادباء و خدمتگزاران زبان و ادب فارسی و حمایت از نشر آثار ایشان و کمک به تامین وسائل فعالیت علمی و فرهنگی آنان و فراهم آوردن موجبات تقدیر از خدماتشان
- ۹ - بررسی و تصویب نتایج فعالیتهای مرکز پژوهشی و فرهنگی که برای تهذیب و اصلاح یا توسعه و تقویت زبان فارسی مفید شمرده می‌شوند و ابلاغ و توصیه کاربرد آنها به موسسات علمی و فرهنگی و سازمانها و نهادهای عمومی.

ماده ۳۵ - فرهنگستان شورایی خواهد داشت مرکب از اعضاء پیوسته و وابسته؛ اعضاء پیوسته آن حداقل پانزده وحداکثر بیست و پنج تن خواهند بود. در بدو تاسیس فرهنگستان، شورای عالی انقلاب فرهنگی پانزده تن از محققان و ادباء و صاحب نظران برجسته زبان و ادب فارسی را که علاقه خود را به این زبان و ادب به ثبوت رسانده و به نظام جمهوری اسلامی وفادار باشند انتخاب وجهت صدور حکم عضویت به ریاست جمهوری معرفی می‌کند.

ماده ۴ - شورای فرهنگستان پس از تشکیل می‌تواند تا ده تن دیگر را که واجد شرایط مذکور در ماده ۳ باشند انتخاب و وجهت صدور حکم به ریاست جمهوری معرفی کند.

ماده ۵ - عضویت در فرهنگستان مدام عمر است⁷ و هرگاه تعداد اعضای پیوسته از حداقل تعیین شده کمتر شود، شورای فرهنگستان موظف است اعضای جدید را بارعایت شرایط عضویت انتخاب و وجهت صدور حکم به ریاست جمهوری معرفی کند. تبصره - فرهنگستان می‌تواند در موارد استثنائی عضویت عضو یا اعضاً را به دلیل سلب صلاحیت اخلاقی با حداقل دو سوم آراء کل اعضاء و موافقت رئیس جمهوری لغو کند.

ماده ۶ - شورای فرهنگستان می‌تواند به تشخیص خود از میان محققان و ادباء و دانشمندان و خادمان زبان و ادب فارسی چه در ایران و چه در خارج از کشور کسانی را به عنوان اعضای وابسته انتخاب کند.

تبصره - انتخاب عضوپیوسته یا وابسته فرهنگستان باید حداقل بادو سوم آرا اعضاً پیوسته انجام گیرد.

ماده ۷ - ریاست عالیه فرهنگستان با رئیس جمهور است.

ماده ۸ - فرهنگستان زبان و ادب فارسی که عالی‌ترین مرجع سیاست‌گذاری و رسیدگی به مسائل زبان و ادب فارسی است سازمانی است مستقل و از لحاظ اداری و استخدامی تابع مقررات عمومی مراکز و موسسات تحقیقاتی کشور. آینه نامه داخلی فرهنگستان را نیز شورای فرهنگستان تهیه خواهد کرد و به تصویب ریاست عالیه خواهد رساند.

ماده ۹ - دبیرخانه فرهنگستان زبان و ادب در وزارت فرهنگ و آموزش عالی مستقر خواهد بود.

ماده ۱۰ - رئیس فرهنگستان را شورای فرهنگستان از میان اعضاء خود برای مدت پنج سال انتخاب و برای تایید و صدور حکم به ریاست عالیه معرفی خواهد کرد.

انتخاب مجدد رئیس فرهنگستان بلامانع است.

ماده ۱۱ - دبیر فرهنگستان را وزیر فرهنگ و آموزش عالی باتفاق رئیس فرهنگستان انتخاب و با حکم خود به این سمت منصوب خواهد کرد.

ماده ۱۲-وظایف رئیس فرهنگستان عبارت خواهد بود از:

۱- تهیه طرح تشکیلات داخلی فرهنگستان و طرح‌های پژوهشی و علمی و انتشاراتی و ارائه آنها به شورای فرهنگستان جهت تصویب.

۲- پیشنهاد بودجه و حسابهای سالانه به شورای فرهنگستان

۳- پیشنهاد عضویت فرهنگستان در مجامع بین المللی به شورای فرهنگستان و پی‌گیری آن برای ایت مقررات و قوانین کشور

۴- انتصاب روسای گروههای علمی و پژوهشی

۵- پی‌گیری و نظارت بر حسن اجرای تصمیمات شورای فرهنگستان

۶- دعوت از اعضاء شورای فرهنگستان برای تشکیل جلسات.

ماده ۱۳-وظایف دبیر فرهنگستان که زیر نظر رئیس فرهنگستان انجام خواهد شد عبارت است از:

۱- اداره کلیه امور دبیر خانه اعم از اداری و مالی

۲- تأمین کارکنان مورد نیاز فرهنگستان

۳- انجام دادن سایر اموری که از طرف فرهنگستان به وی محول می‌شود.

ماده ۱۴ - بودجه فرهنگستان همه ساله از طرف شورای فرهنگستان به وزارت فرهنگ و آموزش عالی پیشنهاد می‌شود و پس از تصویب قانونی از طریق این وزارت خانه در اختیار فرهنگستان گذاشته می‌شود.

ماده ۱۵ این اساسنامه در پانزده ماده و ۲ تبصره در جلسات ۲۰۸ مورخ ۲۶/۱۰/۶۸

و ۲۰۹ مورخ ۲۴/۱۱/۶۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسیده است.

انتخاب اعضای فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران

(مصوب جلسه ۲۱۴ مورخ ۱/۳/۶۹ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

اسامی نامزدهای عضویت در فرهنگستان علوم از طرف وزیر محترم فرهنگ و آموزش عالی معرفی و شورا از میان آنان باقید یک تذکر اعضايی را بشرح زیر در رشته‌های مختلف انتخاب نمود.

الف) برای علوم پایه

- ۱- آقای دکتر رجبعلی پور(ریاضی)
- ۲- آقای دکتر بلورچیان (شیمی)
- ۳- آقای دکتر ثبوتی (فیزیک)
- ۴- آقای دکتر محمود حسابی یا آقای دکتر گلشنی (فیزیک)
هریک ۱۱ رای)

ب) علوم انسانی

- ۱- آقای دکتر رضا داوری (فلسفه)
- ۲- آقای دکتر جهانگیری (فلسفه)
- ۳- آقای محمدتقی جعفری(فلسفه)
- ۴- آقای دکتر سروش (تاریخ و فلسفه علوم)

۵- آقای دکتر علی محمد کارдан (علوم اجتماعی و روانشناسی) (۱۱ رای)
توضیح: مقرر شد که از رشته فلسفه یک نفر (یا آقای دکتر داوری یا جهانگیری یا آقای جعفری) انتخاب شود و دونفر دیگر از رشته‌های دیگر باشند.

ج) معارف اسلامی

- ۱- جناب آقای جوادی آملی
- ۲- جناب آقای مکارم شیرازی
- ۳- جناب آقای مصباح یزدی یا جناب آقای میانجی یا جناب آقای ابراهیم امینی
هریک ۱۳ رای)

د) فنی و مهندسی

- ۱- آقای دکتر تقی ابتکار (mekanik)
- ۲- آقای دکتر بهادری نژاد (انرژی)
- ۳- آقای فرشاد (راه و ساختمان)

ه) کشاورزی و دامپردازی

- (۱۷ رای) - آقای دکتر صمدی یزدی (کشاورزی)
  - (۱۶ رای) - آقای دکتر میرشمسی (دامپردازی)
  - (۱۴ رای) - آقای دکتر بابامخیر (دامپردازی)
  - (۱۱ رای) - آقای دکتر علیرضا سپاسخواه (کشاورزی)
- تذکر: مقرر شد که هرگاه نفرات اول هرگروه با عضویت خود در فرهنگستان موافقت نکردند، قبل از مذکوره و دعوت نفرات بعدی موافقت شورا جلب گردد.

انتخاب اعضاء اولیه فرهنگستان زبان و ادب فارسی

(مصوب جلسه ۲۱۹ مورخ ۲/۵/۶۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

در اجرای ماده (۳) اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی (موضوع مصوبه شماره ۴۱۸۲ / دش مورخ ۷/۱۲/۶۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی) شورای عالی از بین معرفی شدگان عضویت اولیه در فرهنگستان مذکور که از طرف وزارت فرهنگ و آموزش عالی ارائه گردیده بود افاده زیرا جهت عضویت اولیه این فرهنگستان انتخاب نمود:

- آقای دکتر حسن حبیبی با ۱۶ رای
- آقای دکتر سید جعفر شهیدی با ۱۶ رای
- آقای دکتر نصرالله پورجوادی با ۱۶ رای
- آقای دکتر علی رواقی با ۱۵ رای
- آقای دکتر حمید فرزام با ۱۵ رای
- آقای دکتر مهدی محقق با ۱۴ رای
- خانم طاهره صفارزاده با ۱۴ رای
- آقای احمد آرام با ۱۳ رای
- آقای بهاء الدین خرمشاهی با ۱۲ رای
- خانم سیمین دانشور با ۱۲ رای
- آقای دکتر فتح الله مجتبایی با ۱۲ رای
- آقای محمد محیط طباطبائی با ۱۱ رای
- آقای دکتر غلامحسین یوسفی با ۱۰ رای

- آقای محمد تقی دانش پژوه با ۱۰ رای
- آقای دکتر ابوالحسن نجفی با ۹ رای
- آقای دکتر محمد خوانساری با ۹ رای
- آقای دکتر غلامعلی حداد عادل با ۹ رای

(توضیح: تعداد اعضاء اولیه فرهنگستان که قراربوده از سوی شورایعالی انقلاب فرهنگی انتخاب شوند پانزده نفر است ولی چون محتملاً بعضی از استادان به دلیل کمالت نتوانند در فرهنگستان شرکت نمایند لذا شورایعالی دونفر اضافی راهم انتخاب کرده است.

انتخاب چهارتن از اعضاء هیات امناء فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران

(مصوب جلسه ۲۳۳ مورخ ۴/۱۰/۶۹ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

باتوجه به پیشنهادات وزیر محترم فرهنگ و آموزش عالی و رئیس محترم فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران و برخی از اعضاء شورایعالی انقلاب فرهنگی چهارتن به اسامی زیر از میان معروفی شدگان جهت عضویت در هیات امناء فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران انتخاب شدند.

- ۱- جناب آقای موسوی اردبیلی
- ۲- جناب آقای دکتر عبدالکریم سروش
- ۳- جناب آقای دکتر سیدمحمد رضاهاشمی گلپایگانی
- ۴- جناب آقای دکتر رضا منصوری

انتخاب اعضاء فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

(مصوب جلسه ۲۳۳ مورخ ۴/۱۰/۶۹ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

از میان نامزدھائی که وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت عضویت فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران معروفی نموده بودند پانزده تن به اسامی زیر انتخاب شدند

- ۱- آقای دکتر محمود نجم آبادی
- ۲- آقای دکترا بوتراب نفیسی

- ۳- آقای دکتر علیرضا یلدآ
- ۴- آقای دکتر کمال الدین آرمین
- ۵- آقای دکتر منوچهر دوائی
- ۶- آقای دکتر ضیاء الدین شمسا
- ۷- آقای دکتر بهادر اعلمی هرنزدی
- ۸- آقای دکتر حسین میرشمسی
- ۹- آقای دکتر فخر سعیدی
- ۱۰- آقای دکتر رضا قریب
- ۱۱- آقای دکتر علی اکبر ولایتی
- ۱۲- آقای دکتر حسن عارفی
- ۱۳- آقای دکتر عباسقلی دانشور
- ۱۴- آقای دکتر ابوالحسن ندیم
- ۱۵- خانم دکتر فرشته معتمدی

تأیید انتخاب اعضاء هیات امناء فرهنگستان علوم پزشکی

(مصوب جلسه ۲۴۶ مورخ ۷/۳/۷۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

بنابه پیشنهاد وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با اعضویت ۵ تن آقایان نامبرده ذیل بعنوان ”عضو هیات امناء فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران“ موافقت گردید.

- ۱- آقای دکتر کمال الدین آرمین
- ۲- آقای دکتر بهادر اعلمی هرنزدی
- ۳- آقای دکتر فخر سعیدی
- ۴- آقای دکتر ابوالحسن ندیم
- ۵- آقای ابوتراب عقیلی

انتخاب عضو هیات امناء فرهنگستان علوم

(مصوب جلسه ۲۷۰ مورخ ۱۰/۰۷/۲۴ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

بنایه پیشنهاد مطروحه آقای دکتر هادی ندیمی بنیوان عضو هیات امناء فرهنگستان علوم انتخاب گردیدند.

اصلاحات اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی

(مصوب جلسات ۲۷۴ و ۲۷۵ مورخ ۰۷/۱۲/۲۰ و ۰۷/۱۲/۲۰ شورایعالی)

اجام اصلاحات زیرا اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی (مصوبه شماره ۴۱۸۲/دش مورخ ۰۷/۱۲/۶۸ شورایعالی) بتصویب رسید.

(۱) ماده ۳ (اصلاحی) - فرهنگستان شورائی خواهد داشت مرکب از اعضاء پیوسته ایرانی، اعضاء پیوسته فارسی زبان خارجی و اعضای وابسته، اعضای پیوسته ایرانی فرهنگستان حداقل پانزده وحداکثر بیست و پنج تن خواهند بود. دربدو تاسیس فرهنگستان، شورای عالی انقلاب فرهنگی پانزده تن از محققان وادیبان و صاحب نظران ایرانی، بر جسته زبان و ادب فارسی را که علاقه خود را به این زبان و ادب به ثبوت رسانده و به نظام جمهوری اسلامی ایران وفادار باشند انتخاب وجهت صدور حکم عضویت به ریاست جمهوری معرفی میکند.

(۲) ماده ۴ (اصلاحی) - شورای فرهنگستان پس از تشکیل می تواند تا ده تن دیگر را که واجد شرایط مذکور در ماده ۳ باشند به عنوان اعضا پیوسته ایرانی فرهنگستان انتخاب و جهت صدور حکم به ریاست جمهوری معرفی کند

(۳) ماده ۶ (اصلاحی) - شورای فرهنگستان میتواند به تشخیص خود از میان محققان و ادبیان و دانشمندان فارسی زبان خارجی تا ده تن را به عنوان اعضای پیوسته فارسی زبان خارجی فرهنگستان انتخاب کند. این اعضاء حداقل سالی یک بار در جلسات فرهنگستان شرکت می کنند و در این جلسات حق رای خواهند داشت. هم چنین شورای فرهنگستان می تواند به تشخیص خود از میان محققان و ادبیان و دانشمندان و خادمان زبان و ادب فارسی چه در ایران و چه در خارج از کشور کسانی را به عنوان اعضا وابسته انتخاب کند.

شمول استفاده فرهنگستانها از قانون تشکیل هیاتهای امناء دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پژوهشی

(مصوب جلسه ۲۷۷ مورخ ۲۵/۱/۷۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

فرهنگستانها برمنای تصویب شورای گسترش آموزش عالی وزارتخاره بعنوان موسسه پژوهشی تلقی شده و بنابراین می‌توانند از قانون تشکیل هیاتهای امناء دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پژوهشی استفاده نمود و بهره‌مند شوند.

اضافه یک تبصره به ماده ۱۷ اساسنامه فرهنگستان علوم

(مصوب سیصد و هفتادین جلسه مورخ ۲۵/۳/۷۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

بنایه پیشنهاد رئیس محترم فرهنگستان علوم، شورا موافقت کرد تبصره زیر به عنوان تبصره ۳ به ماده ۱۷ اساسنامه فرهنگستان علوم (موضوع مصوبه شماره ۲۹۵۶ / دش مورخ ۳۰/۹/۶۷) بشرح زیر اضافه شود:

تبصره ۳) هریک از اعضای پیوسته فرهنگستان "علوم" که در طول یکسال، شش ماه متولی یا بیش از دو سوم جلسات را بدون موافقت رئیس فرهنگستان غایبت داشته باشد مستعفی شناخته خواهد شد
در مورد غایبت اعضای وابسته و افتخاری و مستعفی شناخته شدن آنها مقرر شد در مجمع عمومی فرهنگستان علوم تصمیم گیری شود.

اضافه یک تبصره به ماده ۵ اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی

(مصوب جلسه ۳۰۷ مورخ ۲۵/۳/۷۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

بنایه پیشنهاد شماره ۸۷۹ مورخ ۲۵/۲/۷۲ فرهنگستان زبان ادب فارسی شورا موافقت کرد که تبصره زیر به عنوان تبصره ۱ به ماده ۵ اساسنامه این فرهنگستان "موضوع مصوبه ۴۱۸۲ / دش مورخ ۷/۱۲/۶۸" اضافه شود
تبصره ۱) هریک از اعضای پیوسته فرهنگستان که در طول یکسال بدون موافقت رئیس فرهنگستان به طور متولی در دوازده جلسه و یا بطور متناوب در شانزده جلسه شورای فرهنگستان غایبت داشته باشد مستعفی شناخته خواهد شد.
در مورد غایبت اعضای وابسته و مستعفی شناخته شدن آنان مقرر شد در شورای فرهنگستان زبان و ادب فارسی تصمیم گرفته شود.

افزایش گروه دامپزشکی به گروههای علمی فرهنگستان علوم

(مصوب جلسه ۳۲۹ مورخ ۲۷/۲/۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

به ۵ گروه علمی ماده ۱۴ اساسنامه، فرهنگستان علوم (موضوع مصوبه ۲۰۹۵۶ /دش مورخ ۳۰/۹/۶۷) یک گروه بدین شرح اضافه می‌شود (شاخصه، دامپزشکی از گروه کشاورزی جداشود و به صورت گروه مستقل در فرهنگستان علوم درآید)

اصلاح اساسنامه فرهنگستانها

(مصوب جلسه ۳۲۹ مورخ ۲۷/۲/۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

پیشنهادهای اصلاح اساسنامه فرهنگستان‌ها (موضوع مصوبه‌های ۲۹۹۵۶ /دش مورخ ۳۰/۹/۶۷ و ۱۸۶۴ /دش مورخ ۳۰/۵/۶۸ و ۴۱۸۲ /دش مورخ ۷/۱۲/۶۷) که قبل‌در جلسات ۲۶۴ و ۲۴۷ شورای مشترک رسیدگی شده بود مطرح شد و این موارد به تأیید رسید:

ماده ۴ اساسنامه بدین صورت اصلاح می‌شود

۱- هر سه فرهنگستان موجود یک هیات امنا خواهند داشت. ترکیب هیات امنا بدین شرح خواهد بود:

۱- معاون اول رئیس جمهور به عنوان رئیس هیات امنا

۲- وزرای فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۳- روسای فرهنگستانها

۴- عو۷.و۶و۹و۱۱- شش نفر از دانشمندان و صاحب نظران (از هر فرهنگستان ۲

نفر به پیشنهاد رئیس فرهنگستان) با تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی

۵- ماده ۱۰- اساسنامه‌ها بدین صورت اصلاح شد:

۱- رئیس فرهنگستان برای مدت چهار سال انتخاب می‌شود و انتخاب مجدد وی برای یک بار دیگر بلا مانع است

وابستگی فرهنگستانها به نهاد ریاست جمهوری

(مصطفوی جلسه ۳۳۳ مورخ ۲۱/۴/۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

جایگاه فرهنگستانها (موضوع ماده ۱۵ مصوبه‌ها ۱۹۵۶ / دش مورخ ۳۰/۹/۶۷ و ۱۸۶۴ / دش مورخ ۳۰/۵/۶۸ و ماده ۸ مصوبه ۴۱۸۲ / دش مورخ ۷/۱۲/۶۸) وابستگی آنها

به نهاد ریاست جمهوری مطرح و با اکثریت آراء تصویب شد که از این به بعد:

۱- فرهنگستانهای علوم - علوم پزشکی و زبان و ادب فارسی وابسته به نهاد ریاست جمهوری باشند

۲- رئیس دیرخانه هریک از فرهنگستانها با حکم رئیس آن فرهنگستان منصوب شود

۳- هیات امنی فرهنگستانهای سه گانه دارای دیرخانهای خواهد بود که زیرنظر معاون اول رئیس جمهور و در نهاد ریاست جمهوری تشکیل می‌شود.

۴- در اساسنامه‌های فرهنگستانهای با توجه به این مصوبات و مصوبات جلسه، ۳۲۹ مورخ ۲۷/۳/۷۳ (موضوع ابلاغیه شماره ۵۴۸ / دش مورخ ۱۶/۳/۷۳) تغییرات لازم توسط هیات امنی هرسه فرهنگستان به طور یکسان داده خواهد شد و این تغییرات به اطلاع و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد رسید.

توضیح درباره ماده ۴ اصلاحی اساسنامه فرهنگستانها

(مصطفوی سیصد و چهارمین جلسه مورخ ۴/۵/۷۳ شورای عالی)

در پاسخ استعلام معاون اول رئیس جمهور درباره ماده ۴ اصلاحی اساسنامه، فرهنگستانها راجع به انتخاب اعضای هیات امنی فرهنگستانها (موضوع مصوبه شماره ۵۴۸ / دش مورخ ۱۶/۳/۷۳) شورای عالی اعلام کرد:

۱- در انتخاب ۶ نفر از دانشمندان و صاحب‌نظران برای عضویت در هیات امنی فرهنگستان‌ها، نیازی به مشورت با شورای فرهنگستانها نیست

۲- این ۶ نفر میتوانند از میان اعضای فرهنگستانها باشند یا نباشند، هرچه روسای فرهنگستانها مصلحت بدانند

تأیید انتخاب اعضای هیات امنای فرهنگستانها

(مصوب جلسه ۳۳۵ مورخ ۱۸/۵/۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

به استناد ماده ۴ اصلاحی اساسنامه فرهنگستانها (موضوع مصوبه شماره ۵۴۸/دش مورخ ۱۶/۳/۷۳ شورای عالی)، وسای فرهنگستانهاهاییک دونفر را برای عضویت در هیات امنای سه فرهنگستان بدین شرح معرفی کردند.

- ۱- از فرهنگستان زبان و ادب فارسی آقایان دکتر سید جعفر شهیدی و دکتر علی لاریجانی
- ۲- از فرهنگستان علوم آقایان دکتر سیده مصطفی محقق داماد و دکتر بهمن یزدی صمدی
- ۳- از فرهنگستان علوم پزشکی آقایان دکتر علی اکبر ولایتی و دکتر حسن عارفی وشورای عالی با انتخاب آنان موافقت کرد.

اصلاح اساسنامه فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران

(مصوب جلسه ۳۴۱ مورخ ۲۴/۸/۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

به پیشنهاد معاون اول رئیس جمهور و رئیس هیات امنای فرهنگستانها و به استناد مصوبه‌های ۵۴۸/دش مورخ ۹۳۲ و ۱۶/۳/۷۳ و ۱/۵/۷۳ شورای عالی، اصلاح اساسنامه فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران (موضوع مصوبه ۲۹۵۶/دش مورخ ۳۰/۹/۶۷) بدین شرح به تصویب رسید:

- الف: بند ۲ ماده ۳. و ماده ۴ و بندهای ۱ و ۴ ماده ۱۱ حذف می‌شود
- ب: بند ۴ ماده ۷، ماده ۱۰، بندهای ۸ و ۹ و ماده ۱۱ و ماده ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ بدین صورت اصلاح می‌شود:
  - بند ۴ ماده ۷ - انتخاب سه نفر برای تعیین رئیس فرهنگستان
  - ماده ۱۰ باتیصره ۱ و تبصره ۲ الحقی آ» ((مصوب جلسه مورخ ۲۱/۶/۶۸، بدین شرح اصلاح می‌شود.

رئیس فرهنگستان از میان سه نفر از دانشمندان بر جسته کشور به انتخاب مجمع عمومی و حکم ریاست جمهوری (ریاست عالیه فرهنگستان) برای ۴ سال منصب می‌شود و انتخاب مجدد وی برای یک دوره دیگر بلامانع است

بنده ۳ ماده ۱۱ - پیشنهاد عضویت فرهنگستانها در مجتمع بین المللی

- بند ۱۱- دعوت از اعضای مجمع وشورای علمی برای تشکیل جلسه
- ماده ۱۲- دبیرفرهنگستان به انتخاب و حکم رئیس فرهنگستان منصوب میشود
- ماده ۱۵ فرهنگستان موسسه‌ای است با شخصیت حقوقی مستقل که به نهاد ریاست جمهوری وابسته است و اعتباراتی که برای فرهنگستان در بودجه سالانه کشور منظور می‌شود در ردیف اعتبارات نهاد ریاست جمهوری منظور خواهدشد.
- ماده ۱۶- آئین نامه چگونگی رسیدگی به حسابهای سالانه، موسسه با هماهنگی نهاد ریاست جمهوری و وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و به تصویب هیات امناء می‌رسد.
- ضمانت مرشد هیات امنای فرهنگستانها نسبت به تهیه و ارائه یک اساسنامه مشترک برای فرهنگستانها اقدام کند.

اصلاح اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی

(مصطفوی جلسه ۳۲۱ مورخ ۲۴/۸/۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

- به پیشنهاد معاون اول رئیس جمهور و رئیس هیات امنای فرهنگستانها و به استناد مصوبه ۵۴۸/دش مورخ ۱۶/۳/۷۳ و ۹۳۲/دش مورخ ۱/۵/۷۳ مواد ۱۰۹ و ۱۱۰ و ۱۱۱ و ۱۲۰ و ۱۴۰ اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی (مصطفوی جلسات مورخ ۲۶/۱۰/۶۸ و ۲۴/۱۱ شورای عالی) بدین شرح اصلاح می‌شود:
- ماده ۹- دبیرخانه فرهنگستان زبان و ادب فارسی در فرهنگستان مستقر خواهدبود.
- ماده ۱۰- رئیس فرهنگستان را شورای فرهنگستان از میان اعضای خود برای مدت چهارسال انتخاب و برای تأیید و صدور حکم به ریاست عالیه معرفی خواهدکرد. انتخاب مجدد رئیس فرهنگستان برای یک دوره دیگر بلامانع است

مستثنی نبودن ریاست فرهنگستانها از قانون ممنوعیت دو شغلی

(مصطفوی جلسه ۳۴۸ مورخ ۱۵/۱۱/۷۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

- موضوع ریاست فرهنگستانها و اینکه آیا رئیس هر یک از فرهنگستانها می‌تواند شغل دولتی دیگری داشته باشد یا نه مطرح شد و پس از بحث شورای عالی به این نتیجه رسید که:

"هر چند عضویت در فرهنگستانها سمت آموزشی و پژوهشی تلقی می‌شود، اما ریاست فرهنگستانها را نمی‌توان سمت آموزشی تلقی کرد لذا مستثنی از قانون منوعیت داشتن دو شغل نیست."

وظایف فرهنگستان علوم در امور تحقیقاتی

(تصویب جلسه ۳۶۲ مورخ ۹/۸/۷۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

نامه شماره ۱۷/۴/۷۴ مورخ ۶۳۰/۱ فرهنگستان علوم مطرح و درباره وظایف فرهنگستان و نوع تحقیقات به تفصیل بحث شد پس از توضیحات رئیس فرهنگستان، شورای عالی با رأی گیری تصویب کرد که فرهنگستان اصولاً باید به تحقیق درباره مسائل اصلی و اساسی، علمی، فنی و صنعتی کشور بپردازد (تحقیقاتی که در دانشگاهها و مؤسسات تحقیقاتی عموماً انجام نمی‌گیرد ولی برای آینده علوم و صنعت در کشور مهم است) و از اجرای طرحهای تحقیقاتی فرعی بپرهیزد مگر اینکه ضرورت چنین طرحهایی را هیأت امناء فرهنگستانها تشخیص داده باشد (در مورد طرحهایی که هم اکنون در دست اجرا است مقرر شد که آن طرحها همچنان ادامه پیدا کند).

بازنگری مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی در خصوص فرهنگستانها

(تصویب جلسه ۴۳۱ مورخ ۱۹/۸/۷۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

ادامه گزارش بررسی و تحلیلی از مباحث و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی از سال ۸۴تا پایان سال ۷۵ و مصوبات هیئت بررسی محتوا و ساختار جدید شورای عالی درباره فرهنگستانها مطرح و مقرر شد:

با توجه به حضور اندیشمندان و محققان کشور در فرهنگستانها، شورای عالی انقلاب فرهنگی در موارد لزوم از نظر کارشناسی و مشورتی فرهنگستانها، استفاده کند.

اساستنامه فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران

(مصوب جلسه ۴۳۹ مورخ ۱۳۷۷/۱۲/۲۵)

به استناد بند ۲۴ قانون اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی(مصوبه شماره ۳۶۰۳/دش مورخ ۷۶/۹/۲) فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران طبق این اساسنامه تشکیل می شود.

ماده ۱- هدف:

بمنظور پاسداری از میراث و هنر اسلامی و ملی و پیشنهاد سیاست‌ها، راهبردها و دستیابی به آخرين یافته‌ها و نوآوری‌ها و نیز ارتقاء فرهنگ اسلامی برای مقابله با تهدیدات فرهنگ مهاجم، فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران تشکیل می شود.

ماده ۲- وظایف:

- ۱- پیشنهاد سیاست‌گذاری برای حفظ و توسعه هنر اسلامی، مادی و محلی
- ۲- همکاری با حوزه‌های علمیه و علمای دینی در شناخت زمینه‌های مبانی فقهی هنر.
- ۳- مطالعه و بهره‌گیری از نظریه‌های جدید هنر با تکیه بر مبانی ملی و اسلامی.
- ۴- حمایت و تشویق پژوهش‌های بنیادی و بی‌گیری مطالعات و طرح‌های هنری در سطح ملی.
- ۵- پیشنهاد سیاست‌گذاری در زمینه ارتباط جوامع هنری داخلی با جهان
- ۶- پیشنهاد سیاست‌گذاری جهت گسترش نقد هنری و مباحث زیباشناسی.
- ۷- پیشنهاد تعیین شاخص‌های توسعه هنری.
- ۸- ارزیابی سالانه شاخص‌های هنری در کشور.
- ۹- برپایی نشستهای سالیانه در زمینه‌های مختلف هنری.
- ۱۰- بررسی کاستی‌های نظام آموزشی کشور در زمینه هنر و پیشنهاد به مراجع ذی‌ربط.
- ۱۱- مطالعه ارتباط بین رشته‌ای و پژوهش در زمینه هنر و سایر علوم.
- ۱۲- پیشنهاد رشته‌های دانشگاهی «میان رشته‌ای هنر» به مراجع ذی‌ربط.

- ۱۳ - معرفی هنرمندان و محققان واجد شرایط جهت استفاده از هزینه‌های تحصیلی به مراکز ذی‌ربط.
- ۱۴ - حمایت از تألیف و ترجمه منابع هنری.
- ۱۵ - تشکیل گروه‌های تخصصی.
- ۱۶ - پیشنهاد ضوابط اعطای نشان هنر به مراکز ذی‌ربط.
- ۱۷ - اعطای جوایز به شخصیت‌های برجسته در حوزه تحقیق، ترجمه و آفرینش‌های هنری

ماده ۳- ارکان:

- ۱ - رئیس جمهور به عنوان ریاست عالیه فرهنگستان.
- ۲ - هیئت امنا

تبصره: هیئت امناء فرهنگستان هنر نیز همان هیئت امنای مشترک فرهنگستانها است (با اضافه کردن رئیس و نمایندگان فرهنگستان هنر).

- ۳ - مجمع عمومی
- ۴ - رئیس فرهنگستان
- ۵ - شورای تخصصی

ماده ۴- مجمع عمومی:

«مجمع عمومی» مرکب است از کلیه اعضای پیوسته فرهنگستان. جلسه این مجمع حداقل سالی یکبار تشکیل می‌شود.

- تبصره ۱- اعضای وابسته می‌توانند در مجمع عمومی بدون حق رأی شرکت کنند.
- تبصره ۲- ریاست مجمع عمومی با رئیس فرهنگستان است.

ماده ۵- وظایف مجمع عمومی:

- ۱ - تصویب سیاستها و برنامه‌های علمی فرهنگستان.
- ۲ - تصویب نظامنامه نحوه اجرای فعالیتهای علمی فرهنگستان.

- ۳ - انتخاب هنرمندان معرفی شده از سوی شورای تخصصی برای دریافت پاداش، جایزه، هزینه تحصیلی، مдал هنر، نشان و فرصت مطالعاتی به ریاست عالیه فرهنگستان
- ۴ - انتخاب اعضای پیوسته، وابسته و افتخاری.
- ۵ - انتخاب سه نفر برای تعیین رئیس فرهنگستان

ماده ۶- شورای تخصصی:

شورای تخصصی مرکب است از:

- رئیس فرهنگستان، بعنوان رئیس شورا.
- رؤسای گروههای تخصصی.

ماده ۷- وظایف شورای تخصصی:

- ۱ - بررسی سیاستها و برنامههای علمی فرهنگستان و پیشنهاد آن به مجمع عمومی برای تصویب.
- ۲ - تصویب و تدوین نظامنامه نحوه اجرای فعالیتهای علمی فرهنگستان و ارائه آن به مجمع عمومی برای تصویب.
- ۳ - تعیین وظایف گروههای تخصصی.
- ۴ - بررسی و اظهارنظر در مورد طرحهای پژوهشی و ارجاع آن به گروههای تخصصی ذیربط.
- ۵ - تعیین اهم مسائل و موضوعاتی که لازم است مورد تحقیق قرار گیرد و پیشنهاد آنها به مراکز علمی ذیصلاح در کشور.
- ۶ - تهیه و تدوین ضوابط مربوط به اعطای پاداش و جوایز و مдал به افراد واجد شرایط و پیشنهاد آن به هیئت امنا جهت تصویب.
- ۷ - تعیین هنرمندانی که شرایط دریافت پاداش یا جایزه یا مдал و یا فرصت مطالعاتی را دارند و معرفی ایشان به مجمع عمومی برای تصویب.
- ۸ - بررسی و پیشنهاد ضوابط در خصوص ارتقای سطح علمی سeminارها و کنگرهها و کنفرانسهای علمی در سطح ملی و بینالمللی و ارزیابی اینگونه مجامعت.

۹ - انجام دادن سایر اموری که از سوی هیئت امنا، مجمع عمومی و ریاست فرهنگستان به این شورا ارجاع می‌شود.

ماده ۸ - رئیس فرهنگستان:

رئیس فرهنگستان از میان سه نفر از صاحب‌نظران برجسته کشور به پیشنهاد مجمع عمومی و حکم ریاست عالیه فرهنگستان برای ۴ سال منصوب می‌شود و انتخاب مجدد اوی برای یک دوره دیگر بلامانع است.

تبصره - رئیس فرهنگستان برای اولین بار به پیشنهاد شورای هنر و تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی، انتخاب خواهد شد.

ماده ۹- وظایف رئیس فرهنگستان:

۱ - پیشنهاد سازمان اداری، بودجه و حسابهای سالانه به هیئت امنا برای تصویب.

۲ - پیشنهاد عضویت فرهنگستان در مجامع بین‌المللی.

۳ - انتصاب رؤسای گروههای تخصصی.

۴ - پیشنهاد افراد به عنوان اعضای پیوسته، وابسته و یا افتخاری فرهنگستان به هیئت امنا برای تصویب.

۵ - پیگیری و نظارت بر حسن اجرای تصمیمات، مجمع عمومی و شورای تخصصی.

۶ - دعوت از اعضای هیئت امنا، مجمع عمومی و شورای تخصصی برای تشکیل جلسه.

ماده ۱۰ - دبیر فرهنگستان:

دبیر فرهنگستان به انتخاب و حکم رئیس فرهنگستان منصوب می‌شود

ماده ۱۱ - وظایف دبیر فرهنگستان:

۱ - اداره کلیه امور دبیرخانه اعم از اداری و مالی.

۲ - تأمین کارکنان مورد نیاز فرهنگستان.

۳ - انجام سایر اموری که از طرف هیئت امنا، مجمع عمومی، شورای تخصصی و ریاست فرهنگستان به وی محول می‌شود.

ماده ۱۲- گروههای تخصصی:

گروههای تخصصی فرهنگستان عبارتند از:

۱- گروه‌نمایش و ادبیات نمایش

۲- گروه موسیقی

۳- گروه معماری و شهرسازی

۴- گروه هنرهای سنتی و صنایع دستی

۵- گروه هنرهای تجسمی

۶- گروه سینما

۷- گروه چند رسانه‌ای

تبصره ۱- هر گروه تخصصی مشکل از تعدادی عضو پیوسته و یا وابسته فرهنگستان است که با توجه به نوع تخصص ایشان توسط رئیس فرهنگستان برای عضویت در گروه انتخاب شده‌اند هر گروه تخصصی رئیسی خواهد داشت که توسط رئیس فرهنگستان منصوب می‌شود.

تبصره ۲- وظیفه گروه، تنظیم و ارائه برنامه‌های پژوهشی به شورای تخصصی خواهد بود.

ماده ۱۳- فرهنگستان مؤسسه‌ای است با شخصیت حقوقی مستقل که به نهاد ریاست جمهوری وابسته است. اعتباراتی که برای فرهنگستان در بودجه سالانه کشور منظور می‌شود در ردیف اعتبارات نهاد ریاست جمهوری منظور خواهد بود.

ماده ۱۴- فرهنگستان جز در مورد ذی‌حسابی موضوع ماده ۳۱ قانون محاسبات عمومی از لحاظ امور مالی و معاملاتی تابع مقرراتی خواهد بود که از طرف هیئت امنا تصویب می‌شود.

ماده ۱۵- فرهنگستان دارای اعضای پیوسته، وابسته و افتخاری خواهد بود که به پیشنهاد رئیس فرهنگستان یا حداقل پنج تن از اعضای مجمع عمومی و تصویب این مجمع با حکم رئیس فرهنگستان به عضویت فرهنگستان پذیرفته می‌شوند و عضویت ایشان ۴ سال خواهد بود.

تبصره ۱- اعضای پیوسته باید ایرانی و ملتزم به رعایت قوانین جمهوری اسلامی ایران باشند. همچنین این اعضا باید حداقل دارای درجه دانشیاری، رهبری پژوهش و یا از هنرمندان برجسته باشند.

تبصره ۲- عضویت خبرگان بدون مدرک و هنرمندان در صورتی که درجه هنری ایشان طبق مقررات مربوط معادل فواد ارزیابی شده باشد، بلامانع است.

تبصره ۳- هنرمندان و پژوهشگران هنری برجسته بین‌المللی می‌توانند به عضویت افتخاری فرهنگستان پذیرفته شوند.

این هنرمندان وظیفه‌ای در فرهنگستان نخواهند داشت و انتخاب ایشان به احترام مقام علمی آنها خواهد بود.

تبصره ۴- هر یک از اعضای فرهنگستان که در طول یکسال، عماه متوالی یا بیش از ۲۳ جلسات را بدون موافقت رئیس فرهنگستان غیبت داشته باشد مستعفی شناخته خواهد شد.

در مورد غیبت اعضای وابسته و افتخاری و مستعفی شناخته شدن آنها مجمع عمومی فرهنگستان تصمیم‌گیری می‌کند.

ماده ۱۶- فرهنگستان ۳۰ عضو پیوسته از میان صاحبنظران و هنرمندان رشته‌های مختلف خواهد داشت که ۲۰ نفر به پیشنهاد شورای هنر و تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی و ده نفر توسط آن ۲۰ نفر انتخاب می‌شوند.

ماده ۱۷- آیین‌نامه چگونگی رسیدگی به حسابهای سالانه مؤسسه با هماهنگی نهاد ریاست جمهوری و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت امناء می‌رسد.

اساسنامه فوق مشتمل بر ۱۷ ماده و ۱۰ تبصره در جلسه ۴۳۹ مورخ ۲۵/۱۲/۱۳۷۵ سورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

کلیات تأسیس مرکزی برای ارزیابی و آینده‌نگری علوم، فن‌آوری و توسعه کشور زیر نظر فرهنگستان علوم

(مصطفوی جلسه ۴۴۰ مورخ ۱/۷/۷۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

به پیشنهاد فرهنگستان علوم، کلیات تأسیس مرکزی برای ارزیابی و آینده‌نگری علوم، فن‌آوری و توسعه کشور زیر نظر آن فرهنگستان مطرح و پس از بحث و بررسی کلیات تأسیس آن به تصویب رسید. اساسنامه این مرکز به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌رسد.

تأیید انتخاب رئیس فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران

(مصطفوی جلسه ۴۴۳ مورخ ۳/۱۳/۷۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

موضوع معرفی آقای مهندس میرحسین موسوی به عنوان رئیس فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران مطرح شد و به تصویب رسید.

درباره تأیید اعضا پیوسته فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران

(مصطفوی جلسه ۴۵۵ مورخ ۱۰/۱۳/۷۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۴۵۵ مورخ ۱۰/۱۴/۷۸ بنا به پیشنهاد شورای هنر(نامه شماره ۳۱۷۵/دش مورخ ۷/۱۰/۷۸) و در اجرای ماده ۱۶ اساسنامه فرهنگستان هنر، اعضا پیوسته فرهنگستان هنر را به این شرح تصویب کرد:

سیدمحمد بهشتی، حبیب‌الله صادقی، زهراء رهنورد، مهدی حجت، غلامحسین امیرخانی، حبیب‌الله آیت‌الله‌ی، مهدی حسینی، داریوش مهرجویی، مجید مجیدی، جواد حمیدی، میرحسین موسوی، علی‌اکبر صنتی، سیدعبدالمجید کیانی‌هندی، محمدعلی رجبی، محمود عزیزی، هادی ندیمی، علی لاریجانی، محمدمحسن حلیمی، هانیبال الخاصل و داریوش صفوی.

همچنین مقرر شد گروه هنر فرهنگستان علوم به فرهنگستان هنر ملحق شود.

تکمیل اساسنامه فرهنگستانها

تصویب جلسه ۴۷۷ مورخ ۲۱/۱/۱۳۸۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی
شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۴۷۷ مورخ ۲۱/۱/۸۰ بنا به پیشنهاد هیئت
امنی فرهنگستانها(نامه شماره ۱۵۱ - هـ - ۱- ف مورخ ۱۷/۱۲/۷۹) موارد زیر را

برای تکمیل اساسنامه فرهنگستانها تصویب کرد:

۱ - با الحق یک بند به ماده ۳ اساسنامه فرهنگستانهای علوم و علوم پزشکی
جمهوری اسلامی ایران، هیئت امنی فرهنگستانهای جمهوری اسلامی ایران، به
عنوان یکی از ارکان فرهنگستانها اضافه گردد.

۲ - یک ماده به عنوان ماده ۳ مکرر به این شرح به اساسنامه فرهنگستان زبان و
ادب فارسی اضافه شود:

ماده ۳ مکرر: ارکان فرهنگستان عبارت است از:

۱. رئیس جمهور در مقام ریاست عالیه فرهنگستان

۲. هیئت امنی فرهنگستانها

۳. شورای فرهنگستان

۴. رئیس فرهنگستان

۵. دبیر

۳ - با اصلاح ماده ۸ اساسنامه فرهنگستانهای هنر و علوم و علوم پزشکی جمهوری
اسلامی ایران و ماده ۱۰ اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی عبارت «برای یک
دوره دیگر» حذف گردد.

۴ - ماده ۱۵ اساسنامه فرهنگستانهای هنر و علوم و علوم پزشکی جمهوری اسلامی
ایران به این شرح اصلاح شود:

ماده ۱۵ - فرهنگستان دارای اعضای پیوسته، وابسته و افتخاری خواهد بود که با
پیشنهاد رئیس فرهنگستان یا حداقل پنج تن از اعضای مجمع و با تصویب مجمع
عمومی با حکم رئیس فرهنگستان به عضویت فرهنگستان پذیرفته می‌شوند. عضویت
اعضای پیوسته و افتخاری مادام‌العمر خواهد بود

تبصره ۴ - عضویت اعضای وابسته برای مدت چهار سال خواهد بود و ادامه
عضویت آنان به همان طریقی است که در اساسنامه پیش‌بینی شده است.

بازنگری در گزینش عملی رشته‌های هنر

(مصطفوی جلسه ۴۷۹ مورخ ۲۹/۳/۱۳۸۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۴۷۹ مورخ ۲۹/۳/۸۰ پیرو مصوبه جلسه مورخ ۱۹/۲/۷۷ و بنا به پیشنهاد شورای هنر) نامه شماره ۳۹۲/۸۰ داشه^۰ مورخ

(۲۹/۱/۸۰) بازنگری در گزینش عملی رشته‌های هنر را بدین شرح تصویب کرد:

۱- لازم است داوطلبان هر رشته، پنج برابر ظرفیت به دانشگاه یا مرکز آموزش عالی معرفی شوند تا پس از انجام مراحل گرینش عملی در دانشگاهها، قبول شدگان نهایی از سوی دانشگاهها و مرکز آموزش عالی معرفی شوند.

۲- در کلیه تصمیمات، جذب استعدادهای درخشان و فارغ التحصیلان هنرستانها از اولویت ویژه برخوردار بشوند.

۳- ترکیب اعضای کمیته کنکور هنر:

۱- رئیس سازمان سنجش آموزش کشور به عنوان رئیس کمیته

۲- نماینده وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

۳- نماینده فرهنگستان هنر

۴- نماینده شورای هنر

۵- نماینده شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۶- نماینده وزیر آموزش و پرورش

۷- نماینده وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

۸- دو نفر از کارشناسان سازمان سنجش آموزش کشور به انتخاب رئیس آن سازمان.

۴- دستورالعمل اجرایی این مصوبه توسط کمیته کنکور هنر تهیه و به تصویب شورای هنر می‌رسد.

اصلاح اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی

(مصوب جلسه ۵۳۸ مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۲۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۳۸ مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۲۹ به پیشنهاد فرهنگستان زبان و ادب فارسی (نامه شماره ۱۱۰۱/۰۲۱۰ مورخ ۲۷/۰۲/۸۳) اصلاح اساسنامه این فرهنگستان را به شرح زیر تصویب کرد:

جمله اول ماده ۳: فرهنگستان دارای شورایی خواهد بود که ترکیب آن را اعضای پیوسته ایرانی و اعضای پیوسته فارسی زبان خارجی تشکیل می‌دهند.

جمله اول ماده ۵: عضویت پیوسته و افتخاری در فرهنگستان مادام‌العمری است و مدت عضویت وابسته را شورای فرهنگستان تعیین می‌کند.

جمله اخیر ماده ۶ (اصلاحی) همچنین شورای فرهنگستان می‌تواند به تشخیص خود از میان محققان و ادباء و صاحب‌نظران بر جسته ایرانی و غیرایرانی زبان و ادب فارسی و سایر رشته‌های وابسته کسانی را به عنوان اعضای وابسته، و از میان دانشمندان ایرانی و غیرایرانی که به طبقی برای ارتقا و گسترش زبان و ادب فارسی و یا فرهنگ ایرانی خدمت بر جسته‌ای انجام داده‌اند کسانی را به عنوان اعضای افتخاری انتخاب کند. اعضای وابسته به ترتیبی که شورا مناسب با شرایط عضو تعیین می‌کند در جلسات شورا شرکت می‌کند.

تأسیس مؤسسه فرهنگی - هنری صبا وابسته به فرهنگستان هنر

(مصوب جلسه ۵۴۸ مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۲۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۴۸ مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۲۸ به پیشنهاد فرهنگستان هنر (نامه شماره ۱۴۸۷۲ مورخ ۱۱/۱۹/۸۲) تأسیس مؤسسه فرهنگی -

هنری صبا، وابسته به آن فرهنگستان را تصویب کرد.

فرهنگستان هنر موظف است اساسنامه‌این مؤسسه را ظرف مدت ۳ ماه تهییه و به تصویب شورای تخصصی آن فرهنگستان (موضوع ماده ۷ اساسنامه فرهنگستان هنر) برساند.

الحق ماده ۱۴ (مکرر) به اساسنامه فرهنگستان زبان و ادب فارسی

(اصوب جلسه ۵۵۲ مورخ ۲۴/۰۹/۱۳۸۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۵۲ مورخ ۲۴/۹/۸۳ به پیشنهاد فرهنگستان زبان و ادب فارسی (نامه شماره ۱۵۱۱/۱۱۰۱ مورخ ۲۴/۹/۸۳) الحق ماده ۱۴ (مکرر) به اساسنامه آن فرهنگستان را به شرح ذیل تصویب کرد:

ماده ۱۴ (مکرر) شورای فرهنگستان در مواردی که ضروری و یا مفید تشخیص دهد می‌تواند اختیار تصویب برخی از تصمیمات گروههای علمی تخصصی را با رعایت احکام اساسنامه خود به گروههای تخصصی خود تفویض کند؛ در این صورت مصوبات مذکور برای مدتی که شورای فرهنگستان تعیین می‌نماید به صورت آزمایشی اجرا می‌شود و در مواردی که تصمیمات باید به تأیید رئیس جمهور برسد اجرای آزمایشی پس از تأیید ایشان صورت می‌گیرد. تصویب نهایی این موارد پس از بررسی مواردی که باید حک و اصلاح شوند یا تغییر نمایند با شورای فرهنگستان خواهد بود.

٤. ١ المپیادی‌ها و پذیرش بدون کنکور

پذیرش دانشآموزان ممتاز شرکت کننده در مسابقات بین‌المللی ریاضی در رشته "ریاضی" دانشگاه‌ها، بدون شرکت در کنکور

(مصطفوی جلسه ۱۴۷ مورخ ۶/۲/۶۷ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

بنا به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش دائز به تقاضای معافیت از کنکور ورود به دانشگاه دانشآموزان ممتازی که برای شرکت در امتحان بین‌المللی ریاضی عازم خارج از کشورند، مقرر گردید که این دانشآموزان فقط در رشته ریاضی بدون کنکور وارد دانشگاه دلخواه خود شوند و اگر داوطلب در رشته‌های دیگر بودند در کنکور جداگانه شرکت نمایند.

پذیرش دانشآموزان ممتازی که در مسابقات المپیاد ریاضی شرکت می‌نمایند در رشته‌های ریاضی و فنی دانشگاه‌ها بدون شرکت در آزمون سراسری گروه ریاضی و فنی

(مصطفوی یکصد و سه‌صدین جلسه مورخ ۸/۶/۶۷ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

بنا به پیشنهاد وزیر محترم آموزش و پرورش و پیرو مصوبه "پذیرش دانشآموزان ممتاز شرکت کننده در مسابقات بین‌المللی ریاضی در رشته ریاضی دانشگاه‌ها بدون شرکت در کنکور" (مصطفوی شماره ۵۲۴ / دش مورخ ۶۷/۲۲/۲) تصویب گردید که این دانشآموزان امسال و سالهای بعد از شرکت در کنکور گروه ریاضی و فنی به منظور پذیرش در رشته‌های ریاضی و فنی دانشگاه‌ها معاف باشند.

تعمیم مصوبه شماره ۱۸۰۸ / دش مورخ ۲۲/۶/۶۷ شورایعالی به دانشآموزان ممتازی که در المپیاد فیزیک شرکت می‌نمایند.

(مصطفوی جلسه ۱۷۷ مورخ ۲۰/۱۰/۶۷ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

بنا به پیشنهاد وزیر محترم آموزش و پرورش تصویب گردید که مصوبه معافیت از شرکت در آزمون سراسر گروه آزمایشی ریاضی و فنی دانشگاه‌ها که در حق دانشآموزان ممتازی که در المپیاد ریاضی شرکت می‌نمایند برقرار گردیده به دانشآموزان ممتازی که در المپیاد فیزیک شرکت خواهند نمود نیز تعییم داده شود.

معافیت از شرکت در آزمون سراسری گروه آزمایشی ریاضی و فنی دانشگاهها

در رابطه با مصوبه شماره ۳۴۸۶ / د ش مورخ ۱۵/۱۱/۶۷

(مصطفوی جلسه ۱۸۰ مورخ ۱۸/۱۱/۶۷ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

بنا به پیشنهاد وزیر محترم آموزش و پرورش موافقت گردید که تعداد هفت نفر دانشآموزانی که برای شرکت در المپیاد فیزیک در مرحله اول توسط وزارت آموزش و پرورش انتخاب خواهند شد (و در مرحله دوم فقط پنج تن در مسابقات شرکت خواهند کرد) از شرکت در آزمون سراسری گروه آزمایشی ریاضی و فنی دانشگاهها معاف بوده و می‌توانند در هر یک از رشته‌های گروه مذکور بدون کنکور ثبت نام نمایند.

موافقت با افزایش تعداد دانشآموزان ممتازی که بعلت شرکت در المپیاد ریاضی از شرکت در آزمون سراسری گروه فنی و مهندسی معاف می‌شوند

(مصطفوی جلسه ۲۶۸ مورخ ۱۰/۱۰/۷۰ شورایعالی انقلاب فرهنگی)

بنابه پیشنهاد وزیر محترم آموزش و پرورش با افزایش تعداد شش نفر از دانشآموزان ممتازی که بعلت شرکت در المپیاد ریاضی از شرکت در آزمون سراسری گروه فنی و مهندسی معاف می‌شوند موافقت بعمل آمد.

پذیرش دانشآموزان برگزیده جهت شرکت در المپیاد شیمی و کامپیوتر در دانشگاهها بدون شرکت در آزمون سراسری

(مصطفوی جلسه ۲۶۸ مورخ ۱۰/۱۰/۷۰ واصلاحیه تکمیلی جلسه مورخ ۱۵/۱۱/۷۰ شورایعالی

انقلاب فرهنگی)

بنابه پیشنهاد وزیر محترم آموزش و پرورش تصویب گردید شش نفر دانشآموزان رشته ریاضی فیزیک، برگزیده جهت شرکت در المپیاد کامپیوتر و ۶ نفر دانشآموزان برگزیده جهت شرکت در المپیاد شیمی بدون شرکت در آزمون گروه آزمایشی ریاضی فیزیک در رشته و دانشگاه مورد نظرشان پذیرفته شوند. چنانچه دانشآموزان برگزیده المپیاد شیمی در رشته علوم تجربی تحصیل می‌کنند، بدون شرکت در آزمون گروه آزمایشی علوم تجربی در رشته و دانشگاه مورد نظرشان پذیرفته خواهند شد.

اساستنامه باشگاه دانش پژوهان جوان

(مصطفوی جلسه ۳۴۰ مورخ ۱۰/۸/۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

مقدمه:

از آنجا که آینده نظام جمهوری اسلامی ایران درگرو شکوفایی استعدادهای جوان کشور است، شناسایی دانش آموزان و دانش پژوهان جوان و مستعد و حمایت، تقویت و راهنمایی ایشان به منظور بهبود وارتقای سطح دانش آنان، تاثیر بسزایی در نیل به این هدف مقدس خواهد داشت.

وزارت آموزش و پرورش به حکم مستویت سنتگینی که بر عهده دارد برخود فرض می‌داند تسهیلات و امکانات لازم را برای جذب و تشویق جوانان با استعداد و علاقه‌مند به دانش پژوهش از هر حیث فراهم سازد. بدین منظور و به موجب این اساستنامه باشگاه دانش پژوهان جوان تأسیس می‌شود تا گامی مؤثر در دستیابی به این مهم باشد.

فصل اول – کلیات

ماده ۱: تعریف:

باشگاه دانش پژوهان موسسه‌ای است که باهدف شناسایی، جذب، پرورش و حمایت و هدایت دانش آموزان و جوانان با استعداد کشور و اعتلای سطح علمی آنان از طریق تشكل بخشیدن به آنها در قالب گروههای پژوهشی و علمی تشکیل و زیر نظر وزارت آموزش و پرورش فعالیت می‌کند.

تبصره: مرکز باشگاه در تهران خواهد بود و باشگاه می‌تواند شعبه‌هایی در سایر نقاط ایران دائر کند

فصل دوم – وظایف

ماده ۲: شناسائی

الف: شناسائی و جذب دانش آموزان و جوانانی که دارای استعداد سرشار در رشته‌های مختلف علمی باشند.

- ب: فراهم آوردن وسایل و امکانات لازم برای افزایش علاقه دانشآموزان و جوان از طریق تشکیل کلاسها، کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی.
- ج: انجام دادن کلیه امور راجع به شرکت گروه‌های دانشآموزی جمهوری اسلامی ایران در مسابقات المپیادهای جهانی از قبیل برگزاری مسابقات مقدماتی برای گزینش اعضای گروه‌های ایرانی شرکت کننده در مسابقات جهانی و منطقه‌ای و نیز برگزاری اردوها و تشکیل دوره‌ها و کلاس‌های لازم به منظور ایجاد آمادگی در اعضا گروه‌ها.
- د: برگزاری انواع مسابقات علمی برای شناسایی و تشویق دانشآموزان و جوانان مستعد.
- ه: تدوین و انتشار جزوات، کتب و نشریات علمی و آموزشی در زمینه‌های فعالیت باشگاه.
- و: تشکیل جلسات سخنرانی و بحث و نقد علمی از طریق دعوت از استادان و صاحب‌نظران ذی‌صلاحیت.
- ز: ایجاد کتابخانه و آزمایشگاه‌ها و وسائل علمی و تحقیقاتی مورد نیاز.
- ح: ایجاد شرایط و تسهیلات با دانشگاه‌ها رای مطالعات و تحقیقات علمی از طریق تشکیل گروه‌های پژوهشی و علمی.
- ط: برقراری تماس با دانشگاه‌ها و مرکز علمی و آموزشی و پژوهشی داخل و خارج کشور.
- ک: عرضه خدمات جنبی فرهنگی و ورزشی و رفاهی به اعضای باشگاه.

ماده ۳- ارکان باشگاه:

الف: هیأت امنا

ب: رئیس

ج: شورای باشگاه

- ماده ۴ - هیأت امنی باشگاه بالاترین مرجع تصمیم‌گیری باشگاه و تعداد و ترکیب اعضای آن بدین قرار است:
- ۱ - وزیر آموزش و پرورش «رئیس هیأت امنا»
  - ۲ - وزیر فرهنگ و آموزش عالی
  - ۳ - رئیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان

۴- هشت نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاهها و معلمان ذی صلاحیت کشور و افراد صاحب نظر که چهار نفر از آنها به پیشنهاد وزیر فرهنگ و آموزش عالی و چهار نفر از آنان به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش و حکم رئیس جمهور برای مدت چهار سال انتخاب می شوند.

تبصره ۱: از ۸ نفر اعضای موضوع بند ۴ حداقل ۲ نفر از بانوان، یک نفر به انتخاب وزیر آموزش و پرورش و یک نفر به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی عضویت خواهد داشت.

تبصره ۲: عضویت اعضای بند ۴ برای دوره های بعدی بلامانع است.

ماده ۵: وظایف هیأت امنا عبارت است از:

الف: بررسی و تصویب خط مشی کلی و برنامه های سالانه باشگاه.

ب: تأیید و انتصاب رئیس باشگاه که از سوی وزیر آموزش و پرورش معرفی می شوند.

ج: بررسی و تصویب برنامه و بودجه سالانه باشگاه برای پیشنهاد به مراجع ذیربط

د: صدور مجوز تأسیس شعب باشگاه در سایر نقاط کشور

ه: تصویب آئین نامه داخلی جلسات هیأت امنا و نیز آئین نامه های شرایط عضویت و شرایط اعطای جوائز و کمک هزینه و هزینه کامل تحصیلی به اعضای باشگاه

و: بررسی و تصویب نمودار تشکیلاتی و اداری و اجرایی باشگاه که توسط رئیس باشگاه پیشنهاد می شود.

ز: بررسی و تصویب آئین نامه های مالی و اداری و انضباطی باشگاه

ح: نظارت بر حسن اجرای این اساسنامه و امور اجرایی باشگاه

ط: پیشنهاد تغییر اساسنامه به شورای عالی انقلاب فرهنگی در صورت لزوم

تبصره ۱: جلسات هیأت امنا به دعوت ریاست هیأت امنا تشکیل و مصوبات آن با امضای وی ابلاغ خواهد شد. دیگری هیأت امنا را رئیس باشگاه برعهده خواهد داشت.

تبصره ۲- مصوبات هیأت امنا با تصویب اکثریت کل اعضا معتبر خواهد بود.

ماده ۶: رئیس باشگاه به پیشنهاد وزیر آموزش و پژوهش و تصویب هیأت امنا برای مدت ۳ سال انتخاب و با ابلاغ ریاست هیأت امنا منصوب خواهد شد و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

ماده ۷: وظایف رئیس باشگاه:

الف: اجرای مصوبات هیأت امنا و نظارت بر حسن جریان امور باشگاه

ب: اجرای مصوبات شورای باشگاه در چارچوب مصوبات هیأت امنا

ج: تهییه و تنظیم آیین نامه ها و شیوه نامه های مورد نیاز باشگاه و ارائه به شورای باشگاه برای تصویب.

د: استخدام، نصب، عزل، ارتقا و اعطای پاداش و حقوق به کارکنان باشگاه بر اساس آیین نامه های مصوب

ه: افتتاح حساب ریالی در بانک ها و مؤسسات اعتباری

و: هرگونه فعالیتی که در پیشرفت امور باشگاه مفید باشد و مخالف با مصوبات هیأت امنا شورای باشگاه نباشد.

ماده ۸: ترکیب شورای باشگاه:

الف: رئیس باشگاه

ب: معاونان باشگاه

ج: رؤسای بخش های علمی و پژوهشی اصلی باشگاه بر طبق تشکیلاتی که به تصویب هیأت امنا خواهد رسید.

ماده ۹: وظایف شورا

الف: همکاری و معارضت با رئیس باشگاه در اداره باشگاه

ب: تهییه و تنظیم برنامه های سالانه باشگاه در چارچوب مصوبات هیأت امنا

ج: بررسی و تصویب آیین نامه ها و شیوه نامه های مورد نیاز باشگاه

د: همکاری با هیأت امنا در امر نظارت بر حسن اجرای این اساسنامه و امور اجرایی باشگاه

و: نظارت بر نحوه اداره شعب استانی باشگاه در چارچوب اساسنامه و مصوبات هیأت امنا

ز: پیشنهاد تأسیس یا انحلال شعب باشگاه در استان‌ها به هیأت امنا

ح: تصویب آینین‌نامه داخلی جلسات شورای باشگاه

تبصره: جلسات شورای باشگاه با حضور اکثریت اعضاء رسمیت خواهد داشت و مصوبات آن با امضای ریاست باشگاه ابلاغ می‌شود.

فصل چهارم - عضویت

ماده ۱۰: اعضای باشگاه عمدتاً جوانان پانزده تا بیست ساله‌ای خواهند بود که در مسابقات جهانی و منطقه‌ای علمی خارجی و داخلی درخشش داشته و شرایط در آینین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت امنا خواهد رسید احراز کرده باشند.

تبصره: باشگاه می‌تواند در موارد خاص با تصویب هیأت امنا افرادی را به عنوان عضو وابسته یا عضو افتخاری بپذیرد.

فصل پنجم - امور مالی

ماده ۱۱: منابع تأمین هزینه‌های باشگاه:

الف: اختصاصی ردیفی در بودجه وزارت آموزش و پرورش به عنوان کمک

ب: کمک‌های مالی اشخاص، مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند به پیشرفت علوم

ج: آنچه تحت عنوان «وقف» از سوی اشخاص یا مؤسسات نیکوکار به باشگاه اختصاص داده خواهد شد.

د: وجود حاصل از مشارکت مالی و سرمایه‌گذاری‌های لازم به منظور کسب منابع مالی

تبصره: باشگاه از حیث استفاده از کمک‌های مالی مؤسسات و شرکت‌ها، در حکم مؤسسات آموزشی و پژوهشی محسوب خواهد شد.

ماده ۱۲: برای گردآوری وجود موضوع بند «ب» ماده ۱۱ صندوقی تحت عنوان صندوق حمایت از دانش‌بیوهان جوان ایجاد می‌شود که وجود آن طبق آینین‌نامه‌ای که برابر مقررات به تصویب هیأت امنا می‌رسد به مصرف خواهد رسید.

ماده ۱۳: باشگاه مشمول آینین نامه مالی معاملاتی است که به تصویب هیأت امنا و امضای وزیر آموزش و پرورش خواهد رسید.

ماده ۱۴: باشگاه می تواند از تسهیلات بانک‌ها و مؤسسات اعتباری (طبق ضوابط مریوطه) استفاده کند.

این اساسنامه در ۱۴ ماده و ۸ تبصره در تاریخ ۲۹/۶/۷۳ به تصویب شورای مشترک شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید.

دستگاه اجرا کننده:

وزارت فرهنگ و آموزش عالی

وزارت آموزش و پرورش

شورای مشترک کمیسیون‌های ۱ و ۲

درباره اصلاح اساسنامه باشگاه دانش‌پژوهان جوان

(تصویبه چهارصدوسیزدهمین جلسه مورخ ۱۴/۱۱/۷۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

پیشنهاد اصلاح اساسنامه باشگاه دانش‌پژوهان جوان (موضوع مصوبه شماره

۱۶۹۶/دش مورخ ۲۹/۸/۷۳ شورای عالی) مطرح و بدین شرح به تصویب رسید:

ماده ۱- باشگاه دانش‌پژوهان جوان مؤسسه‌ای است آموزشی و پژوهشی و فرهنگی وابسته به وزارت آموزش و پرورش که با هدف شناسایی، جذب، پرورش، حمایت و هدایت دانش‌آموزان و جوانان با استعداد کشور و اعتلای سطح آموزش و پرورش آنان از طریق تشکل بخشیدن به آنها در قالب گروههای پژوهشی و علمی تشکیل می‌گردد. (تبصره ماده ۱ به قوت خود باقی است) *

- تبصره ماده ۱۱ اساسنامه حذف شود.

- درباره ماده ۱۳ مقرر شد تا تصویب «باشگاه دانش‌پژوهان جوان» در شورای گسترش وزارت فرهنگ و آموزش عالی به عنوان مؤسسه‌ای تحقیقاتی، از نظر مقررات مالی همچون گذشته عمل شود.

معافیت دانشآموزان برگزیده المپیادهای ادبیات فارسی و زیست‌شناسی از شرکت در آزمون سراسری

(مصطفوی جلسه ۴۴۱ مورخ ۲۱/۲/۷۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش (نامه شماره ۱۸۳۸۲ / ۱۴۰ مورخ ۱۱/۸/۷۷) درباره معافیت ۱۲ نفر از دانشآموزان برگزیده المپیاد ادبیات فارسی و زیست‌شناسی از شرکت در آزمون سراسری مطرح و به شرح زیر به تصویب رسید:

«هر سال، تعداد شش نفر از دانشآموزان برگزیده المپیاد ادبیات فارسی، بدون شرکت در آزمون سراسری گروه آزمایشی علوم انسانی، صرفاً در رشته ادبیات فارسی در دانشگاه مورد نظرشان پذیرفته می‌شوند.

هر سال، تعداد شش نفر از دانشآموزان رشته علوم تجربی، برگزیده جهت شرکت در المپیادهای جهانی زیست‌شناسی، بدون شرکت در آزمون سراسری گروه آزمایشی علوم تجربی در رشته و دانشگاه مورد نظرشان پذیرفته می‌شوند.»

تعمیم مزایای برگزیدگان المپیاد فیزیک به اعضای تیم نجوم سمتا

(مصطفوی جلسه ۵۵۵ مورخ ۲۰/۱۱/۱۳۸۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۵۵ مورخ ۲۰/۱۱/۸۳ به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش (نامه شماره ۲۳۲۴۱/۱۴۰ مورخ ۸۳/۱۷/۹) تعیین مزایای برگزیدگان المپیاد فیزیک به اعضای تیم نجوم سمتا را به این شرح تصویب کرد: تعداد دانشآموزان المپیادی تیم نجوم که به سبب عضویت در تیمهای المپیاد علمی دانشآموزی می‌توانند بدون شرکت در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط در رشته و دانشگاه مورد نظرشان پذیرفته شوند همچون المپیاد فیزیک ۱۰ نفر می‌باشد.

این مصوبه از سال ۱۳۸۴ لازم الاجراست و ظرفیت پذیرش در مورد این دانشآموزان برای سال‌های ۸۲ و ۸۳ حداقل به تعداد حائزین مدال طلای کشوری رشته فیزیک است که با انتخاب سازمان استعدادهای درخشان از طریق باشگاه دانش پژوهان جوان معرفی می‌شوند.

۱.۵ استعدادهای درخشنان

ماده واحده در مورد وابستگی "سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشنان "به وزارت آموزش و پرورش

(مصطفوی جلسه ۱۵۰ مورخ ۱۳/۳/۶۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

بنا به پیشنهاد شماره ۱۸۲۰ مورخ ۶/۳/۶۷ جناب آقای نخست وزیر در مورد "سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشنان" و رفع مشکلات آن ماده واحده زیر به تصویب رسید.

ماده واحده: به منظور تحقق هر چه بهتر امر شناسایی و پرورش استعدادهای درخشنان کشور در سطوح مختلف تحصیلی از این پس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشنان به صورت سازمان وابسته به وزارت آموزش و پرورش اداره می‌گردد. اساسنامه جدید سازمان با پیشنهاد هیات امناء فعلی سازمان به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

سازمان از جهت مقررات مالی و اداری منحصرأً تابع ضوابطی خواهد بود که در اساسنامه تعیین می‌گردد و آئین نامه استخدامی آن پس از اظهار نظر سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تصویب هیأت وزیران به مورد اجراء گذاشته می‌شود.

مساعدت مادی و معنوی به دانشجویانی که دارای استعداد قوی هستند

(مصطفوی جلسه ۲۲۵ مورخ ۶/۷/۶۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

به دانشجویانی که دارای استعداد قوی هستند و در داخل یا خارج از کشور به تحصیل اشتغال دارند مساعدت مادی و معنوی خواهد شد.

تبصره: آئین نامه این مصوبه توسط شورای جذب نخبگان تهیه و جهت تصویب تقدیم هیأت دولت خواهد شد.

آئین نامه اعطای ارز و تسهیلات به دانشجویان ایرانی دوره‌های فوق لیسانس و دکتری شاغل تحصیل خارج از کشور که از بورس یا ارز دولتی استفاده نمی‌کنند

(مصطفوی جلسات ۲۲۱ مورخ ۱۵/۷/۶۸ و ۲۲۵ مورخ ۶/۷/۶۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

ماده ۱-هدف:

الف - گسترش و توسعه توان علمی، تحقیقاتی کشور

- ب – جذب نیروهای متخصص و کارآمد در نظام جمهوری اسلامی ایران
- ج – جلوگیری از انحرافات سیاسی و اخلاقی
- د – ایجاد تضمین‌های لازم برای بازگشت فارغ التحصیلان بداخل کشور
- ه – راهنمایی وارائه مشاوره جهت رفع مشکلات تحصیلی آنان
- ماده ۲ – وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، برای آن دسته از دانشجویان مذکور که بصورت غیرقانونی (مشمولین خدمت و منوعین خروج از کشور) بخارج از کشور نرفته‌اند با احراز شرایط زیر:
- الف – دارا بودن صلاحیت علمی (پرونده دانشجویی آنان رضایت‌بخش بوده و نمرات نسبتاً خوبی اخذ کرده باشند)
- ب – اعتبار دانشگاه‌های محل تحصیل به تایید وزارت مربوطه
- ج – سپردن تعهد معتبر از ولی دانشجو جهت بازگشت آنان به ایران و اخذ تعهد از دانشجو مبنی بر آنکه پس از اتمام تحصیلات به ایران بازگردد.
- د – صلاحیت اخلاقی و سیاسی توسط دستگاه‌های ذیربط کارنامه ارزی و تسهیلات غیرارزی صادر می‌نمایند.
- ماده ۳ – منظور از تسهیلات ارزی و غیرارزی بشرح ذیل می‌باشد.
- الف – صدور کارنامه ارزی و پرداخت ارز به نرخی که تعیین خواهد شد.
- ب – صدور معرفی نامه تحصیلی
- ج – صدور معرفی نامه تضمینی مالی بزبان لاتین
- د – صدور معرفی نامه جهت اداره گذرنامه شهریانی جمهوری اسلامی ایران برای انجام امور گذرنامه
- ه – صدور معرفی نامه جهت اداره گذرنامه شهریانی جمهوری اسلامی ایران برای صدور مهر خروج از کشور
- و – صدور معرفی نامه بليط رفت و برگشت
- ز – اخذ معافیت تحصیلی برای آن دسته از دانشجویان مذکور که خدمت و خلیفه سربازی را انجام نداده‌اند
- ماده ۴ – آئین نامه اجرائی این مصوبه توسط شورای جذب نخبگان تهیه و جهت تصویب تقدیم هیات دولت خواهد شد.

ماده ۵ - این آئین نامه در ۵ ماده در جلسات ۲۱۱ مورخ ۱۵/۶۸ و ۲۲۵ ۱۷/۷/۶۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی بالاجام اصلاحات مربوط به تصویب رسید.

پذیرش کارگر نمونه سال و کارگران نمونه جهت تحصیل در دانشگاه‌ها و آموزشکده‌های فنی

(مصطفوی جلسه ۷۳ مورخ ۱۶/۱/۶۷ شورای مشترک کمیسیونهای ۱ و ۲

شورای عالی انقلاب فرهنگی به موجب اختیارات تفویضی به ریاست شورای عالی)

۱- کارگر نمونه سال بدون شرکت در آزمون سراسری در رشته مربوط در دانشگاه پذیرفته شود.

۲- کارگران نمونه به شرط داشتن دیپلم بدون شرکت در آزمون ورودی "دانشگاه پیام نور" (آموزش از راه دور) در رشته‌های متناسب با مهارت‌های ایشان به تحصیلات عالی بپردازند.

۳- کارگران نمونه که دارای دیپلم می‌باشند (بدون در نظر گرفتن نوع دیپلم ایشان) همانند دیپلمهای هنرستان در آزمون آموزشکده‌های فنی شرکت نمایند.

۴- وزارت فرهنگ و آموزش عالی با هماهنگی وزارت کار و امور اجتماعی آئین نامه اجرایی مربوط را تهیه و تصویب خواهد نمود.

همچنین مقرر می‌گردد: "کمیته مطالعه و برنامه‌ریزی آزمون ورودی دانشگاه" نسبت به سیاستهای اتخاذ شده درباره اختصاص ضرایب و امتیازات و سهمیه‌های گوناگون در آزمون سراسری مطالعه و بررسی نموده و طرح جامعی در این زمینه به شورای عالی انقلاب فرهنگی پیشنهاد نماید".

پذیرش بدون کنکور دونفر از کسانی که هرساله در مسابقات بین المللی در قرآن رتبه اول را کسب می‌کنند

(مصطفوی جلسه ۲۹۹ مورخ ۶/۱۱/۷۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

برحسب پیشنهاد مطروحه شورا تصویب کرد که هرساله از دونفر کسانی که در قرائت قرآن در مسابقه بین المللی رتبه اول را کسب کرده باشند می‌توانند بدون کنکور در رشته علوم قرآنی وارد دانشگاه شوند یا اگر در دانشگاه باشند بدون امتحان ورودی به یک مقطع بالاتر بروند.

تدارک تأسیس مرکز آموزش عالی ویژه برای دانشجویان نخبه و با استعداد

(اصوب جلسه ۳۷۰ مورخ ۱۵/۱۲/۷۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

موضوع ورودی‌های تیزه‌وش آموزش عالی و دانشجویان نخبه و با استعداد دانشگاهها و مراکز آموزش عالی را وزیر فرهنگ و آموزش عالی مطرح کرد و مقرر شد که مرکز آموزش عالی ویژه‌ای با ضوابط خاص برای این قبیل دانشجویان تدارک دیده شود و وزارت فرهنگ و آموزش عالی نیز برای وصول به این مقصد، آیین‌نامه اجرایی تهییه و برای تصویب، به شورای عالی تقدیم کند.

تأثیید کلیات طرح شکوفاسازی استعدادهای درخشان

اصوب جلسه ۳۸۰ مورخ ۳۰/۵/۷۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی

کلیات طرح شکوفاسازی استعدادهای درخشان و مراحل اجرای آن مطرح شد و به تأثیید رسید و ضمناً تأکید شد که این طرح شامل رشته‌های پژوهشی هم باشد. بحث در جزئیات و تصویب آیین‌نامه این طرح به شورای مشترک ارجاع شد.

آیین‌نامه تشکیل «شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی»

(اصوب جلسه ۳۸۷ مورخ ۶/۹/۷۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

ماده ۱- تعریف و هدف

برای نیل به هدف شکوفاسازی استعدادهای درخشان در آموزش عالی، شورایی با عنوان «شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی» برای تعیین سیاستها و راهنمایی‌های عملیاتی و به اجراء آوردن طرحهای آزمایشی شکوفاسازی استعدادهای درخشان در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی تشکیل می‌شود. این شورا، برای ایفای رسالتهای خود با استفاده از اختیارات ویژه نسبت به وضع مقررات خاص و اصلاح آیین‌نامه‌ها و مقررات موجود اقدام می‌کند.

ماده ۲- شرح وظایف و اختیارات شورا

- ۱ - تعیین سیاستها و راهنماییهای عملیاتی به منظور شکوفاسازی استعدادهای درخشنان در آموزش عالی.
- ۲ - تصویب طرحها، آیین نامه ها و برنامه های آموزشی خاص استعدادهای درخشنان.
- ۳ - تصویب ضوابط و مقررات موردنیاز برای اجرای برنامه های مصوب.
- ۴ - تعیین ضوابط و معیارهای انتخاب دانشگاهها و مراکز اجرایی.
- ۵ - صدور مجوز اجرای برنامه های خاص استعدادهای درخشنان به دانشگاهها و مراکز واجد شرایط.
- ۶ - نظارت بر نحوه اجرای برنامه های مصوب و ارزیابی اثربخشی اجرای برنامه ها.
- ۷ - فراهم ساختن امکانات لازم برای اجرای برنامه های مصوب و برطرف ساختن مشکلات موجود در این زمینه.
- ۸ - تصمیم گیری در مورد ادامه، اصلاح و یا توقف اجرای برخی از برنامه ها بر مبنای ارزیابی های به عمل آمده.
- ۹ - تخصیص اعتبارات خاص پرورش استعدادهای درخشنان به دانشگاهها و مراکز اجرایی.
- ۱۰ - تشکیل کمیته های تخصصی و کارشناسی برای تدوین و اصلاح برنامه های آموزشی و آیین نامه ها به منظور حل مسائل و مشکلات خاص این دوره ها.

ماده ۳- ترکیب اعضای شورا

- ۱ - وزیر فرهنگ و آموزش عالی، رئیس شورا.
- ۲ - معاونان آموزشی وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی.
- ۳ - معاونان پژوهشی وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی.
- ۴ - رئیس سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران.
- ۵ - رئیس سازمان سنجش آموزش کشور.
- ۶ - دبیر شورای عالی برنامه ریزی.
- ۷ - چهارنفر از اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی به پیشنهاد وزیر فرهنگ و آموزش عالی و تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی.

۸ - دبیر شورا

تبصره ۱- از افراد ردیف ۷ یک نفر یا بیشتر باید دارای تخصص در روانشناسی تربیتی باشد. احکام آنها را وزیر فرهنگ و آموزش عالی صادر می کند.

تبصره ۲- دبیرخانه شورا در حوزه معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی تشکیل می شود و دبیر شورا به پیشنهاد معاون آموزشی و حکم وزیر فرهنگ و آموزش عالی تعیین می شود.

تبصره ۳- جلسات شورا با حضور رئیس یا نایب رئیس شورا رسمیت می باید و برای اتخاذ تصمیم در هر مورد رأی موافق ۷ نفر از اعضای شورا ضروری است.

ماده ۴- این آیین نامه در ۴ ماده و ۳ تبصره در شورای مشترک کمیسیونهای شورای عالی بررسی و تأیید شد و در تاریخ ۶/۹/۷۵ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و از تاریخ تصویب قابل اجراست.

انتخاب چهار نفر اعضای هیأت علمی شورای هدایت استعدادهای درخشان

(تصویبه جلسه ۳۹۲ مورخ ۱۱/۷/۷۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

به استناد بند ۷ ماده ۳ آیین نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشان موضوع مصوبه شماره ۳۱۲۷ (دش مورخ ۱۷/۹/۷۵ شورای عالی) وزیر فرهنگ و آموزش عالی آفایان: رضا داوری- محمد جواد لاریجانی- رضامکنون- جواد اژهای را به عنوان اعضای هیأت علمی شورای هدایت استعدادهای درخشان پیشنهاد کرد و با عضویت آنان موافقت شد.

تصویبه چهارصد و نوزدهمین جلسه مورخ ۲۲/۲/۷۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی

۱- استعدادهای درخشان در زمینه های علمی، ادبی، هنری و فنی در سنین و دوره های مختلف تحصیلی شناسائی می شوند. این شناسایی از راههای زیر عملی می شود:

الف: تدوین شاخصهای هوشی، رفتاری، آموزشی و تربیتی هر دوره.

- ب: اصلاح روشهای شناسایی موجود و تعمیم آن به سطح روستاهای و مراکز دور افتاده.
- ۲- کلیه استعدادهای شناسائی شده تحت پوشش برنامه‌های حمایتی و هدایتی قرار می‌گیرند. این امر از راههای زیر صورت می‌گیرد:
- الف: توسعه مراکز آموزشی و پژوهانی.
- ب: ابداع و اجرای شیوه‌هایی در آموزش و پرورش و آموزش عالی برای توجه به رشد این استعدادها.
- ۳- نظام تربیتی و معنوی متناسب با نیاز این استعدادها و با اولویت دادن به آن تدوین می‌شود.
- تبصره: مؤسسه‌های آموزشی، تحقیقاتی و صنعتی مجاز خواهد بود در چارچوب آئین نامه‌ای که با پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی در هیئت وزیران تصویب خواهد شد به جذب استعدادهای درخشان مورد نیاز خود با شرایط و تسهیلات ویژه پیرودازند.
- ۴- تسهیلات و امکانات مالی، اداری، تحقیقاتی و خدماتی که در راستای رشد استعدادهای درخشان دخیل باشند ارائه می‌شود.
- ۵- از صاحبان استعدادهای درخشان با ارائه تسهیلات و امکانات لازم از طریق وضع قوانین ویژه آموزشی، رفع موانع دست و پاگیر اداری در مسیر فعالیتهای علمی و تحقیقاتی، و حمایتهای مالی، اداری و خدماتی حمایت می‌شود.
- ۶- نسبت به توسعه و تقویت مراکز تحقیقاتی و علمی پیشرفتی برای جذب استعدادهای درخشان فارغ‌التحصیل از دوره‌های تحصیلات تکمیلی داخل و خارج کشور اهتمام کافی مبذول شود.
- ۷- نخبگان علمی و متخصصان ایرانی مقیم خارج از کشور می‌توانند بدون اینکه از نظر خدمت نظام وظیفه مشکلی داشته باشند با تشخیص وزرای ذی‌ربط به داخل کشور رفت و آمد کنند.
- ۸- کمیته‌ای متشکل از صاحب‌نظران و کارشناسان به انتخاب وزرای فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آموزش و پرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی ضمن تدوین شاخصهای بند الف / آئین نامه اجرایی این سیاستها را تدوین و

برای تصویب به شورای هدایت استعدادهای درخشان ارائه می‌دهد تا به تصویب نهایی هیئت وزیران برسد.

تبصره: آیین‌نامه اجرایی مواد فوق برای استعدادهای درخشانی که جذب حوزه‌های علمیه می‌شوند توسط شورای مدیریت حوزه علمیه قم تهیه و به شورای هدایت استعدادهای درخشان پیشنهاد می‌شود.

۹- این سیاستها در ماده و دو تبصره در جلسه ۴۱۹ مورخ ۲۲/۲/۷۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

آیین نامه تشکیل «شورای هدایت استعدادهای درخشان» ویژه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

(اصوبه جلسه ۵۰۲ مورخ ۱۳۸۱/۵/۲۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

ماده ۱: تعریف و هدف

برای نیل به هدف شکوفاسازی استعدادهای درخشان در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری شورایی با عنوان «شورای هدایت استعدادهای درخشان» برای تعیین سیاست‌ها و راهنمایی‌های عملیاتی و به اجرا در آوردن طرح‌های آزمایشی شکوفاسازی استعدادهای درخشان در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی تشکیل می‌شود. این شورا، برای ایفای رسالت‌های خود با استفاده از اختیارات ویژه نسبت به وضع مقررات خاص و اصلاح آیین‌نامه‌ها و مقررات موجود اقدام می‌کند.

ماده ۲: شرح وظایف و اختیارات شورا

۱- تعیین سیاست‌ها و راهنمایی‌های عملیاتی به منظور شکوفا سازی استعدادهای درخشان در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

۲- تصویب طرح‌ها، آیین‌نامه‌ها و برنامه‌های آموزشی خاص استعدادهای درخشان

۳- تعیین ضوابط و مقررات مورد نیاز برای اجرای برنامه‌های مصوب

۴- تعیین ضوابط و معیارهای انتخاب دانشگاهها و مراکز اجرایی

۵- صدور مجوز اجرای برنامه‌های خاص استعدادهای درخشان به دانشگاهها و مراکز واحد شرایط

۶- نظارت بر نحوه اجرای برنامه‌های مصوب و ارزیابی اثر بخشی اجرای برنامه‌ها

- ٧ - فراهم ساختن امکانات لازم برای اجرای برنامه‌های مصوب و برطرف ساختن مشکلات موجود در این زمینه
  - ٨ - تصمیم گیری در مورد ادامه، اصلاح و یا توقف اجرای برخی از برنامه‌ها بر مبنای ارزیابی‌های به عمل آمده
  - ٩ - تخصیص اعتبارات خاص پرورش استعدادهای درخشنان به دانشگاه‌ها و مراکز اجرایی
  - ١٠ - تشکیل کمیته‌های تخصصی و کارشناسی برای تدوین و اصلاح برنامه‌های آموزشی و آیین نامه‌ها به منظور حل مسائل و مشکلات خاص این دوره‌ها.
- ماده ۳: ترکیب اعضاء:
- ۱ - وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.
  - ۲ - معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
  - ۳ - معاون پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
  - ۴ - رئیس سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران
  - ۵ - رئیس سازمان سنجش آموزش کشور.
  - ۶ - دبیر شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
  - ۷ - چهار نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی
  - ۸ - دبیر شورا
- تبصره ۱: اعضاي بند ۷ به پيشنهاد و حكم وزير علوم، تحقیقات و فناوری انتخاب می‌شوند.
- تبصره ۲: دبیرخانه شورا در حوزه معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تشکیل می‌شود و دبیر شورا به پيشنهاد معاون آموزشی و حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری تعیین می‌شود.
- تبصره ۳: جلسات شورا با حضور رئيس يا نائب رئيس شورا رسمييت مي‌يابد و برای اتخاذ تصميم در هر مورد رأى موافق ۷ نفر از اعضای شورا ضروري است.
- ماده ۴: اين آيین نامه در ۴ ماده و ۳ تبصره به استناد مصوبه جلسه ۵۰۲ مورخ ۲۲/۵/۱۳۸۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی (ابلاغيه شماره مورخ) حسب مورد ابلاغ می‌شود.

سیاست‌ها و راهکارهای کاهش مهاجرت نخبگان

(مصوب جلسه ۵۱۹ مورخ ۲۷/۳/۱۳۸۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۱۹ مورخ ۲۷/۳/۱۳۸۲ سیاست‌ها و راهکارهای کاهش مهاجرت نخبگان را به این شرح تصویب کرد:

۱. سیاست‌های کاهش روند مهاجرت نخبگان و متخصصان از کشور

۱-۱. ساماندهی شیوه‌های جذب و استخدام هزینه‌بگیرها در نظام آموزش عالی کشور.

۱-۲. ارائه امکانات ویژه به نخبگان

۱-۳. ارائه اطلاعات بیشتر به نخبگان درباره ظرفیت‌ها و توانمندی‌های علمی و پژوهشی کشور

۱-۴. توسعه ظرفیت و افزایش سطح آموزش‌ها و دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری بر مبنای نیازهای توسعه کشور

۱-۵. تحکیم مناسبات و علایق اجتماعی و عاطفی نخبگان با علایق دینی و ملی

۱-۶. تلاش در جهت پاسداشت منزلت اجتماعی نخبگان و متخصصان و نهادینه‌شدن تولید فکر و اندیشه به ارزش عمومی در جامعه

۱-۷. تعمیق اندیشه‌ها و باورهای دینی در میان نخبگان و متخصصان

۱-۸. تقویت تعاملات و ارتباطات بین دانشمندان و پژوهشگران و تقویت انجمن‌های علمی

۱-۹. تدوین مقررات تسهیل‌کننده در امر کارآفرینی برای صاحبان متخصص

۲. سیاست‌های بازگشت نخبگان و متخصصان به کشور

۲-۱. عنایت به منزلت اجتماعی نخبگان و متخصصان و اطلاع‌رسانی به آنان از نیازها و امکانات علمی کشور و دعوت از ایشان برای بازگشت به کشور

۲-۲. جمع‌آوری آمار کمی و کیفی متخصصان ایرانی مقیم خارج

۲-۳. جمع‌آوری برنامه‌های پژوهشی و نیازهای تخصصی و ظرفیت‌های استخدامی مراکز علمی و صنعتی بخش دولتی و خصوصی.

۲-۴. برگزاری نشستهای علمی منطقه‌ای بین دانشمندان و مسئولین برای دستیابی به روش‌های واقعی در جهت بازگشت نخبگان به کشور

- ۲-۵. اعطای اعتبارات و تسهیلات به مراکزی که بتوانند با امکانات و برنامه‌های خود زمینه جذب نخبگان و متخصصان خارج از کشور را فراهم نمایند.
۳. سیاست‌های استفاده از توان تخصصی نخبگان و متخصصان خارج از کشور
- ۱-۳. جمع‌آوری آمار و ارقام مستند از تعداد نخبگان و متخصصان و توان آنها در زمینه‌های مختلف علوم
- ۲-۳. شناسایی نیازهای اساسی و حیاتی مراکز علمی، دانشگاهی و صنعتی کشور
- ۳-۳. انعقاد قرارداد با نخبگان و متخصصان برای هدف‌های آموزشی، راهاندازی طرح‌ها و پشتیبانی علمی از طرح‌های پژوهشی.
- ۴-۳. استفاده از توانایی‌های نخبگان مهاجر (از راه دور) با استفاده از فناوری نوین اطلاعاتی و بهره‌مندی از محیط الکترونیکی و رایانه‌ای به عنوان مکمل دانشگاههای کشور
۴. دستگاههای اجرایی ذی‌ربط و تهییه دستورالعمل‌ها
- ۴-۱. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفاند در ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این مصوبه، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی سیاست‌ها و راهکارهای فوق را تهییه و ابلاغ کنند.
- ۴-۲. نهادها و دستگاههای زیر موظفاند در خصوص موارد تعیین شده با وزارت‌خانه‌های فوق همکاری نمایند.
- ۴-۲-۱. وزارت آموزش و پرورش در خصوص بندهای ۱-۶ و ۱-۲
- ۴-۲-۲. وزارت امور خارجه و سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در خصوص بندهای ۲-۲ و ۱-۳
- ۴-۲-۳. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در خصوص بندهای ۱-۱، ۲-۲، ۶-۱ و ۲-۶
- ۵.
- ۴-۲-۴. سازمان صدا و سیما در خصوص بندهای ۱-۳ و ۱-۶
- ۴-۲-۵. نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها در خصوص بندهای ۱-۵ و ۱-۷
- ۴-۲-۶. شورای پژوهش‌های علمی کشور در خصوص بند ۱-۴
- ۴-۲-۷. شورای اشتغال در خصوص بند ۱-۹

۳-۴. هیئت نظارت و بازرسی موظف به پی‌گیری و نظارت بر اجرای این سیاست‌ها و راهکارها و ارائه گزارش به شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد.

اصلاح ماده ۳ آیین‌نامه شورای هدایت استعدادهای درخشان (مصوب ۵۶۵ جلسه مورخ ۲۱/۰۴/۱۳۸۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۶۵ مورخ ۲۱/۴/۸۴ به پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اصلاح ماده ۳ آیین‌نامه شورای هدایت استعدادهای درخشان را به شرح ذیل تصویب کرد./د.۱-۲-۵۶۵-۲

۱- بند ذیل به عنوان بند ۹ به ماده ۳ اضافه می‌شود:

«بند ۹ - رئیس دانشگاه آزاد اسلامی»

۲- بند ۷ ماده ۳ به شکل ذیل اصلاح می‌شود:

«سه نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی به پیشنهاد وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی»

طرح اهدای جایزه ادبی جلال آل احمد

(مصوب ۵۶۵ جلسه مورخ ۲۱/۰۴/۱۳۸۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۶۵ مورخ ۲۱/۴/۸۴ طرح اهدای جایزه ادبی جلال آل احمد (مصطفوی جلسه ۶۴ مورخ ۲/۴/۸۳ شورای هنر) را با اعمال اصلاحاتی به شرح ذیل تصویب نمود:

مقدمه:

نظر به اینکه برگزاری جشنواره‌ها و اهدای جوایز، عامل موثری در مراسم ارتقای کمی و کیفی فعالیتهای ادبی و هنری به شمار می‌آیند و با توجه به فقدان یک جشنواره ادبی متمرکز و ملی در کشور، طرح اهدای جایزه ملی جلال آل احمد، در عرصه ادبیات فارسی به شرح ذیل تصویب می‌شود:

ماده ۱: هدف

هدف از اهدای جایزه ملی جلال آل احمد «ارتقای زبان و ادبیات ملی- دینی از رهگذر بزرگداشت پدیدآورندگان آثار ادبی برجسته، بدیع و پیشرو» است.

ماده ۲: موضوعات مشمول طرح این جایزه به صورت سالیانه و در سه شاخه ذیل اهدا خواهد شد:

- ۱- داستان نویسی
- ۲- سرایش شعر
- ۳- مستندنگاری و تاریخ نویسی

ماده ۳: ارکان

ارکان ستاد اهدای جایزه ملی جلال آل احمد بدین صورت خواهد بود:

- ۱- هیئت امناء
- ۲- هیئت علمی
- ۳- دبیرخانه

تبصره: هیأت امناء عبارت است از:

اعضاء حقیقی و حقوقی شورای عالی انقلاب فرهنگی دارای حق عضویت در شورای هنر

ماده ۴: تدوین آیین نامه اجرایی
نحوه ترکیب هیئت علمی، تعداد و ارزش جوایز و نحوه تشکیل دبیرخانه ستاد، به موجب آیین نامه‌ای خواهد بود که به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌رسد.
این طرح در یک مقدمه و ۴ ماده و یک تبصره در جلسه ۵۶۵ مورخ ۲۱/۴/۸۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید

۶. ۱ انجمن آثار و مفاسخ فرهنگی

اساستنامه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی

(مصوب جلسات ۱۲۴ و ۱۲۸ مورخ ۳/۶/۶۶ و ۲۱/۷/۶۶ شورای عالی)

به منظور تحقق اهداف و وظایف مشرووحه ذیل، انجمنی تحت عنوان "انجمن آثار و مفاخر فرهنگی" تأسیس می‌شود:

ماده ۱ - هدف: معرفی و بزرگداشت عالمان و متفکران عرصه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و احیاء و انتشار آثار ارزنده آنان و همچنین معرفی آثار فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و نقش و سهم ایرانیان در اعتلاء و ارتقاء آن.

ماده ۲ - رئوس وظایف:

الف- تهیه و انتشار زندگینامه عالمان و متفکرانی که اعتلای فرهنگ و تمدن اسلام و ایران منشاء اثر بوده‌اند و احیاء آثار آنان.

ب- برگزاری کنگره‌های تحقیقی و برپایی مراسم بزرگداشت و کمک به ساختن بناهای یادبود و امثال آن و مشارکت موثر در سمینارها و کنگره‌ها و مجتمع و نمایشگاههای فرهنگی مهم ایران و جهان.

ج- تجلیل، تشویق و حمایت از پدیدآورندگان آثار فرهنگی و علمی ارزنده و همکاری در امر انتخاب کتب برگزیده سال.

د- مبادله اطلاعات و همکاری با موسسات فرهنگی و کتابخانه‌های داخل و خارج کشور در زمینه تهیه و تکمیل فهرست مجموعه‌های نفیس فرهنگی و هنری و کتب و نسخ خطی و تلاش در نشر این کتب و نسخ و تشویق و ترغیب به تحقیق در آثار ارزنده فرهنگ اسلام و ایران.

ه- معرفی تاریخ فرهنگ اسلام در ایران و به ویژه سهم ایرانیان در خدمت به اسلام و تمدن اسلامی و میراث اسلام در ایران.

ماده ۳ - اعضای هیئت امناء:

۱- ریاست جمهوری (ریاست عالیه).

۲- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۳- وزیر فرهنگ و آموزش عالی.

۴- سه نفر از استادی و شخصیت‌های دانشگاهی به معرفی وزیر فرهنگ و آموزش عالی و تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی.

- ۵ - سه نفر از علماء و شخصیت‌های فرهنگی و هنری کشور به معرفی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و تایید شورای عالی انقلاب فرهنگی.
- ماده ۴ - در مورد ترکیب هیئت مدیره، منابع مالی و سایر امور انجمن، هیئت امناء در چهار چوب این مصوبه به نحو مقتضی اتخاذ تصمیم خواهد نمود.
- ماده ۵ - این مصوبه در ۵ ماده طی جلسات بیست و هشتم تا سی و دوم از تاریخ ۲۷/۱۰/۱۳۶۵ تا تاریخ ۹/۱۲/۶۵ در شورای فرهنگ عمومی تصویب شده و در جلسات ۱۲۴ و ۱۲۸ مورخ ۳/۶/۶۶ و ۲۱/۷/۶۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی با اصلاحاتی به تصویب نهایی رسید.

**تأثید صلاحیت ۸ تن از شخصیت‌های دانشگاهی و فرهنگی جهت عضویت
شش تن از آنان در هیأت امناء انجمن آثار و مفاخر فرهنگی**

(مصطفوی جلسه ۳۰۲۲۱ مورخ ۵/۶۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

بنابه پیشنهاد مشترک وزراء محترم فرهنگ و آموزش عالی و فرهنگ و ارشاد اسلامی و در اجرای مفاد بند ۴ و ۵ ماده ۳ مصوبه شماره ۲۸۳۶ مورخ ۲/۸/۶۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی، صلاحیت ۸ تن نامبردگان زیرجهت عضویت شش تن از آنان بعنوان شخصیت‌های دانشگاهی و فرهنگی در هیأت امناء " انجمن آثار و مفاخر فرهنگی " بتصویب رسید و مقرر گردید منتخبین نهائی بانتظار وزرای فرهنگ و ارشاد اسلامی و فرهنگ و آموزش عالی از بین این ۸ تن انتخاب شوند.

- جناب آیت الله جوادی آملی
- جناب حجت‌الاسلام والمسلمین محمد تقی جعفری
- جناب آیت الله موسوی اردبیلی
- جناب آقای دکتر حسن ابراهیم حبیبی
- جناب آقای دکتر عبدالکریم سروش
- جناب آقای دکتر محمود حسابی
- جناب آقای دکتر عبدالجواد فلاطونی

تمام اساسنامه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی

مصوب جلسه ۲۵۸ مورخ ۱۶/۷/۷۳ شورای مشترک و تائید شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۳۳۸ مورخ ۲۹/۶/۷۳

باتوجه به مفاد ماده ۴ اساسنامه انجمن آثار و مفاخر فرهنگی (مصوب جلسات ۱۲۴ و ۱۲۸ مورخ ۳/۶/۶۶ و ۲۱/۷/۶۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی) و (به منظور اداره انجمن و تصریح وظایف هیات امنای انجمن در جلسه مورخ ۱۲/۴/۷۳ خود، این موارد را تصویب کرد.

ماده ۱- ارکان انجمن:

الف: هیات امناء ب: هیات مدیره ج: مجمع عمومی اعضا

ماده ۲- وظایف هیات امناء:

الف- تصویب اعضا هیات مدیره و رئیس انجمن به پیشنهاد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

ب- تصویب سیاستها و خط مشی های انجمن

ج- بررسی و تصویب عملکرد و محاسبات سالیانه انجمن

د- تصویب تشکیل شعب انجمن در هر استان یا خارج از کشور و تائید هیات امناء هر کدام

ب: هیأت مدیره

ماده ۳- هیات مدیره مرکب از ۵ نفر است که هر دو سال یکبار انتخاب می شوند و تجدید انتخاب آنان بالامانع است

ماده ۴- وظایف هیات مدیره:

الف: اجرای تصمیمات هیات امنا

ب: اداره امور جاری انجمن

ج: تنظیم و تصویب برنامه ها، آیین نامه ها و تشکیلات انجمن طبق اساسنامه آن

د: برگزاری مجمع عمومی

ماده ۵- هیات مدیره می تواند برای امور جاری انجمن، علاوه بر استخدام افراد لازم، از معاضدات و بکارگیری نیروی انسانی سازمانها و موسسات دولتی بویژه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی استفاده کند.

ماده ۶- مجمع عمومی مرکب است از اجتماع اعضای رسمی و افتخاری علاقمند به اهداف انجمن که در زمینه توسعه و تقویت فعالیتهای آن، راهنمایی و همکاری می‌کند.

ماده ۷- منابع مالی انجمن عبارتست از:

الف: درآمد حاصل از عوارض قانونی از جمله سیمان

ب: کمکهای مالی و تجهیزاتی بخش دولتی و یا خصوصی

ج: درآمد حاصل از فروش نشریات کتب انجمن

د: درآمدهای متفرقه

ماده ۸- محاسبات انجمن به عهده خزانه‌دار است و حواله‌های صادر شده باید به امراضی رئیس هیات مدیره و خزانه داربرسد
تبصره: عایدات انجمن منحصراً صرف امور ناظر به اهداف و خط مشی‌های انجمن می‌شود.

ماده ۹- انجمن، موسسه‌ای است عمومی، عام‌المنفعه و دائمی و اموال آن نیز عمومی است.

تبصره - کلیه حقوق وامتیازات و اموال انجمن آثار ملی (سابق) به انجمن آثار و مفاسخ فرهنگی تعلق دارد و این انجمن جایگزین انجمن آثار ملی محسوب می‌شود.
این متمم در ماده ۲ تبصره در جلسه ۳۳۸ مورخ ۲۹/۶/۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی تأیید شد.

تأیید صلاحیت یکی از اعضای هیات امنای انجمن آثار و مفاسخ فرهنگی
(مصوب جلسه ۳۱۵ مورخ ۱۳/۷/۷۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

با استناد بند ۴ ماده ۳ اساسنامه انجمن آثار و مفاسخ فرهنگی (مصوبه شماره ۲۸۳۶/دش مورخ ۲/۸/۶۶) و بنا به پیشنهاد مشترک وزرای فرهنگ و آموزش عالی و فرهنگ و ارشاد اسلامی:

با عضویت آقای دکتر غلامعلی حداد عادل به جای مرحوم دکتر محمود حسابی در هیات امنای انجمن آثار و مفاسخ فرهنگی موافق شد.

انتخاب ۶نفر برای عضویت در هیأت امنای انجمن آثار و مفابر فرهنگی

(مصطفوی سیصد و نود و سومین جلسه مورخ ۱۴/۱۲/۷۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

براساس بند ۴ و ۵ماده ۳ اساسنامه انجمن آثار و مفابر فرهنگی) مصوب جلسات ۱۲۴ و ۱۲۸ مورخ ۳/۶ و ۲۱/۷/۶۶ شورای عالی (آقایان دکتر حسن حبیبی، دکتر غلامعلی حدادعادل و دکتر هادی ندیمی به عنوان اساتید و شخصیتهای دانشگاهی به پیشنهاد وزیر فرهنگ و آموزش عالی و جناب آقایان حاج شیخ جعفر سبحانی، حاج شیخ حسن حسن زاده آملی و دکتر سید جعفر شهیدی به عنوان علماء و شخصیتهای فرهنگی به پیشنهاد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برای عضویت در هیأت امنای انجمن آثار و مفابر فرهنگی معرفی شدند و به تصویب رسید.

۷.۱ تشكلهای علمی، ادبی و هنری

ماده واحده در رابطه با تأسیس انجمن‌های علمی و ادبی و هنری

(مصوب جلسه ۲۵۵ مورخ ۲۹/۵/۷۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شماره ۱۹۰۶/دش – تاریخ ۵/۶/۷۰

ماده واحده: در اجرای آن قسمت از ماده ۲ قانون (فعالیت احزاب، جمیعت‌ها و انجمن‌های سیاسی و صنفی و انجمن‌های اسلامی یا اقلیتهای دینی شناخته شده مصوب جلسه ۷/۶/۶۰ مجلس شورای اسلامی) در مورد تأسیس انجمن‌های علمی و ادبی و هنری و تجدید پروانه یالقو آن صدور مجوز تأسیس حسب مورد به عهده یکی از سه وزارت‌خانه فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و ارشاد اسلامی واگذار می‌شود.

تبصره ۱: رسیدگی به پرونده‌های متقاضیان توسط کمیسیونی انجام خواهد گرفت که زیرنظر وزیر روزارت‌خانه مربوط تشکیل می‌شود.

تبصره ۲: انجمن‌های علمی و ادبی و هنری جنبه غیر انتفاعی دارند و پروانه آنها به نام هیات موسسی که معرفی می‌کنند صادر خواهد شد.

تبصره ۳: آیین نامه اجرایی این ماده واحده باید به تصویب وزارت فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و ارشاد اسلامی برسد.

تبصره ۴: یکی از اعضاء هیاتی که دروزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای بررسی انجمن‌های علمی تشکیل می‌گردد باید از طرف نظام پزشکی تعیین شود.

نحوه تشکیل و صدور تأسیس انجمن‌های علمی و ادبی و هنری جایگزین

اصوبه شماره ۱۹۰۶/دش مورخ ۵/۶/۷۰ شورای عالی

(مصوب جلسه ۲۶۲ مورخ ۷/۸/۷۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

ماده ۱) تأسیس انجمن‌های علمی و ادبی و هنری موافقت نهائی با تشکیل آنها صدور مجوز تأسیس و تجدید پروانه و نظارت بر حسن انجام کار آنها بر حسب مورد بر عهده وزارت فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.

ماده ۲) انجمن‌های علمی و ادبی و هنری جنبه غیر انتفاعی دارد و به فعالیت علمی و فنی و هنری و پژوهشی رشته مربوط می‌پردازند و پروانه آنها به نام هیات موسس صادر خواهد شد.

ماده(۳) اساسنامه این انجمن‌ها و هرگونه تغییر در مواد آن باید به تصویب وزارت مربوط برسد.

ماده(۴) رسیدگی به درخواست تاسیس انجمن‌های مذکور و بررسی صلاحیت علمی و عمومی هیئت موسس و هیئت مدیره و تصویب آنها با کمیسیونی است که تحت نظر وزیر مربوط تشکیل می‌گردد.

تبصره: یکی از اعضاء کمیسیونی که دروزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای بررسی انجمن‌های علمی مربوط تشکیل می‌گردد باید از طرف سازمان نظام پزشکی تعیین شود.

ماده(۵) ترکیب کمیسیون ماده ۴ و شرح وظائف کمیسیون و چگونگی تشکیل هیئت بررسی تخلفات انجمن‌ها و نحوه رسیدگی به تخلفات و تعطیل موقت، لغو پروانه و انحلال انجمن‌ها مطابق آئین نامه‌ای خواهد بود که به تصویب وزرای فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و ارشاد اسلامی خواهد رسید.

ماده(۶) این مصوبه در ۶ ماده ویک تبصره در دویست و شصت و دوین جلسه مورخ ۷/۸/۷۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی بتصویب رسید و جایگزین مصوبه شماره ۱۹۰۶/دش مورخ ۵/۶/۷۰ منظور و مصوبه اخیرالذکر لغو می‌گردد.

تأسیس انجمن علمی بانوان ایران متخصص در علوم پزشکی (مصطفوی جلسه ۳۶۶ مورخ ۱۰/۷۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

تأسیس «انجمن علمی بانوان ایران متخصص در علوم پزشکی» موضوع نامه شماره ۳۵۸۸/۱ مورخ ۱۰/۴/۷۴ که از طرف رئیس کل سازمان نظام پزشکی پیشنهاد شده و در کمیسیون مشترک به تصویب رسیده بود در شورای عالی مطرح شد و با توجه به عدم مخالفت وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تأیید رسید.

اساستانه صندوق حمایت از پژوهشگران کشور

(اصوب جلسه ۵۲۲ مورخ ۱۳۸۲/۰۷/۰۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۲۲ مورخ ۱۳۸۲/۰۷/۰۵ به پیشنهاد شورای پژوهش‌های علمی کشور (نامه شماره ۲۳۳۲۵ مورخ ۱۴/۸/۲۳) اساستانه صندوق حمایت از پژوهشگران کشور را به این شرح تصویب کرد:

مقدمه

توسعه پایدار و پیشرفت هر کشوری مرهون پرورش، حفظ و نگهداری سرمایه‌های علمی، پژوهشی و فناوری آن کشور است،

پژوهشگران موجبات ترقی، تعالی، توسعه علمی و فناوری و در نهایت توسعه پایدار همه جانبه را برای کشور فراهم می‌سازند، از این رو شناسایی، برقراری ارتباط و حمایت از این قشر توانمند جامعه به منظور استفاده از مشارکت و همکاری‌های علمی آنان در زمینه‌های گوناگون در راستای تولید علم و فناوری و توسعه از اولویت ویژه‌ای برخوردار است. برای نیل به این هدف، در راستای تحقق بند ۴ اصل سوم قانون اساسی و به استناد بند ۱۶ مصوبه «جایگاه، اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی»، «صندوق حمایت از پژوهشگران» به منظور رفاه محققان و ساماندهی مناسب برای تولید علم و فناوری و آماده‌سازی بستر اجرایی آنها در جهت سوق دادن منافع تحقیقاتی و فناوری به مردم و در نهایت توسعه پایدار کشور، به شرح این اساستانه تأسیس می‌گردد:

ماده ۱. نام:

نام صندوق عبارت است از «صندوق حمایت از پژوهشگران کشور» که از این پس در این اساستانه صندوق نامیده می‌شود.

تبصره: صندوق دارای شخصیت حقوقی مستقل بوده و محل آن در نهاد ریاست جمهوری خواهد بود.

ماده ۲. هدف:

هدف از تأسیس صندوق، ارائه کمک‌ها و خدمات حمایتی مادی و معنوی به پژوهشگران ایرانی اعم از حقیقی و حقوقی برای شکوفایی امور تحقیقاتی در راستای تولید علم و فناوری و بهره‌مند شدن مردم از نتایج آنها در کشور می‌باشد.

ماده ۳. نوع فعالیت:

نوع فعالیت صندوق انجام حمایت‌های مالی و معنوی همه جانبه از پژوهشگران ایرانی «دانشگاهی و غیردانشگاهی در داخل و خارج از کشور» در راستای ارتقای کمی و کیفی تولید علم و توسعه فناوری و فراهم نمودن کاربرد نتایج تحقیقاتی و تولید علمی در سطوح ملی و بین‌المللی می‌باشد.

تبصره ۱: حمایت مادی عبارت است از تأمین اعتبار و تسهیل مراحل و ساز و کار تخصیص بودجه به محققان درخصوص طرح‌های مصوب و ارائه شده توسط صندوق، تأمین بخشی از هزینه‌های شرکت در کنفرانس‌های معتبر بین‌المللی و تهیئة لوازم تحقیق و مواد مورد نیاز پژوهش که مورد تأیید کمیته علمی صندوق قرار گیرد.

تبصره ۲: حمایت معنوی عبارت است از حمایت اداری، معرفی و تأیید علمی و فراهم آوردن شرایط احترام علمی به محققان و اعطای جوایز.

تبصره ۳: پژوهشگر به اشخاص حقیقی و حقوقی اطلاق می‌شود که دارای دانش، تجربه و مدارج علمی و دستاوردهای پژوهشی بوده و صلاحیت علمی آنان به تأیید کمیته علمی صندوق رسیده باشد.

تبصره ۴: اولویت در استفاده از کمک‌ها با پژوهشگران داخل کشور می‌باشد.

ماده ۴. سرمایه:

سرمایه اولیه صندوق مبلغ بیست میلیارد ریال است که از محل کمک‌های دولت تأمین خواهد شد.

تبصره: صندوق همچنین می‌تواند نسبت به جذب تسهیلات اعطایی سیستم بانکی، کسب درآمد حاصله از سرمایه‌گذاری‌های وجوده مازاد صندوق، دریافت کمک و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی اقدام نماید.

ماده ۵. ارکان صندوق:

صندوق دارای ارکان زیر می‌باشد:

(الف) هیئت امنا

(ب) رئیس

(ج) کمیته علمی

ماده ۶ ترکیب هیئت امنا:

هیئت امنی صندوق، اعضای شورای پژوهش‌های علمی کشور می‌باشند که رییس شورا، ریاست هیئت امنا را نیز عهده‌دار خواهد بود.

ماده ۷. جلسات هیئت امنا:

جلسات هیئت امنا به صورت عادی و فوق العاده تشکیل می‌گردد، جلسات عادی حداقل سالی دو بار بنا به دعوت رییس صندوق تشکیل می‌شود. جلسات فوق العاده در صورت لزوم بنا به پیشنهاد رییس صندوق و با دعوت از هیئت امنا تشکیل خواهد شد و جلسات این هیئت (عادی و فوق العاده) با حضور نصف به علاوه یک اعضا، رسمیت یافته و تصمیمات متخذه با رأی موافق نصف به علاوه یک اعضای حاضر در جلسه معتبر می‌باشد.

ماده ۸. وظایف هیئت امنا:

هیئت امنا وظایف زیر را عهده‌دار خواهد بود:

- ۱ - تعیین سیاست‌های اصولی و خطمشی‌های کلی مربوط به فعالیت صندوق.
  - ۲ - تصویب آینین‌نامه داخلی صندوق، آینین‌نامه اجرایی این اساسنامه و سایر مصوبات لازم.
  - ۳ - بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادهای رییس صندوق و یا پیشنهادهای ارائه شده توسط حداقل نیمی از اعضای هیئت امنا.
  - ۴ - تصویب ضوابط مربوط به سرمایه‌گذاری برای ایجاد درآمد و نیل به خودکافی‌بود صندوق.
  - ۵ - تصویب نمودار تشکیلاتی صندوق.
  - ۶ - تصویب آینین‌نامه نحوه ارائه کمک‌های صندوق به پژوهشگران.
  - ۷ - فراهم نمودن زمینه ارتباط پژوهشگران با مراکز علمی و تحقیقاتی داخل و خارج کشور.
  - ۸ - حمایت از برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های علمی و پژوهشی پیشرفت‌هه در زمینه دانش و فناوری‌های نو در جهت ارتقای علمی و فنی پژوهشگران کشور.
  - ۹ - نظارت کلی بر حسن اجرای فعالیت صندوق.
- ماده ۹. رییس صندوق:

رییس صندوق بالاترین مقام اجرایی صندوق است که پس از تصویب هیئت امنا و با حکم رییس هیئت امنا برای مدت ۴ سال منصوب می‌شود. انتصاب مجدد وی بلامانع می‌باشد.

تبصره: عزل رییس صندوق با رییس هیئت امنا است.

ماده ۱۰. وظایف رییس صندوق:

۱ - اجرای کلیه مصوبات هیئت امنا.

۲ - اداره و هدایت امور اجرایی صندوق در چارچوب اساسنامه و ضوابط و مقررات منصوب هیئت امنا.

۳ - نصب و عزل کارکنان و مأموران صندوق، تعیین حقوق و دستمزد آنان در چارچوب قوانین و مقررات و آیین‌نامه‌های مربوط.

۴ - پیشنهاد اصلاح و یا تغییر در مواد اساسنامه به هیئت امنا برای تصویب.

۵ - پیشنهاد افزایش یا کاهش سرمایه صندوق به هیئت امنا برای تصویب.

۶ - ایجاد و انتشار نشریاتی که صندوق را در رسیدن به هدف‌های خود کمک کند.

۷ - حفظ و حراست اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول صندوق.

۸ - نمایندگی صندوق در برابر کلیه مراجع اداری و قضایی و اشخاص ثالث با حق توکیل به غیر برای استیفاده حقوق صندوق در حد مقررات.

۹ - تهییه گزارش عملکرد سالانه صندوق و ارائه آن به هیئت امنا برای بررسی و تصویب.

تبصره: کلیه اسناد مالی و اوراق بهادر صندوق با امضای رییس صندوق و مسؤول امور مالی معتبر است.

ماده ۱۱. ترکیب کمیته علمی صندوق:

اعضای کمیته علمی صندوق از بین نخبگان جامع الشرایط علمی کشور «دارای آثار و شرح علمی در معیار استاندارد بین‌المللی از قبیل مقالات چاپ شده در مجلات بین‌المللی معتبر، ثبت اختراعات بین‌المللی، کتب چاپ شده مورد استناد ملی و بین‌المللی و دارای سوابق درخشنان علمی و اجرایی، آشنا با علوم و فنون روز جهان، آشنا با پژوهشگران و نیازهای علمی، پژوهشی و فناوری کشور»، توسط اعضای شورای پژوهش‌های علمی کشور معرفی و پس از تصویب کمیسیون خاص این شورا با حکم رییس هیئت امنا به مدت چهار سال منصوب می‌گردد.

تبصره ۱: تعداد اعضای کمیته علمی، ۷ نفر عضو اصلی و ۲ نفر عضو علی‌البدل می‌باشد.

تبصره ۲: انتخاب مجدد اعضای کمیته علمی، فقط برای دو دوره متوالی بالامانع است.

ماده ۱۲. وظایف کمیته علمی صندوق:

۱- تأیید صلاحیت علمی پژوهشگران بهره‌مند از حمایت‌های صندوق.

۲- برنامه‌ریزی برای اجرای سیاست‌ها و خطامشی‌های علمی و پژوهشی مصوب هیئت امنا.

۳- پیشنهاد اصول سیاست‌ها، خطامشی، آیین‌نامه‌ها و گزارش‌های علمی و پژوهشی اجرایی به رئیس صندوق.

۴- نظارت و ارزیابی بر طرح‌های مصوب صندوق.

۵- تعیین کمیته‌ها و یا گروههای تخصصی نظارت و ارزیابی علمی.

۶- پیشنهاد طرح‌ها و برنامه‌های جدید به رئیس برای ارائه به هیئت امنا برای دستیابی به اهداف صندوق

۷- تصویب و ارزیابی طرح‌های ملی در راستای اولویت‌های مصوب شورای پژوهش‌های علمی کشور و سیاست‌ها و خطامشی صندوق تا رسیدن به مراحل اجرایی.

۸- تأمین تسهیلات لازم مربوط به ثبت اختراقات و اکتشافات در داخل و خارج.

ماده ۱۳. فعالیت‌های مالی صندوق:

فعالیت‌های مالی صندوق، زیر نظر رئیس صندوق با آیین‌نامه مربوط که به تصویب هیئت امنا خواهد رسید اداره می‌شود و از نظر مقررات مالی و معاملاتی تابع مفاد قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی (مصطفوی ۱۳۶۹/۱۰/۱۸) مجلس شورای اسلامی) خواهد بود.

تبصره ۱: سال مالی صندوق از اول فروردین هر سال لغایت آخر اسفند ماه همان سال است.

تبصره ۲: وجوده صندوق در حساب خاصی که در یکی از بانک‌ها افتتاح می‌شود نگاهداری و کلیه پرداخت‌ها با صدور چک از حساب یاد شده صورت می‌گیرد.

اساستنامه فوق با یک مقدمه و ۱۳ ماده و ۱۱ تبصره در جلسه ۵۲۲ مورخ
۷/۵/۱۳۸۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید

اصلاح ماده ۶ اساسنامه صندوق حمایت از پژوهشگران کشور
(مصوب جلسه ۵۳۶ مورخ ۱۸/۰۱/۱۳۸۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۳۶ مورخ ۱۸/۱/۱۳۸۳، به پیشنهاد معاون
اول رئیس جمهور (نامه شماره ۹ مورخ ۵/۱/۱۳۸۳)

ماده ۶ اساسنامه صندوق حمایت از پژوهشگران کشور را به این شرح تصویب کرد:

ماده ۶- صندوق دارای هیئت امنایی متشکل از اعضای زیر است:

۱ - معاون اول رئیس جمهور (رئیس هیئت امنا)

۲ - وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

۳ - وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۴ - وزیر جهاد کشاورزی

۵ - وزیر صنایع و معادن

۶ - رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

۷ - شش نفر از اساتید و پژوهشگران برجسته به پیشنهاد رئیس صندوق و تأیید

رئیس هیئت امنا با حکم رئیس جمهور

۸ - رئیس صندوق به عنوان عضو و دبیر هیئت امنا.

**اصلاح بند ۴ ماده ۶ «ضوابط و مقررات تأسیس مراکز، مؤسسات،
کانون‌ها و انجمن‌های فرهنگی و نظارت بر آنها»**

(مصوب جلسه ۵۳۴ مورخ ۰۵/۱۲/۱۳۸۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح: شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۳۴ مورخ ۱۲/۸۲، اصلاحیه بند

۴ ماده ۶ «ضوابط و مقررات تأسیس مراکز، مؤسسات، کانون‌ها و انجمن‌های فرهنگی
و نظارت بر آنها» (مصطفوی جلسه ۳۸۳ مورخ ۱۸/۹/۸۲ شورای فرهنگ عمومی) را به

این شرح تصویب کرد:

بند ۴- دارا بودن ۲۷ سال سن

۱.۸ بنیاد ملی نخبگان کشور

اساستنامه بنیاد ملی نخبگان کشور

(مصوب جلسه ۵۶۲ مورخ ۱۳۸۴/۰۳/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

مقدمه

نظر به تأکید مقام معظم رهبری در استفاده صحیح و مناسب از ظرفیت‌های علمی نخبگان در راستای توسعه کشور و لزوم حرکت انقلابی در مسیر رفع موانع و مشکلات تولید دانش و جنبش نرم‌افزاری در جلسه دیدار برخی از نخبگان علمی کشور با ایشان در مهر ماه ۱۳۸۳، بنیاد ملی نخبگان کشور با اساسنامه‌ایی به شرح ذیل تشکیل می‌گردد:

فصل اول: کلیات

ماده (۱) نام:

نام بنیاد عبارت است از بنیاد ملی نخبگان کشور که از این پس در این اساسنامه به اختصار «بنیاد» نامیده می‌شود.

ماده (۲) هدف:

هدف از تأسیس بنیاد، عبارت است از برنامه‌ریزی و سیاستگذاری برای شناسایی، هدایت، حمایت مادی و معنوی نخبگان، جذب، حفظ و بکارگیری و پشتیبانی از آنان در راستای ارتقاء تولید علم، فناوری و توسعه علمی و متوازن کشور و احراز جایگاه برتر علمی، فناوری و اقتصادی در منطقه براساس سند چشم انداز کشور درافق ۱۴۰۴.

ماده (۳) وظایف:

۱- سیاستگذاری و برنامه‌ریزی برای:

الف - پشتیبانی مادی و معنوی از نخبگان کشور

ب - شناسایی، هدایت و حمایت نخبگان به منظور ارتقاء تولید علم در کشور

ج - کشف، جذب و پرورش استعدادها و حمایت از شخصیت‌های جامع الشرایط علمی

د - حمایت از نخبگان برای انجام فعالیت‌های تحقیقاتی و کارآفرینی

- ایجاد هماهنگی میان سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با نخبگان و نظارت بر

فعالیتهای مربوط به آنان در جهت اجرای سیاستها و برنامه‌های مصوب

- کمک به فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم برای دسترسی محققان و نخبگان به تحقیقات جهانی و انتقال فناوریهای جدید به کشور در راستای تحقق اهداف توسعه علمی و متوازن کشور
- کمک به فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم برای حضور نخبگان در همایش‌های علمی در داخل و خارج کشور
- تشکیل شبکه جهانی ویژه نخبگان ایرانی در داخل و خارج از کشور

ماده (۴) تعریف نخبه و احراز نخبگی:

نخبه: به فرد برجسته و کارآمدی اطلاق می‌شود که اثر گذاری وی در تولید علم، هنر و فناوری کشور محسوس باشد و هوش، خلاقیت، کارآفرینی و نبوغ فکری وی در راستای تولید دانش و نوآوری موجب سرعت بخشنیدن به رشد و توسعه علمی و متوازن کشور گردد. احراز نخبگی افراد براساس آینین‌نامه پیشنهادی هیئت امناء و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد بود.

ماده (۵) شکل حقوقی

بنیاد دارای شخصیت حقوقی مستقل و بصورت مؤسسه دولتی وابسته به نهاد ریاست جمهوری بوده و منحصرأ براساس مقررات این اساسنامه اداره می‌شود.

فصل دوم: ارکان

ماده (۶) ارکان

بنیاد دارای ارکان زیر می‌باشد:

۱ - هیأت امناء

۲ - رئیس بنیاد

۳ - شورای نخبگان

ماده (۷) هیأت امناء

هیأت امناء عالیترین مرجع بنیاد در زمینه سیاستگذاری و تصمیم‌گیری و دارای کلیه اختیارات قانونی در حدود اهداف و وظایف بنیاد و اداره امور آن می‌باشد. ریاست هیأت امناء با رئیس جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

ماده (۸) ترکیب هیأت امناء

الف: اعضای حقوقی

۱ - رئیس جمهور (رئیس هیأت امناء)

- ۲ - معاون اول رئیس جمهور (رئیس بنیاد)
  - ۳ - دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی
  - ۴ - وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
  - ۵ - وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی
  - ۶ - وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
  - ۷ - وزیر آموزش و پرورش
  - ۸ - رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
  - ۹ - رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی
  - ۱۰ - رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها
  - ۱۱ - رئیس جهاد دانشگاهی
  - ۱۲ - رئیس دانشگاه آزاد اسلامی
- تبصره ۱- برای پیشبرد اهداف بنیاد، قائم مقام رئیس بنیاد طبق ضوابط تصویب شده توسط هیأت امناء و با رعایت شرایط مندرج در ماده ۱۰ اساسنامه منصوب می‌شود.

- تبصره ۲- احکام اعضای فوق الذکر توسط رئیس هیئت امناء صادر خواهد شد.
- ب: اعضای حقیقی
- هفت نفر از شخصیت‌های خبره و نخبه علمی کشور به عنوان اعضای حقیقی که دو نفر از آنها از علمای برجسته حوزه‌های علمیه به انتخاب شورای مدیریت حوزه علمیه قم و دو نفر از بانوان نخبه علمی کشور می‌باشند.
- تبصره - احکام اعضای فوق الذکر به پیشنهاد رئیس بنیاد و با حکم رئیس هیئت امناء صادر خواهد شد.
- ماده (۹) وظایف هیأت امناء
- ۱ - تعیین سیاست‌ها و برنامه‌ها و خط مشی فعالیت‌های بنیاد
  - ۲ - تصویب سیاست‌ها و برنامه‌های لازم در ارتباط با نخبگان که توسط رئیس جمهور ابلاغ می‌شود.
  - ۳ - سیاستگذاری و تصمیم گیری کلان در خصوص نخبگان و تصویب آیین‌نامه‌های داخلی و اجرایی بنیاد

- ۴ - بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادهای ریسیس بنیاد و یا پیشنهادهایی که از جانب حداقل یک سوم از اعضاء هیئت امناء ارائه شده باشد.
- ۵ - تصویب نمودار سازمانی و پستهای مورد نیاز بنیاد
- ۶ - تصویب بودجه و ترازنامه سالیانه بنیاد
- ۷ - تصویب آیین نامه های نحوه ارائه کمک های مادی و معنوی بنیاد به نخبگان.
- ۸ - ایجاد هماهنگی بین دستگاهها، مراکز و نهادهایی که متولی امور نخبگان می باشند.
- ۹ - پیشنهاد ادغام مؤسسات و واحدهای سازمانی دستگاههای اجرایی که در رابطه با امور نخبگان فعالیت می نمایند به مراجع قانونی ذی ربط جهت تصویب.
- ۱۰ - تصویب اساسنامه صندوق های حمایتی در ارتباط با نخبگان علمی و دانشمندان و پژوهشگران
- ۱۱ - تصویب آیین نامه جذب و بکارگیری نخبگان علمی کشور و نحوه ارائه کمک های مادی و معنوی به آنان
- ۱۲ - تصویب آیین نامه ها و مقررات مورد نیاز بنیاد
- ۱۳ - بررسی و اتخاذ تصمیم در اموری که از سوی رئیس هیأت امناء یا رئیس بنیاد در دستور کار هیأت امنا قرار می گیرد و در راستای تحقق اهداف و انجام وظایف بنیاد است.
- ۱۴ - پیشنهاد اصلاح و یا تغییر اساسنامه به شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۱۵ - بررسی و تصویب کلیه ضوابط پیشنهادی از سوی شورای نخبگان تبصره ۱) جلسات عادی هیأت امناء سالی دوبار به پیشنهاد ریس بنیاد تشکیل می شود. هر جلسه با حضور حداقل دو سوم از اعضاء هیئت امناء رسمیت می بارد و تصمیمات با رأی موافق اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر می باشد.
- تبصره ۲) جلسات فوق العاده هیأت امناء بر حسب ضرورت با پیشنهاد رئیس بنیاد و یا رئیس هیأت امناء تشکیل می شود.
- تبصره ۳) ایجاد هرگونه مؤسسه در ارتباط با نخبگان با تأیید بنیاد به تصویب مراجع قانونی ذی ربط می رسد.

ماده (۱۰) رئیس بنیاد

رئیس بنیاد (معاون اول رئیس جمهور) بالاترین مقام اجرایی بنیاد است. قائم مقام رئیس بنیاد از میان اعضاء هیأت علمی و واجد شرایط زیر انتخاب می‌شود:

- ۱ - دارای توانمندی علمی، پژوهشی و اجرایی در امور مربوط به نخبگان باشد.
- ۲ - دارای سوابق علمی و اجرایی درخشنان بوده و آشنا با جامعه نخبگان و نیازهای علمی آنان باشد.
- ۳ - آشنا به معیارهای استاندارد بین‌المللی و سازوکارهای بنیادهای نخبه پرور جهان باشد.
- ۴ - نسبت به نظامهای علمی، اداری، مالی، اقتصادی و برنامه‌ریزی و مدیریت کشور اشراف داشته باشد.

تبصره) ریاست بنیاد و قائم مقام ایشان به عنوان سمت آموزشی و پژوهشی محسوب می‌شود.

ماده (۱۱) الف - وظایف رئیس بنیاد

- ۱ - اجرای کلیه مصوبات هیأت امناء
- ۲ - اداره و هدایت امور بنیاد و نظارت بر حسن اجرای فعالیتهای آن در چارچوب اساسنامه، ضوابط و مقررات مصوب هیأت امناء
- ۳ - اداره شورای نخبگان
- ۴ - تأمین ساز و کار لازم جهت عملیاتی کردن ایده‌های نخبگان
- ۵ - هماهنگی و هدایت مراکز علمی، اجرایی، تولیدی، خدماتی (دولتی و غیردولتی) برای جذب و بکارگیری نخبگان کشور
- ۶ - پیشنهاد اصلاح و یا تغییر در مواد اساسنامه به هیأت امناء و پس از تأیید هیئت امناء جهت تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۷ - برنامه‌ریزی برای تقویت روحیه و انگیزه‌های دینی، اخلاقی و ملی نخبگان در جهت خدمت به کشور
- ۸ - ارائه گزارش سالانه از فعالیتهای بنیاد به شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۹ - اطلاع رسانی مناسب و سالیانه به افکار عمومی در مورد فعالیتهای بنیاد
- ۱۰ - نصب و عزل کارکنان بنیاد، تعیین حقوق و دستمزد آنان طبق مقررات و آئین نامه استخدامی بنیاد که به تصویب هیأت امناء می‌رسد.

- ۱۱ - حفظ و حراست اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول بنیاد
- ۱۲ - تهیه گزارش عملکرد سالانه بنیاد و ارائه آن به هیأت امناء برای بررسی
- ۱۳ - نمایندگی بنیاد در کلیه مراجع اداری و قضایی با حق توکیل به غیر برای استیفادی حقوق بنیاد در حدود مقررات
- ۱۴ - ارائه ترازنانه و صورت منابع و مصارف ترکیبی سالانه هیأت امناء برای تصویب

ماده (۱۲) شورای نخبگان

شورای نخبگان شورای علمی بنیاد است که ترکیب اعضای آن متشکل از رئیس بنیاد (رئیس شورا)، قائم مقام و معوانان بنیاد و ۷ نفر عضو اصلی می‌باشد که از میان نخبگان با پیشنهاد هیأت امناء و تأیید رئیس هیأت امناء و حکم رییس بنیاد به مدت ۵ سال منصوب می‌گرددند. شرایط و ویژگی اعضای شورای نخبگان و وظایف آن توسط هیئت امناء تعیین می‌گردد.

فصل سوم: امور مالی و اداری

ماده (۱۳)

بودجه بنیاد از محل کمک‌های پیش بینی شده در ردیف‌های بودجه سالیانه کل کشور و کمکها و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی تأمین می‌شود.

تبصره (۱) بنیاد می‌تواند از محل منافع حاصل از تمامی موقوفات در نظر گرفته شده برای امور نخبگان برای برنامه‌های حمایتی و هدایتی خود استفاده نماید.

تبصره (۲) دستگاههای اجرایی می‌توانند در قالب مقررات قانونی مورد عمل قسمتی از اعتبارات سالیانه خود را جهت کمک به بنیاد اختصاص دهند.

ماده (۱۴) بنیاد نخبگان براساس آینین‌نامه‌ها و مقررات اداری، مالی، استخدامی و تشکیلاتی خاص مصوب هیئت امناء مربوط که به تأیید رئیس هیئت امناء می‌رسد، بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی، قانون استخدام کشوری و سایر قوانین و مقررات عمومی، اداری، مالی و استخدامی اداره خواهد شد.

فصل چهارم: مقررات متفرقه

ماده (۱۵) محل اصلی بنیاد در تهران است و علاوه بر آن با تصویب هیأت امناء می‌تواند نمایندگی‌هایی در داخل و یا خارج از کشور داشته باشد.

ماده ۱۶)

اموال منقول و غیرمنقول و حقوق و سایر امکانات بنیاد متعلق به دولت است که در صورت انحلال بنیاد به نهاد ریاست جمهوری تحویل خواهد شد.
اساسنامه فوق مشتمل بر یک مقدمه، ۴ فصل، ۱۶ ماده و ۹ تبصره در جلسه ۵۶۲ مورخ ۱۰/۳/۱۳۸۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

اصلاح بند «ب» ماده ۸ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان کشور

تصویب پانصد و هشتاد و هفتمین جلسه مورخ ۲۰/۰۴/۱۳۸۵ شورای عالی انقلاب

فرهنگی

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۸۷ مورخ ۲۰/۴/۸۵ موضوع اصلاح بند «ب» ماده ۸ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان کشور را به شرح ذیل تصویب نمود:
«نه نفر از شخصیت‌های خبره و نخبه علمی کشور به عنوان اعضای حقیقی که دو نفر از آنها از علمای برجسته حوزه‌های علمیه به انتخاب شورای عالی حوزه علمیه قم و دو نفر از بانوان نخبه علمی کشور می‌باشند»

اصلاح و تکمیل مواد ۵ و ۸ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان

(تصویب پانصد و نود و سومین جلسه مورخ ۲۳/۰۸/۱۳۸۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۹۳ مورخ ۲۳/۸/۸۵ اصلاح و تکمیل مواد ۵ و ۸ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان را به شرح ذیل تصویب نمود:
«ماده ۵- بنیاد دارای شخصیت حقوقی مستقل است و بصورت مؤسسه دولتی و منحصراً براساس مقررات این اساسنامه تحت نظر رئیس جمهور اداره می‌شود.
رئیس بنیاد معاون رئیس جمهور است.»

«ماده ۸ - ترکیب هیأت امناء:

-۱

۲ - معاون اول رئیس جمهور

۳ - معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد

«.... ۴

آیین نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگان

(مصوب پانصد و هشتاد و نهمین جلسه مورخ ۱۴۰۶/۱۳۸۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

مقدمه:

به منظور تحقق بخشیدن به تأکید مقام معظم رهبری در «استفاده صحیح و مناسب از ظرفیت‌های علمی نخبگان در راستای توسعه همه جانبه کشور» و در اجرای ماده ۴ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان درباره «تعريف نخبه و احراز استعدادهای برتر و نخبگان افراد» آیین نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگان تصویب می‌شود.

در این آیین نامه «بنیاد ملی نخبگان کشور» به اختصار «بنیاد» و دو وزارت خانه «علوم، تحقیقات و فناوری» و «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» به اختصار «وزارتخانه علوم و بهداشت» نامیده می‌شود.

ماده ۱ - هدف

منطقی کردن و تعریف شاخص‌های علمی، استانداردسازی معیارها و فرایندهای شناسایی و معرفی نخبگان و استعدادهای برتر هر بخش.

ماده ۲ - تعریف نخبه و استعداد برتر

۱- «نخبه» به استناد ماده ۴ اساسنامه بنیاد به فرد برجسته و کارآمدی اطلاق می‌شود که اثرگذاری وی در تولید و گسترش علم و هنر و فناوری و فرهنگ سازی و مدیریت کشور محسوس باشد و هوش، خلاقیت، کارآفرینی و نبوغ فکری وی در راستای تولید و گسترش دانش و نوآوری موجب سرعت بخشیدن به رشد و توسعه علمی و اعتلای جامعه انسانی کشور گردد.

۲- «استعداد برتر» به فردی اطلاق می‌شود که به صورت بالقوه نخبه بوده ولی هنوز زمینه‌های لازم برای شناسایی کامل و یا بروز استعدادهای ویژه او فراهم نشده است.

تبصره ۱: تعاریف فوق شامل استعدادهای برتر و نخبگان بخش‌های مختلف از قبیل علمی و فناوری، آموزشی، فرهنگی، اجتماعی، هنری و مدیریتی می‌باشد.

تبصره ۲: تعریف و شرایط احراز ناگفگی و نحوه حمایت از نوابغ توسط بنیاد پیشنهاد و پس از تصویب هیئت امناء به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌رسد.

تبصره ۳: استعداد برتر و نخبگی یک فرآیند پویا است و می‌بایست تداوم شرایط در دوره‌های زمانی، مشخص، در احراز نخبگ، معیار قرار گیرد.

ماده ۳- فرایند احرار استعداد برتر و نخبگی در حوزه‌های مختلف

نهادهای برگزیننده نخبگان هر بخش پذیرفته شده و با جهت گیری علمی و عقلایی سیاست‌های موجود هماهنگ و معیارهای وضع شده عندالزوم تقویت و یا اصلاح ممکن است.

-۳-۲- آیین نامه های موجود برای تعیین بهترینها در بخش های مختلف با رویکرد تقویتی، مورد اصلاح و تصویب بنیاد قرار خواهد گرفت.

ماده ۴ - شرایط احراز استعدادهای برتر و نخبگی
افرادی که دارای یکی از ویژگی‌های زیر باشند، استعداد برتر یا نخبه شناخته شوند.

۴-۱- برگزیدگان المپیادهای علمی معتبر داخلی و جهانی
الف) نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر جهانی و بین‌المللی دانش آموزی با تأیید وزارت آموزش و پرورش به عنوان نخبه

ب) راه یافتن مرحله نهایی المپیادهای معتبر جهانی بینالمللی دانش آموزی با تأیید وزارت آموزش و پرورش، به عنوان استعداد برتر

ج) نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر بین‌المللی دانشجویی با تأیید وزارتی علوم و پژوهش است به عنوان نخجیر

(د) نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانشجویی کشور با معرفی وزارتین علوم و بهداشت به عنوان استعداد برتر

ه) نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانش آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش به عنوان استعداد برتر

الف) برگزیدگان از میان رتبه های برتر آزمون های سراسری مقطع کارشناسی از میان ۱۰۰ نفر اول برای رشته های ریاضی و فیزیک، ۵۰ نفر اول برای رشته های علوم

تجربی، ۵۰ نفر اول برای رشته‌های علوم انسانی و ۲۰ نفر اول برای رشته‌های هنر به عنوان استعداد برتر

۴-۳- مخترعان و مکتشفان

(الف) برگزیدگان مسابقات و جشنواره‌های علمی معتبر داخلی و خارجی از قبیل جشنواره بین‌المللی خوارزمی، جشنواره جوان خوارزمی و جشنواره علوم پزشکی رازی با معرفی وزارتین علوم و بهداشت و تأیید بنیاد به عنوان استعداد برتر

(ب) برگزیدگان از میان مخترعان و مکتشفان ایرانی که اختراع و اکتساف آنان در مراجع ذیصلاح داخلی و یا خارجی به ثبت رسیده باشد به عنوان استعداد برتر (بنیاد تعیین کننده مراجع ذیصلاح است).

تبصره: جشنواره‌ها و مسابقات علمی با تأیید وزارتین علوم و بهداشت و در موارد خاص با تأیید بنیاد معتبر شناخته می‌شود.

۴-۴- دانش‌آموختگان

برگزیدگان از میان نفرات اول دانش‌آموخته رشته‌های دانشگاهی (کارشناسی و بالاتر) داخل کشور و حوزه‌های علمیه (سطح یک و بالاتر) با معرفی «وزارتین علوم و بهداشت» و «مدیریت حوزه علمیه قم و خراسان» به عنوان استعداد برتر

۴-۵- برترین‌های مسابقات علوم قرآنی

برگزیدگان نفرات اول تا سوم مسابقات معتبر قرآنی داخلی و بین‌المللی با تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان استعداد برتر

تبصره: تشخیص اعتبار مسابقه با بنیاد است.

۶-۴- شخصیت‌های برجسته علمی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور

(الف) برگزیدگان از میان محققان ایرانی که بر اساس معیارهای مؤسسات معتبر اطلاعات علمی بین‌المللی و داخلی به لحاظ تعداد ارجاعات به مقالات آنها و یا سایر شاخص‌های مرتبط به عنوان پژوهشگران و دانشمندان ملی و بین‌المللی قرار گرفته‌اند، با معرفی وزارتین علوم و بهداشت به عنوان نخیه

(ب) برگزیدگان از میان افرادی که برای حل مشکلات ملی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور راهکارهای مناسبی ارائه کرده‌اند و این راهکارها تجربه شده و نتایج حاصل از آن به تأیید مراجع ذیریط رسیده باشد، با انتخاب بنیاد به عنوان استعداد برتر

ج) برگزیدگان از میان افرادی که در هر یک از رشته‌ها و گروه‌های علمی اعم از علوم انسانی و معارف اسلامی، علوم پایه، فنی مهندسی، پژوهشی، کشاورزی و هنر، نظریه یا تئوری جدید ارائه کرده و از سوی مراجع معتبر ملی و بین‌المللی مربوطه، تأثیرگذار شناخته شده باشد به عنوان استعداد بتر (تشخیص مراجع معتبر با بنیاد است)

د) برگزیدگان از میان مؤلفان و مترجمان کتب، نویسنده‌گان مقالات، واعظان و شاعران که آثار فاخر ایشان دارای نقش مهم و تأثیر ویژه در توسعه مرزهای دانش و فناوری یا تربیتی و اخلاقی در حوزه مربوط بوده است، به عنوان استعداد بتر (تشخیص مراجع معتبر با بنیاد است)

۴-۷- آفرینندگان آثار بدیع و ارزنده ادبی و هنری

برگزیدگان از میان آفرینندگان آثار بدیع و ارزنده هنری در حوزه‌های موسیقی، نقاشی، هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی، معماری و غیره با معرفی مراجع معتبر و انتخاب بنیاد به عنوان استعداد بتر (تشخیص مراجع معتبر با بنیاد است)

۴-۸- اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و فناوری

الف) برگزیدگان از میان اعضای هیأت علمی که در مراتب دانشگاهی کار ممتاز و شاخصی را انجام داده‌اند به عنوان استعداد بتر

ب) برگزیدگان از میان اساتید نمونه و ممتاز در سطح کشور براساس ضوابط وزارتین علوم و بهداشت به عنوان استعداد بتر

ج) برگزیدگان از میان پژوهشگران نمونه کشوری براساس ضوابط وزارتین علوم و بهداشت به عنوان استعداد بتر

۴-۹- مدرسین و محققین علوم حوزوی

الف) برگزیدگان از میان مدرسین حوزه‌های علمیه کشور که تدریس می‌نمایند، براساس ضوابط شورای عالی حوزه علمیه قم به عنوان استعداد بتر

ب) برگزیدگان از میان محققین برتر حوزوی با معرفی شورای عالی حوزه علمیه قم به عنوان استعداد بتر

تبصره ۱: در مواردی که برای «برگزیدگان» مرجع ذکر نشده است، مرجع گزینش بنیاد است.

تبصره ۲: بنیاد می‌تواند از میان برگزیدگان به عنوان «استعدادهای برتر» افرادی را به عنوان «نخبه» معروفی نماید.

ماده ۵: پیشنهاد استعداد برتر و نخبگانی می‌تواند هم از سوی افراد واجد شرایط و هم از سوی نخبگان و استعدادهای برتر شناخته شده و هم از سوی نهادها و سازمانها به بنیاد صورت گیرد.

ماده ۶: نحوه حمایت از استعدادهای برتر و نخبگان و سایر موارد براساس آیین‌نامه‌ها و ضوابطی خواهد بود که مطابق بند ۱۱ ماده ۹ اساسنامه بنیاد توسط هیأت امناء بنیاد ملی نخبگان پیشنهاد و به تصویب می‌رسد.

ماده ۷: موارد خاص و همچنین موارد پیش‌بینی شده یا دارای ابهام در شرایط احراز استعدادهای برتر و نخبگانی و مراجع تأییدکننده بنا به تصویب هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان خواهد بود.

ماده ۸: این آیین‌نامه در ۸ ماده و ۷ تبصره در جلسه ۵۸۹ مورخ ۱۴/۶/۸۵ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و هرگونه تغییر در مفاد آن منوط به پیشنهاد هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان کشور و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد بود.

دستورالعمل حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر

اعطای جواز علمی به دانشجویان تحصیلات تکمیلی

این دستورالعمل براساس ماده ۳ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان و بر مبنای آیین‌نامه پشتیبانی و حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر، مصوب جلسه مورخ ۲۳/۵/۸۵ هیأت امناء بنیاد ملی نخبگان تدوین گردیده است.

ماده ۱- در این دستورالعمل منظور از بنیاد، بنیاد ملی نخبگان و منظور از وزارتین، وزارت‌تخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ماده ۲- این دستورالعمل شامل نخبگان و استعدادهای برتر شاغل به تحصیل در دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه‌های کشور است که مطابق پیوست این دستورالعمل انتخاب می‌شوند.

ماده ۳- حداقل مدت حمایت برای دانشجوی کارشناسی ارشد دو سال و برای دانشجوی دکتری چهار سال از شروع تحصیل است.

ماده ۴- به هر یک از دانشجویان مشمول، جایزه‌ای به نام یکی از دانشمندان و مشاهیر ایرانی و اسلامی متناسب با رشته تحصیلی وی اهداء می‌شود. تعداد و سقف جوایز هر ساله متناسب با اعتبارات بنیاد ملی نخبگان با تصویب رئیس بنیاد تعیین می‌شود.

ماده ۵- جوایز اهدایی شامل موارد زیر است که حسب مورد پرداخت می‌شود:

۱-۵- مقرری ماهیانه برای مشمولان در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری هر یک

در دو سطح که مبالغ آن به صورت سالیانه به تصویب می‌رسد.

۲-۵- کمک هزینه مسافرت علمی دو بار در داخل یا یک بار در خارج از کشور تا سقف معین.

۳-۵- یک بار کمک هزینه سفر حج عمره.

۴-۵- کمک هزینه فرصت مطالعاتی دانشجویان دکتری حسب ضوابط دانشگاه محل تحصیل تا سقف معین.

۵-۵- مجوز خروج از کشور برای مسافرت‌های علمی بدون سپردن و دیبعه.

ماده ۶- دریافت این جازه توأم با دریافت کمک‌های مختلف مالی از منابع دولتی نظیر بورس، کمک هزینه تحصیلی و کمک هزینه پژوهشی بلامانع است. سقف مجموع دریافتی از محل این جایزه و سایر کمکها معادل حقوق و مزایای مریض پایه یک مطابق ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد.

ماده ۷- مشمولان این دستورالعمل به منظور طی خدمت سربازی در قالب انجام پژوهش‌های موردنیاز همزمان با دوران تحصیل خود به ستاد کل نیروهای مسلح معرفی می‌شوند.

ماده ۸- اعطای جوایز منوط به احراز پویایی مشمولان در طول تحصیل به شرح زیر است:

۱. معدل کل حداقل ۱۷.

۲. اشتغال تمام وقت به تحصیل مطابق آئین نامه‌های دانشگاه با تایید استاد راهنمای.

۳. پیشرفت رضایتبخش در انجام پژوهش پایان نامه یا رساله حسب تایید استاد راهنمای که از طریق انتشار مقالات علمی در همایش‌ها و نشریات معتبر، تقاضا (فایل) یا ثبت کردن اختراع بین‌المللی، راهاندازی مجموعه

آزمایشگاهی جدید برای انجام پایان نامه یا رساله، مشارکت در اجرای پروژه‌های کاربردی موفق و نظایر آن احراز می‌شود.

این دستورالعمل در هشت ماده در بیست و سومین جلسه کمیسیون دائمی هیأت امنی بین‌ملی نخبگان مورخ ۱۳۸۶/۸/۳ به تصویب رسید و از اول مهرماه ۱۳۸۶ قابل اجرا است.

پیوست: نحوه انتخاب مشمولان دستورالعمل حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر؛ اعطای جواز علمی به دانشجویان تحصیلات تکمیلی

۱. نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر بین‌المللی دانشجویی با تایید وزارتین
۲. نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانشجویی با معرفی وزارتین
۳. برگزیدگان مسابقات و جشنواره‌های بین‌المللی خوارزمی، جشنواره جوان خوارزمی و جشنواره علوم پزشکی رازی با معرفی وزارتین و تایید بنیاد.
۴. برگزیدگان از میان نفرات اول دانش آموخته رشته‌های دانشگاهی (کارشناسی و بالاتر) داخل کشور با معرفی وزارتین که واجد حداقل شرایط مندرج در جدول (۱) و بیشترین امتیاز از جدول (۲) با کسب حداقل امتیازات آموزشی و پژوهشی از جدول (۳) باشند.

تبصره: در شرایط خاص، مشمولان در چارچوب آینه نامه احراز نخبگی و استعدادهای برتر، با تایید شورای نخبگان انتخاب می‌شوند.

جدول (۱) حداقل شرایط دانش آموختگان رتبه اول داخل کشور

قطعه	رشته تحصیلی	شرط
کارشناسی	علوم انسانی و هنر علوم پایه، فنی و مهندسی، پزشکی و کشاورزی	یک مقاله پژوهشی پذیرفته شده برای چاپ یا چاپ شده در همایش‌های علمی یا نشریات علمی - پژوهشی مورد تایید وزارتین و کسب رتبه‌های برگزیده یا جواز مسابقات جشنواره‌های علمی مورد تایید وزارتین و مراجع ذیربطری دیگر؛ یا یک اختراع مورد تایید

<p>تالیف یک مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در موسسات اطلاعات علمی بین المللی معتبر یا نشریات علمی - پژوهشی مورد تایید وزارتیں</p>	<p>علوم انسانی و هنر</p>	<p>کارشناسی ارشد</p>
<p>تالیف یک مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در موسسات اطلاعات علمی بین المللی معتبر</p>	<p>علوم پایه، فنی و مهندسی، پزشکی و کشاورزی</p>	
<p>کسب امتیاز عالی یا بسیار خوب از رساله و سه مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در موسسات اطلاعات علمی بین المللی معتبر یا نشریات علمی پژوهشی مورد تایید وزارتیں</p>	<p>علوم انسانی و هنر</p>	<p>دکتری</p>
<p>کسب امتیاز عالی یا بسیار خوب از رساله و سه مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در موسسات اطلاعات علمی بین المللی معتبر</p>	<p>علوم پایه، فنی و مهندسی، پزشکی و کشاورزی</p>	

تذکر:

مقالات دانش آموختگان کارشناسی ارشد و دکتری باید مستخرج از پایان نامه آنان باشد.

یک اختراع ثبت شده بین المللی معتبر می تواند جایگزین دو مقاله شود.

جدول (۳): نحوه محاسبه امتیاز برای نهرات اول دانش اموخته

جدول (۳): خداقل امتیاز لازم برای انتخاب دانشآموختگان رتبه اول داخل کشور

قطعه دانشآموخته	آموزشی	پژوهشی	کل
کارشناسی	۳۰	۵	۴۵
کارشناسی ارشد	۲۰	۱۰	۴۰
دکتری	۱۰	۱۵	۳۵

شرایط و ترکیب اعضای حقیقی شورای نخبگان

شرایط و ترکیب اعضای حقیقی شورای نخبگان به شرح زیر به تصویب رسید و مقرر شد افراد پیشنهادی را اعضای محترم کمیسیون دائمی مناسب با بندهای زیر به بنیاد معرفی نمایند. همچنین مقرر شد در چارچوب این ترکیب خداقل یک تن از خانمهای و یک تن با تخصص علوم انسانی و یکی از رؤسای دانشگاهها حضور داشته باشند.

۱. دو تن از دانشمندان برجسته کشور، دارای آثار و تألیفات بین‌المللی پرشمار در دوره‌شته علمی مختلف.
۲. یک تن از مدرسان شناخته شده حوزه‌های علمیه دارای آثار و تألیفات ارزنده.
۳. دو تن از پژوهشگران جوان کشور دارای دستاوردهای برجسته علمی و فناوری یا اختراعات ثبت شده بین‌المللی.
۴. دو تن از شخصیت‌های علمی دارای سوابق ممتاز مدیریتی در سطوح عالی حوزه علم و فناوری و امور نخبگان و استعدادهای برتر.

ترکیب و شرایط فوق در چهار بند در بیست و دومین جلسه کمیسیون دائمی هیأت امنی بینیاد ملی نخبگان مورخ ۲۸/۱۱/۱۳۸۶ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

هزینه کرد ۳۰(سی) در صد اعتبارات بنیاد در چارچوب اساسنامه و آئین نامه های مالی و معاملاتی و پشتیبانی و حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر بنیاد

رئیس بنیاد مجاز است تا تصویب مصادیق حمایت های مادی و معنوی و دستورالعمل های اجرایی موضوع ماده ۴ آئین ناه پشتیبانی و حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر مصوب سومین جلسه هیأت امناء مورخ ۲۳/۵/۱۳۸۵ و تا زمانی که بودجه تفصیلی بنیاد به تصویب برسد ۳۰(سی) در صد کل اعتبارات هزینه های و تملک دارائی های سرمایه ای را در چارچوب آئین نامه مالی و معاملاتی بنیاد هزینه نماید. این دستورالعمل در بیست و دومین جلسه کمیسیون دائمی هیأت امناء بنیاد ملی نخبگان مورخ ۱۳۸۶/۱/۲۸ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

ماده واحده اعتبار ویژه پژوهشی بنیاد ملی نخبگان ویژه پژوهشگران جوان

ماده واحده - به آن دسته از استادیاران دانشگاه ها و مؤسسات پژوهشی کشور که کمتر از چهل سال داشته و بیش از سه سال از دریافت درجه دکتری و شروع به کار آنان سپری نشده باشد و قبل از آن واجد شرایط نجگی و استعداد برتر مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و هیأت امناء بنیاد ملی نخبگان بوده باشند و یا در حین این مدت مشمول شرایط مذکور گردند، اعتبار پژوهشی ویژه ای به نام اعتبار پژوهشی بنیاد ملی نخبگان ویژه پژوهشگران جوان به منظور پیشبرد و ارتقاء پژوهش های آنان در رشته تخصصی مربوط اعطا می شود.

تبصره یک: مبلغ این اعتبار با توجه به تعداد مشمولان این ماده و بودجه بنیاد ملی نخبگان، هر ساله به تصویب رئیس بنیاد ملی نخبگان می رسد.

تبصره دو: این اعتبار ویژه در قالب ضوابط مربوط به اعتبار پژوهشی در دانشگاه یا مؤسسه پژوهشی محل خدمت دریافت کنندگان اعتبار و در غیر اینصورت در چارچوب ضوابط صندوق حمایت از پژوهشگران کشور هزینه می شود.

این ماده واحده با دو تبصره در بیست و ششمین جلسه کمیسیون دائمی هیأت امناء بنیاد ملی نخبگان مورخ ۱۲/۸/۸۶ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

دستورالعمل حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر

اعطای جوایز علمی به دانشجویان مقطع کارشناسی

این دستورالعمل براساس ماده ۳ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان و بر مبنای آئین نامه پشتیبانی و حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر، مصوب جلسه مورخ ۲۳/۵/۸۵ هیات امناء بنیاد ملی نخبگان تدوین گردیده است.

ماده ۱- در این دستورالعمل منظور از بنیاد، بنیاد ملی نخبگان و منظور از وزارتین، وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی است.

ماده ۲- این دستورالعمل شامل نخبگان و استعدادهای برتر شاغل به تحصیل در دوره‌های کارشناسی است که مطابق پیوست این دستورالعمل انتخاب می‌شوند.

ماده ۳- حداقل مدت حمایت برای دانشجوی کارشناسی چهار سال از شروع تحصیل است.

ماده ۴- به هر یک از دانشجویان مشمول، جایزه‌ای به نام یکی از دانشمندان و مشاهیر ایرانی و اسلامی متناسب با رشته تحصیلی وی اهداء می‌شود. تعداد و سقف جوایز هر ساله متناسب با اعتبارات بنیاد ملی نخبگان با تصویب رئیس بنیاد تعیین می‌شود.

ماده ۵- جوایز اهدایی شامل موارد زیر است که حسب مورد پرداخت می‌شود::

۱- مقرری ماهیانه برای نخبگان و استعدادهای برتر در مقطع کارشناسی سه سطح که مبالغ آن به صورت سالیانه به تصویب می‌رسد.

۲- کمک هزینه مسافرت علمی دو بار در داخل یا یک بار در خارج از کشور تا سقف معین برای سطوح یک و دو.

۳- یک بار کمک هزینه سفر حج عمره. برای سطوح یک و دو.

۴- یک بار مجوز خروج از کشور بدون ودیعه برای مسافرت علمی برای همه سطوح.

۵- مجوز خروج از کشور برای مسافرت‌های علمی بدون سپردن ودیعه.
تبصره ۱: دریافت این جایزه و به اضافه کمک‌های مختلف مالی از منابع دولتی نظیر بورس، کمک‌هزینه تحصیلی و کمک‌هزینه پژوهشی برای مشمولین تا

معادل نصف حقوق و مزایای مرتبی پایه یک برابر ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

ماده ۶- استمرار اعطای جوایز منوط به پویایی نخبگان و استعدادهای برتر در طول تحصیل به شرح زیر است:

۶- ۱- معدل کل حداقل ۱۷؛

۶- ۲- اشتغال تمام وقت به تحصیل مطابق آئین نامه های دانشگاه؛

۶- ۳- پیشرفت رضایت بخش در طول تحصیل با تأیید دفتر استعدادهای درخشناد دانشگاه.

این دستورالعمل در شش ماده و یک تبصره در بیست و چهارمین جلسه کمیسیون دائمی هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان مورخ ۸۶/۴/۱۸ به تصویب رسید و از اول مهرماه ۱۳۸۶ قابل اجرا است.

پیوست: نحوه انتخاب مشمولان دستورالعمل حمایت از نخبگان و

استعدادهای برتر: اعطای جوایز علمی به دانشجویان مقطع کارشناسی

۱. نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر جهانی و بین المللی دانشآموزی با تأیید وزارت آموزش و پرورش به عنوان سطح یک

۲. راهیافتگان مرحله نهایی المپیادهای معتبر جهانی و بین المللی با تأیید وزارت آموزش و پرورش به عنوان سطح دو

۳. نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانشآموزی کشور با تأیید وزارت آموزش و پرورش به عنوان سطح سه

۴. برگزیدگان مسابقات و جشنواره های علمی معتبر داخلی و خارجی از قبیل جشنواره بین المللی خوارزمی، جشنواره جوان خوارزمی و جشنواره علوم پزشکی رازی با معرفی وزارتین و تأیید بنیاد به عنوان سطح سه

۵. برگزیدگان نفرات اول تا سوم مسابقات معتبر قرآنی داخلی و بین المللی با تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تأیید بنیاد به عنوان سطح دو

۶. برگزیدگان از میان رتبه های برتر آزمون های سراسری مقطع کارشناسی:

۲۰ نفر از میان ۱۰۰ نفر اول برای رشته های ریاضی و فیزیک، ۱۰ نفر از میان

۵۰ نفر اول برای رشته های علوم تجربی، ۱۰ نفر از میان ۵۰ نفر اول برای

رشته‌های علوم انسانی و ۵ نفر از میان ۲۰ نفر اول برای رشته‌های هنر به عنوان سطح دو

تبصره: اولویت در انتخاب با محاسبه نمره کلی از ۱۰۰ شامل ۸۰ درصد نمره کنکور و ۲۰ درصد نمره معدل کتبی کنکور دیپلم تعیین می‌شود.

۷. برگزیدگان از میان مختلطان و مکتشفان ایرانی که اختراع و اکتشاف آنان در مراجع ذیصلاح داخلی به ثبت و تأیید وزارتین رسیده باشد با انتخاب بنیاد به عنوان سطح سه و کسانی که اختراع آنها در مراجع ذیصلاح بین‌المللی ثبت و به تأیید وزارتین رسیده باشد با انتخاب بنیاد به عنوان سطح دو

۸. برگزیدگان از میان آفرینندگان آثار بدیع و ارزنده هنری در حوزه‌های موسیقی، نقاشی، هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی، معماری و غیره با معرفی فرهنگستان هنر و انتخاب بنیاد به عنوان سطح دو

تبصره ۱: اولویت در انتخاب از میان بنده‌های ۷ و ۸ با کسانی است که معدل کتبی دیپلم آنها بالاتر می‌باشد.

تبصره ۲: جوازیت بنیاد به افرادی که حداقل تا دو سال پیش حائز بنده‌ای فوق باشند نیز تعلق می‌گیرد.

تبصره ۳: در شرایط خاص، مشمولان در چارچوب آئین‌نامه احراز نخبگی و استعدادهای برتر، با تأیید شورای نخبگان انتخاب می‌شوند.

دستورالعمل ارائه تسهیلات خدمات نظام وظیفه به نخبگان و استعدادهای برتر

مقدمه

به منظور تحقق تاکیدات مقام معظم رهبری و فرماندهی کل نیروهای مسلح در استفاده بهینه از ظرفیتهای علمی نخبگان برای توسعه و تعالیٰ کشور و به استناد ماده ۳ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان، دستورالعمل ارایه تسهیلات خدمت نظام وظیفه به نخبگان و استعدادهای برتر به شرح زیر ابلاغ می‌شود:

ماده ۱- در این دستورالعمل منظور از بنیاد، بنیاد ملی نخبگان و منظور از وزارتین، وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ماده ۲- مشمولان:

به استناد مواد ۳، ۴ و ۵ آینه‌نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی، مصوب ۵۸۹ جلسه مورخ ۱۴۰۶/۱۳۸۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی مشمولان این دستورالعمل عبارتند از:

۱. نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر جهانی و بین‌المللی دانش‌آموزی با تایید وزارت آموزش و پرورش.
۲. نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر بین‌المللی دانشجویی با تایید وزارتین.
۳. نفلرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانشجویی با معرفی وزارتین.
۴. نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانش‌آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش.
۵. برگزیدگان مسابقات و جشنواره‌های علمی معتبر داخلی و خارجی از قبیل جشنواره بین‌المللی خوارزمی، جشنواره جوان خوارزمی، جشنواره علوم پزشکی رازی و جشنواره فارابی با معرفی وزارتین و تایید بنیاد.
۶. برگزیدگان از میان مختلطان و مکتشفان ایرانی که اختراع و اکتشاف آنان در مراجع ذیصلاح داخلی و یا خارجی به ثبت رسیده باشد با تایید بنیاد.
۷. برگزیدگان نفرات اول تا سوم مسابقات معتبر قرآنی داخلی و بین‌المللی با تایید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تایید بنیاد.
۸. رتبه‌های برتر آزمون‌های سراسری مقطع کارشناسی از میان ۱۰۰ نفر اول برای رشته‌های ریاضی و فیزیک، ۵۰ نفر اول برای رشته‌های علوم تجربی، ۵۰ نفر اول برای رشته‌های علوم انسانی و ۲۰ نفر اول برای رشته‌های هنر که معدل کل دوره کارشناسی آنان حداقل ۱۷ باشد.
۹. برگزیدگان از میان آفرینندگان آثار بدیع و ارزنده هنری در حوزه‌های موسیقی، نقاشی، هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی، معماری و غیره با معرفی فرهنگستان هنر و انتخاب بنیاد

۱۰. برگزیدگان از میان نفرات اول دانشآموخته‌های دانشگاهی (کارشناسی و بالاتر) داخل کشور با معرفی وزارتین که واجد حداقل شرایط مندرج در جدول (۱) باشند.

جدول (۱) حداقل شرایط دانشآموختگان رتبه اول داخل کشور

شرط	رشته تحصیلی	مقطع
یک مقاله پژوهشی پذیرفته شده برای چاپ یا چاپ شده در همایش‌های علمی یا نشریات علمی - پژوهشی مورد تایید وزارتین یا یک اختراع مورد تایید	همه رشته‌ها	کارشناسی
تالیف یک مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در موسسات اطلاعات علمی بین‌المللی معتری یا نشریات علمی - پژوهشی مورد تایید وزارتین	علوم انسانی و هنر	کارشناسی ارشد
تالیف یک مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در موسسات اطلاعات علمی بین‌المللی معتری	علوم پایه، فنی و مهندسی، پژوهشی و کشاورزی	
کسب امتیاز عالی یا بسیار خوب از رساله و سه مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در موسسات اطلاعات علمی بین‌المللی معتری یا نشریات علمی پژوهشی مورد تایید وزارتین	علوم انسانی و هنر	دکتری

کسب امتیاز عالی یا بسیار خوب از رساله و سه مقاله پژوهشی چاپ شده یا پذیرفته شده در نشریات نمایه شده در موسسات اطلاعات علمی بین المللی معتربر	علوم پایه، فنی و مهندسی، پزشکی و کشاورزی	
---	--	--

تذکر:

۱. مقالات دانش آموختگان کارشناسی ارشد و دکتری باید مستخرج از پایان نامه آنان باشد.
۲. یک اختراع ثبت شده بین المللی معتربر قابل جایگزینی با دو مقاله است.

تبصره: در شرایط خاص، مشمولان در چارچوب آینه نامه احراز نخبگی و استعدادهای برتر، با تایید شورای نخبگان انتخاب می شوند.

ماده ۳- تسهیلات نظام وظیفه:

۱. معافیت تحصیلی در تمامی مقاطع تحصیلی که مستمرًّا توسط مشمول گذرانده می شود.

۲. طی خدمت نظام وظیفه با انجام دوره آموزش نظامی به اضافه پژوهش در قالب پژوهه تحقیقاتی برای نیروهای مسلح یا موضوعات مورد نیاز کشور و دریافت کارت پایان خدمت.

تبصره ۱: موضوع و مدت زمان لازم برای انجام پژوهه های تحقیقاتی تا سقف مدت خدمت نظام وظیفه توسط ستاد کل نیروهای مسلح با توجه به رشته تحصیلی و سوابق علمی مشمولان، با هدایت یا همکاری استادان متخصص و مبرز دانشگاهی تعیین می شود.

تبصره ۲: انجام پژوهه های تحقیقاتی توسط مشمولان همزمان با تحصیل در دوره کارشناسی ارشد و دکتری به شرط تایید استاد راهنمای مجاز است.

تبصره ۳: انجام پژوهه های تحقیقاتی در طول دوران پسا دکتری به شرط تایید استاد راهنمای مجاز است.

۳. مجوز خروج از کشور برای ادامه تحصیل در دوره‌های تحصیلات تکمیلی در دانشگاه‌های معتبر خارجی بدون سپردن ودیعه.
۴. مجوز خروج از کشور برای شرکت در همایشها و مسابقات علمی بدون سپردن ودیعه.
۵. مجوز خروج از کشور برای طی دوره فرصت مطالعاتی دانشجویان دکتری بدون سپردن ودیعه.

این دستورالعمل در سه ماده و چهار تبصره در بیست و سومین جلسه کمیسیون دائمی هیات امنای بنیاد ملی نخبگان مورخ ۸۶/۳/۸ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

آیین نامه انتخاب و پشتیبانی برگزیدگان از میان مختربان

مقدمه

به استناد بند ۳ - ۴ آیین نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی مصوب پانصد و هشتاد و نهمین جلسه مورخ ۱۴/۶/۱۳۸۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی، این آیین نامه جهت ارزیابی و تعیین برگزیدگان از میان مختربان و پشتیبانی از آنان به اجرا درمی آید.

ماده ۱۵ - تعاریف

تعاریف آیین نامه مطابق با قانون ثبت اختربانات، طرحهای صنعتی و علائم تجاری مجلس شورای اسلامی مصوب ۲۳/۱۱/۱۳۸۶ عبارت است از:

اختراع:

الف - اختراع نتیجه فکر فرد یا افراد است که برای اولین بار فرآیند یا فرآوردهای خاص را ارائه می کند و مشکلی را در یک حرفه، فن، فناوری، صنعت و مانند اینها حل می نماید.

ب - اختراع قابل ثبت: اختراعی قابل ثبت است که حاوی ابتکار جدید و دارای کاربرد صنعتی باشد.

تبصره ۱: ارزیابی و پشتیبانی از دستاوردهای نوآورانه مبتنی بر کشف، نظریه های علمی، روش های ریاضی و آثار هنری، روش های تشخیص و معالجه بیماری ها و روش های انجام کار تجاری در آیین نامه جدآگانه ای تهیه و به تصویب خواهد رسید.

پ - مراجع ارزیابی: سازمانها و موسسات دولتی و غیردولتی صاحب صلاحیت می باشند که بنیاد بررسی و تأیید علمی و نوآوری اختربانات را به آنها واگذار می نمایند.

ثبت اختراع

ت - ثبت اختراع در داخل کشور مطابق قانون صورت می گیرد و ثبت بین المللی اختراع، در دفاتر ثبت اختراع معتبر برجسته خارج از کشور که مورد تأیید بنیاد است، انجام می شود.

ث - تأیید علمی اختراع: تأیید علمی اختراع تنها در موارد قابل ثبت و مطابق شرایط زیر صورت می گیرد.

۱. نبودن اختراع در سطح بین المللی

۲. قابلیت کاربردی و صنعتی شدن

ماده ۲ - امتیازات مکتبه:

امتیاز مخترعین در هر مورد در محدوده ذیل تعیین و امتیازات کل از جمع آنها حاصل می‌شود:

۱-۱- تأیید علمی و نوآوری هر اختراع ثبت شده در کشور از سوی مراجع

ارزیابی

۱-۲- تولید انبوه هر اختراع که مطابق بند ۱-۲ تأیید شده است توسط مخترع

در داخل کشور یا فروش حق استفاده از اختراع به دیگری که منجر به

تولید در داخل شده باشد.

۲-۳- تشکیل هر پرونده ثبت اختراع در خارج از کشور(Filing)

۲-۴- ثبت بین‌المللی هر اختراع(Granting)

۲-۵- فروش حق استفاده از هر اختراع در خارج

۲-۶- صادرات کالا یا خدمات ناشی از هر اختراع به خارج از کشور توسط

مخترع یا دیگری

تبصره ۲: حداقل مجموع امتیازات برابرند ۳-۲ برابر ده می‌باشد.

تبصره ۳: در صورت مشارکت دو یا چند تن دیگر در یک اختراع، مجموع امتیاز

مخترعان از حاصل ضرب ضرایب زیر در امتیازات مندرج در ماده ۲ حسب مورد

تعیین می‌شود و امتیاز هر یک از مخترعان به نسبت مشارکت وی در اختراع و

حداکثر تا ۸/۰ امتیازات مندرج در ماده ۲ حسب مورد بدست می‌آید. لازم است

کلیه همکاران هر اختراع قبل از اختصاص امتیازات رسماً سهم خود را در آن

اعلام نمایند.

الف - ۲ تن با ضریب ۶/۱

ب - ۳ تن با ضریب ۸/۱

ج - ۴ تن با ضریب ۹/۱

د - ۵ تن و بیشتر با ضریب ۲

تبصره ۴ : ملاک‌های اختصاص حداکثر امتیاز به بندهای ماده ۲ به شرح زیر است:

- ۱ - میزان ارزش افزوده اقتصادی محقق شده ناشی از اختراع و آثار فرهنگی و اجتماعی مترتب بر آن
- ۲ - میزان نوآوری اختراع در سطح بین‌المللی
- ۳ - طول عمر فناوری حاصل از اختراع
- ۴ - نحوه تدوین و مستندسازی اختراع
- ۵ - امکان پذیری بهره‌برداری از اختراع در شرایط کنونی علمی - فناوری و اقتصادی کشور

ماده ۳ - تعیین برگزیدگان

امتیاز متقاضیان براساس این آیین‌نامه توسط مراجع ارزیابی به بنیاد پیشنهاد می‌شود و برگزیدگان با احراز امتیاز کل به میزان زیر تعیین می‌شوند:

سطح ۳: کسب حداقل ۶ امتیاز از ماده ۲ برای اختراع ثبت‌شده و تأییدشده در سطح ۲

کشور

سطح ۲: کسب حداقل ۲۴ امتیاز از ماده ۲، مشروط به داشتن امتیاز از بند ۲-۲ ۶-۲ یا ۵-۲

سطح : از بین کسانی که برمنای فعالیت‌های داخل کشور، حداقل چهار اختراع ثبت‌شده بین‌المللی داشته باشند و یا دارای ۲ اختراع بین‌المللی ثبت‌شده باشند و کالا یا فرآورده مبتنی بر اختراع ثبت‌شده آنها در لاقل سه کشور دنیا با خوشنامی و آثار مثبت فرهنگی و اجتماعی دارای بازار شده باشد.

ماده ۴ - اعطاء امتیاز پژوهش و نوآوری بنیاد

برگزیدگان این آیین‌نامه می‌توانند پیشنهاد تکمیل و تجاری‌سازی نوآوری و اختراع خود را مطابق با افتخار کسب شده تا سقف معین در سه سطح به بنیاد ارائه نمایند و

در صورت تصویب، اعتبار پژوهش و نوآوری بنیاد ملی نخبگان بنا بر ماده واحده مربوط به آنان اعطا می شود.

تبصره ۵ : هر قردر هر سه سال یک بار می تواند از مزایای این آیین نامه استفاده نماید و اختراعات مورد بررسی سطح سه می توانند فقط تا پنج سال قبل ثبت شده باشد.

تبصره ۶ : برای هر اختراع ثبت شده فقط یک اعتبار پژوهش و نوآوری قابل واگذاری است. این اعتبار طبق ضوابط برای تکمیل و تجاری سازی اختراع در اختیار نماینده قانونی صاحبان آن قرار می گیرد.

این آیین نامه با چهار ماده و شش تبصره در بیست و نهمین جلسه کمیسیون دائمی هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان مورخ ۱۳۸۷/۳/۶ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

فرم سوابق تحصیلی و افتخارات بنیاد

پاسمه تعالی

مشخصات فردی، سوابق تحصیلی و افتخارات

نام خانوادگی:	نام: / /	نام بدر:	نام: / /
کد ملی:	جنسیت: زن مرد	شغل:	فشنعت نظام وظیفه:
تلفن منزل:	تلفن محل کار:	تلفن همراه:	تلفن ضروری:
نشانی تهران:			
نشانی شهرستان:			
نشانی پست الکترونیکی:			

جدول اطلاعات و سوابق تحصیلی (از دبیلم تا آخرین درک):

ردیف	مقطع	گرایش	رشته	نام دانشگاه/مدرسه	تاریخ	کشور	شهر
۱							
۲							
۳							
۴							
۵							

وضعیت تحصیلی فعلی (برای شاغلین به تحصیل):

رشته	گرایش	نیمسال	مقطع	کشور	شهر	شروع از تاریخ	کشور	شهر

جدول افتخارات و امتیازات:
المپیادهای دانش آموزی (تأثیب باشگاه دانش پژوهان جوان)

ردیف	عنوان افتخار	رشته	سال	کشور	رتبه	تایید	کد
۱	۱-المپیاد جهانی ۲-راه یافتنکار المپیاد جهانی <small>ازبیه مدار</small> ۳-المپیاد کشوری <small>برنده</small>	علم اقتصاد	۲۰۱۷	ملائکه	برنده	۵	
۲	۱-المپیاد جهانی ۲-راه یافتنکار المپیاد جهانی <small>ازبیه مدار</small> ۳-المپیاد کشوری <small>برنده</small>	علم اقتصاد	۲۰۱۷	ملائکه	برنده	۵	
۳	۱-المپیاد جهانی ۲-راه یافتنکار المپیاد جهانی <small>ازبیه مدار</small> ۳-المپیاد کشوری <small>برنده</small>	علم اقتصاد	۲۰۱۷	ملائکه	برنده	۵	

المپیادهای دانشجویی با تأثیب وزارت علوم یا وزارت پедاشرت

ردیف	عنوان افتخار	رشته	سال	کشور	رتبه	تایید	کد
۱	۱-المپیاد جهانی ۲-المپیاد ۳-الاقتصاد ۴-حقوق ۵-شمیم ۶-فیزیک ۷-آمار ۸-ریاضی ۹-زیست نباتی ۱۰-پرورش ۱۱-مهندسی صنعتی ۱۲-کشاورزی ۱۳-طرافی صنعتی ۱۴-کامپیوتر ۱۵-عمران ۱۶-کشاورزی ۱۷-علوم ارضی ۱۸-علوم اجتماعی ۱۹-علوم انسانی ۲۰-زیست نباتی ۲۱-مهندسی صنعتی ۲۲-کشاورزی ۲۳-عمران ۲۴-فیزیک ۲۵-آمار	علوم اقتصاد	۲۰۱۷	ملائکه	برنده	۵	
۲	۱-المپیاد جهانی ۲-المپیاد ۳-الاقتصاد ۴-حقوق ۵-شمیم ۶-فیزیک ۷-آمار ۸-ریاضی ۹-زیست نباتی ۱۰-پرورش ۱۱-مهندسی صنعتی ۱۲-کشاورزی ۱۳-طرافی صنعتی ۱۴-کامپیوتر ۱۵-عمران ۱۶-کشاورزی ۱۷-علوم ارضی ۱۸-علوم اجتماعی ۱۹-علوم انسانی ۲۰-زیست نباتی ۲۱-مهندسی صنعتی ۲۲-کشاورزی ۲۳-عمران ۲۴-فیزیک ۲۵-آمار	علوم اقتصاد	۲۰۱۷	ملائکه	برنده	۵	

* سه جدول اول (مرتبه مشخصات) باید به صورت کامل پر شود در غیر این صورت پردازش نخواهد شد.

رتبه‌های برتر آزمون سراسری (کارشناسی) (مرجع تأیید کننده سازمان سنجش کشور)

ردیف	رشته کنکور	سال	کشوری مرچ	سهمیه	رتیه در	تایید	معدل مطلق شده:	کارشناسی:	معدل اصلاح	سریب اصلاح بنیاد	ردیف
۱	۱- ریاضی ۲- تجربی ۳- انسانی ۴- هنر ۵- زبان	۱	□	□	□	□	□	□	□	□	□
۲	۱- ریاضی ۲- تجربی ۳- انسانی ۴- هنر ۵- زبان	۲	□	□	□	□	□	□	□	□	□
۳	۱- ریاضی ۲- تجربی ۳- انسانی ۴- هنر ۵- زبان	۳	□	□	□	□	□	□	□	□	□
۴	۱- ریاضی ۲- تجربی ۳- انسانی ۴- هنر ۵- زبان	۴	□	□	□	□	□	□	□	□	□

چشواره‌ها و مسابقات

ردیف	عنوان افتخار	زمینه یا رشته	سال	رتیه	مرجع بنیاد	ردیف
۱	۱- سینه‌الله خوارزمی ۲- رازی ۳- بیرونی ۴- دفاعی ۵- زبان	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱
۲	۲- جوان خوارزمی ۳- غارابی	۱- کشاورزی ۲- رازی ۳- دفاعی ۴- زبان	۲	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۲
۳	۲- جوان خوارزمی ۳- غارابی	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۳	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۳
۴	۲- جوان خوارزمی ۳- غارابی	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۴	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۴
۵	۵- سایر با ذکر نام و زمینه:	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش		۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۵
۶	۶- سایر با ذکر نام و زمینه:	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش		۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۶
۷	۷- سایر با ذکر نام و زمینه:	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش		۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۷
۸	۸- سایر با ذکر نام و زمینه:	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش		۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۸

مخترعین و مکتشفین (تأثیید از سازمانهای ذیر بسط)

ردیف	مورد تأثیید:	زمینه اختراع	سال	درصد مشارکت	ردیف	رشته و تأثیید بنیاد	ردیف
۱	۱- سازمان پ ع ص ۲- دیداشت ۳- علوم ۴- دفاع ۵- سایر	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۱
۲	۲- دفاع ۳- سایر	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۲	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۲	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۲
۳	۳- دفاع ۴- سایر	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۳	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۳	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۳
۴	۴- دفاع ۵- سایر	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۴	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۴	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۴
۵	۵- دفاع ۶- سایر	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۵	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۵	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۵
۶	۶- دفاع ۷- سایر	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۶	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۶	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۶
۷	۷- دفاع ۸- سایر	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۷	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۷	۱- کشاورزی ۲- شیمی ۳- فیزیک ۴- زیست ۵- پژوهش	۷

■ مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی

ردیف	مورد تأیید:	زمینه اختراق	سال	درصد شمارکت	رشته و تأیید بنیاد	کد
۸	۱-سازمان پ ع ص ۲-علوم ۳-پژوهشکی ۴-دانع ۵-سایر	۱-کشاورزی ۲-شمیمی ۳-فیزیک ۴-زیست ۵-پژوهشکی ۶-دقاعی ۷-دارو سازی ۸-دامپروری ۹-سایر	۲-بهداشت			□
۹	۱-سازمان پ ع ص ۲-علوم ۳-پژوهشکی ۴-دانع ۵-سایر	۱-کشاورزی ۲-شمیمی ۳-فیزیک ۴-زیست ۵-پژوهشکی ۶-دقاعی ۷-دارو سازی ۸-دامپروری ۹-سایر	۲-بهداشت			□
۱۰	۱-سازمان پ ع ص ۲-علوم ۳-پژوهشکی ۴-دانع ۵-سایر	۱-کشاورزی ۲-شمیمی ۳-فیزیک ۴-زیست ۵-پژوهشکی ۶-دقاعی ۷-دارو سازی ۸-دامپروری ۹-سایر	۳-بهداشت			□
۱۱	۱-سازمان پ ع ص ۲-علوم ۳-پژوهشکی ۴-دانع ۵-سایر	۱-کشاورزی ۲-شمیمی ۳-فیزیک ۴-زیست ۵-پژوهشکی ۶-دقاعی ۷-دارو سازی ۸-دامپروری ۹-سایر	۴-بهداشت			□
۱۲	۱-سازمان پ ع ص ۲-علوم ۳-پژوهشکی ۴-دانع ۵-سایر	۱-کشاورزی ۲-شمیمی ۳-فیزیک ۴-زیست ۵-پژوهشکی ۶-دقاعی ۷-دارو سازی ۸-دامپروری ۹-سایر	۵-بهداشت			□
۱۳	۱-اوقيا ایران ۲-بين الملل ایران ۳-مسابقات مالزى ۴-عربيستان	۱-کشاورزی ۲-شمیمی ۳-فیزیک ۴-زیست ۵-پژوهشکی ۶-دقاعی ۷-دارو سازی ۸-دامپروری ۹-سایر	۶-بهداشت			□

مسابقات قرآنی (تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)

ردیف	عنوان مسابقه	سال	رتیه	رشته	مرجع	تأیید بنیاد	کد
۱	۱-اوقيا ایران ۲-بين الملل ایران ۳-مسابقات مالزى ۴-عربيستان	۱-قرائت همایون ۲-قرائت دوم ۳-قرائت تفسیر	۱-ترتبه اول	۱-قرائت همایون ۲-قرائت دوم ۳-قرائت تفسیر	□	□	□
۲	۱-اوقيا ایران ۲-بين الملل ایران ۳-مسابقات مالزى ۴-عربيستان	۱-قرائت همایون ۲-قرائت دوم ۳-قرائت تفسیر	۱-ترتبه اول	۱-قرائت همایون ۲-قرائت دوم ۳-قرائت تفسیر	□	□	□
۳	۱-اوقيا ایران ۲-بين الملل ایران ۳-مسابقات مالزى ۴-عربيستان	۱-قرائت همایون ۲-قرائت دوم ۳-قرائت تفسیر	۱-ترتبه اول	۱-قرائت همایون ۲-قرائت دوم ۳-قرائت تفسیر	□	□	□
۴	۱-اوقيا ایران ۲-بين الملل ایران ۳-مسابقات مالزى ۴-عربيستان	۱-قرائت همایون ۲-قرائت دوم ۳-قرائت تفسیر	۱-ترتبه اول	۱-قرائت همایون ۲-قرائت دوم ۳-قرائت تفسیر	□	□	□

دانش آموختگان برتر (تأیید دانشگاه مربوط)

ردیف	دانشگاه	رشته	مقطع	دانشگاه	رشته	مقطع	دانشگاه	رشته	مقطع	دانشگاه	رشته	مقطع	دانشگاه	رشته	مقطع	دانشگاه	رشته	مقطع
۱	کارشناسی	۱-کارشناسی	۱-دانشگاه ارشاد															
۲																		
۳																		
۴																		

امتناع نکردن از جدول ضمیمه استخراج خواهد شد.

مقالات منتشر شده

ردیف	نوع مقاله	کارشناسی ارشاد / دکتری / کارشناسی ارشاد / دکتری / هیأت علمی	تعداد ارائه شده در مقطع کارشناسی ارشاد / دکتری / هیأت علمی	تعداد تایید شده در مقطع کارشناسی ارشاد / دکتری / هیأت علمی	امتیاز	ک
	ISI					
	مقاله علمی پژوهشی					
	مقاله علمی ترویجی					
	مقاله همایش بین المللی (کامل)					
	مقاله همایش بین المللی (خلاصه)					
	مقاله همایش داخلی (کامل)					
	مقاله همایش داخلی (خلاصه)					

خلاصه‌ای از عنوانین مقالات و سایر تأییفات خود در یک جدول جدا نوشته و ضمیمه کنید.

توضیح راجع به افخار

سایر افخارات:	

شرح مختصری از درخواست‌ها

-۱	
-۲	
-۳	

امضاء:

نام و نام خانوادگی:

تاریخ ارسال فرم:

۲. مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان

آیین‌نامه داخلی شورای هدایت استعدادهای درخشان

مقدمه:

در اجرای مصوبه جلسه ۳۸۷ مورخ ۶/۹/۱۳۷۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی، آیین‌نامه، برای اداره جلسات و تنظیم برنامه‌های اجرایی شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی که به اختصار شورا نامیده می‌شود، تدوین گردیده و به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱: جلسات شورا توسط رئیس شورا اداره می‌شود.

تبصره: در صورت عدم حضور رئیس، اداره جلسه به عهده معاون آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی به عنوان نائب رئیس شورا می‌باشد.

ماده ۲: جلسات شورا با حداقل ۷ نفر از اعضاء رسمیت می‌یابد و برای اتخاذ تصمیم در هر مورد رأی موافق ۷ نفر از اعضای شورا ضروری است.

تبصره ۱: حضور رئیس یا نائب رئیس برای رسمیت جلسه ضروری است.

تبصره ۲: اعضاء شورا باید شخصاً در جلسات حضور به هم رسانند و چنانچه یکی از اعضاء نتواند در جلسه شرکت کند، مراتب را باید قبلاً به دبیرخانه شورا اطلاع دهد.

ماده ۳: جلسات عادی شورا هر ماه یکبار و جلسات فوق العاده در موارد ضروری به تشخیص رئیس یا تقاضای کتبی یکی از اعضاء با موافقت رئیس شورا تشکیل می‌شود.

ماده ۴: دعوت از اعضاء برای تشکیل جلسات، پس از هماهنگی با رئیس شورا به عهده دبیر شوراست و دعوتنامه حداقل یک هفته قبل از تاریخ انعقاد هر جلسه همراه با دستور و سوابق جلسه ارسال می‌شود.

ماده ۵: محل دبیرخانه شورا دفتر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی وزارت فرهنگ و آموزش عالی است و مدیر کل دفتر مذکور مسئولیت دبیرخانه را به عهده دارد.

ماده ۶: صورت جلسات شورا شامل خلاصه مذاکرات و متن مصوبات، پس از امضای رئیس و دبیر شورا در دبیرخانه شورا نگهداری می‌شود.

ماده ۷: مصوبات شورا پس از امضای رئیس شورا جهت اجرا به مراجع ذی‌ربط ابلاغ می‌گردد.

ماده ۸: شورا می‌تواند از صاحبنظران و مسئولین ذی‌ربط برای ارائه گزارش و تبادل نظر در جلسات، دعوت به عمل آورد.

ماده ۹: شورا می‌تواند در صورت نیاز کمیته‌هایی با حضور کارشناسان و صاحب نظران در امور مربوط به استعدادهای درخشنان تشکیل دهد. رئیس هر کمیته با حکم رئیس شورا منصوب می‌شود.

ماده ۱۰: کمیته‌های کارشناسی در کلیه موارد ضمن مطالعه و بررسی موضوعات، طرحها و برنامه‌ها، ضوابط و مقررات لازم را جهت طرح در شورا تعیین می‌نمایند.

ماده ۱۱: هر گونه تغییر یا اصلاح در آیین نامه داخلی با تصویب شورا امکان‌پذیر است.

ماده ۱۲: این آیین نامه در ۱۲ ماده و ۳ تبصره در دومین جلسه شورای هدایت استعدادهای درخشنان مورخ ۱۳/۲/۱۳۷۶ به تصویب رسید.

آیین نامه تشکیل دفتر استعدادهای درخشنان

مقدمه:

در اجرای تبصره ۲ ماده ۳ آیین نامه شورای هدایت استعدادهای درخشنان و به منظور تحقق اهداف و وظایف شورایی مذکور، دبیرخانه شورای هدایت استعدادهای درخشنان در حوزه معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان دفتر استعدادهای درخشنان تشکیل می‌گردد.

در این آیین نامه به شورایی هدایت استعدادهای درخشنان به اختصار «شورای هدایت» و به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری «وزارت» اطلاق می‌شود.

ماده ۱: دفتر استعدادهای درخشنان در حد یک ادره کل در حوزه معاونت آموزشی وزارت تشکیل می‌شود و مدیر کل این دفتر وظایف دبیر شورای هدایت را بر عهده دارد.

ماده ۲: وظایف و اختیارات دفتر استعدادهای درخشنان عبارتند از:

۱- انجام دادن مطالعات و پژوهش‌های مورد نظر شورایی هدایت و ارائه نظر کارشناسی و مشورتی آن به شورا

۲- تهیه و تدوین طرح‌ها، برنامه‌ها و آیین نامه‌ها برای تحقق اهداف و وظایف شورای هدایت

۳- تهیه برنامه کار، تنظیم دستور جلسات و صورت جلسات شورای هدایت

- ۴-۲-ابлаг مصوبات شورای هدایت و پیگیری امور مربوط به آن
- ۵-برقراری سیستم نظارت و کنترل بر اجرای مصوبات شورای هدایت و ارزیابی نتایج حاصله از اجرای آنها و ارائه گزارش‌های مربوط
- ۶-بررسی و مطالعه در باره روشهای شناسایی استعدادهای درخشنان
- ۷-بررسی و تدوین برنامه‌های آموزشی و پژوهشی برای شکوفاسازی استعدادهای درخشنان
- ۸-بررسی و ارائه راهکارهای لازم برای اشتغال مناسب استعدادهای درخشنان
- ۹-بررسی عوامل خروج استعدادهای درخشنان ازکشور و ارائه راهکارهای جذب استعدادهای ایرانی خارج از کشور
- ۱۰-ارائه خدمات مشاوره‌ای و اطلاع‌رسانی به استعدادهای درخشنان
- ۱۱-انتشار آثار علمی در زمینه استعدادهای درخشنان
- ۱۲-تهییه بانکهای اطلاعاتی در زمینه استعدادهای درخشنان
- ۱۳-حمایت مادی و معنوی از استعدادهای درخشنان
- ۱۴-توزیع اعتبارات مربوط به استعدادهای درخشنان به دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و انجمن‌های علمی مجری برنامه‌های شکوفاسازی استعدادهای درخشنان
- ۱۵-ارائه گزارش عملکرد سالانه به شورای هدایت استعدادهای درخشنان
- ماده ۳: دفتر استعدادهای درخشنان می‌تواند برای اجرای وظایف خود کمیته‌های تخصصی تشکیل دهد و اعضای آن از بین اعضای هیأت علمی و صاحب‌نظران با حکم معاون آموزشی وزارت تعیین می‌شوند.
- ماده ۴: این آیین‌نامه در ۴ ماده در جلسه مورخ ۳۱/۲/۸۰ شورای هدایت به تصویب رسید و از این تاریخ قابل اجرا است.

آیین‌نامه تسهیلات آموزشی و پژوهشی برای دانشجویان ممتاز دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری PhD مقدمه:

در اجرای بند ۲ ماده ۲ آیین‌نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشنان در آموزش عالی مصوب جلسه مورخ ۶/۹/۱۳۷۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور برقراری تسهیلات ویژه آموزشی و پژوهشی برای دانشجویان ممتاز در

دوره‌های تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری PhD، این آیین نامه تدوین و اجرا می‌شود. در این آیین نامه به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به اختصار «وزارت» و به دانشگاهها و مراکز پژوهشی مجری دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری «دانشگاه» «دانشگاه» و مراکز پژوهشی مجری دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری «دانشگاه» «دانشگاه» اطلاق شده است.

ماده ۱: دانشجویان دارای شرایط زیر دانشجوی ممتاز شناخته می‌شوند:

- (الف) برگزیدگان آزمون سراسری کارشناسی ارشد در هر رشته آموزشی با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور؛
- (ب) دانشجویانی که شرایط ممتاز بودن را مطابق مواد ۱ و ۱۳ آیین نامه تسهیلات آموزشی و پژوهشی دانشجویان ممتاز تا پایان دوره تحصیلی قبلی خود حفظ کرده‌اند؛
- (ج) دارندگان رتبه اول در آزمون ورودی دوره دکتری در هر رشته به شرط شرکت بیش از ۲۰ نفر در آزمون آن رشته؛
- (د) دانشجویان دوره کارشناسی ارشد دارای ۲ مقاله و دانشجویان دوره دکتری دارای ۳ مقاله در مجلات علمی - پژوهشی؛
- (ه) برگزیدگان المپیادهای علمی دانشجویی کشور (رتبه‌های اول تا سوم هر رشته) به معرفی سازمان سنجش کشور.

تبصره: سازمان سنجش آموزش کشور برای تعیین برگزیدگان موضوع بند الف به ازای هر ۵۰ نفر پذیرفته شده در هر رشته حداقل یک نفر را به ترتیب امتیازات علمی به عنوان دانشجوی ممتاز انتخاب و معرفی می‌کند.

ماده ۲: دانشگاه ترتیبی اتخاذ می‌کند تا تسهیلات زیر را برای دانشجویان ممتاز فراهم نماید:

- اعطای وام تحصیلی به دانشجویان دوره کارشناسی ارشد حداقل تا ۳ برابر سایر دانشجویان از محل صندوق‌های رفاه دانشجویان؛

- اعطای بورس تحصیلی داخل به دانشجویان ممتاز دوره دکتری از سوی وزارت؛

- شرکت در کنفرانس‌های علمی و کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی داخل کشور حسب نیاز؛

- شرکت در کنفرانس‌های علمی خارج از کشور برای ارائه مقاله؛

- استفاده از مراکز خدمات رایانه‌ای با سرویسهای و پژوهشی پست الکترونیک و اینترنت مانند اعضای هیئت علمی؛

-در اختیار قراردادن امکانات آزمایشگاه، تکثیر، کتابخانه، بن کتاب و...

ماده ۳: در صورت نیاز دانشجویان ممتاز به امکانات پژوهشی و آزمایشگاههای سایر دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی، دانشگاه تمہیدات لازم را برای استفاده آنان فراهم می‌سازد.

تبصره: دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی که امکانات پژوهشی در اختیار دانشجویان ممتاز قرار دهند، پس از ارائه گزارش به معاونت آموزشی وزارت متبوع، از محل ردیف اعتبارات حفظ و پرورش استعدادهای درخشان مورد حمایت قرار خواهند گرفت.

ماده ۴: دانشگاه می‌تواند دانشجویان دوره کارشناسی ارشد موضوع ماده ۱ این آیین‌نامه را که معدل کل دروس آنها ۱۷ و پایان نامه آنها با درجه عالی ارزشیابی شده باشد، برای تحصیل در دوره دکتری بدون شرکت در آزمون ورودی پذیرش کند.

تبصره: پذیرش این دانشجویان به صورت اضافه ظرفیت است و دانشگاه می‌تواند دستورالعمل ویژه‌ای برای پذیرش این دانشجویان تدوین و پس از تصویب شورای آموزشی دانشگاه اجرا نماید.

ماده ۵: هزینه برقراری تسهیلات آموزشی و پژوهشی دانشجویان ممتاز از محل اعتبارات حفظ و پرورش استعدادهای درخشان و در صورت امکان از محل سایر منابع مالی دانشگاه تأمین می‌شود.

ماده ۶: نظارت بر اجرای این آیین‌نامه بر عهده رئیس دانشگاه و معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است که هر یک بر اساس مسئولیت‌های خود بر نحوه اجرای آن نظارت می‌کند.

ماده ۷: این آیین‌نامه در ۷ ماده و ۳ تبصره پس از تصویب در جلسه مورخ ۱۹/۱۲/۱۳۸۱ شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی به تأیید وزیر علوم تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجرا است.

آیین نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز مقدمه

در اجرای بند ۲ ماده ۲ آیین نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشنان در آموزش عالی مصوب جلسه ۳۸۷ مورخ ۶/۹/۷۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور برقراری تسهیلات ویژه آموزشی برای دانشجویان ممتاز در مقطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و دکتری حرفه‌ای (پژوهشکی و دامپژوهشکی) این آیین نامه تدوین و به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱: دانشجویانی که می‌توانند از مزایای این آیین نامه بهره‌مند شوند، عبارتند از:

الف - برگزیدگان آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور

ب - برگزیدگان المپیادهای علمی دانش آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان پذیرش دانش آموزان برگزیده در دانشگاهها بدون شرکت در آزمون سراسری)

ج - برگزیدگان جشنواره‌های خوارزمی با معرفی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران

تبصره ۱- برگزیدگان آزمون سراسری موضوع بند الف، کسانی هستند که مجموع نمرات اکتسابی آنها در آزمون سراسری حداقل دو و نیم انتحراف معیار از میانگین نمرات در گروه آزمایشی مربوط بالاتر باشد.

تبصره ۲- دانشجویانی که فاقد شرایط مذکور در بندهای الف تا ج باشند اما به دلیل داشتن ویژگی‌های استثنایی به تشخیص گروه آموزشی مربوط و تأیید شورای آموزش دانشگاه دانشجوی ممتاز شناخته شوند، از سوی دانشگاه به شورا معرفی می‌شوند تا پس از بررسی و تأیید شورا بتوانند از مزایای این آیین نامه بهره‌مند شوند.

ماده ۲: در هر یک از دانشگاهها معاونت آموزشی عهده‌دار انجام کلیه امور مربوط به استعدادهای درخشنان در آن دانشگاه است و در صورت ضرورت دانشگاه می‌تواند نسبت به تأسیس دفتر ویژه استعدادهای درخشنان در حوزه معاونت آموزشی اقدام نماید.

ماده ۳: برای نظارت بر فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشجوی ممتاز، دانشگاه یکی از اعضای هیأت علمی دارای مرتبه استادیاری و بالاتر را به عنوان استاد مشاور وی تعیین می‌نماید.

تبصره - حق الزرحمه استاد مشاور به نحو مقتضی توسط دانشگاه تعیین و پرداخت می‌شود.

ماده ۴: دانشجوی ممتاز می‌تواند برخی از دروس عمومی و پایه را بنا به پیشنهاد استاد مشاور و تأیید مدیر گروه آموزشی مربوط، بدون شرکت در کلاس، در ابتدای نیمسال تحصیلی امتحان دهد. این دروس جزو حد نصاب واحدهای دانشجو در آن نیمسال تحصیلی منظور نمی‌گردد.

ماده ۵: دانشجوی ممتاز می‌تواند با تأیید استاد مشاور، برخی از دروس مورد علاقه خود را با معرفی دانشکده محل تحصیل خود در دانشکده یا دانشگاه دیگری بگذراند. دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی موظف به ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی به این دانشجویان هستند.

ماده ۶: بنا به تشخیص استاد مشاور و تأیید مدیر گروه آموزشی مربوط، دانشجوی ممتاز می‌تواند برخی از دروس اصلی و تخصصی را به طور اختصاصی زیر نظر استاد مربوط بدون حضور در کلاس بگذراند.

ماده ۷: دانشگاه می‌تواند به منظور آموزش مباحث جدید علمی به دانشجویان ممتاز، نسبت به تشکیل کلاس ویژه با تعداد کمتر از حد نصاب برای آنان اقدام نماید.

ماده ۸: به منظور استفاده مطلوب دانشجویان ممتاز از متون خارجی، دانشگاه نسبت به برگزاری کلاسهای ویژه آموزش زبان خارجی برای این دانشجویان اقدام می‌نماید.

ماده ۹: دانشجوی ممتاز در هر نیمسال تحصیلی می‌تواند با تأیید استاد مشاور، حداکثر تا ۳۷ واحد درسی انتخاب کند.

ماده ۱۰: دانشگاه موظف است تمہیدات لازم را برای شرکت دانشجویان ممتاز در کنفرانس‌های علمی و کارگاه‌های آموزشی داخلی فراهم نماید.

ماده ۱۱: دانشگاه در اختصاص امکاناتی مانند بورس تحصیلی، کمک هزینه تحصیلی، خوابگاه، بن خرید کتاب، استفاده از کتابخانه‌ها و آزمایشگاهها و... باید برای دانشجویان ممتاز تسهیلات ویژه قائل شود.

ماده ۱۲: دانشگاه می‌تواند با درخواست دانشجوی ممتاز برای تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی پس از تأیید استاد مشاور موافقت نماید.

تبصره - مقررات تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی طی دستورالعمل جداگانه‌ای ابلاغ می‌شود.

- ماده ۱۳: چنانچه میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال متواالی یا متناوب از ۱۷ کمتر باشد، او نمی‌تواند از تسهیلات این آیین نامه استفاده کند. در این صورت مطابق مقررات معمول به تحصیل خود ادامه خواهد داد.
- ماده ۱۴: وزارت فرهنگ و آموزش عالی و دانشگاهها حسب مورد، برای استفاده دانشجویان ممتاز از امکانات مراکز اطلاع‌رسانی، مؤسسات پژوهشی، باشگاه دانش‌پژوهان جوان و.... اقدامات لازم را معمول می‌دارند.
- ماده ۱۵: وزارت فرهنگ و آموزش عالی از محل اعتبارات متمرکز خود بودجه‌ای را به نسبت تعداد دانشجویان ممتاز دانشگاهها به آنها اختصاص می‌دهد.
- ماده ۱۶: این آیین نامه در ۱۶ ماده و ۴ تبصره در جلسه مورخ ۵/۱۱/۷۷ شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل

دستورالعمل چگونگی تحصیل همざمان در دو رشته تحصیلی
در اجرای تبصره ماده ۴ آیین نامه آموزشی دوره‌های کاردانی و کارشناسی مصوب جلسه ۳۳۹ شورای عالی برنامه‌ریزی (اردیبهشت ۱۳۷۶)، این دستورالعمل به منظور تعیین ضوابط و شرایط تحصیل همزامان دانشجویان ممتاز در دو رشته تحصیلی ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱: در این دستورالعمل به شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی «شورا» و به سازمان سنجش آموزش کشور «سازمان سنجش» و به وزارت فرهنگ و آموزش عالی «وزارت» و به دانشجوی ممتاز به شرحی که در ماده ۲ تعریف می‌شود، «دانشجو» اطلاق می‌گردد.

ماده ۲: دانشجویان مشمول این دستورالعمل عبارتند از:

الف: برگزیدگان آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش

ب: برگزیدگان المپیادهای علمی دانش آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان پذیرش دانش آموزان برگزیده در دانشگاهها بدون شرکت در آزمون سراسری)

ج: برگزیدگان جشنواره خوارزمی با معرفی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران

تبصره ۱ - برگزیدگان آزمون سراسری موضوع بند الف، کسانی هستند که مجموع نمرات اکتسابی آنها در آزمون سراسری حداقل دو و نیم انحراف معیار از میانگین نمرات در گروه آزمایشی مربوط بالاتر باشد.

تبصره ۲ - دانشجویانی که فاقد شرایط مذکور در بندهای الف تا ج باشند، اما به دلیل داشتن ویژگیهای استثنایی به تشخیص گروه آموزشی مربوط و تأیید شورای آموزش دانشگاه، دانشجوی ممتاز شناخته شوند، از سوی دانشگاه به شورا معرفی می‌شوند تا پس از بررسی و تأیید شورا بتوانند از مزایای این آیین نامه بهره‌مند شوند.

ماده ۳: رشته دوم انتخابی دانشجو برای تحصیل همزمان باید:

الف: در مقطع کارشناسی باشد.

ب: جزو رشته‌های مورد تأیید شورای استعدادهای درخشنان باشد.

تبصره ۱ - رشته دوم انتخابی دانشجو باید از رشته‌های موردنیاز توسعه فرهنگی (مانند رشته الهیات و زبان و ادبیات فارسی) و یا مورد نیاز توسعه علمی کشور (مانند رشته‌های علوم پایه و فلسفه) و یا از نظر علمی مکمل رشته اول دانشجو (مانند رشته شیمی و زیست‌شناسی برای دانشجویان رشته پزشکی و فیزیک و ریاضی برای دانشجویان رشته‌های مهندسی و رشته زبان خارجی برای اغلب رشته‌ها) و یا شکوفاکننده ذوق هنری دانشجو (مانند رشته‌های گروه آزمایشی هنر) باشد.

تبصره ۲ - سایر رشته‌های مورد تقاضای دانشجویان ممتاز، که در تبصره ۱ این ماده ذکر نشده است، باید پس از بررسی و تأیید شورای آموزشی دانشگاه، برای تأیید نهایی شورا به معاونت آموزشی وزارت ارسال شود.

ماده ۴: دانشجو برای تحصیل در رشته دوم می‌تواند پس از گذراندن حداقل دو نیمسال تحصیلی، درخواست خود را که به تأیید استاد مشاور رسیده است، به معاونت آموزشی فقط برای یک دانشگاه محل تحصیل خود تسلیم نماید.

معاونت آموزشی دانشگاه کتبًا وی را به دانشکده مربوط در همان دانشگاه یا دانشگاه دیگر معرفی و مراتب را به معاونت آموزشی وزارت منعکس می‌کند.

ماده ۵: دانشجو یک بار می‌تواند از مزایای این دستورالعمل استفاده کند و در حین تحصیل در رشته دوم، حق تغییر آن را ندارد.

ماده ۶: علاوه بر دروس عمومی در صورتی که برخی از دروس پایه، اصلی و تخصصی در دو رشته تحصیلی مشترک باشند، گذراندن آن دروس در رشته اول کافی است.

ماده ۷: دانشجو می‌تواند با تأیید استاد مشاور در هر نیمسال تحصیلی، حداکثر ۲۷ واحد از مجموع دروس دو رشته را انتخاب نماید.

ماده ۸: حداکثر مدت تحصیل برای دانشجویان مشمول این دستورالعمل، مدت مجاز تحصیل در رشته اول آنهاست.

تبصره - شورای آموزشی دانشکده رشته دوم می‌تواند در موارد خاص حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی به طول دوره اضافه نماید. در این صورت باید مراتب رابه دانشکده محل تحصیل رشته اول اعلام کند.

ماده ۹: مادام که دانشجو دروس هر دو رشته رابه پایان نرسانده است، شاغل به تحصیل شناخته می‌شود و معرفی وی به اداره نظام وظیفه پس از فراغت از تحصیل در دو رشته خواهد بود.

تبصره - در صورت انصراف دانشجو از ادامه تحصیل در یکی از دورشته، با اتمام تحصیل در یک رشته فارغ التحصیل می‌شود.

ماده ۱۰: دانشجو به لحاظ اتمام تحصیلات در هر یک از دو رشته می‌تواند در آزمون ورودی مقطع بالاتر آن رشته شرکت نماید.

ماده ۱۱: به دانشجویی که با تأیید گروه آموزشی رشته دوم موفق به گذراندن واحدهای درسی لازم از دروس مقطع کارشناسی آن رشته شده باشد، مدرک رسمی اتمام تحصیل در مقطع کارشناسی رشته دوم اعطا می‌شود.

ماده ۱۲: سایر مقررات مربوط به تحصیل همزمان در دو رشته، تابع آییننامه آموزشی دوره کارشناسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی و مقررات مصوب وزارت می‌باشد.

ماده ۱۳: این دستورالعمل به صورت آزمایشی طی مدت دو سال تحت نظر معاونت آموزشی وزارت، اجرا می‌شود. و در پایان این مدت، مورد بازنگری شورا قرار می‌گیرد.

ماده ۱۴: این دستورالعمل در ۱۴ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۵/۱۱/۷۷ به تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشنان در آموزش عالی رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

نحوه اجرای دستورالعمل چگونگی تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی

دستور العمل زیر جهت اجرای آینین نامه چگونگی تحصیل همزمان در دو رشته مصوب ۱۵/۱۱/۷۷ شورای استعدادهای درخشناد وزارت فرهنگ و آموزش عالی در جلسه مورخ ۹/۹/۷۸ شورای برنامه ریزی آموزشی به تصویب رسید.

۱- در اجرای ماده ۲ دستورالعمل چگونگی تحصیل همزمان در دو رشته تحصیلی در اوائل هر سال تحصیلی طی نامه‌ای توسط معاونت آموزشی دانشگاه اسامی واجدین شرایط از وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا دیگر مراجع ذیصلاح استعلام خواهد شد.

۲- در اجرای تبصره ۲ ماده ۲ آینین نامه مذکور تقاضای دانشجویانی که در پایان نیمسال سوم تحصیلی خود حداقل ۵۰ واحد درسی که حداقل ۴۰ واحد آن نیز غیر عمومی باشد را با معدل کل ۱۸ و یا بالاتر گذرانده باشند قابل بررسی می‌باشد. ضمناً دانشجویانی که دارای معدل حداقل ۱۷/۵ بوده و در دروس مرتبط با رشته دوم (به تشخیص دانشکده دوم) معدل ۱۷/۵ یا بالاتر دارند نیز می‌توانند مقاضی تحصیل همزمان در دو رشته شوند.

۳- با توجه به تبصره ۱ ماده ۳ آینین نامه، دانشجویان واجد شرائطی که از گروه آزمایشی ریاضی فیزیک پذیرفته شده اند می‌توانند رشته دوم خود را از بین رشته‌های ریاضی، فیزیک و یا شیمی انتخاب کنند. رشته دوم برای دانشجویان پذیرفته شده از گروه آزمایشی علوم تجربی شیمی خواهد بود در غیر این صورت طبق تبصره ۲ ماده ۳ آینین نامه چگونگی تحصیل همزمان در دو رشته عمل خواهد شد.

۴- دانشجویان واجد شرایط طبق بند الف، ب و ج ماده ۲ پس از گذراندن حداقل دو نیمسال تحصیلی و دانشجویان واجد شرایط مذکور در بند ۲ فوق پس از گذراندن حداقل سه نیمسال تحصیلی تقاضای خود را که به تایید استاد مشاور رسیده است تا قبل از ترمیم نیمسال تحصیلی به معاونت آموزشی دانشگاه تسلیم نماید. در هر حال تقاضای کلیه دانشجویان واجد شرایط بایستی به نحوی باشد که امکان اتمام تحصیلات در دو رشته همزمان را مطابق آینین نامه‌های مربوط داشته باشند. تعیین تعداد و نوع دروس الزامی در رشته دوم (بر اساس دورس گذرانده در رشته اول) توسط دانشکده دوم صورت می‌گیرد.

بررسی تقاضای دانشجویان واجد شرایط در شورای مرکب از معاون آموزشی دانشگاه معاونین آموزشی دانشکده‌های رشته اول و رشته دوم متخصصان مدیر دفتر نظارت و ارزیابی و مسئول کمیته استعدادهای درخشان دانشگاه مطرح و تصمیم‌گیری خواهد شد و سپس مواتب به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی نیز منعکس می‌گردد.

۵- دانشجو از نظر مقررات داخلی دانشگاه تا پایان تحصیلات (فارغ التحصیلی- انصراف و غیره) تابع دانشکده رشته اول و در صورت فراغت از تحصیل در رشته اول سوابق به دانشکده رشته دوم ارجاع خواهد شد. انصراف از رشته اول و ادامه تحصیل در رشته دوم فقط در صورت کسب حداقل نمره کنکور در رشته دوم مجاز خواهد بود.

۶- در صورتی که معدل کل دانشجو در مجموع دروس اخذ شده در دو نیمسال متناوب یا متوالی از ۱۷ کمتر شود دانشجو از تسهیلات آئین نامه تحصیل همزمان در دو رشته محروم شده و تحصیل ایشان به یک رشته که مجاز به ادامه آن است محدود می‌گردد

آئین نامه نحوه پذیرش برگزیدگان جشنواره‌ها و مسابقات علمی در دوره‌های آموزش عالی مقدمه

در اجرای ماده ۳ سیاستهای حمایت و هدایت استعدادهای درخشان مصوب چهارصد و نوزدهمین جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر تهیه نظام تربیتی و معنوی متناسب با نیاز این استعدادها و به منظور تسهیل در ادامه تحصیل داوطلبان برگزیده و خلاق در دوره‌های آموزش عالی، این آئین نامه تدوین و ابلاغ می‌گردد.

در این آئین نامه شورای هدایت استعدادهای درخشان به اختصار شورای هدایت، سازمان سنجش آموزش کشور سازمان سنجش و دانشگاه‌ها و مؤسسه‌ات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی دانشگاه نامیده می‌شود.

ماده ۱- برگزیدگان جشنواره‌های بین المللی خوارزمی، جوان خوارزمی و رازی و نیز برگزیدگان مسابقات معتبر علمی بین المللی (رتبه‌های اول تا سوم) با ارائه گواهی معتبر، از بکی از دو طریق زیر می‌توانند در دوره تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد در رشته متناسب با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌ای که در آن برگزیده شده اند، پذیرفته شوند.

الف: شرکت در آزمون سراسری و کسب حد نصاب علمی برابر ۸۵٪ نمره گزینش آزاد در رشته مورد تقاضا

ب: اخذ پذیرش از دانشگاه

تبصره ۱- افراد مشمول این ماده برای کسب پذیرش ورود به هر دوره تحصیلی، باید علاوه بر مدرک دوره تحصیلی پایین‌تر، اسناد دال بر برگزیده شدن خود را حسب مورد به دانشگاه یا سازمان سنجش ارائه نمایند.

تبصره ۲ سازمان سنجش دستورالعمل اجرایی نحوه پذیرش دانشجو موضوع بند الف این ماده را ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه تهیه می‌کند و به نحو مقتضی به اطلاع داوطلبان می‌رساند.

تبصره ۳- تشخیص اعتبار علمی مسابقات بین‌المللی حسب مورد بر عهده معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

تبصره ۴ هر داطلب به ازای هر بار برگزیده شدن در جشنوارها و مسابقات علمی مندرج در این ماده فقط یک بار می‌تواند از امتیاز مربوط برای ادامه تحصیل در دوره بعدی استفاده کند و لذا برگزیده شدن در زمان دانش آموزی صرفاً برای ادامه تحصیل در دوره کارشناسی معتبر است.

ماده ۲ برگزیدگان المپیاد علمی دانشجویی کشور (رتبه‌های اول تا سوم) می‌توانند پس از اتمام دوره کارشناسی ارشد با کسب پذیرش از دانشگاه در دوره دکتری ادامه تحصیل بدهند.

ماده ۳-اعطای پذیرش به داوطلبان مشمول این آیین‌نامه در اختیار دانشگاه است و بر اساس دستورالعملی انجام می‌شود که به تصویب شورای دانشگاه می‌رسد. دانشگاه شرایط و چگونگی بررسی در خواست متقاضیان و برنامه زمان‌بندی آن را به نحو مقتضی به اطلاع داوطلبان می‌رساند.

ماده ۴-دانشگاه پذیرنده تا پایان مهر هر سال گزارش مربوط به پذیرفته شدگان موضوع بند ب ماده ۱ و ماده ۲ را برای اطلاع به معاونت آموزشی وزارت مربوط ارسال می‌کند.

ماده ۵-آیین‌نامه مشتمل بر ۵ ماده و ۴ تبصره پس از تصویب در جلسه مورخ ۱/۵/۸۰ شورای هدایت استعدادهای درخشان به تایید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ برای کلیه داوطلبان واجد شرایط قابل اجرا است.

آئین نامه تسهیلات پژوهشی ویژه دانشجویان ممتاز

مقدمه

در اجرای بند ۲ ماده ۲ آئین نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشنان در آموزش عالی مصوب جلسه ۳۸۷ مورخ ۶/۹/۷۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور برقراری تسهیلات ویژه پژوهشی برای دانشجویان ممتاز در دوره‌های تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و دکتری حرفه‌ای، این آئین نامه تدوین و به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱-تسهیلات مندرج در این آئین نامه به دانشجویان موضوع ماده ۱ آئین نامه تسهیلات آموزشی ویژه دانشجویان ممتاز مصوب جلسه مورخ ۴/۸/۷۸ شورای هدایت استعدادهای درخشنان به شرح زیر اختصاص می‌یابد.

الف-برگزیدگان آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور

ب-برگزیدگان المپیادهای علمی دانش آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با عنوان پذیرش دانش آموزان برگزیده در دانشگاهها بدون شرکت در آزمون سراسری)

ج-برگزیدگان جشنواره خوارزمی با معرفی سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران

تبصره ۱-برگزیدگان آزمون سراسری موضوع بند الف، کسانی هستند که مجموع نمرات اکتسابی انها در آزمون سراسری حداقل دو و نیم انحراف معیار از میانگین نمرات در گروه آزمایشی مربوط بالاتر باشد.

تبصره ۲-دانشجویانی که فاقد شرایط مذکور در بندهای الف تا ج باشند اما به دلیل داشتن ویژگیهای استثنایی به تشخیص گروه آموزشی مربوط و تایید شورای آموزش دانشگاه دانشجوی ممتاز شناخته شوند از سوی دانشگاه به شورا معرفی می‌شوند تا پس از بررسی و تایید شورا بتوانند از مزایای این آئین نامه بهره مند شوند.

ماده ۲-دانشجویان ممتاز می‌توانند به صورت فردی یا گروهی طرحهای پژوهشی پیشنهادی خود را پس از تایید استاد مشاور برای بررسی و تامین اعتبار به دفتر استعدادهای درخشنان دانشگاه ارائه نمایند.

تبصره دستورالعمل نحوه اجرای طرحهای پژوهشی دانشجویان ممتاز با پیشنهاد دفتر استعدادهای درخشنان دانشگاه و تصویب شورای دانشگاه به اجرا در می‌آید.

ماده ۳-دانشگاه ترتیبی اتخاذ می کند تا تسهیلات زیر را برای دانشجویان ممتاز فراهم سازد.

- حضور در کنفرانس‌های علمی و کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی داخلی

- شرکت در کنفرانس‌های علمی خارجی برای ارائه مقاله

- استفاده از مراکز کامپیوتر با سرویس‌های ویژه پست الکترونیک و اینترنت مانند اعضاء هیات علمی

- استفاده از امکانات کتابخانه‌ای دانشگاه از قبیل تامین کتب و نشریات مورد نیاز

آنان مانند اعضاء هیات علمی

- عضویت در طرح امنیت بین کتابخانه‌ای

- شرکت در کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی داخل و خارج از کشور حسب نیاز

- استفاده از امکانات پژوهشی و ازمایشگاهی دانشگاه

- شرکت در مسابقات علمی معتبر دانشگاهی

- برقراری همکاری با سایر دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی برای استفاده دانشجویان

مممتاز از امکانات پژوهشی و ازمایشگاهی آنها حسب نیاز

ماده ۴-دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی که زمینه فعالیتهای پژوهشی دانشجویان

مممتاز (تسهیلات مندرج در این آیین‌نامه) را فراهم سازند، پس از ارائه گزارش به

معاونت آموزشی وزارت مربوط اعتبار از محل ردیف اعتبارات حفظ و پرورش

استعدادهای درخشان دریافت خواهد کرد.

ماده ۵-هزینه‌های مالی فعالیتهای پژوهشی دانشجویان ممتاز از محل اعتبارات

حفظ و پرورش استعدادهای درخشان و در صورت امکان سایر منابع دانشگاه تامین

می‌شود.

ماده ۶-این آیین‌نامه در ۶ ماده پس از تصویب در جلسه مورخ ۲۶/۱۳۸۱ شورای

هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی به تایید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجرا می‌باشد.

آیین نامه تشکیل کمیته کارشناسی مسائل استعدادهای درخشان

ماده ۱: به استناد بند ۱۰ ماده ۲ آیین نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی، مبنی بر تشکیل کمیته‌های تخصصی و کارشناسی برای تدوین و اصلاح برنامه‌ها و آیین نامه‌های آموزشی به منظور حل مسائل و مشکلات دانشجویان دارای استعداد درخشان، کمیته کارشناسی مسائل استعدادهای درخشان در حوزه معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی به عنوان بازوی مشورتی شورای هدایت استعدادهای درخشان تشکیل می‌شود.

تبصره – در این آیین نامه، کمیته کارشناسی مسائل استعدادهای درخشان مختصراً «کمیته»، شورای هدایت استعدادهای درخشان «شورا» و وزارت فرهنگ و آموزش عالی، «وزارت» نامیده می‌شود.

ماده ۲: وظایف و اختیارات کمیته عبارت است از:

بررسی مشکلات و مسائل مبتلا به استعدادهای درخشان

بررسی و تدوین آیین نامه‌ها و دستورالعملهای مناسب برای حل مشکلات و مسائل استعدادهای درخشان و ارائه آن به شورا جهت تصویب
تشکیل کمیسیون‌های تخصصی موقت برای بررسی موارد خاص
پیشنهاد تشکیل کمیسیون‌های دائمی به شورا

بررسی پیشنهادهای کمیسیون‌های تخصصی و تعیین راهکارهای اجرایی برای آنها
انجام امور محوله از سوی شورا

ماده ۳: ترکیب اعضای کمیته به شرح زیر است:

- ۱- معاون آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی، رئیس کمیته
- ۲- دبیر شورای هدایت استعدادهای درخشان، نائب رئیس کمیته
- ۳- دو نفر عضو هیأت علمی دارای تخصص تعلیم و تربیت و روانشناسی
- ۴- دو نفر عضو هیأت علمی صاحب نظر در مسائل آموزش عالی
- ۵- دبیر کمیته

تبصره ۱- اعضای ردیف ۳ و ۴ به پیشنهاد معاون آموزشی وزارت و تصویب شورا تعیین می‌شوند.

تبصره ۲- امور اجرایی کمیته در دفتر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی (دبیرخانه شورا) پیگیری و انجام می‌شود و یکی از اعضای دفتر مذکور با حکم معاونت آموزشی وزارت، مسؤولیت دبیری کمیته را عهدهدار می‌شود.

ماده ۴: این آیین نامه در ۴ ماده و ۳ تبصره در جلسه مورخ ۷۷/۷/۵ شورای هدایت استعدادهای درخشنان به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

آیین نامه تشکیل کمیته سیاستهای حمایت و هدایت استعدادهای درخشنان

ماده ۱: به استناد بند ۸ سیاستهای حمایت و هدایت استعدادهای درخشنان مصوبه چهارصد و نوزدهمین جلسه مورخ ۲۲/۲/۷۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی، کمیته سیاستهای حمایت و هدایت استعدادهای درخشنان تشکیل می‌شود.

تبصره: در این آیین نامه، کمیته سیاستهای حمایت و هدایت استعدادهای درخشنان به طور اختصار «کمیته» نامیده می‌شود.

ماده ۲: ترکیب اعضا کمیته به شرح زیر است:

معاون آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی به عنوان رئیس کمیته
رئیس سازمان ملی استعدادهای درخشنان
رئیس سازمان سنجش آموزش کشور

سه نفر از مسؤولان ذیربط وزارتاخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از هر وزارتاخانه یک نفر به تعیین وزیر مربوط چهار نفر صاحب نظر در زمینه‌ای مربوط به استعدادهای درخشنان به تعیین وزرای فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، فرهنگ و ارشاد اسلامی و آموزش و پرورش، از هر وزارتاخانه یک نفر

دبیر شورای هدایت استعدادهای درخشنان در آموزش عالی به عنوان دبیر کمیته.

ماده ۳: وظایف و اختیارات کمیته به شرح زیر است:

تدوین شاخص‌های هوشی، رفتاری، آموزشی و تربیتی هر دوره تحصیلی
۲- تدوین آیین نامه اجرایی سیاستهای هدایت و حمایت از استعدادهای درخشنان مصوب جلسه ۴۱۹ مورخ ۲۲/۲/۷۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده ۴: این آیین نامه در ۴ ماده و ۱ تبصره در جلسه مورخ ۳۰/۱/۷۸ به تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشنان رسید.

آیین نامه اعطای کمک هزینه و بورس تحصیلی به استعدادهای درخشنان در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور

مقدمه: در اجرای سیاستهای برنامه سوم توسعه کشور در خصوص شکوفاسازی استعدادهای درخشنان، این آیین نامه به منظور کمک به رشد و شکوفایی و فراهم نمودن زمینه مناسب برای بروز خلاقیتهای علمی و ابتکارات پژوهشی استعدادهای درخشنان در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور و توجه به ویژگی ها و علایق شخصی آنان در انتخاب محل خدمت پس از فراغت از تحصیل، تدوین و ابلاغ می شود.

ماده ۱: استعدادهای درخشنان در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که در این آیین نامه «دانشجو» نامیده می شوند عبارتند از:
الف: رتبه های اول تا دهم آزمون سراسری در گروههای آزمایشی علوم تجربی، علوم ریاضی و فنی و علوم انسانی؛

ب: رتبه های اول تا سوم آزمون سراسری در گروه آزمایشی هنر؛

ج: نفر اول گروه آزمایشی زبان در آزمون سراسری؛

د: برندهای مدار طلای کشوری المپیادهای دانش آموزی؛

ه: رتبه های اول تا سوم المپیادهای دانشجویی در هر رشته؛

و: دانشجویان دوره های دکتری پیوسته؛

ماده ۲: دانشجو در طول مدت تحصیل در دوره های کارشناسی، دکتری حرفه ای، کارشناسی ارشد و دکتری پیوسته -تا زمانی که بورسیه نشده است- از محل صندوق استعدادهای درخشنان مستقر در سازمان سنجش آموزش کشور، مطابق مقررات خاص، کمک هزینه تحصیلی دریافت می کند.

ماده ۳: دانشجویان می توانند مطابق مقررات از آیین نامه های مربوط به تسهیلات آموزشی، پژوهشی و رفاهی دانشجویان ممتاز، در طول دوره تحصیل خود استفاده کنند.

ماده ۴: دانشجو در صورت قبولی در دوره دکتری (PHD) یا دکتری تخصصی می‌تواند از بورس تحصیلی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی (حسب مورد) بهره‌مند شود و برابر مدت استفاده از بورس تحصیلی به وزارت مربوط تعهد خدمت دهد و محل خدمت وی با توجه به اولویتها و علایق خودش تعیین می‌شود.

تبصره ۱: مقرری ماهانه دانشجویان شاغل به تحصیل در دوره‌های دکتری (PHD) یا دکتری تخصصی مطابق مقررات از سوی معاونت دانشجویی وزارت مربوط پرداخت می‌شود.

تبصره ۲: دانشجویان دوره‌های دکتری پیوسته پس از اتمام دروس مربوط به دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد با تأیید دانشگاه محل تحصیل خود می‌توانند از مزایای موضوع این ماده استفاده کنند.

ماده ۵: دانشجو در طول تحصیل در دوره‌های تحصیلات تكمیلی می‌تواند برای ارائه مقاله در کنفرانس‌های خارجی از تسهیلاتی که از سوی وزارت مربوط تعیین می‌شود، استفاده کند.

ماده ۶: این آیین نامه در ۶ ماده و ۲ تبصره در جلسه مورخ ۲۰/۴/۷۹ شورای هدایت استعدادهای درخشان به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ قبل اجرا است.

تسهیلات تحصیلی جهت پذیرش دانشجویان ممتاز در مقطع کارشناسی ارشد

با سلام و احترام، مصوبه سی و سومین جلسه شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی (مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۳) به شرح زیر به منظور اطلاع و اجرا ابلاغ می‌شود.

«هر یک از دانشگاهها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی کشور مجاز ندید که در صد از ظرفیت سالیانه پذیرش دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد هر رشته موجود خود را به دانشجویان ممتاز همان رشته در مقطع کارشناسی همان دانشگاه اختصاص دهند. در این خصوص رعایت موارد زیر ضروری است:

الف - ظرفیت مذکور، مازاد بر ظرفیت پذیرش دانشجو در هر یک از رشته‌های ذیربطری در مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه می‌باشد.

ب- دانشجویی ممتاز به دانشجویی اطلاق می شود که دانشجوی سال چهارم و
شمولی یکی از دو بند زیر باشد:

ب-۱: میانگین کل نمره های دروس گذرانده دانشجو (میانگین هفت نیمسال
گذرانده) حداقل هفده و از این لحاظ، جزء ده درصد دانشجویان برتر رشته خود
(براساس تعداد پذیرفته شدگان دانشگاه در رشته ذیربیط در سال ورود) باشد.

ب-۲: بر اساس آیین نامه مصوب دانشگاه با محوریت فعالیتهای علمی و
پژوهشی، جزء دانشجویان برتر رشته مربوط باشد.

ج- این مصوبه مطابق دستورالعمل مصوب دانشگاه اجرایی خواهد شد.»
معاون آموزشی وزارت علوم، دکتر حسن خالقی ۷/۴/۸۳

آیین نامه دوره دکتری پیوسته در رشته های خاص برای استعدادهای درخشنان مقدمه

این آیین نامه برای اجرای دوره دکتری پیوسته در رشته های خاص به منظور
شكوفاسازی استعدادهای درخشنان در آموزش عالی کشور تدوین گردیده و به اجرا
گذاشته می شود.

تعاریف

ماده ۱: دوره دکتری پیوسته یک دوره آموزشی -پژوهشی است که از بدو ورود
داوطلب دارنده دیپلم متوجه به آموزش عالی آغاز شده و می تواند پس از طی دوره
مطابق مفاد این آیین نامه به طور پیوسته (یکسره) به اخذ مدرک دکتری
(PHD) منتهی گردد.

ماده ۲: در این آیین نامه ، به مؤسسه آموزش عالی و پژوهشی مجری دوره دکتری
پیوسته دانشگاه، به شورای هدایت استعدادهای درخشنان در آموزش عالی شورا و به
دانشجوی دارای استعداد درخشنان دانشجو اطلاق می گردد.

اهداف

ماده ۳: اهداف برگزاری دوره دکتری پیوسته به شرح زیر است:

الف - توجه بیشتر به تفاوت استعدادهای افراد و فراهم ساختن امکان شکوفایی استعدادهای درخشان

ب - ایجاد گرایش و جاذبه بیشتر برای استعدادهای برتر جهت تحصیل در رشته‌های خاص، به ویژه رشته‌های علوم پایه

ج - ایجاد زمینه مناسب برای ارتقای کیفیت آموزش عالی کشور

د - تسریع در تربیت نیروی انسانی متخصص، مبتکر و خلاق در زمینه‌های مختلف متناسب با نیازهای آموزشی و پژوهشی کشور در جهت گسترش مزهای دانش و پیشبرد فن آوری‌های جدید

ه - تمهید جایگاه آموزشی و پژوهشی مناسب برای پرورش استعدادهای درخشان

نحوه گزینش دانشجو

ماده ۴: داوطلبان ورود به دوره‌های دکتری پیوسته باید علاوه بر شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، حائز یکی از شرایط زیر نیز باشند:

الف - دارندگان رتبه‌های ۱ تا ۵۰۰ در آزمون سراسری در گروههای آزمایشی ذیربط منحصراً به ترتیب امتیازات علمی با رعایت حد نصاب قابل قبول در دروس مربوط به رشته انتخابی

ب - برگزیدگان المپیادهای دانش آموزی کشور (دارندگان مдал طلا) در رشته مربوط به معرفی وزارت آموزش و پرورش

ج - دارندگان مdal طلا برای پذیرش در رشته‌های غیر از رشته‌ای که در آن مdal طلا کسب نموده‌اند. و دارندگان مdal نقره به معرفی وزارت آموزش و پرورش و برگزیدگان جشنواره خوارزمی با تأیید سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی به شرط کسب رتبه علمی ۱ تا ۱۰۰۰ در آزمون سراسری در گروه آموزشی ذی‌ربط و با رعایت حد نصاب قابل قبول در دروس مربوط به رشته انتخابی

تبصره: تعیین حد نصاب قابل قبول در دروس مربوط به رشته‌های انتخابی بر عهده سازمان سنجش آموزش کشور است.

ماده ۵: داوطلبان ورود به دوره دکتری پیوسته مدارک مربوط به شرایط مندرج در ماده ۴ را به همراه سوابق تحصیلی به سازمان سنجش تحویل می‌نمایند و سازمان سنجش ضمن تطبیق شرایط عمومی و اختصاصی داوطلبان با آیین‌نامه‌ها، داوطلبان واجد شرایط را برای انجام مصاحبه واخذ پذیرش نهایی به دانشگاه معرفی می‌نماید.
تبصره: سازمان سنجش واحد مستقل را برای انجام امور مربوط به پذیرش دانشجویان استعدادهای درخشان ایجاد می‌کند.

ماده ۶: دانشگاه پس از بررسی سوابق تحصیلی و انجام مصاحبه با داوطلبان، و گرینش داوطلبان واجد شرایط، اسامی پذیرفته‌شدگان نهایی را به سازمان سنجش آموزش کشور اعلام می‌نماید.

شرایط دانشگاه مجری

ماده ۷: مجوز راهاندازی دوره دکتری پیوسته توسط شورا به دانشگاه‌های واجد شرایط با توجه به ضوابط و معیارهای زیر اعطا می‌شود:

الف – دارا بودن حداقل چهار عضو هیأت علمی دانشیار و استاد در رشته مربوط
ب – دارا بودن تجهیزات آموزشی و پژوهشی وامکانات کالبدی مناسب برای پرورش
استعدادهای درخشان به تشخیص هیأتی که توسط شورا تعیین می‌شود.

ج – عرضه حداقل دو دوره فارغ‌التحصیل در مقطع دکتری در رشته موردنظر
تبصره ۱: در خصوص رشته‌های جدید در دانشگاه‌های دارای شرایط خاص، شرط
ج توسط شورا تعیین می‌شود.

تبصره ۲: اسامی دانشگاه‌های مجری و رشته‌های مصوب همراه با دفترچه راهنمای
انتخاب رشته‌های تحصیلی توسط سازمان سنجش آموزش کشور در اختیار داوطلبان
گذاشته می‌شود.

تبصره ۳: مؤسسات پژوهشی واجد شرایط بندهای الف و ب، می‌توانند با همکاری
دانشگاه‌های واجد شرایط بند ج نسبت به کسب مجوز بر گزاری این دوره اقدام
نمایند.

مقررات آموزشی

ماده ۸: رشته‌های خاص مشمول این آیین نامه رشته‌هایی هستند که به تشخیص شورا کشور به آنها در طویل‌المدت نیاز اساسی داشته باشد.

ماده ۹: دانشگاه موظف است پس از پذیرش داوطلب طی اولین ترم تحصیلی یکی از اعضاي هیأت علمی واجد شرایط در رشته مورد نظر را به عنوان استاد هادی دانشجو مناسب با رشته و گرایش تحصیلی دانشجو تعیین نماید.

تبصره ۱: استاد هادی باید عضو هیأت علمی دانشگاه بوده و حداقل دارای مرتبه استادیاری با سه سال سابقه تدریس و دارای آثار علمی -پژوهشی در رشته مربوط باشد.

تبصره ۲: استاد هادی در طول دوره تحصیل دانشجو وظیفه هدایت، نظارت، راهنمایی و مشاوره با او را در کلیه فعالیتهای آموزشی و پژوهشی بر عهده دارد و در صورت غیبت استاد هادی دانشجو در مدتی بیش از یک ترم تحصیلی، دانشگاه باید شخص واجد شرایط دیگری را به این عنوان تعیین نماید.

تبصره ۳: وظایف استاد هادی به صورت واحد معادل ارزیابی می‌شود. چگونگی تعیین واحد معادل بر اساس دستورالعملی خواهد بود که در هیأت امناء به تصویب می‌رسد.

ماده ۱۰: پس از مشخص شدن گرایش تخصصی، مطابق آیین نامه دوره دکتری، یک استاد راهنما برای دانشجو تعیین می‌شود. استاد راهنما مسؤول راهنمایی دانشجو در دروس گرایش تخصصی، موضوع پایان نامه و انجام پژوهشی های مرتبط با آن است.

تبصره: چنانچه استاد راهنما غیر از استاد هادی باشد، استاد هادی مسؤولیتهای مربوط به مشاوره و نظارت بر فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشجو را همچنان بر عهده خواهد داشت.

ماده ۱۱: برنامه هر یک از رشته‌های دوره دکتری پیوسته با توجه به ضوابط زیر توسط دانشگاه به شورا پیشنهاد و پس از تصویب به اجرا گذاشته می‌شود.

الف- تعداد واحدهای دوره دکتری پیوسته نباید از مجموع تعداد واحدهای دوره‌های معمول کمتر باشد.

ب- ۲۰ تا ۲۵٪ از مجموع واحدها به پژوهش اختصاص می‌باید.

ماده ۱۲: به منظور استفاده دانشجویان این دوره از متون خارجی و ارائه مباحث علمی به زبان خارجی، دانشگاه برنامه‌های ویژه آموزش زبان خارجی برای این دانشجویان تدوین و اجرا می‌نماید. حداقل دانش زبان انگلیسی در این دوره اخذ نمره ۵۵۰ از امتحان تافل یا معادل آن در امتحان MCHE است. این شرط باید قبل از تعیین گرایش‌های تخصصی دانشجو احراز شود.

ماده ۱۳: دانشگاه ترتیبی اتخاذ می‌نماید که دانشجو در طول دوره تحصیل یا برای تدوین رساله پژوهشی خود مجموعاً بین ۹ تا ۱۲ ماه در یکی از مراکز علمی معتبر خارج از کشور به مطالعه و کسب علم پپردازد.

تبصره: دانشگاه تمهیدات لازم را برای شرکت دانشجویان این دوره در کنفرانس‌های علمی بین‌المللی، نمایشگاه‌های بین‌المللی و کارگاه‌های آموزشی مربوط به رشته در داخل و خارج فراهم می‌سازد.

ماده ۱۴: برای حفظ کیفیت آموزش و پژوهش در این دوره دانشجو باید در هر نیمسال تحصیلی معدل ۱۵ به بالا کسب نماید و در صورتی که معدل دانشجو در دو نیم سال متوالی کمتر از ۱۵ شود، ادامه تحصیل وی در این دوره از حالت پیوسته به حالت ناپیوسته تبدیل می‌شود. در این صورت، دانشجو با توجه به تعداد واحدهایی که گذرانده است، پس از اتمام دروس مربوط به یکی از مقاطع تحصیلی کارشناسی و یا کارشناسی ارشد، در آن مقاطع فارغ‌التحصیل می‌شود. این دانشجویان در صورت تمايل به ادامه تحصیل می‌توانند طبق روال معمول در آزمون ورودی مقاطع بالاتر شرکت نمایند.

ماده ۱۵: دانشجو پس از گذراندن واحدهای آموزشی و پژوهشی دوره طبق برنامه مصوب به شرط داشتن معدل کل ۱۵ و بالاتر و انتشار حداقل ۳ مقاله در مجلات علمی معتبر فارغ‌التحصیل دوره شناخته می‌شود و دانشگاه، مدرک دکتری پیوسته در رشته مربوط را به وی اعطای می‌نماید.

ماده ۱۶: مقررات آموزشی، پژوهشی ویژه دانشجویان استعدادهای درخشان به صورت دستورالعمل جداگانه‌ای تهیه و پس از تصویب شورا ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۷: دانشگاه می‌تواند از محل بودجه خود و منابع مالی خاص استعدادهای درخشان، از دانشجویان این دوره حمایتها مالی به عمل آورد. دستورالعمل اجرایی مربوط به این حمایتها، پس از تصویب شورا ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱۸: نظارت بر اجرای دوره و تغییر واصلاح آئین نامه در حیطه اختیارات شورا می باشد و در خصوص مواردی که آئین نامه نسبت به آنها ساكت است، دانشگاه می تواند در چارچوب آئین نامه های مصوب شورای عالی برنامه ریزی حسب مورد تصمیم گیری و اقدام نماید.

تبصره: دستورالعمل اجرایی مربوط به نظارت و ارزیابی این دوره پس از تصویب شورا ابلاغ می شود.

ماده ۱۹: این آئین نامه در ۱۹ ماده و ۱۱ تبصره در چهارمین جلسه مورخ ۱۷/۳/۱۳۷۶ شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی به تصویب رسید واز تاریخ تصویب قابل اجرا است. ۱۴/۴/۷۶

سایر مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان

- تصویب ادامه تحصیل دارندگان مدارلیهای نقره و برنز کشوری المپیادهای دانش آموزی به شرط کسب حد نصاب علمی برابر ۸۵٪ نمره گزینش آزاد در همان رشته های که در المپیاد شرکت کردند. (جلسه بیست و نهم مورخ ۸/۷/۸۱) تصویب ایجاد دوره دکتری پیوسته در رشته زبان و ادبیات فارسی (جلسه بیست و هشتم مورخ ۲۶/۱/۸۱).

موافقت با تحصیل هم زمان دانشجویان ممتاز در رشته هایی که در دستورالعمل تحصیل هم زمان در دو رشته تحصیلی مشخص نشده است. (جلسه دوازدهم مورخ ۵/۱۱/۷۷)

آئین نامه ارائه تسهیلات به برگزیدگان علمی برای ورود به دوره های تحصیلی بالاتر

مقدمه

در اجرای سیاست های حمایت و هدایت استعدادهای درخشان مصوب جلسه ۴۱۹ مورخ ۷۷/۲/۲۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بند ۵ بخش ج از ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب جلسه مورخ ۵/۸۴/۱۸ مجلس شورای اسلامی مبنی بر برنامه ریزی برای شناسایی و حمایت از استعدادهای درخشان و هدایت آنها به سمت اولویت های راهبردی کشور در حوزه-

های مختلف علوم و به منظور تسهیل ادامه تحصیل برگزیدگان علمی و دانشجویان ممتاز، آیین نامه ذیل تدوین می‌شود:

ماده ۱: به منظور رعایت اختصار، واژه‌های زیر در این آیین‌نامه به کار می‌رود:
وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛

شورای هدایت: شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛
سازمان سنجش: سازمان سنجش آموزش کشور؛

دانشگاه: هر یک از دانشگاهها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی کشور است
که طبق مقررات وزارتی علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش
پژوهشکی فعالیت می‌کنند؛

دوره پایین‌تر: دوره تحصیلی فلی متقارضی؛

دوره بالاتر: دوره تحصیلی بلافصله بعدی متقارضی؛

رشته: هر یک از رشته محل‌های مذکور در دفترچه پذیرش دانشجو در سال ورود
دانشجو به دانشگاه بدون در نظر گرفتن دوره روزانه یا نوبت دوم (شبانه)؛

ماده ۲: افراد مشمول این ماده می‌توانند بدون شرکت در آزمون ورودی برای تحصیل
در دوره بالاتر مستقیماً توسط دانشگاهها پذیرفته شوند؛

۲-۱: دوره کاردانی

الف- رتبه‌های اول تا سوم نهایی جشنواره‌های بین‌المللی خوارزمی، جوان خوارزمی،
رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌ای که در آن برگزیده
شده‌اند، با معرفی دبیرخانه هر یک از جشنواره‌ها؛

ب- نفر اول مسابقه‌ها و جشنواره‌های معتبر علمی بین‌المللی، با معرفی مراجع
ذی‌ربط؛

ت- رتبه‌های اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه‌های دانش‌آموزی «فنی و حرفه‌ای
و کشاورزی» و نیز مسابقه‌های دانش‌آموزی «علمی و کاربردی هنرستانهای
کاردانش» «برای ورود به آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و
پرورش، دانشگاه جامع علمی - کاربردی و مؤسسه‌های آموزشی عالی غیردولتی -
غیرانتفاعی با معرفی دبیرخانه این مسابقه‌ها؛

ث- رتبه‌های اول تا سوم مسابقات جهانی مهارت برای ورود به مؤسسه‌های مذکور
در بند «ت» با معرفی مراجع ذیربط؛

۲-۲ : دوره کارشناسی(پیوسته و ناپیوسته)

الف- دارندگان نشان طلای کشوری المپیادهای دانشآموزی (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی)، با معرفی دبیرخانه المپیاد:

ب- دانشجویان نمونه کشوری با معرفی معاونت دانشجویی وزارت؛

پ- رتبههای اول تا سوم نهایی جشنوارههای بین‌المللی خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌ای که در آن برگزیده شده‌اند، با معرفی دبیرخانه هر یک از جشنواره‌ها؛

ت- نفر اول مسابقه‌ها و جشنواره‌های معتبر علمی بین‌المللی، با معرفی مراجع ذی‌ربط؛

ث- دانشجویان رتبه اول دوره کاردانی ناپیوسته در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی دانشگاه محل تحصیل که ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال دانشآموخته شوند و دارای میانگین کل حافظه هیجده باشند (برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته):

ج- رتبههای اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه‌های دانشجویی آموزشکده‌های فنی و حرفة‌ای برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته در آموزشکده‌های فنی و حرفة‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه جامع علمی - کاربردی و مؤسسه‌های آموزشی عالی غیردولتی - غیرانتفاعی با معرفی دبیرخانه این مسابقه‌ها؛

چ- رتبههای اول تا سوم مسابقات جهانی مهارت برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته مؤسسه‌های مذکور در بند «ج» با معرفی مراجع ذی‌ربط؛

۲-۳ : دوره کارشناسی ارشد

الف- رتبههای اول تا سوم مرحله نهایی المپیادهای علمی دانشجویی برای ورود به همان رشته برگزیده، با معرفی دبیرخانه المپیاد؛

ب- دانشجویان نمونه کشوری با معرفی معاونت دانشجویی وزارت؛

پ- رتبههای اول تا سوم نهایی جشنوارههای بین‌المللی خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌ای که در آن برگزیده شده‌اند، با معرفی دبیرخانه هر یک از جشنواره‌ها؛

ت- نفر اول مسابقه‌ها و جشنواره‌های معتبر علمی بین‌المللی با معرفی مراجع ذی‌ربط؛

ث- رتبه اول کشوری جشنواره دانشجویان مبتکر و نوآور بسیجی شاهد و ایشارگر؛

ج- دانشجویان ممتاز دوره کارشناسی پیوسته که حداکثر در مدت هشت نیمسال دانشآموخته شوند و به لحاظ میانگین کل جزو ده درصد برتر در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی خود باشند؛

ج- دانشجویان رتبه اول دوره کارشناسی ناپیوسته در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی دانشگاه محل تحصیل که ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال دانشآموخته شوند و دارای میانگین کل حداقل هفده باشند؛

تبصره ۱ : برای دانشجویان دوره‌ها ی کارشناسی پیام نور طول مدت تحصیل ده نیمسال در نظر گرفته می‌شود.

تبصره ۲: اولویت ادامه تحصیل دانشجویان ممتاز مشمول این ماده، در همان دانشگاه محل تحصیل دانشجو است ولی در صورت موافقت دانشگاه پذیرنده، ادامه تحصیل دانشجویان ممتاز در دانشگاه‌های دیگر (اعم از دولتی و غیر دولتی) بلامانع است.

تبصره ۳: تشخیص اعتبار علمی مسابقه‌های بین‌المللی (موضوع بند های ب ۲-۱ و ت ۲-۲ و ۳-۲) طبق «دستورالعمل اجرایی تشخیص اعتبار جشنواره‌ها و مسابقه‌های علمی بین‌المللی» مصوب شورای هدایت به عهده معاونت آموزشی وزارت است؛

تبصره ۴: دانشجویان ممتاز در رشته‌هایی که سرفصل دروس آنها طبق مصوبه شورای عالی برنامه‌ریزی وزارت در دوره‌های کارданی و کارشناسی ناپیوسته برای پنج نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته برای نه نیمسال تدوین و تصویب شده است نیز می‌توانند از تسهیلات مربوط بهره مند شوند؛

تبصره ۵: چنانچه طول مدت تحصیل دانشجو به دلایلی خارج از اختیار خود (مانند بیماری، مرخصی تحصیلی، زایمان و موارد مشابه) بیش از مدت مجاز مذکور در این آیین نامه شود، در این صورت پس از تایید و تشخیص معاونت آموزشی دانشگاه پذیرنده و معرفی به دبیرخانه شورای هدایت موضوع در کمیته کارشناسی مسائل استعدادهای درخشان وزارت بررسی و با تایید نهایی معاونت آموزشی وزارت، استفاده از تسهیلات مربوط امکان پذیر می‌باشد.

تبصره ۶: دانشگاه‌ها موظفند حداقل یک نفر و حداکثر ده درصد از ظرفیت پذیرش (تعداد ثبت نام شدگان) هر یک از رشته‌های دوره بالاتر موجود را به دانشجویان ممتاز دوره پایین تر (موضوع بندهای ث ۲-۲، ج و ج ۲-۳) اختصاص دهند؛

تبصره ۷: مقدار ده درصد در هر یک از رشته‌های دوره‌های پایین‌تر و بالاتر، براساس اولویت علمی و مجموع ظرفیت‌های دوره روزانه و نوبت دوم (شبانه) محاسبه می‌شود.

تبصره ۸: در صورتی که مقدار درصد محاسبه شده در هر یک از دوره‌های تحصیلی پایین‌تر با بالاتر عدد صحیح نباشد، گردکرده آن عدد با تقریب اضافی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۹: در صورتی که ظرفیت پذیرش دانشجو در دوره بالاتر کمتر از ۵ نفر باشد دانشگاهها مجازند حداکثر یک نفر از دانشجویان ممتاز دوره پایین‌تر را با در نظر گرفتن سایر شرایط این آیین‌نامه پذیرش کنند؛

تبصره ۱۰: دانشجویان ممتاز مذکور در این ماده (به غیر از بند ث - ۲، ج و ج ۳ - ۲ و برگزیدگان دانش‌آموزی و دانشجویی مسابقه‌های آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای و جهانی مهارت) در صورتی که موفق به اخذ پذیرش از دانشگاه محل تحصیل خود نشوند، جایای آنها بر اساس دستورالعمل مصوب شورای هدایت توسط سازمان سنجش انجام می‌شود؛

تبصره ۱۱: ظرفیت پذیرش افراد مشمول این ماده مازاد بر ظرفیت رسمی پذیرش دانشجو در هر رشته - محل (مندرج در دفترچه سازمان سنجش) است؛

ماده ۳: پذیرش دانشجویان ممتاز مذکور در ماده ۲ (با رعایت شرایط مندرج در هر بند) در دوره‌های تحصیلی بالاتر در هر یک از دانشگاهها دولتی به صورت رایگان می‌باشد و دانشگاهها مجاز به دریافت شهریه از دانشجویان مذکور نیستند.

ماده ۴: افراد مشمول ماده ۲ این آیین‌نامه صرفاً می‌توانند برای سال و دوره تحصیلی بالافاصله بعدی خود از تسهیلات مربوط بهره‌مند شوند؛

ماده ۵: افراد ذیل می‌توانند در صورت شرکت در آزمون ورودی دوره بالاتر و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده آزاد در رشته - محل مورد تقاضا پذیرفته شوند.

الف- افراد مشمول ماده ۲ این آیین‌نامه (با رعایت شرایط مندرج در هر بند)؛

تبصره ۱: در مورد دانشجویان بند ج ۳ - ۲ ماده ۲، منحصر "دانش‌آموزگان رتبه اول با رعایت شرایط مندرج در آن می‌توانند از این تسهیلات بهره‌مند شوند.

ب- دارندگان نشان نقره و برنز کشوری المپیاد دانش‌آموزی با معرفی مراجع ذی‌ربط؛

پ- رتبه‌های اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه ملی مهارت (در هر یک از رشته‌های مسابقه) برای ورود به آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه جامع علمی - کاربردی و مؤسسه‌های آموزشی عالی غیردولتی - غیرانتفاعی با معرفی دبیرخانه این مسابقه‌ها؛

ت: دانشآموختگان رتبه اول دوره کارشناسی نایپوسته که ظرف مدت حداقل چهار نیمسال دوره تحصیلی خود را به پایان رسانده و به لحاظ میانگین کل، حائز بالاترین میانگین در مقایسه با دانشجویان هم رشته و هم ورودی در دانشگاه محل تحصیل خود باشند؛

تبصره ۲: افراد موضوع این ماده مجازند حداقل طی مدت دو سال پس از زمان دانشآموختگی و صرفاً برای یک بار از تسهیلات این ماده بهره‌مند شوند.

تبصره ۳: تسهیلات مندرج در این ماده برای دانشجویان واجد شرایط دانشگاه آزاد اسلامی از طریق شرکت در آزمون ورودی همان دانشگاه قابل اعمال است.
ماده ۶: دانشجویان دوره کارشناسی ارشد دارای شرایط زیر می‌توانند با اخذ پذیرش از PhD دانشگاه مورد نظر بدون شرکت در آزمون ورودی در دوره تحصیلی دکتری ادامه تحصیل دهند؛

(الف) دارا بودن حداقل میانگین کل ۱۷ وحداقل دو مقاله در مجلات علمی - پژوهشی نمایه شده معتبر ملی و بین المللی

(ب) دانشجویان نمونه کشوری در دوره کارشناسی ارشد

تبصره ۱: محاسبه میانگین کل دروس دوره کارشناسی ارشد بدون درنظر گرفتن نمره پایان‌نامه می‌باشد.

تبصره ۲: پذیرش دانشجویان مشمول این ماده مازاد بر ظرفیت و با رعایت مفاد مندرج در آن، طبق دستورالعمل مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۷: نظارت بر اجرای این آینین‌نامه بر عهده معاونت آموزشی وزارت است و در شرح و تفسیر مفاد، نظر این معاونت مورد استناد خواهد بود؛

ماده ۸: این آینین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، هشت ماده و شانزده تبصره در تاریخ ۸۶/۲/۳۱ به تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشان در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری رسید و جایگزین مصوبه‌های «آینین‌نامه پذیرش دانشجویان ممتاز در مقطع تحصیلی بالاتر بدون شرکت در آزمون ورودی (بالاغیه شماره ۲۱/۷۳۲ مورخ

۲۳/۳/۸۵)، آیین نامهٔ نحوهٔ پذیرش برگزیدگان جشنواره‌ها و مسابقات علمی در دوره‌های آموزش عالی (ابلاغیه شماره ۲۱/۱۹۱۸ مورخ ۰۸/۰۸/۲۱)، آیین نامهٔ تسهیل ادامه تحصیل دانشآموختگان رتبه اول دوره کاردانی (ابلاغیه شماره ۳۶۰۳ مورخ ۲۱/۳۶۰۳)، آیین نامهٔ تسهیل ادامه تحصیل دانشآموختگان رتبه اول دوره کارشناسی (ابلاغیه شماره ۲۶/۱۲/۸۳) آیین نامهٔ تسهیل ادامه تحصیل دانشآموختگان رتبه اول دوره کارشناسی (ابلاغیه شماره ۹۲۳/۲۱ مورخ ۰۴/۸۴)، آیین نامهٔ تسهیلات آموزشی و پژوهشی برای دانشجویان ممتاز دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری Ph.D (ابلاغیه شماره ۲۱/۳۵۷ مورخ ۰۳/۸۲)، ارائهٔ تسهیلات به برگزیدگان مسابقهٔ ملی و جهانی مهارت (ابلاغیه شماره ۲۶۱۸/۲۱ مورخ ۰۴/۳)، ارائهٔ تسهیلات به برگزیدگان مسابقه‌های آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای (ابلاغیه شماره ۲۱/۳۳۸۷ مورخ ۰۳/۸۳)، ارائهٔ تسهیلات به دانشجویان برگزیده نمونهٔ کشوری (ابلاغیه شماره ۲۱/۹۵۶ مورخ ۰۳/۱۰/۲۱)، مصوبهٔ جلسه بیست و نهم مورخ ۱۸/۸۱/۷ شورای هدایت (در خصوص دارندگان نشان نقره و برنز کشوری المپیاد دانشآموزی) و ابلاغیه شماره ۲۱/۴۶۴۶ مورخ ۱۴/۱۲/۸۵ (در خصوص عدم دریافت شهریه از دانشجویان ممتاز) می‌شود و برای پذیرش دانشجو در سال تحصیلی «۸۶-۸۷» به بعد قابل اجراست.

۳. شورای هدایت استعدادهای درخشنان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شورای هدایت استعدادهای درخشنan وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

معرفی و تاریخچه:

پیرو پیشنهاد ارائه شده از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (نامه شماره ۷۲۵۵ مورخ ۱۶/۵/۸۰) درخصوص تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشنan در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۰۲ مورخ ۲۲/۵/۸۱، با این درخواست موافقت و مورد تصویب قرار گرفت. تا قبل از آن وزارت بهداشت به صورت مشترک با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری عمل می نمود و از نظر اجرایی تابع آیین نامه های آن وزارت خانه بوده است. در تاریخ ۶/۷/۸۱ پایه های اولیه و برنامه ریزی جهت تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشنan در وزارت بهداشت پی ریزی شد و اولین جلسه رسمی شورا در تاریخ ۱۱/۳/۸۲ تشکیل گردید.

بر اساس آیین نامه "تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشنan در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی" مصوب ۱۸/۸/۸۳ اعضای شورا عبارتند از:

- ۱- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (رئیس شورا)
- ۲- معاون آموزشی و امور دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (نایب رئیس شورا)
- ۳- دو نفر از معاونین وزارت بهداشت به انتخاب وزیر
- ۴- رئیس سازمان سنجش آموزش کشور
- ۵- رئیس سازمان ملی پژوهش استعدادهای درخشنan
- ۶- نماینده کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی
- ۷- یک نفر از استعدادهای درخشنan به انتخاب وزیر بهداشت
- ۸- دبیر شورای هدایت استعدادهای درخشنan در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۹- دبیران شورای چهار گانه تخصصی و دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی حوزه معاونت آموزشی و امور دانشجویی
- ۱۰- سه نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه های علوم پزشکی و موسسات علمی واجد شرایط که از صاحب نظران استعدادهای درخشنan کشور می باشند (با حکم وزیر)

۱۱- رئیس مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی (دبیر شورا)

ساختار تشکیلاتی

وظایف این شورا به عنوان بخشی از فعالیت‌های مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی درنظر گرفته شده است و ساختار تشکیلاتی مصوب و جداگانه‌ای ندارد.

آیین‌نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشان در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه:

برای اعتلای علمی کشور و گسترش مرزهای دانش و تربیت چهره‌های علمی ساخت و فراهم ساختن موجبات پرورش استعدادهای درخشان و شکوفایی، خلاقیت و نوآوری در دانشگاه‌های علوم پزشکی و موسسات علمی و اجدشاریط در راستای برنامه‌ریزی توسعه پایدار کشور و به اجرا درآوردن سیاست‌های هدایت و حمایت استعدادهای درخشان مصوب جلسه چهارصدونوزدهم مورخ ۲۲/۲/۷۷ و جلسه پانصدودوم مورخ ۲۲/۵/۸۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل می‌شود. در این آیین‌نامه به شورای هدایت استعدادهای درخشان اختصاراً (شورا) اطلاق می‌شود. این شورا برای ارتقای رسالت‌های خود با استفاده از اعتبارات ویژه نسبت به وضع مقررات خاص و اصلاح آیین‌نامه‌ها و مقررات مرتبط اقدام می‌کند.

ماده ۱- هدف از تشکیل شورا عبارت است از:

۱. شناسایی استعدادها و عملکردهای درخشان و طبقه‌بندی آن به شیوه‌های عملی
۲. ایجاد زمینه برای شکوفایی آنها
۳. هدایت استعدادها در جهت اولویت‌های موردنیاز کشور و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۴. جذب و حمایت مادی و معنوی از استعدادها و عملکردهای درخشان

۵. گسترش نوآوری، ابداع و خلاقیت توان رهبری و کارآفرینی در بین صاحبان استعدادها و عملکردهای درخشنان

ماده ۲- وظایف و اختیارات شورا به شرح زیر است:

۱. تعیین سیاست‌ها و راهکارهای اجرایی به منظور شناسایی، جذب، شکوفاسازی و هدایت و حمایت از استعدادها و عملکردهای در آموزش علوم پزشکی

۲. تصویب آینین‌نامه‌ها و برنامه‌های خاص استعدادها درخشنان

۳. تصویب ضوابط و مقررات موردنیاز برای اجرای طرح‌ها، برنامه‌های مصوب و ایجاد تسهیلات آموزشی -پژوهشی و رفاهی

۴. تصویب اساسنامه‌ها و صدور مجوز تأسیس دفتر جذب، هدایت و حمایت از استعدادها و عملکردهای درخشنان در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و موسسات علمی واجدسراییت

۵. نظارت بر نحوه اجرای برنامه‌های مصوب و ارزیابی اثربخشی اجرای برنامه و عملکرد واحدها و اتخاذ تصمیمات مقتضی بر مبنای ارزیابی‌های بعمل آمده

۶. هدایت و حمایت از اجرای برنامه‌های مصوب در دانشگاه‌ها

۷. کمک به ایجاد سازوکار مناسب برای جذب صاحبان استعدادها و عملکردهای درخشنان در موسسات علمی واجدسراییت

۸. پیگیری جذب و تصویب ضوابط و معیارهای تخصیص اعتبارات خاص پرورش استعدادهای درخشنان به دانشگاه‌ها / دانشکده‌ها و موسسات واجدسراییت مرتبط

۹. تشکیل کمیته‌های تخصصی و کارشناسی برای تدوین و اصلاح طرح‌ها، آینین‌نامه‌ها و برنامه‌های آموزشی به منظور حل مسائل و مشکلات خاص این دوره‌ها

ماده ۳- اعضای شورا عبارتند از:

۱. وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (رئیس شورا)

۲. معاون آموزشی و امور دانشگاهی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (نایب رئیس شورا)

۳. دو نفر از معاونین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به انتخاب وزیر

۴. رئیس سازمان سنجش آموزش کشور

۵. رئیس سازمان ملی پژوهش استعدادهای درخشنان

۶. نماینده کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی

٧. دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی
٨. یک نفر از استعدادهای درخشنان به انتخاب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
٩. دبیر شورای هدایت استعدادهای درخشنان در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
١٠. دبیران شوراهای چهارگانه تخصصی و دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی حوزه معاونت آموزشی و امور دانشگاهی
١١. سه نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و موسسات علمی واجد شرایط که از صاحب‌نظران استعدادهای درخشنان کشور می‌باشند، با حکم وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به مدت (۲ سال) انتخاب و عضویت مجدد بالامانع است.

١٢. رئیس مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
تبصره ۱-دبیرخانه شورا در حوزه معاونت آموزشی و امور دانشگاهی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل می‌شود و دبیر شورا به پیشنهاد معاون آموزشی و امور دانشگاهی از بین اعضای شورا و با حکم وزیر منصوب می‌گردد.
تبصره ۲-جلسات شورا با حضور رئیس یا نایب‌رئیس شورا و حضور دو سوم اعضا رسمیت می‌یابد و برای اتخاذ تصمیم در هر مورد رای موافق نصف + ۱ کل اعضا در جلسه شورا ضروری است.

جلسات شورا حداقل ۶ مرتبه در سال تشکیل می‌گردد.
این آیین‌نامه در ۳ ماهه و دو تبصره تنظیم و در مورخ ۱۸/۸/۸۲ به تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشنان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجراست.

آیین‌نامه نحوه پذیرش برگزیدگان المپیادهای علمی و جشنواره‌های دانش‌آموزی در رشته‌های علوم پزشکی

مقدمه:

در اجرای بند ۳ ماده ۲ آیین‌نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشنان در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورخ ۱۸/۸/۸۲ و به منظور پذیرش و

تسهیل در ادامه تحصیل دانش آموزان برگزیده و خلاق این آیین نامه تدوین و اجرا می‌گردد. در این آیین نامه به شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به اختصار شورا اطلاق می‌گردد.

ماده ۱: برگزیدگان المپیادهای علمی کشوری بخش دانش آموزی و برگزیدگان جشنواره جوان خوارزمی و مسابقات معتبر بین‌المللی با ارائه گواهی معتبر می‌توانند در دوره تحصیلی کارданی، کارشناسی پیوسته و دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) به شرح ذیل برگزیده شوند.

الف - دارندگان مدار طلای المپیادهای علمی کشوری در بخش دانش آموزی (ریاضی - فیزیک - شیمی - زیست‌شناسی و کامپیوتر) بدون کنکور و به طور مستقیم در رشته مورد تقاضا (مازاد بر ظرفیت) پذیرفته شود.

ب - نفرات اول تا سوم برگزیدگان جشنواره جوان خوارزمی و مسابقات و جشنواره‌های علمی داخلی و بین‌المللی به شرط شرکت در آزمون سراسری و کسب حدنصاب نمره علمی بر اساس توزیع امتیاز مربوطه در رشته / محل مورد تقاضا (مازاد بر ظرفیت) پذیرفته شود.

تبصره ۱: توزیع امتیاز برای برگزیدگان مشمول بند ب ماده ۱ به شرح ذیل می‌باشد:

۱- نفر اول کسب حدنصاب نمره علمی برابر ۸۵٪ آخرین نفر گزینش آزاد در همان رشته / محل

۲- نفر دوم کسب حدنصاب نمره علمی برابر ۹۰٪ آخرین نفر گزینش آزاد در همان رشته / محل

۳- نفر سوم کسب حدنصاب نمره علمی برابر ۹۵٪ آخرین نفر گزینش آزاد در همان رشته / محل

تبصره ۲: افراد مشمول این ماده برای کسب پذیرش ورود به هر دوره تحصیلی باید علاوه بر مدارک موردنیاز اسناد دال بر برگزیده شدن خود را بحسب مورد به سازمان سنجش ارائه دهند. این گواهی باید در مورد المپیادهای علمی به تأیید بالاترین مقام

مسئول باشگاه دانش‌پژوهان جوان و برای جشنواره جوان خوارزمی به تائید بالاترین مقام مسئول مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور رسیده باشد.

تبصره ۳: سازمان سنجش دستورالعمل اجرائی نحوه پذیرش دانش‌آموزان موضوع این ماده را ظرف مدت ۳ ماه از طریق تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و پس از تائید شورا به نحو مقتضی به اطلاع داوطلبان می‌رساند.

تبصره ۴: تشخیص اعتبار علمی مسابقات بین‌المللی و جشنواره‌های داخلی بر حسب مورد برعهده شورا می‌باشد. شورا موظف است شاخص‌های مورد قبول بودن جشنواره‌های داخلی و مسابقات علمی بین‌المللی را تعیین و تصویب نماید.

تبصره ۵: هر داوطلب به ازای هر بار برگزیده شدن در جشنواره‌ها و مسابقات علمی مندرج در این ماده فقط یکبار می‌تواند از امتیاز مربوط برای پذیرش استفاده نماید.

تبصره ۶: سایر مظاہر عملکرد استثنائی دانش‌آموزی با تصویب شورا، می‌توانند از مزایای این آیین‌نامه بهره‌مند گردند.

تبصره ۷: در مواردی که یک تیم در جشنواره‌ها و مسابقات علمی داخلی و بین‌المللی برگزیده شده باشد از این امتیاز به نفرات اول تا آخر تیم بر اساس ضرائب مربوطه مشابه مقالات اعضای هیات‌علمی در آیین‌نامه ارتقای دانشگاه‌ها تعیین و توزیع می‌گردد.

این آیین‌نامه در ۱ ماده و ۷ تبصره تهیه گردیده و در تاریخ ۷/۱۰/۸۲ در جلسه شورای هدایت استعدادهای درخشنان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورد تصویب قرار گرفت و از تاریخ ابلاغ قابل اجراست.

شایان ذکر است که تبصره ۴ ماده ۱ آیین‌نامه مذکور در جلسه مورخ ۸/۷/۸۱ شورای هدایت استعدادهای درخشنان به صورت زیر اصلاح و تصویب شد.

هر داوطلب به ازای هر بار برگزیده شدن در جشنواره‌ها و مسابقات علمی مندرج در این ماده فقط یک بار می‌تواند از امتیاز مربوط برای ادامه تحصیل در دوره بعدی استفاده نماید و لذا برگزیده شدن در زمان دانش‌آموزی برای ادامه تحصیل در دوره کارشناسی، کارشناسی ارشد پیوسته و دکتری عمومی معتبر است.

آئین نامه سطح بندی عملکرد استثنایی و تسهیلات اعطایی به استعدادهای درخشان در دانشگاه‌های علوم پزشکی مستقل و موسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه

در اجرای بند ۳ ماده ۲ آئین نامه شورای هدایت استعدادهای درخشان در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مورخ ۱۸/۸/۸۲ و به منظور برقراری تسهیلات ویژه حمایتی برای دانشجویان با استعداد درخشان و عملکرد استثنایی، این آئین نامه تدوین و اجرا می‌گردد.

ماده ۱- دانشجویان دارای استعدادهای درخشان در سه سطح عملکرد استثنایی طبقه‌بندی می‌شوند.

الف- سطح اول شامل:

- برنده‌گان مdal طلای کشوری از المپیادهای ریاضیات، نجوم، فیزیک، شیمی، کامپیوتر و زیست‌شناسی به تأیید وزارت آموزش و پرورش
- نفرات اول تا دهم کنکور سراسری گروه تجربی
- افراد دارای ابداع یا اختراع ثبت شده در سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی در زمینه علوم پزشکی به تأیید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- نفرات اول تا سوم آزمون‌های جامع علوم پایه پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی، پیش‌کارورزی و ورودی دستیاری تخصصی‌پزشکی دندانپزشکی

ب- سطح دوم شامل:

- برنده‌گان مdal نقره از المپیادهای کشوری ریاضیات، فیزیک، شیمی، نجوم، کامپیوتر و زیست‌شناسی به تأیید وزارت آموزش و پرورش

- نفرات یازدهم تا بیستم کنکور سراسری گروه تجربی
- برگزیدگان کشوری جشنواره جوان خوارزمی در زمینه‌های مرتبط با علوم پزشکی
- دانشجویان برگزیده در جشنواره رازی
- نفرات چهارم تا هفتم آزمون‌های کشوری جامع علوم پایه پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی، پیش‌کارورزی و ورودی دستیاری تخصصی پزشکی و دندانپزشکی

ج - سطح سوم شامل:

- برنده‌گان مدار بزرگ از المپیادهای کشوری ریاضیات، فیزیک، شیمی، نجوم، کامپیوتر و زیست‌شناسی به تأیید وزارت آموزش و پرورش
- نفرات بیستویکم تا سیمی ام کنکور سراسری گروه تجربی
- نفرات هشتم تا دهم آزمون‌های کشوری جامع علوم پایه پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی، پیش‌کارورزی و ورودی دستیاری تخصصی پزشکی و دندانپزشکی
- نفر اول آزمون‌های کارشناسی ارشد و Ph.D به شرط شرکت بیش از ۲۰ نفر در آزمون آن رشته

تبصره ۱: سایر تظاهرات عملکرد استثنایی با تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشنان در یکی از گروه‌های سه‌گانه فوق طبقه‌بندی می‌گردد. ملاک این طبقه‌بندی ماده ۲ آینین‌نامه ارزشیابی برنامه استعدادهای درخشنان در دانشگاه‌ها است.

ماده ۲ - تسهیلات ارایه شده براساس سطوح سه‌گانه عملکرد استثنایی (ماده ۱ آینین‌نامه) به سطح طبقه‌بندی می‌شود:

الف - سطح اول تسهیلات

- اولویت در اشتغال به عنوان عضو هیات‌علمی در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و موسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- امکان شرکت مستقیم در آزمون ورودی مقاطع بالاتر قبل از گذراندن دوران خدمت سربازی و طرح برای یک مرتبه
- سایر تسهیلات سطح دوم و سوم

ب - سطح دوم تسهیلات

- امکان شرکت در کنفرانس‌های علمی خارج از کشور برای ارایه مقاله یک بار در سال با استفاده از تسهیلات مشابه هیأت علمی
- اولویت استخدام در دانشگاه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان‌های مرتبط
- امکان تحصیل هم‌زمان در دو رشته دانشگاهی براساس آیین‌نامه مربوطه
- سایر تسهیلات سطح سوم

ج - سطح سوم تسهیلات

- امکان گذراندن دوران خدمت مقدس سربازی یا طرح نیروی انسانی در سازمان‌ها و مراکز آموزشی، پژوهشی و یا مدیریتی مرتبط با دانشگاه‌های علوم پزشکی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در صورتی که فرد حداقل ۵۰ درصد مدت زمان دانشجویی خود را به صورت متناوب (شامل زمان فارغ‌التحصیلی) واجد شـ-رایط شمول در برنامه استعدادهای درخشنان باشد. تحقق مورد فوق‌الذکر منوط به اعلام نیاز ارگان مربوطه می‌باشد.
- تسهیلات شرکت در کنفرانس‌های علمی یا کارگاه‌های آموزشی و پژوهشی داخل کشور
- استفاده از مراکز خدمات رایانه‌ای و اینترنت مانند اعضای هیأت علمی
- ارایه تسهیلات جهت استفاده از امکانات آزمایشگاهی، کتابخانه‌ای و تکثیر
- امکان عدم شرکت در کلاس‌های درسی واحدهای عمومی و پایه به پیشنهاد دفتر استعدادهای درخشنان هر دانشگاه و تأیید معاونت آموزشی دانشکده مربوطه
- امکان گذراندن ۲۷ واحد درسی در هر ترم به پیشنهاد دفتر استعدادهای درخشنان هر دانشگاه و تأیید معاونت آموزشی دانشکده مربوطه
- اولویت در بهره‌گیری از کمک هزینه‌های تحصیلی، وام دانشجویی و.....

تبصره ۱: سایر مزايا و تسهیلات بر اساس تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشنان در سطوح سه گانه طبقه‌بندی می‌گردد.

تبصره ۲: کلیه دانشجویان دارای استعدادهای درخشنان در سطوح سه گانه جهت ورود به مقاطع تحصیلی بالاتر ملزم به شرکت در آزمون ورودی مربوطه هستند. این آیین نامه در ۲ ماده و ۳ تبصره تنظیم و در تاریخ ۱۰/۸/۸۳ به تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشنان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجراست.

دستورالعمل ارزشیابی و بودجه‌بندی استعدادهای درخشنان در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و موسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مقدمه

در اجرای بند ۳ ماده ۲ آیین نامه تشکیل شورای هدایت استعدادهای درخشنان در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به منظور ارزشیابی و بودجه‌بندی برنامه‌های ارائه شده جهت حمایت و هدایت استعدادهای درخشنان در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و موسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دستورالعمل ارزشیابی و بودجه‌بندی استعدادهای درخشنان تدوین می‌گردد:

به منظور رعایت اختصار واژه‌های زیر در این دستورالعمل بکار برده می‌شود:

وزارت: منظور وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

دانشگاه: منظور دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور و موسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

شورا: منظور شورای هدایت استعدادهای درخشنان در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

دبيرخانه شورا: منظور دبیرخانه اصلی واقع در ستاد مرکزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ماده ۱- ارزشیابی برنامه‌های استعدادهای درخشنان شامل ارزیابی درونی و ارائه گزارش توسط دفاتر استعدادهای درخشنان در دانشگاهها و ارزیابی بیرونی توسط دبیرخانه صورت خواهد گرفت.

تبصره ۱- ضوابط ارزیابی برنامه‌ها و چارچوب ارایه گزارش و زمانبندی ارزیابی برنامه‌ها و بازخورد آن پس از تصویب در شوراء از سوی دبیرخانه شورا به دانشگاهها ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۲- دانشگاهها موظفند بر اساس برنامه زمانی از پیش تعیین شده نسبت به تهییه و ارسال گزارش برنامه‌های خود به دبیرخانه شورا اقدام نمایند.

تبصره ۳- مبنای اعطای سهمیه بودجه به برنامه‌های حمایت از استعدادهای درخشنان بر اساس ارزشیابی صورت گرفته، خواهد بود.

ماده ۲- دبیرخانه شورا بر اساس ارزشیابی صورت گرفته از برنامه‌های استعدادهای درخشنان، همراستایی این برنامه‌ها با اولویت‌های ملی، و بر اساس تیپ دانشگاه‌های علوم پزشکی (I و II و III) و میزان منابع موجود درصد معنی (حداکثر ۱٪ در سطح I و ۳٪ در سطح II و ۵٪ در سطح III) از کل دانشجویان مشغول به تحصیل در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکترای حرفه‌ای، تخصصی و Ph.D را در سطوح سه‌گانه عملکرد استثنای طبقه‌بندی نموده و آنها را شایسته برخورداری از تسهیلات متناظر این سطوح شناسایی می‌کند. این سهمیه به طور سالانه بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشنان مشخص می‌گردد.

تبصره ۱- این سهمیه علاوه بر دانشجویانی است که بر اساس ماده ۱ آیین نامه سطح‌بندی عملکرد استثنایی در دانشگاه‌های مختلف در سطوح سه‌گانه عملکرد طبقه‌بندی می‌شوند.

تبصره ۲- دبیرخانه شورا وظیفه دارد معیارها و فرایند انتخاب و سطح‌بندی دانشجویان استعدادهای درخشنان را در دانشگاه‌ها پایش و ارزیابی نماید.

تبصره ۳- دانشگاهها موظفند پس از ابلاغ سهمیه دانشجویان در سطوح سه‌گانه عملکرد استثنایی از سوی دبیرخانه شورا بر اساس ضوابط مشخص به شناسایی و سطح‌بندی دانشجویان با عملکرد استثنایی اقدام نمایند.

■ شورای هدایت استعدادهای درخشنان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ماده ۳- دبیرخانه شورا به طور سالانه و با درنظر گرفتن سیاست‌های کلان حمایتی، بودجه کل حمایت از استعدادهای درخشنان و تعداد کل دانشجویان علوم پزشکی که در کل کشور در سطوح سه‌گانه عملکرد استثنای طبقه‌بندی شده‌اند، میزان حمایت مالی از هریک از دانشجویان در هریک از سطوح سه‌گانه را مشخص و بودجه سرانه کلی را در اختیار دانشگاه‌ها قرار داده و بر نحوه هزینه‌شدن این بودجه نظارت می‌نماید.

این دستورالعمل در ۳ ماده و ۶ تبصره تنظیم و در تاریخ ۱۰/۸/۸۳ به تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشنان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجراست.

۴. انجمنهای علمی

الف: انجمن‌های علمی تخصصی

تاریخچه و معرفی انجمن‌های علمی

انجمن‌های علمی سازمان‌هایی هستند که بر اساس توافق و شرکت داوطلبانه گروهی از متخصصین در یک رشته علمی شکل می‌پذیرند و به کنش بین متخصصان و رویارویی اندیشه‌های آنها یاری می‌رسانند و آنها را به سوی هدف‌های معلوم راهنمایی می‌کنند. از مهم‌ترین اهداف آنها مواردی نظری گسترش و ارتقای دانش و فن، ایجاد ارتباط بین متخصصان و تبادل افکار و اندیشه‌ها، توسعه کمی و کیفی نیروی انسانی متخصص، ارائه خدمات و بهبود امور آموزشی و پژوهشی، همکاری با نهادهای مختلف علمی، تشویق پژوهشگران، تحکیم ارتباط تحقیقاتی و ایجاد ارتباط با مجتمع علمی داخلی و خارجی، استانداردسازی ..... می‌توان نام برد. انجمن‌های علمی به دلایلی از سایر مجتمع‌حرفه‌ای متمایزند. این تمایز در هدف، عملکرد و اعضای آنها متأثراً است. پاره‌ای از این تمایزات در زیر آمده است:

شرایط علمی موسسان

تخصصی بودن انجمن‌های علمی
اهداف و وظایف
استقلال مالی و تشکیلاتی
نوع تشکیلات و مدیریت

۱- شرایط علمی موسسان، مدیران و اعضای انجمن

موسسان و مدیران انجمن‌های علمی، معمولاً از شخصیت‌های علمی شناخته شده و معتبر رشته علمی خود هستند که به دلیل خدمات یا مدارج بالای علمی در میان متخصصان همان رشته و یا در اجتماع شهرت دارند. اهداف و وظایف یک انجمن علمی ایجاب می‌کند که مدیران آن توانایی‌های علمی لازم را برای انجام دادن رسالت آن دارا باشند. کسب موفقیت انجمن تا حد زیادی به حضور و فعالیت

متخصصان و دانشمندان برجسته‌ای که در آن به فعالیت علمی اشتغال دارند، بستگی دارد.

۲- تخصصی بودن انجمن‌های علمی

انجمن‌های علمی معمولاً در یک رشته علمی و یا در رشته‌های علمی نزدیک به هم فعالیت می‌کنند. بنابراین سازمان‌هایی تخصصی هستند و از این حیث از فرهنگستان‌های علوم متمایزند.

۳- اهداف و وظایف انجمن‌های علمی

انجمن‌های علمی که تجلی روابط پایدار و انسجام‌یافته‌تر ارتباطات علمی هستند، از سوی خود محصلو این همکاری و ارتباطند و از سوی دیگر در جهت ایجاد، گسترش، تعمیق و تسهیل ارتباطات علمی ایفای نقش می‌کنند. بیشتر انجمن‌های علمی کار خود را با هدف پیشبرد و توسعه علم آغاز کرده‌اند و اهداف و وظایفی صرفاً علمی را برای خود برگزیده‌اند، لذا از این حیث از انجمن‌های صنفی و حرفه‌ای متمایزند. در حقیقت تفکیک انجمن‌های علمی از مجامع حرفه‌ای و صنفی بر اساس اهداف و وظایف آنها که نشان‌دهنده مضمون اصلی فعالیت آنان است صورت می‌گیرد.

۴- انجمن‌های علمی سازمان‌هایی غیرانتفاعی هستند.

انجمن‌های علمی به قصد کسب سود و تقسیم آن بین اعضا فعالیت نمی‌کنند. البته غیرانتفاعی بودن انجمن‌های علمی به این مفهوم نیست که آنها به کسب درآمد نمی‌پردازند. یکی از منابع تامین هزینه انجمن‌های علمی از راه ارائه انواع خدمات مشاوره‌ای و علمی است. اما تمامی درآمدهای انجمن صرف اجرای برنامه‌های علمی انجمن می‌شود و اعضا از درآمدها و دارایی انجمن هیچگونه سهمی ندارند.

۵- انجمن‌ها به دولت وابسته نیستند.

تشابه اهداف و وظایف و انواع فعالیت سازمان‌های علمی وابسته به دولت با انجمن‌های علمی، آنها را در زمرة اینگونه انجمن‌ها قرار می‌دهد. از سوی دیگر، کمک دولت به انجمن‌های علمی و همکاری‌های دوچانبه‌ای که بین سازمان‌های دولتی و انجمن‌های علمی بوجود می‌آید و یا حتی ناظارتی که دولت، از طریق وضع قوانین، بر فعالیت انجمن‌های علمی اعمال می‌کند، موجب نمی‌شود که آنها در شمار سازمان‌های دولتی به حساب آیند.

۶- سازمان و تشکیلات انجمن‌های علمی

ساختار درونی انجمن‌های علمی که متناسب با اهداف و وظایف آنها شکل می‌گیرد، شاخصی برای شناخت انجمن‌های علمی است. انجمن علمی نیز مانند هر سازمان دیگر با ارکان و وظایفی که هر رکن به عهده دارد تعریف می‌شود. گسترش سازمان درونی انجمن‌های علمی و افزایش تقسیم کار بین گروه‌های کاری و بخش‌های تخصصی به میزان فعالیت انجمن بستگی دارد. مقررات حاکم بر انجمن‌های علمی از دو طریق بوجود می‌آید: اول مقرراتی که از اختیار اعضای انجمن خارج است و از طریق دولت و دستگاه‌های اجرایی ناظر بر کار انجمن‌های علمی، اعمال می‌شود. دوم برآیند تمایلات اعضا که در اساسنامه انجمن و سایر آیین‌نامه‌های مصوب اعضا انجمن منعکس می‌شود.

انجمن‌های علمی علاوه بر اثرگذاری در میزان دانش عمومی، در ایجاد بستری مناسب برای شناخت استعدادهای علمی-تخصصی افراد جامعه، تشویق آنها برای سهیم شدن در گسترش مزهای دانش و شرکت در تدوین برنامه‌های توسعه ملی بسیار تعیین کننده می‌باشند. نقش انجمن‌های علمی در آزمون‌های علمی، انتقال متقابل تجربیات، ارتباط بین نهادهای اجرایی و دانشگاه، اطلاع‌رسانی عملی، تشویق و شکل دادن خلاقیت‌ها و تعریف و اجرای پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای غیرقابل انکار می‌باشد.

تاریخچه انجمن‌های علمی^{۱۶}

مطالعات انجامشده درباره انجمن‌های علمی نشان می‌دهد که این نهادها علاوه بر آگاهی دادن به اعضای خود، نقش مؤثری در اموری که سازمان‌های دیگر توان اجرای آن‌ها را ندارند، ایفا می‌کنند. انجمن‌های علمی در بسیاری از کشورهای صنعتی مشاوران توانمند دولت و مجلس‌اند؛ دولت‌ها برای تصمیم‌گیری درست از اطلاعات تخصصی آن‌ها استفاده می‌کند و نهادهای قانون‌گذار برای حل و فصل مسائل تخصصی خود از تجارب آن‌ها بهره می‌گیرند. این انجمن‌ها همچنین میان نهادهای دولتی مرکز دانشگاهی و تحقیقاتی مؤسسات صنعتی و سازمان‌های تجاری ارتباط برقرار می‌سازند.

اولین انجمن علمی رسمی در کشور ما "جمعیت فیزیک و شیمی ایران" بود. که در سال ۱۳۱۰ هجری شمسی تأسیس شد. جمعیت فیزیک و شیمی ایران با اجتماع محدودی از تحصیل‌کردنگان فیزیک و شیمی کشور در آزمایشگاه فیزیک دانشکده علوم دانشسرای عالی (سابق) شروع به فعالیت کرد. ولی به علت نبود ارتباط منسجم و مستمر در میان اعضا به زودی از هم پاشید. در سال ۱۳۲۰ "کانون مهندسین ایران" تشکیل شد و سه سال بعد اولین نشریه علمی خود را منتشر کرد. از سال ۱۳۴۰ تا سال ۱۳۷۰ وزارت علوم در تشکیل انجمن‌های علمی نقش کاملاً محسوس و مؤثری ایفا کرد و در واقع اکثر انجمن‌های علمی با کمک این وزارت‌خانه تشکیل می‌شدند. تا سال ۱۳۵۷ تعداد انجمن‌های علمی ایران که در گروه‌های پژوهشی، علوم پایه، کشاورزی، فنی و مهندسی و علوم انسانی فعالیت می‌کردند ۷۸ انجمن بود.

پس از انقلاب اسلامی تا حدود سال ۱۳۶۲ چندان بر تعداد انجمن‌های علمی افزوده نشد. در سال ۱۳۶۲ مسؤولیت انجمن‌های علمی تماماً به وزارت علوم محل شد و دفتر همکاری‌های ملی و بین‌المللی زیر نظر حوزه معاونت پژوهشی این وزارت‌خانه شروع به کار کرده و در سال ۱۳۶۶ آینه نامه نحوه صدور مجوز تأسیس انجمن‌های علمی کشور تدوین شد.

۱۶ عملکرد انجمن‌های علمی ایران، «اکرم قدیمی، مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و سایت وزارت بهداشت

به این ترتیب با تشکیل "کمیسیون انجمن‌های علمی ایران" در معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری از سال ۱۳۷۰ روند رو به رشد تأسیس و فعالیت انجمن‌های علمی آغاز شده است.

کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فن‌آوری به انجمن‌های علمی که حوزه فعالیت آن‌ها زیر مجموعه گروه‌های تخصصی علوم پایه، فنی و مهندسی، علوم انسانی و کشاورزی، شده مجوز فعالیت می‌دهد. در سال ۱۳۸۱ از مجموع ۱۰۷ انجمن علمی، گروه فنی و مهندسی با ۴۷ انجمن در مرتبه نخست، گروه علوم انسانی با ۳۳ انجمن در مرتبه دوم، گروه علوم پایه با ۱۴ انجمن در مرتبه سوم و گروه کشاورزی و منابع طبیعی با ۱۳ انجمن در مرتبه چهارم قرار دارند.

عضو شدن در انجمن‌های علمی به صورت‌های گوناگون است. براساس اساسنامه مصوب انجمن‌های علمی عضویت به پنج نوع پیوسته، واسته، حقوقی، دانشجویی و افتخاری تقسیم می‌شود.

با نگاهی به آمار مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور مشاهده می‌شود که در گروه علوم پایه بیشترین درصد مربوط به اعضای واسته، در گروه فنی و مهندسی بالاترین درصد مربوط به عضویت حقوقی و در گروه علوم انسانی، اعضای افتخاری بیشترین درصد را دارند و در گروه کشاورزی اعضای پیوسته در صدر قرار می‌گیرند.

در سال ۱۳۷۰ صدور مجوز تأسیس انجمن‌های علمی گروه پزشکی بر عهده وزارت‌خانه بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار گرفت. پس از شکل‌گیری کمیسیون مربوطه در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب آینین‌نامه‌های داخلی آن و تعیین حدود اختیارات در چارچوب وظایف، صدور مجوز تأسیس انجمن‌های علمی از سال ۱۳۷۱ رسماً آغاز گردید. اولین انجمن‌های علمی گروه پزشکی که در سال فوق دریافت نموده‌اند عبارتند از:

انجمن دندانپزشکان ایران، انجمن جراحان ارتوپدی ایران، جامعه متخصصین داخلی ایران که این انجمن‌ها از جمله بزرگترین تشکل‌های علمی تحت پوشش نیز هستند. روند شکل‌گیری انجمن‌های علمی در سال ۱۳۷۲ شتاب بیشتری یافت و لذا در آن سال ۱۳ پروانه فعالیت جهت انجمن‌های جدید التاسیس صادر گردید و در نهایت تا سال ۱۳۸۳ تعداد ۱۱۰ مورد انجمن‌های علمی گروه پزشکی مصوب و پروانه دریافت کرده‌اند.

از بزرگترین انجمن‌های علمی گروه پزشکی ایران انجمن دندانپزشکی و جامعه جراحان را می‌توان نام برد و کوچکترین انجمن‌های علمی گروه پزشکی در تعدادی از رشته‌های فوق‌تخصصی شامل انجمن جراحان زانو و آرتروسکوپی، انجمن جراحان ستون فقرات ایران و انجمن علوم اعصاب اطفال ایران می‌باشند که تعداد اعضای آنها بین ۱۵ الی ۲۰ نفر متغیر است.

انجمن‌های علمی گروه پزشکی را از حیث نوع فعالیت به ۵ گروه تقسیم نموده‌اند و در مجموع ۱۱۱ انجمن می‌باشند که از این تعداد:

۵۸ انجمن در گروه بالینی (تخصصی و فوق‌تخصصی)

۱۹ انجمن در گروه علوم پایه

۱۱ انجمن در گروه دندانپزشکی

۹ انجمن در گروه پیراپزشکی

۳ انجمن در گروه دارویی

۱۱ انجمن متفرقه

از مهمترین اهداف و وظایف این مجتمع علمی، ایجاد ارتباط علمی، فنی، تحقیقاتی، آموزشی و بستری مناسب برای شناخت، تشویق، هدایت و تبادل نظر بین محققان و اندیشمندان و متخصصانی که به طریقی با علوم گوناگون سروکار دارند، می‌باشد و همچنین همکاری با وزارت، علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و موسسات آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌ها درخصوص برنامه‌ریزی امور آموزشی، پژوهشی و تحقیقاتی، ارزیابی و بازنگری برنامه‌های آموزشی، ارائه خدمات علمی، پژوهشی و حتی برگزاری کنگره‌های علمی داخلی و بین‌المللی و نیز اجرای برنامه‌های بازآموزی، تهییه و تدوین و انتشار نشریات علمی، آموزشی، چاپ بولنن و ترجمه و تالیف کتب علمی، تشویق و ترغیب پژوهشگران، ایجاد ارتباط با مجتمع علمی داخلی و خارجی، استانداردسازی و اعتباربخشی گروه‌های آموزشی می‌باشد. با توجه به موارد فوق الذکر نقش این تشکل‌های علمی غیروابسته به دولت (NGO) در روند توسعه علمی کشور به خوبی نمایان می‌گردد.

برای روند تاسیس انجمن‌های علمی، ارسال درخواست رسمی هیات‌موسس انجمن به همراه مدارک لازم (تصویب موضوع درخواست و صلاحیت هیات‌موسس در کمیسیون)، تکمیل و ارسال اساسنامه مشترک (تصویب و در صورت لزوم انجام

اصلاحات توسط کمیسیون)، برگزاری انتخابات هیات مدیره انجمن بر طبق ضوابط و با نظارت نمایندگان کمیسیون، تائید صحت انتخابات و نتایج و صلاحیت اعضای هیات مدیره منتخب توسط کمیسیون، صدور پروانه فعالیت رسمی و معرفی به اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری جهت به ثبت رسیدن و یافتن شخصیت حقوقی لازم می‌باشد.

آیین‌نامه نحوه تشکیل و شرح وظایف کمیسیون موضوع ماده ۴

ماده ۱- در جهت اجرای مصوبه دویست و شصت و دومین جلسه مورخ ۷/۸/۷۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر تأسیس انجمن‌های علمی، ادبی و هنری کمیسیونی با ترکیب و شرح وظایف مندرج در این آیین‌نامه در هر یک از وزارت‌خانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش و فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل می‌گردد.
تبصره ۱- رسیدگی به امور انجمنهای علمی غیر پزشکی در وزارت فرهنگ و آموزش عالی، انجمنهای علمی گروه پزشکی در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و انجمنهای هنری در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام خواهد شد.

ماده ۲- کمیسیون از ۶ تا ۷ نفر از مسؤولان ذیرپرداز وزارت‌خانه‌ها، مدیر کل یا مسؤول حقوقی وزارت، سه تن از اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی کشور و در خصوص کمیسیون رسیدگی به امور انجمنهای هنری،^۳ تن از صاحب نظران در امور فرهنگی و هنری.

تبصره ۲- رئیس کمیسیون با حکم وزیر مربوط منصوب می‌شود.

تبصره ۳- مسؤولیت تشکیل جلسات، ثبت و ضبط صورت مذاکرات، ابلاغ آرا و احکام کمیسیون و دعوت از اعضا برای شرکت در جلسات با دبیر کمیسیون است که با حکم رئیس کمیسیون از بین اعضای کمیسیون یا افراد ذی صلاح غیر عضو کمیسیون منصوب می‌شود. در صورت اخیر دبیر کمیسیون بدون حق رأی در جلسات شرکت خواهد کرد.

تبصره ۴- اعضای هیأت علمی موضوع تبصره ۱ برای مدت ۲ سال انتخاب می‌شوند و تجدید انتخاب آنها بالامانع است.

تبصره ۵- رئیس کمیسیون حسب مورد و لزوم می‌تواند از افراد صاحب نظر و متخصصین غیر عضو برای شرکت در جلسات و کسب نظر از آنها دعوت کند. در این حال افراد مدعو در رأی‌گیری شرکت نخواهند داشت.

ماده ۳- وظایف کمیسیون به شرح زیر است:

۱- بررسی و تصویب دستورالعملها و روش اجرایی و ضوابط مورد عمل کمیسیون و اجرای آن پس از تأیید وزیر ذیربطر.

۲- رسیدگی به درخواست تأسیس انجمن و صدور مجوز تأسیس.

۳- بررسی صلاحیتهای علمی و عمومی اعضای هیأت مؤسس و هیأت مدیره.

۴- صدور مجوز تأسیس انجمن.

۵- تصویب اساسنامه انجمن و تصویب هر گونه تغییر در اساسنامه مصوب.

۶- تصویب آیین‌نامه‌ها و ضوابط مربوط به تشکیل هیأت بررسی تخلفات، نحوه رسیدگی به تخلفات و تعیین مجازات‌های مربوط.

۷- تعیین هیأت بررسی تخلفات و هیأت نظارت بر عملکرد انجمن‌ها.

۸- تصویب آیین‌نامه داخلی کمیسیون.

۹- تعیین نماینده برای نظارت بر حسن اجرای انتخابات انجمن‌ها.

۱۰- نظارت بر حسن انجام کار انجمن‌ها.

۱۱- تصویب تصمیمات هیأت بررسی تخلفات.

ماده ۴- جلسات کمیسیون با حضور اکثریت (۳/۲) اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیم‌گیری در خصوص مسائل مطرحه با کسب حداقل ۴ رأی موافق مشروط خواهد بود.

ماده ۵- کمیسیون می‌تواند حسب مورد و نیاز برای رسیدگی به صلاحیتهای علمی و عمومی اعضای هیأت مؤسس یا هیأت مدیره انجمنها نسبت به تشکیل کمیته‌های تخصصی اقدام کند.

تبصره ۱- انتخاب افراد غیر عضو کمیسیون برای عضویت در کمیته‌های تخصصی بلا مانع است.

تبصره ۲- آرای کمیته تخصصی در صورت تنفيذ از سوی کمیسیون معتبر شناخته خواهد شد.

ماده ۶- تقاضای تأسیس انجمن باید توسط هیأت مؤسس انجمن که در هیچ حال تعداد آنها از ۳ نفر کمتر نخواهد بود همراه اساسنامه پیشنهادی به کمیسیون ارسال گردد.

تصریف - تقاضای تأسیس انجمن در صورتی که انجمنی به همان نام یا به همان نوع فعالیت در آن رشته موجود باشد پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۷- اعضای هیأت مؤسس و هیأت مدیره باید دارای شرایط زیر باشد:

۷-۱- تابعیت ایران.

۶-۱- التزام به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۷-۲- نداشتن سوءپیشینه کیفری، نداشتن نقش موثر در تحکیم رژیم گذشته و عدم وابستگی به احزاب و گروههای محارب با نظام.

۷-۳- داشتن سطح تحصیلی و تجارب علمی، فنی، ادبی و هنری مناسب حسب مورد به تشخیص کمیسیون مربوط.

ماده ۸- اساسنامه پیشنهادی هیأت مؤسس باید حاوی نکات زیر باشد:

۸-۱- هدف از تشکیل انجمن، موضوع فعالیت و نام آن.

۸-۲- ارکان تشکیلات، شرح وظایف، حدود اختیارات و مسؤولیت هر رکن.

۸-۳- شرایط عضویت در انجمن.

۸-۴- نحوه انتخاب مسئولان و کارگزاران انجمن.

۸-۵- مرکز اصلی انجمن و نحوه فعالیت احتمالی مراکز انجمن در شهرستانها.

۸-۶- منابع تأمین مالی انجمن.

۸-۷- مدت فعالیت.

۸-۸- ترتیب انحلال وتسویه.

ماده ۹- پس از صدور مجوز تأسیس انجمن، هیأت مؤسس می‌تواند برابر مقررات انجمن نسبت به ثبت انجمن اقدام کند.

ماده ۱۰- هیأت مؤسس موظف است ظرف مدت ۶ ماه از صدور مجوز تأسیس انجمن طبق اساسنامه نسبت به تشکیل مجمع عمومی و برگزاری انتخابات اقدام و هیأت مدیره منتخب را به کمیسیون معرفی کند.

تبصره ۱- جلسه مجمع عمومی با رعایت شرایط مندرج در اساسنامه مصوب با حضور نماینده تام‌الاختیار کمیسیون مربوطه رسمیت می‌یابد.

تبصره ۲- هیأت مدیره انتخابی پس از تأیید کمیسیون رسمیت می‌یابد.

ماده ۱۱- مدت اعتبار پروانه صادره حداکثر ۲ سال است و انجمن موظف است سه ماه قبل از انقضای مدت مذکور درخواست تجدید پروانه انجمن را به کمیسیون تسلیم نماید.

ماده ۱۲- به منظور نظارت بر فعالیتهای انجمنها و نیز رسیدگی به تخلفات احتمالی آنها هیأت رسیدگی به تخلفات با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

تبصره ۱- یک نفر از مسئولان اجرایی وزارت و یک نفر از اعضای هیأت علمی یا صاحب نظران که در کمیسیون عضویت دارند به انتخاب کمیسیون، مدیر کل یا مسئول حقوقی وزارت‌خانه، یک نفر حقوقدان به انتخاب کمیسیون.

تبصره ۲- مدت عضویت اعضای هیأت ۲ سال است و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

تبصره ۳- مسئول اجرایی وزارت، سمت مدیری هیأت را بر عهده خواهد داشت.

تبصره ۴- جلسات هیأت با حضور مدیر و دو عضو دیگر رسمیت می‌یابد و تصمیمهای با اکثریت سه رأی موافق اتخاذ می‌شود.

ماده ۱۳- تنبیهاتی که بر اساس پیشنهاد هیأت و تصویب کمیسیون در مورد انجمنها می‌تواند اعمال شود به شرح زیر است:

۱۳-۱- تذکر کتبی.

۱۳-۲- تعطیل موقت از سه ماه تا یک سال.

۱۳-۳- لغو پروانه و انحلال انجمن.

تبصره ۵- هر گاه انجمن مرتکب خلافی شود که بنابر قوانین کشوری مستوجب کیفر باشد پرونده مربوط به مراجع ذی‌صلاح قضایی ارسال خواهد شد.

ماده ۱۴- از این پس کلیه امور مربوط به انجمنهای علمی و هنری موجود که پیش از این با مجوز وزارت کشور تأسیس شده‌اند، بر اساس ضوابط این آیین‌نامه و از طریق کمیسیون مربوط انجام خواهد شد.

این آیین نامه در ۱۴ ماده و ۱۶ تبصره و ۲۶ بند به تصویب وزارت فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و ارشاد اسلامی رسیده است و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا است.

«اساسنامه نمونه» انجمنهای علمی تخصصی وزارت علوم

فصل اول: کلیات و اهداف

ماده ۱- به منظور گسترش و پیشبرد و ارتقای علم و توسعه کمی و کیفی نیروهای متخصص و بهبودبخشیدن به امور آموزشی و پژوهشی در زمینه های مربوط به انجمن..... از این پس در این اساسنامه انجمن نامیده می شود، تشکیل می گردد.

ماده ۲- انجمن موسسه ای غیر انتفاعی است و در زمینه های علمی و پژوهشی و فنی فعالیت می کند و از تاریخ ثبت دارای شخصیت حقوقی است و رئیس هیات مدیره آن نماینده قانونی انجمن می باشد.

ماده ۳- مرکز انجمن در شهر..... به نشانی..... می باشد و شعب آن پس از موافقت کمیسیون انجمنهای علمی می تواند در هر منطقه از کشور تشکیل شود.

تبصره: هیأت مدیره می تواند در صورت لزوم نسبت به تغییر نشانی مرکز اصلی انجمن اقدام کند به شرط آن که موضوع در روزنامه رسمی و کثیرالانتشار اعلام شود کتاباً به اطلاع کمیسیون انجمن های علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برسد.

ماده ۴- انجمن از تاریخ تصویب این اساسنامه برای مدت نامحدود تشکیل می شود و ملزم به رعایت قوانین جمهوری اسلامی ایران می باشد.

فصل دوم: وظایف و فعالیتها

ماده ۵- به منظور نیل به هدفهای مذکور در ماده (۱) این اساسنامه، انجمن اقدامات زیر را به عمل خواهد آورد:

۱- انجام تحقیقات علمی و فرهنگی در سطح ملی و بین المللی بین محققان و متخصصانی که به گونه ای با علم... سروکار دارند.

۵-۲- همکاری با نهادهای اجرایی، علمی و پژوهشی در زمینه ارزیابی و بازنگری طرح و برنامه‌های مربوط به امور آموزش و پژوهش در زمینه علمی موضوع فعالیت انجمن.

۵-۳- ترغیب و تشویق پژوهشگران و تجلیل از محققان و استادان ممتاز.

۵-۴- ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی.

۵-۵- تشکیل گردهمایی علمی در سطح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی.

۵-۶- انتشار کتب و نشریات علمی.

فصل سوم _ انواع و شرایط عضویت

۶-۱- عضویت پیوسته:

مؤسسان انجمن و کلیه افرادی که حداقل دارای درجه کارشناسی ارشد در رشته و رشته‌های وابسته باشند، می‌توانند به عضویت پیوسته انجمن درآیند.

۶-۲- کسانی که دارای درجه کارشناسی هستند و مدت ۵ سال به نحوی در یکی از رشته‌های مذکور در بند ۶-۱ شاغل باشند.

۶-۳- عضویت دانشجویی:

کلیه دانشجویانی که در رشته‌های ..... به تحصیل اشتغال دارند.

۶-۴- عضویت افتخاری:

شخصیتهای ایرانی و خارجی که مقام علمی آنان در زمینه‌های ..... حائز اهمیت خاص باشد، یا در پیشبرد اهداف انجمن کمکهای مؤثر و ارزنده‌ای نموده باشند.

۶-۵- اعضای مؤسساتی (حقوقی)

سازمانهایی که در زمینه‌های علمی و پژوهشی مربوط فعالیت دارند می‌توانند به عضویت انجمن درآیند.

تبصره ۱- افرادی که دارای درجه کارشناسی در یکی از رشته‌های مذکور در بند ۶-۱ می‌باشند با تصویب هیأت مدیره می‌توانند به عضویت پیوسته انجمن درآیند.

تبصره ۲- اعضای مؤسساتی به مثابه عضو وابسته انجمن محسوب می‌شوند.

ماده ۷- هر یک از اعضا سالانه مبلغی را که میزان آن توسط مجمع عمومی تعیین می‌گردد، به عنوان حق عضویت پرداخت خواهد کرد.

تبصره ۱- پرداخت حق عضویت هیچگونه حق و ادعایی نسبت به دارائی انجمن برای عضو ایجاد نمی‌کند.

تبصره ۲- اعضای افتخاری انجمن از پرداخت حق عضویت معاف هستند.

ماده ۸- عضویت در یکی از موارد زیر خاتمه می‌یابد:

۱- استغای کتبی.

۲- عدم پرداخت حق عضویت سالانه.

تبصره: تأیید خاتمه عضویت با هیأت مدیره است.

فصل چهارم: ارکان انجمن

ماده ۹- ارکان اصلی عبارتند از:

الف: مجمع عمومی ب: هیأت مدیره ج: بازرس (بازرسان)

الف: مجمع عمومی

ماده ۱۰- مجمع عمومی از گردهمایی اعضای پیوسته به صورت عادی یا فوق العاده تشکیل می‌شود.

۱- مجمع عمومی عادی سالی یک بار تشکیل می‌شود و با حضور یا رأی کتبی نصف به علاوه یک کل اعضای پیوسته انجمن رسمیت می‌یابد و تصمیمات با اکثریت آراء معتبر است.

۲- در صورتی که در دعوت نخست مجمع عمومی رسمیت نیافت، جلسه دوم به فاصله حداقل بیست روز بعد تشکیل می‌شود و با هر تعداد حاضر جلسه رسمیت خواهد یافت.

۳- مجمع عمومی فوق العاده در موارد ضروری با دعوت هیأت مدیره یا بازرس (بازرسان) و یا با تقاضای کتبی یک سوم اعضای پیوسته تشکیل می‌شود.

تبصره ۱- دعوت برای تشکیل مجامع عمومی به صورت کتبی و یا آگهی در روزنامه کثیرالانتشار است و باید حداقل ۱۵ روز قبل از تشکیل مجمع به اطلاع اعضای پیوسته برسد.

تبصره ۲- یک سوم اعضای پیوسته می‌توانند مستقیماً اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق العاده نمایند مشروط بر اینکه هیأت مدیره و نیز بازرس انجمن به تقاضای

ایشان پاسخ منفی داده باشند و در چنین حالتی، ایشان باید در آگهی دعوت به عدم اجابت درخواست خود، توسط هیأت مدیره و بازرگان تصریح نمایند.

تبصره ۳- در صورت تحقق تبصره فوق، دستور جلسه عمومی منحصرأً موضوعی خواهد بود که در تقاضانامه ذکر شده است و هیأت رئیسه مجمع از میان اعضاء انتخاب خواهد شد.

ماده ۱۱- وظایف مجمع عمومی عادی و فوق العاده:

۱۱-۱- انتخاب اعضای هیأت مدیره و بازرگان (بازرگان)

۱۱-۲- تصویب خط مشی انجمن

۱۱-۳- بررسی و تصویب پیشنهادات هیأت مدیره و بازرگان (بازرگان)

۱۱-۴- تعیین میزان حق عضویت

۱۱-۵- تصویب تغییرات در مفاد اساسنامه

۱۱-۶- عزل هیأت مدیره و بازرگان (بازرگان)

۱۱-۷- تصویب انحلال انجمن

۱۱-۸- بررسی و تصویب ترازنامه و صورتحساب درآمدها و هزینه‌های سال مالی گذشته و بودجه سال آتی انجمن

تبصره ۱- مجمع عمومی توسط هیأت رئیسه‌ای مرکب از یک رئیس، یک منشی و دو ناظر اداره می‌شوند.

تبصره ۲- اعضای هیأت رئیسه با اعلام و پذیرش نامزدی خود در مجمع انتخاب می‌شوند.

تبصره ۳- اعضای هیأت رئیسه نباید از بین کسانی باشند که خود را در انتخابات هیأت مدیره و بازرگان کاندیدا کرده‌اند.

تبصره ۴- مجمع عمومی فوق العاده به منظور تصمیم‌گیری در مواد بنده‌های ۱۱-۵ و ۱۱-۷ تشکیل می‌شود.

ب _ هیأت مدیره.

ماده ۱۲- هیأت مدیره انجمن مرکب از..... نفر عضو اصلی و..... نفر عضو علی‌البدل می‌باشد که هر... سال یکبار با رأی مخفی از میان اعضای پیوسته انجمن انتخاب می‌شوند.

۱۲-۱- هیچ یک از اعضا نمی‌توانند بیش از دو بار متوالی به عضویت هیأت مدیره انتخاب شوند.

۱۲-۵- عضویت در هیأت مدیره افتخاری است.

۱۲-۳- هیأت مدیره حداکثر تا..... پس از انتخاب شدن تشکیل جلسه داده و با رأی کتبی نسبت به وظایف خود اقدام می‌نماید.

۱۲-۴- کلیه اسناد تعهدآور و اوراق بهادر با امضای..... یا..... همراه با مهر انجمن و نامه‌های رسمی با امضای..... یا..... معتبر است.

۱۲-۵- هیأت مدیره موظف است بر حسب نیاز هر یک ماه یکبار تشکیل جلسه دهد. فاصله بین ارسال دعوتنامه یا تلفن با تاریخ تشکیل جلسه هیأت مدیره حداقل سه روز است.

۱۲-۶- جلسات هیأت مدیره با حضور اکثريت اعضا رسميت می‌يابد و تصميمات متخده با اکثريت آرای موافق، معتبر است.

۱۲-۷- کلیه مصوبات هیأت مدیره ثبت و پس از امضای اعضا در دفتر صورت جلسات هیأت مدیره نگهداری می‌شود.

۱۲-۸- شرکت اعضای هیأت مدیره در جلسات ضروری است و غیبت هر یک از اعضا بدون عذر موجه به تشخيص هیأت مدیره تا سه جلسه متوالی و پنج جلسه متناوب در حکم استغفاری عضو غایب خواهد بود.

۱۲-۹- در صورت استعفا، برکناری یا فوت هریک از اعضای هیأت مدیره، عضو علی‌البدل برای مدت باقیمانده دوره عضویت به جانشینی وی تعیین خواهد شد.

۱۲-۱۰- شرکت بازرگان (بازرگان) در جلسات هیأت مدیره بدون داشتن حق رأی مجاز است.

۱۲-۱۱- هیأت مدیره موظف است ظرف حداکثر چهارماه پیش از پایان تصدی خود نسبت به فراخوانی مجمع عمومی و انتخاب هیأت مدیره جدید اقدام و بلا فاصله نتایج را همراه با صورت جلسه مجمع عمومی برای بررسی به کمیسیون انجمنهای علمی ارسال نماید.

تبصره _ هیأت مدیره پیشین تا تأیید هیأت مدیره جدید از سوی کمیسیون انجمنهای علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مسئولیت امور انجمن را بر عهده خواهد داشت.

ماده ۱۳ _ هیأت مدیره نماینده قانونی انجمن می باشد و وظایف و اختیارات آن به شرح زیر می باشد:

۱۳-۱ - اداره امور انجمن طبق اساسنامه و مصوبات مجمع عمومی.

۶-۶- تشکیل گروههای علمی انجمن، تعیین وظایف و نظارت بر فعالیت آنها.

۱۳-۳ - هیأت مدیره می تواند هر اقدام و معامله ای را ضروری بداند در مورد نقل و انتقال اموال غیرمنقول و تبدیل به احسن یا ترهیب و فک رهن و استقراض به استثنای واگذاری قطعی اموال غیرمنقول که مستلزم تصویب مجمع عمومی است، انجام دهد.

۱۳-۴ - جز درباره موضوعاتی که به موجب مفاد اساسنامه اخذ تصمیم و اقدام درباره آنها در صلاحیت خاص مجامع عمومی است، هیأت مدیره کلیه اختیارات لازم را برای اداره امور را مشروط به رعایت حدود موضوع فعالیت انجمن دارا می باشد.

۱۳-۵ - تهییه گزارش سالانه و تنظیم ترازمالی و صورتحساب درآمدها و هزینه های انجمن برای تصویب در مجمع عمومی و ارائه به مرجع نظارت در موعد مقرر.

۱۳-۶ - اقامه دعوی و پاسخگویی به دعاوی اشخاص حقیقی یا حقوقی در تمام مراجع و مراحل دادرسی با حق تعیین وکیل حق توکیل به غیر.

۱۳-۷ - انتخاب و معرفی نمایندگان انجمن برای شرکت در مجامع علمی داخلی و خارجی.

۱۳-۸ - اجرای طرحها و برنامه های علمی در چارچوب وظایف انجمن.

۱۳-۹ - جلب هدایا و کمکهای مالی.

۱۳-۱۰ - اهدای بورس های تحقیقاتی و آموزشی.

۱۳-۱۱ - اتخاذ تصمیم در مورد عضویت انجمن در مجامع علمی داخلی و خارجی با رعایت قوانین و مقررات جاری کشور.

۱۳-۱۲ - ارسال گزارش های لازم به کمیسیون انجمنهای علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

ج - بازرس (بازرسان)

- ماده ۱۴- مجمع عمومی عادی..... نفر را به عنوان بازرس اصلی و..... نفر را به عنوان علی البیل برای مدت... سال انتخاب می‌نماید.
- تبصره - انتخاب مجدد بازرس یا بازرسان بلامانع است.
- ماده ۱۵- وظایف بازرس یا بازرسان به شرح زیر است:
- ۱۵-۱- بررسی استناد و دفاتر مالی انجمن و تهیه گزارش برای مجمع عمومی.
- ۱۵-۲- بررسی گزارش سالانه هیأت مدیره و تهیه گزارش از عملکرد انجمن برای اطلاع مجمع عمومی.
- ۱۵-۳- گزارش هرگونه تخلف هیأت مدیره از مفاد اساسنامه به مجمع عمومی.
- تبصره - کلیه استناد و مدارک انجمن اعم از مالی و غیر مالی در هر زمان و بدون قید و شرط باید از سوی هیأت مدیره برای بررسی در دسترس بازرس یا بازرسان قرار گیرد.

فصل پنجم - گروههای علمی انجمن

- ماده ۱۶- انجمن می‌تواند گروهها و کمیته‌های زیر را تشکیل دهد که بر اساس شرح وظایفی که از سوی هیأت مدیره تعیین می‌شود به فعالیت می‌پردازد.
- ۱- گروههای تخصصی
  - ۲- کمیته آموزش و پژوهش
  - ۳- کمیته انتشارات
  - ۴- کمیته آمار و اطلاعات
  - ۵- کمیته پذیرش و روابط عمومی
  - ۶- کمیته گردشگری‌های علمی

فصل ششم - بودجه و مواد متفرقه

- ماده ۱۷- منابع مالی انجمن عبارتند از:
- ۱۷-۱- حق عضویت اعضا

- ۱۷-۲- درآمدهای ناشی از خدمات آموزشی و پژوهشی و مشاوره‌ای
۱۷-۳- دریافت هدایا و کمکها
- ۱۷-۴- کلیه عوایدها و درآمدهای انجمن صرف اهداف موضوع ماده ۵ این اساسنامه خواهد شد.
- ماده ۱۸- درآمدها و هزینه‌های انجمن در دفاتر قانونی ثبت و شرح آن هر سال پس از تصویب در مجمع عمومی به کمیسیون انجمنهای علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارسال می‌شود.
- ماده ۱۹- کلیه وجوده انجمن در حساب مخصوصی به نام انجمن نزد بانکهای کشور نگهداری می‌شود.
- ماده ۲۰- هیچ یک از مؤسسین یا صاحبان سرمایه حق برداشت یا تخصیص هیچگونه سودی اعم از سود سهام یا سرمایه را نداشته و خود وابستگان درجه یک آنها نمی‌توانند مبادرت به انجام معاملات با مؤسسه نمایند.
- ماده ۲۱- کلیه مدارک و پروندهای مالی و غیر مالی مرتبط با فعالیتهای انجمن در محل دفتر مرکزی انجمن نگهداری می‌شود و در موقع مراجعه مرجع نظارت یا سایر مراجع صلاحیت‌دار در اختیار آنان قرار خواهد گرفت.
- ماده ۲۲- هرگونه تغییر در مفاد اساسنامه پس از تصویب کمیسیون انجمنهای علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری معتبر است.
- ماده ۲۳- انجمن تابعیت جمهوری اسلامی ایران را دارد و اعضای آن به نام انجمن حق فعالیت سیاسی یا وابستگی به گروهها و احزاب سیاسی را ندارند.
- ماده ۲۴- در صورت تصویب انحلال انجمن توسط مجمع عمومی، همان مجمع هیأت تسویه‌ای را برای وصول مطالبات و پرداخت دیون انجمن انتخاب خواهد کرد. هیأت تسویه موظف است پس از وصول مطالبات و پرداخت بدھه‌ها کلیه داراییهای منقول و غیر منقول انجمن را با نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به یکی از مؤسسات آموزشی یا پژوهشی کشور واگذار کند.
- ماده ۲۵- این اساسنامه مشتمل بر..... فصل..... ماده..... زیرماده.....
..... تبصره در جلسه مورخ..... مجمع عمومی انجمن به تصویب رسید.
..... محل امضای هیأت مؤسس.....
..... امضای هیأت رئیسه جلسه مجمع عمومی.....

ب: انجمن‌های علمی دانشجویی

آیین‌نامه انجمن‌ها و اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی

مقدمه

به منظور حمایت، تقویت و ترویج فرهنگ و اخلاق علمی در دانشگاه‌های کشور، تقویت روحیه و بنیه علمی دانشجویان مستعد و توانمند و فراهم‌آوردن زمینه‌های مناسب برای فعالیت‌های جمعی علمی، همچنین بهره‌گیری از توانمندی و خلاقیت آنان در تحقق توسعه علمی و نهضت تولید علم و جنبش نرم‌افزاری انجمن‌های علمی دانشجویی حوزه‌های مختلف دانش با حمایت دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور طبق مفاد این آیین‌نامه تشکیل می‌شوند و به فعالیت می‌پردازند.

بخش اول: تعاریف، اهداف و کلیات

ماده ۱- انجمن‌های علمی دانشجویی متشكل از دانشجویان علاقه‌مند به مشارکت در فعالیت‌های علمی در یک دانشکده یا گروه آموزشی است.

تبصره ۱- در هر دانشگاه متناظر با هر رشته دانشگاهی یک انجمن علمی می‌تواند تشکیل شود.

تبصره ۲- در صورتی که دانشجویان دو یا چند رشته علاقه‌مند به تشکیل انجمن علمی دانشجویی بین رشتمای باشند می‌توانند طبق ضوابط این آیین‌نامه اقدام نمایند.

ماده ۲- اتحادیه انجمن‌های علمی، تشکیلاتی دانشجویی، غیرانتفاعی و بین-دانشگاهی و متشكل از دبیران انجمن‌های علمی در رشته دانشگاهی است که در چارچوب ضوابط این آیین‌نامه و دستورالعمل آن تشکیل می‌شود و به فعالیت می-پردازد.

ماده ۳ - فعالیت‌های علمی عبارتند از:

۱. مناظره و نقد علمی
۲. هم‌اندیشی و نشست‌های تخصصی
۳. مطالعات و پژوهش‌های علمی
۴. نشر و ترویج یافته‌های علمی
۵. فعالیت‌های کمک‌آموزشی

تبصره: برخی از مصاديق و عرصه‌های فعالیت انجمن‌ها و اتحادیه‌های انجمن‌های علمی عبارتند از:

۱. برگزاری دوره‌های آموزشی تکمیلی و تقویتی و تشکیل کارگاه‌های تخصصی
  ۲. برگزاری و همکاری در اجرای جشنواره‌ها، کنفرانس‌ها و مسابقات علمی (داخلی و خارجی)
  ۳. تولید و انتشار نشریه علمی، کتاب و نشریات الکترونیکی، نرم‌افزارهای رایانه‌ای و فیلم‌های علمی-آموزشی
  ۴. برنامه‌ریزی و اجرای بازدیدهای علمی از مراکز علمی، صنعتی و فناوری
  ۵. اطلاع‌رسانی درخصوص کلیه فعالیت‌های مرتبط با اهداف انجمن
- عر حمایت و تشویق مادی و معنوی از ابتکارات، خلاقیت‌های علمی، فعالیت‌های پژوهشی و اختراعات دانشجویان

ماده ۴ - اهداف تشکیل و فعالیت انجمن‌ها و اتحادیه‌های انجمن‌های علمی عبارتند از:

۱. ایجاد زمینه‌های مناسب برای شکوفایی استعدادها، برانگیختن خلاقیت علمی دانشجویان و بهره‌گیری از توانمندی ایشان در تقویت و تحقق فضای علمی دانشگاه
۲. افزایش مشارکت و رقابت دانشجویان در فعالیت‌های علمی جمعی و نهادینه ساختن این فعالیت‌ها
۳. حمایت از فعالیت‌های علمی دانشجویی و راهنمایی و هدایت دانشجویان در امر آموزش و پژوهش
۴. تقویت و تحکیم بیوندهای نظام آموزش عالی با بخش‌های مختلف جامعه
۵. تعمیق دانش و بینش علمی دانشجویان با بهره‌گیری از توان علمی اعضای هیأت علمی

بخش دوم: ارکان و تشکیلات

- ماده ۵ - دانشجویان کلیه گرایش‌ها و مقاطع تحصیلی یک رشته دانشگاهی اعضای انجمن علمی متناظر با همان رشته به شمار می‌روند.
- ماده ۶ - شورای مدیریت انجمن علمی متتشکل از ۵ عضو اصلی و ۲ عضو علی‌البدل است که با انجام انتخابات از میان اعضای انجمن، با رأی مستقیم آنان و کسب اکثریت نسبی آرا برای مدت یک سال انتخاب می‌شوند.
- ماده ۷ - تبصره- اعضای اصلی و علی‌البدل در رشته‌هایی با فرآگیری بیش از ۵۰۰ دانشجو متتشکل از ۷ عضو اصلی و ۲ عضو علی‌البدل خواهد بود.
- ماده ۸ - **وظایف شورای مدیریت عبارتند از:**
۱. جذب دانشجویان علاقمند و خلاق به فعالیت‌های علمی- پژوهشی و ایجاد انگیزه برای مشارکت در این‌گونه فعالیت‌ها
  ۲. برنامه‌ریزی، ساماندهی، اجرا، هدایت و نظارت بر فعالیت‌های ادواری و سالانه انجمن
  ۳. برقراری ارتباط مستمر با دیگر انجمن‌های علمی دانشجویی و انجمن‌های علمی تخصصی داخل و خارج دانشگاهها
  ۴. برقراری ارتباط با نهادها و سازمان‌های خارج از دانشگاه برای انجام فعالیت‌های مشترک
  ۵. برنامه‌ریزی و پیشنهاد همکاری برای اجرای طرح‌های پژوهشی و مطالعاتی
  ۶. تصویب اساسنامه انجمن علمی و اخذ تأیید آن از مدیریت فرهنگی دانشگاه
  ۷. همکاری و ارتباط مستمر با مدیر و اعضای هیأت علمی گروه آموزشی ذیربط برای تحقق اهداف و فعالیت‌های علمی انجمن (موضوع ماده ۳)
  ۸. تشکیل کمیته‌های مختلف کاری و نظارت بر عملکرد آنها
  ۹. برگزاری انتخابات شورای مدیریت دوره بعد
  ۱۰. حفظ و نگهداری وسایل و تجهیزات انجمن، تصویب هزینه‌های مالی برنامه‌ها، تنظیم و ارائه گزارش مالی انجمن به طور سالانه و ارسال آن به مدیر فرهنگی دانشگاه
  ۱۱. تدوین برنامه‌های سالانه و ارائه آن به مدیر فرهنگی
- ماده ۸ - شورای مدیریت انجمن یکی از اعضای خود را به عنوان دبیر شورا انتخاب می‌کند و به رئیس دانشکده و مدیر فرهنگی دانشگاه اعلام می‌کند.

ماده ۹ - دبیر انجمن مسئولیت برگزاری جلسات شورای مدیریت انجمن و پیگیری و نظارت بر اجرای مصوبات آن، شرکت در جلسات شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشکده یا دانشگاه و ارائه گزارش مستمر به شورای مدیریت را بر عهده دارد. همچنین دبیر انجمن مسئول انجام کلیه امور حقوقی و اداری انجمن است.

ماده ۱۰ - شورای دبیران:

در دانشگاه‌هایی که حداقل ۵ انجمن علمی دانشجویی تشکیل شده باشد شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه با حضور دبیران کلیه انجمن‌های علمی دانشجویی تشکیل می‌شود.

تبصره: دانشکده‌هایی که حداقل ۳ انجمن علمی داشته باشند می‌توانند شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشکده را تشکیل دهند که وظایف شورای دبیران دانشگاه به جز بند دوم به آن تفویض می‌گردد.

ماده ۱۱ - یک نفر از اعضای شورای دبیران دانشکده به انتخاب ایشان به عنوان دبیر این شورا انتخاب می‌شود که به نمایندگی از این شورا در شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشگاه شرکت می‌کند.

تبصره: دبیر شورای دبیران هر دانشکده به تعداد انجمن‌های علمی آن دانشکده در شورای دبیران دانشگاه دارای حق رأی می‌باشد.

ماده ۱۲ - شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه از میان خود یک نفر را به عنوان دبیر شورا انتخاب می‌نمایند که براساس آینین نامه داخلی شورا فعالیت خواهد کرد.

ماده ۱۳ - دبیران شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاهها حداقل سالی یک بار به دعوت اداره کل امور فرهنگی وزارت علوم جهت بررسی مسائل، مشکلات عمومی انجمن‌ها، انتقال تجربیات و برنامه‌ریزی جهت طرحها و برنامه‌های مشترک تشکیل جلسه می‌دهند.

ماده ۱۴ - انجمن‌های علمی دانشجویی رشته‌های مشابه می‌توانند نسبت به تشکیل اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی آن رشته‌ها اقدام نمایند که ضوابط و شرایط تأسیس اتحادیه در چارچوب این آینین نامه و دستورالعمل تشکیل و فعالیت اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاهها تعیین خواهد شد.

ماده ۱۵ - وظایف شورای دبیران

۱. پیشنهاد و تصویب طرح‌های مشترک و هماهنگی در اجرای آن برنامه‌ها
۲. انتخاب نمایندگان شورای دیبران برای شرکت در کمیته حمایت و نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه
۳. معرفی یک نفر ناظر برای هیأت اجرایی انتخابات انجمن‌های علمی دانشجویی
۴. تصویب آیین‌نامه داخلی مشترک انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه و آیین‌نامه داخلی شورای دیبران در چارچوب آین آیین‌نامه
۵. ایجاد هماهنگی و رسیدگی به مسائل بین انجمن‌های علمی دانشجویی
۶. نظارت بر حسن عملکرد انجمن‌های علمی دانشجویی (امور مالی، حفظ و استفاده صحیح از اموال و تجهیزات، اجرای آیین‌نامه داخلی و ...) و ارائه گزارش به کمیته حمایت و نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه.

بخش سوم: ضوابط تشکیل و فعالیت انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی

ماده ۱۶ - برای تأسیس انجمن علمی دانشجویی، حداقل ۵ نفر از دانشجویان رشته ذیرپرست تقاضای خود را به معاون دانشجویی و فرهنگی دانشکده و در صورت نبود این پست در دانشکده آن را به معاون پژوهشی دانشکده ارائه می‌دهند. معاون دانشکده در صورت نبود انجمن در رشته مورد نظر، پس از مشورت با گروه آموزشی مربوطه موافقت خود را برای تأسیس انجمن اعلام و نسبت به فراخوان ثبت‌نام داوطلبان شورای مدیریت و برگزاری انتخابات اقدام می‌نماید.

تبصره ۱ - در صورت عدم وجود هر یک از معاونان فوق‌الذکر، به صلاح‌حدید رئیس دانشکده یکی از معاونان عهده‌دار وظایف خواهد شد.

تبصره ۲ - انتخابات در سطح دانشگاه و همزمان در کلیه دانشکده‌ها در آبان‌ماه هر سال برگزار می‌شود. معاونت دانشجویی و فرهنگی زمان دقیق برگزاری انتخابات را اعلام می‌کند.

ماده ۱۷ - معاون دانشکده صلاحیت نامزدها را بر طبق مقاد این آیین‌نامه بررسی و احرار و پس از اعلام اسمی نامزدها انتخابات را با اعلام قبلی برگزار می‌کند. نتایج آن طی صورت جلسه‌ای تنظیم و به مدیریت فرهنگی دانشگاه ارسال می‌شود.

تبصره ۱- فقط دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته مورد نظر حق رأی و حق داوطلبشدن را دارا می‌باشند.

تبصره ۲- نخستین شورای مدیریت منتخب حداقل ظرف مدت دو هفته پس از برگزاری انتخابات باید اساسنامه انجمن را تدوین و به مدیریت فرهنگی دانشگاه ارسال نماید.

ماده ۱۸- اداره امور فرهنگی پس از تأیید انتخابات و اساسنامه، انجمن را در لیست انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه ثبت و به دانشکده اعلام خواهد کرد. مدیر گروه آموزشی مربوط نسبت به صدور حکم اعضا شورای مدیریت برای مدت یک سال اقدام می‌نماید.

ماده ۱۹- شرایط داوطلبان عضویت در شورای مدیریت انجمن علمی دانشجویی به شرح ذیل می‌باشد:

الف- شرایط عمومی

۱. اشتغال به تحصیل در رشته مربوط

۲. عدم عضویت در شورای مرکزی دیگر تشكیل‌های دانشجویی اعم از صنفی، سیاسی، ورزشی و فرهنگی

تبصره: اعضای شورای مرکزی دیگر تشكیل‌ها در صورت استعفا یک ماه قبل از برگزاری انتخابات و پذیرش آن می‌توانند داوطلب عضویت در شورای مدیریت انجمن شوند.

۳- عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر.

۴- گذراندن حداقل یک نیمسال تحصیلی برای دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی

ب- شرایط اختصاصی

داوطلبان باید حداقل دارای یکی از شرایط ذیل باشند:

۱. معدل نیمسال گذشته داوطلب کمتر از میانگین معدل گروه در همان نیمسال نباشد.

۲. داشتن حداقل یک مقاله علمی چاپ شده (اعم از تألیف یا ترجمه) در نشریات دانشجویی، دانشگاهی و ...

تبصره: تأیید علمی بودن محتوای مقاله توسط مدیر گروه ذیربط انجام خواهد شد.

۳. اجرا یا همکاری در اجرای یک طرح پژوهشی به تأیید کارفرما یا مجری طرح

۴. تألیف یا همکاری در تألیف یا ترجمه کتاب

۵. داوطلب از دانشجویان استعدادهای درخشان و یا برگزیدگان المپیادها باشد.

ماده ۲۰ - مجوز برنامه‌ها و فعالیتهایی که در سطح دانشکده برگزار می‌شود توسط معاون دانشکده و در صورتی که در سطح دانشگاه برگزار شود توسط مدیر فرهنگی پس از تأیید معاون دانشکده و در صورتی که در سطح ملی یا فرادانشگاهی برگزار شود توسط کمیته حمایت و نظارت از انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه پس از تأیید مدیر فرهنگی صادر می‌شود.

ماده ۲۱ - فعالیتهای انجمن‌های علمی دانشجویی در چارچوب این آیین‌نامه و صرفاً در عرصه‌های علمی مجاز می‌باشند و هرگونه فعالیت صنفی، سیاسی و .... توسط انجمنها تخلف محسوب می‌شود.

ماده ۲۲ - میزان و نحوه حمایت مالی از طرح‌های مصوب انجمنهای علمی دانشجویی به تشخیص معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه می‌باشد.

ماده ۲۳ - یک ماه قبل از پایان مدت قانونی فعالیت شورای مدیریت انجمن، این شورا با تشکیل هیأت اجرایی انتخابات شامل یک نماینده از اعضای شورای مدیریت (با شرط عدم داوطلبی)، یک نماینده از نماینده شورای دیبران دانشگاه یا دانشکده و یک نماینده از طرف معاون دانشکده نسبت به برگزاری انتخابات دوره جدید اقدام و صورت‌تجلسه را برای معاون دانشکده ارسال خواهد کرد.

تبصره: در صورت داوطلب شدن تمام اعضای شورای مدیریت یکی از دانشجویان آن رشته را به عنوان نماینده در هیأت اجرایی انتخاب می‌کنند.

ماده ۲۴ - در صورت وجود هرگونه شکایت و یا اعتراض در کلیه مراحل انتخابات مدیر امور فرهنگی مرجع پیگیری می‌باشد.

تبصره: در صورت باقی‌ماندن اختلاف کمیته حمایت و نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه مرجع تصمیم‌گیری نهایی خواهد بود.

ماده ۲۵ - جهت تشکیل انجمن علمی دانشجویی بین رشته‌ای ۵ نفر از دانشجویان به عنوان هیأت مؤسس دلایل توجیهی، اساسنامه پیشنهادی و تقاضای خود را به معاون دانشکده ارائه و پس از تأیید ایشان برای تصمیم‌گیری برای کمیته نظارت و حمایت از

انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه ارسال می‌شود. در صورت موافقت کمیته با تشکیل انجمن علمی بین‌رشته‌ای مراتب به دانشکده اعلام و هیأت مؤسس نسبت به فراخوان عضویت در انجمن اقدام خواهد کرد.

ماده ۲۶ - پس از عضو گیری و تصویب نهایی اساسنامه در مجتمع عمومی، اعضای انجمن که شرایط عمومی و اختصاصی داوطلبان را دارا می‌باشند، می‌توانند داوطلب عضویت در شورای مدیریت انجمن شده و پس از تأیید نهایی صلاحیت توسط هیأت اجرایی، انتخابات برگزار خواهد شد.

تبصره ۱- فقط اعضای انجمن حق رأی و حق داوطلب‌شدن در انجمن مربوطه را دارند.

تبصره ۲- شرایط داوطلبان عضویت در انجمن علمی دانشجویی بین‌رشته‌ای باید در اساسنامه پیشنهادی اعلام شده باشد.

بخش چهارم: شورای حمایت و نظارت بر انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی

ماده ۲۶- برای حمایت از انجمن‌های علمی دانشجویی و نظارت بر آن‌ها در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، شورایی مرکب از معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم(رئیس شورا)، معاون پشتیبانی، حقوقی و امور مجلس وزارت علوم یا نماینده تام-الاختیار وی، ندیرکل دفتر امور فرهنگی(نائب رئیس)، مدیرکل دانشجویان داخل، دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی وزارت علوم، کارشناس مسئول امور انجمن‌ها و اتحادیه-های علمی دانشجویی، سه تن از دبیران اتحادیه‌ها به انتخاب شورای دبیران اتحادیه-های انجمن‌های علمی دانشجویی تشکیل می‌شود. دبیرخانه این کمیته در اداره کل امور فرهنگی معاونت فرهنگی و اجتماعی خواهد بود. وظایف این کمیته عبارتند از:

۱. سیاستگذاری و تعیین خط مشی‌های کلان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌های

کشور در چارچوب سیاست توسعه علمی و قانون برنامه.

۲. ارزیابی فعالیت‌ها و نظارت بر کمیته‌های نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌ها براساس گزارش‌های مستند و سایر روش‌ها.

۳. تعیین میزان و چگونگی حمایت مالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری از همایش‌های کشوری و نشست‌های علمی انجمن‌ها.

۴. اخذ تصمیم و ارائه پیشنهاد جهت تسهیل ارتباط بین انجمن‌های علمی دانشجویی با انجمن‌های علمی استادان و پژوهشگران و انجمن‌های علمی متناظر یا مشابه آن در کشورهای دیگر.

۵. تصویب دستورالعمل اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌های کشور و نظارت بر حسن اجرای آن.

ماده ۲۸ - هیأت موسس اتحادیه حداقل ۳ تن از نمایندگان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در یک رشته علمی معین می‌باشد که درخواست مجوز تأسیس و فعالیت را به شورای حمایت و نظارت بر انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی وزارت علوم(موضوع ماده ۲۷ این آئین نامه) ارائه می‌نماید. محتوای این درخواست مشتمل بر موارت ذیل است:

۱. تقاضای عضویت از نیمی از تشکل‌های علمی موجود آن رشته در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، به همراه نامه تأیید هر یک از انجمن‌ها که بر مبنای آن مدیر امور فرهنگی دانشگاه تأسیس و فعالیت آن انجمن را تسجیل کرده باشد.

۲. ارائه پیش‌نویس اساسنامه اتحادیه که به امضای تشکل‌های مقاضی عضو رسیده باشد.

ماده ۲۹ - شورای حمایت و نظارت پس از دریافت درخواست هیأت موسس و شورای مرکزی وقت اتحادیه حداکثر ظرف مدت ماه نسبت به بررسی آن اقدام می‌نماید و موافقت با تأسیس موقت یا دائمی یا دلایل مخالفت شورا را توسط دبیرخانه به اطلاع موسسان خواهد رساند.

ماده ۳۰ - تأسیس، شرایط انتخاب شوندگان، شورای مرکزی، انتخابات، تشکیلات و ارکان، اساسنامه و انحلال اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی در دستورالعمل مجازی که به تصویب شورای حمایت و نظارت بر انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری براساس این آئین نامه خواهد رسید، تعیین می‌شود.

ماده ۳۱ - به منظور حمایت و نظارت فعالیت‌های انجمن‌های علمی دانشجویی، کمیته‌ای در هر دانشگاه با همین عنوان با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۱. معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه (رئیس کمیته)
  ۲. مدیر کل امور فرهنگی دانشگاه (دبیر کمیته)
  ۳. مدیر کل امور پژوهشی دانشگاه
  ۴. مدیر کل امور آموزشی دانشگاه
۵. یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه به انتخاب رئیس دانشگاه
۶. دو نماینده از شورای دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه به انتخاب ایشان

تبصره ۱ - حکم اعضای کمیته توسط رئیس دانشگاه صادر می‌شود.

تبصره ۲ - در دانشگاه‌هایی که برای امور انجمن‌های علمی دانشجویی واحدی مستقل ایجاد شده باشد مسئول آن واحد بدون حق رأی در جلسات کمیته شرکت می‌کند.

تبصره ۳ - اعضای انتخابی کمیته برای مدت یک سال انتخاب می‌شوند.

ماده ۳۲ - وظایف کمیته حمایت و نظارت بر انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه به شرح ذیل است:

۱. نظارت بر حسن عملکرد انجمن‌های علمی در چارچوب قوانین و مقررات و رسیدگی به شکایات و تخلفات و حل اختلافات

تبصره ۱ - در صورتی که شورای مدیریت انجمن علمی یا شورای دبیران دانشگاه از اساسنامه انجمن تخلف نمایند، کمیته حمایت و نظارت برای بار اول به شورای مدیریت انجمن یا شورای دبیران تذکر شفاهی یا کتبی (حسب مورد) می‌دهد. در صورت تکرار تخلف برای بار دوم اخطار کتبی می‌دهد و در صورت تکرار و دریافت اخطار سوم، دبیر انجمن یا دبیر شورای دبیران باید به کمیته حمایت و نظارت دلایل اقدام خود را توضیح دهنده. در صورتی که انجمن یا شورای دبیران نتوانند کمیته را قانع نمایند کمیته به شرح ذیل درباره انجمن تصمیم خواهد گرفت:

الف - انحلال شورای مدیریت انجمن که در این صورت معاون دانشکده موظف است
ظرف مدت ۲ ماه انتخابات شورای مدیریت را برگزار نماید. (اعضای شورای مدیریت منحل شده نمی‌توانند نامزد انتخابات شوند).

ب) چنانچه تخلفی انضباطی متوجه شخص حقیقی از اعضای شورای مدیریت یا اعضای شورای دبیران باشد، به کمیته انضباطی معرفی خواهد شد.

تبصره ۲- مرجع تجدید نظر در آرای کمیته حمایت و نظارت شورای فرهنگی دانشگاه است.

۲. بروزی و تصویب برنامه‌های پیشنهادی انجمن‌های علمی دانشجویی که در سطح فرادانشگاهی، ملی یا بین‌المللی برگزار می‌گردد.

۳. سیاستگذاری و تعیین خط‌مشی‌های کلان انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه در چارچوب سیاست توسعه علمی کشور

۴. برنامه‌ریزی و هماهنگی مسائل بنیادی و مستمر انجمن‌های علمی دانشجویی (تسهیل ارتباطات با دیگر نهادهای جامعه، جلب حمایت‌های مالی، تشویق و تقدیر از انجمن‌های علمی فعال و طرح‌های برگزیده و ...)

۵. پیشنهاد برنامه و بودجه سالیانه انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه به ریاست دانشگاه

۶. پیشنهاد بودجه سالیانه انجمن‌های علمی به ریاست دانشگاه براساس برنامه‌های ارائه شده به مدیریت امور فرهنگی و برنامه مدون انجمنها.

این آئین‌نامه در ۳۲ ماده و ۲۱ تبصره در تاریخ ۱۳۸۶/۱۸/۹ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ ابلاغ به دانشگاهها قابل اجرا است.

دستورالعمل نحوه تهییه مدارک جهت اخذ فعالیت اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی • ارائه درخواست مجوز فعالیت اتحادیه

طبق مفاد آئین‌نامه اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی، هیأت موسس اتحادیه از ۳ تا ۷ نفر از دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی در یک گروه علمی معین می‌باشند، پس از تهییه پیش‌نویس اساسنامه اتحادیه، تقاضای خود را مبنی بر صدور مجوز فعالیت اتحادیه، با تکمیل و ارائه فرم شماره ۱ و سایر مدارک مورد نیاز به شرح ذیل، به شورای حمایت و نظارت بر اتحادیه‌ها اعلام می‌نمایند.

• جلب عضویت انجمن‌های علمی دانشجویی

طبق مفاد آئین نامه اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی، لازمه صدور مجوز فعالیت اتحادیه، عضویت حداقل نیمی از انجمن‌های علمی دانشجویی آن گروه علمی در اتحادیه است. به منظور احراز این شرط، لازم است انجمن‌های علمی دانشجویی متقاضی عضویت در اتحادیه پس از تکمیل فرم درخواست عضویت در اتحادیه(فرم شماره ۲)، نسبت به اخذ تأییدیه امضاء از سوی ریاست دانشگاه، دانشکده و یا گروه آموزشی مربوطه اقدام نمایند.

تذکر: درخواست‌های عضویت ارائه شده، می‌بایست شامل درخواست عضویت انجمن‌های علمی دانشجویی عضو هیأت موسس نیز بوده و امضاهای مربوطه با یکدیگر همخوانی داشته باشند.

• تأیید اساسنامه اتحادیه توسط اعضاء

انجمن‌های علمی دانشجویی متقاضی عضویت در اتحادیه، لازم است به منظور تأیید مفاد اساسنامه پیشنهادشده توسط هیأت موسس اتحادیه، نسبت به امضای تمامی صفحات اساسنامه اقدام نمایند. بدیهی است امضاهای ذیل اساسنامه باید با امضای دبیر انجمن علمی دانشجویی مربوطه در فرم شماره ۲، همخوانی داشته باشد.

بسمه تعالیٰ
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
معاونت فرهنگی و اجتماعی
شورای حمایت و نظرارت بر فعالیت اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی

فرم درخواست مجوز فعالیت اتحادیه انجمن‌های علمی دانشجویی (فرم شماره ۱)

شورای حمایت و نظارت بر فعالیت اتحادیه‌های انجمن‌های علمی دانشجویی
با اهدای سلام و احترام؛

بدینوسیله باستحضار می‌رساند دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی امضاکننده این
تفاضنامه به منظور تشکیل اتحادیه اتحادیه (نام).....
اتفاقاً مطابق مفاد آئین نامه مربوطه،
اقدام به تشکیل هیأت موسس اتحادیه نموده‌اند.

بدينوسيله تقاضای خود را مبنی بر صدور مجوز فعالیت این اتحادیه، به همراه مدارک بیوست، تقدیم آن شورای محترم می نماید.

ردیف	نام دبیر تشکل	نام تشکل	دانشگاه	امضاء
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				
۷				

مشخصات و آدرس نماینده هیأت موسس جهت پیگیری:

نام نام خانوادگی: ..... آدرس پستی: ..... شماره تلفن: ..... Email:

جشنواره ملی حرکت

دفتر امور فرهنگی وزارت علوم که سیاست‌گذار و پشتیبان انجمن‌ها و اتحادیه‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌های کشور می‌باشد با عنایت به تحولات مثبت و چشمگیر در این حوزه طی ۳ سال اخیر از جمله تحول و چesh کیفی و کمی در تعداد انجمن‌های علمی دانشجویی و طرحهای آنها اقدام به طراحی و پیاده‌سازی جشنواره ملی حرکت ویژه انجمن‌های علمی دانشجویی نموده است. که این جشنواره به صورت سالیانه برگزار می‌گردد.

این جشنواره که در نوع خود حرکتی بی‌نظیر محسوب می‌شود دارای اهدافی به شرح ذیل می‌باشد:

۱- نمایه‌سازی آثار، تولیدات و دستاوردهای ۲۲۱۴ واحد انجمن علمی دانشجویی
دانشگاه

۲- مدیریت دانش و منابع اطلاعاتی تولیدشده در انجمن‌های علمی دانشجویی
دانشگاه‌ها

۳- شناسایی، معرفی و تقدیر از انجمن‌های علمی دانشجویی برگزیده در حوزه‌های
ذیل‌الذکر

(۱) انجمن علمی دانشجویی برگزیده

(۲) انجمن علمی دانشجویی برگزیده در پژوهش

(۳) انجمن علمی دانشجویی برگزیده در نشریه علمی دانشجویی

(۴) انجمن علمی دانشجویی برگزیده در ترویج علم

(۵) انجمن علمی دانشجویی برگزیده در اختصار

(۶) انجمن علمی دانشجویی برگزیده در ابتکار و نوآوری

(۷) انجمن علمی دانشجویی برگزیده در کارآفرینی

(۸) انجمن علمی دانشجویی برگزیده در طراحی الگو

(۹) انجمن علمی دانشجویی برگزیده در فعالیت آموزشی

(۱۰) انجمن علمی دانشجویی برگزیده در تألیف و ترجمه کتاب

(۱۱) انجمن علمی دانشجویی برگزیده در مسابقه علمی دانشجویی

۱۲) انجمن علمی دانشجویی برگزیده افتخار آفرین

۱۳) انجمن علمی دانشجویی برگزیده در ارتباط با مراکز علمی و صنعتی

۱۴) دبیر و دبیر شورای دبیران برگزیده انجمن های علمی دانشجویی

۱۵) همکاران برگزیده انجمن های علمی دانشجویی (رئیس دانشگاه، مدیر امور فرهنگی، کارشناس و استاد مشاور)

۱۶) اتحادیه برگزیده انجمن های علمی دانشجویی

۴- رتبه بندی انجمن های علمی دانشجویی در سطح ملی

ضرورت برگزاری این جشنواره در دانشگاه های کشور از آنجایی مشاهده می شود که تعداد قابل ملاحظه ای برنامه در سطح مختلف دانشکده ای، دانشگاهی، استانی، ملی و بین المللی با مشارکت انجمن های علمی دانشجویی برگزار می گردد و طبعاً به رقابت کشانیدن این پتانسیل عظیم و نمایش اهم دستاوردهای این برنامه ها که در حوزه های آموزشی، پژوهشی، ترویجی، ارتباط با جامعه و صنعت و ... صورت می گیرد امری مبرهن می باشد. دفتر امور فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سال ۱۳۸۶ با طرح ایده نمایشگاهی از آثار و دستاوردهای انجمن های علمی دانشجویی آنرا تبدیل به اولین جشنواره ملی حرکت نمود که با همکاری و مشارکت دانشگاه تهران در اردیبهشت ماه سال جاری اولین دوره آن برگزار گردید. به علت استقبال بی نظیر انجمن های علمی دانشجویی دانشگاه های کشور از اولین جشنواره ملی حرکت و به دلیل نظر مساعد حوزه فرهنگی دانشگاهها (دبیران کل امور فرهنگی، کارشناسان، و دبیران، شورای هماهنگی انجمن های علمی دانشجویی) از برگزاری سالیانه آن دو میں جشنواره ملی حرکت در راستای برنامه دانشگاه تمدن ساز و به منظور نهادینه سازی ارتباط صنعت و دانشگاه، ایجاد فضای رقابتی میان انجمن های علمی دانشجویی هر ساله برگزار گردد.

۵. متفرقه

سند فرابخشی (ویژه)

تمهید شرایط حفظ و استفاده بهینه از نخبگان

(پیش‌نویس غیر قابل استناد - ویراست پنجم)

مقدمه:

- پیرو پیش‌بینی‌های مندرج درفصل سیزدهم برناه چهارم توسعه کشور مبنی بر تدوین اسناد بخشی فرابخشی(ویژه) و استانی و ابلاغیه شماره ۵۴۵۰۹/۱۰۱ مورخه ۲/۱۳۸۳ معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و ضمایم آن تدوین سند فرابخشی «تمهید شرایط حفظ و استفاده بهینه از نخبگان» به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری محول شده است.
- در تیرماه سال جاری مسئولیت تدوین سند مورد اشاره از سوی وزیر محترم علوم تحقیقات و فناوری به موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی محول گردید و این وسسه با مشارکت سازمانهای همکار (وزارت، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت صنایع، موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی) و دعوت از برخی از رؤسای محترم دانشگاه‌ها، مدیران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و اعضای هیات علمی صاحب نظر نسبت به تدوین پیش‌نویس حاضر اقدام نمود.

تعاریف:

- نخبه:

- در این سند منظور از نخبه، زن یا مردم ایرانی داخل یا خارج از کشور است که با اتکا به استعدادها و خلاقیت‌ها و یادگیری شخصی به مرتبه بالایی از دانش، هنر، تخصص، پدیدآورندگی، نواوری نایل آمده و قادر است در تغییر و توسعه جامعه ایرانی نقش موثر ایفا کند.

- استعدادهای درخشان (نخبه بالقوه)

- به فرد دارای هوش و خلاقیت بر جسته علمی، فنی و هنری اطلاق می‌شد که دارای قابلیت شخصی (ذهنی، روانی، عاطفی و ...) برای نیل به مرتبه بالایی از دانش و قابلیت‌های تخصصی است، به طوری که قادر می‌شود در تغییر و توسعه جامعه ایرانی نقش موثر ایفا کند.

- گروههای هدف:

گروههای هدف در این سند عبارتند از طیفهایی از جامعه ایرانی که کانون تجمع نخبگان بوده و احتمال ظهور نخبگان در این طیفها بیشتر است مانند استادان دانشگاه، پژوهشگران، مدیران بخشهای مختلف خدماتی، صنعتی و تولیدی، اعضای انجمن‌های علمی و فرهنگستان‌ها، صنعتگران و کارآفرینان، پزشکان، هنرمندان، نویسندها، دانشآموزان و دانشجویان دارای استعداد درخشان و ...

۲- بررسی وضع موجود:

الف- امکانات و قابلیت‌ها:

- وجود نهادها و سازوکارهای حمایت از نخبگان (۳۶ نهاد عمده شناسایی شده است).

- وجود متخصصین جوان و با انگیزه در کشور.

- قابلیت علمی دانشآموزان و دانشجویان ایرانی با توجه به موفقیت آنها در مسابقات علمی جهانی.

- وجود دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی قوی در سطح کشور.

- وجود مرکز پژوهشی در رشته‌های متنوع.

- وجود انجمن‌های علمی مختلف و افزایش آنها در سالهای اخیر (حدود یکصد و سی انجمن علمی).

- وجود انجمن‌های علمی دانشجویی و رشد چشمگیر آنها در سالهای اخیر.

- توسعه نسبی زیر ساختها ICT (طرح تکفا).

- ایجاد و توسعه فعالیت قطب‌های علمی در کشور (حدود یکصد قلب علمی در حال حاضر).

- وجود مجلات علمی در رشته‌های مختلف برای ارائه تولیدات علمی.

- رشد تولیدات علمی کشور در چهار سال گذشته.

- وجود مرکز رشد و پارکهای علم و فناوری در استانهای مختلف کشور (۳۲ مورد مرکز رشد «انکوباتور» و هشت مورد پارک علم و فناوری).

- وجود شرکتهای مشاوره‌ای و مهندسی برای ارائه خدمات علمی و فنی در داخل و خارج کشور.

- شکل گیری مراکز تحقیق و توسعه (R&D) در صنعت و وجود مراکز تحقیقات صنعتی در بخش غیر دولتی (۹۸۶ مرکز تحقیق و توسعه و ۲۰۰ مرکز تحقیقاتی غیر دولتی).
- باز تعریف اهداف و وظایف وزارت علوم، تحقیقات و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و اهمیت یافتن موضوع پژوهش، فناوری و فناوری اطلاعات در این دو وزارت.
- وجود ساز و کارهای نسبتاً مشارکتی و شورایی در مراکز علمی و دانشگاهی.
- وجود انباشتی نسبی از علم، تجربه و تخصص نیروی انسانی در سازمانهای اداری، تولیدی، اقتصادی و ...
- وجود عزم ملی و پیش‌بینی‌های لازم در برنامه چهارم توسعه برای حمایت از نخبگان (مواد ۱۰۴-۱۱۹-۱۰۷-۴۹-۴۴-۱۰۳-۱۳۰-۱۱۳-۴۰-۱۲۲-۴۵-۱۰۱-۹۹-۱۴۶-۱۴۸)
- بهره‌مندی از میراث غنی فرهنگ ملی و اسلامی مشتمل بر تکریم علم و عالمان و جایگاه رفیع فضیلت و دانایی.
- وجود نوع فرهنگی در عین وحدت ملی در کشور که مولد غنا و نوآوری است.
- وجود اسوه‌ها و الگوهای روشن نخبگی و فرهیختگی در اسلام و ایران.
- باور فرهنگی خانواده‌های ایرانی به ارزش علم و علم‌آموزی.
- وجود نهادها و ساز و کارهای پرورشی خاص استعدادهای درخشان در سطوح آموزش و پرورش و آموزش عالی.

ب- تنگناها و مسائل اساسی:

- وجود مقررات محدود کننده برای فعالیت‌های علمی و اقتصادی نخبگان.
- کم توجهی به ساز و کار و معیارهای شایسته‌سالاری در مدیریت‌ها.
- ضعف نگرش مدیریت‌ها در کاربرد روش‌های علمی و استفاده از نظرات کارشناسی.
- پایین‌بودن بودجه تحقیقات کشور.
- نبود ساز و کار مناسب برای استفاده از بودجه پژوهشی در بخش غیر دولتی.
- کمبود تشکلهای و انجمن‌های علمی پژوهشی.

- کمبود انعطاف در نظام اداری کشور.
- ضعف آزادی آکادمیک بویژه در حوزه علوم انسانی.
- ضعف ارتباط نخبگان با همدیگر و گروهی نبودن فعالیت علمی آنان.
- فقر اطلاعات و آمار منسجم در مورد کمیت و کیفیت نخبگان ایرانی.
- نبود باور جدی و سازوکارهای لازم برای بکارگیری یافته‌های پژوهشی در امور اجرایی.
- تصدی گری بیش از حد دولت در عرصه اقتصاد.
- پایین‌بودن سطح معیشتی نخبگان.
- بالابودن ضریب ریسک در فعالیت‌های نوآورانه و پژوهشی.
- نهادینه‌نشدن آزادیهای سیاسی و حقوق اساسی.
- وجود تحریم‌های بین‌المللی.
- حاکمیت ملاحظات سیاسی در مدیریت و اجراء.
- کمنگ‌شدن تعلق به هویت ملی در آموزش‌های رسمی و غیررسمی.
- کمبود اعتماد اجتماعی در بین نخبگان و جامعه.
- کمبود تسامح و تساهل، مدارا و انتقادپذیری.
- ضعف نهادهای مدنی در حوزه نخبگان.
- پایین‌بودن سطح امنیت اجتماعی.
- ضعف توجه دولت و ساختارهای رسمی به حفظ و ارتقای منزلت اجتماعی نخبگان.
- عدم جامعیت نظامهای پرورشی استعدادهای درخشان در سطوح آموزش و پرورش و آموزشی عالی.
- نارسایی و عدم جامعیت و استمرار در نظامهای حمایتی نخبگان (حمایتها عمدهاً جنبه تشویقی و موسمی دارد).
- حاکمیت نگرش مادی و دولتی در حمایت از نخبگان.
- کمبود ساز و کارهای لازم برای چرخش مغزها (استفاده از توان تخصصی نخبگان خارج از کشور).
- سیادت نظام اداری بر نظام علمی کشور.

چشم انداز آینده در صورت ادامه وضع موجود:

- استمرار عرضه محوری در نظام آموزش عالی (آزاد - دولتی) و بیکاری دانش - آموختگان در میان مدت (در بلند مدت بهبود شرایط کنونی تابع استمرار رشد اقتصادی و اصلاحات در نظام اقتصادی و بازار کار و نظام مدیریتی منابع انسانی کشور خواهد بود).
- کاهش تقاضا برای اعضای هیأت علمی در قاعده هرم (مرتبی - استادیار) و افزایش تقاضا برای نیروهای علمی برجسته و بروز کمودهای ناشی از ضعف سرمایه‌گذاری در زمینه نیروی انسانی برجسته.
- بروز آسیب‌های ناشی از وجود بازار کار پیش‌رفته بین‌المللی (شرایط جذب قوی) در عین دافعه‌های داخلی (عوامل رانش) در قلمرو بهره‌مندی کشور از نخبگان.
- بهبود اندک در وضعیت تحقیقات در کشور با توجه به عدم تحقق اهداف برنامه سوم در این زمینه به دلیل عدم آمادگی ساختارها، (دولتی بودن اکثر مراکز تحقیقاتی، اتکاء ساختار واحدهای تولیدی به درآمدهای نفتی، عدم احساس نیاز به نوآوری در عرضه کالاها و خدمات، ضعف گرایش مدیران به تحقیقات، در حاشیه ماندن مراکز تحقیقاتی و ...).
- پرنگ ترشدن چالشهای و شکاف‌های فرهنگی به دلیل عدم دستیابی به اجماع فرهنگی، ضعف زیرساختها برای توسعه فعالیت‌های فرهنگی و هنری، توسعه بازار غیررسمی کالاهای فرهنگی و استمرار دولتی‌شدن عرصه فرهنگ.
- استمرار محدودیت نخبگان در دست‌یابی به فرصت‌های اقتصادی چشمگیر به دلیل دولتی بودن اقتصاد، تغییر مداوم سیاستها و رویه‌ها، بالابودن ریسک فعالیت‌های نوآورانه، گسترده بودن بخش‌های غیررسمی اقتصاد و ... در میان مدت.
- بالابودن هزینه فعالیت سیاسی نخبگان، روند معیوب چرخش مدیران، ضعف احزاب و نهادهای مدنی و استمرار این وضعیت در میان مدت.
- استمرار رشد شاخص‌های کمی مربوط به فعالیت علمی، فنی، تخصصی نخبگان.
- استمرار تأثیرپذیری فعالیت نخبگان از فضای کلی سیاسی، فرهنگی، اجتماعی کشور و تحولات منطقه خاورمیانه و نگرانی‌های امنیتی موجود و در نتیجه کاهش مشارکت آنان.

- ۱۰- تداوم کم انگیزگی و برخورد محتاطانه نخبگان برای مشارکت در نظام مدیریت و فعالیتهای اجرایی.
- ۱۱- صنفی و علني شدن خواسته های جمعی نخبگان علمی، تخصصی و فرهنگی و افزایش تقاضا برای بهبود وضعیت متزلتی و معیشتی آنان.
- ۱۲- رشد بی وقفه آگاهی های عمومی و ایجاد محیط مناسب تر برای ایفای مسئولیت های اجتماعی نخبگان.
- ۱۳- توسعه شبکه های مجازی نخبگان و متخصصان و استمرار تعامل و فعالیت نخبگان در محیط های انتزاعی.
- ۱۴- استمرار رشد اندیشه ها و جریانات فکری ایدئولوژیک مختلف و ظهور انتظارات حداکثری از نهادهای علمی - تخصصی.
- ۱۵- بهبود فعالیت های حوزه سیاستگذاری علم، پژوهش و فناوری با توجه به باز تعریف وظایف و اهداف وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و تشکیل شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۱۶- رشد و توسعه زیر ساختهای فناوری و ارتباطات با توجه به تکمیل مراحل اجرایی طرح تکفا و طرح های مشابه.
- ۱۷- استمرار تحریم های بین المللی موثر بر فعالیت های علمی و فنی نخبگان در کوتاه مدت و میان مدت.
- ۱۸- استمرار موازی کاری، نارسایی و عدم جامعیت در نظامهای حمایتی نخبگان و نظامهای پژوهشی استعدادهای درخشان در کوتاه مدت و میان مدت.
- ۱۹- ادامه روند کاهش سرمایه های اجتماعی مانند اعتماد اجتماعی، مشارکت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی، عضویت و فعالیت های داوطلبانه در نهادهای مدنی، امیدواری اجتماعی و صنفی روحیه ملی و پیوندهای اجتماعی.

چالشها:

- ۱- تمایل به خروج بلند مدت از کشور و جریان مهاجرت مغزاها چه در سطح نخبگان جوان و بالقوه (مانند برگزیدگان المپیادهای علمی، دانشجویان دارای استعداد درخشان و ...) و چه در سطح نخبگان بالفعل.

- ۲ وجود موانع مربوط به مراوده‌ی فعال و تعامل سازنده با نخبگان ایرانی مقیم خارج از کشور به منظور بهره‌گیری از توانایی‌های آنها در جهت توسعه‌ی همه جانبه‌ی کشور و ارتقای مادی و معنوی جامعه‌ی ایرانی.
- ۳ ضعف برنامه‌های توسعه‌ی منابع انسانی به عنوان پیش شرط و پایه توسعه همه‌جانبه.
- ۴ مخاطرات مربوط به احساس بیگانگی در نخبگان و افزایش حاشیه‌گزینی، انزوا، سرخوردگی و روانشناسی قهر یا رفتار اپوزیسیونی در میان آنها.
- ۵ زمینه‌های نارضایتی اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی و تهدید ثبات و امنیت ملی به ویژه با توجه به وضعیت مخاطره‌آمیز جغرافیای سیاسی.
- ۶ مخاطرات مربوط به بحران مشروعیت سیاسی و افت اعتماد به حقانیت و عملکرد حکومت و نهادهای حکومتی (خطر «دبگری شدن» دولت برای جامعه).
- ۷ زمینه‌های به خطر افتادن امنیت و حاکمیت ملی و ایجاد زمینه برای مداخله قدرتهای بین‌المللی سلطه‌جو و طالب سیطره در سرنوشت سیاسی کشور.
- ۸ مخاطرات مربوط به شکاف میان دولت و نخبگان بیرون از آن و نگرانی‌های انسداد راههای گفتگو، تعامل و حل مسأله.
- ۹ وجود شکاف اعتماد بین نخبگان، جامعه و حکومت و انزوای نخبگان در صورت ادامه وضع موجود و امکان گسترشدن آن در میان مدت.
- ۱۰ وجود تنگناها و محدودیت‌ها برای ارتقای کیفیت دانشگاه و آموزش عالی به عنوان پشتونهای توسعه‌ی دانایی محور (باتوجه به نقش ویژه نخبگان علمی در آن).
- ۱۱ پایین‌بودن سهم کشور در تولیدات علم و فناوری.
- ۱۲ حرکت بر شتاب جهانی در زمینه اقتصاد و مدیریت دانش و فناوری اطلاعات و ضرورت همراهی کشور با این تحولات.
- ۱۳ چالشهای کیفیت و استاندارد در صنعت کشور و نقش نخبگان علمی و تخصصی در فعالیت‌های تحقیق و توسعه و نوآوری در آن.
- ۱۴ چالشهای نظام مدیریتی کشور از حیث شایسته‌گرایی و کارآمدی و افت شاخص‌های پایه‌ای در آن.
- ۱۵ موکول شدن توسعه‌ی دانایی محور به زمینه‌های مساعد خلاقیت، اکتشاف، ابتکار و توسعه‌ی سیستم ملی نوآوری.

- ۱۶- آسیب‌های ناشی از خروج متخصصین از کشور برای همراهی با بازارهای پر رقابت جهانی و مبادلات تعیین‌کننده آن برای بقا و توسعه.
- ۱۷- موانع موجود بر سر راه بهره‌وری از متخصصین و مشاغل فکری در تأیید ارزش افزوده به ویژه در اقتصاد دانش.
- ۱۸- افزایش شکاف موجود کشور با کشورهای در حال توسعه‌ی منطقه‌ای و جهانی در فرآیند توسعه همه جانبه و پایدار.
- ۱۹- نامساعدبودن ساختار اقتصادی کشور برای تحقق اقتصاد مبتنی بر دانش.
- ۲۰- مخاطرات مربوط به تبدیل فرصت‌های بالقوه‌ی موجود در فرآیندهای جهانی-شدن به تهدیدهای بالفعل و عدم بهره‌وری لازم از نخبگان برای استفاده از فرصت‌ها.
- ۲۱- مخاطرات مربوط به هویت ملی، خودباوری فرهنگی و همبستگی اجتماعی بویژه در میان جوانان و گسترش تهدید افرادی یأس و سرخوردگی آنان.

اهداف و جهت‌گیری‌ها

براساس تحلیل وضع موجود نخبگان در کشور و فاصله‌ی آن با وضع مطلوب در مقایسه با رهیافت‌ها و تجارب موفق جهانی و با توجه به چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی و سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه جمهوری اسلامی ایران که اسناد راهنما و پایه‌ی این سند فرابخشی تلقی می‌شود، اهداف و جهت‌گیری‌های مشروح زیر در تمهید شرایط حفظ و استفاده بهینه از نخبگان و به منظور فراهم آمدن حداکثر مطلوبیت برای آنان تعریف می‌شوند. اهداف کمی بر مبنای تحلیل این اهداف و جهت‌گیری‌ها و الزامات عملیاتی آنها در چارچوب منابع قابل تخصیص و اولویت‌های موجود بخشهای تعیین می‌شوند.

ردیف	اهداف آرمانی ^۱	اهداف کیفی	جهتگیری ها
۱	برخوداری از دانش پیشرفت، توسعه علم و فناوری بر سهم بزرتر منابع انسانی و سرمایه اقتصادی در تولید ملی، اجتماعی در تولید ملی، اقتصاد منتهی و فناوری ایجاد ارزش افزوده ملی، اهتمام به ارتقای کیفیت تقویت نهضت ترقیاتی و ترویج پژوهش (۹)	از راهنمایی پژوهشی ملی به افزایش پژوهشی ملی و سرمایه انسانی و فناوری ایجاد ارزش افزوده ملی، اهتمام به ارتقای کیفیت تقویت نهضت ترقیاتی و ترویج پژوهش (۹)	۷ توسعه طرقی های جدید پژوهشی برای طبیعت و فعالیت اسعادآهای علمی نجگران علمی، ۷ افزایش اختصار عمومی و مشارکت جویی در نجگران و توسعه سرمایه انسانی ایام برای فعالیت آنها، ۷ نهادینه کردن سازوکارهای لازم برای توسعه اسناد آهای کیفیت ۷ توسعه طرقی های جدید پژوهشی ملی، اهتمام به ارتقای کیفیت تقویت نهضت ترقیاتی و ترویج پژوهش (۹) ۷ توسعه طرقی های جدید علمی و تقویت استقلال دانشگاهی، ۷ نهادینه سازی آزادی علمی و تقویت اسناد آهای کیفیت ۷ توسعه طرقی های جدید علمی و شبكه سازی میانله اطلاعات و انتقال دانش، کملاش برای دستیاری به مزاهی دانش و پژوهشی آن،

^۱- اهداف آرمانی در این سند از چشم انداز جمهوری اسلامی ایران را ق ۴۰ هجری شمسی و اهداف کیفی از سیاست های کلی برنامه چهار تosome جمهوری اسلامی ایران برگرفته است. شماره های در شده حروفی به بنهای چشم انداز و شماره های عددي به رده های اشاره دارد که در سیاست های کلی برنامه چهار تosome آنده است.

کافراش تنشی انجمن های علمی و کانونهای تفکر در نظام تصمیم‌گیری و برنامه ریزی، کتابلاس برای نیل به جایگاه مناسب علمی کشور از طریق تقویت ذهن ساختهای علمی و سرمایه‌گذاری و پژوهه در علوم و تحقیقات.	کافراش تنشی انجمن های علمی و کانونهای تفکر در نظام مقرات زدایی از فعالیت‌های مربوط به سرمایه‌گذاری در علم، فناوری، پژوهش و تأثیرگذاری علم و فناوری.	کافراش تنشی انجمن های علمی و کانونهای تفکر در نظام کنتورت نهادهای آینده‌گر در جوزه علم و فناوری که شکل و تقویت نهادهای ارزیابی علم و فناوری
کتوسمه نهادها و سازوکارهای تنشی اگر واپسیستگاری علم و فناوری، که بجهود و خصیت درآمدی و اقتصادی نخبگان کروسمه نظام‌های تسبیتی موارد برای تنشی این رسانی، رضایت و خود شکرکنی نهادگان	نهادگان نهادگان	نهادگان
که به وجود آورد سازوکارهای حمایتی و زمینه‌ای کافی برای فعالیت نهادگان موجود در پیش خصوصی و غیر دولتی، کنتورت روند اعتمادسازی بین نخبگان، جامعه و حکومت و در اشیه فرارادن رویدادهای بدینسانه به نخبگان.		۲

<p>کنفدرات جاذبه‌های اجتماعی و شغلی در کشور و کاهش دافعه‌های موجود از طریق فعالیت‌های فرهنگی، ایجاد زیستگاه‌ها و تدوین قوانین حاکمی، اسفار نظام آماری و اطلاعاتی کارآمد در ارتباط با نخبگان و مشاغل تخصصی، اسفار نظام فراگیر شناسایی و پژوهش استعدادهای درخششان (نخبگان بالقوه)</p>	<p>تفویت هدایت اسلامی و ایرانی ایرانیان خارج از کشور، کمک به توسعه زبان فارسی در میان آنان، حمایت از حقوق آنان و تسهیل مشارکت آنان در توسعه‌ی ملی (۳۳) هماییت از حقوق ایرانیان خارج از کشور و تسهیل مشارکت آنان در توسعه‌ی ملی (۳۴) معرفی فرهنگی غنی و خود و مقدس ایرانی و تقویت هدایت اسلامی و ایرانی (۲۰ و ۲۳) تقویت امپیت و اقدار ملی با تأکید بر رشد علمی و فناوری مشارکت و ثبات سیاسی (۳۵) اسعاده‌ای درخششان، کرسی‌نشیق شدن نخبگان ملی موفق در عرصه‌ی جهانی برای جوانان</p>
<p>۲۳۷</p>	<p>۳</p>

<p>ابری و تقویت هوت می آین. کلیپ صهارک نیگان در زمینهای و موسسات و بروزهای ایشانی.</p> <p>که تقویت روید چرخش مفرها در قالب برآندهای ارشادی، هدفمند، حمایت و تشویق از اینطارات علمی بینالالی، ایجاد شبکهای علمی سهولت در رفت و آمد، اجرای بروزهای برآندهای منظرک و ...</p> <p>که برخوراد فعال حکومت با زندهای جهانی شدن داشت، فرهنگ، سیاست و اقتصاد، که همارکت نیگان ایرانی دانل و خارج در جذب منابع و معدنوف کردن جریان داشت و سرمایه به کشور.</p>
--

اهداف جمی مربوطه با بوسیله حرفیب برای جیری محققان

ردیف	عنوان شاخص‌های کمی	وادعیت شاخص در سال پایه (۱۳۸۶)	وادعیت شاخص در سال ۱۳۸۸	درصد رشد سالانه	درصد و شد سالانه														
۱	سهم شاغلان داران تحصیلات دانشگاهی تعداد شاغلین دارای تحصیلات دانشگاهی به تعداد کل شاغلین	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	
۲	نرخ رشد مرآکر تحقیق و توسعه پژوهش دولتی																		
۳	نرخ رشد مرآکر تحقیق و توسعه پژوهش غیر دولتی																		
۴	نرخ رشد مرآکر تحقیق و توسعه پژوهش غیر دولتی سال زیال																		
۵	نسبت فرصت‌های مطالعاتی خارج از کشور به کل اعضا هیأت علمی	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	
۶	تعداد فرصت‌های مطالعاتی اعطای شده به استادان خارجی در داخل کشور	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	
۷	تعداد کل فرصت‌های مطالعاتی داده شده به مرآکر پژوهشی و دانشگاهها به تعداد کل پژوهشگران شاغل در این مرآکر	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	
۸	نرخ رشد انجمن‌های علمی تحقیقات از تولید ناخالص داخلی																		
۹	نرخ رشد انجمن‌های علمی																		
۱۰	نرخ رشد انجمن‌های علمی تأسیس شده	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	ردصد	
۱۱	تعداد قطب‌های علمی تأسیس شده	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	
۱۲	تعداد پژوهشگران در یک میلیون نفر جمعیت	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	

۱۳	درصد اعبارات تحقیق و توسعه از کل اعبارات صنعت و معدن	درصد
۱۴	سهم مراکر تحقیق و توسعه پژوهش غیر دولتی به کل مراکر تحقیق و توسعه	درصد
۱۵	سرانه بودجه پژوهشی	ریال
۱۶	نسبت عواین کاریابی منشر شده به یک میلیون نفر	تعداد
۱۷	سرانه مقلات علمی - پژوهشی منتشر شده در نشریات علمی داخل کشور	تعداد
۱۸	به ارزی پذیر عضو هیأت علمی	تعداد
۱۹	تعادل اخراج و اکتساب ثابت شده	ریال
۲۰	سرانه بودجه پژوهشی اینشحوبیان استعداد درخشان	ریال
۲۱	نسبت استادان خارجی مشغول به در تدریس در داخل کشور به کل اعضای هیأت علمی	تعداد
۲۲	تعادل بروزهای پژوهشی مشترک که بین امدادی	تعداد
۲۳	تعادل بروزهای مشترک که صفت داشته باشد	تعداد
۲۴	نسبت اینشحوبیان موفق به اخذ نشن ها و جواز های علمی و تخصصی در داخل و خارج از کشور به کل اینشحوبیان	درصد
۲۵	تعادل مقلات پژوهشی در مجالات علمی بین امدادی به ازی یک نظر	تعداد

عنوان	عنوان	عنوان	عنوان
۲۶- تعداد پژوهاهای مشترک آموزشی با خارج از کشور	۲۷- تعداد پژوهاهای علمی با توجه به تعداد دانشجویان در مراتب مختلف	۲۸- نرخ رشد هایات علمی با توجه به تعداد دانشجویان دکتری کل دانشجویان	۲۹- نسبت دانشجویان دکتری به کل دانشجویان
درصد	درصد	درصد	درصد
۳۰- سهم بودجه آموزش عالی به کل بودجه کشور	۳۱- نرخ رشد بودجه پژوهشی کشور	۳۲- سهم بودجه آموزش عالی از بودجه بخش امور اجتماعی	۳۳- نرخ رشد حقوق و دستمزد انسانی هیأت علمی به قيمت ثابت
درصد	درصد	درصد	درصد
۳۴- سهم بودجه خارج از شمال دانشگاهها از کل بودجه دانشگاهها	۳۵- سرانه بودجه رفاهی اعضاي هیأت علمی کل بودجه امور رفاهی آموزش عالي	۳۶- نرخ رشد بودجه حمایت از زنجیرگان کارآورین و منتفعگان	۳۷- نرخ رشد بودجه حمایت از قوه مسلح و وزاري
ريل	ريل	درصد	درصد
۳۸- نرخ رشد بودجه حمایت از هنرمندان بر جسته	۳۹- تعداد موکر (رشد آنکوپا تونوها)	۴۰- تعداد پژوهاهای علم و فناوري	۴۱- تعداد پژوهاهای علم و فناوري
درصد	تعداد	تعداد	تعداد

۴۱	نخ رشد طرح های شرک-تندیده در جشنواره خوارزمی	درصد
۴۲	نخ رشد طرح های شرک-تندیده در جشنواره ازای	درصد
۴۳	نخ رشد طرح های شرک-تندیده در جشنواره جوان خوارزمی	درصد
۴۴	نخ رشد شرکت های مشاوره ای و خدمات فنی همینه‌سی	درصد
۴۵	تعادل شیوه های مجازی علمی - تخصصی مربوط به نخبگان ایرانی	تعادل
۴۶	نسبت مدیران دولتی دارای تحصیلات داشتگاهی به کل مدیران دولتی	درصد
۴۷	نسبت مدیران پنهان غیردولتی دارای تحصیلات داشتگاهی به کل مدیران	درصد
	غیر دولتی	

* ارقام رشد اعبارات با نزد ثابت (اکسر میزان توزم) محاسبه می شود

سیاست‌های اجرایی

- توسعه زیر ساختها و ظرفیت‌های علمی و فنی
- ایجاد دانشگاه‌ها و مراکز علمی پیشرفته و کانونهای تفکر
- تقویت و توسعه قطب‌های علمی
- توسعه مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری
- تقویت و توسعه انجمن‌های علمی
- توسعه کمی و کیفی واحدهای پژوهشی و R&D در دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های تولیدی و خدماتی.
- توسعه شبکه‌های اطلاع‌رسانی علمی و فرهنگی.
- تمهید زیر ساختهای تربیجی و آموزشی برای استقرار نظام ملی نوآوری.
- تأسیس نهادهای پیشرو برای استقرار نظام ملی نوآوری.
- ایجاد ساز و کار مصرف بهینه بودجه‌های تحقیقاتی و افزایش اختیارات مالی پژوهشگران.
- سرمایه‌گذاری ویژه برای جلب همکاری نخبگان در قلمرو و فناوری‌های برتر.
- مشارکت نخبگان در تدوین برنامه‌های تولید، انتقال، جذب، اشاعه و مستندسازی فناوری.
- طراحی و پیاده‌سازی سامانه اطلاعاتی نخبگان کشور و حمایت از تولید و انتقال آمار و اطلاعات به هنگام در مورد نخبگان و متخصصان.
- حمایت از تأسیس شعب دانشگاه‌های خارجی طبق ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- تقویت حوزه نشر به ویژه انتشارات دانشگاهی و علمی.
- ۲- ایجاد محیط مناسب اجتماعی و فرهنگی برای بهره‌برداری بهینه از نخبگان
  - نظام مند، کیفی و فراگیرشدن سازوکارهای انتخاب، تکريم و بزرگداشت نخبگان.
  - تقویت روند حرفه‌ای گرایی و صنفی گرایی در فعالیت‌های علمی، فنی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی نخبگان.
  - تعیین ساز و کارهای اجرایی لازم جهت بهبود سرمایه اجتماعی نخبگان
  - تدوین نظام پیشگیری از بحران‌های منزلتی و حفظ و ارتقای منزلت اجتماعی گروه‌های مختلف مردم با تاکید بر منزلت نخبگان.

- پرهیز از سیاست زدگی در محیط‌های علمی و فنی.
- ارتقای امنیت اجتماعی و ایجاد محیط حقوقی مناسب
- کمک به تعمیق پیوندهای فرهنگی و خانوادگی متخصصان مهاجر ایرانی با داخل کشور.
- وضع تسهیلات خاص برای حل مشکلات نظام وظیفه و ادامه تحصیل نخبگان و فرزندان آنها.
- در حاشیه قراردادن افراد، مراکز و دیدگاه‌هایی که نسبت به نخبگان با بی‌اعتمادی و بدینبی می‌نگردند.
- حمایت از مشارکت نخبگان در برنامه‌های توسعه محلی و استانی و استفاده از توان نخبگان محلی.
- پیش‌بینی ساختارهای اجرایی و مقررات لازم برای استقرار کامل نظام جامع حقوق مالکیت فکری.
- تهییه لایحه امنیت شغلی اصحاب فرهنگ و هنر و استقرار نظام صنفی بخش فرهنگ.
- اولویت‌بخشی به فعالیت‌های فکری، برنامه‌ریزی و طراحی در مقابل فعالیت‌های اجرایی.
- ارتقای ظرفیت‌های اداری و مدیریتی و توسعه ساختارها
- ایجاد جایگاه مناسب برای نخبگان در مدیریت منابع انسانی کشور.
- ترویج مشارکت در برنامه‌های توسعه به عنوان یک ارزش ملی.
- ترغیب جامعه و دولت به مصرف علم و کاربرد یافته‌های پژوهشی.
- تعبیه الزامات مدیریتی و قانونی برای مشارکت بیشتر نخبگان در طرح‌های عمرانی و صنعتی.
- حمایت از تعامل منسجم، پایدار و مداوم مراکز علمی و دانشگاهی با بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و دفاعی کشور.
- حمایت مالی ویژه دولت از مؤسسات و شرکت‌های مشاوره‌ای و مهندسی که در زمینه انتقال فناوری‌های برتر و نو، بهبود نظام مدیریت، نوآوری و ابداع فعالیت دارند.
- روشن نمودن آینده شغلی و ضوابط استخدام و بکارگیری نخبگان.
- استقرار نظام ویژه ارتقاء شغلی نخبگان.

- بازبینی مقررات اداری در جهت توسعه اعتماد به نیروی انسانی متخصص.
- تقویت ثبات در سیاست‌ها، مقررات و رویه‌های موجود در حوزه‌های اداری و اقتصادی.
- پیشبرد برنامه تحول اداری در جهت بالابدن توان جذب نخبگان در نظام اداری و اصلاح مقررات محدود کننده.
- بهره‌مندی قوای مقنه، مجریه و قضائیه از کانونها و کمیته‌های تخصصی نخبگان و ساماندهی نظام مشاوره در کنار مراکز عالی سیاستگذاری.
- تسهیل روند ثبت و صدور مجوز تأسیس انجمن‌های علمی NGO و شرکت‌های مشاوره‌ای و موسسات پژوهشی و فرهنگی-هنری غیر دولتی.
- اصلاح، ساده‌سازی و پیش‌بینی قوانین، مقررات و ساختارهای اجرایی و پژه برای دانشگاه‌های کشور.
- تجزیه و تحلیل و باز طراحی مشاغل دولتی با رویکرد جذب متخصصین و نخبگان.
- قابلیت جایگزینی مهارت، تخصص و تحصیلات با سابقه کار در استخدام و ارتقاء.

۵- توسعه همکاری‌های بین‌المللی و زمینه‌سازی برای چرخش مغزها

- تقویت همه‌جانبه رایزنی‌های علمی ایران در خارج از کشور.
- شناسایی، کشف و استفاده بهینه از امکانات بین‌المللی موجود برای جلب مشارکت نخبگان مانند طرح Tokten و برنامه عمران سازمان ملل (UNDP).
- توسعه زیرساختهای ارتباطی و ایجاد شبکه‌هایی برای مبادله اطلاعات بین متخصصان و نخبگان ایرانی در سراسر جهان.
- تشویق انجام پروژه‌های علمی مشترک بین نخبگان ایرانی داخل و خارج کشور.
- ایجاد نوع بیشتر کمی و کیفی در فرصت‌های مطالعاتی خارج از کشور.
- بازنگری قوانین حوزه‌های آموزشی، پژوهشی و تولیدی در جهت بین‌المللی کردن این دسته از فعالیت‌ها.
- پرداخت یارانه و تسهیلات برای توسعه رفت و آمد نخبگان.
- تقویت و ارتقاء تشکیلاتی سازمان متولی جذب نخبگان در وزارت امور خارجه و تاسیس دفاتر جذب نخبگان در سفارتخانه‌ها.

- توسعه کمی و کیفی مراکز ایران‌شناسی در خارج از کشور با همیاری نخبگان ایرانی مقیم خارج از کشور.
- اعطای بورس تحقیقات ایران‌شناسی به نخبگان.
- حمایت مالی و قانونی از ورود بخش خصوصی و تعاونی به بازارهای بین‌المللی در قلمرو دانش و فناوری.
- عقد موافقت‌نامه‌های فرهنگی منطقه‌ای، قاره‌ای و بین‌المللی به منظور پیشبرد گفتگوی تمدنها و معرفی جلوه‌های فرهنگی، هنری و ادبی ایران.
- توسعه حضور و عضویت در مجتمع علمی و تخصصی بین‌المللی.
- ۶- حمایت مالی و اقتصادی از نخبگان**
  - پرداخت یارانه و وام کم‌بهره و تسهیلات توسط دولت و نظام بانکی کشور به پژوهشگران برای تبدیل ایده به محصول.
  - جلب مشارکت نخبگان در پروژه‌های ملی اولویت دار.
  - حمایت از تاسیس شرکت‌های خدمات مشاوره‌ای توسط ایرانیان متخصص مقیم خارج از کشور.
  - معافیت فعالیت علمی (آموزش، پژوهش، مشاوره) از پرداخت مالیت و عوارض.
  - اعطای بورس تحقیقاتی به نخبگان توسط صنایع و دستگاه‌های اجرایی.
  - ایجاد تسهیلات قانونی و مدیریتی برای نخبگان فاقد مدارک رسمی از جمله هنرمندان برجسته، پژوهشگران و نویسندهای آزاد، خلاقان و کارآفرینان.
  - سرمایه‌گذاری مشترک دولت با بنگاه‌های غیر دولتی در زمینه ایجاد و توسعه نهادهای تخصصی و صنایع نوین.
  - ایجاد تمهیدات لازم برای مشارکت سه جانبه شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی، دولت و دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی در زمینه توسعه فناوری‌های پیشرفته.
  - تأمین و پرداخت بخشی از هزینه‌های ثبت جواز امتیاز علمی (patent) در سطح بین‌المللی و خرید جوازه‌ای امتیاز علمی ثبت شده داخلی توسط تولیدکنندگان.
  - ایجاد تسهیلات برای تأمین و توسعه صندوقهای غیر دولتی پژوهش و فناوری.
  - تدوین نظام ارزش‌گذاری و مبادله محصولات نامشهود دانایی محور.
  - اعطای تسهیلات به شرکت‌های تعاونی تاسیس شده توسط نخبگان.
  - برقراری بیمه بیکاری اصحاب فرهنگ، هنر و مطبوعات و سایر نخبگان.

- کاهش مالیات بر درآمد اعضای هیأت علمی، پژوهشگران و موسسات پژوهشی.
- کاهش مالیات بر تولید محصولات نوآورانه.
- کاهش مالیات بر مصرف قابل اعمال بر محصولات فرهنگی، علمی و تجهیزات نخبگان.
- اولویت دادن به نخبگان در نظام تسهیلات اعتباری.
- اعطای تسهیلات به نخبگان برای ورود به بازارهای منطقه‌ای.
- ۷- توسعه نظام‌های شناسایی و پرورش استعدادی درخشنان
- استقرار نظام مشاوره فرآگیر در مدارس و دانشگاه‌ها به منظور شناسایی و هدایت تحصیلی استعدادهای درخشنان.
- توسعه پژوهش در زمینه استانداردسازی آزمونهای استعداد سنجی متناسب با شرایط کشور.
- تدوین نظام سیاستگذاری و مدیریت امور مربوط به استعدادهای درخشنان.
- حمایت مالی و قانونی از تاسیس و توسعه باشگاه‌های غیر دولتی استعدادهای درخشنان
- استقرار نظام تربیتی مناسب برای استعدادهای درخشنان در مناطق محروم و دورافتاده.
- استقرار نظام پرورش خاص برای رشد استعدادها و خلاقیت‌ها در نظام آموزش عالی کشور در علوم بنیادی و کاربردی.
- هدایت استعدادهای درخشنان به سمت اولویت‌های راهبردی کشور در زمینه علوم، تحقیقات و فناوری.
- توسعه نظام‌های برنامه‌ریزی برای شناسایی و حمایت از شکوفایی استعدادهای درخشنان.
- استقرار نظام اطلاعات ملی استعدادهای درخشنان.

دستورالعمل نحوه انتخاب استاد نمونه

ماده ۱: انتخاب و معرفی حائزین شرایط استاد نمونه

تبصره - دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی کشور که از این پس در این دستورالعمل « مؤسسه » نامیده می شود، بر اساس این دستورالعمل صورت می گیرد.

تبصره - منظور از استاد نمونه در این دستورالعمل اعضای هیأت علمی آموزشی و پژوهشی در مراتب مختلف علمی است.

ماده ۲: مؤسسه می تواند هرساله براساس ضوابط این دستورالعمل با تکمیل و ارسال پرسشنامه پیوست نسبت به معرفی استاد یا استادان نمونه حداکثر تا پایان دی ماه هر سال به وزارت فرهنگ و آموزش عالی اقدام نماید.

تبصره ۱ - به پیشنهادهایی که بعداز این تاریخ رسیده وبا مدارک و مستندات لازم را به همراه نداشته باشد ترتیب اثر داده نخواهد شد و رسیدگی به این گونه موارد برای سال بعد نیز موکول به دریافت پیشنهاد مجدد خواهد بود.

تبصره ۲ - شرکت مجدد کسانی که انتخاب نمی شوند در سالهای بعد بلامانع است.

ماده ۳ - استاد نمونه باید از میان اعضای هیأت علمی رسمی قطعی شاغل و تمام وقت (آموزشی و پژوهشی) متعدد که حسن سلوک در محیط آموزشی و تأثیر مثبت علمی و اخلاقی در دانشجویان دارند وحداقل ۱۴۰ امتیاز را بر اساس جدول مندرج در صفحه ۸ فرم پیوست کسب می نمایند انتخاب گردد.

تبصره - استادی نمونه باید حداقل ۵ سال خدمت آموزشی یا پژوهشی در موسسه داشته باشد.

ماده ۴ - دانشگاهها می توانند به ازای هر ۱۵ نفر عضو هیأت علمی حداکثر یک نفر را معرفی کنند.

تبصره: دانشگاه می تواند طی مراسمی از استادان نمونه معرفی شده خود تجلیل به عمل آورد.

ماده ۵ - مراحل اجرائی انتخاب و معرفی واجدین شرایط در مؤسسه به شرح زیر است:

۱- پرسشنامه مربوط توسط دانشکده برای واجدین شرایط ارسال می گردد تا پس از تکمیل به همراه مدارک و مستندات مورد نیاز به شورای دانشکده یا مؤسسه متبع ارسال دارند.

۵-۲-شورای دانشکده یا مؤسسه، پس از تأیید واجد شرایط بودن عضو، پرونده را با اعلام نظر موافق به مرجع موضوع بند ۵-۳ ارسال می کند.

۵-۳-درخواستهای رسیده از دانشگاهها یا مؤسسات وابسته در جلسات هیأت رئیسه دانشگاه یا شورای مؤسسه پژوهشی و یا کمیته تخصصی منتخب آنها مورد بررسی قرار گرفته و پرونده فرد یا پرونده‌های افراد انتخاب شده، به همراه کلیه مدارک و مستندات و تکمیل قسمت مربوطه پرسشنامه و درج امتیاز کسب شده هر یک از افراد (مؤسستایی که دو عضو هیأت علمی نمونه یا بیشتر دارند) با امضای رئیس مؤسسه به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ارسال می گردد.

۴-ماده ۶: به پرونده‌های رسیده از مؤسسات در کمیسیون بررسی (موضوع ماده ۴ دستور العمل اجرایی آیین نامه اعطای نشان‌های دولتی موضوع بخشنامه شماره ۳۷۲/۷۳/۱۵ مورخ ۱۰/۱/۱۳۷۰) رسیدگی خواهد شد.

۷-کمیسیون موظف است بر اساس برنامه زمانی مشخص، نسبت به رسیدگی به تقاضاها و انتخاب و معرفی اعضای هیأت علمی نمونه به وزیر فرهنگ و آموزش عالی به منظور تجلیل و قدردانی از آنان در روز ۱۲ اردیبهشت ماه (روز معلم) حداکثر تا پایان اسفند ماه هر سال اقدام نماید.

دستورالعمل اجرایی آیین نامه اعطای نشان های دولتی در موارد مربوط به وزارت فرهنگ و آموزش عالی

ماده ۱: در جهت اجرای آیین نامه اعطای نشان های دولتی مصوب هیأت وزیران (موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۳۳۴/ت ۳۳۵ ه مورخ ۱۳۶۹/۸/۳۰) انتخاب و معرفی هائزین شرایط دریافت نشان در فرهنگستان ها، دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی کشور، که از این پس در این آیین نامه مؤسسه نامیده میشوند بر اساس این دستورالعمل صورت می گیرد.

ماده ۲: مؤسسه می تواند همه ساله خصوصاً این دستورالعمل از طریق تکمیل و ارسال فرم پیوست نسبت به معرفی افرادی که بر حسب مورد یکی از شرایط مذکور در ماده ۷ الی ۱۸ تصویب نامه مربوط را داشته باشند، حداکثر تا پایان بهمن ماه هر سال به وزارت فرهنگ و آموزش عالی اقدام کند.

تبصره ۱ - پیشنهادهایی که بعد از این تاریخ رسیده و یا مدارک و مستندات لازم را به همراه نداشته باشد، ترتیب اثر داده نخواهد شد و رسیدگی به اینگونه موارد برای سال بعد نیز موکول به دریافت پیشنهاد مجدد خواهد بود.
تبصره ۲ - شرکت مجدد کسانی که در انتخاب برنده می شوند در سال های بعد بالامانع است.

ماده ۳: مراحل اجرایی انتخاب و معرفی واجدین شرایط مؤسسه به شرح زیر است:
۱-۳ هر یک از کاندیداها لازم است فرم مربوط را تکمیل و به همراه مدارک و مستندات لازم، به شورای دانشکده یا مؤسسه متوجه ارسال دارند.
۲-۳ شورای دانشکده یا مؤسسه پس از تأیید واجد شرایط بودن کاندیدا پرونده را با اعلام نظر موافق به مرجع موضوع بند ۳-۳ ارسال می کند.

۳-۳ در خواستهای رسیده از دانشکده ها یا مؤسسات وابسته در جلسه شورای مؤسسه یا کمیته تخصصی منتخب شورای مؤسسه مورد بررسی قرار گرفته و پرونده های منتخبین به همراه کلیه مدارک و مستندات و تکمیل قسمت مربوط فرم، با ذکر ترتیب اولویت با امضای رئیس مؤسسه به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ارسال می گردد.

ماده ۴: برای رسیدگی به پرونده های رسیده از مؤسسات، بررسی و پیشنهاد اعطای نشان، متشکل از اعضای زیر در وزارت فرهنگ و آموزش عالی تشکیل می گردد:

۱-۴- معاونین آموزشی و پژوهشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی

۲-۴- یکی از اعضای هر یک از فرهنگستانها به انتخاب و معرفی رئیس

فرهنگستان مربوط

۳-۴- چهار نفر عضو هیات علمی آموزشی و پژوهشی به انتخاب وزیر فرهنگ و آموزش عالی

تبصره ۱- کمیسیون عندالاقتضاء می‌تواند نسبت به تشکیل کمیته‌های تخصصی اقدام نماید.

تبصره ۲- حضور حد اقل یک عضو بصیر و مطلع و صاحب نظر در زمینه پرونده مطروحه کمیسیون یا کمیته تخصصی منتخب الزامی است.

ماده ۵: پرونده‌های رسیده از مؤسسات مختلف در دبیرخانه کمیسیون گردآوری، طبقه‌بندی و نگهداری خواهد شد و کامل بودن یا کامل نبودن پرونده‌ها با توجه به آین نامه و دستورالعمل مربوط بررسی و فقط پرونده‌های کامل در دستور کار کمیسیون قرار خواهد گرفت.

تبصره - دبیرخانه مذکور در دفتر هیأت امناء و هیأت ممیزه مرکزی مستقر می‌باشد.

ماده ۶: کمیسیون در اولین جلسه خود نسبت به تدوین و تصویب خواباط انتخاب و معرفی واجدین شرایط و نیز آین نامه داخلی اقدام خواهد کرد.

ماده ۷: فرهنگستان‌ها، سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی کشور و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی می‌توانند نسبت به معرفی افراد واجد شرایط غیر دانشگاهی به دبیرخانه کمیسیون اقدام کنند. در این حال دبیرخانه موظف است نسبت به ارسال فرم مربوط برای افراد مذکور اقدام و پس از دریافت مدارک لازم، پرونده را جهت رسیدگی در دستور کار کمیسیون قرار دهد.

ماده ۸: کمیسیون موظف است بر اساس برنامه زمانی مشخص نسبت به رسیدگی به تقاضاها و انتخاب و معرفی واجدین شرایط هر یک از نشان‌ها به وزارت فرهنگ و آموزش عالی حداکثر تا ۲۰ خداداد ماه هر سال اقدام نماید.

۱- جدول فرم مشخصات کاندیدای نشان

۲- جدول سوابق علمی و تحصیلی

۳- جدول سوابق خدمت غیر علمی در داخل و خارج کشور

۴- سوابق خدمت آموزشی

- ۵- سوابق خدمت پژوهشی
- ۶- جزوایت درسی
- ۷- تصنیف، تألیف، تدوین و ترجمه کتاب
- ۸- مقالات اعم از داخلی و خارجی
- ۹- پروژه‌ها و طرح‌های تحقیقاتی انجام شده
- ۱۰- شرکت موثر در کنگره‌ها، سمینارها و...
- ۱۱- اختراع، اکتشاف
- ۱۲- ابداع و ارائه آثار هنری
- ۱۳- فعالیتهایی که در ارتباط با احیا و نگهداری و بهره برداری از میراث فرهنگی، هنری و ادبی کشور انجام داده‌اید (با ذکر تاریخ و محل انجام آن)
- ۱۴- نوآوری و انجام فعالیت برای بار اول در ایران
- ۱۵- تشویق‌ها و جوایز و نشان‌ها و مдал‌ها
- ۱۶- مدیریت و فعالیتهای اجرایی
- تاریخ تکمیل فرم امضا کاندیدا
- ۱۸- نظر شوراهای انتخاب‌کننده در دانشگاه:
- ۱-۱۸- شورای دانشکده / مؤسسه در تاریخ / تشکیل و خانم / آقا را با توجه به تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۳۴/۳۳۵ مورخ ۳۰/۸/۱۳۶۹ هیأت وزیران به علت (مشروحاً توضیح داده شود) و براساس بند ماده تصویب نامه مذکور واجد شرایط دریافت نشان درجه (نوع نشان ذکر شود) تشخیص داد (شورا با حضور .... نفر از.... نفر اعضای شورا تشکیل گردیده است).
- توضیحات ضروری دیگر:
- نام و نام خانوادگی رئیس شورا:
- امضاء، تاریخ:
- ۲-۱۸- جلسه شورای مؤسسه (یا کمیته منتخب شورای مؤسسه) در تاریخ تشکیل و خانم / آقای را با توجه به نظر شورتی دانشکده / مؤسسه..... و بر اساس بند..... ماده..... تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۳۴/۳۳۵ مورخ ۳۰/۸/۱۳۶۹ هیأت وزیران به علت..... واجد شرایط دریافت نشان درجه..... از نوع..... تشخیص داد.

توضیحات ضروری دیگر:

نام و نام خانوادگی رئیس شورا یا کمیته منتخب:

امضا: تاریخ:

مراتب مورد تایید است.

نام و نام خانوادگی رئیس مؤسسه: امضا: تاریخ:

آئین نامه تکریم استادان بازنشسته دانشگاهها

(اصوب ششصد و یکمین جلسه مورخ ۱۵/۱۲/۱۳۸۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

شرح:

ماده ۱- افراد مشمول این آئین نامه کلیه اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و مراکز تحقیقاتی کشور می‌باشند که با رتبه استاد تمامی به افتخار بازنشستگی نایل می‌شوند.

تبصره - افرادی که بنا به حکم هیأت‌های پاکسازی و یا هیأت‌های انتظامی بازنشسته اعلام شده باشند و اساتید مقیم خارج از کشور مشمول این آئین نامه نخواهند بود.

ماده ۲- وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت و درمان و آموزش پژوهشی و آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی موظفند کارت شناسایی یکسانی را برای اساتید بازنشسته دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی طراحی کنند که به عنوان معرفی نامه معتبر خواهد بود.

ماده ۳- به منظور بهره‌مندی از تجارب ارزشمند اساتید بازنشسته، کلیه مؤسسات موضوع این آئین نامه موظفند فضای مناسبی را همراه با تجهیزات کافی به عنوان کانون اساتید ایجاد و ارائه نمایند.

ماده ۴- افزایش حقوق سالیانه اعضای هیأت علمی به بازنشستگان با رتبه استاد تمامی قابل تسری می‌باشد.

ماده ۵- رؤسای مؤسسات موضوع این آئین نامه می‌توانند این اساتید را براساس مصوبه سال ۸۳ شورای عالی به عنوان مشاور بکار گیرند حق‌الزحمه این اساتید و

ساعات کار آنها براساس مصوبات هیأت امنای دانشگاهها در چارچوب مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی تعیین می‌شود.

ماده ۶- مؤسسات موضوع این قانون موظفند نسبت به بیمه تکمیل درمانی استاید و همسرانشان با رتبه استاد تمامی در زمان اشتغال و امتداد آن در زمان بازنشستگی اقدام نمایند.

ماده ۷- استاید موضوع این آئین نامه می‌توانند به شرط پذیرش مقاله با معرفی دانشگاه از تخفیف ۵۰٪ در هزینه خطوط هواییمای داخلی دولتی برای شرکت در همایش‌های علمی خارجی یک نوبت و داخلی ۲ نوبت درسال استفاده نمایند.

ماده ۸- کلیه موزه‌ها، اماکن گردشگری، مؤسسات فرهنگی و کتابخانه‌هایی که به نحوی از بودجه عمومی استفاده می‌نمایند، موظفند با ارائه کارت مربوطه حداقل ۵۰٪ تخفیف در نرخ خدمات برای استاید موضوع این آئین نامه منظور نمایند.

تبصره - همه دستگاه‌های موضوع ماده ۱۶۰ قانون برنامه توسعه موظفند در خدمات خود برای استاید موضوع این آئین نامه، اولویت و تسهیلات ویژه قایل شوند.

ماده ۹- اعتبار لازم برای اجرای این آئین نامه از محل منابع مالی خود دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مربوطه تأمین می‌شود.

ماده ۱۰- وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فن‌آوری، بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی و آموزش و پرورش و دانشگاه آزاد اسلامی موظف به اجرای این آئین نامه و ارائه گزارش هر ۶ ماه یکبار به شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشند.

ماده ۱۱- این آئین نامه در ۱۱ ماده و ۲ تبصره در جلسه ۶۰ مورخ ۱۵/۱۲/۸۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

آئین نامه انتخاب و معرفی دانشجوی نمونه

به منظور شناسایی و معرفی الگوی مناسب دانشجویی، افزایش مراتب معنوی و تشویق دانشجویان به پاییندی و گسترش اصول و ارزش‌های اسلامی و با هدف افزایش تحرك و شادابی اجتماعی و شناسایی استعدادهای برتر علمی فرهنگی در بین دانشجویان، آئین نامه انتخاب و معرفی دانشجوی نمونه تدوین می‌گردد.

ماده ۱: تعریف

دانشجوی نمونه: فردی است که به لحاظ ویژگی‌های علمی، فرهنگی و رعایت شئون دانشجویی سرآمد دانشجویان دیگر باشد.

ویژگی‌های علمی: شامل فعالیت آموزشی و پژوهشی

ویژگی‌های فرهنگی: شامل فعالیتهای ایثارگری، قرآنی، اجتماعی، سیاسی، ورزشی، هنری و ادبی

شئون دانشجویی: شامل رعایت ضوابط و مقررات، رفتار، اخلاق، اعتقادات دینی و مذهبی

ماده ۲: شرایط شرکت‌کنندگان:

دانشجویانی که براساس ضوابط و مقررات وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به دانشگاهها و مراکز آموزش عالی کشور اعم از دولتی، غیر دولتی و دانشگاه آزاد اسلامی راه یافته‌اند با رعایت شرایط زیر می‌توانند در این رقابت شرکت نمایند.

الف: گزارنیدن پنجاه درصد واحدهای درسی در حداقل سنتوات مجاز تحصیلی در هر یک از مقاطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای حرفه‌ای.

ب: دفاع از پروپوزال پیشنهادی در مقطع دکتری تخصصی (Ph.D)

تبصره ۱: دانشجویانی که تا پایان شهریورماه هرسال دانش‌آموخته می‌شوند می‌توانند در همان سال در این رقابت شرکت نمایند.

تبصره ۲: دانشجویان در هر مقطع تنها یک بار می‌توانند بعنوان دانشجوی نمونه انتخاب شوند.

تبصره ۳: داشتن حداقل معدل کل مندرج در جدول این ماده و حداقل شش امتیاز از بخش شئون دانشجویی جدول ماده ۳ برای شرکت در این رقابت الزامی است.

تبصره ۴: دانشجویان دارای سابقه محکومیت در شورای انضباطی دانشگاه / دانشکده و یا مراجع قانونی ذیربطر امکان شرکت در این رقابت را ندارند.

تبصره ۵: ارایه تأییدیه برای کلیه فعالیت‌های علمی (آموزشی و پژوهشی) و فرهنگی ضروری است.

تبصره ۶: ارایه مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و گواهی در دست چاپ‌بودن از چاپخانه برای کلیه تألیفات، ترجمه و یا گردآوری ضروری است.

معدل	مقطع
۱۶	کاردانی و کارشناسی ناپیوسته
۱۶	کارشناسی
۱۷	کارشناسی ارشد ناپیوسته
۱۶	دکتری حرفه‌ای (پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، دامپزشکی) و کارشناسی ارشد پیوسته
۱۷	دکتری تخصصی Ph.D

ماده ۳: نحوه محاسبه امتیازات:

امتیاز بخش علمی، فرهنگی و شئون دانشجویی به شرح ذیل می‌باشد:

جمع کل	شئونات	فرهنگی	علمی		مقطع تحصیلی
			پژوهشی	آموزشی	
100	10	25	15	50	کاردانی و کارشناسی ناپیوسته
100	10	25	19	46	کارشناسی
100	10	25	36	29	کارشناسی ارشد ناپیوسته
100	10	25	20	45	دکترای حرفه‌ای پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، دامپزشکی و کارشناسی ارشد پیوسته
100	10	25	45	20	دکتری تخصصی Ph.D

ماده ۴: نحوه محاسبه امتیاز بخشی علمی

۴-۱ آموزشی

از مجموع امتیاز آموزشی بخشی به معدل کل واحدهای گذارنده اختصاص داده شده و بخش دیگر به معدل هر نیمسال تحصیلی دانشجو براساس جدول زیر تعلق می‌گیرد.

کاردادنی و کارشناسی ناپیوسته			معدل کل واحدهای گذرانیده شده سقف امتیاز 40
نحوه محاسبه امتیاز			
$(12 - \text{معدل}) \times 5$			
امتیاز	معدل در هر نیمسال	حداکثر 10 امتیاز برای 4 نیمسال	معدل نیمسال های تحصیلی
1/5	16-17		
2	17/1-18		
2/5	18/1-19		
	19/1-20		

کارشناسی			معدل کل واحدهای گذرانیده شده سقف امتیاز 30
نحوه محاسبه امتیاز			
$(14 - \text{معدل}) \times 5$			
امتیاز	معدل در هر نیمسال	حداکثر 16 امتیاز برای 8 نیمسال	معدل نیمسال های تحصیلی
.5	16-17		
1	17/1-18		
1/5	18/1-19		
2	19/1-20		

کارشناسی ارشد ناپیوسته			معدل کل واحدهای گذرانیده شده سقف امتیاز 25
نحوه محاسبه امتیاز			
$(15 - \text{معدل}) \times 5$			
امتیاز	معدل در هر نیمسال	حداکثر 4 امتیاز برای 4 نیمسال	معدل نیمسال های تحصیلی
.5	17-18		
/75	18/1-19		
1	19/1-20		

دکترای تخصصی Ph.D			
نحوه محاسبه امتیاز		معدل کل واحدهای گذرانیده شده سقف امتیاز 16	
$(16 - \text{معدل}) \times 4$			
امتیاز	معدل در هر نیمسال	حداکثر 4 امتیاز برای 4 نیمسال	معدل نیمسال های تخصصی
.5	17-18		
.75	18/1-19		
1	19/1-20		

دکترای حرفه ای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی، دامپزشکی) و کارشناسی ارشد پیوسته			
نحوه محاسبه امتیاز		معدل کل واحدهای گذرانیده شده سقف امتیاز 24	
$(24 - \text{معدل}) \times 4$			
امتیاز	معدل در هر نیمسال	حداکثر 15 امتیاز برای ده نیمسال	معدل نیمسال های تخصصی
.5	15-16		
.75	16/1-17		
1	17/1-18		
1/25	18/1-19		
1/5	19/1-20		
امتیاز	عنوان	امتحان جامع علوم پایه کشوری	
6	اول	امتحان جامع پیش کارورزی کشوری	
5	دوم تاچهارم		
4	پنجم تا هفتم		
3	هشتم تا دهم		
عنوان	امتحان جامع پیش کارورزی کشوری		
6	اول		
5	دوم تاچهارم		
4	پنجم تا هفتم		
3	هشتم تا دهم		

• به نفرات اول، دوم، سوم امتحانات جامع علوم پایه و پیش کارورزی درسطح دانشگاه به ترتیب 4، 3 و 2 امتیاز تعلق میگیرد.

• درصورت کسب عنوان در امتحان جامع علوم پایه کشوری و جامع پیش کارورزی کشوری تا سقف 6 امتیاز به امتیاز بخش آموزشی اضافه خواهد شد.

۴-۲-۴- پژوهشی

در صورتی که مجموع امتیاز کسب شده در بخش پژوهشی از سقف امتیاز تعیین شده مندرج در جدول ماده ۳ بیشتر باشد صرفا سقف امتیاز تعیین شده در هر مقطع محاسبه خواهد شد.

تبصره ۱: کلیه فعالیتهای بخش پژوهشی باید مرتبط با رشته و مقطع تحصیلی دانشجو باشد.

تبصره ۲: کلیه فعالیتهای پژوهشی که بصورت مشترک با استاد دانشگاه صورت گرفته است انفرادی محسوب و دارای امتیاز انفرادی می باشد.

الف- مقلاط

۴-۲-۱ چاپ هر مقاله در مجلات معتبر خارجی و مجلات علمی و پژوهشی دارای مجوز انتشار از وزارتیں علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

امتیاز	تعداد نویسنده یا نویسنندگان
۵	یک تا دو نفر
۴	بیشتر از ۲ نفر

۴-۴-۲ چاپ هر مقاله در سایر مجموعه های معتبر علمی ترویجی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی داخل کشور، نشریات کشیرالانتشار یا ماهنامه های علمی تخصصی.

امتیاز	تعداد نویسنده یا نویسنندگان
۲	یک تا دو نفر
۵/۱	بیشتر از ۲ نفر

۴-۲-۳- ارایه یا چاپ مقاله(سخنرانی، پوستر) در کنفرانس های و مجتمع علمی بین المللی و داخلی

ب- فعالیت‌های تحقیقاتی

۴-۳-۱ فعالیت و همکاری در هر طرح تحقیقاتی مصوب دانشگاه، طرح‌های ملی و تحقیقات کاربردی

امتیاز					نحوه اجرا
دکترای تخصصی	دکترای حرفه ای	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کاردادنی	
7	4	5	3	2	مجری مستقیم
4	3	3	2	1	همکاری در طرح

تبصره ۱: به فعالیت و همکاری در طرح‌های ملی دو برابر امتیاز مربوط براساس نحوه اجرا تعلق می‌گیرد.

تبصره ۲: در صورت ارایه یک طرح تحقیقاتی در جشنواره‌های متعدد، صرفاً امتیاز یک بخش در نظر گرفته خواهد شد.

ج- تالیف کتاب

۴-۴-۱ تالیف هر کتاب چاپ شده یا در دست چاپ (بالای پنجاه صفحه در قطع وزیری)

امتیاز					تعداد نویسنده یا نویسندان
دکترای تخصصی	دکترای حرفه ای	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کاردادنی	
9	7	7	4	3	۱ نفره
6	5	5	3	2	۲ نفره
3	3	3	2	1	۲ نفر به بالا

د- اختراع، ابداع و نوآوری

۴-۵-۱ اختراع، ابداع یا نوآوری دارای تاییدیه از سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران، دیرخانه جشنواره خوارزمی، ابن سینا، رازی، فارابی و سایر جشنواره‌های مورد تایید وزارت‌بین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر حسب تعداد نفرات امتیاز ذیل تعلق می‌گیرد.

هـ- ترجمه و گردآوری کتاب

۴-۶-۱ ترجمه یا گردآوری کتاب (چاپ شده یا در دست چاپ)

امتیاز					تعداد نویسنده یا نویسنده‌گان
دکترا تحصیلی	دکترا حرفه‌ای	دکترا ارشد	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کارشناسی
7	5	5	3	2	1 نفره
6	4	4	2	1	2 نفره
5	3	3	1	0/5	2 نفر به بالا

ماده ۵: نحوه امتیاز دهی بخش فرهنگی (حداکثر ۲۵ امتیاز)

۱-۵ اینارگری:

- جانبازان ۷۰ درصد بیست و پنج امتیاز

- جانبازان ۲۵ تا ۶۸ درصد معادل یک سوم درصد جانبازی

- آزادگان و رزمندگان به ازاء هر ماه اسارت و یا حضور داوطلبانه در جبهه یک امتیاز

- فرزند و همسر (شهید، جانباز پنجاه درصد به بالا، آزاده) پانزده امتیاز

- فرزند و همسر جانباز ۲۵ تا ۴۹ درصد ده امتیاز

تبصره ۱: امتیاز میزان حضور خواهران در اسارت و جبهه با ضریب دو محاسبه خواهد شد.

تبصره ۲: حداکثر امتیاز بخش فرهنگی جانبازان دارای فعالیت فرهنگی ۳۵ امتیاز می‌باشد.

۲-۵ فعالیت قرآنی:

- کسب مقام در مسابقات قرآن (حفظ، قرائت، تفسیر) و نهج البلاغه

عنوان	بین المللی	کشوری	در سطح دانشگاهها
مقام اول	۲۵	۱۹	۱۴
مقام دوم	۲۲	۱۷	۱۲
مقام سوم	۲۰	۱۵	۱۰

- تالیف، ترجمه یا گردآوری با موضوعات قرآنی

نحوه اجرا	در سطح بین المللی	در سطح کشوری	در سطح دانشگاهها
یک نفره	۲۵	۱۵	۱۰
دو نفره به بالا	۱۵	۱۰	۸

تبصره: تالیفات دانشجویان رشته‌های علوم قرآنی با موضوعات قرآنی در بخش پژوهشی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد.

- عضویت در کانون‌های قرآنی، عترت و نماز
- مریبان قرآنی دارای تاییدیه از نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها و یا سازمان دارالقرآن کریم سازمان تبلیغات اسلامی، (هفت امتیاز)

نحوه اجرا	در سطح بین‌المللی	در سطح کشوری	در سطح دانشگاه‌ها
عضو عادی	۸	۵	۲
عضو فعال(دارای مسئولیت)	۱۰	۷	۴

۳-۵ فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی:

- به ازاء هر سال عضویت در تشکل‌های دانشجویی از جمله بسیج دانشجویی و تشکل دارای مجوز از هیات نظارت دانشگاه، شوراهای صنفی، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه و یا کمیته‌های و انجمن‌های علمی و پژوهشی دانشگاه به ترتیب زیر امتیاز تعلق می‌گیرد (حداکثر امتیاز این بخش بیست و یک می‌باشد).

نحوه عضویت	امتیاز
عضویت عادی	۱
عضویت فعال	۳

تبصره ۱: در صورت عضویت همزمان در هر یک از موارد یاد شده، تنها به یک عضویت امتیاز تعلق می‌گیرد.

تبصره ۲: دانشجویانی که دارای مسئولیت در بسیج، تشکل‌ها و نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه و یا کمیته‌ها و انجمن‌های علمی و پژوهشی می‌باشند به عنوان عضو فعال محسوب می‌گردند.

- تالیف با موضوعات اجتماعی و سیاسی دارای تاییدیه از هیات نظارت بر نشریات دانشگاه (حداکثر ده امتیاز)

نحوه اجرا	چاپ شده	در دست چاپ
یک نفره	۱۰	۷
دو نفر به بالا	۸	۵

- عضویت فعال در کانون‌های هلال احمر و گروه‌های امداد و نجات به ازاء هر سال، امتیازات زیر تعلق می‌گیرد. (حداکثر هفت امتیاز)

امتیاز	نحوه عضویت
۱	عضویت عادی
۵	مشارکت فعال در امدادرسانی در حوادث غیرمنتقبه

- مشارکت و همکاری در تهییه نشریات دانشگاهی دارای مجوز از کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه‌ها به ازاء هر سال امتیاز ذیل تعلق می‌گیرد. (حداکثر هفت امتیاز)

امتیاز	نحوه همکاری
۴	مدیرمسئول یا سردبیر
۲	عضو شورای سردبیری و هیأت تحریریه
۱	همکاری

۴-۵ فعالیت‌های ورزشی:
به کسب عنوانین ورزشی امتیاز ذیل تعلق می‌گیرد.

عنوان	بین‌المللی	کشوری	در سطح دانشگاه‌ها
اول	۲۰	۱۲	۸
دوم	۱۷	۱۰	۶
سوم	۱۵	۸	۴

- به دانشجویان دارای کارت مریبگری و داوری در یکی از رشته‌های ورزشی از انجمن‌ها و فدراسیون‌های ورزشی که به تایید اداره تربیت بدنی دانشگاه رسیده باشد ۶ امتیاز تعلق می‌گیرد.

- تالیف با موضوعات ورزشی دارای تاییدیه از هیات نظارت بر نشریات دانشگاه (حداکثر ۶ امتیاز)

۵- فعالیت ادبی و هنری:

- به کسب عناوین در مسابقات، جشنواره‌های هنری و ادبی امتیاز ذیل تعلق می‌گیرد.

عنوان	بین‌المللی	کشوری	در سطح دانشگاه‌ها
اول	۲۰	۱۲	۸
دوم	۱۷	۱۰	۶
سوم	۱۵	۸	۴

- به دانشجویانی که در یکی از رشته‌های هنری و ادبی دارای مدرک مریبگری از اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌باشند ۶ امتیاز تعلق می‌گیرد.

- تالیف با موضوعات ادبی و هنری دارای تاییدیه از هیات نظارت بر نشریات دانشگاه (حداکثر ۶ امتیاز)

- به مشارکت و همکاری در کانون‌های ادبی و هنری به ازاء هر سال یک امتیاز تعلق می‌گیرد.

- به آثار و فعالیت‌های ادبی و هنری با توجه به ارزش اثر حداکثر ۱۰ امتیاز تعلق می‌گیرد.

تشخیص ارزش اثر بعده مدیریت فرهنگی دانشگاه، دانشکده و یا ارایه تاییدیه از اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌باشد.

- برگزاری نماشگاه با موضوعات فرهنگی (مورد اشاره در ماده) پنج امتیاز تعلق می‌گیرد.

تبصره ۱: به عناوین کسب شده در مسابقات استانی امتیاز بخش دانشگاه‌ها تعلق می‌گیرد.

تبصره ۲: مرجع تاییدکننده عناوین در دانشگاه، معاونت دانشجویی و فرهنگی و در خارج از دانشگاه مراجع ذیربطر می‌باشد.

تبصره ۳: امتیاز برگزاری نمایشگاه یا مسابقه با موضوعات قرآن و دفاع مقدس با ضریب ۲ اعمال خواهد شد.

ماهه ۶: شئون دانشجویی

شاخص‌های امتیاز شئون دانشجویی به شرح ذیل می‌باشد:

عنوان	محدوده امتیاز
انجام فرایض دینی و متأهل بودن	۰ تا ۲
رعایت اخلاق و مسؤولیت‌های حرفه‌ای و احترام به اساتید	۰ تا ۲
رعایت پوشش اسلامی برادران و خواهران	۰ تا ۴
رعایت مقررات و شئون دانشجویی و هنجرهای اجتماعی	۰ تا ۲

ماهه ۸: سایر مقررات

به منظور بررسی و معرفی دانشجویان واجد شرایط در هر دانشگاه/ دانشکده ستادی تحت عنوان ستاد اجرایی انتخاب دانشجوی نمونه دانشگاه/ دانشکده متشکل از معاونین دانشجویی و فرهنگی، مدیر امور آموزشی، مدیر پژوهشی، مدیر کل امور دانشجویان شاهد و ایشارگر و معاعون فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه و مدیر حراست به ریاست معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه تشکیل و پس از بررسی و ارزیابی، پرونده سه نفر اول در هر مقطع که حداقل ۵۰ درصد امتیاز این آیین نامه را کسب نموده باشند به وزارت‌خانه‌های متبوع ارسال خواهند نمود. ضمناً این ستاد درخصوص امتیاز بخش شئون دانشجویی تصمیم‌گیری خواهد نمود.

تبصره ۱: به دانشجویان معلول در صورت کسب ۹۰ درصد حد نصاب امتیاز لازم برای شرکت در این رقابت ده امتیاز تشویقی تعليق می‌گيرد. ارایه تائیدیه از سازمان بهزیستی برای این گروه از دانشجویان ضروری است.

تبصره ۲: مرجع رسیدگی امتیازات بخش‌های علمی، فرهنگی و شئون دانشجویی به ترتیب با معاونت‌های آموزشی و پژوهشی، دانشجویی و فرهنگی دانشگاه/ دانشکده مربوط می‌باشد.

۱-۷ در هر یک از وزارت‌خانه‌های ذیربیط سтاد مرکز انتخاب دانشجوی نمونه تشکیل و با تعیین هیات‌های داوری نسبت به بررسی پرونده‌های واصله اقدام و در پایان، اسامی دانشجویانی که حائز بالاترین امتیاز می‌باشند را به سтاد هماهنگی معرفی دانشجوی نمونه اعلام می‌نمایند.

۲-۷ به منظور هماهنگی، برنامه‌ریزی و معرفی دانشجویان نمونه کشور سтاد هماهنگی معرفی دانشجویان نمونه متشکل از معاونین و مدیران کل مرتبط با حوزه دانشجویی و فرهنگی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل و دانشجویان نمونه را انتخاب و معرفی خواهند نمود.

۳-۷ تعداد دانشجویان نمونه و سهم هر یک از گروه‌های آموزشی در جلسه سтاد هماهنگی معرفی دانشجویان نمونه تعیین می‌گردد.

این آینین‌نامه در هفت ماه و بیست تبصره در تاریخ ۲۵/۶/۱۳۸۶ به تایید وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا و کلیه آینین‌نامه‌های قبلی لغو می‌گردد.

آیین نامه جذب و نگهداری نیروی انسانی نخبه

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۲۹/۶/۱۳۸۳ بنا به پیشنهاد شماره ۵۸۹۸۳/۱۰۱ مورخ ۷/۴/۱۳۸۳ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد اصل یکصدو سی و هشتتم قانون اساس جمهوری اسلامی ایران و ماده (۶) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت - مصوب ۱۳۷۰- آیین نامه جذب و نگهداری نیروی انسانی نخبه را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱: نخبه فردی است با هوش، مستعد، خلاق، کارآفرین و با نبوغ فکری که با فعالیت ذهنی خود و ایجاد نوآوری، موجب سرعت بخشیدن به رشد و توسعه کشور می‌گردد.

ماده ۲: افرادی که دارای ویژگی‌های زیر هستند، نخبه شناخته شده و مشمول این تصویب‌نامه می‌باشند:

الف: برگزیدگان آزمون سراسری کارشناسی ارشد که به ازای هر پنجاه نفر پذیرفته شده در هر رشته حداقل ۳ نفر به ترتیب امتیازات علمی.

ب: برگزیدگان المپیادهای علمی و تخصصی رسمی کشور، با داشتن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی.

ج: مختارین و مکتشفین که اختراع و اکتشاف آنان در مراجع ذیربیط به ثبت رسیده است و برگزیدگان رتبه‌های اول تا سوم جشنواره خوارزمی، با داشتن مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی.

د: رتبه‌های اول دارندگان مدارک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر که از طریق کنکور سازمان سنجش آموزش کشور پذیرش گردیده‌اند (با ورودی مشترک) و رتبه‌های اول فارغ‌التحصیل مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه‌های معتبر خارج از کشور (با تشخیص وزارت علوم، تحقیقات و فناوری).

ه: فارغ‌التحصیلان مقطع کارشناسی دانشگاه‌ها که در آزمون سراسری ورود به دانشگاهها که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌گردد، دارای رتبه‌های ذیل باشند:

۱- رتبه‌های کل زیر ۵۰۰ برای رشته ریاضی فیزیک.

۲- رتبه‌های کل زیر ۲۵۰ برای رشته علوم تجربی.

۳- رتبه‌های کل زیر ۱۰۰ برای رشته علوم انسانی.

۴- رتبه‌های کل زیر ۱۰ برای رشته هنر.

و: دارندگان مدارک تحصیلی کارشناسی و بالاتر که در آزمون استخدام ادواری سازمان سنجش آموزش کشور، دارای رتبه‌های ذیل می‌باشند:

۱- هر کدام از گروه‌های فنی، مهندسی و فنی‌آموزی داده‌ها با رتبه کمتر از ۱۰۰.

۲- هر کدام از گروه‌های پزشکی، پیراپزشکی، کشاورزی و محیط‌زیست با رتبه کمتر از ۷۰.

۷- هر کدام از گروه‌های اجتماعی، فرهنگی، آموزشی و طرح معلمان با رتبه کمتر از ۴۰.

۴- هر کدام از گروه‌های اداری و مالی با رتبه کمتر از ۲۰.

ماده ۳: مشمولین این تصویب‌نامه از مزایای ذیل بهره‌مند می‌باشند:

الف: برای استخدام در دستگاه‌های اجرایی از شرکت در آزمون استخدام ادواری و شرط انتشار آگهی معاف می‌باشند. دستگاه‌های اجرایی می‌توانند بر اساس سهمیه‌های استخدامی از طریق آزمون‌های تخصصی و مصاحبه و احراز شرایط عمومی گزینش نسبت به استخدام پیمانی این‌گونه افراد اقدام کنند.

ب: تا مبلغ یک میلیون و پانصد هزار (۱۵۰۰۰۰) ریال به عنوان فوق العاده ویژه نخبگان به صورت غیر مستمر (علاوه بر فوق العاده مقرر) قابل پرداخت است. این رقم هر سال متناسب با رشد میزان ضریب کارکنان دولت، افزایش می‌باید.

ج: برای ارتقا به سطوح کارشناسی ارشد، خبره و عالی، موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۱۶۹/ت.۳۲۵۷۰۳ ه مورخ ۱۳۸۱/۵/۲۳ امتیاز ویژه‌ای به عنوان امتیاز نخبگان منظور می‌گردد تا مکان کسب رتبه ارشد در ابتدای خدمت یا سالهای اولیه خدمت برای این‌گونه مستخدمین فراهم گردد.

د: میزان حق التحقیق و حق التأییف و ترجمه و حق حضور در جلسه برای مشمولین این تصویب‌نامه پنجاه درصد (۵۰٪) بیش از سایر مستخدمین منظور گردد.

ه: به منظور خرید یک دستگاه خودرو از تولیدات داخلی معادل هفتاد درصد (۷۰٪) قیمت خودرو، حداقل یکصد میلیون (۱۰۰۰۰۰۰) ریال تسهیلات درازمدت و با پنجاه درصد (۵۰٪) نرخ سود بخش صنعت از بانک‌های کشور وام دریافت می‌نمایند. دستگاه‌های اجرایی موظفند اعتبار معادل پنجاه درصد (۵۰٪) باقیمانده نرخ سود

تسهیلات بانکی پرداختی را در بودجه سالانه پیش‌بینی نمایند. شورای عالی بانکها شش ماه پس از تصویب این مصوبه، تسهیلات ویژه‌ای را برای برخورداری مشمولین این تصویب‌نامه از وام خرید مسکن، تصویب و جهت اجراء به بانکهای عامل ابلاغ خواهد نمود.

تبصره: مشمولین این تصویب‌نامه حداقل پس از دو سال خدمت در دستگاه ذیربطری و در صورت رضایت دستگاه از خدمات آنان می‌توانند از تسهیلات این بند استفاده نمایند.

ط: ساعات کار مشمولین این تصویب‌نامه در سقف (۲۴) ساعت کار در هفته و با موافقت مقامات مسئول، به صورت شناور قابل تنظیم است.
ی: دستگاه‌های اجرایی می‌توانند میزان سوابق تجربی مورد نیاز برای انتساب به پست‌های مدیریتی و سرپرستی این افراد را نسبت به سایر مستخدمین تا پنجاه درصد (۵۰٪) کاهش دهند.

ک: در استفاده از بورس‌های آموزشی کوتاه مدت داخلی و خارجی کشور در اولویت قرار دارد.

ل: دستگاه‌های اجرایی موظفند مشمولین این تصویب‌نامه را که دوران خدمت وظیفه عمومی خود را طی ننموده‌اند، در اولویت استفاده از سهمیه امریبه قرار دهند و در صورتی که سهمیه‌ای برای امریبه نداشته باشند از طریق سهمیه متمرکزی که سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور درخواست خواهد نمود، اقدام نمایند.

ماده ۴: دستگاه‌های اجرایی موظفند برای مشمولین این تصویب‌نامه اهداف کاری مشخصی تعیین کنند و ضمن پیش‌بینی آزادی عمل نسبی، آنان را متناسب با توانمندی برای انجام امور ستادی از قبیل امور تحقیقاتی، برنامه‌ریزی و تنظیم سیاستها که موجب ایجاد تحول و رشد و ارتقای کیفی دستگاه می‌گردد، به کار گیرند و نظارت مستمر در استفاده از آنان صورت پذیرد تا از استعداد، خلاقیت و کارآفرینی این افراد به نحو مطلوب استفاده گردد.

تبصره: مزایای پیش‌بینی شده در این تصویب‌نامه شامل افرادی می‌گردد که در پست‌های کارشناسی، مشاور و مدیریت و سایر مشاغل مشابه که به تصویب شورای امور اداری و استخدامی کشور خواهد رسید، اشتغال یابند.

ماده ۵: استمرار برخورداری از مزایای مندرج در این تصویب‌نامه پس از دو سال اول برخورداری از آنها، مشروط به حفظ توانمندی‌های تخصصی، سطح دانش و مهارت و روحیه تلاش و تحرک افراد مشمول این تصویب‌نامه، قابل اجرا و پرداخت می‌باشد. در صورتی که شرایط مذکور متفاوت باشد، با پیشنهاد مدیر ذیریط و تأیید بالاترین مقام اجرایی دستگاه، تمام یا بخشی از امتیازات مذکور در بندهای «ب، ج، د، ط» ماده (۳) این تصویب‌نامه حذف می‌گردد.

ماده ۶: دستگاه‌های اجرایی مجازند به افرادی که دارای ویژگی‌های خاص علمی و تخصصی بوده و از توانمندی‌های بالایی برخوردار می‌باشند، لکن مشمول ماده (۲) این تصویب‌نامه نمی‌شوند تا پنجاه درصد (۵۰٪) امتیازات مندرج در بندهای «ب، ج، د» ماده (۳) را اعطاء نمایند.

تبصره: ضوابط، ویژگی‌ها و شرایط موضوع این ماده بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب شورای امور اداری و استخدامی کشور خواهد رسید.

ماده ۷: دستگاه‌های اجرایی موظفند از طریق شوراهای و کمیسیونهای تحول اداری بر اجرای صحیح این تصویب‌نامه نظارت کنند و نسبت به توجیه مدیران برای اجرای دقیق این تصویب‌نامه اقدام نمایند.

ماده ۸: به منظور نظارت و راهبری بر حسن اجرای این تصویب‌نامه و ایجاد وحدت رویه، کارگروهی تحت عنوان کارگروه جذب و نگهداری نخبگان با ریاست رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور یا یکی از معاونین سازمان یاد شده تشکیل می‌گردد. اعضا و وظایف کارگروه یاد شده به تصویب شورای امور اداری و استخدامی کشور می‌رسد.

ماده ۹: دستگاه‌های اجرایی موظفند یک نسخه از حکم استخدامی مشمولین این تصویب‌نامه را برای سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ارسال نمایند تا سازمان یادشده نسبت ایجاد بانک اطلاعات نخبگان کشور برای استفاده در برنامه‌های آموزشی و پیشنهاد برای سمت‌های مدیریتی و سایر موارد اقدام نماید.

ماده ۱۰: دستورالعمل اجرایی این تصویب‌نامه توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌گردد.

معاون اول رئیس جمهور – محمد رضا عارف

سیاست‌ها و خصوصیات پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)

مصوب ششصد و بیست و سومین جلسه مورخ ۱۰/۰۲/۱۳۸۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی

تاریخ ابلاغ: ۱۳۸۷/۰۳/۰۶ شماره ابلاغ: ۱۴۵۴/دش

مقدمه:

با توجه به لزوم ارتقا نقش ایران در تولید و گسترش علم در جهان اسلام و نظر به بیانات حکیمانه مقام معظم رهبری مبنی بر ایجاد پایگاه استنادی علوم جهان اسلام و پیرو مصوبه نهمین مجمع عمومی وزرای کشورهای اسلامی (آیسیکو) برای تقویت پایگاه استنادی علوم جهان اسلام، سیاست‌های زیر به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌رسد:

ماده ۱- مبانی و اهداف کلی پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به شرح زیر می‌باشد:

۱ - بنیانگذاری پایگاه استنادی مستقل و خاص دانشمندان جهان اسلام و مرکز اسلامی و مرتبط با سایر پایگاه‌های استنادی علمی جهان و تعامل مؤثر و سازنده با آن‌ها.

۲ - ایجاد فرصت و تقویت روح نوآوری در علوم انسانی در جهت اولویت‌های بومی و با معیارها و ارزش‌های اسلامی در راستای الهام بخشی به جهان اسلام.

۳ - فراهم‌سازی بستر مناسب برای گسترش علم و توسعه علم سنجی در کشورهای اسلامی.

۴ - توجه به خصوصیات اخلاقی و حقوقی اسلامی در تولید و نشر علم.

۵ - ایجاد زمینه‌های مناسب برای تعاملات بهینه میان دانشمندان مسلمان و مرکز اسلامی.

۶ - ارائه ابزارهای مناسب برای ارتقاء و پاسخگویی علمی به نیازهای کشورهای اسلامی.

ماده ۲- اهم مأموریت‌ها و وظایف پایگاه استنادی علوم جهان اسلام به شرح زیر می‌باشد:

۱ - راهبری مناسب و نظارت بر وضعیت انتشارات علمی.

- ۲ - تشویق و جهت‌دهی به پژوهش‌های علوم انسانی بر اساس مبانی و ارزش‌های اسلامی و در جهت حل معضلات اجتماعی جهان اسلام.
- ۳ - برنامه‌ریزی برای ارزیابی استنادی انتشارات علمی.
- ۴ - ارزش‌گذاری کمی، کیفی و رتبه‌بندی مجلات و سایر تولیدات علمی و ثبت در فهرست ISC پس از طی مراحل علمی ارزیابی با تأکید بر شاخص‌های اسلامی.
- ۵ - نمایه‌سازی به منظور دسترسی‌پذیر ساختن انتشارات علمی دانشمندان و پژوهشگران جهان اسلام.
- ۶ - تعیین اثربخش‌ترین آثار علمی در رشته‌های موضوعی مختلف.
- ۷ - پیش‌بینی امکان ثبت اختراعات و نیز ثبت مطالعات بالینی برای حفظ حقوق دانشمندان مسلمان.
- ۸ - بستر سازی برای معرفی و توسعه دامنه انتشارات ISC در سطح جهان.
- ۹ - معرفی پرتألیف‌ترین و پراستنادترین مؤلفان و مقامات علمی در جهان اسلام.
- ماده ۳ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با ایجاد «پایگاه استنادی علوم» و مدیریت آن، وضعیت علمی دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و فناوری، حوزه‌های علمیه، نشریات، دانشمندان و نویسندهای مقالات در نشریات علمی ایران و سایر کشورهای اسلامی را بر پایه استنادها ارزیابی می‌نماید.
- ماده ۴ - اعضاء شورای راهبری پایگاه استنادی علوم عبارتند از:
- ۱ - وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (رئیس شورا)
- ۲ - معاونت پژوهشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (نایب رئیس شورا)
- ۳ - معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۴ - معاونت ذیربیط سازمان فرهنگ و ارتباط اسلامی
- ۵ - معاونت ذیربیط وزارت امور خارجه
- ۶ - معاونت ذیربیط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۷ - معاونت ذیربیط وزارت آموزش و پرورش
- ۸ - معاونت ذیربیط مدیریت حوزه علمیه قم
- ۹ - معاونت جهاد دانشگاهی
- ۱۰ - معاونت دانشگاه آزاد اسلامی
- ۱۱ - دو نفر به انتخاب شورای عالی انقلاب فرهنگی

- ۱۲ - نماینده سازمان کنفرانس اسلامی
- ۱۳ - رئیس دفتر منطقه‌ای آیسیکو در تهران
- ۱۴ - دو نفر از سردبیران نشریات علمی - پژوهشی به انتخاب کمیسیون نشریات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یک نفر از سردبیران نشریات علمی - پژوهشی به انتخاب کمیسیون نشریات علمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۱۵ - رئیس مؤسسه مجری پایگاه استنادی علوم (دیبر شورا)
- تبصره ۱: عضویت نماینده‌گان حقیقی با تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی و با حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری صورت خواهد گرفت.
- تبصره ۲: دیبر شورای راهبری با حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری منصوب می‌گردد.
- تبصره ۳: آیننامه‌های مربوط به راهبری و نظارت پایگاه استنادی علوم و سایر پایگاه‌های استنادی به تصویب شورای راهبری رسید.
- ماده ۵- فرهنگستان‌ها، دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و فناوری، دولتی و غیردولتی، حوزه‌های علمیه و وزارتخانه‌های امور خارجه، ارشاد اسلامی و سایر دستگاه‌های ذیرپیغضمن همکاری با شورای راهبری پایگاه استنادی علوم، موظف به اجرای ضوابط و آیننامه‌های مصوب آن شورا در زمینه روابط با پایگاه استنادی خواهد بود.
- ماده ۶- گزارش‌های پایگاه استنادی علوم در اختیار هیأت‌های ممیزه دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و فناوری فرهنگستان‌ها و حوزه‌های علمیه قرار می‌گیرد تا از این پایگاه همچون دیگر پایگاه‌های معتر نمایه‌سازی برای ارتقاء اعضای هیأت علمی و ارزیابی مقالات و نشریات استفاده شود.
- ماده ۷- وزارت امور خارجه و سازمان فرهنگ ارتباطات اسلامی موظفند در برقراری ارتباطات لازم برای ترویج پایگاه استنادی علوم در کشورهای اسلامی و تهییه نشریات علمی کشورهای اسلامی با پایگاه استنادی علوم و شورای راهبری آن همکاری نمایند.
- ماده ۸- پایگاه استنادی علوم هر ساله گزارش و تحلیل‌های جامعی از مجموعه فراورده‌های پایگاه استنادی علوم تهییه و برای استفاده جامعه علمی کشور منتشر می‌نماید.

ماده ۹- دولت موظف است ظرف مدت ۲ ماه پس از تصویب این سیاست‌ها، تشکیلات لازم برای پایگاه استنادی علوم را تصویب و بودجه اعتبارات مربوط به آنها را در لوایح بودجه سالیانه پیش بینی نماید.

ماده ۱۰- دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی با همکاری شورای راهبری پایگاه استنادی علوم وظیفه ناظارت بر حسن اجرای این مصوبات را بر عهده خواهد داشت. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است گزارش پیشرفت کار را به صورت سالیانه به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه دهد.

ماده ۱۱- آیین‌نامه‌های اجرایی در چارچوب این سیاست‌ها به تصویب شورای راهبری می‌رسد.

ماده ۱۲- این سیاست‌ها مشتمل بر ۱۲ ماده و ۳ تبصره در جلسه ۶۲۳ مورخ ۲/۱۰/۸۷/ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

آیین‌نامه جشنواره بین‌المللی فارابی

با استعانت از خداوند متأن و به استناد بند ۴ اصل ۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی مبنی بر «تقویت روح برسی و تتبیع و ابتکار در تمام زمینه‌های علمی، فرهنگی و اسلامی از طریق تأسیس مراکز تحقیق و تشویق محققان» و با عنایت به جایگاه ترسیم شده برای ایران در سند چشم‌انداز، به متابه قدرت اول منطقه‌ای در حوزه‌های اقتصادی، علمی و فناوری که اقتضای توجه به اصول زیر را دارد:

- نوسازی فرآیند پژوهش و آموزش علوم انسانی و مطالعات اجتماعی و فرهنگی برای ایجاد توانایی نظریه‌پردازی در حوزه اجتماعی در سطح جهانی
  - توسعه کیفی و حرфه‌ای شدن پژوهش در علوم انسانی و نیز علوم میان‌رشته‌ای مرتبط با علوم انسانی
  - حمایت از انجام مطالعات بنیادی و کاربردی در عرصه فرهنگ‌سازی، پژوهشی و آموزشی
  - حمایت از پژوهش‌های علمی و میان‌رشته‌ای در زمینه ایران‌شناسی
  - شناسایی، تکریم و معرفی مفاخر و آفرینش‌های اسلامی، فرهنگی و ادبی کشور
  - فراهم‌سازی شرایط لازم برای تبادل آراء متفکران، دانشمندان، هنرمندان و نهادهای علمی و فرهنگی جهان اسلام
  - اهتمام به معرفی جلوه‌های فرهنگی، هنری و ادبی ایران در جهان
  - فراهم‌سازی زمینه آشنایی محققان ایرانی با دستاوردهای جدید فرهنگی در جهان جشنواره فارابی همه ساله زیر نظر وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و با همکاری دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و حوزه علمی و سایر مراکز علمی و حمایت دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی و غیردولتی برگزار خواهد شد. آیین‌نامه برگزاری جشنواره به شرح زیر است:
- ماده ۱. جشنواره بین‌المللی فارابی - که از این پس در این آیین‌نامه «جشنواره» خوانده می‌شود، - همه ساله از سوی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برگزار می‌شود.
- تبصره ۱: دبیرخانه دائمی جشنواره در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌باشد که فعالاً در پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مستقر است.
- ماده ۲. اهداف برگزاری جشنواره عبارت است از:

- شناسایی و معرفی استعدادهای برتر در حوزه علوم انسانی - اسلامی.
  - معرفی و ارائه آثار و نظریه‌های برتر و روشها و طرح‌های جدید در حوزه علوم انسانی - اسلامی در میان اندیشمندان ایرانی و غیرایرانی و مجتمع علمی داخلی و خارجی.
  - تشویق جهت تولید، تقویت، توسعه و بومی‌سازی علوم انسانی در ایران و جهان اسلام.
  - تمهید شرایط مساعد فرهنگی برای توسعه و تعمیق علوم انسانی - اسلامی در کشور جهت ترغیب، تشویق و هدایت استعدادهای جوان به تحصیل و تحقیق در این حوزه.
  - کمک به تبیین اهمیت، کارکرد و نقش خطیر و موثر علوم انسانی در فرآیند برنامه‌ریزی و سیاستگذاری‌های محلی و ملی در زمینه‌های مختلف.
  - کمک به کاربردی کردن علوم انسانی از طریق شناسایی مسئله‌ها و نیازهای جامعه ایران و جهان اسلام.
  - ترغیب پژوهشگران برای شناسایی، تصحیح و تحقیق انتقادی در متون و میراث علمی و فرهنگی ایرانی - اسلامی.
  - آشناسازی و عمق‌بخشی به آگاهی جامعه ایران و جهان اسلام، مخصوصاً جوانان با دستاوردها و کاربردهای علوم انسانی در حوزه‌های تولید علم، تمدن‌سازی و مدیریت جامعه.
- ماده ۳. جشنواره دارای بخش‌های مختلف در سطح ملی و بین‌المللی است که معطوف به معرفی پژوهش‌های نوآورانه و طرح‌های بنیادی و کاربردی استادان، پژوهشگران و نهادها و سازمان‌های فعال در رشته‌های علوم انسانی و معارف اسلامی بوده و با ضوابط داوری و دستورالعمل اجرایی مور تأیید شورای علمی جشنواره برگزار می‌شود.
- ماده ۴. ارکان برگزاری جشنواره و وظایف آنها به شرح زیر است:
- ۱-۴. رئیس
  - ۲-۴. شورای سیاستگذاری
  - ۳-۴. دبیر و دبیرخانه
  - ۴-۴. شورای علمی

- ماده ۵. رئیس و عالی ترین مقام جشنواره، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری است.
- تبصره ۱: احکام دبیر، رئیس دبیرخانه و دبیر و اعضای شورای علمی جشنواره توسط وزیر علوم، تحقیقات و فناوری امضاء می شود.
- ماده ۶. شورای سیاستگذاری بالاترین رکن سیاستگذاری و تصمیم گیری در برنامه های کلان جشنواره است، اعضای این شورا عبارتند از:
۱. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (به عنوان رئیس شورا)
  ۲. معاون فرهنگی و اجتماعی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (به عنوان نائب رئیس)
  ۳. معاون پژوهشی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
  ۴. معاون فرهنگی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور
  ۵. یکی از معاونین وزیر ارشاد به انتخاب وزیر
  ۶. دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی
  ۷. رئیس فرهنگستان علوم
  ۸. رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی
  ۹. رئیس فرهنگستان هنر
  ۱۰. رئیس پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم
  ۱۱. رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
  ۱۲. رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی
  ۱۳. رئیس پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
  ۱۴. رئیس پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی
  ۱۵. رئیس موسسه حکمت و فلسفه
  ۱۶. رئیس جهاد دانشگاهی
  ۱۷. رئیس سازمان صدا و سیما
  ۱۸. رئیس بنیاد ایرانشناسی
  ۱۹. معاون پژوهشی حوزه علمیه قم
  ۲۰. دبیر کل کمیسیون ملی یا دفتر منطقه ای یونسکو
  ۲۱. دبیر کل کمیسیون ملی یا دفتر منطقه ای آیسیسکو
  ۲۲. دبیر جشنواره بین المللی خوارزمی
  ۲۳. معاون فرهنگی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

۲۴. سه تا پنج تن از استادان برجسته و صاحب‌نام در حوزه علوم انسانی و اجتماعی به پیشنهاد وزیر علوم و تأیید شورای انقلاب فرهنگی

تبصره ۱ : تصمیمات شورای سیاستگذاری با رأی اکثریت نسبی اعضای حاضر رسمیت می‌یابد.

تبصره ۲: در صورتی که دبیر جشنواره از میان افراد فوق الذکر نباشد او نیز به عضویت شورای سیاستگذاری منصوب می‌شود.

تبصره ۳. ضوابط مربوط به نوع عضویت در شورا، نحوه تشکیل و اداره جلسات، در آین نامه داخلی شورا تعریف و به تصویب خواهد رسید.

ماده ۷. وظایف و اختیارات شورای سیاستگذاری عبارت است از :

۱. تصویب نهایی برنامه‌های سالانه جشنواره،

۲. تعیین نوع و میزان جوایز،

۳. تعیین گروه‌بندی‌های علمی جشنواره،

۴. تعیین رؤسای گروه‌های علمی جشنواره.

ماده ۸. دبیر جشنواره با حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری؛ در هر دوره به این سمت منصوب می‌شود و مدیریت کلیه امور اجرایی جشنواره را عهده‌دار می‌باشد.

تبصره ۱ : رئیس دبیرخانه و دبیر شورای علمی جشنواره به پیشنهاد دبیر جشنواره و با حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری تعیین می‌شوند.

تبصره ۲: اعضای کمیته‌های علمی هر گروه، در هر دوره با معرفی دبیرخانه جشنواره با مشورت رئیس گروه و حکم دبیر جشنواره تعیین می‌شوند.

تبصره ۳ : مدیر اجرایی جشنواره با معرفی رئیس دبیرخانه و حکم دبیر جشنواره تعیین می‌شود.

ماده ۹. شورای علمی جشنواره، بالاترین مرجع علمی جشنواره است که اعضای آن با معرفی دبیرخانه جشنواره و حکم وزیر علوم، تحقیقات و فناوری انتخاب می‌شوند؛ اعضای این شورا عبارتند از :

۱. دبیر جشنواره

۲. رئیس دبیرخانه جشنواره

۳. دبیر شورای علمی جشنواره

۴. رؤسای گروههای علمی جشنواره

۵. سه تا پنج نفر از استادان برگزیده علوم انسانی داخل و یا خارج کشور.

تبصره ۱ : اعضای شورای برای یک دوره انتخاب می‌شوند و انتصاب آنها برای دوره‌های بعدی بلامانع است.

ماده ۱۰. وظایف و اختیارات شورای علمی عبارت است از:

۱. تصویب آیین‌نامه‌های مربوط به برنامه‌های مختلف جشنواره

۲. تصویب آیین‌نامه‌های داوری جشنواره

۳. تأیید فرایند داوری

۴. تعیین برگزیدگان نهایی جشنواره

ماده ۱۱. گروههای علوم انسانی جشنواره به شرح زیر می‌باشند که متناسب با آثار ارسالی در دبیرخانه فعال می‌شوند:

۱. زبان و ادبیات

۲. تاریخ، جغرافیا و باستان‌شناسی

۳. علوم اجتماعی و علوم ارتباطات

۴. علوم سیاسی، روابط بین‌الملل و مطالعات منطقه‌ای

۵. علوم اقتصادی، مدیریت و حسابداری

۶. حقوق

۷. علوم تربیتی، روانشناسی و رفتاری

۸. فلسفه، کلام، اخلاق، ادیان و عرفان

۹. فقه، اصول، علوم قرآنی و حدیث

۱۰. مطالعات هنر و زیبایی‌شناسی

۱۱. فناوری اطلاعات، اطلاع‌رسانی و کتابداری

تبصره ۱ : در هر دوره با تصویب شورای سیاستگذاری امکان کم یا زیادشدن گروههای علمی وجود دارد.

ماده ۱۲. هر گروه دارای یک کمیته علمی با ۵ یا ۷ نفر عضو است که از میان استادان و محققان برجسته به پیشنهاد دبیرخانه و با مشورت رئیس گروه و با حکم دبیر جشنواره منصوب می‌شوند. وظایف گروههای علمی عبارتست از :

۱. پالایش اولیه آثار و اصله به گروه
۲. بررسی و نهایی‌سازی کاربرگ‌های ویژه ارزیابی
۳. مشارکت و نظارت بر فرآیند ارزیابی آثار گروه
۴. معرفی اسامی محققان داخلی و خارجی مرتبط با حوزه گروه جهت دریافت آثار ایشان
۵. معرفی آثار برگزیده گروه جهت طرح در شورای علمی جشنواره

تبصره ۱ : فرآیند داوری، ضوابط داخلی و نحوه فعالیت گروه‌ها توسط آینه‌نامه-های مستقل تعریف و به تصویب خواهد رسید.

تبصره ۲ : هر گروه می‌تواند اعضای مدعو یا وابسته داشته باشد.
ماده ۱۳. هر گروه حداقل سه اثر در بخش اصلی و یک اثر در بخش جوان به عنوان برگزیده معرفی خواهد کرد.

تبصره ۱ : برگزیدگان خارجی جزو سهمیه گروه محسوب نمی‌شوند.

تبصره ۲ : در صورت عدم کسب نصاب لازم، هر گروه می‌تواند کمتر از تعداد پیش‌بینی، اثر معرفی کند یا اصلاً برگزیده‌ای نداشته باشد.

تبصره ۳ : در صورت موضوعیت تبصره ۲، هر گروه می‌تواند به جای آثار برگزیده، آثار شایسته تقدیر را معرفی کند. آثار شایسته تقدیر، جایزه نقدی را دریافت نمی‌کنند اما از سایر امتیازات برخوردارند.

ماده ۱۴. موضوع جشنواره، تحقیقات حوزه علوم انسانی و اسلامی است که ممکن است به صورت منتشرنشده، پایان‌نامه یا هر قالب دیگری، ارائه شود.

تبصره ۱ : شاخص سنجش آثار، اطلاق «تحقیق علمی» است که مهمترین ویژگی آن نوآوری یا ارائه نظریه است.

تبصره ۲ : آثار شرکت‌کنندگان خارجی صرفاً در حوزه‌های اسلام و ایران پذیرفته می‌شود.

ماده ۱۵. سایر بخش‌های جشنواره که متناسب با شرایط، امکان فعال‌سازی آنها و ارائه جوائز به برگزیدگان وجود دارد، عبارتند از:

- انتخاب برگزیدگان در حوزه تصحیح انتقادی آثار ماندگار تاریخی، ادبی، فلسفی و ...
- انتخاب نظریه‌پرداز برگسته با معرفی هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی
- انتخاب ترجمه یا مترجم برتر و تأثیرگذار در حوزه اهداف جشنواره

- انتخاب پژوهشگر پیشکسوت علوم انسانی
- انتخاب شخصیت‌های پیشو از حوزه علوم انسانی که اگرچه مرحوم شده‌اند، اما همچنان آثار و فعالیت‌های ایشان قابل توجه است.
- انتخاب مفاخرپژوه بر جسته
- انتخاب مدیر پژوهش برتر
- انتخاب مراکز تحقیقاتی فعال و تأثیرگذار در حوزه اهداف جشنواره
- انتخاب فصلنامه علمی پژوهشی برتر

تبصره ۱: کلیه آئین‌نامه‌های مربوط به این ماده بصورت جداگانه تهیه و توسط شورای علمی جشنواره تصویب خواهد شد.

ماده ۱۶. جشنواره در دو بخش «اصلی» و «جوان» برگزار می‌گردد، بخش جوان جشنواره، پژوهشگران کمتر از ۳۵ سال سن را شامل می‌شود.
ماده ۱۷. کسب رتبه در هر یک از برنامه‌های جشنواره موجب برخورداری از کلیه امتیازات موجود در آئین‌نامه‌ها و مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ویژه جشنواره‌های بین‌المللی خواهد بود.

تبصره ۱ : با تصویب این آئین‌نامه، شورای معاونان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا معاون مربوط طی بخشنامه‌ای ترتیبات اعطاء امتیازات مذکور در مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای کسب کنندگان رتبه در جشنواره را فراهم خواهد ساخت.

تبصره ۲ : علاوه بر امتیازات مندرج در این ماده، جوایز مالی نیز برای مراکز پژوهشی و پژوهشگرانی که موفق به کسب رتبه و امتیاز شده‌اند در نظر گرفته می‌شود که میزان آن هر سال به تصویب شورای سیاستگذاری خواهد رسید.

ماده ۱۸. جوایز و لوح‌های تقدیر از برگزیدگان جشنواره توسط ریاست محترم به نفرات اول تا سوم هر گروه از جشنواره به ترتیب درجه پژوهشگر ممتاز، پژوهشگر بر جسته و پژوهشگر نمونه اعطا می‌شود.
جمهوری اسلامی ایران امضاء و اعطا می‌شود.

تبصره ۱ : لوح تقدیر سایر سازمان‌ها که به این مناسبت اعطا می‌سود باید به امضای دبیر جشنواره یا یکی از مقامات مسئول آن نیز برسد.

ماده ۱۹. در نخستین دوره جشنواره محدودیت زمانی برای ارسال آثار سالهای قبل وجود ندارد.

تبصره ۱ : تا سه دوره بعد، فقط آثاری می‌توانند شرکت کنند که حداکثر تا ده سال قبل از جشنواره تحقیق و عرضه شده باشند.

تبصره ۲ : افرادی که در یکی از شوراهای گروههای جشنواره بین‌المللی فارابی عضویت داشته باشند یا به عنوان دبیر، رئیس دبیرخانه و دبیر شورای علمی در یک از دوره‌های جشنواره انجام وظیفه کرده‌اند، می‌توانند در یکی از دوره‌های بعد شرکت کنند.

تبصره ۳ : هیچ پژوهشگری نمی‌تواند بريا دو سال پیاپی برگزیده شود ولی انتخاب پژوهشگر به صورت متناوب ایراد ندارد.

تبصره ۴ : مشارکت مجدد آثاری که در دوره قبل شرکت کرده و پذیرفته نشده‌اند، بلامانع است.

ماده ۲۰. چنانچه در آینده، تدوین دستورالعمل، آئین‌نامه و مقررات جدیدی ضرورت یابد، این امر با پیشنهاد دبیرخانه به شورای سیاستگذاری یا شورای علمی انجام خواهد شد.

ماده ۲۰. این آئین‌نامه در ۲۱ ماده و ۲۵ تبصره در تاریخ ۲۳/۱۰/۱۳۸۶ به تصویب نهایی شورای سیاستگذاری جشنواره بین‌المللی فارابی رسید.

دستورالعمل و ضوابط پذیرش و استخدام نیروی انسانی در صنعت نفت

بخشنامه شماره ۱۱/۱۳۸۳-۸۹۶۴/۱ ب مورخ ۱۱/۱۳۸۳ وزیر صنعت نفت تحت عنوان "دستورالعمل و ضوابط پذیرش و استخدام نیروی انسانی در صنعت نفت (که از تاریخ ۹/۲/۱۳۸۳ ۱/۲۸-۳۵۶ جایگزین دستورالعمل شماره ۱۱/۱۳۸۳ شده است.)

به: مدیران عامل محترم شرکتهای اصلی
: معاونین و مشاورین محترم وزیر نفت

موضوع: دستورالعمل و ضوابط پذیرش و استخدام نیروی انسانی در صنعت نفت
با سلام:

به منظور انتخاب نیروی انسانی مستعد و کارآمد، براساس ضوابط و معیارهای شغلی و برقراری شرایط مساوی استخدام از طریق فراخوانی کلیه متقاضیان واجد شرایط جهت شرکت در آزمون و بکارگیری شایسته‌ترین آنان، بدینوسیله دستورالعمل و ضوابط پذیرش و استخدام نیروی انسانی در صنعت نفت به شرح زیر جهت اجراء ابلاغ می‌شود:

۱- هدف:

- الف - جذب نیروی انسانی مناسب برای سمت مناسب از طریق انتخاب اصلاح
- ب - برقراری عدالت در ارزیابی کلیه داوطلبان جذب

۲- کلیات:

- ۱- نیروی انسانی موردنظر علاوه بر داشتن شرایط عمومی استخدام، بایستی از سلامت جسمی، روانشناختی و اعتقادی برخوردار باشد.
- ۲- ویژگیهای نیروی انسانی مورد نیاز که از سوی شرکتهای متقاضی اعلام می‌شود باید بر حسب ضرورتهای شغلی در ابعاد زیر مشخص و معین شده باشد:
  - الف - دانش: شامل سطح، رشته / گرایش تحصیلی، اطلاعات تخصصی و مرتبط، گواهینامه‌های تخصصی لازم و سایر آموزش‌های ویژه.

ب - مهارت‌های ویژه شغلی منطبق با استانداردهای لازم و داشتن تجربه در مشاغل ویژه.

ج - استعدادها و توانایی‌های ذهنی ادراکی و شناختی (استعداد ریاضی، استعداد کلامی، استعداد قضایی، استعداد فنی و...)

د - ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری (علایق، ارزشها، نگرشها، مهارت‌های اجتماعی) و دیگر ویژگی‌های مرتبط با شغل.

۲-۳-آزمونهای استخدامی در سال حداکثر در دو نوبت بر اساس مجوزهای صادره وزیر نفت و شرایط ذکر شده در آن از طریق مراکز برگزارکننده آزمون (سازمان سنجش یا دانشگاهها و مراکز علمی) برگزار می‌شود.

۳-۳-شرایط سنی داوطلبان استخدام:

حداکثر سن برای ورود به آزمون برای مقطع دیپلم ۲۳، مقطع کاردانی ۲۶، کارشناسی ۳۰ و کارشناسی ارشد و بالاتر ۳۴ سال می‌باشد.

تبصره ۱-مدت زمان خدمت سربازی به حداکثر سن داوطلب اضافه می‌شود. همچنین سابقه کار افرادی که تجربه کاری مفید و مرتبط با شغل مورد نیاز دارند در صورت ارائه مدارک لازم و با تشخیص مدیر اداری شرکت اصلی تا ۵ سال به حداکثر سن اضافه می‌گردد.

تبصره ۲-مدت سابقه کار داوطلبانی که تجربه کاری مفید و مرتبط با شغل موردنظر در واحدهای تحت پوشش وزارت نفت داشته و به هنگام ثبت نام نیز به صورت قرارداد تمام وقت براساس ضوابط مصوب در صنعت نفت شاغل باشند با تشخیص مدیر اداری شرکت اصلی به حداکثر سن اضافه می‌گردد.

تبصره ۳-حداکثر سن موردنظر، برای مقاطعه کارشناسی و بالاتر، حسب دیگر شرایط، به ویژه شرایط جغرافیایی محل خدمت و با پیشنهاد مدیر عامل شرکت اصلی و تایید معاونت محترم منابع انسانی و مدیریت وزارت نفت تا ۵ سال قابل افزایش است.

تبصره ۴-شرط حداکثر سن در مورد ایشارگران بر اساس قانون مصوب مجلس شورای اسلامی به تاریخ ۲۲/۲/۱۳۷۱ با رعایت رعایت موارد زیر افزایش می‌یابد:

- الف - داوطلبانی که در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل به طور داوطلبانه خدمت نموده‌اند به میزان مدت حضور در جبهه و مدت زمان بستری‌شدن و یا استراحت پزشکی رزمندگان داوطلب در اثر مجبویت در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل.
- ب - داوطلبانی که در طول جنگ تحملی به اسارت دشمن بعشی و یا گروههای ضد انقلاب درآمده‌اند به میزان مدت اسارت و حضور در جبهه.
- ج - افراد خانواده شهداء، جانبازان، آزادگان، مفقودالاشرها (همسر، فرزندان، پدر و مادر، برادر و خواهر)تا میزان پنج سال در هر حال و تحت هیچ شرایطی حداقل سن با مراعات تبصره‌های فوق برای دیپلم نباید از ۳۰ سال، فوق دیپلم ۳۲ سال و برای کارشناسی و بالاتر از ۴۰ سال بیشتر باشد.

- ۴ - شرط معدل برای داوطلبین استخدام:
- حداقل معدل داوطلبین استخدام به شرح ذیل می‌باشد:
- در مقطع دیپلم حداقل معدل کل ۱۴.
  - در مقطع فوق دیپلم حداقل معدل کل ۱۳.
  - در مقطع کارشناسی حداقل معدل کل برای دانشگاههای دولتی روزانه ۱۳ و دانشگاههای پیام نور و بقیه که از طریق آزمونهای سراسری دانشجو می‌پذیرند حداقل معدل کل ۱۴.
  - در مقطع کارشناسی ارشد حداقل معدل کل ۱۵.
- تبصره ۱-برای داوطلبین دیپلم و بالاتر شاغل که به هنگام ثبت‌نام به صورت قراردادی تمام وقت که براساس ضوابط مصوب به خدمت گرفته شده‌اند و دارای حداقل ۵ سال سابقه خدمت در صنعت نفت هستند یک نمره در شرایط معدل فوق تقلیل داده می‌شود.
- تبصره ۲-در مورد داوطلبان بومی (که در تبصره ۲ بند ۸ مشخص شده است) نیز با تشخیص شرکت ذیریط برای مقطع دیپلم و فوق دیپلم یک نمره و برای مقطع کارشناسی نیم نمره در شرایط معدل فوق تقلیل داده خواهد شد.

تبصره ۳- داوطلبان بومی که به صورت قرارداد تمام وقت، شاغل در صنعت نفت می باشند در صورت استفاده از مزایای تبصره ۱، حق استفاده از مزایای تبصره ۲ را نخواهند داشت.

تبصره ۴- بر اساس قانون تسهیلات استخدامی ویژه فرزندان شاهد مصوب سال ۱۳۸۰ رعایت حداقل معدل برای فرزندان شاهد داوطلب استخدام الزامی نمی باشد.

تبصره ۵- دانش آموختگان رشته های فنی مقاطعه کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه های تهران، صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر، صنعتی اصفهان، تربیت مدرس، علم و صنعت و خواجه نصیر با تقلیل یک نمره در شرط معدل می توانند در آزمون های استخدامی شرکت نمایند.

تبصره ۶- مدارک دانشگاهی کسانی قابل قبول برای شرکت در آزمون استخدامی است که از طریق آزمون های سراسری دانشگاه های دولتی یا آزاد موفق به ورود به مراکز آموزش عالی برای دریافت مدرک رسمی شده باشند و یا از دانشگاه های معتبر خارج از کشور مدارک مورد تایید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دریافت کرده باشند.

تبصره ۷- مدارک تحصیلی تحت عنوانین معادل، دوره های فراغیر، آموزش باز، مکاتبه ای (از راه دور) دانشگاهها و مراکز آموزش عالی با توجه به نحوه خاص پذیرش که خارج از آزمون های سراسری دانشگاه های دولتی است، قابل پذیرش نمی باشد.

۵- مراحل استخدام:

۱- پس از انجام مراحل تأیید نیاز نیروی انسانی در هر یک از شرکت های ملی نفت، گاز، صنایع پتروشیمی و پالایش و پخش نهایتاً صدور مجوز استخدام توسط وزیر نفت (با ذکر کلیه شرایط و اطلاعات مربوطه) اقدامات لازم با مراعات بند ۹ این دستورالعمل و به ترتیب زیر صورت می گیرد:

- درج آگهی استخدام در روزنامه ها و همچنین اطلاع رسانی از طریق دیگر رسانه های عمومی.

- برگزاری آزمون علمی و ارزیابی روان شناختی.

- انجام مصاحبه.

- انجام مراحل گزینش و طب صنعتی.

۶- جذب و بکارگیری دانش آموختگان ممتاز دانشگاهها:

۱-۶- دانش آموختگان ورودی سال ۱۳۷۵ به بعد در مقطع کارشناسی و ورودی سال ۱۳۷۷ به بعد در مقطع کارشناسی ارشد در رشته‌های اصلی مورد نیاز صنعت نفت در می‌آیند با دارابودن یکی از شرایط ذیل ممتاز شناخته می‌شوند:

۱-۱-۶- دانش آموختگان رتبه اول تاسوم در مقطع کارشناسی و اول در مقطع کارشناسی ارشد (با ورودی مشترک) دانشگاههای تهران، صنعتی شریف، امیر کبیر، شهید بهشتی، صنعتی اصفهان، شیاز، تربیت مدرس، خواجه نصیرالدین طوسی، تبریز، علم و صنعت ایران و علامه طباطبایی (فقط در مقطع کارشناسی ارشد).

۱-۲-۶- دانش آموختگان دانشگاههای روزانه دولتی (به غیر از دانشگاه پیام نور و دانشگاه جامع علمی -کاربردی) با معدل کل حداقل ۱۸ برای رشته‌های فنی و حداقل ۱۹ برای سایر رشته‌ها در مقطع کارشناسی و حداقل ۱۶ و یا دارندگان تبصره - برای دانش آموختگان دانشگاههای مندرج در بند ۱-۱-۶ و یا دارندگان گواهی از اداره ثبت شرکتها و مالکیتهای صنعتی در زمینه اختراعات مرتبط با صنعت نفت شرط معدل ذکر شده در بند ۱-۲-۶ با یک نمره کمتر لحاظ خواهد شد.

۱-۳-۶- دانش آموختگانی که در المپیادهای علمی دانشجویی و دانش آموزی به عنوان نفرات نهایی برگزیده کشوری و اعضای تیمهای اعزامی به المپیادهای جهانی انتخاب شده‌اند.

۱-۴-۶- برگزیدگان رتبه‌های اول تا سوم جشنواره خوارزمی با داشتن حداقل مدرک کارشناسی که طرح‌های برگزیده آنان در جشنواره مذکور مرتبط با رشته تحصیلی یا نیازهای عملیاتی صنایع نفت و گاز باشد.

۱-۵-۶- دانش آموختگان دانشگاههای معتبر خارج از کشور، که ممتاز بودن آنها از نظر معدل یا رتبه مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری باشد.

۱-۶-۶- دانش آموختگانی که دارای رتبه کشوری اول تا پانصد آزمون سراسری ورودی دانشگاههای دولتی روزانه در گروه آزمایشی ریاضی فیزیک، اول تا دویست و پنجاه در گروه آزمایشی علوم تجربی و علوم انسانی در مقطع کارشناسی و همچنین پنج درصد اول پذیرفته شدگان در رشته‌های مورد نیاز در مقطع کارشناسی ارشد باشند.

۶-۱-۷- دارندگان مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر که در آزمون استخدام اداری سازمان سنجش آموزش کشور دارای رتبه‌های کمتر از صد برای گروههای فنی و مهندسی و کمتر از ۲۰ برای گروههای اداری و مالی.

۶-۲- دانشآموختگان مقطع دکتری از سال ۱۳۷۹ (در رشته‌های غیرپزشکی) به بعد در یکی از رشته‌های مورد نیاز صنعت نفت از دانشگاههای داخل کشور و یا از یکی از دانشگاههای معتبر خارج کشور که مدارک آنها توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورد تأیید باشد.

۷- مراحل، محتوای آزمونها و ارزیابی:

جهت تعیین سطح معلومات عمومی، پایه و دانش فنی و ارزیابی روانشناختی داوطلبان در مقاطع مختلف تحصیلی، آزمون کتبی و مصاحبه به شرح ذیل بعمل می‌آید:

۷-۱- آزمون علمی (کتبی)

الف - مقطع تحصیلی دیپلم

از کلیه داوطلبان استخدام در این مقطع، آزمون کتبی در زمینه‌های ادبیات فارسی و زبان انگلیسی به عمل می‌آید.

تبره - جهت تصدی مشاغل در بخش‌های فنی و عملیاتی صرفاً دیپلمهای رشته‌های ریاضی فیزیک، تجربی و رشته‌های فنی مرتبط به شغل می‌توانند شرکت نمایند.

ب - مقطع تحصیلی فوق دیپلم

از داوطلبان استخدام در این مقطع آزمون کتبی در زمینه‌های ادبیات فارسی، زبان انگلیسی، کامپیوتر و دروس تخصصی مرتبط با رشته تحصیلی در سطح کاردانی به عمل می‌آید.

ج - مقاطع تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد

از داوطلبان استخدام در این ممقاطع آزمون کتبی شامل ادبیات فارسی، زبان انگلیسی، کامپیوتر و دروس تخصصی مرتبط با رشته تحصیلی به عمل می‌آید.

د - مقطع تحصیلی دکتری

از داوطلبین استخدام در مقطع دکتری آزمون کتبی به عمل نخواهد آمد مگر از پژوهشان عمومی که محتوای آزمون شامل ادبیات فارسی، زبان انگلیسی و دروس تخصصی رشته پژوهشی خواهد بود. کلیه داوطلبین استخدام در مقطع دکتری در ارزیابی روانشناسی و مصاحبه شرکت خواهند نمود.

تبصره ۱- امتیاز هر کدام از دروس آزمون کتبی در کلیه مقاطع ۱۰۰ و معدل آنها بعنوان نتیجه امتیاز آزمون علمی محسوب می شود.

تبصره ۲- برای ورود به مرحله بعد معدل کل آزمون علمی داوطلب باید حداقل ۶۰ بر مبنای ۱۰۰ باشد.

تبصره ۳- در موارد خاص که تعداد پذیرفته شدگان در مرحله آزمون علمی کمتر از حد نصاب لازم برای مرحله بعد باشد می توان حداقل ۶۰٪ میانگین امتیازات نفرات اول تا سوم هر رشته در آن آزمون را برای ورود به مرحله بعد ملاک قرار داد.

تبصره ۴- تعداد نفرات انتخاب شده در مرحله آزمون علمی با احتساب تعداد فارغ التحصیلان ممتاز ثبت نام شده ۲ برابر تعداد کل مورد نیاز خواهد بود و افراد دارای بالاترین امتیاز برای ورود به مراحل بعدی انتخاب می شوند.

تبصره ۵- در شرایطی که در برخی از رشته ها تعداد متخصصان ممتاز بیش از دو برابر سقف مجوزهای استخدامی در آن رشته ها باشد، ابتدا صرفاً از دانش آموختگان آن رشته دعوت به مصاحبه استخدامی می شود و سپس در صورت عدم تأمین نیاز استخدامی هر رشته تحصیلی توسط دانش آموختگان ممتاز باز بقیه داوطلبان استخدام ثبت نام شده دعوت به عمل می آید.

۷-۲- آزمونهای استعداد و ارزیابی روانشناسی

هدف از انجام آزمونهای فوق، تشخیص سلامت روان و تناسب ویژگیهای رفتاری و شناختی و شخصیتی فرد یا ویژگیهای شغل مورد نظر و همچنین تشخیص میزان سازگاری عمومی فرد با انواع فعالیتهای حرفة ای و محیط سازمانی می باشد. آزمونهای روانی حرکتی، آزمونهای شخصیت و آزمونهای رغبتیها، نگرشها و ارزشها می باشند. هر یک از این آزمونها به فراخور نیاز به تنهایی یا با دیگری می تواند مورد استفاده قرار گیرد. این ارزیابی که ترجیحاً توسط یکی از مراکز مطالعات و خدمات روانشناسی صنعتی سازمانی مورد تأیید معاونت محترم انسانی و مدیریت صورت می گیرد ابتدا به

صورت کتبی و همراه با آزمون علمی و براساس استانداردهای موجود و سپس بصورت
حضوری در مرحله مصاحبه انجام خواهد شد.

۷-۳-مصاحبه

ملاک ورود به مرحله مصاحبه صرفاً نتیجه آزمون علمی خواهد بود. مصاحبه در دو
بخش تخصصی و ارزیابی روانشناختی انجام می‌گیرد.

هدف از بخش تخصصی مصاحبه، ارزیابی فعالیتها و تجارب کاری مرتبط با شغل و
رشته تحصیلی و دیگر مهارت‌های متقاضی می‌باشد. در مصاحبه دارندگان مدرک دیپلم،
بر ارزیابی مهارت‌ها بسته به نوع شغل تأکیدی گردد. مجموع امتیازات بخش مصاحبه
تخصصی ۱۰۰ خواهد بود.

در بخش ارزیابی روانشناختی مصاحبه، داوطلب از بعد سازگاری روانشناختی
چگونگی تعاملات و مهارت‌های اجتماعی و مهارت‌های مقابله‌ای، ارزیابی می‌گردد.
لذا خلاصه شرح شغل مورد نظر بایستی قبلاً در اختیار روانشناس مصاحبه‌کننده
قرار گرفته باشد.

ترکیب گروه مصاحبه کننده: مصاحبه توسط گروهی متشکل از سه نفر از
کارشناسان یا مدیران مطلع و آشنا با مصاحبه‌های استخدامی و یک نفر کارشناس
خبره روانشناسی صورت می‌پذیرد.

نتایج آزمون و مصاحبه ارزیابی روانشناختی بدون توجه به نتایج آزمون و مصاحبه
علمی مورد بررسی قرار گرفته و به صورت مقایسه شایستگی متقاضی با شغل ارائه
می‌گردد.

تبصره ۱-چنانچه داوطلبین استخدام در مقطع کارشناسی دارای مدرک کارشناسی
ارشد مرتبط و یا بالاتر باشند، ۱۵٪ امتیاز کسب شده در مصاحبه تخصصی به امتیاز
اصحابه داوطلب افزوده خواهد شد.

تبصره ۲-در صورت مرتبط بودن موضوع پایان نامه فارغ‌التحصیلان مقاطع
کارشناسی ارشد و دکتری با نیاز صنعت نفت و تشخیص آن توسط اعضای
اصحابه‌کننده، حداقل تا ۲۵٪ امتیاز کسب شده در مصاحبه تخصصی به امتیاز
اصحابه داوطلب افزوده خواهد شد.

تبصره ۳-افراد دارای سابقه و تجربه مفید و مرتبط با شغل مورد نظر از امتیاز ویژه
برخوردار خواهند شد. این امتیاز به ازای هر سال تجربه خارج از صنعت ۵٪ و

حداکثر ۱۵٪ و در داخل صنعت به ازای هر سال ۵/۵٪ و حداکثر ۲۵٪ کل امتیاز کسب شده در مصاحبه تخصصی خواهد بود که به امتیاز داوطلب افزوده خواهد شد.

۷-۴-۳-۱- انتخاب قبول شدگان

۷-۴-۳-۲- فارغ التحصیلان ممتاز موضوع بند ۶ چنانچه در مصاحبه تخصصی حداقل ۶۰٪ امتیاز بخش مصاحبه را کسب نمایند در صورت موفقیت در ارزیابی روانشناسی به ترتیب امتیاز مکتبه در بالای فهرست قبول شدگان قرار می گیرند.

۷-۴-۳-۳- نفرات انتخاب شده در آزمون علمی، بر اساس جمع امتیازات کسب شده در آن آزمون و مصاحبه تخصصی و امتیازات ویژه (در صورت داشتن شرایط) در صورت موفقیت در ارزیابی روانشناسی به ترتیب بالاترین امتیاز در ادامه لیست فوق قرار می گیرند.

تبصره - فارغ التحصیلان ممتاز چنانچه در مصاحبه امتیازی کمتر از ۶۰٪ بخش مصاحبه را کسب نمایند در صورت موفقیت در ارزیابی روانشناسی بر اساس امتیاز مصاحبه تخصصی با ضریب دو بعلاوه امتیاز ویژه (در صورت داشتن شرایط) در لیست قبول شدگان قرار می گیرند.

۷-۴-۳-۴- از افراد لیست فوق به ترتیب به تعداد مورد نیاز برای مراحل گزینش و طب صنعتی معرفی می شوند.

۷-۴-۴- در صورتی که تعدادی از افراد معرفی شده در مرحله گزینش یا طب صنعتی انتخاب نشوند به همان میزان از نفرات بعدی معرفی می گردند تا نیاز تأمین شود.

تبصره - قبول شدگانی که به دلیل محدودیت مجوز استخدام، جذب نشوند توسط دیگر شرکتهای تابعه که مجوز استخدام در همان رشته یا رشته‌ها و محدوده چهارمایی را دریافت می کنند بدون شرکت مجدد در آزمون پس از طی مراحل گزینش و طب صنعتی قابل جذب هستند. اعتبار قبولی در آزمونها و مصاحبه در این موارد حداکثر شش ماه می باشد.

۸- امتیازات ویژه:

افراد ذکر شده در جدول زیر از امتیازات ویژه مندرج در جدول برخوردار خواهند شد.

امتیازات پیش‌بینی شده در جدول صرفاً برای یک بار در مرحله آزمون علمی یا در مرحله مصاحبه تخصصی (هر کدام که به نفع داوطلب باشد) به نتیجه امتیازات فرد اضافه می‌گردد.

جدول امتیازات ویژه:

۱- فرزندان شهدا و مفقودان، اسراء و جانبازان از کارافتاده: ۲۰٪ از کل امتیاز کسب شده

۲- آزادگان: به ازای هر سال اسارت ۳٪، حداکثر ۲۰٪ از کل امتیاز کسب شده

۳- جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تح�یلی: به ازای هر ۵٪ جانبازی ۳٪ حداکثر ۲۰٪ از کل امتیاز کسب شده

۴- رزمندگان: به ازای هر یکماه سابقه حضور داوطلبانه در جبهه ۱٪ از کل امتیاز کسب شده (حداکثر ۲۰٪)

۵- خانواده شهدا (همسر، برادر و خواهر) برای همسر ۱۲٪ و برای برادر و خواهر شهدا ۸٪ از کل امتیاز کسب شده

۶- فارغ‌التحصیلان دانشگاه صنعت نفت: ۱۵٪ از کل امتیاز کسب شده

۷- فرزندان کارکنان از کارافتاده و یا فوت شده ناشی از کار صنعت نفت: ۱۳٪ از کل امتیاز کسب شده

۸- فرزندان کارکنان (بازنیسته، شاغل، از کارافتاده و فوت شده عادی) صنعت نفت: ۱۰٪ از کل امتیاز کسب شده

۹- افراد بومی: بومی شهر یا روستاهای اطراف محل خدمت ۱۵٪ و بومی استان محل خدمت ۱۰٪ امتیاز کسب شده

تبصره ۱- کسانی که مشمول بیش از یکی از شرایط و اولویتهای گروههای جدول امتیازات ویژه باشند، از مجموع عوامل امتیاز حداکثر تا ۳۰٪ کل امتیاز کسب شده می‌توانند استفاده نمایند.

تبصره ۲- افراد بومی به کسانی اطلاق می‌شود که متولد آن شهر یا استان محل خدمت بوده و یا دیپلم خود را از آن شهر یا استان محل خدمت دریافت کرده باشند، شهرهای تهران، اصفهان، شیراز، مشهد و تبریز مشمول امتیازات بومی نمی‌شوند.

تبصره ۳- افراد بومی در صورتی از امتیازات منظور شده بهره‌مند خواهند شد که تعهد حداقل ۵ سال خدمت در محل تعیین شده را نیز بسپارند.

۹- واحد اجراکننده مراحل آزمون و ارزیابی:

تعیین نحوه هماهنگی در برگزاری آزمونها و نظارت بر کلیه مراحل آن توسط معاونت منابع انسانی و مدیریت صورت خواهد گرفت.
درج آگهی استخدام و انتخاب افراد برای مراحل مختلف توسط شرکتهای مندرج در بند ۵ پس از تأیید معاونت منابع انسانی و مدیریت انجام خواهد شد.

آزمون علمی به صورت مرکز توسط سازمان سنجش و یا دیگر مراکز علمی و دانشگاهی با تأیید و نظارت معاونت منابع انسانی و مدیریت انجام می‌شود و مصاحبه توسط شرکتهای مذکور صورت خواهد گرفت.

۱۰- گزینش و طب صنعتی:

مرحله گزینش توسط هسته گزینش و معاینات طب صنعتی توسط سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت انجام می‌گیرد.

۱۱- رسیدگی به شکایات:

در کلیه مراحل آزمون علمی و مصاحبه، رسیدگی به شکایات شرکت‌کنندگان توسط شرکت مربوطه انجام می‌شود. در صورت شکایات از عدم رسیدگی به شکایات اولیه، معاونت منابع انسانی رسیدگی خواهد کرد.

عامل تأثیرگذاری (Impact Factor)

هر پژوهشگری که مقاله پژوهشی خود را منتشر می‌کند علاوه‌مند است که در آینده نویسندهای مقاله‌های دیگر در آن زمینه‌ی علمی به مقاله او، به عنوان مرجع معتبر اشاره نمایند. به همین ترتیب، هر مجله‌ای که مقاله‌های چاپ شده در آن بیشتر به وسیله‌ی نویسندهای دیگر مورد استفاده قرار گیرند، از اعتبار بالاتری برخوردار خواهد بود.

«عامل تأثیرگذاری» شاخص کمی است که برای رتبه‌بندی، ارزیابی، طبقه‌بندی و مقایسه‌ی مجله‌های مختلفی که در یک زمینه‌ی تخصصی چاپ می‌شوند، به کار

می‌رود. این شاخص نشان‌دهنده‌ی فراوانی مرجع‌هایی است که در طول دوره‌ی زمانی مشخص به یک مقاله‌ی متوسط چاپ شده در مجله داده می‌شود.

انستیتوی اطلاعات علمی (ISI) که هرسال گزارش ارجاع‌دهی مجله‌ها (Journal Citation Report JCR) را منتشر می‌کند، عامل تأثیرگذاری را بر اساس نسبت موارد ارجاع‌دهی به مقاله‌های یک مجله به کل مقاله‌های اخیر چاپ شده در آن تعیین می‌نماید. بنابراین، عامل تأثیرگذاری یک مجله از تقسیم تعداد موارد ارجاع شده در یک سال به مقاله‌های چاپ شده در دو سال گذشته‌ی آن مجله، به کل مقاله‌های چاپ شده در مجله‌ی مورد نظر در طی دو سال پیش محاسبه می‌شود.

برای مثال:

الف: تعداد کل موارد ارجاع داده شده به مقاله‌های مجله حکیم در سال ۱۳۸۴

ب: تعداد موارد ارجاع شده در سال ۱۳۸۴ به مقاله‌های چاپ شده در سال‌های

ج: تعداد مقاله‌های چاپ شده در سال‌های ۱۳۸۲-۱۳۸۳ مجله حکیم

د: «عامل تأثیرگذاری» مجله حکیم در سال ۱۳۸۴ = ب تقسیم بر ج

نحوه داوری جشنواره تحقیقاتی علوم پزشکی رازی

جشنواره تحقیقاتی علوم پزشکی رازی، در ۹ گروه مورد بررسی قرار می‌گیرد که عبارتند از:

۱- علوم پایه	۴- علوم بالینی - جراحی	۷- علوم دندانپزشکی
۲- علوم بهداشتی	۵- علوم دارویی	۸- علوم توانبخشی
۳- علوم بالینی - داخلی	۶- علوم تغذیه	۹- سایر رشته‌های وابسته به علوم پزشکی

الف - گروه محققین، محققین جوان، محققین ایرانی مقیم خارج از کشور: نحوه داوری در این بخش به صورت کور (Blind) و شامل ۵۰ درصد امتیاز برای مقاله یا اثر ارسالی منتخب و ۵۰ درصد برای کارنامه تحقیقاتی شرکت‌کنندگان (در ۵ سال اخیر) است.

معیارهای بررسی کارنامه تحقیقاتی:

تعداد مقالات چاپ شده در مجلات معتبر علمی نمایه شده در بانک‌های اطلاعاتی معتبر و مجموع Impact Factor مقالات

- تعداد مقالات داخلی چاپ شده در مجلات مصوب علوم پزشکی
- مواد نوآوری، ابداع، اختراع و ابتکار که دارای تأییدیه ثبت بوده، باعث انتقال و بومی سازی فن آوری شده و یا موجب تغییرات اصلاحی در مدیریت راهبردی کشور شده بودند.

- خلق اثر علمی بر جسته برخاسته از فعالیتهای تحقیقاتی

مدارک لازم:

- فرم تکمیل شده ثبت نام
- کارنامه تحقیقاتی (C.V) کامل ۵ سال اخیر
- تصویر کامل مقاله منتخب که شرکت‌کننده می‌بایست نویسنده اول یا نویسنده مسؤول می‌باشد.

- تصویر صفحه اول کلیه مقالات چاپ شده در ۵ سال اخیر (داخلی و خارجی)

- تصویر مدرکی که بیانگر نمایه شدن مجله یا مجلات (حاوی مقاله یا مقالات کارنامه تحقیقاتی ۵ ساله) در هر یک از بانک‌های اطلاعاتی است.

ب - گروه پایان‌نامه دانشجویی:

- از هر دانشگاه ۳ پایان نامه در هر مقطع کارشناسی ارشد، دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی، داروسازی و علوم آزمایشگاهی)، Ph.D، تخصصی و فوق تخصصی پذیرفته خواهد شد و سپس در هیأت داوران گروهها، از هر مقطع یک پایان نامه مورد انتخاب قرار خواهد گرفت.

شاخص‌های انتخاب پایان‌نامه‌ها:

- تعداد مقالات چاپ شده در مجلات داخلی و خارجی (با همان معیارهای گروه‌های محققین، محققین جوان و محققین ایرانی مقیم خارج از کشور)
- شرکت در کنگره‌ها و ارایه مقاله از پایان‌نامه

مدارک لازم:

فرم تکمیل شده ثبت نام

- کارنامه تحقیقاتی (C.V) کامل ۵ سال اخیر

- تصویر پایان‌نامه دانشجویی

- تصویر مقاله یا مقالات چاپ شده منتج از پایان نامه
- تصویر خلاصه مقالات سمینارها و همایش‌هایی که پایان نامه در آنها ارایه شده است.

- تصویر صفحه اول کلیه مقالات چاپ شده در ۵ سال اخیر (داخلی و خارجی)
- تصویر مدرکی که بیانگر نمایه شدن مجله یا مجلات (حاوی مقاله یا مقالات کارنامه تحقیقاتی ۵ ساله) در هر یک از بانک‌های اطلاعاتی است.
- قابل ذکر است که مدارک مذکور می‌بایست از طریق معاونت‌های پژوهشی دانشگاه‌های مربوطه ارسال گردد.

ج - گروه ابداعات، اختراعات و نوآوری‌ها
در ابتدا موارد ارایه شده توسط هیأت داوران گروه‌ها بررسی شده و مواردی که از نظر فنی و علمی مورد تأیید هستند در صورت لزوم بازدید بعمل آمده و در نهایت رتبه‌بندی می‌شوند.

در صورتی که در فرم مذکور نام افراد دیگری نیز به عنوان همکار قید شده باشد تمامی آنها در این زمینه دارای حق خواهند بود.
فعالیت‌های ابتکار - نوآوری یا کپی‌برداری مناسب دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی، سازمانها و مراکز غیردولتی که در راستای افزایش توان و بهره‌وری سیستم ارائه خدمات بهداشتی - درمانی - آموزشی و پژوهشی باشد نیز مورد بررسی قرار می‌گیرند.

مدارک لازم:

فرم تکمیل شده ثبت نام
کارنامه تحقیقاتی (C.V) کامل ۵ سال اخیر
تصویر برگه‌ی ثبت اختراع

شرح کاملی از ابداع، اختراع و یا نوآوری به همراه تصویری از مدارک مرتبط (مقاله، کنگره، سمینار و...)

د- تحقیقاتی که منجر به اصلاح نظام سلامت شده باشند (HSR)
در ابتدا موارد ارایه شده توسط هیأت داوران گروه‌ها بررسی شده و مواردی که از نظر فنی و علمی مورد تأیید هستند در صورت لزوم بازدید بعمل آمده و در نهایت رتبه‌بندی می‌شوند.

مدارک لازم:

- فرم تکمیل شده ثبت نام
- یک نسخه از مستندات مرتبط
- هـ مراکز تحقیقاتی مصوب علوم پزشکی
داوری این بخش از جشنواره توسط معاونت تحقیقات و فناوری و بر اساس نتایج ارزشیابی سالانه این مراکز اعلام می‌شود.
- وـ مجلات علمی-پژوهشی در زمینه علوم پزشکی
در این بخش مجلاتی که در سال گذشته در سایت‌های معتبر نمایه شده‌اند، معرفی می‌شوند. داوری این بخش بر عهده کمیسیون نشریات معاونت تحقیقات و فناوری است.

مدارک لازم:

- یک نسخه از شماره‌های منتشر شده در سال اخیر و سال گذشته
نامه‌ی تأییدیه نمایه در سایت‌های معتبر
- زـ دانشگاه‌ها و کمیته‌های تحقیقات دانشجویی علوم پزشکی
این بخش از جشنواره توسط معاونت تحقیقات و فناوری داوری می‌شود. دانشگاه علوم پزشکی (از نظر وضعیت پژوهشی) و کمیته تحقیقات دانشجویی بر پایه کمیت و کیفیت تولید دانش، بسیج منابع مالی در امر پژوهش و فعالیت‌های انجام شده تحقیقاتی در زمینه توانمندسازی مورد بررسی قرار می‌گیرند.
- حـ سازمان غیردولتی / شرکت / مؤسسه حامی پژوهش‌های علوم پزشکی
در ابتدا موارد ارایه شده توسط هیأت داوران گروه‌ها بررسی شده و مواردی که از نظر فنی و علمی مورد تأیید هستند در صورت لزوم بازدید بعمل آمده و در نهایت رتبه‌بندی می‌شوند.

مدارک لازم:

- فرم تکمیل شده ثبت نام
  - یک نسخه از مستندات مرتبط
- نکات مهم:
- برندگان پنج دوره اخیر جشنواره تحقیقاتی علوم پزشکی رازی (از دوره ششم به بعد) نمی‌توانند در این دوره شرکت نمایند.

گواهی پذیرش مقالات قابل قبول نخواهد بود.

آئین نامه اجرایی صندوق حمایت از پژوهشگران کشور

در اجرای مصوبه جلسه ۵۲۲ مورخ ۷/۵/۱۳۸۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی درباره اساسنامه صندوق حمایت از پژوهشگران کشور (که در این آئین نامه "صندوق" نامیده می‌شود)، آئین نامه اجرایی ذیل در جلسه مورخه - هیئت امناء صندوق به تصویب رسید.

الف: هدف

تبیین سیر مراحل ارائه تسهیلات و خدمات به ارائه کنندگان طرحهای پژوهشی در راستای اهداف اساسنامه باشد.

ب: دامنه کاربرد

مطابق ماده ۳ اساسنامه حمایتهای صندوق شامل تمام پژوهشگران ایرانی دانشگاهی و غیردانشگاهی داخل و خارج کشور (اعم از حقیقی و حقوقی) می‌شود. ضمن اینکه مطابق تبصره ۴ ماده ۳ اساسنامه، اولویت در استفاده از کمکها با پژوهشگران داخل کشور می‌باشد.

ج: مفاهیم و تعاریف

پژوهشگر: مطابق تبصره ۳ ماده ۳ اساسنامه، "پژوهشگر به اشخاص حقیقی و حقوقی اطلاق می‌گردد که دارای دانش، تجربه و مدارج علمی و دستاوردهای پژوهش بوده و صلاحیت علمی آنان به تأیید کمیته علمی صندوق رسیده باشد."

متقارضی: پژوهشگران حقیقی یا حقوقی که براساس موارد مندرج در این آئین نامه اقدام به تکمیل فرمهای درخواست تسهیلات یا خدمات از صندوق بنماید.

طرح پیشنهادی: طرحی است که در چارچوب فرمهای پیوست این آئین نامه ارائه می‌گردد.

کمیته علمی: مطابق اساسنامه "گروهی از نخبگان جامع الشرایط علمی کشور که دارای آثار علمی ثبت شده در سطح بین‌المللی و سوابق درخسان علمی و اجرایی می‌باشند" و مسئولیت تأیید شرایط علمی پژوهشگران و تصویب طرحهای توجیه شده از نظر گروه مشاوران و کارشناسان را بر عهده دارد.

کمیته کارشناسی: گروهی از کارشناسان (حقیقی و حقوقی) رشته‌های مختلف می‌باشد که بر مبنای آئین نامه‌ها و اولویت‌های صندوق اقدام به ارزیابی طرح‌های پیشنهادی و تطابق آنها با شرایط تصویب (توجیه فنی و اقتصادی) می‌نمایند.

گروه مشاوران تخصصی: شامل برگزیده‌ای از متخصصان و صاحب‌نظران رشته‌های مختلف علمی (حقیقی یا حقوقی) می‌باشد که متناسب با رشته تخصصی، اقدام به اعلام نظر علمی و فنی در مورد طرح‌های پیشنهادی می‌نمایند.

اولویت‌های موضوعی: عناوین طرح‌های دارای اولویت و اهمیت و مورد حمایت صندوق که همه ساله توسط صندوق اعلام می‌شود.

د: مراحل ارائه تسهیلات و اعتبارات به مقاضیان

مرحله اول: پرسشنامه طرح پژوهشی جهت درخواست تسهیلات و اعتبارات

۱. تکمیل پیش فرم اولیه: مقاضی پس از دریافت فرم اولیه ارائه تسهیلات و راهنمای تکمیل فرم، نسبت به تکمیل موارد مندرج اقدام می‌نماید. (پیوست شماره^(۳))

۲. بررسی پرسشنامه اولیه: توسط کمیته کارشناسی انجام می‌شود تا در صورت تأیید بودن طرح نسبت به تکمیل پرسشنامه اصلی اقدام گردد.

۳. تکمیل پرسشنامه طرح پیشنهادی جهت درخواست تسهیلات و اعتبارات: مقاضی پس از دریافت پرسشنامه مربوطه و راهنمای تکمیل آن، نسبت به تکمیل

موارد مندرج و تحويل آن اقدام می‌نماید. (پیوست شماره^(۴))

۴. کنترل مدارک: مدارک مورد نیاز توسط دبیرخانه صندوق کنترل می‌شوند. در صورت وجود نواقص با همکاری متقضی نسبت به رفع آن اقدام می‌گردد.

مرحله دوم: بررسی کارشناسی

بررسی ابعاد طرح: بر اساس دستورالعمل معیارهای پذیرش طرح، گروه کارشناسی اطلاعات ارائه شده توسط متقضی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در صورتی که برخی اطلاعات از مستندات کافی برخوردار نباشد، با همکاری متقضی نسبت به تکمیل و رفع اشکال از آن اقدام می‌شود.

۲. امکان سنجی و بررسی فنی - اقتصادی: با ارجاع طرح به مشاوران مربوطه، بررسیهای امکان سنجی و ارزیابی فنی - اقتصادی در ارتباط با طرح پژوهشی ارائه شده، صورت می‌گیرد. در صورتی که طرح توجیه مذکور را به همراه نداشته باشد، و این عدم توجیه قابل رفع بوده یا به دلیل عدم وجود برخی اطلاعات تکمیلی باشد، با

هماهنگی متقاضی نسبت به تکمیل اطلاعات مورد نیاز اقدام می‌گردد. در غیر این صورت طرح از چرخه ارائه تسهیلات خارج می‌گردد.

۳. اولویت‌بندی طرح‌ها: طرح‌های پذیرفته شده و مورد تأیید گروه مشاوران بر اساس دستورالعمل‌های موجود اولویت‌بندی می‌شوند. (تجیحاً توسط مدل‌های ریاضی) این کار توسط گروه کارشناسی صورت می‌گیرد.

۴. ارزیابی حقوقی: در این زمینه، برخی لوازم قانونی و حقوقی طرح در صورت لزوم مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

۵. بررسی نوع تسهیلات قابل ارائه: پیشنهاد اولیه پس از بررسی توسط کمیته کارشناسی و با کمک و همراهی گروه مشاورین تخصصی (در صورت لزوم) و با تصویب رئیس صندوق صورت می‌گیرد.

۶. دریافت هزینه‌های کارشناسی و مشاوره: درمورد برخی از طرح‌های پیشنهادی و با تصویب رئیس صندوق، متقاضی درصدی از تسهیلات پیشنهاد شده توسط مدیریت ارزیابی طرحها را به عنوان هزینه‌های کارشناسی و مشاوره طرح پردازد.

مرحله سوم: تصویب طرح پژوهشی
بررسی طرح در کمیته علمی (کمیته تصویب) نظرات گروه مشاوران تخصصی، به همراه مستندات ارائه شده توسط متقاضی جمع‌بندی و پیشنهاد مدیریت ارزیابی طرح‌ها جهت تصویب، در جلسه کمیته علمی مطرح می‌شود.

در صورت عدم تصویب طرح یا نیاز به بررسی بیشتر آن، کمیته علمی مجدداً طرح را به مدیریت ارزیابی طرح‌هارجاع می‌دهد. در غیر اینصورت برای ادامه مراحل بعدی مصوبه ابلاغ می‌شود.

مرحله چهارم: ارائه تسهیلات و خدمات و کنترل طرح‌ها
تکمیل مدارک مورد نیاز؛ پس از پذیرش طرح و نوع تسهیلات قابل ارائه موارد طی نامه‌ای به اطلاع متقاضی خواهد رسید تا مدارک مورد نیاز جهت عقد قرارداد را فراهم آورد. در این مرحله متقاضی لازم است کلیه مدارک و ضمانتهای لازم جهت دریافت تسهیلات و خدمات را ارائه نماید.

۲. عقد قرارداد با متقاضی: پس از تکمیل کلیه مدارک و ضمانتها، قراردادی با متقاضی تنظیم می‌شود که در آن شرایط و پرداخت تسهیلات و ارائه خدمات و تعهدات متقابل مشخص شده است.

۳. کنترل و ارزیابی حین کار: برای هر طرح یک کارشناس کنترل و ارزیابی مخصوص می‌گردد که روند ارائه تسهیلات و نحوه هزینه‌نمودن آن را با دریافت گزارش‌های متناوب از سوی متقاضی و انجام بازدیدهای دوره‌ای (در صورت نیاز) پی‌گیری می‌نماید.

مرحله پنجم: مستندسازی و ثبت در بانک اطلاعاتی

۱. مستندسازی و ارزیابی نتایج: پس از پایان دوره ارائه تسهیلات گزارشات مربوطه مستند شده و نتایج حاصل از ارائه تسهیلات توسط کارشناسان کنترل؛ ارزیابی و استخراج می‌گردد.

۲. ثبت در سوابق و بانک اطلاعاتی: کلیه اطلاعات لازم در راستای تهیه یک بانک اطلاعاتی جامع از متقاضیان و طرح‌های پایان یافته، ثبت و بایگانی می‌گردد.
هـ پیوستها:

۱- نمودار ارائه تسهیلات و اعتبارات به ارائه کنندگان طرح‌های پژوهشی

۲- نمودار ارائه خدمات به ارائه کنندگان طرح‌های پژوهشی

۳- پرسشنامه اولیه ارائه تسهیلات و اعتبارات

۴- پرسشنامه طرح پیشنهادی جهت درخواست تسهیلات و اعتبارات

آئین نامه ارائه تسهیلات و خدمات صندوق حمایت از پژوهشگران کشور در اجرای مصوبه جلسه ۵۲۲ مورخ ۷/۵/۱۳۸۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی درباره اساسنامه صندوق حمایت از پژوهشگران کشور (که در این آئین نامه "صندوق" نامیده می‌شود)، آئین نامه ارائه تسهیلات و خدمات ذیل در جلسه مورخه ۶/۱۰/۱۳۸۲ هیئت امنا صندوق به تصویب رسید.

الف: هدف - تبیین نوع و نحوه ارائه تسهیلات و خدمات به پژوهشگران در راستای اهداف اساسنامه می‌باشد.

ب: دامنه کاربرد - مطابق ماده ۳ اساسنامه حمایتهای صندوق شامل تمام پژوهشگران ایرانی دانشگاهی و غیردانشگاهی داخل و خارج کشور (اعم از حقیقی و حقوقی) می‌شود. ضمن اینکه مطابق تبصره ۴ ماده ۳ اساسنامه، اولویت در استفاده از کمکها با پژوهشگران داخل کشور می‌باشد.

ج: تعاریف و مفاهیم

تسهیلات: انجام حمایتهای مادی مستقیم صندوق از متلاطیان

خدمات: حمایتهای مادی غیر مستقیم صندوق از متلاطیان

د: انواع حمایتهای صندوق

حمایتهای صندوق حمایت از پژوهشگران کشور به یکی از دو صورت زیر امکان

پذیر است:

الف: حمایتهای مادی شامل

الف-۱) تسهیلات (به صورت بلاعوض یا اعتباری(وام))

الف-۲) سرمایه گذاری(مشارکت در اجرای طرحها)

الف-۳) خدمات

ب: حمایتهای معنوی

ه: تشریح حمایتها

ه-۱: تسهیلات بلاعوض

تسهیلات بلاعوض به طرحهایی تعلق می‌گیرد که حائز اولویتهای مورد نظر صندوق بوده ولی در کوتاه مدت امکان برگشت سرمایه وجود ندارد تشخیص و تمیز این نوع طرحها بر عهده کمیته ارزیابی می‌باشد. در طرحهای تحقیقاتی شامل این بند مالکیت بخشی از طرح برای صندوق محفوظ است و صندوق می‌تواند در صورت لزوم وصلحدید نسبت به فروش طرح یا اجرای آن اقدام نماید.

ه-۲: تسهیلات اعتباری (وام)

این نوع تسهیلات طرحهایی را شامل می‌شود که دارای توجیه اقتصادی بوده و سیاستها و اولویتهای صندوق را در بر گیرد. تشخیص و تمیز این نوع طرحها بر عهده کمیته ارزیابی می‌باشد. دوره بازپرداخت تسهیلات حداقل سه سال و نرخ سود و کارمزد تسهیلات حداقل ده درصد قابل ارائه است.

ه-۳: سرمایه گذاری (مشارکت در اجرای طرحها)

در ارائه این نوع تسهیلات علاوه بر داشتن توجیه اقتصادی طرح، قسمتی از سرمایه مورد نیاز توسعه پژوهشگر تأمین می‌گردد صندوق در سود و زیان حاصل از پروژه به نسبت مشارکت سهیم خواهد بود. حق انتخاب در انجام مشارکت برای صندوق محفوظ می‌باشد

ه-۴: اعطای خدمات

۱) پرداخت هزینه‌های شرکت در کنفرانسها و مجمع علمی بین‌المللی:

طبق اساسنامه صندوق پرداخت هزینه شرکت در کنفرانس‌های معتبر و مجامع علمی معتبر بین‌المللی را برای پژوهشگران و محققان در دستور کار خود دارد. این نوع حمایتها می‌تواند از نوع بلاعوض بوده ولی صندوق حق استفاده از تابیح گزارش پژوهشگر از شرکت در مجمع یا کنفرانس را برای خود قائل است.

۲) حمایت از برگزاری دوره‌های علمی-تحقیقاتی:

این حمایتها درجهت ارتباط و آشنائی بیشتر و تبادل نظر بین پژوهشگران و آشنازی با آخرين دستاوردهای علمی و تحقیقاتی می‌باشد. هزینه برگزاری این نوع دوره‌ها که به درخواست پژوهشگر صورت گرفته به منظور شناخته شدن پژوهشگر و طرح برگزیده بین سایر پژوهشگران و معرفی ایشان به جامعه صورت می‌گیرد.

۳) کمک به ثبت اختراع:

از وظایف کمیته علمی صندوق حمایت از پژوهشگران فراهم کردن راهکارهایی جهت تسهیل ثبت اختراعات و اکتشافات در داخل و خارج در مورد طرحهایی می‌باشد که مراحل تحقیقاتی و اجرایی آنها تحت حمایتها می‌باشد.

۴) تأمین لوازم تحقیق مورد نیاز پژوهش

۵) حمایتهای معنوی شامل موارد ذیل می‌باشد

۱) معرفی به مراکز تحقیقاتی و خدماتی:

این حمایت، براساس روابط موجود بین صندوق حمایت از پژوهشگران و سایر مراکز تحقیقاتی و مراکز آموزش عالی و دانشگاهها و ایجاد رابطه و توافق صندوق مبنی بر استفاده از امکانات و تجهیزات این مراکز، پژوهشگران از طریق صندوق برای استفاده از امکانات مذکور به این مراکز معرفی می‌شوند.

۲) اعطای جوایز:

این جوایز به مناسبتهای زمانی و مکانی مختلف به پژوهشگران و ارائه دهندهان برخی طرحهای برگزیده، تعلق می‌گیرد.

۳) تایید علمی پژوهشگران

سایر حمایتهای اداری

دستورالعملهای مربوط به جزئیات هریک از این نوع حمایتها توسط کمیته علمی صندوق تهیه و تصویب خواهد گردید.

سیاستهای اصولی؛ خط مشی‌های کاری و اولویتهای صندوق حمایت از پژوهشگران کشور

در راستای بند ۴ اصل سوم قانون اساسی و به استناد بند ۱۶ مصوبه جایگاه، اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی، "صندوق حمایت از پژوهشگران کشور"، با سرمایه اولیه ۲۰ میلیارد ریال که از محل کمکهای دولت تأمین می‌شود، تأسیس شده است.

بیانیه مأموریت صندوق حمایت از پژوهشگران کشور

"صندوق حمایت از پژوهشگران کشور در زمینه آماده سازی بستر اجرایی تولید علم و فناوری و ارائه کمکها و خدمات حمایتی مادی و معنوی از پژوهشگران حقیقی و حقوقی، در راستای شکوفایی امور تحقیقاتی و جهت‌دهی منافع پژوهش و فناوری به سوی مردم فعالیت می‌نماید."

برای پشتیبانی این مأموریت صندوق متعهد می‌شود:

- ۱-زمینه پیشگامی کشور در حوزه‌هایی از فناوریهای نوین و برتر را فراهم آورد.
- ۲-حمایت‌های ویژه‌ای را برای پژوهش‌های ملی یا دارای اهمیت استراتژیک و بین‌المللی برای کشور ایجاد نماید.
- ۳-حمایت‌های معنوی از پژوهشگران و ارتقاء شأن و منزلت ایشان در جامعه را سرلوحه کار خویش قرار دهد.
- زمینه رفاه محققان و پژوهشگران را فراهم آورد.
- نیازها و اولویتهای پژوهشی کشور را شناسایی نموده و از انجام آنها حمایت نماید.
- منافع حاصل از پژوهش‌های تحقیقاتی را به سوی مردم سوق دهد.
- ۷-زمینه ساز ایجاد توسعه پایدار در زمینه تکنولوژی در کشور باشد.

خط مشی‌های کاری:

مطابق ماده ۳ اساسنامه صندوق "نوع فعالیت این صندوق شامل انجام حمایت‌های مالی و معنوی همه جانبه از پژوهشگران ایرانی (دانشگاهی و غیر دانشگاهی) در داخل و خارج از کشور، در راستای ارتقاء کمی و کیفی تولید علم و توسعه فناوری و فراهم

نمودن کاربرد نتایج تحقیقاتی و تولید علمی در سطوح ملی و بین‌المللی است." در این زمینه خطاوشی‌های کاری زیر مدنظر است:

۱-گردش کار و نحوه ارایه تسهیلات صندوق از سهولت و شفافیت کامل برخوردار باشد.

۲-برای جهت‌گیری موثر فعالیتها، صندوق سرفصل موضوعات و عنوانین پرروزه دارای اولویت را اعلام نماید.

۳-برای اولویت‌ستجوی طرحها از روشهای علمی مناسب استفاده شود. برای بالابردن اثرات حمایتی صندوق، ضروری است تسهیلات ارایه شده به جای پرداخت کمکهای مستقیم، از جنس ارایه خدمات باشند.

پژوهشگران (حقیقی و حقوقی) متضادی حتماً دارای سوابق علمی و پژوهشی مستند توأم با موقفيت و مرتبط با موضوع درخواستی باشند.

۵-صندوق علاقمند به جلب مشارکت سایر افراد و سازمانها در طرحها بوده و حتی الامکان پژوهشگران (حقیقی و حقوقی) در سرمایه‌گذاری شریک باشند.

۶-طرحهای مورد حمایت باید زمینه دسترسی به فناوریهای جدید و مورد نیاز را فراهم آورند و حتی الامکان باید دارای توجیه اقتصادی باشند.

حمایتهای مادی:

مطابق تبصره ۱ ماده ۳ اساسنامه صندوق "حمایت مادی عبارت است از تأمین اعتبار و تسهیل مراحل و ساز و کار تخصیص بودجه به محققان در خصوص طرحهای مصوب و ارایه شده توسط صندوق، تامین بخشی از هزینه‌های شرکت در کنفرانس‌های معتبر بین‌المللی و تهییه لوازم تحقیق و مواد مورد نیاز پژوهش که مورد تایید کمیته علمی صندوق قرار گیرد." در این زمینه سیاستهای کلی زیر مدنظر است:

۱-تسهیلات حتی الامکان به شکل غیر مستقیم و به صورت ارایه خدمات باشد.

۲-حتی الامکان از پرداخت هزینه لوازم و تجهیزات خودداری شود.

۳-حتی الامکان پژوهشگران (حقیقی و حقوقی) در هزینه‌های طرح سهیم باشند.

۴-صندوق در مالکیت فکری و انتفاع مادی طرحهای مور نظر سهیم گردد.

حمایتهای معنوی:

مطابق تبصره ۲ ماده ۳ اساسنامه حمایت معنوی عبارتست از حمایت اداری؛ معرفی و تأیید علمی و فراهم آوردن شرایط احترام علمی به محققان و اعطای جوایز. در این زمینه سیاستهای صندوق بر محورهای زیر استوار است:

۱- ایجاد زمینه تکریم و قدردانی از پژوهشگران برگزیده با هماهنگی سایر نهادهای متولی در این زمینه.

۲- ارتباط فعال با سازمانهای ذیربسط برای ارتقا منزلت محققین در جامعه.

۳- استفاده از ابزارها و راهکارهای قانونمند برای ترویج فرهنگ و روحیه کارآفرینی پژوهشی.

مالکیت فکری:

مالکیت فکری طرحهای مورد حمایت صندوق و دستاوردها و گزارشهای ناشی از آنها بحسب میزان حمایت صندوق و نوع و موضوع طرح تعیین خواهد شد. صندوق می‌تواند در ازای حمایتهای مالی و معنوی، مالکیت فکری تمام یا بخشی از دستاوردهای طرح را در اختیار بگیرد. اصول کلی مورد اتكای صندوق در این زمینه بدین شرح است:

۱. با مراکز قانونی و معتبر داخلی و خارجی برای پوشش نیازهای خدماتی ثبت اختراعات و مالکیت فکری ارتباط برقرار شود.

۲. حتی الامکان پژوهشگران در منافع مادی احتمالی ناشی از کار یا ایده خود سهیم شوند.

۳. نظامی برای ثبت ایده و حفظ حقوق افرادی که طرحهای نوآورانه خود را به صندوق ارایه می‌کنند، برقرار شود.

۴. در صورتی که اجرای طرحها متضمن همکاری چند پژوهشگر باشد، با حفظ حقوق هر یک شبکه لازم بین آنها ایجاد شود.

اولویتهای حمایتی صندوق:

با توجه به کارکرد اصولی صندوق مبنی بر "تولید علم و فناوری و بهره‌مندشدن مردم از نتایج آنها" (برطبق ماده ۲ اساسنامه صندوق) اولویتهای اساسی زیر جهت تخصیص اعتبارات و تسهیلات مادی و معنوی صندوق تعیین می‌گردد:

۱. مطابق تبصره ۴ ماده ۳ اساسنامه صندوق "اولویت در استفاده از کمکها با پژوهشگران داخل کشور است".
۲. طرحها و درخواستها الزاماً باید در حوزه علوم و فناوری‌های جدید و پیشرفته باشند. اولویتهای موضوعی صندوق هر ساله به تصویب کمیته علمی خواهد رسید.
۳. موضوع مورد درخواست متقاضی واحد نوعی ابتکار و نوآوری باشد و قبلاً در کشور اجرا نشده باشد. همچنین طرحها تکرار قدم به قدم تجربیات کشورهای پیشرفته یا ترجمه و کپی‌برداری یافته‌های پژوهشی سایر کشورها نباشد.
۴. طرحها باید دارای ویژگی متمایز نسبت به حوزه‌های کاری مشابه باشند. به عبارتی دیگر در حیطه وظایف و دامنه کاری اختصاصی سایر نهادهای متولی حمایت از پژوهش در کشور نباشند.
۵. طرح‌ها زمینه‌ساز ایجاد مشاغل جدید و تخصصی (به ویژه اشتغال نخبگان) باشد.
۶. طرحها دارای توجیه اقتصادی و فنی باشد و حتی الامکان دارای بازگشت سرمایه باشند.
۷. حتی الامکان در زمان کوتاهتری به نتیجه مشخصی برسد

نکته مهم

از شهریور ماه ۱۳۸۴ ارسال پیشنهاد طرح بصورت برخط و از طریق سایت انجام خواهد گرفت و صندوق از پذیرش فرم‌ها از طریق پست معمول خواهد بود.
دیگر صندوقهای کشور

- صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه الکترونیک ایران (وزارت صنایع)
- سازمان توسعه نوسازی معدن و صنایع معدنی ایران
- سازمان صنایع کوچک (وزارت صنایع)
- صندوق مالی توسعه تکنولوژی ایران (بانک مرکزی و بانکهای تجاری)
- تبصره ۳ (دفتر همکاریهای فناوری ریاست جمهوری)

آیین نامه نظارت بر طرحهای صندوق حمایت از پژوهشگران کشور

(اصوب جلسه مورخ ۱۳۸۴ / ۰۲ / ۰۱)

بمنظور نظارت موثر و شایسته بر حسن اجرای طرحهای مصوب صندوق و نیز نحوه هزینه تسهیلات اعطایی و حصول اطمینان از ثمربخشی تحقیقات انجام شده در راستای توسعه علم و فناوری، آیین نامه "نظارت بر طرحهای صندوق حمایت از پژوهشگران کشور" بشرح ذیل تدوین می‌گردد:

ماده ۱: هدف

هدف از تنظیم این آیین نامه، بیان نحوه نظارت کیفی و کمی بر طرحهای مصوب صندوق می‌باشد.

ماده ۲: دامنه کاربرد

این آیین نامه برای کلیه طرحهای مصوب صندوق حمایت از پژوهشگران کشور، قابل اجرا می‌باشد.

ماده ۳: تعاریف و مفاهیم

مجری: اعضاء کننده تفاهم‌نامه با صندوق می‌باشد که کلیه مسئولیتهای ناشی از انجام یا عدم انجام طرح بر عهده وی بوده و مسئولیت گزارش‌دهی و ارائه درخواست پرداخت، بر عهده وی است.

دوره کاری: بازه زمانی ۳ ماهه که شروع آن از تاریخ نخستین پرداخت به مجری قابل محاسبه بوده و در انتهای آن مجری موظف به گزارش‌دهی به صندوق می‌باشد. دوره کاری می‌تواند با درخواست کتبی مجری و تایید ناظر، افزایش یا کاهش یابد.

ناظر: فرد یا مؤسسه دارای تجربه و توانایی علمی و تخصصی لازم در زمینه طرح مصوب است، که از سوی کمیته علمی صندوق منصوب می‌گردد.

گزارش: مستندات تایپی، مدون و شفاف از نحوه و میزان پیشرفت طرح و یا دلایل و تنگی‌های عدم پیشرفت می‌باشد که مجری در پایان دوره کاری به صندوق

تحویل می‌دهد و بر اساس آن و با تأیید ناظر و تصویب رئیس صندوق یا مقام مجاز از سوی او، اجازه پرداخت بعدی به مجری صادر می‌گردد.

گزارش‌دهی: نحوه ارائه گزارش از جانب مجری به صندوق

نظارت: کنترل و ارزیابی مستمر پروژه‌های مصوب صندوق توسط ناظر می‌باشد که از طریق بازدید از پیشرفت طرح، بررسی گزارش از مجری و اعلام نتیجه ارزیابی به صندوق، انجام می‌گیرد.

ماده ۴: گزارش‌دهی

۴-۱- مجری طرح مصوب در پایان هر دوره کاری موظف به ارائه گزارش مناسب و شفاف از نحوه و میزان پیشرفت طرح و یا دلایل و تنگناهای منجر به عدم پیشرفت آن، به صندوق خواهد بود.

۴-۲- ملزمات مورد نیاز گزارش به شرح زیر می‌باشد:
جدول زمانبندی کل پروژه که دربرگیرنده آخرین درصدهای پیشرفت طرح باشد.
نمودار مقایسه‌ای درصد پیشرفت زمانبندی شده طرح با درصد پیشرفت واقعی
فرم تکمیل شده هزینه‌های انجام طرح در هر مقطع بهمراه استناد و مدارک
درخواست کتبی اعتبار برای ادامه پروژه

۴-۳- مجری موظف به ارسال یک نسخه تایی و صحافی شده از گزارش نهایی انجام طرح و دستاوردهای آن به همراه فایل الکترونیک، به صندوق می‌باشد.

۴-۴- با توجه به گزارش آن دسته از مجریانی که به درستی زمانبندی اجرایی را رعایت کرده باشند، صندوق می‌تواند مبلغی را بعنوان جایزه به مجری پرداخت نماید.

۴-۵- در پایان مدت انجام طرح، مجری موظف به رعایت کامل تعهدات مندرج در ماده ۹ تفاهem نامه خواهد بود.

ماده ۵: نظارت

۵-۱- ناظر طرح با حکم کتبی رئیس صندوق به این سمت منصوب می‌گردد و در تمام مدت اجرای طرح دارای وظایف زیر می‌باشد:

- ارزیابی گزارشات مجری پروژه و انکاس نتیجه آن به صندوق
- تأیید میزان درصد پیشرفت پروژه

- تأیید گزارش نهایی پروژه

۲-۵- ناظر موظف است ظرف مدت یکماه پس از دریافت گزارش، نسبت به ارزیابی و ارسال نتیجه به صندوق اقدام نماید. بدیهی است که در صورت عدم تعهد ناظر، صندوق اختیار دارد تا در مورد ادامه همکاری با ناظر تصمیم‌گیری نماید.

۳-۵- حق الرحمه نظارت مطابق با دستورالعمل مربوطه پرداخت خواهد شد.
این آیین نامه در ۵ ماده در جلسه مورخ ۱۳۸۴/۰۲/۱۰ کمیته علمی صندوق، به تصویب رسید.

دستورالعمل نحوه ارائه گزارش طرح به صندوق حمایت از پژوهشگران

۱- هدف:

هدف از این دستورالعمل تشریح نحوه تکمیل و ارائه گزارش‌های مرحله‌ای و نهایی طرح‌های مصوب صندوق می‌باشد.

۲- دامنه کاربرد:

این دستورالعمل در مورد کلیه طرح‌های مصوب کمیته علمی که بر اساس تفاهم‌نامه جهت اجرا به مجری ابلاغ گردیده است، کاربرد دارد.

۳- مسئولیت‌ها:

مسئولیت تهییه، تکمیل و ارائه گزارش بر عهده مجری پروژه می‌باشد.

تبصره ۱: نسخ تهییه شده توسط مجری باید طی نامه‌ای (رسمی) از طرف مجری، به صندوق تحويل داده شود.

تبصره ۲: ارائه گزارش برای دریافت اعتبارات بعدی، ضروری می‌باشد.

تبصره ۳: برای ارائه گزارش، باید سه موضوع تعداد، شکل‌ظاهری و فصل‌بندی و محتویات، که در زیر توضیح داده شده است، مورد توجه قرار گیرد.

۴- تعداد گزارشها

الف- ۱- گزارش مرحله‌ای (پیشرفت کار) یک نسخه صحافی شده

الف-۲- گزارش نهایی: ۳ نسخه صحافی شده
تبصره: گزارش‌های مرحله‌ای باید در دوره‌های سه ماه تهیه شود و به صندوق
تحویل گردد.

۵- شکل ظاهری گزارش

۱-۵- رنگ جلد: رنگ جلد گزارش و موارد ثبت شده روی آن بایستی مطابق جدول
زیر باشد.

رنگ جلد	گروه
سیاه	فنی و مهندسی
قره‌های	علوم پایه
زرشکی	کشاورزی
سبز	پزشکی
طوسی	معدنی
آبی	علوم انسانی
قرمز	داروسازی

۲-۵- تایپ: تایپ مدارک بایستی توسط نرم افزار WORD ۲۰۰۰ به بالا، صورت
گیرد.

تبصره: برای لغات فنی دارای معادل فارسی حتی المقدور از معادلهای فارسی
استفاده شود، لیکن در همان صفحه، به صورت پاورپوینت، معادل انگلیسی آن ذکر شود.

۶- شماره‌گذاری مطالب:

۱-۶- فصول: در صورت نیاز به شماره‌گذاری، بخش‌های هر فصل به ترتیب از
شماره ”۱“ شماره‌گذاری شوند.
شماره هر فصل، قسمت یا بند و فرمول‌ها به ترتیب از راست به چپ نوشته
می‌شود مانند:
-۳-۱

- ۱-۳-۱

۶-۲-شکلها: بایستی دارای شماره باشند. شماره شکل در زیر شکل و در وسط صفحه به ترتیب زیر نوشته شود:

(شماره شکل -شماره فصل)...

۶-۳-جداول: بایستی دارای شماره باشند. شماره جدول در بالای آن و در وسط صفحه به ترتیب زیر نوشته شود:

(شماره جدول -شماره فصل)...

۶-۴-فرمولها، معادلات و روابط: بایستی دارای شماره باشند. شماره آنها در انتهای سمت راست صفحه و در داخل پرانتز به ترتیب زیر نوشته شود:

(شماره معادله -شماره فصل)

۶-۵-صفحات: شماره صفحات در پایین هر صفحه و در وسط تایپ شود (ضمائمه

نیز بایستی دارای شماره صفحه باشند).

۷-ترتیب موضوعات:

ترتیب موضوعات بر اساس موارد زیر است:

۷-۱-صفحه عنوان

۷-۲-چکیده

۷-۳-فهرست مطالب

۷-۴-فهرست جداول

۷-۵-فهرست نمودارها

۷-۶-نیانهای ریاضی و علائم اختصاری

۷-۷-اظهار مبنی بر بکر بودن متون

۷-۸-تشکر و قدر دانی

۷-۹-منابع و مأخذ

۷-۱۰-فصول گزارش

۷-۱۱-چکیده لاتین

۷-۱۲-مراجع

۷-۱۳-پیوستها

۸- محتويات گزارش:

۱- **صفحه عنوان:** شامل نام پژوهه به فارسي و انگليسي است که بايستي نام مجری پژوهه در زير عنوان نام دستگاهی که مجری در آن مشغول می باشد، آورده شود.

۲- **چکيده:** چکيده گزارش باید حداکثر در ۳۰۰ کلمه و يك صفحه باشد که به خواننده تصویری کلی و واضح از چگونگی و اهداف طرح را ارائه نماید. در چکيده باید به سوالات زير پاسخ داده شود:

- تحقیق از کجا منشا گرفته است؟ (ذکر مسئله مورد تحقیق و فرضیات اساسی)

- چرا این تحقیق انجام شده است؟ (توجیه مختصر ضرورت انجام تحقیق)

- چگونه این تحقیق انجام شده است؟ (ذکر روش مورد استفاده در تحقیق)

- تحقیق به چه نتیجه‌ای رسیده است؟ (الگوهای کلی ملاحظه شده داده‌های حاصل از تحقیق)

- نتیجه تحقیقات چه کاربردی دارد؟

تبصره ۵: در مورد گزارشات مرحله‌ای (پیشرفت کار)، این موارد در ارتباط با همان مرحله آورده شود.

۳- مقدمه:

این بخش، بيان ساختار کلی گزارش می باشد که به محقق کمک می کند تا تمام مطالب لازم را تشریح کند و آنها را در کوتاه‌ترین جملات سازمان دهی کند. هدف از این بخش عبارت است از ساخت مبانی نظری و چارچوب فکری است که تحقیق بر پایه آنها پی‌ریزی شده است. این کار با مرور منابع مختلف و تحقیقات گذشته و در نهایت مشخص کردن مباحث ارزشمند برای تحقیق، مسائل مورد اختلاف و سوالاتی که تاکنون پاسخ داده نشده‌اند، انجام می‌گیرد. منابع و مطالب اعلام شده در متن مقدمه باید با شماره رفرانس مشخص گردد.

۴- روش تحقیق / مواد و روش‌های آزمایش:

این فصل به تشریح جزئیات روش مورد استفاده در تحقیق و تبیین چگونگی بدست آوردن داده‌های تحقیق، می‌پردازد این روشها ممکن است فعالیتهای

آزمایشگاهی، به کارگیری یک برنامه رایانه‌ای، مصاحبه با مردم یا آمارگیری و حتی استفاده از برخی حوادث تاریخی باشد که اصول و کلیات آن در پژوهه مصوب قبل توسط محقق ذکر شده است. با توجه به حجم مطالب ممکن است محقق این فصل را به چند بخش تقسیم کند. مثلاً پروتکل آزمایشات مختلف، روش‌های ریاضی و رایانه‌ای، تجزیه و تحلیل‌های آماری و…… در بخش‌های جداگانه قرار می‌گیرد.

۶-۸-تحلیل نتایج و بحث:

در این فصل الگوهای ملاحظه شده در نتایج و ارتباط آنها با مسئله و فرضیه تحقیق نشان داده می‌شود. ارایه جداول خلاصه نتایج و شکل‌های مناسب در این فصل باید به نحوی ارائه شود که هر خواننده عادی بتواند نتایج حاصل از طرح را درک نماید. به طور کلی مباحث ذیل باید در این قسمت بیاید:

-روش تهیه داده‌ها

-تحلیل نتایج خام حاصل از تحقیق انجام شده

-مقایسه نتایج حاصل از روش‌های مختلف در تحقیق انجام شده

-مقایسه نتایج حاصل از تحقیق انجام شده با تحقیقات قبلی

تبصره ۶: در صورتیکه مقالات علمی یا هرگونه دستاوردهای علمی دیگری از اجرای طرح حاصل شده باشد، باید در متن گزارش نهایی گنجانده شود و خلاصه هر کدام از مقالات نیز در طرح نگارش یابد.

۶-۸-نتیجه‌گیری و کاربرد:

این فصل، باید به روشنی نشان دهد که تحقیق انجام یافته، مشارکت مهمی در توسعه پیکرۀ دانش بدنیال دارد. در این فصل سوالات مرتبط با تحقیق، چارچوب سیر کلی این تحقیق و تحقیقات گذشته مطرح می‌شود و اعلام می‌گردد که یافته‌های این تحقیق با یافته‌های کدام تحقیق قبلی، موافقت یا مخالفت دارد. چرا این موافقت یا مخالفتها وجود دارد و چگونه توجیه می‌شود. هر یک از قسمتهای این بخش بایدبا توجه به سوالات و فرضیات مختلف تحقیق دارای شماره عنوانین مستقل باشند و هر قسمت به بخش مربوط در فصل ارجاع دهد، تا خواننده دریابد که نتیجه‌گیری انجام شده براساس کدام قسمت از یافته‌های فصل است. بدیهی است که این بخش به

مطالعات دیگری که تحقیق آنها در فصل ۲ مورد اشاره، قرار گرفته است، نیز ارجاع می‌شود.

در این بخش نتایج کلی تحقیق عنوان می‌شود و معمولاً نتیجه‌گیری به صورت کفی، بیان می‌گردد و محقق بینش جدید خود را از مسئله، براساس کارهای خود و دیگران، بیان می‌دارد. نتیجه‌گیری کلی، باید بسیار ساده و خلاصه بیان شود. نتیجه‌گیری گزارش بایستی عمدتاً براساس یافته‌های حاصل از کار تحقیقی، انجام شده توسط محقق باشد.

در این بخش همچنین کاربردهای نظری یافته‌ها بیان می‌شود. هدف از بیان این موارد آن است که به خواننده نشان دهد که تحقیق حاضر، نه تنها در روشن شدن موضوع و سوالات مورد نظر مشارکت داشته است بلکه در گسترده‌تر نمودن پیکره دانش، نیز مثمر ثمر خواهد بود.

کاربردهای نظری و تحقیقاتی نیز باید در این بخش بیان شود. این توضیحات، باید کوتاه و ساده و صریح بیان شوند.

در پایان این بخش باید تحقیقات آتی عنوان گردد که هدف از نوشتمن این بخش، عبارت از کمک به سایر محققان در انتخاب و طراحی تحقیقات آتی است. پیشنهاد تحقیق می‌تواند شامل موضوع یا روش جدید تحقیق یا هر دو آنها باشد. این بخش باید شامل سوالات جدیدی باشد که محقق، در اثر تحقیق خود یا با مطالعه کارهای سایرین، خلق کرده است.

۹- مراجع:

مراجع در آخر پژوهه با روش استاندارد مرجع نویسی، مطابق مثالهای زیر آورده شود:

Food Processing Technology. ELLIS , j Fellows p [۱]
pp.100-105.HORWOOD LIMITED. ۱۹۹۰

Int. J. , “Estimation of Metal Temprature”.K.Zarrabi [۲]
pp. ۲۴۰-۲۷۰,Pressure Vessl& Piping ۶۹(۱۹۹۶)

[۳]، ماساکی ایمایی. ”روشهای بهبود مستمر“، ترجمه: حیدر امیریان، انتشارات چنگری، ۱۳۷۸

[۴] محمد یونسی، ”طراحی قالب به کمک CAD/CAM“، پژوهش کارشناسی ارشد، دانشگاه زاهدان، ۱۳۷۵

۱۰- پیوست‌ها:

به منظور دسترسی آسان، پیوستها در انتهای پژوهه قرار می‌گیرند.
قرار دادن پیوستها در متن اصلی، باعث از بین رفتن انسجام و پیوستگی مطلب ارائه شده می‌گردد. هر پیوست به یک موضوع اختصاص می‌یابد.
در صفحه اول هر پیوست، در بالا و وسط کادر، کلمه پیوست و شماره ترتیب آن درج شده و سپس با یک خط فاصله و در وسط کادر عنوان مربوطه آورده می‌شود.
بنظور مرتب نمودن پیوستها، ترتیب زیر پیشنهاد می‌گردد.

پیوست ۱- منحنی‌ها

پیوست ۲- جداول

پیوست ۳- قضایا و اثبات آنها

پیوست ۴- دستورالعمل استفاده از برنامه کامپیوتری

پیوست ۵- لیست برنامه کامپیوتری

پیوست ۶- نقشه‌های تهیه شده

پیوست ۷- مقالات

۱۱- پیوستهای دیگر:

- کلیه نرم‌افزارهای تهیه شده بایستی همراه با دستورالعمل، فهرست ورودیها و خروجیها، برنامه‌های نوشته شده و..... در ضمیمه گزارش آورده شود و همچنین یک نسخه از دیسکت یا سیدی حاوی اصل (source) برنامه‌ها و اطلاعات مربوطه به طرح تحويل گردد.

- شماره مراجع داخل علامت [ ] در متن گزارش درج گردد و در انتهای گزارش نیز پس از ضمائیم فهرست مراجع آورده شود.

- برای پژوهه‌هایی که به ساخت دستگاهی منجر شده باشد لازم است:

مشخصات فنی، نقشه‌های ساخت، روش اجرایی، استانداردهای مربوطه، نتایج تست مشخصات مراکز تست کننده دستگاه به طور مشخص در گزارش آورده شود. دستورالعمل و فن آوری (تکنولوژی) ساخت برای استفاده در ساخت یک قطعه (مانند مشخصات ریخته‌گری، ماشین کاری، عملیات حرارتی و....) ارائه گردد. طراحی‌های مفهومی، مدل‌های ریاضی و محاسبات شبیه‌سازی با ذکر منابع علمی مربوطه ارائه شوند.

دستورالعمل اعطاء و بازپرداخت تسهیلات رفاهی به دانشجویان ممتاز و نمونه

با عنایت به مصوبه مورخ ۳۰/۳/۸۰ هیأت امنای صندوق رفاه دانشجویان و سیاست‌های اجرایی صندوق در برنامه سوم توسعه و به منظور کمک به تأمین بخشی از هزینه‌های تحصیلی و امور معيشتی دانشجویان ممتاز و نمونه، این دستورالعمل به شرح مواد زیر تدوین می‌شود.

ماده (۱) تعاریف

الف - دانشجوی ممتاز طبق مفاد ماده ۱ آیین‌نامه تسهیلات آموزشی دانشجویان ممتاز مصوب ۱۱/۷۷/۵ شورای هدایت استعدادهای درخشان در آموزش عالی (پیوست شماره ۱) باید حائز یکی از شرایط زیر باشد:

الف-۱ - برگزیدگان المپیادهای پنج گانه آزمون سراسری با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور.

الف-۲ - برگزیدگان المپیادهای علمی دانشآموزی کشور با تأیید وزارت آموزش و پرورش.

الف-۳ - برگزیدگان جشنواره‌های خوارزمی با تأیید سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران.

الف-۴ - دانشجویانی که دارای ویژگی‌های استثنایی هستند به تشخیص گروه آموزشی ذیربطری.

تبصره ۱: تسهیلات وام دانشجویان ممتاز صرفاً به مقاطع تحصیلی کارданی، کارشناسی نایپوسته، کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد پیوسته و دکترای حرفه‌ای اختصاص می‌باید.

تبصره ۲: چنانچه هر نوع تعییری در تعریف دانشجویان ممتاز در آینه نامه مربوط پیش آید، شامل این دستورالعمل نیز خواهد شد.

ب - دانشجوی نمونه دانشجویی است که طبق مفاد ماده ۱ و تبصره ماده ۱۷ آینه نامه انتخاب دانشجوی نمونه مصوب ۱۱/۶/۷۷ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری (پیوست شماره ۲) توسط کمیته منتخب وزارت (موضوع آینه نامه مذکور) انتخاب و معزفی می‌شود.

ج - در این دستورالعمل برای اختصار دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، مؤسسه نامیده می‌شوند.

ماده (۲) شرایط عمومی وام گیرندگان

مطابق فصل اول آینه نامه نحوه استفاده از وامهای صندوق رفاه دانشجویان در داخل کشور (پیوست شماره ۳) می‌باشد.

ماده (۳) شرایط آموزشی پرداخت وام

الف - دانشجوی تمام وقت باشد.

ب - دانشجویان ممتاز بعد از دو نیمسال تحصیلی می‌توانند در صورت تمایل درخواست وام نمایند.

ج - داشتن معدل ۱۷ در زمان ارائه درخواست وام در دو نیمسال متولی برای دانشجویان ممتاز ضروری است.

د - پرداخت وام به دانشجویان ممتاز منوط به تأیید دفتر استعدادهای درخشنان دانشگاه و دانشجویان نمونه منوط به تأیید معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه می‌باشد.

ماده (۴) مبلغ، نوع و نحوه پرداخت تسهیلات رفاهی

الف - وام تحصیلی

وام تحصیلی سه برابر سقف مجاز به دانشجویان واجد شرایط کلیه مقاطع تحصیلی
تعلق می‌گیرد.

ب - وام ضروری

ب- ۱- وام ضروری به صورت زیرپرداخت می‌شود:

ب- ۱-۱- مقاطع کارданی و کارشناسی ناپیوسته، دو برابر و مقاطع کارشناسی
پیوسته، کارشناسی ارشد پیوسته کارشناسی ارشد ناپیوسته، دکترای حرفه‌ای و دکترای
تحصصی ۳ برابر سقف مجاز.

تبصره: مواد پرداخت وام ضروری همانند موارد مطرح شده در بند ۲، بخش ب
دستورالعمل اجرایی آینه نامه نحوه استفاده از وامهای صندوق رفاه دانشجویان
(پیوست شماره ۴) می‌باشد.

ج - وام ازدواج

وام ازدواج به دانشجویانی که در حین تحصیل ازدواج می‌کنند در حداکثر سقف و
بدون امتیاز بندی پرداخت می‌شود.

د - وديعه مسکن متأهلین

وديعه مسکن به دانشجویان متأهل کلیه مقاطع تحصیلی که مسکن اجاره‌ای در
اختیار دارند بر اساس حداکثر سقف تعیین شده برای دانشجویان دوره‌های تحصیلات
تمکیمی پرداخت می‌شود.

تبصره: وجه مبلغ پرداختی بیش از مبلغ پیش پرداخت مندرج در اجاره نامه نخواهد
بود.

ماده ۵) مدارک مورد نیاز

۱- نامه پوششی که با امضاء معاون دانشجویی و فرهنگی مرکز ارسال شده
باشد.

۲- فرم درخواست وام، جدول امتیازبندی، یک نسخه فهرست چاپ شده
مخصوص صندوق، چهار نسخه فهرست چاپ شده مخصوص بانک و دیسکت
اطلاعات.

۳- تأییدیه مربوطه ممتاز یا نمونه بودن دانشجو.

تبصره: مدرک مربوط به ممتاز یا نمونه بودن دانشجویان پس از بررسی و تأیید در
دانشگاه باقی می‌ماند.

ماده ۶) بازپرداخت تسهیلات

۱-مدت بازپرداخت تسهیلت دریافتی دانشجویان ممتاز و نمونه ۲ برابر مدت تصویب شده در آیین نامه بازپرداخت بدھی دانشجویان می باشد.

۲-تاریخ شروع بازپرداخت بدھی دانشآموختگانی که خدمت نظام وظیفه خود را قبل از شروع به تحصیل انجام داده و یا به نوعی از انجام خدمت نظام وظیفه معاف شده اند و یا می شوند یک سال و دانشآموختگانی که مشمول انجام خدمت نظام وظیفه می باشند ۳ سال پس از فراغت از تحصیل می باشد.

ماده ۷) این دستورالعمل در ۷ ماده، ۵ تبصره و ۲۲ بند در تاریخ ۱۶/۷/۸۱ توسط هیأت امناء صندوق رفاه دانشجویان به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب قابل اجراست.

ثبت ملی و بین‌المللی علائم تجاری و خدماتی

بخشنامه به کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمانها، مؤسسات، شرکتهای دولتی، نهادهای

انقلاب اسلامی و استانداریهای سراسر کشور (۱۴۰۱، ۱۰/۵/۱۳۸۳ - ۱۱۴۶/۶/۰۳) با توجه به «قانون الحقق دولت جمهوری اسلامی ایران» به موافقنامه مادرید راجع به ثبت بین‌المللی علائم و پروتکل مربوط به آن - مصوب (۱۳۸۲/۵/۲۸)» و به منظور جلوگیری از ضررهاي احتمالي عدم ثبت علائم تجاری و خدماتی مربوط به وزارت‌خانه‌ها، سازمانها، مؤسسات، شرکتهای دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی به ویژه در سطح بین‌المللی، مقتضی است نسبت به ثبت ملی و بین‌المللی علائم تجاری و خدماتی خود از طریق اداره مالکیت صنعتی سازمان ثبت استاد و املاک کشور اقدام لازم معمول دارند. (محمد رضا عارف معاون اول رئیس جمهور)

برادر گرامی جناب مستطاب آقای دکتر عارف (دام مجده العالی)

معاون اول محترم رئیس جمهور

با سلام و تحييت

احتراماً همانطور که استحضار دارند عدم ثبت علائم تجاری و خدماتی مربوط به شرکت‌ها و مؤسسات و سازمانها خصوصاً آن دسته از دستگاه‌های مذکور که در امر صادرات فعالیت دارند طی سالهای گذشته ضررهاي هنگفتی را برای دولت جمهوری اسلامی ایران و اشخاص بدنیال داشته است. نظر به مراتب فوق در پی درخواستهای

اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی و به منظور جلوگیری از پیامدهای منفی عدم ثبت علائم تجاری و خدماتی خصوصاً در سطح بین‌المللی، با پیشنهاد سازمان ثبت استناد و املاک کشور، دولت جمهوری اسلامی ایران به موجب مصوبه مورخ ۲۸/۵/۸۲ مجلس شورای اسلامی به موافقنامه مادرید و پروتکل مربوط به آن در خصوص ثبت بین‌المللی علائم تجاری و خدماتی ملحق گردیده است بر اساس مفاد این دو سند صاحبان علائم تجاری می‌توانند با کمترین هزینه و کوتاه‌ترین زمان ممکن و از طریق اداره مالکیت صنعتی سازمان ثبت استناد و املاک کشور نسبت‌به حمایت بین‌المللی از علائم خود در بیش از ۷۰ کشور عضو این دو سند اقدام نمایند.

با توجه به مراتب فوق الاشاره و به منظور جلوگیری از ضررها احتمالی آینده خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به کلیه وزارت‌خانه‌ها، دستگاه‌ها و شرکتهای تابعه یا تحت پوشش اعلام تا نسبت به ثبت ملی و بین‌المللی علائم تجاری و خدماتی خود اقدام نمایند.

محمد رضا علیزاده معاون قوه قضائیه و رئیس سازمان ثبت استناد و املاک کشور
(۱۳۸۳/۱۰/۵)

آیین‌نامه انتخاب و معرفی دانشجویان ممتاز شاهد و ایثارگر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مقدمه

از آنجا که یکی از روش‌های اساسی در ارتقا بخشیدن به روند تحصیلی دانشجویان ایجاد روابط سالم و هدفمند میان ایشان و استفاده از شیوه تشویق به منظور نمایاندن توانمندی‌های آنان در عرصه‌های علمی و فرهنگی است، این آیین‌نامه به منظور شناسایی، انتخاب و معرفی دانشجویان ممتاز شاهد و ایثارگر دانشگاه‌ها بر اساس معیارهای یکسان در دانشگاه‌های سراسر کشور، جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

۱- تعریف

در این آیین‌نامه دانشجوی شاهد و ایثارگر به دانشجویان دانشگاه‌های سراسری تحت پوشش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، اعم از دانشگاه‌های دولتی (نوبت اول و دوم)، پیام نور و غیر انتفاعی که در یکی از موارد زیر صدق کنند، اطلاق می‌شود:

الف) دانشجویان شاهد شامل: فرزندان و همسران شهدا، مفقودالاشرها، اسیران و جانبازان ۵۰٪ و بالاتر.

ب) ایثارگران شامل: رزمندگان، جانبازان ۲۵٪ و بالاتر و آزادگان.

۲-اهداف

الف) شناسایی استعدادهای برتر در میان دانشجویان شاهد و ایثارگر

ب) کمک به ایجاد انگیزه مناسب در جهت رشد علمی، پژوهشی، فرهنگی، آموزشی و بهبود روند تحصیلی

ج) توسعه عرصه‌های رقابتی بین دانشجویان و تشویق مشارکت ایشان در فعالیت‌های مفید

۳-ضوابط و ملاک‌ها

برای تعیین دانشجویان ممتاز در مقاطع مختلف تحصیلی معیارهایی به شرح زیر در نظر گرفته می‌شوند:

الف) وضعیت تحصیلی مطلوب که بر اساس معدل و یا رتبه دانشجویان قابل تعیین است.

ب) میزان ارتقا و پیشرفت تحصیلی که بر اساس تغییرات معدل و یا رتبه دانشجویان سنجیده می‌شود.

ج) فعالیت‌های علمی و پژوهشی دانشجویان که با بررسی تألیفات، طرح‌ها، موفقیت در مسابقات علمی و مانند آن احراز می‌شود.

د) فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی، ورزشی و هنری که از سوی ستادهای امور ایثارگران دانشگاهها مورد تأیید واقع می‌شود.

تبصره: تعیین ضوابط و میزان امتیازات هر یک از موارد فوق به عهده کمیته‌ای به انتخاب ستاد مرکزی شاهد و ایثارگر وزارت علوم است. ضوابط مذکور طی شیوه‌نامه اجرایی این آیین‌نامه پس از تصویب در ستاد مرکزی توسط دبیر ستاد مرکزی ابلاغ خواهد شد.

۴-سطح اجرا

الف) انتخاب دانشجوی ممتاز شاهد و ایثارگر در دو سطح دانشگاهی و سراسری صورت می‌پذیرد.

ب) دانشجویان واجد شرایط بر اساس شیوه‌نامه اجرایی این آیین‌نامه در هر دانشگاه انتخاب و سپس دانشجویان ممتاز شاهد و ایثارگر در دانشگاه‌های سراسری از میان این برگزیدگان، شناسایی و معرفی خواهند شد.
تبصره: انتخاب و معرفی دانشجویان ممتاز در داخل دانشگاه در سطح دانشکده یا پایین‌تر بلامانع بوده و تعیین خواباط آن به عهده ستاد شاهد و ایثارگر دانشگاه است.

۵- مجری

مسؤولیت اجرای این طرح را در بخش دانشگاهی اداره کل شاهد و ایثارگر دانشگاه و در سطح دانشگاه‌های سراسر کشور اداره کل شاهد و ایثارگر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به عهده دارد.

۶- تعداد برگزیدگان، مراسم و جوایز

همه ساله تعداد برگزیدگان و جوایز ایشان متناسب با جمعیت دانشجویان مشمول این طرح و بودجه موجود طی شیوه‌نامه اجرایی این آیین‌نامه مشخص و به تصویب ستاد مرکزی شاهد و ایثارگر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می‌رسد. این ستاد هم‌چنین زمان‌بندی و دیگر جزیئات مراسم اهدا جوایز در سطح سراسری را تعیین می‌کند. تعیین جزیئات مربوط به مراسم دانشگاهی به عهده ستاد شاهد و ایثارگر هر دانشگاه است.

این آیین‌نامه در یک مقدمه و ۶ ماده و دو تبصره تهیه شده و پس از تصویب در ستاد مرکزی امور دانشجویان شاهد و ایثارگر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به مضای مقام وزارت رسید.

شیوه‌نامه اجرایی انتخاب و معرفی دانشجویان ممتاز شاهد و ایثارگر در دانشگاه‌ها

مقدمه

شیوه‌نامه حاضر در راستای اجرای آیین‌نامه انتخاب و معرفی دانشجویان ممتاز شاهد و ایثارگر، تدوین شده و حاوی دستورالعمل چگونگی انتخاب و معرفی این دانشجویان است.

۱- مجری

الف) مجری این طرح در بخش دانشگاهی اداره کل شاهد و ایشارگر دانشگاه است. این اداره کل بر اساس اطلاعات آموزشی - فرهنگی موجود از این دانشجویان که با همکاری معاونت‌های آموزشی و دانشجویی - فرهنگی دانشگاه تهیه می‌شود، اقدام به تکمیل جداول مخصوص و ارزیابی امتیازات دانشجویان خواهد نمود.

ب) اداره کل شاهد و ایشارگر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، پس از معرفی دانشجویان ممتاز از سوی دانشگاه‌ها مسوولیت اجرای فرایند ارزیابی، انتخاب و معرفی دانشجویان ممتاز را در سطح دانشگاه‌های سراسر کشور به عهده دارد.

۲- دوره اجرایی انتخاب

الف) دوره اجرایی انتخاب در هر دانشگاه از ابتدای مردادماه هر سال تا ۳۰ مهرماه همان سال است.

ب) دوره اجرایی انتخاب دانشجوی ممتاز شاهد و ایشارگر در سطح کشور از ابتدای مهرماه هر سال تا پایان آبان‌ماه است.

تبصره: اطلاع‌رسانی برای مراجعه دانشجویان و شناسایی دانشجویان فعال و پر کردن جداول اطلاعات از اردیبهشت ماه هر سال آغاز می‌شود.

۳- شرایط و نحوه انتخاب دانشجوی ممتاز

۱-۳- مقاطع تحصیلات عالی (کاردانی و کارشناسی)

۱-۱-۳- شرایط عمومی

الف) سپری کردن حداقل ۴۰ واحد تا پایان نیم سال تحصیلی منتهی به دوره اجرایی انتخاب برای شرکت در سطح دانشگاهی و گذراندن حداقل $\frac{4}{3}$ تعداد واحدهای مقطع تحصیلی برای شرکت در سطح سراسری.

ب) گذراندن حداقل ۱۲ واحد در هر نیم سال به طور میانگین

ج) فقدان سابقه محکومیت قطعی در کمیته انضباطی در طول تحصیل

د) عدم مشروطی در دو نیم سال منتهی به دوره اجرایی انتخاب

تبصره: انتخاب مجدد دانشجو در سطح دانشگاهی طی چند دوره بلامانع است.

۲-۱-۳- نحوه تخصیص امتیازات

الف) امتیاز معدله: بر اساس معدله کل دانشجو در انتهای دوره انتخاب، امتیاز معدله وی مطابق مراحل زیر محاسبه می‌شود:

تبصره ۱: شاخص معدل گروه آموزشی (یا دانشکده) برابر است با، میانگین معدل تمام دانشجویان گروه (یا دانشکده) که در آخرین نیم سال پیش از دوره اجرایی انتخاب محاسبه شده است.

تبصره ۲: در صورتی که دانشجو برای بار دوم یا بیشتر در فرآیند انتخاب دانشجوی ممتاز در سطح دانشگاهی شرکت کند، امتیاز معدل کل وی برای هر بار شرکت مجدد در ضرب ۹/۰ خواهد شد.

مثال: معدل کل دانشجو = ۱۵، شاخص معدل گروه آموزشی (یا دانشکده) = ۲/۱۳
 ب) امتیاز ارتقاء معدل: امتیاز ارتقاء معدل برای هر یک از دو نیم سال منتهی به دوره انتخاب به صورت جداگانه مطابق مراحل زیر محاسبه می شود، مشروط بر آن که دانشجو در آن نیم سال حدود ۱۴ واحد گذرانده باشد. امتیاز ارتقاء معدل دانشجو در دوره انتخاب برابر است با مجموع امتیازات ارتقاء وی در دو نیم سال منتهی به دوره انتخاب.

تبصره ۱: در صورتی که شاخص ارتقاء معدل منفی باشد امتیاز ارتقاء دانشجو نیز منفی منظور و از جمع امتیازات وی کسر می شود.

تبصره ۲: در صورتی که جمع امتیازات ارتقاء دانشجو در دو نیم سال بیش از ۴۰ امتیاز باشد امتیاز ارتقاء معدل وی برابر ۴۰ و در صورتی که امتیاز ارتقاء وی کمتر از ۲۰ باشد برابر ۲۰ منظور خواهد شد.

تبصره ۳: چنانچه امتیاز بند (ب) مثبت باشد، در صورتی لحظه خواهد شد که امتیاز دانشجو از بند (الف) حداقل ۲۰ باشد.

مثال: معدل ترم دانشجو = ۲/۱۵، معدل ترم قبلی = ۱/۱۳، شاخص معدل گروه (یا دانشکده) = ۲/۱۳

ج) امتیاز فعالیت‌های فرهنگی - اجتماعی:

فعالیت‌هایی نظیر عضویت در کانون‌های فرهنگی، هنری، تیم‌های ورزشی، تشکل‌های دانشجویی و مانند آن به تشخیص مدیریت شاهد و ایشارگر دانشگاه حائز حداقل ۲۰ امتیاز خواهد بود.

د) فعالیت‌های علمی - پژوهشی:

شرکت مؤثر در انجمن‌ها یا فعالیت‌های علمی، تألیف یا ترجمه کتاب، مقاله و همچنین انجام یا مشارکت در طرح‌های پژوهشی مصوب دانشگاه به تشخیص مدیریت شاهد و ایثارگر در مجموع حداقل ۲۰ امتیاز خواهد داشت.

تبصره ۱: چنانچه دانشجو در مسابقات علمی، فرهنگی و یا ورزشی در سطح کشوری، استانی یا دانشگاهی حائز رتبه‌های اول تا سوم گردد به ترتیب حداقل تا ۱۸، ۱۲، ۶ امتیاز (متناسب با گستره مسابقات) تقسیم بر رتبه‌های اخذ شده به مجموع امتیازهای بندهای (ج) یا (د) او افزوده خواهد شد.

تبصره ۲: امتیاز بندهای (ج) یا (د) در صورتی لحاظ می‌شود که جمع امتیاز آموزشی کسب شده توسط دانشجو از بندهای (الف) و (ب) حداقل ۲۰ امتیاز باشد.

۳-۲-۳-قطع تحصیلات تكمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری)

۱-۲-۳-شرط عمومی

(الف) سپری کردن حداقل ۴/۳ تعداد واحدهای مقطع تا زمان دوره اجرایی انتخاب

(ب) فقدان سابقه محکومیت قطعی در کمیته انتضابی در طول تحصیل

(ج) عدم مشروطی در طول دوران تحصیل

تبصره: هر دانشجوی کارشناسی ارشد یا دکتری در هر مقطعی تحصیلی خود فقط یکبار می‌تواند به عنوان دانشجوی ممتاز انتخاب شود.

۲-۲-۳-نحوه تشخیص امتیازات

(الف) امتیاز معدل: بر اساس معدل کل دانشجو در انتهای دوره انتخاب، امتیاز معدل وی مطابق مراحل زیر محاسبه می‌شود:

تبصره: شاخص معدل گروه آموزشی (یا دانشکده) برابر است با میانگین معدل تمام دانشجویان گروه (یا دانشکده) که در آخرین نیم سال پیش از دوره اجرایی انتخاب محاسبه شده است.

مثال: معدل کل دانشجو = ۱۷، شاخص معدل گروه آموزشی (یا دانشکده) = ۲/۱۶

ب) امتیاز فعالیت‌های فرهنگی -اجتماعی:

فعالیت‌هایی نظیر عضویت در کانون‌های فرهنگی، هنری، تیم‌های ورزشی، تشکل‌های دانشجویی و مانند آن، به تشخیص کمیته منتخب ستاد شاهد و ایثارگر

دانشگاه متناسب با سطح مسؤولیت‌ها و گستره فعالیت‌ها حائز حداکثر ۲۰ امتیاز خواهد بود.

ج) فعالیت‌های علمی - پژوهشی:

شرکت مؤثر در انجمن‌ها یا فعالیت‌های علمی حداکثر ۱۰ امتیاز، تألیف یا ترجمه کتاب حداکثر ۲۰ امتیاز، چاپ هر مقاله در مجلات یا کنفرانس‌های علمی حداکثر ۵ امتیاز و همچنین انجام یا مشارکت در انجام طرح‌های پژوهشی ملی یا مصوب دانشگاه حداکثر ۱۵ امتیاز خواهد داشت که به تشخیص کمیته منتخب ستاد شاهد و ایثارگر دانشگاه تعیین می‌شود.

تبصره ۱: چنانچه دانشجو در مسابقات علمی، فرهنگی و یا ورزشی در سطح کشوری، استانی یا دانشگاهی حائز رتبه‌های اول تا سوم گردد به ترتیب حداکثر تا ۱۸، ۱۲، ۶ امتیاز (متناسب با گستره مسابقات) تقسیم بر رتبه‌های اخذ شده به مجموع امتیازهای بندهای (ب) یا (ج) او افزوده خواهد شد. تخصیص امتیاز برای هر مورد کسب رتبه در مسابقات فقط یک بار در طول تحصیل مجاز است.

تبصره ۲: امتیاز بندهای (ب) و (ج) در صورتی لحاظ می‌شود که جمع امتیاز آموزشی کسب شده توسط دانشجو حداقل ۲۰ امتیاز باشد.

۴- تعداد، دامنه و نحوه انتخاب

الف) پس از محاسبه امتیازات از سوی اداره کل دانشگاه، ستاد شاهد و ایثارگر هر دانشگاه در مقاطع تحصیلات عالی به ازای هر ۱۰۰ نفر و در مقاطع تحصیلات تكمیلی به ازای هر ۲۰ نفر دانشجوی شاهد و ایثارگر در دانشگاه یک نفر دانشجو را به عنوان ممتاز در سطح دانشگاه انتخاب و معرفی می‌نماید.

تبصره: دانشگاه‌هایی که تعداد دانشجویان شاهد و ایثارگر آنها در مقاطع یاد شده در بالا به ترتیب از ۱۰۰ نفر و ۲۰ نفر کمتر باشد یک نفر را در هر مورد معرفی می‌نمایند.

ب) دانشگاه‌ها علاوه بر اعلام دانشجویان ممتاز در سطح دانشگاهی، اسمی تعدد دو برابر دانشجویان ممتاز را که به ترتیب فوق در سطح دانشگاه حائز بالاترین امتیاز شده‌اند، به همراه مدارک لازم را جهت بررسی و انتخاب دانشجوی ممتاز سراسری به اداره کل شاهد و ایثارگر ارسال می‌نمایند.

ج) بررسی و تعدیل امتیازات و انتخاب نهایی دانشجویان ممتاز در سطح سراسری توسط ستاد مرکزی شاهد و ایثارگر وزارت علوم یا کمیته منتخب آن، با دعوت از ۲ نفر عضو هیأت علمی به نمایندگی از دانشگاه‌ها که به پیشنهاد مدیر کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر و انتخاب معاونت دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری صورت می‌گیرد، انجام خواهد پذیرفت.

د) اداره کل شاهد و ایثارگر وزارت بر اساس نظر نهایی ستاد مرکزی با ترتیب فوق، در مقاطع تحصیلات عالی به ازاء هر ۲۰۰ نفر و در مقاطع تحصیلات تكمیلی به ازاء هر ۲۰۰ نفر دانشجوی شاهد و ایثارگر یک نفر که بالاترین امتیاز را حائز شده است به عنوان دانشجو و ممتاز شاهد و ایثارگر در سراسر کشور معرفی خواهد کرد.
تبصره: به عدد فوق تعداد دانشجویان نمونه کشوری که از میان دانشجویان ممتاز شاهد و ایثارگر انتخاب شده باشند، افزوده می‌شود.

۵- بودجه

هزینه لازم برای تهییه و اهدای جوایز توسط دانشگاه‌ها با مشارکت نهادهای ایثارگری مراکز استان در سطح دانشگاه و اداره کل شاهد و ایثارگر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با مشارکت این نهاد در سطح سراسری تأمین خواهد شد.

تبصره: میزان بودجه برای تأمین جوایز و نحوه توزیع آن سالانه از طرف اداره کل شاهد و ایثارگر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری طی دستورالعمل اجرایی خاصی به دانشگاه‌ها ابلاغ خواهد شد.

مراسم معرفی و اهداء جوایز دانشجویان در سطح دانشگاه‌ها در مناسبت‌های دانشگاهی طی نیم سال اول هر سال تحصیلی و مراسم تقدير و اهدای جوایز دانشجویان ممتاز سراسر کشور نیز در سالروز فتح خرمشهر انجام خواهد یافت. همچنین در مراسم روز دانشجو از رتبه‌های اول تا پنجم دانشجویان ممتاز شاهد و ایثارگر در سطح سراسری همراه با دانشجویان نمونه کشوری تقدير به عمل خواهد آمد.

این شیوه‌نامه در تاریخ ۱۳۸۴/۶/۱ در ۶ ماده و ۱۶ تبصره به تصویب ستاد مرکزی شاهد و ایثارگر وزارت علوم رسید.

اساستنامه باشگاه خردورزان

«يرفع الله الذين امنوا منكم و الذين اتوا العلم درجات»

مقدمه:

در راستای ساماندهی مطلوبتر فرهیختگان و مشارکت نخبگان و فعالان علمی به منظور اعتلای علمی، فرهنگی و نیل به آرمانهای والای انسانی و اسلامی «باشگاه خردورزان» که خود را ملزم به رعایت قانون اساسی و متعدد به پاسداری از انقلاب اسلامی می‌داند تشکیل می‌گردد.

فصل اول : کلیات

ماده اول : باشگاه خردورزان تشکیلاتی است علمی، صنفی، اجتماعی، غیر سیاسی، غیر دولتی و متشکل از فرهیختگان، نخبگان و فعالان علمی که در اساستنامه به اختصار «باشگاه» نامیده می‌شود.

ماده دوم : باشگاه با اهداف زیر تشکیل می‌شود:

۱. شناسایی دانش پژوهان جوان در جهت رشد و شکوفایی استعدادهای درخشان ایران اسلامی و زمینه‌سازی جذب آنها
۲. تلاش برای ایجاد بستری مناسب جهت استفاده از تخصصهای جوانان

مستعد

۳. توسعه و تقویت روحیه فعالیتهای گروهی در میان نخبگان
  ۴. هماهنگی بین پژوهشگران علاقمند به انجام پژوهش‌ها و تحقیقات مشترک
  ۵. هماهنگی و ایجاد ارتباط بین پژوهشگران ، مراکز تحقیقاتی و صنایع و بخشهای مختلف اجتماعی و اجرایی
۶. تلاش در جهت رسیدگی به مشکلات پژوهشگران و نخبگان

۷. ایجاد زمینه مناسب برای تجلی استعدادها و برانگیختن خلاقیت و شکوفایی علمی فرهیختگان
۸. افزایش سطح مشارکت و رقابت پژوهشگران در فعالیتهای علمی و تقویت ارتباط آموزشی و پژوهشی نخبگان علمی
۹. تشویق و ترغیب دانش‌پژوهان و فرهیختگان در فعالیتهای علمی، اجتماعی و استفاده از توان علمی و تخصصی اعضاء
۱۰. تلاش برای هماهنگی گروههای غیردولتی (N.G.O) نخبگان علمی کشور

ماده سوم : مرکز اصلی باشگاه در تهران واقع است و این باشگاه می‌تواند با درخواست رئیس و تصویب هیئت امناء در سایر نقاط داخل و خارج از کشور حسب قوانین موضوعه شعبه دایر نماید.

ماده چهارم : باشگاه هویت مستقلی داشته و به هیچ یک از تشکیلات کشور وابستگی ندارد.

ماده پنجم : مدت فعالیت باشگاه از تاریخ تأسیس نامحدود است .

فصل دوم : ارکان

۱. هیئت امناء
۲. بازارس
۳. رئیس

ماده ششم : هیئت امناء
هیئت امنای باشگاه بالاترین مرجع تصمیم‌گیری است. اعضای هیئت امناء توسط هیئت موسس به مدت نامحدود انتخاب می‌شوند.
تبصره ۱ : در صورت فوت یا استغفا یا برکناری یکی از اعضای هیئت امناء، فرد جایگزین با تصویب هیئت امناء تعیین می‌شود.

تبصره ۲ : در صورتی که عضو هیئت امناء، ۳ جلسه متوالی و یا ۶ جلسه متناوب بدون عذرخواه غایب نماید در خصوص ادامه عضویت نامبرده، هیئت امناء تصمیم می‌گیرد.

ماده هفتم : وظایف هیئت امناء

۱. بررسی و تصویب خطمشی کلی، برنامه‌ها و بودجه سالانه باشگاه.
۲. تأیید و انتصاب رئیس باشگاه.
۳. صدور مجوز راهاندازی شعب باشگاه در سایر نقاط داخل و خارج از کشور.
۴. تصویب کلیه آینین نامه‌ها و مقررات باشگاه (اعم از اداری، مالی و استخدامی) و نیز آینین نامه داخلی جلسات هیئت امناء.
۵. نظارت بر حسن اجرای اساسنامه و امور اجرایی باشگاه.
۶. بررسی و تصویب تغییرات اساسنامه و اخذ تأیید از مراجع قانونی.
۷. جذب کمکهای مادی و معنوی برای پیشبرد اهداف باشگاه.
۸. انتخاب رئیس هیئت امناء.
۹. بررسی و تصویب نمودار سازمانی باشگاه
۱۰. تصویب انحلال باشگاه و تعیین هیئت تسویه.

تبصره ۱ : رئیس هیئت امناء از میان اعضاء هیئت امناء به مدت ۳ سال انتخاب می‌شود و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

تبصره ۲ : جلسات عادی هیئت امناء هر دو ماه یکبار و به دعوت رئیس هیئت امناء تشکیل می‌شود و مصوبات آن با امضای رئیس باشگاه برای اجرا ابلاغ می‌شود.

تبصره ۳ : جلسات فوق العاده هیئت امناء به درخواست رئیس هیئت امناء یا رئیس باشگاه تشکیل می‌شود.

تبصره ۴ : دبیری هیئت امناء را رئیس باشگاه بر عهده خواهد داشت.

تبصره ۵ : جلسات هیئت امناء با حضور دو سوم اعضاء رسمی و مصوبات آن با رأی نصف بعلاوه یک نفر تعداد اعضای حاضر هیئت امناء لازم الاجرا می‌شود.

تبصره ۶ : مرجع تفسیر اساسنامه، هیئت امناء می‌باشد.

ماده هشتم : رئیس باشگاه

رئیس باشگاه بالاترین مقام اجرایی باشگاه است که توسط هیئت امناء به مدت ۲ سال انتخاب می‌شود و نمایندگی باشگاه را در مراجع قانونی برعهده دارد و در برابر هیئت امناء پاسخگوست.

ماده نهم : وظایف و اختیارات رئیس

۱. اجرای مصوبات هیئت امناء
  ۲. پیشنهاد تشکیلات اجرایی، گروه‌ها و کمیته‌های علمی باشگاه جهت تصویب در هیئت امناء
  ۳. عزل و نصب مدیران و رؤسای واحدهای مختلف باشگاه مناسب با نمودار مصوب سازمانی
  ۴. پیشنهاد بودجه سالانه جهت تصویب در هیئت امناء
  ۵. تهییه و ارائه گزارش دوره‌ای عملکرد و نیز بیلان و تراز مالی به هیئت امناء
  ۶. پیشنهاد آیین نامه و مقررات اعم از اداری، مالی و استخدامی حسب مورد جهت تصویب در هیئت امناء
  ۷. برنامهریزی آموزشی جهت ارتقای سطح علمی جوانان فرهیخته و تربیت پژوهشگران و نخبگان
  ۸. برنامهریزی برای فعالیتهای مستمر علمی - پژوهشی: سminar، همایش، بازدید علمی و ...
  ۹. تلاش در جهت ایجاد انگیزه و رغبت نسبت به فعالیتهای علمی - پژوهشی میان اعضای باشگاه
  ۱۰. برنامهریزی جهت انجام طرح‌های پژوهشی در جهت اهداف باشگاه
  ۱۱. اجرای طرح‌های پژوهشی موردنیاز سازمانها و وزارت‌خانه‌های مختلف
  ۱۲. تولید و انتشار نشریه علمی ، نرم‌افزارهای رایانه‌ای ، تشکیل کارگاههای تخصصی به صورت مستقل و یا با همکاری دانشگاهها و سازمانها
- تبصره ۱ : رئیس باشگاه حسب مورد می‌تواند قائم مقام انتخاب نماید.
- تبصره ۲ : رئیس باشگاه در صورت ضرورت می‌تواند بخشی از اختیارات خود را به قائم مقام خود تفویض نماید.

ماده دهم : بازرس

بازرس توسط هیئت امناء به مدت ۲ سال انتخاب می‌شود و بر عملکرد باشگاه نظارت دارد و گزارش خود را بدون دخالت در مسائل اجرایی به هیئت امناء ارائه می‌کند.

فصل سوم : امور مالی

ماده یازدهم: منابع مالی باشگاه عبارت است از:

۱. حق عضویت
۲. هدایا و کمکهای نقدی و غیرنقدی اعضای باشگاه
۳. هدایا و کمکهای نقدی و غیرنقدی اشخاص حقیقی و حقوقی غیر عضو
۴. درآمدهای اختصاصی باشگاه

ماده دوازدهم: استناد و اوراق بهادر باشگاه با امضای رئیس باشگاه(یا قائم مقام ایشان)، مسئول امور مالی و مهر باشگاه معتبر خواهد بود.

ماده سیزدهم : درآمدها و هزینه‌های باشگاه در دفاتر قانونی ثبت و شرح و بیان آن در پایان هر سال مالی جهت بررسی به هیئت امناء و مراجع مربوطه ارائه می‌شود.

ماده چهاردهم : طرحها ، برنامه‌ها و سایر مواردی که در اساسنامه پیش‌بینی نشده و یا به نحوی با وظائف یکی از وزارتاخانه‌ها یا سازمانهای دولتی و عمومی مرتبط بوده و نیازمند کسب مجوز باشد، پس از تأیید هیئت امناء و کسب موافقت وزارتاخانه یا سازمان مربوطه به اجرا درمی‌آید.

فصل چهارم : عضویت

ماده پانزدهم : اعضا ای باشگاه به ۲ گروه «پیوسته و ناپیوسته» تقسیم می‌شوند که دستورالعمل آن(شامل شرایط عضویت و وظایف اعضا) به پیشنهاد رئیس و تصویب هیئت امناء مشخص می‌شود.

فصل پنجم: انحلال

ماده شانزدهم : انحلال باشگاه با تصویب حداقل دو سوم هیئت امناء صورت می‌پذیرد .

تبصره ۱ : در صورت انحلال، کلیه اموال و دارائیهای باشگاه پس از تسویه بدهی‌ها و حقوق مربوط به اشخاص حقیقی و حقوقی با تصویب هیئت امناء در اختیار یکی از مراکز علمی قرار خواهد گرفت .

تبصره ۲ : به منظور اجرای مفاد این ماده ، هیئتی مرکب از ۳ نفر از اعضای باسابقه باشگاه با انتخاب هیئت امناء برای تصفیه حساب انتخاب و ظرف مدت ۳ ماه اقدامات قانونی را انجام داده و نسبت به تحويل اموال باقیمانده به مرکز علمی اقدام می‌نماید .
تبصره ۳ : مرجع حل اختلاف هیئت مصوب تبصره ۲، هیئت امناء می‌باشد.

ماده هفدهم : این اساسنامه در ۵ فصل و ۱۷ ماده و ۸ تبصره در تاریخ ۲۶/۱/۱۳۸۶ به تصویب هیئت موسس رسید.

اعطای جایزه مرحوم دکتر کاظمی

(مصوب پانصد و هشتاد و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۳۰) شورای عالی انقلاب فرهنگی

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۸۸ مورخ ۳/۵/۸۵ موضوع اعطای جایزه دکتر کاظمی را به شرح ذیل تصویب کرد:

«برای رشته زیست‌شناسی بیوژئ در زمینه فعالیت‌های پژوهشکده رویان جهاد دانشگاهی جایزه‌ای بنام جایزه مرحوم دکتر کاظمی اختصاص می‌یابد».

تبصره ۱- آین نامه این مصوبه توسط هیئت امنی جهاد دانشگاهی تهیه و تصویب می‌شود.

تبصره ۲- بودجه و منابع مالی جایزه توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در ردیف بودجه جهاد دانشگاهی تخصیص می‌یابد.

ماده واحده «تأسیس مؤسسه هنرمندان پیشکسوت»

(مصوب پانصد و نود و ششمین جلسه مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۱۰) شورای عالی انقلاب فرهنگی

شرح:

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۵۹۶ مورخ ۵/۸۵ ماده واحده «تأسیس مؤسسه هنرمندان پیشکسوت» را به شرح ذیل تصویب کرد:

«ماده واحده - به منظور پاسداشت شان و منزلت هنرمندان با سابقه کشور در حوزه‌های متعدد هنری و تکریم مقام آنان «مؤسسه هنرمندان پیشکسوت» وابسته به بنیاد فرهنگی و هنری رودکی تأسیس می‌شود. اساسنامه مؤسسه به تصویب شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد رسید»

اساسنامه خانه ملی گفت و گوی آزاد

(مصوب پانصد و نود و ششمین جلسه مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۱۰) شورای عالی انقلاب فرهنگی

شرح:

ماده ۱) تعریف و جایگاه حقوقی:

براساس ماده واحده مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی خانه ملی گفت و گوی آزاد تأسیس می‌گردد. خانه ملی گفت و گوی آزاد که از این پس در این اساسنامه خانه نامیده می‌شود تحت نظر هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره و در چارچوب این اساسنامه فعالیت خواهد کرد.

ماده (۲) موضوع فعالیت:

-ایجاد زمینه مناسب برای برگزاری جلسات گفت و گو، مناظره، سخنرانی و گفتگوی آزاد در عرصه علوم انسانی و معارف اسلامی در محل‌های تعیین شده از سوی خانه.

ماده (۳) اهداف و وظایف:

۱-ایجاد فرصت قانونی و عادلانه برای عرضه علمی و آزادانه دیدگاهها و نقدها در حوزه علوم انسانی و معارف دینی برای تمامی طیف‌های فکری و فرهنگی در کشور.

۲-کمک به ایجاد زمینه بروز و ظهور خلاقیتها و توانایی‌های علمی به ویژه در زمینه نقد افکار و آراء، و همچنین فراهم ساختن زمینه آشنایی با دیدگاهها و نقدهای علمی جدید و بهره‌گیری از این توانایی در عرصه‌های متناسب با آن.

۳-ایجاد بستر علمی مناسب برای بهره‌برداری صحیح بخش‌های مختلف کشور از دیدگاهها و نقدهای جدید علمی.

۴-ترغیب مراکز علمی حوزوی و دانشگاهی برای برگزاری جلسات گفتگو، نقد و مناظره علمی آزاد.

۵-طراحی و برگزاری جلسات گفتگو، مناظره و سخنرانی.

۶-انتشار و عرضه نتایج گفتگوها، مناظره‌ها و نقدهای علمی

ماده (۴) ارکان:

(الف) هیأت امناء

(ب) شورای علمی

(ج) مدیر

ماده (۵) هیأت امناء:

«هیأت امنای خانه»، اعضای هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، به اضافه دبیر هیأت می‌باشد.

ماده (۶) وظایف هیأت امنا:

الف) بررسی و پیشنهاد اصلاح و تغییر اساسنامه به شورای عالی انقلاب فرهنگی

ب) تهییه و تصویب خط مشی‌ها و برنامه‌های بلند مدت

ج) نصب و عزل مدیر

د) نظارت و ارزیابی عملکرد و فعالیتهای خانه

ه) بررسی گزارش‌های سالانه مالی و تأیید آن

و) تصویب برنامه و بودجه سالانه

ز) ارائه گزارش سالانه به شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده ۷) شورای علمی:

- ترکیب اعضای «شورای علمی» عبارت است از: اعضاء شورای علمی -مشورتی هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه پردازی، نقد و مناظره

ماده ۸) وظایف شورای علمی:

الف) بررسی و تأیید اولیه پیش‌نویس سیاست‌ها و خط‌مشی‌ها جهت پیشنهاد به هیأت امناء

ب) بررسی ضوابط، آین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های اجرایی.

ج) بررسی و تأیید پیش‌نویس برنامه سالانه

د) بررسی گزارش‌های مدیر و هدایت خانه ملی گفتگوی آزاد و نظارت مستمر بر عملکرد آن.

ه) بررسی و تصویب مواردی که آین‌نامه‌ها و ضوابط دیگر تصویب آن را بر عهده شورای علمی قرار داده است.

ماده ۹) مدیر:

مدیرخانه، به مدت ۳ سال از سوی هیأت امناء تعیین و با حکم رئیس هیأت امناء جهت انجام وظایف زیر منصوب می‌شود:

الف) تهییه و تنظیم پیش‌نویس ضوابط، آین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های اجرایی جهت بررسی در شورای علمی و تصویب هیأت امناء.

ب) (شناسایی و پیشنهاد اعضای گروههای علمی و سایر عوامل اجرایی.

ج) تهییه پیش‌نویس برنامه سالانه خانه جهت بررسی در شورای علمی و تصویب هیأت امناء.

(د) اجرای برنامه مصوب خانه و ارائه گزارش منظم پیشرفت کار به شورای علمی و عنداللزوم هیأت امناء.

(و) امضای مکاتبات و استناد اداری و مالی در چارچوب خواباط، آیین نامه ها و شیوه نامه های مصوب هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره.

ماده (۱۰)

این اساسنامه در ۱۰ ماده در جلسه ۵۹۶ مورخ ۱۰/۸۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

آیین نامه برگزاری جشنواره جوان خوارزمی مقدمه:

در سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق سال ۱۴۰۴ هجری شمسی و نیز قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور، بر شناسایی و حمایت از نوآوران و گسترش بازارهای دانایی محور و دانش بنیان و نیز بهرهوری از دستاوردهای پژوهشی نوآوران و دستیابی به جایگاه نخست اقتصادی، علمی و فناوری در سطح آسیای جنوب غربی، با جامعه برخوردار از دانش پیشرفت، توانمند در تولید علم و فناوری متکی بر منابع انسانی تاکید شده است. در دستیابی به این اهداف، جمیعت جوان و شایسته کشور نقش تعیین کننده ای را بر عهده دارد.

جشنواره جوان خوارزمی خاستگاه و رهیافت سنجیده های برای ارزش گذاری و اهمیت بخشیدن به تلاش جوانان این کشور، در راستای تحقق اهداف مندرج در ماده دو این آیین نامه است. بدین منظور آیین نامه برگزاری جشنواره جوان خوارزمی برای اجراء، تهییه و تنظیم شده است.

ماده یک: تعاریف

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سازمان: سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران

جشنواره: جشنواره جوان خوارزمی، که در آن افراد کمتر از سی سال شرکت می نمایند و شامل بخش های دانشجویی، دانش آموزی و آزاد است.

دبيرخانه: دبيرخانه چشنواره جوان خوارزمی مستقر در سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ايران

ماده دو: اهداف و ماموریت‌های چشنواره

الف - تشویق جوانان نوآور، خلاق و کارآفرین کشور و گسترش انگیزه و روحیه خودبادوری در آنان

ب - ارج نهادن به پژوهشگران، مخترعان، نوآوران و فناوران جوان کشور

ج - کمک به شناسایی، جذب و پرورش استعدادهای جوان کشور در زمینه‌های مختلف علمی و فناوری

د - فراهم آوردن بستری مناسب برای برقراری ارتباط و تعامل بین جوانان نوآور کشور و سایر جوانان نوآور در عرصه بین‌المللی

ه - ایجاد بستر و فضای مناسب برای معرفی جوانان نخبه کشور و حمایت از طرح‌های برگزیده آنان

و - تسهیل مسیر تجاری‌سازی و کاربردی نمودن نتایج تحقیقات جوانان کشور

ز - کمک به ترویج فرهنگ پویش، نوآوری و خلاقیت در میان جوانان کشور

ماده سه: شورای مرکزی

۳ - شورای مرکزی چشنواره با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

الف - ریيس سازمان (ریيس شورا)

ب - معاون ذیربیط سازمان (نایب ریيس شورا)

ج - نماینده تام‌الاختیار وزارت آموزش و پرورش با معرفی وزیر آموزش و پرورش

د - نماینده تام‌الاختیار معاون پژوهشی وزارت

ه - مدیرکل ذیربیط معاون آموزشی وزارت

و - دبیر چشنواره

ز - یک تا سه نفر از اساتید و صاحب‌نظران ذیربیط

تبصره ۱: در صورت لزوم از رئسا یا معاونان سازمان‌های مرتبط (مانند سازمان ملی جوانان و نظایر آن) دعوت به عمل می‌آید.

تبصره ۲: اعضای بند "ز" ماده مذکور به پیشنهاد رئیس سازمان، تایید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، و با حکم رئیس سازمان به مدت دو سال منصوب می‌شوند. انتصاب مجدد آنها بلامانع است.

۳ - ۲ - وظایف شورای مرکزی جشنواره به قرار زیر است:

الف - بررسی و تصویب سیاستها، اهداف و برنامه‌های جشنواره

ب - بررسی و تصویب آینین‌نامه اجرایی جشنواره

ج - بررسی و تصویب آینین‌نامه داخلی شورای مرکزی جشنواره

د - تصویب و پیشنهاد اعتبارات جشنواره به مراجع ذیربیط

ه - بررسی و تصویب تعداد و تنوع گروه‌های علمی و تخصصی جشنواره

و - بررسی و تصویب ضوابط تعیین و انتخاب رؤسای گروه‌های تخصصی و هیات داوران جشنواره

ز - بررسی و تصویب میزان و نوع جوایز اهدایی به برگزیدگان جوان کشور

ح - تایید دبیر جشنواره که توسط رئیس سازمان پیشنهاد می‌شود

ط - نظارت بر حسن انجام امور و ارزیابی فعالیت‌های جشنواره

تبصره ۳: دبیرخانه شورا که همان دبیرخانه جشنواره است در سازمان مستقر می‌باشد و تمام امور اجرایی جشنواره توسط دبیرخانه پی‌گیری می‌شود.

تبصره ۴: دبیر جشنواره پس از تایید وزیر علوم، تحقیقات و فناوری با حکم رئیس سازمان به مدت یک سال منصوب می‌شود.

ماده چهار - ملاحظات عمومی

۴ - مراسم تقدیر از برگزیدگان جشنواره جوان خوارزمی در هفته پژوهش برگزار می‌شود.

۴ - اعتبارات مورد نیاز برای برگزاری جشنواره، پس از تایید شورای مرکزی در بودجه سالانه سازمان پیش‌بینی می‌شود.

این آینین‌نامه در یک مقدمه، ۴ ماده و ۴ تبصره تنظیم و در تاریخ ۲۹/۳/۱۳۸۵ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

آیین نامه اجرایی جشنواره جوان

مقدمه:

جوانان به عنوان بخش مهمی از سرمایه‌ی ملی در به ثمر رسیدن برنامه‌های توسعه علمی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور همواره از جایگاه ویژه‌ای برخوردار هستند. با در نظر گرفتن آرمان‌ها، نیازها، و دیدگاه‌های نسل جوان و با توجه به ماده ۲، بند ج- قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب مجلس شورای اسلامی، مورخ ۱۳۸۳/۵/۲۸، مبنی بر برنامه‌ریزی برای شناسایی و حمایت از شکوفایی استعدادهای درخشان و هدایت آنها به سمت اولویت‌های راهبردی کشور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران با همکاری وزارت آموزش و پرورش، هر ساله جشنواره جوان خوارزمی را به منظور ایجاد بستری مناسب برای پژوهشگران و مبتکران جوان کشور و همچنین شناسایی استعدادهای درخشان در عرصه‌های علمی و پژوهشی برگزار می‌نمایند.

این آیین نامه برای تسهیل و هماهنگی امور و براساس آیین نامه برگزاری جشنواره جوان خوارزمی که در تاریخ ۱۳۸۵/۳/۲۹ به تصویب وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری رسیده است، تهییه و تدوین شده است.

فصل اول: تعاریف

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

سازمان: سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران

شورا: شورای مرکزی جشنواره، به استناد ماده سه آیین نامه برگزاری جشنواره جوان خوارزمی.

دبیرخانه: دبیرخانه جشنواره جوان خوارزمی که در سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران مستقر است.

دبیرخانه دانش آموزی: دبیرخانه بخش دانش آموزی جشنواره جوان که در معاونت آموزش و پرورش نظری و مهارتی، وزارت آموزش و پرورش مستقر است.

شرکت کنندگان: جوانان دانشجو، دانش آموز و آزاد که تا زمان فراخوان جشنواره سن آنها حداقل سی سال تمام باشد.

طرح‌های دانشجویی: طرح‌ها و یا پایان نامه‌های دانشجویی دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری می‌باشدند که توسط دانشجویان سراسر کشور ارایه می‌گردد.

طرح‌های آزاد: طرح‌هایی است که توسط جوانانی ارایه می‌شود که در زمان شرکت در جشنواره، دانشآموز و یا دانشجو نیستند.

طرح‌های دانش آموزی و دوره‌های کاردانی آموزش و پرورش: طرح‌هایی است که توسط

دانش آموزان دوره متوسطه، پیش‌دانشگاهی و دوره‌های کاردانی آموزش و روش به بخش دانش آموزی جشنواره جوان خوارزمی در وزارت آموزش و پرورش ارایه می‌گردد.

فصل دوم: ارکان تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی

۱-۱- رئیس شورا: معاون وزیر علوم و رئیس سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران. رئیس شورا می‌تواند از بین اعضای شورا، معاون تعیین نماید.
۱-۲- شورای مرکزی جشنواره: اعضای این شورا براساس آیین نامه برگزاری جشنواره جوان خوارزمی تعیین می‌گردند.

۲-۱- دبیر جشنواره جوان خوارزمی: یکی از اعضای هیات علمی سازمان که به پیشنهاد معاون اطلاعات علمی و همکاری‌های بین‌الملل و با تأیید رئیس سازمان و وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و حکم رئیس شورا، به مدت یک سال منصوب می‌شود. تمدید حکم بلا مانع می‌باشد.

۲-۲- دبیر بخش دانش آموزی جشنواره جوان خوارزمی: به پیشنهاد معاون آموزش و پرورش نظری و مهارتی وزارت آموزش و پرورش و با حکم رئیس شورا به مدت یک سال منصوب می‌شود، تمدید حکم بلا مانع می‌باشد.

فصل سوم: وظایف

۳-۱- دبیر جشنواره جوان خوارزمی:
- پیشنهاد اعضای هیات داوران به شورا که پس از تأیید با حکم رئیس شورا برای هر دوره منصوب می‌شوند.

- کلیه تأییدیه‌ها و صدور گواهینامه‌های مربوط به برگزیدگان جشنواره‌های جوان خوارزمی از طریق دبیرخانه مستقر در سازمان انجام می‌شود.
  - صدور احکام رئاسی گروه‌های تخصصی که برای هر دوره منصوب می‌شوند.
  - صدور احکام اعضای گروه‌های تخصصی به پیشنهاد رئاسی گروه‌های تخصصی.
  - تهییه و ارایه پیشنهاد نوع و میزان جوایز به شورا.
  - ارایه پیشنهادات لازم برای سیاستگذاری، برنامه‌ریزی، بودجه و امکانات به شورا.
  - پیگیری و نظارت بر حسن اجرای کلیه فعالیت‌های مرتبط با امور جشنواره.
  - فراهم کردن امکانات برای هماهنگی و نظارت بر چگونگی بررسی علمی، فنی و تخصصی طرح‌ها در گروه‌های تخصصی و هیأت داوران.
  - تعیین و انتصاب مسؤول امور اجرایی و اعضای کمیته اجرایی مستقر در سازمان.
  - اداره امور جلسات کمیته اجرایی و نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورا.
  - ۲-۳ دبیر بخش دانش آموزی جشنواره جوان خوارزمی:
    - همکاری با مسئولین بخش دانش آموزی جشنواره در استان‌های سراسر کشور.
    - پیشنهاد رئاسی گروه‌های تخصصی به معاونت آموزش و پژوهش نظری و مهارتی.
    - همکاری و ارایه گزارش پیشرفت و روند کار جشنواره دانش آموزی به دبیرخانه جشنواره جوان خوارزمی مستقر در سازمان.
    - تعیین و انتصاب مدیر و اعضای کمیته اجرایی مستقر در آموزش و پژوهش.
    - اداره امور جلسات کمیته اجرایی و نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورا در آموزش و پژوهش.
    - پیگیری و نظارت بر حسن اجرای کلیه فعالیت‌های مرتبط با امور جشنواره در آموزش و پژوهش.
    - تعیین و معرفی افراد متخصص و صاحب نظر به عنوان عضو هیأت داوران به شورای مرکزی جشنواره.
    - فراهم کردن امکانات برای هماهنگی و نظارت بر چگونگی بررسی علمی، فنی و تخصصی طرح‌ها در گروه‌های تخصصی در آموزش و پژوهش.
- تبصره یک: هزینه‌های بخش دانش آموزی جشنواره از سوی وزارت آموزش و پژوهش تأمین می‌گردد.

فصل چهارم: ارکان علمی

۴-۱- هیات داوران: هیات داوران بالاترین نهاد علمی و تخصصی جشنواره است که وظیفه آن بررسی ارزش علمی و فنی و برگزیدن طرح‌ها و رتبه بندی نهایی طرح‌های ارایه شده از سوی گروه‌های تخصصی است. طرح‌های برگزیده نهایی (کشوری) نیز در سه سطح رتبه اول، دوم و سوم انتخاب می‌شوند.

۴-۲- اعضای هیات داوران حداقل نه نفر و حداکثر یازده نفر از افراد متخصص و صاحب نظر در رشته‌های مختلف علمی می‌باشند و طرح‌ها با رای نصف به علاوه یک برگزیده می‌شوند. ترکیب اعضای هیات داوران، شامل ریسیس هیأت داوران، پنج نفر از افراد متخصص و صاحب نظر معرفی شده توسط دبیر جشنواره جوان خوارزمی و پنج نفر از افراد متخصص و صاحب نظر معرفی شده از سوی دبیر بخش دانش‌آموزی و دوره‌های کاردانی آموزش و پژوهش بوده که به تأیید شورا رسیده و با حکم ریسیس شورا منصوب می‌شوند.

۴-۳- تصمیمات هیات داوران در مورد انتخاب برگزیدگان نهایی (کشوری) و رتبه آنان در صورت جلسه‌ای شامل شماره پرونده، نام ارایه کننده طرح، عنوان طرح، نظر هیات داوران، تعداد آراء، نام و امضای هیات داوران، ثبت و امضا خواهد شد (پیوست یک).

۴-۴- گروه‌های تخصصی: گروه‌های تخصصی در کلیه زمینه‌های علمی و تخصصی طرح‌های جشنواره شامل علوم پایه، علوم انسانی، علوم پزشکی، فنی و مهندسی، کشاورزی و منابع طبیعی، معماری و هنر و نظایر آن با تصویب شورا تشکیل می‌شوند، که وظیفه بررسی و ارزشیابی علمی طرح‌های ارایه شده به جشنواره را بر عهده دارند.

تبصره دو: بنا به پیشنهاد دبیر جشنواره جوان خوارزمی و دبیر بخش دانش‌آموزی و دوره‌های کاردانی آموزش و پژوهش جشنواره تعداد و تخصص‌های گروه‌های تخصصی پس از تأیید شورا می‌تواند تغییر نماید.

۴-۵- طرح‌های ارایه شده در کلیه گروه‌های تخصصی ذیریط مطرح می‌شود. گروه تخصصی با بررسی علمی مدارک، در صورت نیاز اقدام به بازدید از طرح و مصاحبه با صاحب طرح می‌نماید.

۴-۲-۲-۴- گروه‌های تخصصی پس از بررسی و رتبه بندی، طرح‌های منتخب را به هیات داوران پیشنهاد می‌کنند. نحوه دستورالعمل ارایه طرح‌ها در هیأت داوران توسط گروه‌های تخصصی به تأیید شورا خواهد رسید.(پیوست چهار)

۴-۳-۲-۴- اعضای هر یک از گروه‌های تخصصی در بخش دانش آموزی که وظیفه بررسی و ارزشیابی علمی طرح‌ها را برعهده دارند، حداقل سه و حداقل هفت نفر می‌باشند.

۴-۲-۴- اعضای هر یک از گروه‌های تخصصی بخش دانشجویی و آزاد، که از بین اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی و یا متخصصین صاحب نظر انتخاب می‌شوند، حداقل پنج و حداقل هشت نفر می‌باشند.

۴-۵-۲-۴- قبل از ارسال طرح‌های دانشجویی و آزاد از دبیرخانه مستقر در سازمان به گروه‌های تخصصی، دبیر جشنواره می‌تواند هیأتی (متشكل از دبیر جشنواره، رئیس گروه تخصصی و تعدادی از کارشناسان) تشکیل داده، طرح‌ها را از لحاظ کیفی مورد بررسی و سپس به گروه‌های تخصصی ارسال نماید.

تبصره سه: اعضای گروه‌های تخصصی و یا هیات داوران خود نمی‌توانند استاد راهنماء، مشاور پایان نامه دانشجویی و یا همکار طرح باشند.

تبصره چهار: در صورت اعتراض صاحبان طرح‌ها به قضاوت و کارشناسی گروه‌های تخصصی، دبیر جشنواره می‌تواند گروهی متشكل از دبیر جشنواره و دبیر جشنواره بخش دانش آموزی و دوره‌های کاردانی آموزش و پرورش، دو تن از اعضای گروه تخصصی و دو تن از اعضای هیأت داوران را تعیین نموده تا به اعتراض رسیدگی نمایند و نتیجه بررسی مجدد را به هیأت داوران ارایه نمایند، تصمیم نهایی توسط هیأت داوران اتخاذ می‌گردد.

فصل پنجم: کمیته اجرایی

۵-۱- اعضای کمیته اجرایی به ریاست دبیر جشنواره شامل دبیر بخش دانش آموزی جشنواره، مدیر امور پشتیبانی و رفاه سازمان، مدیر امور مالی سازمان، رئیس حراست سازمان و مدیر دفتر روابط عمومی سازمان و مسئول امور اجرایی جشنواره و کارشناسان جشنواره می‌باشند.

۲-۵- کمیته اجرایی موظف است کلیه اقدامات و هماهنگی‌های لازم را برای اجرای مراسم، از جمله تهیه خبرنامه، جوايز، تندیس جشنواره، تقدیرنامه‌ها، هماهنگی با نهادها و سازمان‌های ذیربیط، دعوت و اسکان میهمانان و مدعونین و تدارکات لازم را تا یک هفته قبل از اجرای مراسم با هماهنگی کامل با آموزش و پرورش فراهم نماید.

۳-۵- بررسی، هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای جشنواره و اطمینان از اجرای برنامه‌ها مطابق برنامه زمان بندی شده در بخش دانشجویی و آزاد (پیوست دو) و بخش دانش آموزی و کاردانی آموزش و پرورش (پیوست سه)، فراهم کردن امکانات و تسهیلات مورد نیاز با هماهنگی واحدهای اجرایی سازمان و همچنین دبیرخانه بخش دانش آموزی در وزارت آموزش و پرورش و نیز بررسی پیشنهاد نهادها و سازمان‌های حمایت کننده و انتخاب روش‌های مناسب برای اجرای مطلوب مراسم جشنواره از مسئولیت‌های کمیته اجرایی می‌باشد.

تبصره پنج: کلیه جوايز و تندیس‌های برگزیدگان بخش دانش آموزی از سوی وزارت آموزش و پرورش تأمین خواهد شد.

۴-۵- تهیه و ارایه نشان و تندیس جشنواره جوان خوارزمی برای تصویب به شورا ارایه می‌گردد. نشان جشنواره ثابت بوده و تعییرات در آن، با تأیید شورا امکان‌پذیر می‌باشد.

فصل ششم: گردنش کار جشنواره

۶- حداقل تا دی ماه هر سال فراغوان جشنواره توسط دبیرخانه‌های جشنواره در آموزش و پرورش و سازمان از طریق رسانه‌ها، مراکز و سازمان‌های ذیربیط برای اطلاع عموم تا سه نوبت منتشر می‌شود.

۷- متقاضیان آزاد، دانشجو و دانش آموز ضروری است پرسش‌نامه شرکت در جشنواره جوان خوارزمی را از دبیرخانه جشنواره، معاونت پژوهشی دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی، پارک‌های علم و فناوری و ادارات آموزش و پرورش در استان‌های سراسر کشور دریافت و تکمیل نموده و تا پایان مهلت تعیین شده در فراغوان، همراه با اسناد و مدارک لازم به دبیرخانه جشنواره ارایه دهند.

تبصره شش: در صورت نیاز دبیر جشنواره می‌تواند مهلت شرکت در جشنواره را تمدید نماید.

- ۳-۶- دبیرخانه پس از دریافت طرح‌ها نسبت به تشکیل پرونده اقدام می‌نماید و طرح‌ها را از نظر تخصصی تفکیک و پس از ثبت در رایانه و شماره گذاری برای بررسی و ارزیابی به گروه‌های تخصصی ارسال می‌نماید.
- ۴-۶- گروه‌های تخصصی پس از تکمیل اطلاعات و انجام بررسی‌های لازم نسبت به تکمیل برگ‌های ارزشیابی، بازدید و شناسنامه علمی طرح‌ها اقدام می‌نماید و آن‌ها را به دبیرخانه عودت می‌دهند.
- ۵-۶- دبیرخانه پس از دریافت نتایج بررسی از گروه‌های تخصصی، با نظارت دبیر جشنواره اقدام به تهیی فهرستی از طرح‌های منتخب می‌نماید و همراه با پرونده و گزارش‌های مربوط به هیات داوران ارایه می‌دهد.
- ۶-۶- هیات داوران طرح‌های منتخب را مورد بررسی قرار داده و از میان آنها برگزیدگان نهایی (کشوری) را در رتبه‌های اول تا سوم انتخاب می‌نمایند. طرح‌های بخش دانش آموزی و دوره‌های کارданی آموزش و پرورش جشنواره در کمیته‌های تخصصی بخش مذکور بررسی و طرح‌های منتخب به هیات داوران جشنواره، مستقر در سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران ارسال خواهد شد.
- ۷-۶- شرکت کنندگان جشنواره در هر یک از بخش‌های دانش آموزی، کاردانی آموزش و پرورش، دانشجویی و آزاد نمی‌توانند به مدت دو سال متوالی به عنوان برگزیده انتخاب شوند. همچنین برگزیدگان کشوری جشنواره‌های مشابه نیز با ارایه همان طرح نمی‌توانند به عنوان برگزیده نهایی (کشوری) جشنواره جوان انتخاب شوند.
- ۸-۶- حداقل تعداد برگزیدگان نهایی (کشوری) که می‌توانند از تسهیلات و مزایا طبق دستورالعمل ذیربطر استفاده نمایند سه نفر می‌باشد.
- ۹-۶- مراسم جشنواره در هفته پژوهش و با حضور مقامات کشوری و سایر مهمنان برگزار خواهد شد. در این مراسم برگزیدگان نهایی (کشوری) معرفی و جوایز، تندیس و تقدیر نامه‌های آنها اهدا می‌شود.

فصل هفتم: جوایز

- ۱-۷- تقدیر نامه: به منظور تقدیر معنوی، تقدیرنامه‌ای با امضای یکی از مقامات ارشد کشوری به برگزیدگان جشنواره اهدا می‌شود.

تبصره هفت: نام صاحب طرح، رتبه، دانشگاه، موسسه مجری و یا مدرسه در متن تقدیرنامه ذکرخواهد شد.

۷-۲- جوایز نقدی: این جوایز با توجه به رتبه بندی برگزیدگان در هر دوره توسط دبیر جشنواره پیشنهاد و پس از تصویب شورا به برگزیدگان اهدا می‌شود.

۷-۳- جوایز اهدایی از سوی حمایت کنندگان داخلی و خارجی: جشنواره جوان خوارزمی از همکاری سازمان‌ها، نهادهای علمی و دولتی و بخش خصوصی داخل و خارج از کشور که مایل به ارایه کمک به جشنواره یا اختصاص جوایز نقدی، لوح و تندیس به برگزیدگان جشنواره باشند، استقبال می‌کند.

تبصره هشت: به منظور قدردانی از مجتمع مذکور، اسمای آنها در وبگاه، خبرنامه و اعلامیه‌های جشنواره به عنوان حمایت کنندگان درج می‌شود.

این آیین نامه در یک مقدمه، هفت فصل و هشت تبصره و چهار پیوست در جلسه شورای مرکزی جشنواره جوان مورخ ۱۳۸۶/۸/۲ به تصویب رسید و از این تاریخ قابل اجرا است.

آیین نامه برگزاری کرسی‌های نوآوری و نظریه‌پردازی ماده یک، تعاریف

نوآوری: به ارائه روشمند هرگونه نظریه، دیدگاه، رویکرد و بحث علمی جدید، در ساحت و سطوح مختلف اطلاق می‌شود.

نظریه‌پردازی: ارائه نظریه علمی جدید که محصول مطالعه و پژوهش روشمند و برخوردار از وجاhest و سطح علمی لازم بوده، دارای مبانی، فرضیه و دلائل کافی و ساختار علمی منطقی باشد.

کمیته داوران: به مجموعی از خبرگان علمی در حوزه‌ای خاص اطلاق می‌شود که برای ارزیابی روشمند و علمی نظریه با پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، تعیین می‌شوند.

سازمان مجری: به دانشگاه یا مؤسسه علمی معتبری اطلاق می‌شود که در صدد برگزاری کرسی‌ها می‌باشد.

ماده دو ، خطوط مشی کلی در برگزاری کرسی‌ها

۱. تحفظ بر رعایت نصابنامه‌های علمی و فنی معتبر در ارائه نظریه و مدیریت کرسی،
۲. التزام به اخلاق پسندیده علمی در نقد و نقل آراء، اشخاص و آثار،
۳. پرهیز از ورود به نزاع‌های غیرعلمی و مجادلات روزمره اجتماعی،
۴. اهتمام به روزآمدی و کارایی نظریه و نیز تحقق حداقل یکی از اهداف تأسیس هیأت (مندرج در نظامنامه هیأت)،

ماده سه، ویژگی‌های صاحبان نوآوری و نظریه

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی حوزوی یا دانشگاهی،
۲. برخورداری از اثر علمی و رشتہ تحصیلی یا تحقیقاتی مرتبط با موضوع کرسی،
۳. آشنایی و اشراف به نظریات و دیدگاه‌های مطرح در زمینه موضوع مورد بحث،
۴. داشتن قدرت تجزیه و تحلیل علمی در رشتہ مورد بحث.

ماده چهار، نحوه احراز صلاحیت نوآور و نظریه پرداز جهت برگزاری کرسی به منظور تشخیص صلاحیت علمی صاحبان نوآوری یا نظریه، و نیز قابلیت نوآوری و نظریه جهت طرح در کرسی، صاحب نوآوری یا نظریه باید ابتدا طرحنامه مخصوص [۱] را تکمیل کند. پس از بررسی طرحنامه از سوی کمیته داوران و در صورت لزوم بررسی دقیق محتوای آن در نشستی مشتمل از کمیته داوران و صاحب نوآوری یا نظریه، کرسی برگزار خواهد شد. شایان ذکر است، برگزاری کرسی صرفاً با امضای دو سوم اعضای کمیته داوران و تأیید دبیرخانه هیأت ممکن خواهد بود.

ماده پنج، ترکیب و نحوه تشکیل و فعالیت کمیته داوران

کمیته داوران درباره هر نظریه به صورت جداگانه، به پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دبیرخانه هیأت، براساس شرایط زیر تشکیل خواهد شد:

(الف) عضویت حداقل سه و حداقل پنج تن از صاحبنظران بر جسته در رشتۀ مربوط و برخوردار از شرایط زیر که از میان اعضا یک نفر به عنوان دبیر با رأی اکثریت انتخاب خواهد شد:

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی دانشگاهی یا حوزوی،
۲. داشتن حداقل یک اثر علمی قابل قبول در موضوع نوآوری یا نظریه،
۳. برخورداری از صلاحیت‌های اخلاقی لازم و غیرذی نفع بودن،
۴. داشتن آشنایی کافی با ضوابط و فرایند برگزاری کرسی‌ها.

(ب) جلسات کمیته داوران برای بررسی موارد زیر و با حضور اکثریت اعضا تشکیل می‌گردد:

۱. بررسی و تصویب طرح‌نامه و تأیید صلاحیت نوآور یا نظریه‌پرداز،
۲. بررسی صلاحیت نقادان نظریه،
۳. تأیید صلاحیت مدیر کرسی و تعیین نحوه مدیریت علمی آن،
۴. جمع‌بندی و ارزیابی نوآوری یا نظریه در زمان برگزاری کرسی،
۵. امتیازدهی.

تبصرۀ ۱: در صورت لزوم کمیته داوران، از صاحب نوآوری یا نظریه و نقادان آن جهت ارائه توضیحات تکمیلی درباره طرح‌نامه و توجیه درخصوص نحوه برگزاری کرسی، دعوت به عمل خواهد آورد.

تبصرۀ ۲: کمیته داوران می‌تواند حین برگزاری کرسی، بدون هرگونه داوری و قضاووت، به طرح سوالاتی از صاحب نوآوری یا نظریه مبادرت نماید.

تبصرۀ ۳: وظیفه دبیر کمیته داوران، برگزاری نشست‌های کمیته، انجام رأی‌گیری، تهییه صورت‌جلسات و ابلاغ مصوبات خواهد بود.

تبصرۀ ۴: پرداخت حقوق مادی اعضای کمیته داوران بر عهده دستگاه مجری خواهد بود.

ماده شش، نحوه برگزاری کرسی‌های نظریه‌پردازی

برنامۀ جلسات کرسی‌ها به شرح زیر خواهد بود:

- (الف) قرائت کلام‌الله مجید،
- (ب) خیر مقدم، اعلام برنامه و زمانبندی مباحث،

ج) دعوت از صاحب نوآوری یا نظریه و نیز کمیته داوران و ناقدان جهت قرار گرفتن در جایگاه،

(د) سخنرانی صاحب نوآوری یا نظریه در سرفصل‌های زیر:

۱. تعریف اصطلاحات کلیدی،

۲. مساله اصلی،

۳. فرضیه،

۴. مبانی،

۵. دلائل،

۶. تفاوت فرضیه با فرضیه رقیب،

۷. شرح و تبیین نوآوری یا نظریه،

۸. نتیجه‌گیری و اعلام آثار و نتایج نوآوری یا نظریه.

(ه) سخنرانی نقاد اول و دوم در بخش‌های زیر:

۱. تبیین روش‌شناسی نقد و منابع و مأخذ،

۲. تبیین صورت مسأله،

۳. تبیین نقاط قوت،

۴. تبیین نقاط ضعف،

۵. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.

(و) پاسخ صاحب نوآوری یا نظریه به ناقدان براساس بخش‌های زیر:

۱. اشکالات روش‌شناسی،

۲. اشکالات مربوط به فهم نوآوری یا نظریه،

۳. اشکالات مربوط به نقاط ضعف،

۴. نتیجه‌گیری.

(ز) طرح پرسش کتبی یا شفاهی از سوی حضار،

(ح) پاسخ نوآور یا نظریه‌پرداز به پرسش‌های حضار،

ط) طرح سؤالات از سوی کمیته داوران،
ی) پاسخ صاحب نوآوری یا نظریه به سؤالات کمیته داوران،
ک) اعلام پایان جلسه از سوی مدیر کرسی.

تبصره ۱: برای اداره کرسی مدیر توانایی از سوی دستگاه مجری - پس از تأیید کمیته داوران - به کار گرفته خواهد شد و وظیفه مدیر، تبیین و اجرای ضوابط مربوط به ماده شش این آیین نامه، تنظیم و نگهداری وقت و اعلام سؤالات کتبی حضار می باشد.

تبصره ۲: دستگاه مجری نسبت به شناسایی و معرفی دو نقاد جهت نقد نوآوری یا نظریه در کرسی به کمیته داوران جهت تأیید، مبادرت خواهد کرد. ویژگی های علمی نقادان با ویژگی های صاحب نظریه مندرج در ماده سه این آیین نامه یکسان خواهد بود.

تبصره ۳: کرسی ها صرفاً طی دعوت رسمی و با حضور جمعی از استادان و فضلای حوزه و دانشگاه و نیز دانشجویان و طلاب مقاطع عالی بر حسب تخصص یا رشته مربوط به موضوع نظریه برگزار می شوند و امکان طرح سؤالات کتبی یا شفاهی حضار منوط به ثبت نام قبلی است.

ماده هفت، نحوه امتیازدهی

امتیازدهی کرسی ها به شرح زیر صورت خواهد گرفت:

جمع امتیازاتی که حضار طبق نمون برگ نظرخواهی معتبر به نظریه می دهند و جمع امتیازات کمیته داوران به ترتیب زیر لحاظ خواهد شد:

۱. معدل امتیازات حضار همراه با نمون برگ معتبر و امضا، به دیگر کمیته داوران تحويل خواهد شد و در کنار امتیاز کمیته داوران در صورت جلسه رسمی معنکس خواهد گردید.

۲. جمع امتیاز کمیته داوران براساس نمون برگ نظرخواهی محترمانه و معتبر همراه با امضا، نمره ۱۰۰ خواهد بود.

تبصره ۱: از میان حضار تنها افرادی می توانند به اظهار نظر در نمون برگ مبادرت نمایند که از شرایط مذکور در تبصره ۳ ماده شش این آیین نامه برخوردار باشند.

تبصره ۲: مجموع امتیازات از سوی کمیته داوران تأیید و در قالب صورت جلسه ای به امضا اکثریت اعضای کمیته مذبور خواهد رسید.

۳. از مجموع ۱۰۰ امتیاز، درجه نوآوری یا نظریه به شرح زیر از سوی کمیته داوران
اعطا خواهد شد:

- (الف) ۹۰ تا ۱۰۰: عالی
- (ب) ۷۰ تا ۹۰: خوب
- (ج) ۵۰ تا ۷۰: متوسط
- (د) زیر ۵۰: ضعیف

ماده هشتم، نحوه تأیید و حمایت از سوی هیأت

۱. پس از اعطای امتیاز از سوی کمیته داوران، دبیرخانه هیأت صرفاً برای کرسی‌های
حائز رتبه عالی، خوب و متوسط، در سربرگ‌های مخصوص گواهی صادر خواهد نمود.

۲. پس از تعیین امتیاز هر کرسی، به شرح زیر از صاحب نوآوری یا نظریه حمایت
به عمل خواهد آمد:

الف. معرفی رسمی به هیأت‌های ممیزه دانشگاهها یا مؤسسات پژوهشی جهت اعطای
امتیازات قانونی،

ب. معرفی رسمی به بنیاد ملی نخبگان جهت برخورداری از حمایت‌های مادی و
معنوی بنیاد برابر مقررات،

ج. انتشار نتایج کرسی یا مقاله صاحب نوآوری یا نظریه در فصلنامه علمی و پایگاه
اطلاع‌رسانی هیأت،

د. تقدیر در جشنواره‌ای خاص که در راستای اهداف هیأت حمایت از کرسی‌ها برگزار
خواهد شد.

تبصره ۱: دبیرخانه هیأت، در صورت درخواست کتبی دستگاه مجری، برای تأمین
بخشی از هزینه برگزاری کرسی مساعدت خواهد نمود.

تبصره ۲: صاحبان نوآوری و نظریه و ناقدان آنان، به‌هنگام برگزاری جلسات کرسی‌ها
در بیان دیدگاه‌های خود از آزادی کامل برخوردارند و دبیرخانه هیأت و دستگاه
مجري، موظف خواهند بود جهت تأمین امنیت و مصونیت قضایی آنان - مادام که با
آینین نامه برگزاری کرسی‌ها منطبق باشد - پیگیری کنند.

تبصره ۳: دبیرخانه هیأت بر اساس ارزیابی جداگانه، از دستگاه‌های مجری که در
برگزاری و مدیریت کرسی از امتیاز بالایی برخوردار شده باشند، تقدیر به عمل خواهد
آورد و امتیاز مزبور را جهت ترتیب اثر به مراجع قانونی منعکس خواهد کرد.

ماده نه

این آیین‌نامه در نه ماده و ده تبصره در تاریخ ۲۸/۹/۸۴ به تصویب هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره رسید.

آیین‌نامه برگزاری کرسی‌های نقد

ماده یک، تعاریف

نقد: استقراریٰ مستدل، متقن و مستند مجموعهٔ محسن و معایب یک مکتب، نظریه یا اثر علمی در مسیر ابطال یا تکمیل آن نظریه، با رعایت ادبیات رشتهٔ علمی مربوط و منطق و اخلاق نقد که از چارچوب نظری و ساختار علمی روشن برخوردار باشد.
کمیته داوران: به مجمعی از خبرگان علمی در حوزه‌ای خاص اطلاق می‌شود که برای ارزیابی روشنمند و علمی نظریه با پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، تعیین می‌شوند.
سازمان مجری: به دانشگاه یا مؤسسه علمی معتبری اطلاق می‌شود که در صدد برگزاری کرسی‌ها می‌باشد.

ماده دو، خطمسنی‌های کلی در برگزاری کرسی‌ها

۱. تحفظ بر رعایت نصابنامه‌های علمی و فنی معتبر در ارائهٔ نقد و مدیریت کرسی،
۲. التزام به اخلاق پسندیدهٔ علمی در نقد و نقل آراء، اشخاص و آثار،
۳. پرهیز از ورود به نزاع‌های غیرعلمی و مجادلات روزمرهٔ اجتماعی،
۴. اهتمام به روزآمدی و کارایی مباحث و نیز تحقق حداقل یکی از اهداف تاسیس هیأت (مندرج در نظامنامه هیأت).

ماده سه، ویژگی‌های صاحبان نقد

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی حوزوی یا دانشگاهی،
۲. برخورداری از اثر علمی و رشتهٔ تحصیلی یا تحقیقاتی مرتبط با موضوع کرسی،
۳. آشنایی و اشراف بر نظریات و دیدگاه‌های مطرح در زمینهٔ موضوع مورد بحث،

۴. داشتن قدرت نقد، تجزیه و تحلیل علمی در رشته مورد بحث.

ماده چهار، نحوه احراز صلاحیت ناقد و نقد جهت برگزاری کرسی
 به منظور تشخیص صلاحیت علمی صاحبان نقد، و نیز قابلیت نقد جهت طرح در کرسی، صاحب نقد ابتدا باید طرحنامه مخصوص [۱] را تکمیل کند. پس از بررسی طرحنامه از سوی کمیته داوران و در صورت لزوم بررسی دقیق، محتوای آن در نشستی مشکل از کمیته داوران و صاحب نوآوری یا نظریه، کرسی برگزار خواهد شد. شایان ذکر است، برگزاری کرسی، صرفاً با اضافی دو سوم اعضا کمیته داوران و تأیید دبیرخانه هیأت ممکن خواهد بود.

ماده پنج، ترکیب و نحوه تشکیل و فعالیت کمیته داوران
 کمیته داوران درباره هر نقد، به صورت جداگانه، به پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دبیرخانه هیأت براساس شرایط زیر تشکیل خواهد شد:
 (الف) عضویت حداقل ۳ و حداکثر ۵ تن از صاحب‌نظران بر جسته رشته مربوط و برخوردار از شرایط زیر که از میان اعضا یک نفر به عنوان دبیر با رأی اکثریت انتخاب خواهد شد:

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی دانشگاهی یا حوزوی،
۲. داشتن حداقل یک اثر علمی قابل قبول در موضوع نوآوری،
۳. برخورداری از صلاحیت‌های اخلاقی لازم و غیرذی نفع بودن،
۴. داشتن آشنایی کافی با ضوابط و فرایند برگزاری کرسی‌ها.

(ب) جلسات کمیته داوران برای بررسی موارد زیر و با حضور اکثریت اعضا تشکیل می‌گردد:

۱. بررسی و تصویب طرحنامه و تأیید صلاحیت صاحب نقد،
۲. بررسی صلاحیت ارزیابان نقد،
۳. تأیید صلاحیت مدیر کرسی و تعیین نحوه مدیریت علمی آن،
۴. جعیندی و ارزیابی نقد در زمان برگزاری کرسی،
۵. امتیازدهی.

تبصره ۱: در صورت لزوم، کمیته داوران از صاحب نقد و ارزیابان آن، جهت ارائه توضیحات تکمیلی درباره طرح‌نامه و توجیه درخصوص نحوه برگزاری کرسی، دعوت به عمل خواهد آورد.

تبصره ۲: کمیته داوران می‌تواند حین برگزاری کرسی، بدون هرگونه داوری و قضاوت، به طرح سؤالاتی از صاحب‌نقد مبادرت نماید.

تبصره ۳: وظیفه دبیر کمیته داوران، برگزاری نشست‌های کمیته، انجام رأی‌گیری، تهیه صور تجلیسات و ابلاغ مصوبات خواهد بود.

تبصره ۴: پرداخت حقوق مادی اعضای کمیته داوران بر عهده دستگاه مجری خواهد بود.

ماده شش، نحوه برگزاری کرسی‌های نقد

برنامه جلسات کرسی‌ها به شرح زیر خواهد بود:

(الف) قرائت کلام‌الله مجید،

(ب) خیر مقدم و اعلام برنامه،

(ج) دعوت از صاحب نقد و نیز کمیته داوران و ارزیابان جهت قرار گرفتن در جایگاه،

(د) سخنرانی صاحب‌نقد در سرفصل‌های زیر،

۱. تعریف اصطلاحات کلیدی،

۲. تبیین روش‌شناسی نقد،

۳. توصیف مساله اصلی و موضوع نقد،

۴. شرح و تبیین نقد،

۵. بیان تفاوت نقد با نقدهای قبلی،

۶. نتیجه‌گیری و اعلام آثار و نتایج نقد.

ه) سخنرانی ارزیاب اول و دوم در بخش‌های زیر:

۱. ارزیابی روش‌شناسی نقد،

۲. تبیین نقاط قوت،

۳. تبیین نقاط ضعف،

۴. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.

و) پاسخ صاحب‌نقد به ارزیابان براساس بخش‌های زیر:

۱. اشکالات مربوط به روش شناسی نقد،
۲. اشکالات مربوط به نقاط ضعف،
۳. نتیجه‌گیری.

ز) طرح پرسش کتبی یا شفاهی از سوی حضار،

ح) پاسخ صاحب‌نقد به پرسش‌های حضار،

ط) طرح سوالات کمیته داوران،

ی) پاسخ صاحب‌نقد به سوالات کمیته داوران،

ک) اعلام پایان جلسه از سوی مدیر کرسی.

تبصره ۱: برای اداره کرسی مدیر توانایی از سوی دستگاه مجری - پس از تأیید کمیته داوران - به کار گرفته خواهد شد و وظیفه مدیر، تبیین و اجرای ضوابط مربوط به ماده شش این آئین نامه، تنظیم و نگهداری وقت و اعلام سوالات کتبی حضار می‌باشد.

تبصره ۲: دستگاه مجری به شناسایی و معرفی دو ارزیاب جهت ارزیابی نقد در کرسی به کمیته داوران جهت تأیید، مباردت خواهد کرد. ویژگی‌های علمی ارزیابان با ویژگی‌های صاحب‌نقد مندرج در ماده سه این آئین نامه یکسان خواهد بود.

تبصره ۳: کرسی‌ها صرفاً طی دعوت رسمی و با حضور جمعی از استادان و فضلای حوزه و دانشگاه و دانشجویان مقاطع عالی بر حسب تخصص یا رشته مربوط به موضوع نقد برگزار می‌شوند و امکان طرح سوالات کتبی یا شفاهی حضار منوط به ثبت‌نام قبلی است.

ماده هفت، نحوه امتیازدهی

امتیازدهی کرسی‌ها به شرح زیر صورت خواهد گرفت:

جمع امتیازاتی که حضار می‌دهند طبق نمون برگ نظرخواهی معتبر و جمع امتیازات کمیته داوران به ترتیب زیر لحاظ خواهند شد:

۱. معدل امتیازات حضار همراه با نمون برگ معتبر و امضا، به دییر کمیته داوران تحویل خواهد گردید و در صورت جلسه منعکس خواهد شد.

۲. جمع امتیاز کمیته داوران براساس نمونبرگ نظرخواهی معتبر همراه با امضا، نمرة ۱۰۰ خواهد بود.

تبصره ۱: از میان حضار تنها افرادی می‌توانند به اظهارنظر در نمونبرگ مبادرت نمایند که از شرایط مذکور در تبصره ۳ ماده شش این آین نامه برخوردار باشند.

تبصره ۲: مجموعه امتیازات از سوی کمیته داوران تأیید و در قالب صورتجلسه‌ای به امضا اکثربیت اعضای کمیته مزبور خواهد رسید.

۳. از مجموع ۱۰۰ امتیاز، درجه نقد به شرح زیر از سوی کمیته داوران اعطا خواهد شد:

(الف) ۹۰ تا ۱۰۰: عالی

(ب) ۷۰ تا ۹۰: خوب

(ج) ۵۰ تا ۷۰: متوسط

(د) زیر ۵۰: ضعیف

ماده هشت، نحوه تأیید و حمایت از سوی هیأت

۱. پس از اعطای امتیاز از سوی کمیته داوران، دیرخانه هیأت گواهی صرفاً برای کرسی‌های حائز رتبه عالی، خوب و متوسط، در سربرگ‌های مخصوص گواهی صادر خواهد نمود.

۲. پس از تعیین امتیاز هر کرسی، به شرح زیر از صاحب نقد حمایت به عمل خواهد آمد:

(الف) معرفی رسمی به هیأت‌های ممیزه دانشگاهها یا مؤسسات پژوهشی جهت اعطای امتیازات قانونی،

(ب) معرفی رسمی به بنیاد ملی نخبگان جهت برخورداری از حمایت‌های مادی و معنوی بنیاد برابر مقررات،

(ج) انتشار نتایج کرسی یا مقاله صاحب نقد در فصلنامه علمی و پایگاه اطلاع‌رسانی هیأت،

(د) تقدیر در جشنواره‌ای خاص که در راستای اهداف هیأت حمایت از کرسی‌ها برگزار خواهد شد.

تبصرهٔ ۱: دبیرخانه هیأت، در صورت درخواست کتبی دستگاه مجری، برای تأمین بخشی از هزینه برگزاری کرسی مساعدت خواهد نمود.

تبصرهٔ ۲: صاحبان نقد و ارزیابان، بهنگام برگزاری جلسات کرسی‌های نقد در بیان دیدگاههای خود از آزادی کامل برخوردارند و دبیرخانه هیأت و دستگاه مجری، موظف خواهد بود جهت تأمین امنیت و مصونیت قضایی آنان - مادام که با آیین‌نامه برگزاری کرسی‌ها منطبق باشد، پیگیری کنند.

تبصرهٔ ۳: دبیرخانه هیأت براساس ارزیابی جداگانه، از دستگاههای مجری که در برگزاری و مدیریت کرسی از امتیاز بالایی برخوردارشده باشند تقدير به عمل خواهد آورد و امتیاز مزبور را جهت ترتیب اثر به مراجع قانونی منعکس خواهد کرد.

ماده نه

این آیین‌نامه در نه ماده و ده تبصره در تاریخ ۲۸/۹/۸۴ به تصویب هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره رسید.

آیین‌نامه برگزاری کرسی‌های مناظره ماده یک، تعاریف

مناظره: به نقد رو در رو و شفاهی دو صاحب‌نظر درباره دو مکتب، نظریه، و... اطلاق می‌شود که از تمامی مختصات نقد علمی برخوردار باشد.

کمیته داوران: به مجمعی از خبرگان علمی در حوزه‌ای خاص اطلاق می‌شود که برای ارزیابی روشمند و علمی نظریه، با پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، تعیین می‌شوند.

سازمان مجری: به دانشگاه یا مؤسسه علمی معتبری اطلاق می‌شود که در صدد برگزاری کرسی‌ها می‌باشد.

ماده دو، خطمشی‌های کلی در برگزاری کرسی‌ها

۱. تحفظ بر رعایت نصابنامه‌های علمی و فنی معتبر در ارائه نقد، مناظره و مدیریت کرسی،

۲. التزام به اخلاق پسندیده علمی در نقد و نقل آراء، اشخاص و آثار،

۳. پرهیز از ورود به نزاع‌های غیرعلمی و مجادلات روزمره اجتماعی،
۴. اهتمام به روزآمدی و کارایی مباحث و نیز تحقق حداقل یکی از اهداف تأسیس
هیأت (مندرج در نظامنامه هیأت).

ماده سه، مختصات مناظره‌گران

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی حوزوی یا دانشگاهی،
۲. برخورداری از اثر علمی و رشته تحصیلی یا تحقیقاتی مرتبط با موضوع کرسی،
۳. آشنایی و اشراف به نظریات و دیدگاه‌های مطرح در زمینه موضوع مورد بحث،
۴. داشتن قدرت نقد، تجزیه و تحلیل علمی در رشته مورد بحث.

ماده چهار، نحوه احراز صلاحیت مناظره‌گران جهت برگزاری کرسی

به منظور تشخیص صلاحیت علمی مناظره‌گران، و نیز قابلیت مباحث مناظره جهت طرح در کرسی، هر دو مناظره‌گر یا نمایندگان رسمی آنها باید ابتدا طرحنامه مخصوص [۱] را تکمیل کنند. پس از بررسی از سوی کمیته داوران و در صورت لزوم بررسی دقیق، محتوای آن در نشستی مشکل از کمیته داوران و صاحب نوآوری یا نظریه، کرسی برگزار خواهد شد. شایان ذکر است، برگزاری کرسی، صرفاً با امضای دو سوم اعضای کمیته داوران و تأیید دیرخانه هیأت ممکن خواهد بود.

ماده پنج، ترکیب و نحوه تشکیل و فعالیت کمیته داوران

کمیته داوران درباره هر مناظره، به صورت جداگانه، به پیشنهاد دستگاه مجری و تأیید دیرخانه هیأت، بر اساس شرایط زیر تشکیل می‌شود:

الف) عضویت حداقل ۳ و حداکثر ۵ تن از صاحب‌نظران برجسته رشته مربوط و برخوردار از شرایط زیر که از میان اعضا یک نفر به عنوان دیر با رأی اکثریت انتخاب خواهد شد:

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی دانشگاهی یا حوزوی،
۲. داشتن حداقل یک اثر علمی قابل قبول در موضوع مناظره،
۳. برخورداری از صلاحیت‌های اخلاقی لازم و غیرذی نفع بودن،
۴. داشتن آشنایی کافی با ضوابط و فرایند برگزاری کرسی‌ها.

ب) جلسات کمیته داوران برای بررسی موارد زیر و با حضور اکثریت اعضا تشکیل می‌گردد:

۱. بررسی و تصویب طرحنامه و تأیید صلاحیت مناظره‌گران،
۲. بررسی صلاحیت ارزیابان مناظره،
۳. تأیید صلاحیت مدیر کرسی و تعیین نحوه مدیریت علمی آن،
۴. جمع‌بندی و ارزیابی مباحث مناظره در زمان برگزاری کرسی،
۵. امتیازدهی

تبصره ۱: در صورت لزوم کمیته داوران، از مناظره‌گران یا نمایندگان آنها و نیز از ارزیابان جهت ارائه توضیحات تکمیلی درباره طرحنامه و توجیه درخصوص نحوه برگزاری کرسی، دعوت به عمل خواهد آورد.

تبصره ۲: کمیته داوران می‌تواند حین برگزاری کرسی، بدون هرگونه داوری و قضاوت، به طرح سؤالاتی از صاحب‌نقد مبادرت نماید.

تبصره ۳: وظیفه دبیر کمیته داوران برگزاری نشست‌های کمیته داوران، انجام رأی‌گیری، تهییه صورت‌جلسات و ابلاغ مصوبات خواهد بود.

تبصره ۴: پرداخت حقوق مادی اعضا کمیته داوران بر عهده دستگاه مجری خواهد بود.

ماده ششم، نحوه برگزاری کرسی‌های مناظره
برنامه جلسات کرسی‌ها به شرح زیر خواهد بود:

الف) قرائت کلام‌الله مجید،

(ب) خیرمقدم و اعلام برنامه،

ج) دعوت از مناظره‌گران و نیز کمیته داوران و ارزیابان جهت قرارگرفتن در جایگاه،

د) سخنرانی مناظره‌گر اول و دوم در سرفصل‌های زیر:

۱. تعریف اصطلاحات کلیدی،

۲. تبیین روش‌شناسی نقد در مناظره،

۳. توصیف مساله اصلی و موضوع نقد،

۴. شرح و تبیین نقد،

۵. بیان تفاوت نقد با نقدهای قبلی،
۶. نتیجه‌گیری و اعلام آثار و نتایج نقد.

ه) مباحثه و بیان اشکالات و نقدهای متناظر.

و) سخنرانی ارزیاب اول و دوم در بخش‌های زیر:

۱. ارزیابی روش‌شناسی نقد در متناظر،

۲. تبیین نقاط قوت،

۳. تبیین نقاط ضعف،

۴. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.

ز) پاسخ متناظره‌گران به ارزیابان براساس بخش‌های زیر:

۱. اشکالات مربوط به روش‌شناسی نقد در متناظر،

۲. اشکالات مربوط به نقاط ضعف،

۳. نتیجه‌گیری.

ح) طرح پرسش کتبی یا شفاهی از سوی حضار،

ط) پاسخ متناظره‌گران به پرسش‌های حضار،

ی) طرح سوالات کمیته داوران،

ک) پاسخ متناظره‌گران به سوالات کمیته داوران،

ل) اعلام پایان جلسه از سوی مدیر کرسی.

تبصره ۱: با رای اکثریت اعضای کمیته داوران، امكان تغییر در سرفصل‌های بند ۱ ماده شش این آینه‌نامه وجود خواهد داشت.

تبصره ۲: برای اداره کرسی مدیر توانایی از سوی دستگاه مجری - پس از تأیید کمیته داوران - به کار گرفته خواهد شد و وظیفه مدیر، تبیین و اجرای ضوابط مربوط به ماده

شش این آینه‌نامه، تنظیم و نگهداری وقت و اعلام سوالات کتبی حضار می‌باشد.

تبصره ۳: دستگاه نسبت به شناسایی و معرفی دو ارزیاب جهت ارزیابی مباحث متناظره در کرسی به کمیته داوران جهت تأیید مبادرت خواهد کرد. ویژگی‌های علمی ارزیابان با ویژگی‌های متناظره‌گران مندرج در ماده سه این آینه‌نامه یکسان خواهد بود.

تبصره ۴: کرسی‌ها صرفاً طی دعوت رسمی و با حضور جمیع از استادان و فضلای حوزه و دانشگاه و نیز دانشجویان مقاطعه عالی بر حسب تخصص یا رشته مربوط به موضوع مناظره برگزار می‌شوند و امکان طرح سوالات کتبی یا شفاهی حضار منوط به ثبت‌نام قبلی است.

ماده هفت، نحوه صدور رأی و امتیازدهی

۱. هیأت داوران با صدور بیانیه‌ای رسمی، علاوه بر امتیازدهی، ارزیابی نهایی خود را درباره مناظره اعلام خواهد کرد.

۲. امتیازدهی کرسی‌ها به شرح زیر صورت خواهد گرفت:

جمع امتیازات که حضار طبق نمون برگ نظرخواهی معتبر به هریک از مناظره‌گران می‌دهند و جمع امتیازات کمیته داوران به ترتیب زیر لحاظ خواهد شد:

(الف) معدل امتیازات حضار همراه با نمون برگ معتبر و امضا، به دیگر کمیته داوران تحویل خواهد گردید و در بیانیه کمیته داوران منعکس خواهد شد.

(ب) جمع امتیاز کمیته داوران براساس نمون برگ نظرخواهی محترمانه و معتبر همراه با امضا، نمره ۱۰۰ خواهد بود.

تبصره ۱: از میان حضار تنها افرادی می‌توانند به اظهارنظر در نمون برگ مباردت نمایند که از شرایط مذکور در تبصره ۴ ماده ۶ این آینه نامه برخوردار باشند.

تبصره ۲: مجموعه امتیازات از سوی کمیته داوران تأیید و در قالب صورت جلسه‌ای به امضا اکثريت اعضای کمیته مذبور خواهد رسید.

۳. از مجموع ۱۰۰ امتیاز، امتیاز علمی مباحث هر مناظره‌گر جداگانه به شرح زیر از سوی کمیته داوران اعطا خواهد شد:

(الف) ۹۰ تا ۱۰۰: عالی

(ب) ۷۰ تا ۹۰: خوب

(ج) ۵۰ تا ۷۰: متوسط

(د) زیر ۵۰: ضعیف

ماده هشت، نحوه تأیید و حمایت از سوی هیأت

۱. پس از اعطای امتیاز از سوی کمیته داوران، دبیرخانه هیأت صرفاً برای موارد دارای رتبه عالی، خوب و متوسط، در سربرگ مخصوص گواهی صادر خواهد نمود.

۲. پس از تعیین امتیاز هر کرسی، به شرح زیر از مناظره‌گران حمایت به عمل خواهد آمد:

الف) معرفی رسمی به هیأت‌های ممیزه دانشگاهها یا مؤسسات پژوهشی جهت اعطای امتیازات قانونی،

ب) انتشار نتایج کرسی در فصلنامه علمی و پایگاه اطلاع‌رسانی هیأت،

ج) تقدیر در جشنواره‌ای خاص که در راستای اهداف هیأت حمایت از کرسی‌ها برگزار خواهد شد.

تبصره ۱: دبیرخانه هیأت، در صورت درخواست کتبی دستگاه مجری، برای تأمین بخشی از هزینه برگزاری کرسی مساعدت خواهد نمود.

تبصره ۲: مناظره‌گران، ناقدان و اعضای کمیته داوران بهنگام برگزاری جلسات کرسی‌ها در بیان دیدگاههای خود از آزادی کامل برخوردارند و دبیرخانه هیأت و دستگاه مجری، موظف خواهند بود جهت تأمین امنیت و مصونیت قضایی آنان - مادام که با آیین‌نامه برگزاری کرسی‌ها منطبق باشد - پیگیری کنند.

تبصره ۳: دبیرخانه هیأت بر اساس ارزیابی جداگانه، از دستگاههای مجری که در برگزاری و مدیریت کرسی از امتیاز بالایی برخوردار شده باشند، تقدیر به عمل خواهد آورد و امتیاز مزبور را جهت ترتیب اثر به مراجع قانونی معنکس خواهد ساخت.

ماده نه

این آیین‌نامه در نه ماده و یازده تبصره در تاریخ ۲۸/۹/۸۴ به تصویب هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره رسید.

آیین‌نامه شورای تعامل و تبادل نظر دانشجو و دانشگاه

به منظور تبادل نظر و اطلاع از نظرات مشورتی دانشجویان در مورد مسائل و مشکلات دانشگاه‌ها، انتقال بی‌واسطه نظرات مدیریت دانشگاه به دانشجویان، ایجاد فضاهای مدیریتی سالم، متعهد و پاسخگو، ژرف‌نگری در مسائل علمی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و صنفی دانشجویان، اعتلای سرمایه اجتماعی، ارتقای سطح علمی - فرهنگی دانشگاه‌ها و افزایش میزان رضایتمندی دانشجویان از عملکرد مسئولین دانشگاه‌های کشور، شورای تعامل و تبادل نظر دانشجو و دانشگاه براساس این آئین-

نامه در کلیه دانشگاه‌های کشور تشکیل می‌شود.

ماده ۱ - شورای تعامل و تبادل نظر دانشجو و دانشگاه که در این آیین‌نامه به اختصار شورا نامیده می‌شود با هدف فراهم‌آوردن زمینه مناسب برای ارتباط مستقیم مدیریت دانشگاه با دانشجویان، اطلاع بی‌واسطه از مسائل و مشکلات دانشجویان، نهادینه- کردن مشارکت و توجه به خواسته‌های دانشجویان در نظام اجرایی و برنامه‌ریزی دانشگاه‌ها با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۱ - نماینده از دانشجویان شاغل به تحصیل هر دانشکده؛ این از بین دانشجویان هر دانشکده با انتخاباتی آغاز نیمسال اول هر سال تحصیلی با رأی اکثریت دانشجویان شرکت‌کننده در انتخابات، برگزیده می‌شود. مسؤول برگزاری انتخابات رئیس دانشکده می‌باشد.

۲ - ۱ - یک نماینده از شورای هماهنگی کانون‌های فرهنگی و هنری دانشجویان هر دانشگاه

۳ - یک نماینده به انتخاب مدیران مسؤول نشريات دانشجویی فعال در دانشگاه

۴ - یک نماینده از شورای صنفی دانشجویان

۵ - یک نماینده به انتخاب دبیران انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه

۶ - ۱ - یک نماینده از بزرگترین تشکل سیاسی دانشجویی فعال و دارای مجوز فعالیت دانشگاه

۷ - یک نماینده از بسیج دانشجویی

۸ - ۱ - دو دانشجوی فعال در فعالیت‌های فرهنگی و دینی با معرفی مسؤول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه

۹ - یک نماینده از دانشجویان غیرعضو در تشکل‌های سیاسی، انجمن‌های علمی، کانون‌های فرهنگی . شوراهای صنفی مقطع کارشناسی ارشد به انتخاب معاون آموزشی دانشگاه

۱۰ - یک نماینده از دانشجویان غیرعضو در تشکل‌های سیاسی، انجمن‌های علمی، کانون‌های فرهنگی، شوراهای صنفی مقطع دکتری به انتخاب معاون آموزشی دانشگاه

تبصره ۱: دانشجویان بند ۱-۲، ۱-۳، ۱-۴ و ۱-۵ توسط معاون دانشجویی - فرهنگی به رئیس دانشگاه معرفی خواهند شد.

تبصره ۲: کلیه دانشجویان معرفی شده برای مدت یکسال به عضویت این شورا پذیرفته خواهند شد و حکم آنان توسط رئیس دانشگاه صادر خواهد شد. عضویت مجدد آنان در صورت احراز شرایط برای دوره‌های بعدی بلامانع است.

تبصره ۳: داوطلبان احراز نمایندگی منتخب موضوع بند ۱ - نباید عضو هیچ یک از تشکل‌های سیاسی، انجمن‌های علمی، کانون‌های فرهنگی، شوراهای صنفی و نشریات دانشجویی باشند.

ماده ۲ - دانشجویان عضو شورا باید واجد شرایط زیر باشند:

۱ - حداقل یک نیمسال تحصیلی را موفقیت در دانشگاه سپری کرده باشند و سابقه مشروطی در پرونده تحصیلی نداشته باشند.

۲ - حکم قطعی کمیته انضباطی که منجر به محرومیت از تحصیل به مدت یک نیمسال تحصیلی شده باشد، نداشته باشند.

۳ - حداقل یک سال به تاریخ فراغت از تحصیل آنان باقی مانده باشد.

ماده ۳ - یکی از بین دانشجویان عضو شورا توسط رئیس دانشگاه به سمت دبیری این شورا انتخاب خواهد شد.

ماده ۴ - دبیرشورا برای مدت یک سال وظیفه تنظیم دستور جلسات، هماهنگی تشکیل جلسات، دعوت اعضاء به جلسه، مستندسازی و تهیه صورتجلسه‌ها را عهدهدار است.

ماده ۵ - جلسات شورا به صورت منظم و دو ماه یک بار برگزار می‌شود. شرکت کلیه اعضاء در جلسات الزامی و در صورت غیبت در دو جلسه متوالی یا سه جلسه متناوب

در طول سال، عضویت فرد غایب در شورا ملغی و فرد دیگری معرفی و منصوب می-شود.

تبصره: در تعطیلات نوروز و تابستان الزامی برای تشکیل جلسات ماهانه یا بطور کلی جلسه وجود ندارد.

ماده ۶ - موضوعات جلسات پیرامون مسائل دانشگاه اعم از علمی(نظیر تجهیزات آموزشی، پژوهشی، تقویم دانشگاهی و نظایر آن)، رفاهی(سلفسرویس، خوابگاه، ایاب و ذهاب، وام، کمکهزینه دانشجویی)، مسائل فرهنگی، اجتماعی و سیاسی و مسائل مربط با تشكلها و فعالیتهای فرهنگی، سیاسی، علمی، اجتماعی و ... دانشجویان خواهد بود.

تبصره: با تشخیص رئیس دانشگاه، مسائل دیگر نیز می‌تواند در دستور مباحث جلسات قرار گیرد.

ماده ۷ - رئیس شورا؛ رئیس دانشگاه و قائم مقام وی معاون دانشجویی - فرهنگی است.

ماده ۸ - براساس نظر رئیس دانشگاه، معاونان، مدیران و سایر مسؤولان دانشگاه برای شرکت در این جلسات و اطلاع از نظرات گروه مشاوران دانشجو یا اعلام برخی از برنامه‌ها و سیاست‌ها به جلسات شورا دعوت خواهند شد.

ماده ۹ - به منظور ایجاد انگیزه بیشتر در دانشجویان و مشارکت فعال آنان در مباحث شورا، رئیس دانشگاه سالی یک یار جلسه مشترک شورا و هیأت رئیسه دانشگاه را تشکیل خواهد شد.

ماده ۱۰ - اعضای شورا ضمن حضور فعال در جلسات، موظف به حفظ اسرار و مسائل محروم‌انه مطرح شده در جلسات می‌باشند. تشخیص محروم‌انه بودن موضوعات با رئیس دانشگاه است. با فرد خاطی برابر مقررات رفتار خواهد شد.

ماده ۱۱ - چون مباحث و جلسات این شورا مشورتی است، اعضای آن از حیث عضویت در این شورا نمی‌توانند در امور اجرایی و برنامه‌ریزی دانشگاه مداخله کنند.

ماده ۱۲ - اعضای شورای هر دانشگاه یک نفر را از بین خود برای عضویت در شورای مشورتی دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری معرفی خواهند کرد.

ماده ۱۳ - نظارت بر حسن اجرای این آئین‌نامه بر عهده معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

ماده ۱۴ - این آیین‌نامه در ۱۴ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۸/۹/۱۳۸۵ توسط وزیر علوم، تحقیقات و فناوری تصویب و از تاریخ ابلاغ به دانشگاه‌ها، لازم‌الاجرا خواهد بود.

پیش‌نویس آیین‌نامه کانون‌های فرهنگی دانشجویان

مقدمه

کانون‌های فرهنگی دانشجویان با هدف زمینه‌سازی رشد خلاقیت‌های فرهنگی دانشجویان، سامان بخشیدن به خواسته‌ها و تلاش‌های خودانگیخته فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویی و حمایت و هدایت این گروه از فعالیت‌ها در جهت نیل به ارزش‌های متعالی اسلامی در دانشگاه‌ها تشکیل می‌شوند، کانون‌های فرهنگی دانشجویی به منظور تأکید بر هویت ملی، ارتقای سطح همکاری جمعی و بسط و تعمیق فرهنگ مشارکت در دانشگاه‌ها، تأسیس و تقویت نهادهای مدنی و قانونمندی حوزه فعالیت‌های فرهنگی دانشجویان براساس ضوابط مندرج در آیین‌نامه کانون‌های فرهنگی دانشجویان (که از این پس به اختصار آیین‌نامه نامیده می‌شود) فعالیت می‌کنند.

فصل اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱ - کانون‌های فرهنگی دانشجویان نهادهایی هستند که در قالب ضوابط این آیین‌نامه در زمینه‌هایی از قبیل دینی و مذهبی (اسلام‌شناسی، نماز و نیایش، امر به معروف و نهی از منکر، عفاف و حجاب، قرآن و عترت و...)، ادبی و هنری (ادبیات، فیلم و عکس، موسیقی، هنرهای نمایشی، هنرهای تجسمی، صنایع دستی و...)، فرهنگ و اندیشه (مطالعات فرهنگی، گفت‌و‌گوی ادیان و تمدن‌ها و...) و اجتماعی (ایران‌شناسی، گردشگری، محیط زیست، آسیب‌های اجتماعی، امداد و هلال احمر و...) فعالیت می‌کنند و در این آیین‌نامه به اختصار کانون نامیده می‌شوند.

تبصره ۱ - تشكل هایی که زمینه فعالیت آنها علمی، صنفی، ورزشی و سیاسی است از شمول این آیین‌نامه خارج‌اند.

تبصره ۲ - هر کانون می‌تواند با تصویب شورای مرکزی خود و تأیید مدیر فرهنگی دانشگاه، در دانشکده‌ها، خوابگاه‌ها و واحدهای تابعه دانشگاه در همان شهر، دفاتر وابسته خود را ایجاد کند.

تبصره ۳- در صورت استقرار دانشکده‌ها و واحدهای تابعه یک دانشگاه در چند شهر، امکان تشکیل کانون به صورت مستقل در واحدهای مذکور وجود دارد.

ماده ۲- اساسنامه کانون مجموعه‌ای است مكتوب شامل اهداف، شرح وظایف، تشکیلات، شرایط عضویت، دستورالعمل‌ها و مقررات اجرایی ویژه یک کانون که در قالب خواص این آیین‌نامه و دستورالعمل‌های تکمیلی آن و الگوی تنظیم‌شده توسط اداره کل امور فرهنگی وزارت علوم توسط هیئت مؤسس کانون تدوین می‌شود و در آن موارد ذیل ذکر می‌گردد:

۱- فعالیت کانون به گونه‌ای خواهد بود که حاکمیت ملی، تمامیت ارضی و وحدت و هویت ملی ایران اسلامی را تحکیم کرده و در جهت تقویت ارزش‌های فرهنگی ایرانی- اسلامی باشد.

۲- فعالیت کانون به گونه‌ای خواهد بود که با وظایف سایر نهادها، سوراهای، انجمن‌ها، تشكیلات سیاسی دانشجویی و هیأت علمی و کارکنان دانشگاه تراحم نداشته باشد.

تبصره ۱- اساسنامه پیشنهادی هیأت مؤسس پس از تأیید شورای فرهنگی و تصویب مجمع عمومی کانون لازم الاجراست.

تبصره ۲- تغییرات اصلاحی اساسنامه پس از تصویب در مجمع عمومی کانون، باید به تأیید شورای فرهنگی برسد.

ماده ۳- عضو کانون به هریک از دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه محل فعالیت کانون اطلاق می‌شود که مطابق این آیین‌نامه به عضویت کانون درمی‌آیند و در چارچوب اساسنامه کانون به فعالیت می‌پردازند. حداقل تعداد اعضا چهت فعالیت یک کانون ۱۵ نفر است.

تبصره ۱- هر دانشجو در زمان واحد می‌تواند حداکثر در سه کانون عضویت داشته باشد.

تبصره ۲- لغو عضویت اعضای کانون با یکی از موارد زیر محقق می‌شود:

(الف) فراغت یا انصراف از تحصیل یا اخراج

(ب) عدم فعالیت در چارچوب اساسنامه کانون با تشخیص شورای مرکزی کانون و تأیید گروه ناظر بر فعالیت کانون‌های دانشگاه

ج) محرومیت از تحصیل به واسطه حکم قطعی کمیته انضباطی (عضویت مجدد این فرد یکسال پس از گذراندن دوران محرومیت تنها در صورتی ممکن خواهد بود که به تصویب چهار پنجم از اعضای شورای مرکزی برسد.)

تبصره ۳- هر گاه عضو کانون در حین فعالیت مشروط شود، عضویت وی در ترم بعد لغو می شود.

ماده ۴- مجمع عمومی کانون شورایی است متشكل از اعضای کانون که جلسات آن به منظور تصویب اساسنامه و آین نامه های داخلی کانون و تغییرات آنها، انتخاب اعضای شورای مرکزی کانون، تدوین اولویت ها، دریافت گزارش فعالیت سالانه شورای مرکزی کانون و نظارت بر فعالیت های آن و استیضاح شورای مرکزی یا اعضای آن به طور عادی حداقل سالی یک بار و به طور فوق العاده براساس دعوت شورای مرکزی یا به پیشنهاد یک سوم اعضای کانون تشکیل می شود. جلسات مجمع عمومی با حضور حداقل نصف به علاوه یک اعضا رسمی است و مصوبات آن با رأی اکثریت مطلق حاضران معتبر است.

تبصره ۱- در صورت عدم رسیدت جلسات مجمع عمومی، باید ظرف دو هفته جلسه مجدد تشکیل شود. این جلسه با حضور هر تعداد از اعضا رسمی خواهد بود.

تبصره ۲- تصویب تغییرات اساسنامه با رأی دو سوم اعضای مجمع عمومی امکان پذیر است و هرگونه اعمال تغییرات توسط مجمع عمومی در اساسنامه باید در چارچوب آین نامه صورت گیرد. در صورتی که شورای فرهنگی تغییرات اعمال شده در اساسنامه را مغایر آین نامه بداند، نظرات خود را به صورت مکتوب و مستدل به کانون رائی می کند. در صورت اصرار طرفین بر نظرات خود، مرجع نهایی رسیدگی، گروه ناظر دانشگاه بوده و رأی این شورا قطعی و لازم الاجراست.

تبصره ۳- دبیر شورای هماهنگی کانون ها و نماینده مدیر فرهنگی می توانند به عنوان ناظر در جلسات مجمع عمومی شرکت کنند.

ماده ۵- شورای مرکزی کانون شورایی است متشكل از سه تا هفت نفر از اعضای کانون که مطابق مفاد مندرج در این آین نامه (فصل سوم) به منظور برنامه ریزی و اجرای سیاست ها و اولویت های مصوب کانون، توسط مجمع عمومی کانون انتخاب می شوند و وظایف آن مطابق اساسنامه کانون تعیین می شود.

ماده ۶ - شورای هماهنگی کانون‌های فرهنگی دانشگاه شورایی متشکل از دبیران کانون‌های فرهنگی دانشگاه، مدیر کل امور فرهنگی، نماینده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه و دبیر این شورا می‌باشد. رئیس این شورا مدیر کل امور فرهنگی دانشگاه است و دبیر این شورا منتخب دبیران کانون‌ها و با تأیید مدیر کل امور فرهنگی دانشگاه خواهد بود(مطابق ماده ۱۷). شورای هماهنگی کانون‌های دانشگاه ظرف یک ماه پس از ابلاغ نهایی این آیین نامه در صورت وجود حداقل سه کانون در دانشگاه تشکیل و از این پس به اختصار «شورای هماهنگی» نامیده می‌شود.

ماده ۷- با هدف نظارت بر فعالیت کانون‌ها در هر دانشگاه یا مؤسسه آموزش عالی یک گروه ناظر متشکل از معاون دانشجویی- فرهنگی یا عنوان مشابه، مسئول نهاد نمایندگی و مدیر کل امور فرهنگی دانشگاه تشکیل می‌شود. این گروه گزارش‌های نظارت خود را در پایان هر نیمسال به گروه مرکزی نظارت بر کانون‌های دستگاه متبوع خود ارسال خواهد کرد.

ماده ۸- با هدف نظارت و ارزیابی فعالیت‌ها و عملکرد کانون‌ها و گروه‌های ناظر و شورای فرهنگی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور در قبال فعالیت کانون‌ها، گروه مرکزی نظارت بر کانون‌ها در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مرکب از معاون فرهنگی و اجتماعی و مدیر کل امور فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاون فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها تشکیل می‌شود. وظایف گروه مرکزی نظارت بر کانون‌های دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شرح زیر است:

۱- نظارت و ارزیابی عملکرد گروه ناظر و شورای فرهنگی هر دانشگاه در قبال فعالیت‌های کانون‌ها

۲- نظارت و ارزیابی فعالیت کانون‌های هر دانشگاه

۳- صدور مجوز، انحلال و نظارت و ارزیابی عملکرد مجتمع کانون‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویی

۴- بررسی و ارزیابی فعالیت‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویان دانشگاه‌های کشور با عنایت به گزارش‌های دوره‌ای گروه ناظر و عندالزوم تحقیقات میدانی و گزارش‌های نظارتی

۵- این شورا مرجع نهایی رسیدگی به اختلافات احتمالی شورای فرهنگی، گروه ناظر، مجامع کانون‌های فرهنگی و کانون‌های فرهنگی می‌باشد و حکم این شورا در این خصوص لازم‌الاجرا و نافذ است.

۶- نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت متبوع و تفسیر این آیین‌نامه

فصل دوم: ضوابط تشکیل و صدور مجوز

ماده ۹- حداقل سه نفر از دانشجویان علاقه‌مند به فعالیت فرهنگی که دارای شرایط زیر باشند می‌توانند به عنوان هیئت مؤسس، تقاضای خود را مبنی بر تشکیل کانون در یکی از زمینه‌های مندرج در این آیین‌نامه به دیرخانه شورای فرهنگی دانشگاه ارائه کنند. اساسنامه پیشنهادی کانون و ضرورت تشکیل آن باید به پیوست تقاضانامه ارائه شود.

(الف) گذراندن حداقل ۱۴ واحد درسی

(ب) نداشتن حکم قطعی محرومیت از تحصیل به مدت یک نیم‌سال تحصیلی یا بیشتر.

تبصره- هیئت مؤسس پس از تشکیل مجمع عمومی و انتخاب شورای مرکزی کانون منحل می‌شود.

ماده ۱۰- شورای فرهنگی دانشگاه ظرف ۳۰ روز پس از دریافت و ثبت تقاضا، نسبت به صدور مجوز تأسیس کانون یا اعلام کتبی دلایل عدم صدور مجوز (مطابق ماده ۱۱ این آیین‌نامه) اقدام می‌کند.

ماده ۱۱- در صورت عدم رسیدگی به تقاضای تأسیس کانون در مهلت مقرر، مخالفت شورای فرهنگی با تأسیس کانون یا اعلام نکردن دلایل عدم صدور مجوز توسط آن شورا، هیئت مؤسس می‌تواند اعتراض خود را ظرف ۱۵ روز پس از پایان مهلت رسیدگی، به گروه ناظر دانشگاه اعلام کند. گروه ناظر دانشگاه ظرف یک ماه نسبت به بررسی اعتراض هیئت مؤسس و صدور رأی نهایی به صورت کتبی اقدام می‌کند. رأی گروه ناظر در این خصوص قطعی و لازم‌الاجراست.

ماده ۱۲- شرایط صدور مجوز برای کانون به شرح زیر است:

الف) اعضای هیئت مؤسس کانون باید واحد شرایط مندرج در ماده ۸ این آیین نامه باشند.

ب) در ساختار پیشنهادی اساسنامه کانون باید کلیه اجزا نظری اهداف و وظایف، ارکان و تشکیلات (مانند اعضا و شیوه عضوگیری، مجمع عمومی، شورای مرکزی و دبیر کانون) مطابق مفاد این آیین نامه پیش بینی شود.

ج) در زمینه مورد تقاضا در همان دانشگاه، کانون مشابهی که با مجوز رسمی مدیر یا شورای فرهنگی دانشگاه فعالیت می کند وجود نداشته باشد.

د) براساس قوانین و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه منعی برای تشکیل آن کانون وجود نداشته باشد.

ماده ۱۳ - شورای فرهنگی دانشگاه نمی تواند بدون استناد به یکی از موارد مندرج در

ماده ۹ این آیین نامه، از صدور مجوز کانون خودداری کند.

تبصره - تشکیل کانون به صورت مستقل یا شاخه کانونی در دانشکدها، خوابگاهها و واحدهای تابعه دانشگاه در همان شهر یا شهرهای دیگر با تصویب شورای فرهنگی دانشگاه امکان پذیر است.

ماده ۱۴ - پس از صدور مجوز فعالیت کانون، هیئت مؤسس کانون باید از طریق فراخوان عمومی و نصب اطلاعیه در سطح دانشگاه اقدام به عضوگیری رسمی نموده ظرف سه ماه پس از دریافت مجوز، نسبت به برگزاری اولین مجمع عمومی با حضور نماینده مدیر فرهنگی دانشگاه جهت تصویب اساسنامه و برگزاری انتخابات شورای مرکزی کانون اقدام کند. در صورت عدم اقدام در مهلت مقرر، مجوز صادر شده لغو خواهد شد.

تبصره ۱ - چنانچه در مهلت مقرر، تعداد اعضای کانون به حد نصاب تشکیل کانون (۱۵ نفر) نرسد، مجوز کانون لغو خواهد شد.

تبصره ۲ - در صورت لغو مجوز، تقاضای تأسیس مجدد همان کانون، از سوی شورای فرهنگی دانشگاه قابل بررسی خواهد بود.

تبصره ۳ - کلیه مهلتها و زمانهای پیش بینی شده در این آیین نامه، تعطیلات نوروز و تابستان را شامل نمی شود.

فصل سوم: شورای مرکزی

ماده ۱۵- اعضای شورای مرکزی کانون متشکل از سه تا هفت عضو اصلی و دو عضو علی‌البدل با برگزاری انتخابات مجمع عمومی کانون و از میان اعضای دارای شرایط زیر برای مدت یک سال مطابق اساسنامه کانون انتخاب می‌شوند:

(الف) حداقل ۱۴ واحد درسی گذرانده باشند (ویژه دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی)

ب) تا پایان دوره فعالیت شورا دانشجو باشند.

ج) دو نیمسال تحصیلی متوالی یا سه نیمسال تحصیلی غیرمتوالی مشروط نشده باشند.

د) محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر نداشته باشند.

ه) عضو شورای مرکزی یا دبیر تشکل‌های اسلامی، شوراهای صنفی دانشجویان، مسئول بسیج دانشجویی و عضو شورای مدیران انجمن‌های علمی و سردبیر نشریات سیاسی دانشجویی دانشگاه نباشند.

و) عضو شورای مرکزی سایر کانون‌های فرهنگی دانشگاه نباشند.

ماده ۱۶- جلسات شورای مرکزی کانون حداقل یک بار در ماه با حضور حداقل از اعضای اصلی تشکیل می‌شود و مصوبات آن با رأی اکثریت مطلق حاضران معتبر است.

تصریه- کلیه مصوبات کانون باید منطبق با اساسنامه کانون، مصوبات شورای هماهنگی و سیاست‌ها و اولویت‌های دانشگاه باشد.

ماده ۱۷- در اولین جلسه شورای مرکزی کانون، اعضای شورا یک نفر را از میان خود به عنوان دبیر کانون انتخاب و به مدیر فرهنگی معرفی می‌کنند. دبیر کانون مسئولیت برنامه‌ریزی جلسات شورای مرکزی کانون و نظارت بر اجرای مصوبات آن، شرکت در جلسات شورای هماهنگی کانون‌ها و ارائه گزارش مستمر به آن شورا و پیگیری مصوبات شورای هماهنگی کانون‌ها را عهده‌دار است. همچنین مسئولیت کلیه امور حقوقی، اداری و قانونی کانون بر عهده دبیر آن است.

فصل چهارم: شورای هماهنگی

ماده ۱۸- در صورت وجود حداقل سه کانون در دانشگاه مطابق این آیین نامه، مدیر فرهنگی ظرف یک ماه نسبت به تشکیل شورای هماهنگی مطابق ماده ۴ اقدام می کند. دیگر کانون های موجود در اولین جلسه این شورا، سه نفر از دانشجویان (دارای شرایط مندرج در ماده ۱۴)، دانش آموختگان (دارای صلاحیت های عمومی) یا کارشناسان (دارای حداقل مدرک کارشناسی) دانشگاه را که دارای سوابق برجسته و ارزش داری در حوزه فعالیت های فرهنگی هستند، به مدیر فرهنگی دانشگاه معرفی می کنند و مدیر فرهنگی ظرف ۱۵ روز پس از معرفی، یک نفر از ایشان را برای یک سال به سمت دیگر شورای هماهنگی منصوب می کند.

تبصره- در صورت عدم تأیید هیچ یک از معرفی شدگان توسط مدیر فرهنگی، شورای هماهنگی برای یک بار دیگر ظرف یک هفته پس از اعلام نظر کتبی مدیر فرهنگی سه نفر دیگر را معرفی می کند. در صورت تداوم اختلاف، شورای فرهنگی دانشگاه مرجع نهایی حل اختلاف و انتخاب دیگر شورای هماهنگی کانون ها می باشد.

ماده ۱۹- وظایف شورای هماهنگی به شرح زیر است:

الف) ایجاد هماهنگی بین کانون های دانشگاه و برنامه ریزی جهت فعالیت های مشترک میان کانون های مختلف دانشگاه

ب) تدوین سیاست ها و اولویت های کاری کانون ها و ارائه پیشنهاد به مدیر فرهنگی دانشگاه

ج) تأیید برنامه های مصوب شورای مرکزی کانون ها و تعیین میزان اعتبارات مورد نیاز و اعلام به مدیر فرهنگی دانشگاه

د) تدوین برنامه آموزشی کانون ها و ابلاغ آن جهت اجرا و نظارت بر اجرای دقیق آن

ه) تدوین آیین نامه داخلی کانون ها شامل نحوه برگزاری انتخابات، نحوه رسیدگی به تخلفات و نظارت بر حسن اجرای طرح ها توسط کانون ها

و) نظارت بر عملکرد کانون ها از جهت مطابقت مصوبات و برنامه های اجرایی با آیین نامه و مقررات کانون

ز) ایجاد تسهیلات لازم جهت برقراری ارتباط کانون‌های دانشگاه با سایر نهادهای فرهنگی و دانشجویی داخل و خارج دانشگاه

ماده ۲۰- شورای هماهنگی با دعوت مکتوب دبیر از کلیه اعضا هر ماه حداقل یک جلسه برگزار می‌کند. جلسات آن با حضور دو سوم اعضا رسمیت دارد و مصوبات آن با رأی اکثریت مطلق حاضران معتبر است.

ماده ۲۱- در صورت مغایرت مصوبات شورای هماهنگی با قوانین و مقررات آموزش عالی به تشخیص گروه ناظر دانشگاه و اصرار شورای هماهنگی بر اجرای مصوبه، موضوع در جلسه مشترک گروه ناظر، رئیس و دبیر شورای هماهنگی و دبیر کانون مربوطه بررسی و در صورت عدم توافق، موضوع به شورای فرهنگی دانشگاه جهت حل اختلاف ارجاع می‌شود. شورای فرهنگی دانشگاه ظرف یک ماه نظر نهایی را اعلام می‌کند و نظر شورای فرهنگی دانشگاه لازم‌الاجراست.

ماده ۲۲- دبیر شورای هماهنگی به عنوان نماینده و سخنگوی این شورا، مسئولیت برنامه‌ریزی جلسات شورای هماهنگی، پیگیری و نظارت بر حسن اجرای مصوبات و انجام کلیه مکاتبات شورای هماهنگی را بر عهده دارد.

ماده ۲۳- استیضاح دبیر شورا با درخواست یک سوم اعضا و عزل وی با رأی دو سوم اعضا صورت می‌گیرد. تعیین دبیر جدید شورا مطابق ماده ۱۶ این آیین‌نامه انجام می‌شود.

فصل پنجم: تخلفات و تنبیهات

ماده ۲۴- در صورتی که کانون پایبند به آیین‌نامه کانون‌ها، اساسنامه مصوب، مصوبات معتبر کانون یا آیین‌نامه انصباطی دانشجویان نباشد متخلف شناخته می‌شود.

ماده ۲۵- چنانچه شورای مرکزی کانون جلسه مجمع عمومی سالانه خود را جهت تعیین اعضای شورای مرکزی جدید در موعد مقرر (مندرج در اساسنامه کانون) برگزار نکند، شورای هماهنگی موظف است ضمن صدور اخطار کتبی به شورای مرکزی، دو ماه مهلت دهد تا نسبت به برگزاری انتخابات در مجمع عمومی اقدام شود. در صورتی که شورای مرکزی کانون نسبت به برگزاری مجمع عمومی در مهلت مقرر اقدام نکند، شورای فرهنگی دانشگاه، شورای مرکزی کانون را منحل می‌نماید. در این صورت شورای هماهنگی، ظرف یک ماه اقدام به برگزاری جلسه مجمع عمومی خواهد کرد.

ماده ۲۶- در صورتی که شورای مرکزی سه ماه متوالی (به جز تعطیلات نوروز و تابستان) تشکیل جلسه ندهد، ضمن دریافت اخطار کتبی از شورای هماهنگی، ۱۵ روز فرصت دارد نسبت به برگزاری جلسه شورای مرکزی کانون اقدام کند. در صورت عدم اقدام لازم در مهلت مقرر، شورای فرهنگی دانشگاه، شورای مرکزی را منحل می کند و شورای هماهنگی موظف است طرف یک ماه نسبت به برگزاری مجمع عمومی فوق العاده جهت انتخاب اعضای شورای مرکزی جدید اقدام کند.

تبصره- در صورتی که شورای مرکزی کانون پس از دریافت اخطار کتبی، در مهلت مقرر تشکیل جلسه دهد، در جایگاه خود ابقا می شود و در صورت تکرار تخلف، شورای فرهنگی دانشگاه آن را منحل و شورای هماهنگی طرف یک ماه جهت برگزاری مجمع عمومی فوق العاده اقدام خواهد کرد.

ماده ۲۷- چنانچه کانونی در طول یک نیمسال تحصیلی هیچ فعالیتی در سطح دانشگاه نداشته باشد، شورای هماهنگی در این خصوص دبیر کانون را مورد سؤال قرار می دهد. در صورت موجه نبودن ادله ارائه شده، بنا به نظر اکثریت مطلق اعضاء، شورای هماهنگی ضمن صدور اخطار کتبی، مدت یک ماه به شورای مرکزی کانون مهلت خواهد داد تا نسبت به فعال کردن کانون اقدام کند. در صورت عدم فعالیت کانون در این مدت، شورای فرهنگی دانشگاه شورای مرکزی کانون را منحل و شورای هماهنگی طرف یک ماه نسبت به برگزاری مجمع عمومی فوق العاده اقدام خواهد کرد.

ماده ۲۸- چنانچه براساس نظر گروه ناظر و تأیید شورای هماهنگی برنامه اجرشده توسط کانونی مغایر آین نامه انضباطی دانشجویان باشد، دبیر کانون توسط گروه ناظر مورد سؤال قرار می گیرد و در صورت موجه نبودن دلایل وی، گروه ناظر به کانون مورد نظر اخطار کتبی خواهد داد و در صورت دریافت دو اخطار، شورای فرهنگی دانشگاه، شورای مرکزی کانون را منحل خواهد کرد. در این صورت شورای هماهنگی طرف یک ماه نسبت به برگزاری مجمع عمومی فوق العاده اقدام خواهد کرد.

ماده ۲۹- در صورت انحلال شورای مرکزی کانون، اعضای شورای منحل شده حق نامزدی در انتخابات آتی را ندارند.

ماده ۳۰- در صورتی که تعداد اعضای کانون پس از تشکیل از ۱۵ نفر کمتر شود، شورای مرکزی کانون دو ماه فرصت دارد نسبت به عضوگیری مجدد و جلوگیری از

انحلال کانون اقدام کند. در غیر این صورت با رأی شورای فرهنگی دانشگاه، مجوز فعالیت کانون لغو خواهد شد.

فصل ششم: بودجه و پشتیبانی

ماده ۳۱- مدیر فرهنگی دانشگاه موظف است جهت اجرای این آینین نامه و برنامه های مصوب کانون ها، تسهیلات مالی و پشتیبانی لازم را مطابق تشکیلات و اعتبارات اداره فرهنگی دانشگاه در اختیار کانون ها قرار دهد.

تبصره ۱- مدیر فرهنگی دانشگاه در صورت امکان فضای کالبدی مناسب جهت فعالیت کانون ها را در اختیار آنها قرار می دهد.

تبصره ۲- مدیر فرهنگی دانشگاه می تواند یکی از کارشناسان اداره فرهنگی دانشگاه را به عنوان مسئول امور کانون ها منصوب کند.

ماده ۳۲- بودجه و اعتبارات مورد نیاز فعالیت های کانون ها و هزینه های مترتب بر این آینین نامه در بودجه سالانه اداره فرهنگی دانشگاه پیش بینی و از محل اعتبارات فرهنگی دانشگاه تأمین می شود. مدیر فرهنگی دانشگاه می تواند از کمک های سایر دستگاه ها نیز بهره مند شود.

تبصره - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است سالیانه به منظور حمایت از کانون های فعال، از محل اعتبارات فرهنگی مبالغی را به عنوان کمک در اختیار اداره فرهنگی دانشگاه قرار دهد.

فصل هفتم: مجمع های کانون های فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویان دانشگاه های کشور

ماده ۳۳- دبیران کانون های فعال در یک زمینه یا موضوع فعالیت در چارچوب این آینین نامه و دستور العمل مجمع کانون های فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویی؛ می توانند از گروه مرکزی نظارت بر کانون های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری درخواست مجوز تأسیس و فعالیت مجمع کانون های مورد نظر را نمایند.

ماده ۳۴- هر یک از زمینه ها و موضوع های فعالیت کانون دانشجویی اعم از فرهنگی، هنری و اجتماعی مصرح در ماده یک این آینین نامه می توانند مجمع کانون مرتبط را تأسیس نموده و فعالیت نمایند مشروط بر اینکه در چارچوب این آینین نامه و

دستورالعمل و پس از اخذ مجوز از گروه مرکزی نظارت بر کانون‌های وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اقدام نمایند.

تبصره ۱- دستورالعمل تشکیل و فعالیت مجمع کانون‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی در چارچوب این آیین‌نامه، ضوابط و مقررات وزارت علوم و مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی حداکثر سه ماه پس از تصویب این آیین‌نامه تهییه و به تصویب گروه مرکزی نظارت بر کانون‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری خواهد رسید. در این دستورالعمل چگونگی و مقررات مربوط به تأسیس، فعالیت، ارکان، انتخابات، تشکیل جلسات و اتحال مجمع کانون‌های فرهنگی، هنری و اجتماعی دانشجویی مورد اشاره قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲- فعالیت مجمع‌های فعال در زمینه‌های مندرج در ماده یک این آیین‌نامه که پیش از تصویب این آیین‌نامه و دستورالعمل مرتبط با آن تأسیس شده‌اند مشروط به تطبیق خود با شرایط این آیین‌نامه و دستورالعمل مرتبط با آن، و اخذ مجوز از شورای مرکزی نظارت بر کانون‌ها بالامانع است. مشروط بر آنکه ظرف مدت حداکثر سه ماه پس از ابلاغ دستورالعمل این آیین‌نامه نسبت به تسیلم درخواست جهت تمدید فعالیت به شورای مرکزی نظارت بر فعالیت کانون‌های دانشجویی وزارت علوم اقدام کرد باشند.

ماده ۳۵- نظارت بر انتخابات حمایت از و فعالیت هر مجمع بر عهده دبیرخانه کانون‌ها مستقر در اداره کل امور فرهنگی وزارت علوم به نمایندگی از گروه مرکزی نظارت بر کانون‌های دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری خواهد بود.

فصل هشتم: ابلاغ، اجرا و تفسیر آیین‌نامه

ماده ۳۶- گروه مرکزی ناظر بر کانون‌های فرهنگی هنری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مرجع تفسیر این آیین‌نامه و تدوین و تصویب دستورالعمل‌های تكمیلی آن است و وظیفه نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه را در دانشگاهها بر عهده دارد.

تبصره - ادارات فرهنگی دانشگاهها موظف‌اند گزارش فعالیت کانون‌های خود را در هر نیم‌سال تحصیلی به اداره کل امور فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارسال کنند.

ماده ۳۷_ کانون هایی که پیش از ابلاغ آیین نامه در دانشگاهها فعال بوده اند، موظف اند
ظرف دو ماه وضعیت خود را با مفاد آیین نامه حاضر منطبق کنند.

ماده ۳۸_ آین آیین نامه در یک مقدمه، ۸ فصل، ۳۸ ماده و ۲۵ تبصره در تاریخ .....
به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و برای اجرا به کلیه
دانشگاهها و مراکز آموزش عالی ذیربط ابلاغ شد.

دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی

مقدمه

به منظور ساماندهی و حمایت از فعالیت نشریات دانشگاهی و قانونمند کردن این گونه فعالیت‌ها، نهادینه ساختن فضای آزاداندیشی، نقد و گفت‌وگویی سازنده و تأکید بر حق آزادی بیان و همچنین ایجاد فرصت‌های فراغیری مهارت‌های روزنامه‌نگاری و ارتقای سطح دانش عمومی و تخصصی دانشگاهیان، و براساس ماده ۵ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی (مصوب جلسه ۵۴۰ مورخ ۲۶/۳/۸۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)، دستورالعمل اجرایی این ضوابط به شرح ذیل به تصویب می‌رسد:

بخش اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- مطابق بند ۱ ماده ۱ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، کلیه نشریاتی که به صورت اداری، گاہنامه یا تک شماره، نیز نشریات الکترونیکی که با نام ثابت و تاریخ نشر در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، علمی، اقتصادی، هنری، ادبی و ورزشی توسط هر یک از دانشجویان، تشکل‌ها و نهادهای دانشگاهی، استادان و اعضای هیئت علمی یا گروهی از ایشان در دانشگاهها منتشر و در محدوده دانشگاهها توزیع می‌شوند، نشریه دانشگاهی محسوب و تحت شمول این دستورالعمل قرار می‌گیرند.

تبصره ۱- عنوان‌های فرهنگی و اجتماعی، زمینه‌های عقیدتی، صنفی و رفاهی، خبری و طنز را نیز در برمی‌گیرند.

تبصره ۲- نشریات علمی که توسط اعضای هیئت علمی، دانشجویان، تشکل‌های دانشجویی یا انجمن‌های علمی دانشجویی منتشر می‌شوند مشمول این آیین‌نامه هستند.

تبصره ۳- نشریات دانشگاهی می‌توانند ویژه‌نامه‌هایی به مناسبت‌های مختلف منتشر کنند.

تبصره ۴- وبلاگ‌ها و سایت‌های شخصی دانشجویان و اعضای هیأت علمی که از نشان دانشگاه یا تشکل‌های دانشگاه استفاده نمی‌کنند از شمول این آیین‌نامه خارج‌اند.

تبصره ۵ - پر迪س‌های دانشگاهی، خوابگاهها، بیمارستان‌های آموزشی، مراکز بهداشتی-درمانی و اردوگاهها در حکم محدوده دانشگاه محسوب می‌شوند و توزیع نشریات دانشگاهی در خارج از محدوده دانشگاهها، منوط به کسب مجوز از مراجع ذیربخط است.

تبصره ۶ - علاوه بر توزیع نشریات دانشگاهی در محل دفتر نشریه یا دفتر تشکل (اعم از تشکل‌های اسلامی، شوراهای صنفی، انجمن‌های علمی، کانون‌های فرهنگی و...) یا دستگاه صاحب امتیاز نشریه، دانشگاهها موظف به تعیین محل‌هایی مناسب در داخل محدوده دانشگاه (براساس تعریف تبصره ۵) برای توزیع نشریات دانشگاهی می‌باشند. توزیع نشریات در خارج از این مکان‌ها تخلف محسوب می‌شود.

ماده ۲ - منظور از دانشگاه در این دستورالعمل کلیه دانشگاهها، مراکز آموزش عالی و مراکز و واحدهای مرتبط دانشگاهی و واحدهای دانشگاهی است.

تبصره - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی از این پس در این دستورالعمل به اختصار «دانشگاه» نامیده می‌شوند.

ماده ۳ - کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی

براساس بند ۱ ماده ۲ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، در هر دانشگاه کمیته‌ای تحت عنوان «کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی» - که در این دستورالعمل به اختصار «کمیته ناظر» نامیده می‌شود - زیر نظر «شورای فرهنگی دانشگاه» تشکیل می‌شود.

ماده ۴ - ترکیب کمیته ناظر به شرح زیر است:

۱. معاون دانشجویی فرهنگی دانشگاه (رئیس کمیته)

۲. نماینده تام‌الاختیار و دائم دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه

۳. یک حقوق‌دان به انتخاب رئیس دانشگاه

۴. سه نفر عضو هیأت علمی دانشگاه به انتخاب شورای فرهنگی دانشگاه

۵. مدیر امور فرهنگی دانشگاه (دبیر کمیته)

۶. سه نفر از مدیران مسئول نشریات دانشگاهی به انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشگاه

که یک نفر از ایشان عضو علی‌البدل محسوب می‌شود.

تبصره ۱ - دانشگاههایی که این کمیته در آنها تشکیل نشده است یک ماه فرصت دارند تا انتخابات نمایندگان مدیران مسئول را برگزار کنند و طی این یک ماه کمیته می‌تواند بدون حضور نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی تشکیل شود.

تبصره ۲ - شیوه‌نامه انتخاب نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی توسط شورای مرکزی ناظر هر دستگاه (ماده ۸) تصویب خواهد شد.

تبصره ۳ - معاونت دانشجویی و فرهنگی هر دانشگاه موظف است براساس شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر نسبت به برگزاری انتخابات جهت تعیین نمایندگان مدیران مسئول اقدام کند.

تبصره ۴ - اعضای انتخابی کمیته ناظر برای مدت یک سال با ابلاغ رئیس دانشگاه انتخاب می‌شوند.

تبصره ۵ - چنانچه نماینده اصلی مدیران مسئول عضو کمیته ناظر بر اساس شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر، شرایط عضویت در کمیته ناظر را از دست بدهد عضو علی‌البدل جایگزین وی خواهد شد.

تبصره ۶ - دبیرخانه کمیته ناظر در حوزه معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه مستقر و با مسئولیت دبیر، متولی انجام امور اداری و اجرایی کمیته ناظر است.

ماده ۵ - جلسات کمیته ناظر حداقل دو ماه یکبار با دعوت مكتوب از کلیه اعضای تشکیل می‌شود. جلسات با حضور حداقل سه نفر از اعضای دارای حق رأی، رسمی است و مصوبات آن نیز با رأی اکثریت معتبر است. خصوصی است دعوتنامه اعضا در جلسه حداقل سه روز پیش از موعد جلسه با اعلام دستور جلسه توسط دبیر کمیته ارسال شود.

تبصره ۱ - در صورتی که هر یک از اعضاء، شاکی خصوصی یا مشتكی عنه باشد، در زمان رسیدگی به شکایت مطروحه، حق رأی نخواهد داشت.

تبصره ۲ - دبیرخانه کمیته ناظر موظف است صورت‌جلسات کمیته را به طور مرتباً به دبیرخانه شورای مرکزی ناظر هر دستگاه ارسال کند.

تبصره ۳ - در موارد خاص بنا به نظر رئیس کمیته، جلسه ویژه می‌تواند با دعوت شفاهی یا کتبی وی از اعضای جلسه و بدون در نظر گرفتن ارسال دعوتنامه معمول به صورت فوق العاده و فوری (حتی در همان روز) تشکیل شود.

ماده ۶ - وظایف کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی به شرح زیر است:

۱. بررسی درخواست و صدور مجوز انتشار مطابق بخش دوم این دستورالعمل
۲. نظارت بر عملکرد نشریات دانشگاهی و تذکر اولیه در صورت لزوم
۳. رسیدگی به تخلفات و شکایات ناشی از عملکرد نشریات دانشگاهی مطابق بخش ۶ این دستورالعمل
۴. نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل، مصوبات و شیوه‌نامه‌های شورای مرکزی ناظر
۵. بررسی و ارسال گزارش دو ماهانه عملکرد نشریات دانشگاه به شورای مرکزی ناظر
۶. برگزاری دوره‌های آموزشی برای مقاضیان نشریات دانشجویی اعم از صاحبان امتیاز، مدیران مسئول، سردبیران و سایر عوامل اجرایی بر اساس برنامه آموزشی مصوب شورای مرکزی ناظر
- ۷- شورای فرهنگی هر دانشگاه مرجع تجدید نظر در تصمیمات و آرای کمیته ناظر همان دانشگاه است.
- ۸- براساس بند ۴ ماده ۲ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، در هر دستگاه شورایی با عنوان «شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی» که در این دستورالعمل به اختصار «شورای مرکزی ناظر» نامیده می‌شود، تشکیل می‌گردد.
- ۹- ترکیب شورای مرکزی ناظر به شرح زیر است:
  ۱. معاون فرهنگی دستگاه متبع (رئیس شورا)
  ۲. معاون مطبوعاتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
  ۳. معاون فرهنگی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها یا نماینده تام‌الاختیار رئیس نهاد
  ۴. یک نفر حقوق‌دان به انتخاب معاون فرهنگی دستگاه متبع
  ۵. مدیرکل امور فرهنگی دستگاه متبع (دیر شورا)
- ۱۰- سه نفر از مدیران مسئول نشریات دانشگاهی به انتخاب مدیران مسئول نشریات دانشگاههای کشور که یک نفر از آنها عضو علی‌البدل محسوب می‌شود.
- ۱۱- در صورت نبودن پست معاون فرهنگی یا مدیرکل امور فرهنگی یا عناوین مشابه انتخاب رئیس و دیر شورا بر عهده رئیس دستگاه و در سطح معاونان و مدیران کل دستگاه می‌باشد.

تبصره ۲ - دبیر شورا طبق شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر، نسبت به برگزاری انتخابات نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشگاهی جهت عضویت در شورای مرکزی ناظر اقدام خواهد کرد.

تبصره ۳ - اعضای انتخابی شورای مرکزی ناظر برای مدت یک سال با ابلاغ رئیس شورا انتخاب می‌شوند.

تبصره ۴ - چنانچه نماینده اصلی مدیران مسئول عضو شورای مرکزی ناظر شرایط عضویت در شورا را - براساس شیوه‌نامه مصوب شورای مرکزی ناظر - از دست بددهد عضو علی‌البدل جایگزین وی خواهد شد. مسئولیت تشخیص استمرار شرایط عضویت نماینده مدیران مسئول بر عهده دبیر شوراست.

تبصره ۵ - دبیرخانه شورای مرکزی ناظر در اداره کل امور فرهنگی وزارت یا دستگاه متبع یا عناوین مشابه مستقر و دبیر شورای مرکزی ناظر متولی انجام امور اداری و اجرایی شورا است.

ماده ۱۰ - وظایف و اختیارات شورای مرکزی ناظر به شرح زیر است:

۱. سیاستگذاری در حوزه کلان نشریات دانشگاهی

۲. رسیدگی به اعتراضات در خصوص عدم صدور مجوز نشریات دانشگاهی

۳. تجدید نظر در تصمیمات شورای فرهنگی دانشگاه در خصوص نشریات دانشگاهی

۴. رسیدگی به اعتراضات ناشی از تصمیمات و عملکرد شورای فرهنگی دانشگاه در زمینه نشریات دانشگاهی

۵. تدوین شیوه‌نامه‌های اجرایی

۶. تفسیر مفاد دستورالعمل حاضر

۷. نظارت بر عملکرد کمیته‌های ناظر بر نشریات دانشگاهها

۸. ایجاد وحدت رویه بین کمیته‌های ناظر دانشگاهها

۹. تدوین برنامه آموزشی برای متقاضیان نشریات دانشگاهی

۱۰. بررسی نتایج گزارش عملکرد نشریات دانشگاهها ارسالی از سوی کمیته‌های ناظر
تبصره - مصوبات شورای مرکزی ناظر قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۱۱ - جلسات شورای مرکزی ناظر حداقل هر ۲ ماه یک بار با دعوت مكتوب از کلیه اعضا یک هفته قبل از زمان جلسه با اعلام دستور جلسه توسط دبیر شورا

تشکیل می شود و جلسات با حضور حداقل ۵ تن از اعضای دارای حق رأی، رسمی و مصوبات آن با رأی اکثریت معتبر است.

بخش دوم: نحوه درخواست مجوز و شرایط انتشار نشریات دانشگاهی

ماده ۱۲- متقاضی امتیاز انتشار نشریه دانشگاهی باید درخواست کتبی خود را با اعلام مشخصات خود و مدیر مسئول، سردبیر، نام نشریه، زمینه و ترتیب انتشار (موضوع ماده ۱) به انضمام تصریح به پاییندی به قانون اساسی، قوانین موضوعه و این دستورالعمل، به دبیرخانه کمیته ناظر طبق فرم پیوست شماره ۱ تسلیم کند.

تبصره ۱- زمینه انتشار نشریه‌ای که صاحب امتیاز آن شخص حقوقی است نباید مغایرتی با اساسنامه آن تشکل یا نهاد داشته باشد.

تبصره ۲- نشریات دانشجویی موظفند صرفاً در زمینه‌هایی که مجوز اخذ کدها ند به فعالیت پردازند.

تبصره ۳- متقاضی امتیاز انتشار گاهنامه باید حداقل و حدکثر زمان انتشار نشریه خود را در درخواست کتبی خود مشخص نماید.

ماده ۱۳- متقاضی امتیاز نشریه باید دارای شرایط زیر باشد:

۱. یکی از دانشجویان یا اعضای هیأت علمی به عنوان شخص حقیقی یا تشکل، نهاد، انجمن، کانون، یا یکی از بخش‌های دانشگاه یا هر شخص حقوقی دیگر در دانشگاه

۲. عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در مورد دانشجویان و اتفاقاً موقت از خدمت در مورد اعضای هیأت علمی

تبصره ۱- افراد مشمول بند ۲ پس از یک سال از تاریخ اتمام محرومیت می‌توانند به عنوان صاحب امتیاز نشریات دانشگاهی فعالیت کنند و در صورت محکومیت مجدد به طور دائم محروم می‌شوند.

تبصره ۲- در صورتی که صاحب امتیاز یکی از شرایط فوق را از دست بدهد، ظرف یک ماه پس از ابلاغ کمیته ناظر می‌تواند درخواست انتقال امتیاز نشریه را به شخص واجد شرایط دیگر به کمیته ناظر ارسال کند، در غیر این صورت امتیاز نشریه لغو می‌شود. کمیته ناظر موظف است ظرف مدت ۲ هفته از تاریخ وصول درخواست متقاضی، نظر خود را اعلام کند.

ماده ۱۴- شرایط مدیر مسئول به شرح زیر است:

۱. دانشجو بودن یا عضویت در هیأت علمی یا مدیر یکی از واحدهای اداری همان دانشگاه
  ۲. عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در مورد دانشجویان، انفال موقت از خدمت در مورد اعضای هیأت علمی و عدم محکومیت منجر به توبیخ کتبی و درج در پرونده یا بالاتر در کمیته تخلفات اداری برای کارکنان.
  ۳. عدم سابقه مشروطی برای دو نیمسال متولی یا سه نیم سال متناسب برای دانشجویان در هنگام معرفی به عنوان مدیر مسئول.
  ۴. گذراندن دو نیمسال تحصیلی و حداقل ۲۸ واحد درسی (دوره‌های کاردانی و کارشناسی) دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری از شمول این بند مستثنی هستند.
  ۵. عدم شهرت به فساد اخلاقی.
- تبصره ۱ - شهرت به فساد اخلاقی صرفاً با اجماع کلیه اعضای کمیته ناظر قابل احراز است.
- تبصره ۲ - مدیر واحد اداری فقط می‌تواند مدیر مسئول نشریه اداره متبع خود باشد.
- تبصره ۳ - افراد مشمول بند ۲ پس از یک سال از تاریخ اتمام محرومیت می‌توانند به عنوان مدیر مسئول نشریات دانشگاهی فعالیت کنند و در صورت محکومیت مجدد این افراد به طور دائم محروم می‌شوند.
- تبصره ۴ - در صورتی که مدیر مسئول یکی از شرایط را از دست بدهد، صاحب امتیاز موظف است ظرف یک ماه مدیر مسئول جدید را به کمیته ناظر معرفی کند، در غیر این صورت امتیاز نشریه لغو می‌شود. کمیته ناظر موظف است ظرف مدت ۲ هفته در این خصوص اعلام نظر کند.
- تبصره ۵ - سردبیر نشریه باید کلیه شرایط فوق را دara باشد.
- ماهه ۱۵ - انتشار نخستین شماره نشریه منوط به طی دوره آموزشی و اخذ گواهی پایان دوره توسط صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر براساس برنامه آموزشی مصوب شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی است.
- تبصره - هر کمیته ناظر موظف است در هر نیم سال تحصیلی حداقل دو دوره آموزشی براساس برنامه آموزشی مصوب شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی آن دستگاه برگزار کند.

ماده ۱۶- هیچ کس نمی تواند در زمان واحد صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر بیش از یک نشریه باشد.

ماده ۱۷- در صورتی که تقاضانامه ها ناقص یا متقاضیان امتیاز یا مدیران مسئول نشریات فاقد شرایط مقرر در این دستورالعمل باشند کمیته ناظر موظف است مراتب را به صورت مکتوب و با استناد به دلایل و مدارک لازم حداقل ظرف ۲۰ روز از تاریخ دریافت و ثبت درخواست به متقاضیان اعلام کند.

ماده ۱۸- درج شناسنامه نشریه شامل زمینه نشر، نام صاحب امتیاز، مدیر مسئول، سردبیر یا شورای سردبیری دانشگاه صادر کننده مجوز، شماره، تاریخ انتشار و دوره نشر در هر شماره نشریه الزامی است.

ماده ۱۹- چنانچه صاحب امتیاز نشریه ای متقاضی توزیع آن در سایر دانشگاهها باشد باید تقاضای خود را با ذکر محدوده توزیع به کمیته ناظر دانشگاه تسلیم کند. کمیته ناظر دانشگاه در صورت موافقت، موظف است ظرف مدت ده روز از تاریخ وصول، درخواست را جهت اعلام نظر نهایی به شورای مرکزی ناظر ارسال کند. شورای مرکزی ناظر موظف است پس از کسب نظر دانشگاه مقصد ظرف دو ماه نسبت به درخواست مذبور اعلام نظر کند.

تبصره ۱- در صورت عدم موافقت کمیته ناظر دانشگاه، متقاضی می تواند اعتراض خود را به شورای مرکزی ناظر اعلام کند.

تبصره ۲- نظارت و رسیدگی به تخلفات یا شکایات این نشریات بر عهده کمیته ناظر دانشگاه صادر کننده مجوز (دانشگاه مبدأ) است.

ماده ۲۰- اتحادیه ها و تشکل های دانشگاهی، مجتمع فرهنگی و شوراهای صنفی دانشجویی دارای مجوز رسمی که در بیش از یک دانشگاه فعالیت داشته و متقاضی انتشار نشریه باشند می توانند درخواست خود را به شورای مرکزی دستگاه مربوطه اعلام کنند. نظارت و رسیدگی به شکایات و تخلفات این گونه نشریات بر عهده شورای مرکزی ناظر است.

تبصره- شرایط ناظر بر صدور مجوز، صاحب امتیاز و مدیر مسئول و سردبیر این گونه نشریات تابع این دستورالعمل است.

ماده ۲۱- کمیته ناظر موظف است در صورت فراهم بودن شرایط قانونی انتشار نشریه، حداقل ظرف ۲۰ روز نسبت به صدور مجوز اقدام کند.

ماده ۲۲- در صورتی که کمیته ناظر با صدور مجوز نشریه مخالفت کند یا ظرف ۲۰ روز نسبت به صدور مجوز با اعلام کتبی دلایل عدم موافقت، اقدام نکند، متقاضی می‌تواند اعتراض خود را به صورت مکتوب به شورای فرهنگی دانشگاه اعلام کند.

شورای فرهنگی موظف است ظرف ۳۰ روز موضوع اعتراض را بررسی و اعلام نظر کند.

ماده ۲۳- مسئولیت کلیه مطالب مندرج در نشریه به عهده مدیر مسئول است و وی موظف است سه نسخه از هر شماره را بالافصله پس از انتشار به دبیرخانه کمیته ناظر دانشگاه تحويل دهد.

تبصره- دبیرخانه کمیته ناظر دانشگاه موظف است دو نسخه از نشریه را به دبیرخانه شورای مرکزی ناظر ارسال کند.

ماده ۲۴- در صورتی که صاحب امتیاز ظرف مدت حداقل شش ماه از زمان صدور مجوز پس از اخطار کتبی و مهلت یک ماهه اقدام به انتشار نشریه نکند، مجوز صادره از اعتبار ساقط است.

ماده ۲۵- نشریات موظفند توالی انتشار مندرج در امتیاز خود را رعایت کنند. در غیر این صورت پس از سه مرحله متوالی عدم انتشار، صاحب امتیاز برای پاسخگویی به کمیته ناظر احضار و در صورت عدم ارائه دلایل قانع کننده، مجوز نشریه لغو می‌شود.

ماده ۲۶- صاحب امتیاز می‌تواند درخواست خود را مبنی بر انتقال امتیاز نشریه به دیگری یا تغییر مشخصات ذکر شده در فرم درخواست مجوز نشریه (اعم از مدیر مسئول، نام نشریه، دوره انتشار و زمینه انتشار) به کمیته ناظر ارائه کند و کمیته ناظر موظف است ظرف یک ماه مراتب موافقت یا عدم موافقت خود را به صورت مکتوب به صاحب امتیاز اعلام کند.

بخش سوم: حقوق نشریات دانشگاهی

ماده ۲۷- نشریات دانشگاهی از کلیه حقوق مصّرح در قانون مطبوعات جمهوری اسلامی ایران برخوردارند. از جمله:

۱. جستجو، کسب و انتشار اخبار داخل و خارج دانشگاه به منظور افزایش آگاهی جامعه دانشگاهی با رعایت موازین قانونی و حفظ مصالح جامعه.

۲. هیچ مقام دولتی و غیر دولتی حق ندارد برای چاپ مطلب یا مقاله‌ای در صدد اعمال فشار بر نشریات برآید یا به سانسور و کنترل محتوای نشریات مبادرت ورزد.

۳. نشریات دانشجویی حق دارند نظرها، انتقادهای سازنده، پیشنهادها و توضیحات دانشجویان و مسئولان دانشگاه را با رعایت موازین اسلامی و مصالح دانشگاه و جامعه درج کنند.

ماده ۲۸- معاونت دانشجویی و فرهنگی و سایر نهادهای فرهنگی دانشگاه باید در چارچوب قوانین و در حدود اختیارات و امکانات از نشریات دانشگاهی حمایت کنند. تبصره- معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه سالانه از محل بودجه فرهنگی مبلغی را برای حمایت و کمک به انتشار نشریات دانشگاهی پیش‌بینی می‌کند و متناسب با شرایط و مطابق ضوابط و مقررات در اختیار آنان قرار می‌دهد.

ماده ۲۹- دستگاهها موظفند جشنواره کشوری نشریات دانشگاهی را با هماهنگی کلیه دستگاهها و مسئولیت یک دستگاه حداقل سالی یکبار برگزار نمایند و نشریات برتر را شناسایی و تشویق کنند.

تبصره ۱- هر دستگاه موظف است جشنواره نشریات دانشجویی خود را حداقل سالی یکبار برگزار نماید و نشریات برتر را شناسایی و تشویق کند.

تبصره ۲- نشریات دارای رتبه‌های اول، دوم و سوم علاوه بر جوایز جشنواره مشمول حمایت‌های مادی و معنوی دستگاه مربوطه تا جشنواره بعدی خواهد بود.

بخش چهارم: حدود نشریات دانشگاهی

ماده ۳۰- نشریات دانشگاهی در انتشار مطالب و تصاویر جز در موارد اخلال به مبانی و احکام اسلام و حقوق عمومی و خصوصی مطابق ماده ۶ قانون مطبوعات، آزاد هستند.

ماده ۳۱- هرگاه نشریه‌ای مطالبی مشتمل بر توهین، افتراء، خلاف واقع یا انتقاد نسبت به اشخاص (اعم از حقیقی یا حقوقی) منتشر کند، ذینفع حق دارد پاسخ آن را حداکثر تا دو ماه از تاریخ انتشار به صورت مکتوب برای همان نشریه ارسال کند و نشریه مذبور نیز موظف است توضیح یا پاسخ دریافت شده را حداکثر یک ماه پس از وصول پاسخ در همان صفحه و ستون و با همان حروفی که اصل مطلب منتشر شده است به

رايگان به چاپ برساند، منوط به آنکه جواب از دو برابر اصل مطلب تجاوز نکند و متضمن توهین و افتراء به کسی نباشد.

تبصره ۱ - اگر نشریه علاوه بر پاسخ مذکور مطالب یا توضیحات مجددی چاپ کند، در این صورت حق پاسخگویی مجدد برای معرض باقی است، بدیهی است درج قسمتی از پاسخ، در حکم عدم درج است و متن پاسخ باید در یک شماره و به طور کامل درج شود.

تبصره ۲ - در صورتی که نشریه پاسخ را منتشر نکند ذینفع می‌تواند به کمیته ناظر شکایت کند و کمیته ناظر در صورت محق شناختن شاکی، جهت نشر پاسخ به نشریه اخطار خواهد کرد و اگر این اختار مؤثر واقع نشود، کمیته ناظر، نشریه را به یکی از تنبیهات بندهای ۴ تا ۶ ماده ۴۰ محکوم می‌کند.

تبصره ۳ - مفاد این ماده و تبصره‌های آن نافی حق ذینفع در خصوص پیگیری شکایت از طریق کمیته ناظر یا مراجع ذیصلاح نخواهد بود.

ماده ۳۲ - در صورت شکایت شاکی خصوصی از یک نشریه مبنی بر انتشار هر نوع مطلب مشتمل بر تهمت، افتراء، فحش و الفاظ رکیک یا نسبت‌های توهین‌آمیز و نظایر آن نسبت به اشخاص، تهدید و هتك شرف یا حیثیت یا افشاء اسرار شخصی، نشریه به یکی از تنبیهات بندهای ۵ تا ۹ ماده ۴۰ محکوم می‌گردد.

ماده ۳۳ - نشریات دانشگاهی که بنا به تشخیص کمیته ناظر مرتكب تخلفات مoward ۲۴، ۲۵ و ۲۷ قانون مطبوعات شوند، به یکی از تنبیهات بندهای ۱۰ تا ۱۳ ماده ۴۰ محکوم می‌شوند.

ماده ۳۴ - در صورت انتشار عکس‌ها، تصاویر و مطالب خلاف عفت عمومی، کمیته ناظر، نشریه را به یکی از بندهای ۵ تا ۹ ماده ۴۰ محکوم می‌کند و در صورت تکرار جرم پس از محکومیت اولیه، نشریه به یکی از تنبیهات بندهای ۱۰ تا ۱۳ این ماده محکوم می‌شود.

ماده ۳۵ - نشریات دانشگاهی که بنا به تشخیص کمیته ناظر مرتكب تخلفات موضوع ماده ۲۹ قانون مطبوعات شوند به یکی از تنبیهات بندهای ۸ و ۹ ماده ۴۰ محکوم می‌شوند.

ماده ۳۶ - هرگاه نشریه‌ای مطالب و تصاویری مانند توهین، تهمت، فحش، الفاظ رکیک، تحقیر، تهدید، هتك حرمت یا حیثیت و نظایر آن منتشر نماید، تخلف عمومی

محسوب می‌گردد. در این صورت رئیس کمیته ناظر می‌تواند از ادامه فعالیت نشریه جلوگیری نماید و موضوع را جهت بررسی به کمیته ناظر ارجاع دهد. کمیته ناظر موظف است موضوع را خارج از نوبت بررسی و در صورت احراز تخلف، مختلف به یکی از تنبیهات بندهای ۵ تا ۹ ماده ۴۰ محاکوم می‌شود.

تبصره: مدت رسیدگی به پرونده نشریه‌ای که از ادامه انتشار آن جلوگیری شده است نباید از ۱۰ روز بیشتر شود.

ماده ۳۷ – در صورت تخلف از تبصره ۵ ماده ۱ یا مواد ۱۷، ۱۹ و ۲۴ این دستورالعمل برای بار اول نشریه به یکی از تنبیهات بندهای ۱ تا ۳ و در صورت تکرار به یکی از تنبیهات بندهای ۴ تا ۷ ماده ۴۰ محاکوم می‌شود.

ماده ۳۸ – در صورتی که «نشریه‌ای» بدون اخذ مجوز از کمیته ناظر منتشر شود توقیف شده و انتشاردهنده به مدت یک سال نمی‌تواند صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر نشریه جدیدی باشد و در صورت تکرار اگر مختلف شخص حقیقی و داشجو باشد تا پایان مقطع تحصیلی و در صورتی که مختلف شخص حقوقی یا عضو هیأت علمی باشد تا سه سال حق انتشار و شرکت در انتشار هیچ نشریه‌ای را نخواهد داشت.

ماده ۳۹ – در مواردی که تخلف ارتکابی نشریه براساس قوانین موضوعه کشور جرم تلقی شود بنا به تشخیص کمیته ناظر مدیر مسئول نشریه جهت تصمیم‌گیری مقتضی به کمیته انضباطی معرفی می‌شود.

بخش پنجم: تنبیهات

ماده ۴۰ – موارد تنبیه‌ی متخلفان به شرح زیر است:

۱. احضار به کمیته ناظر و تذکر شفاهی
۲. تذکر کتبی
۳. اخطار کتبی

۴. محرومیت موقت نشریه از تسهیلات دانشگاهی تا شش ماه

۵. محرومیت موقت مدیر مسئول از تصدی این سمت تا ۶ ماه

۶. محرومیت موقت مدیر مسئول از تصدی این سمت از ۶ ماه تا یک سال

۷. توقیف موقت نشریه تا ۳ ماه

٨. توقيف موقت نشریه از سه ماه تا ٦ ماه
٩. توقيف موقت نشریه از ٦ ماه تا یک سال
١٠. توقيف موقت نشریه از یک تا دو سال
١١. منع دائم انتشار نشریه
١٢. منع دائم انتشار نشریه و محرومیت مدیر مسئول از تصدی این سمت تا یک سال
١٣. منع دائم انتشار نشریه و محرومیت مدیر مسئول از تصدی این سمت تا پایان مقطوع تحصیلی

بخش ششم: رسیدگی به تخلفات و شکایات

- ماده ٤١ - کمیته ناظر موظف است به شکایات مكتوب حداکثر ظرف مدت ١٥ روز از تاریخ دریافت و ثبت آن در دبیرخانه، رسیدگی کرده و رأی خود را صادر کند.
- ماده ٤٢ - کمیته ناظر، مدیر مسئول نشریه‌ای را که تخلف کرده یا از آن شکایت شده است به صورت کتبی و با ذکر دقیق موارد تخلف یا شکایت و با ارائه مهلت یک هفته‌ای از تاریخ ابلاغ جهت ادائی توضیحات دعوت می‌کند و در صورت عدم حضور غیرموجه وی یا عدم ارائه توضیحات کتبی، کمیته ناظر می‌تواند حکم مقتضی را در مورد نشریه صادر کند.
- ماده ٤٣ - کمیته ناظر باید آرای خود را با ذکر موارد تخلف یا شکایت مستند به مواد ٣٩ تا ٣٩ صادر و آن را به صورت کتبی حداکثر ظرف مدت یک هفته پس از صدور به مدیر مسئول و شاکی خصوصی نشریه ابلاغ کند.
- ماده ٤٤ - آرای صادره، ظرف مدت ٢٠ روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض و درخواست تجدید نظر در شورای فرهنگی دانشگاه است. در صورت عدم اعتراض در مهلت تعیین شده، حکم، قطعی محسوب می‌شود.
- ماده ٤٥ - احکام صادره از سوی کمیته ناظر بر نشریات دانشگاهی تا زمانی که نقض نشده‌اند لازم‌الاجرا هستند.
- ماده ٤٦ - شورای فرهنگی دانشگاه موظف است رأی خود را در مورد اعتراضات مكتوب واصله حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ دریافت اعتراض توسط دبیرخانه، به صورت مكتوب به معترض و کمیته ناظر دانشگاه ابلاغ کند.

ماده ۴۷ - تصمیم شورای فرهنگی دانشگاه ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ، قابل اعتراض به شورای مرکزی ناظر است. شورای مرکزی ناظر موظف است ظرف دو ماه از تاریخ دریافت اعتراض رأی خود را صادر و آن را ابلاغ کند. آرای شورای مرکزی ناظر، قطعی و لازم‌الاجرا است.

بخش هفتم: نحوه ابلاغ، اجرا و تفسیر این دستورالعمل

ماده ۴۸ - نحوه صدور مجوز نشریات دانشگاهی، نظارت بر آنها، رسیدگی به تخلفات و شکایات تنها براساس دستورالعمل حاضر خواهد بود. تعیین و تصویب هرگونه شرایط و مقررات مغایر یا محدود کننده علاوه بر مفاد این آئین نامه نظریه صدور مجوزهای مشروط یا موقت ممنوع است.

ماده ۴۹ - به کلیه نشریات دانشگاهی که قبل از تصویب این دستورالعمل انتشار می‌یابند مدت هشت ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل فرصت داده می‌شود تا خود را با ضوابط و مقررات این دستورالعمل منطبق کنند.

تبصره - در صورت عدم انطباق در مهلت مقرر مجوز نشریه با صلاح‌الدید کمیته ناظر لغو خواهد شد.

ماده ۵۰ - دستورالعمل اجرایی نشریات دانشگاهی در ۵۰ ماده و ۴۴ تبصره در تاریخ ..... به تصویب شوراهای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی رسید.

طبق ماده ۵ ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، مصوبه جلسه شماره ۵۴۰ مورخ ۱۳۸۳/۲۶ از شورای عالی انقلاب فرهنگی، و بنا به مصوبه شوراهای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پژوهشکی و دانشگاه آزاد اسلامی دستورالعمل اجرایی این ضوابط جهت اجرا به دانشگاهها و مؤسسه‌های آموزشی و پژوهشی ابلاغ می‌گردد.

این دستورالعمل به امضای وزرای علوم و بهداشت رسیده است و به شماره ۱۰۵۵۲/۱۱ مورخ ۱۳۸۶/۲۷ از سوی وزیر علوم به مراکز آموزش عالی ابلاغ شده است.

شیوه‌نامه انتخابات نمایندگان مدیران مسئول نشریات دانشجویی

در کمیته‌های ناظر و شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی

مقدمه:

بنا به مصوبه شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، طبق تبصره ۲ ماده ۴ و تبصره ۲ ماده ۹ دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر فعالیت نشریات دانشگاهی، شیوه‌نامه حاضر به منظور برگزاری انتخابات مدیران مسئول نشریات دانشجویی دانشگاه‌ها چهت برگزیدن نمایندگان عضو کمیته‌های ناظر و نمایندگان ایشان برای شرکت در انتخابات شورای مرکزی ناظر تدوین گردیده است. این انتخابات در ترم دوم هر سال تحصیلی در دانشگاه‌ها برگزار خواهد شد.

فصل اول - انتخابات

ماده ۱- در جلسه انتخابات خمن تعیین اعضای دانشجویی کمیته ناظر دانشگاه، با توجه به تعداد نشریات منتشره که دارای شرایط ذکر شده در ماده ۳ شیوه‌نامه باشد، نمایندگان مدیران مسئول دانشگاه به منظور شرکت در انتخابات شورای مرکزی ناظر بر اساس جدول ذیل انتخاب می‌گردند.

تعداد نمایندگان منتخب نسبت به تعداد نشریات منتشره هر دانشگاه

ردیف	تعداد نشریات واجد شرایط	تعداد نمایندگان منتخب
۱	از ۱ تا ۱۰ نشریه	۲ نفر
۲	از ۱۱ تا ۲۰ نشریه	۴ نفر
۳	از ۲۱ تا ۳۰ نشریه	۶ نفر
۴	از ۳۱ تا ۴۰ نشریه	۷ نفر
۵	از ۴۱ تا ۵۰ نشریه	۸ نفر
۶	از ۵۱ تا ۶۵ نشریه	۹ نفر
۷	از ۶۶ تا ۸۰ نشریه	۱۰ نفر
۸	از ۸۱ تا ۹۵ نشریه	۱۱ نفر
۹	از ۹۶ تا ۱۱۰ نشریه	۱۲ نفر

تبصره ۱: در دانشگاههایی که تعداد نشریات فعال بیش از ۱۱۰ نشریه باشد، به ازای هر ۲۰ نشریه مازاد بر آن، یک نفر به تعداد نمایندگان آن دانشگاه افزوده می‌شود.

تبصره ۲: در کلیه دانشگاهها نفر اول و نفر دوم منتخبان، اعضای اصلی، و نفر سوم عضو علی‌البدل کمیته ناظر دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۳: در صورت سلب شرایط یا استعفای هر یک از نمایندگان منتخب مدیران مسئول دانشگاه تا زمان برگزاری انتخابات شورای مرکزی ناظر، اولین فردی که نام او در فهرست شمارش آراء انتخابات پس از نمایندگان منتخب بوده است جایگزین وی می‌شود.

فصل دوم – نظارت بر انتخابات

ماده ۲ – کمیته ناظر بر نشریات دانشگاه مسئولیت نظارت بر روند انتخابات از زمان ثبت‌نام کاندیداهای تا اعلام نتایج نهایی، رسیدگی اولیه به شکایات، تنظیم صورت جلسه نهایی انتخابات و معرفی برگزیدگان کمیته ناظر دانشگاه و منتخبان جهت شرکت در انتخابات شورای مرکزی ناظر را بر عهده دارد. جلسات این کمیته با حضور حداقل شش نفر از اعضا رسمیت می‌یابد. در این شیوه‌نامه به این کمیته عنوان کمیته ناظر بر انتخابات اطلاق می‌گردد. تصمیمات این کمیته با رأی اکثریت مطلق حاضران اجرا می‌شود.

تبصره: عضو علی‌البدل دانشجو در کمیته ناظر بر انتخابات حق حضور و رأی خواهد داشت.

ماده ۳ – در صورت کاندیداتوری هر یک از اعضای دانشجویی کمیته ناظر، به همان تعداد به قید قرعه از میان مدیران مسئولی که کاندیدا نبوده و اعلام آمادگی نموده باشند انتخاب می‌شوند. ثبت‌نام مدیران مسئول داوطلب عضویت در کمیته ناظر بر انتخابات هم زمان با ثبت‌نام کاندیداهای انتخاباتی انجام خواهد شد و باید قبل از اطلاع مدیران مسئول نشریات رسیده باشد.

ماده ۴ – مسئولیت برگزاری انتخابات بر عهده مدیر فرهنگی دانشگاه است. تبصره: جهت ثبت‌نام کاندیداهای برگزاری انتخابات و شمارش آراء، با پیشنهاد مدیر فرهنگی و تأیید کمیته ناظر بر انتخابات تعدادی از دانشجویان یا کارکنان دانشگاه انتخاب می‌شوند.

ماده ۵ - مرجع تأیید صحت انتخابات، کمیته ناظر بر انتخابات است.

ماده ۶ - در پایان هر مرحله از انتخابات (تأیید کاندیداها و اعلام اسمی اولیه، رسیدگی به شکایات، اعلام اسمی نهایی کاندیداها، برگزاری انتخابات، رسیدگی به شکایات انتخاباتی، شمارش آراء و اعلام نتایج) صورتجلسات مربوطه توسط کمیته ناظر بر انتخابات تنظیم و به تأیید اعضا می‌رسد.

فصل سوم - شرایط کاندیداها و رأی دهنده‌گان

ماده ۷ - کاندیداها باید حائز شرایط زیر باشند:

۱ - مدیرمسئول بوده و حداقل دو ترم از تحصیل ایشان بدون احتساب ترم جاری باقی مانده باشد.

۲ - نشریه ایشان دارای مجوز انتشار از کمیته ناظر دانشگاه بوده و در یکسال قبل از تاریخ انتخابات حداقل یک شماره منتشر شده باشد.

تبصره: کاندیداها باید در زمان ثبتنام علاوه بر تکمیل فرم ثبتنام، تصویر کارت دانشجویی و یک نسخه از آخرین شماره نشریه خود را جهت تشکیل پرونده ارائه دهند.

ماده ۸ - تنها مدیرمسئول نشریاتی که دارای مجوز انتشار از کمیته ناظر دانشگاه بوده و در یکسال قبل از تاریخ انتخابات حداقل یک شماره منتشر شده باشند یا نماینده آنها (با ارائه معرفی‌نامه مكتوب) حق رأی دارند.

تبصره ۱: هر فرد تنها می‌تواند نماینده یک مدیر مسئول باشد و یک مدیر مسئول نمی‌تواند نماینده مدیر مسئول دیگر باشد.

تبصره ۲: در صورت معرفی نماینده از طرف مدیر مسئول، لازم است مراتب تا پایان وقت اداری روز قبل از انتخابات به صورت مكتوب به اطلاع مدیر فرهنگی دانشگاه برسد.

فصل چهارم - اخذ رأی

ماده ۹ - جهت ثبتنام کاندیداهای انتخاباتی باید حداقل سه روز کاری در نظر گرفته شود و این مهلت به طور مكتوب و به نحو مقتضی به اطلاع مدیران مسئول نشریات دانشگاه برسد.

ماده ۱۰- کاندیداها در هر مرحله‌ای که قصد انصراف داشته باشند، موظفند مراتب را به صورت کتبی به کمیته ناظر بر انتخابات اعلام نمایند.

ماده ۱۱- تاریخ دقیق جلسه برگزاری انتخابات در دانشگاه، به همراه فهرست نشریاتی که دارای حق رأی می‌باشند، حداقل یک هفتۀ پیش از زمان تعیین شده باید به طور مکتوب و به نحو مقتضی به اطلاع کلیه مدیران مسئول نشریات برسد. تبصره: مدیر مسئول نشریه‌ای که نامش در فهرست نیست می‌تواند مراتب را به کمیته ناظر اعلام و کمیته ناظر پس از بررسی، فهرست نهایی را در زمان برگزاری انتخابات اعلام خواهد کرد.

ماده ۱۲- جلسه انتخابات باحضور اکثریت مطلق (نصف به علاوه یک) مدیران مسئول نشریات دارای حق رأی رسمیت می‌یابد. در صورتیکه جلسه انتخابات حد نصاب تعیین شده را کسب ننماید، جلسه مجدد حداقل طی دو هفته بعد از آن تاریخ برگزار و انتخابات با رأی حاضران انجام خواهد شد.

ماده ۱۳- چنانچه تعداد کاندیداها برابر یا کمتر از تعداد تعیین شده نمایندگان دانشگاه (طبق جدول) باشد، انتخابات کمیته ناظر دانشگاه برگزار و سه عضو دانشجوی این کمیته انتخاب و بقیه کاندیداها به همراه ایشان جهت شرکت در انتخابات شورای مرکزی ناظر معرفی می‌شوند.

ماده ۱۴- در هر برگ رأی به تعداد نمایندگان منتخب دانشگاه (طبق جدول) اسامی کاندیداها ثبت می‌گردد و پس از شمارش آراء، نفر اول و دوم به عنوان اعضای اصلی کمیته ناظر و نفر سوم به عنوان عضو علی‌البدل خواهند بود که حق شرکت در انتخابات شورای مرکزی را دارند. در صورتی که تعداد نمایندگان منتخب دانشگاه جهت شرکت در انتخابات شورای مرکزی (طبق جدول) بیش از سه نفر باشد، به ترتیب آراء مأخوذه نفرات بعدی معرفی می‌شوند.

ماده ۱۵- در صورت برابری آراء دو نفر از منتخبان، یکی از ایشان به قيد قرعه انتخاب می‌گردد.

فصل پنجم - شمارش آراء

ماده ۱۶- آراء ناخوانا، آراء حاوی اسامی دیگری غیر از نامزدهای انتخاباتی و آراء سفید جزء آراء باطله محسوب ولی به عنوان آراء مأخوذه شمارش می‌گردد.

ماده ۱۷- آراء فاقد مهر و آراء مندرج در برگه‌های غیر از تعرفه‌های انتخاباتی باطل بوده و شمارش نمی‌شود.

ماده ۱۸- در صورتی که در برگ رأی علاوه بر نام کاندیداهای اعلام شده (مطابق فهرست نهایی) اسامی دیگری نوشته شده باشد، یا نام یک داوطلب چند بار تکرار شده باشد، برگ رأی باطل نبوده و فقط اسامی اضافی شمارش نمی‌شود.

تبصره: در صورتی که بیشتر از تعداد مورد نیاز نامهایی درج شده باشد، به تعداد موردنظر از بالای فهرست اسامی در برگ رأی خوانده و اسامی اضافی حذف می‌شود.

ماده ۱۹- کمیته ناظر بر انتخابات موظف است حداکثر تا ۲ روز پس از برگزاری انتخابات نتیجه را اعلام و درخصوص تأیید انتخابات اعلام نظر نماید.

فصل ششم - تأیید، ابطال انتخابات و اعلام شکایات

ماده ۲۰- چنانچه مدیران مسئول نشریات نسبت به نحوه برگزاری انتخابات یا نتایج حاصله اعتراض داشته باشند می‌توانند تا ۳ روز پس از اعلام نتایج، شکایت خود را به صورت کتبی و مستند به کمیته ناظر بر انتخابات تسليم نمایند. کمیته ناظر نیز می‌باید طی ۵ روز شکایات را بررسی و نظر نهایی را اعلام نماید.

تبصره: کمیته ناظر می‌تواند در صورت وصول شکایت در خصوص ارتکاب تخلف در شمارش آراء نسبت به بازشماری آراء اقدام نماید.

ماده ۲۱- موارد ابطال انتخابات عبارتند از:

۱- کاندیداهایی که به عنوان عضو اصلی یا علی‌البدل کمیته ناظر برگزیده می‌شوند شرایط مذکور در ماده ۷ را دارا نباشند.

۲- حد نصاب تعیین شده در ماده ۱۲ رعایت نشده باشد.

۳- محرز گردد که در اطلاع‌رسانی زمان دقیق برگزاری جلسه انتخابات به مدیران مسئول کوتاهی شده است.

۴- در صورت محرزشدن تخلفی که منجر به تغییر نتیجه انتخابات گردد.

ماده ۲۲- چنانچه مدیران مسئول نسبت به عملکرد کمیته ناظر بر انتخابات اعتراض داشته باشند می‌توانند شکایت خود را ظرف سه روز به همراه مستندات به هیئت نظارت بر تشکل‌های دانشگاه ارائه دهند و این هیئت ظرف دو هفته به آن رسیدگی و درخصوص شکایت اعلام نظر می‌کند.

ماده ۲۳- در صورت ابطال انتخابات، ضمن ارائه دلایل مستند، کمیته ناظر بر انتخابات زمان برگزاری مجدد انتخابات را حداکثر تا ۲ هفته بعد تعیین نموده و مراتب را به اطلاع مدیران مسئول خواهد رساند.

این شیوه‌نامه در شش فصل، ۲۴ ماده و ۱۱ تبصره در تاریخ ۱۱/۲/۸۷ به تصویب شورای مرکزی ناظر بر نشریات دانشگاهی رسید.

دستورالعمل اردوهای دانشجویی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی

مقدمه

به منظور افزایش نشاط روحی، تقویت حس خود اتکایی، آشتایی با مواريث دینی و فرهنگی و تحکیم هویت ملی، تعمیق بیشن علمی، زیارت اماکن متبرکه، دیدار از جاذبه‌های طبیعی و اماکن تاریخی و ضرورت ساماندهی و نظارت بر سفرهای دانشجویی برای بهره‌برداری مناسب‌تر از این سفرها، اردوهای دانشجویی با شرایط مندرج در این دستورالعمل برگزار می‌شوند. این دستورالعمل براساس مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی به شرح زیر تدوین و ابلاغ می‌گردد:

- ۱- «ماده واحد مقررات سفرهای دانشجویی الحاقی به آیین‌نامه حفظ حدود و آداب اسلامی در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی» مصوب جلسه ۵۳۰ مورخ ۲۵/۹/۸۲
- ۲- «اهداف و سیاست‌های ناظر بر برگزاری اردوهای دانش آموزی و دانشجویی» مصوب جلسه ۵۳۴ مورخ ۱۵/۱۲/۸۲، بند ۲ از ماده ۴

بخش اول: تعاریف

ماده ۱- اردوهای دانشجویی سفر گروهی از دانشجویان است که با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه برگزار می‌شود.

ماده ۲- اردوهای دانشجویی به دو دسته تقسیم می‌شوند:

الف: اردوهای فرهنگی: شامل سفرهای زیارتی، ورزشی، هنری، سیاحتی و شرکت در جشنواره‌ای فرهنگی و هنری

ب: اردوهای علمی: شامل شرکت در نمایشگاه‌ها و بازدیدهای تخصصی، کنفرانس‌ها، نشستهای و بازدیدهای علمی و سفرهای آموزشی - پژوهشی

تبصره: سفرهای آموزشی و پژوهشی (مرتبط با واحدهای درسی) که با حضور استاد و محوز گروه آموزشی دانشکده برگزار می‌شود، از شمول این دستورالعمل خارج است.

ماده ۳- اهداف اردو:

الف: ایجاد بستر مناسب برای تمرین یک زندگی دسته‌جمعی منبعث از ارزش‌های اسلامی

ب: تقویت و تحکیم بنیه اعتقادی، اخلاقی جوانان

ج: کسب تجربه در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی
 د: کمک به فرآیند اجتماعی شدن و ارتقای مهارت‌های اجتماعی
 ه: ایجاد زمینه مناسب برای رشد و شکوفایی استعدادهای فردی
 و: افزایش آگاهی‌های عمومی در زمینه تاریخ، جغرافیا و فرهنگ ایران و جهان و آشناسازی شرکت‌کنندگان با تاریخ و تمدن ایران و اسلام
 ز: گسترش و تعمیق مهارت‌های فردی و ارتقای سطح هوشیاری و قدرت درک و دریافت شرکت‌کنندگان

ح: جهت‌گیری ویژه برای تعمیق روحیه وطن‌خواهی و دلیستگی به کشور
 ط: آشناسازی شرکت‌کنندگان با شرایط معيشی مودم در مناطق محروم
 ماده ۴- برگزارکننده اردو: همه نهادها، تشکل‌ها، انجمن‌ها و کانون‌های دارای مجوز فعالیت همچنین واحدهای اداری دانشگاه در راستای شرح وظایف خود می‌توانند مجوز برگزاری اردو دریافت کنند.

ماده ۵- سرپرست اردو: یکی از دانشگاهیان (دانشجو، هیأت علمی یا یکی از کارکنان دانشگاه) است که با معرفی برگزارکننده و تأیید و ابلاغ معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه به سرپرستی اردو منصوب می‌شود. جنسیت سرپرست اردو باید با جنسیت شرکت‌کنندگان در اردو مطابقت داشته باشد در غیر این صورت متأهل بودن سرپرست اردو الزامی است.

ماده ۶- محل برگزاری اردو و مسیر آن در اطلاع مقررات به منزله محدوده دانشگاه محسوب می‌شود و در مدت برگزاری اردو رعایت انضباطی دانشگاه و مفاد این دستورالعمل الزامی است.

بخش دوم: شرایط عمومی برگزاری اردو

ماده ۷- در برگزاری اردوها، تدارک برنامه‌ها می‌بایست به نحوی باشد که منجر به تقویت و گسترش معیارها و ارزش‌های اسلامی شود.

ماده ۸- در برنامه‌ریزی و اجرای اردوها می‌بایست جذابیت، تنوع، نشاط و شادابی و نیز مشارکت فعالانه شرکت‌کنندگان مورد توجه قرار گیرد.

ماده ۹- برنامه‌ها می‌بایست با نیازهای عاطفی، اجتماعی و جسمی شرکت‌کنندگان در جنسیت و مقاطع مختلف تحصیلی مطابقت داشته باشد و تنوع و تعداد اردوها به نحوی لحاظ گردد که ذاته شرکت‌کنندگان را پوشش دهد.

ماده ۱۰- دوره‌های آموزشی مستقیم و غیر مستقیم کوتاه مدت در برخی اردوهای خاص مورد توجه قرار گیرد.

ماده ۱۱- برگزاری اردوهای دانشگاهی، به صورت مختلط مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۲- زمان برگزاری اردو نباید در نظم آموزشی دانشگاه اخلال ایجاد کند.

تبصره: مرجع صدور اردو می‌تواند در صورت ضرورت، مجوز برگزاری اردو در روزهای فعال دانشگاه را صادر کند. مسئولیت رعایت مقررات آموزشی دانشگاه در مورد نداشتن غیبت بیش از حد مجاز به عهده دانشجو است.

بخش سوم: وظایف برگزارکننده و سرپرست اردو

ماده ۱۳- برگزارکننده اردو برای اخذ مجوز باید درخواست کتبی حاوی اطلاعات زیر را به مرجع مندرج در ماده ۲۲ ارائه کند:

۱- نوع اردو (براساس ماده ۲)، ۲- مبدأ و مقصد، ۳- تاریخ رفت و برگشت، ۴- مسیر حرکت، ۵- محل اقامت، ۶- نوع وسیله نقلیه، ۷- نام سرپرست، ۸- منابع مالی، ۹- برنامه روزانه، ۱۰- تعداد شرکتکنندگان

همچنین یک روز پیش از آغاز اردو باید اسمای و امضای شرکتکنندگان و عوامل اجرایی به معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه ارائه شود.

ماده ۱۴- برگزارکننده اردوهای داخل کشور می‌بایست درخواست برگزاری اردو را حداقل ۲۰ روز پیش از زمان پیش‌بینی شده آغاز اردو به مراجع مربوط ارائه کند.

ماده ۱۵- برگزارکننده اردوهای خارج کشور می‌بایست درخواست برگزاری اردو را حداقل ۲ ماه پیش از زمان پیش‌بینی شده آغاز اردو به مراجع مربوط ارائه کند.

ماده ۱۶- هر گونه ثبت درخواست برگزاری اردو خارج از طرف زمانی تعیین شده در مواد ۱۴ و ۱۵ برای اردوهای داخل و خارج کشور باصلاح‌دید مراجع مربوطه قابل بررسی است.

ماده ۱۷- برگزارکننده و سرپرست اردو موظف به رعایت مقررات دانشگاه و مفاد این دستورالعمل در برگزاری اردو هستند.

ماده ۱۸- سرپرست اردو ضمن عمل به شرح وظایف، مسئولیت کامل برگزاری، نظارت و اجرای دقیق برنامه اردو را که در درخواست اخذ مجوز ارائه شده است؛ برعهده خواهد داشت. تنها در صورت بروز حوادث پیش‌بینی نشده و بنا به مصالح، سرپرست اردو می‌تواند در برنامه اردو تغییراتی ایجاد کند.

ماده ۱۹- در طول برگزاری اردو، شرکت کنندگان نمی‌توانند بدون اجازه سرپرست، اردو را ترک کنند.

ماده ۲۰- برگزارکننده اردو باید حداقل ۱۰ روز پس از پایان اردو، گزارش جامع و مکتوب اردو را، به همراه فرم نظرسنجی شرکت کنندگان به معاونت دانشجویی - فرهنگی دانشگاه تحويل دهد.

ماده ۲۱- اطلاع‌رسانی درباره برگزاری اردوها از سوی برگزارکننده اردو به صورت علنی و عمومی انجام شود تا کلیه دانشجویان واجد شرایط به صورت عادلانه حق ثبت نام در اردو را داشته باشند.

بخش چهارم: مجوز برگزاری اردو

ماده ۲۲- برگزاری هر اردو و یا سفر دانشگاهی با شرایط زیر مستلزم اخذ مجوز از شورای فرهنگی دانشگاه است.

۱- استفاده از امکانات یا اموال دانشگاه در طول برگزاری اردو

۲- تأمین تمام یا بخشی از هزینه اردو از سوی دانشگاه

۳- نصب اطلاع‌یه رسمی در فضاهای متعلق به دانشگاه

۴- استفاده از عنوان دانشگاه یا یکی از تشكل‌های رسمی دانشگاه در برگزاری اردو

ماده ۲۳- مرجع صدور مجوز می‌باید ظرف دو هفته پس از ثبت درخواست برگزاری اردوهای داخل کشور و دو ماه پس از ثبت درخواست برگزاری خارج کشور، نظر نهایی خود را به برگزارکننده اردو اعلام کند.

تبصره- شورای فرهنگی دانشگاه موظف است حداقل ۱۰ روز بعد از طرح درخواست برگزاری اردوی خارج کشور، در صورت موافقت، نظر معاونت فرهنگی و اجتماعی یا شورای فرهنگی وزارت متبع را نیز استعلام نماید.

ماده ۲۴- شرکت افراد خارج از دانشگاه از اردوهای دانشجویی - حسب مورد - تنها با تأیید مرجع صدور مجوز اردو امکان پذیر است.

ماده ۲۵- کلیه سفرهای جمعی دانشجویی که با برنامه‌ریزی متمرکز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سایر نهادهای رسمی کشور اعلام و برگزار می‌شود از شمول این دستورالعمل خارج است.

ماده ۲۶- معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه موظف است شرح وظایف سرپرست و عوامل اجرایی اردو از جمله رانندگان و مقررات ویژه شرکت کنندگان در اردو را تهیه کند و پیش از برگزاری اردو به اطلاع و امضای ایشان برساند.

ماده ۲۷- معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه می‌باید جهت نظرارت بر چگونگی برگزاری اردو و عملکرد برگزارکنندگان، فرم‌هایی را برای نظرسنجی از شرکت کنندگان در اردو تهیه کند و در اختیار ایشان قراردهد.

ماده ۲۸- معاونت دانشجویی - فرهنگی دانشگاه همه سوابق و مستندات هر اردو اعم از درخواست برگزاری اردو، فهرست اسامی شرکت کنندگان و عوامل اجرایی، برگه‌های امضا شده شرح وظایف و فرم‌های تکمیل شده نظرسنجی را نگهداری و اطلاعات این مستندات رادر قالب فرم‌های گزارش گیری سالانه وزارتین استخراج کرده و به معاونت فرهنگی و اجتماعی یا دانشجویی و فرهنگی وزارت متبع ارسال نماید.

بخش پنجم: ایمنی سفر

ماده ۲۹- برگزارکننده اردو موظف است نکات مربوط به ایمنی سفر را رعایت کند. از جمله:

- استفاده از اتوبوس دارای برگه معاینه فنی و بیمه‌نامه همراه با رانندگان صلاحیت- دار مسیرهای بین شهری

- استفاده از دو راننده برای مسیرهای طولانی (بیش از ۵۰۰ کیلومتر)

- همراه داشتن وسایل و تجهیزات کمک‌های اولیه

- بیمه کلیه شرکت کنندگان در طول برگزاری اردو

- جلوگیری از حضور سرنشین اضافه بر ظرفیت در وسیله نقلیه

- توجه به بهداشت عمومی (غذا، خوارکی‌ها، مکان‌ها و ...)

تبصره ۱- لازم است معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه ضرورت رعایت موارد فوق را به اطلاع برگزارکننده اردو برساند.

تبصره ۲- در مواردی که ایمنی سفر به عوامل سفر اعم از برگزارکننده، عوامل اجرایی و دانشجویان نیاز به آموزش پیش از اردو داشته باشد، معاونت دانشجویی- فرهنگی دانشگاه ملزم به برگزاری کلاس آموزشی می‌باشد. تشخیص لزوم برگزاری دوره آموزشی با شورای فرهنگی دانشگاه است.

ماده -۳۰- در مواردی که سفر با هواپیما، قطار یا کشتی انجام می‌شود بررسی موارد ایمنی سفر بر عهده شورای فرهنگی دانشگاه خواهد بود.

بخش ششم: تخلفات، شکایات و تنبیهات

ماده -۳۱- هرگونه عدول از مقررات و آینین‌نامه‌های دانشگاه، این دستورالعمل و تعهدات از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی (اعم از برگزارکنندگان، شرکت کنندگان و عوامل اجرایی) تخلف محسوب می‌شود.

ماده -۳۲- چنانچه تخلفی در اردوها صورت پذیرد مرجع تشخیص، شورای فرهنگی دانشگاه و مراجع رسیدگی به آن کمیته انصباطی دانشگاه، هیأت نظارت بر تشکل‌های اسلامی، هیأت رسیدگی به تخلفات اداری می‌باشد که پس از بررسی اولیه و در صورت لزوم طبق مواد ۳۳ و ۳۴ و سایر مقررات دانشگاه حسب مورد تصمیم‌گیری می‌کند.

ماده -۳۳- آینین‌نامه‌های کمیته انصباطی، هیأت نظارت بر تشکل‌های اسلامی، هیأت رسیدگی به تخلفات اداری و سایر مقررات دانشگاه؛ حسب مورد؛ مبنای رسیدگی به تخلفات است.

ماده -۳۴- اگر تخلف از سوی اشخاص حقیقی (اعم از شرکت کنندگان یا عوامل اجرایی) صورت گیرد طبق ضوابط و آینین‌نامه‌های موجود به آن رسیدگی می‌شود.

ماده -۳۵- این دستورالعمل در یک مقدمه، شش بخش، ۳۵ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۱۰/۱۰/۸۶ به امضای وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ابلاغ به دانشگاهها و موسسات آموزش عالی لازم-الاجراست.

آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان (مصوبه جلسه ۴۴۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۹/۶/۱۳۷۸)

فصل اول : کلیات و تعاریف

ماده ۱ - در این آیین‌نامه تعاریف زیر مورد نظر است :

۱- دانشگاه : به هریک از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیر دولتی اطلاق می‌شود.

تبصره : هر مرکز یا واحد دانشگاهی وابسته به دانشگاه‌های دولتی در دیگر شهرها و نیز هر واحد دانشگاه غیر دولتی در این آیین‌نامه همانند دانشگاه محسوب می‌شود.

۲- دانشگاهیان : عبارت از دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه می‌باشد.

۳- تشکل اسلامی : جمعیتی مركب از دانشگاهیان است که پس از دریافت مجوز رسمی فعالیت از مرجع ذیصلاح (هیأت نظارت دانشگاه - مصرح در فصل سوم این آیین‌نامه) در جهت تحقق اهداف اسلامی و ارزش‌های انقلاب و نظام سیاسی و مصرح در چارچوب قانون اساسی و این آیین‌نامه فعالیت می‌نمایند.

۴- عضو : به هریک از دانشگاهیان که نسبت به ثبت‌نام خود برای عضویت در یکی از تشکل‌های اسلامی اقدام نموده و پذیرفته شده است اطلاق می‌شود (عضویت به منزله موافقت با اساسنامه تشکل است).

تبصره : هر فرد می‌تواند در زمان واحد در یک تشکل اسلامی عضویت داشته باشد و در غیر این صورت عضویت مؤخر قابل قبول است.

ماده ۲ : محدوده فعالیت :

هر نوع فعالیت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تشکل‌های اسلامی در حدود اساسنامه تشکل در داخل دانشگاه و در چارچوب ضوابط و مقررات دانشگاه و این آیین‌نامه و سایر قوانین موضوعه کشور مجاز است.

تبصره : برای هر گونه فعالیت در خارج از دانشگاه تشکل‌ها موظفند طبق قانون احزاب مجوز فعالیت دریافت دارند.

۲- برگزاری سخنرانی : تجمع، راهپیمایی، میزگرد، تربیون آزاد و نصب تابلوهای تشکل‌های دانشجویی با ارائه مجوز از هیأت نظارت دانشگاه امکان‌پذیر است.

تبصره ۱ : انتشار هر نوع نشریه‌ای به استثنای علمی دانشگاهی با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می‌گیرد.

تبصره ۲ : شورای فرهنگی دانشگاه در صورت مغایرت هر نوع فعالیت فرهنگی، سیاسی و اجتماعی با مصالح دانشگاه، ضوابط شرعی و ارزش‌های انقلاب اسلامی، مراتب را به ریاست دانشگاه اعلام می‌نماید و رئیس دانشگاه موظف است در صورت اعلام شورای فرهنگی و یا مشاهده موارد خلاف از آنها جلوگیری کند.

فصل دوم : تشكل‌ها

ماده ۳ : تشكيل‌ها با طي مراحل زير تأسيس مى گردد:

۳-۱ - حداقل ۵ نفر از دانشجويان یا ۳ نفر از اعضاء هيأت علمي با داشتن شرياط زير مى توانند به عنوان هيأت مؤسس با ارائه نام مشخصى برای تشكيل، تقاضاي صدور پروانه فعالیت نمایند.

الف - اعتقاد التزام عملی به اسلام، ولايت مطلقه فقيه و قانون اساسی.

ب - برخورداري از حسن شهرت و اخلاق اسلامي و حداقل دو نيم سال تحصيلي اشتغال به تحصيل در دانشگاه مزبور برای تشكيل‌های دانشجويي و حداقل دو سال استخدام رسمي آزمایشي در دانشگاه مزبور برای تشكيل‌های اعضاء هيأت علمي.

۳-۲ - کسانی که به موجب ماده ۷ قانون فعالیت احزاب، جمعیتها و انجمن‌های سیاسی و صنفی از حق تأسيس جمعیت و حزب سیاسی و یا شرکت در هيأت رهبری آن محرومند نمی توانند به عنوان هيأت مؤسس تقاضاي صدور پروانه برای ایجاد تشكيل در مراكز آموزش عالي نمایند.

۳-۳ - در صورت تأييد صلاحیت حداقل لازم اعضاء هيأت مؤسس (موضوع بند ۱-۳) و تأييد نام تشكيل، هيأت نظارت دانشگاه حداکثر ظرف پانزده روز کاری موافقت اصولی با تأسيس تشكيل را صادر مى نماید.

۴-۳ - هيأت مؤسس مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ دریافت موافقت اصولی فهرست اسامي اعضاء و اسناده را به هيأت نظارت تسلیم نماید. در غیر اینصورت درخواست تأسيس کان لم یکن تلقی مى شود.

تبصره : التزام به قانون اساسی، ولايت فقيه ، قوانین موضوعه کشور و آیین‌نامه‌های مصوب بايستی مصرح‌ا در اسناده تشكيل آمده باشد.

۵ - ۳- هیأت نظارت پس از دریافت فهرست اسامی اعضاء (در حد نصاب لازم) حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به بررسی و تصویب اساسنامه و صدور مجوز برای تشکل واجد شرایط اقدام می‌نماید.

۶ - ۳- هیأت نظارت موظف است در صورت عدم تصویب اساسنامه، مراتب را به طور کتبی با ذکر دلایل و مستندات به مقاضیان اعلام نماید و مقاضیان می‌توانند ظرف مدت یک ماه ضمن تأمین نظر هیأت نظارت تقاضای تجدید نظر نماید.

تبصره ۱ : در صورت امتناع هیأت نظارت دانشگاه از صدور پروانه و یا اعتراض هیأت مؤسس تشکل به نظرات هیأت نظارت درباره اساسنامه تشکل، هیأت مؤسس می‌تواند اعتراض خود را به هیأت نظارت مرکزی (موضوع ماده ۵ این آینین‌نامه) ارسال نماید و هیأت نظارت مرکزی موظف است ظرف حداکثر مدت دو ماه نسبت به اعتراض واصله رسیدگی و اعلام نظر نماید.

تبصره ۲ : هر نوع تعییر در اساسنامه منوط به تأیید هیأت نظارت دانشگاه می‌باشد.

۷ - ۳- حد نصاب تعداد اعضای تشکل‌های دانشجویی با احتساب هیأت مؤسس ۳ درصد کل دانشجویان آن دانشگاه و حداقل ۵۰ نفر می‌باشد.

۸ - ۳- حد نصاب تعداد اعضای تشکل‌های هیأت علمی با احتساب هیأت مؤسس ۵ درصد کل اعضای هیأت علمی آن دانشگاه و حداقل ۱۰ نفر می‌باشد.

فصل سوم : نظارت

ماده ۴ : به منظور حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان و انجام وظایف مقرر در این آینین‌نامه، هیأت نظارت در هر دانشگاه با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود:

۱- ترکیب هیأت نظارت دانشگاه:

الف - رئیس دانشگاه (رئیس هیأت)

ب - مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه

ج - نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد.

۲- وظایف هیأت نظارت دانشگاه:

الف- بررسی اساسنامه و صلاحیت اعضای مؤسس تشکل‌های اسلامی.

- ب - اعلام موافقت اصولی و صدور پروانه فعالیت برای تشکل‌های اسلامی.
- ج - صدور مجوز انجام فعالیت تشکل‌ها (موضوع بند ۱ - ۲).
- د - نظارت بر حسن اجرای انتخابات تشکل‌های اسلامی.
- ه - رسیدگی به تخلفات تشکل‌ها براساس آیین‌نامه مربوط.
- و - رسیدگی به شکایات واصل شده از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیت‌های تشکل‌های اسلامی.

ز - توقف و یا لغو پروانه فعالیت تشکل‌های اسلامی.

تبصره: هیأت نظارت دانشگاه می‌تواند پس از تأیید هیأت مرکزی نظارت بخشی از وظایف خود را شامل بندهای (ج، د، ه) و به شورایی متشکل از معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه، معاونت دفتر نهاد نمایندگی در دانشگاه و نماینده وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد تفویض نماید.

ماده ۵ : به منظور انجام وظایف مقرر در آیین‌نامه، هیأت نظارت مرکزی در وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود:

- الف - وزیر یا رئیس دستگاه.

- ب - رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها.
- ج - یکی از معاونان وزیر با رئیس دستگاه به انتخاب وی.
- د - یک نفر از رؤسای دانشگاهها حسب مورد.
- ه - نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی.

و - در مواردی که مسائل مربوط به بسیج دانشجویی در هیأت نظارت مرکزی مطرح شود فرمانده نیروی مقاومت بسیج با حق رأی در آن هیأت حضور خواهد داشت.

۵ - وظایف هیأت نظارت مرکزی:

- الف - رسیدگی نسبت به درخواست‌های تجدیدنظر در تصمیمات هیأت نظارت دانشگاهها و تخلفات آنها حداکثر ظرف مدت دو ماه.
- ب - تدوین و تصویب دستورالعمل‌های اجرایی این آیین‌نامه حسب مورد.
- ج - تدوین و تصویب آیین‌نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکل‌های اسلامی.

آیین نامه فوق در ۵ ماده و ۸ تبصره در جلسه ۴۴۸ مورخ ۹/۶/۱۳۷۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب، آیین نامه های مغایر با آن ملغی می شود.

تمکیل آیین نامه تشکل های اسلامی دانشگاهیان

(مصوب جلسه ۴۴۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۶/۷/۷۸)

ماده ۶ : کلیه تشکل های اسلامی دانشگاهیان که براساس مصوبه جلسه ۲۶۵ مورخ ۲۸/۸/۷۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شده اند قانونی اند و رسمیت دارند.
۶-۱ - فعالیت های کلیه تشکل های اسلامی دانشگاهی از تاریخ تصویب براساس مفاد این آیین نامه خواهد بود.

۶-۲ - تشکل های اسلامی مزبور موظفند حداقل در ظرف یک سال اساسنامه های خود را با این آیین نامه تطبیق دهند.

۳ - چنانچه براساس تشخیص هیأت نظارت مرکزی، هر کدام از تشکل های مزبور حائز شرایط نبودند با آن تشکل برخورد قانونی صورت می گیرد.

ماده ۷ : مسؤولیت هماهنگی و توزیع عادلانه کمک های دانشگاه به تشکل ها بر عهده هیأت نظارت خواهد بود.

۷-۱ - مسؤولان ذیریط تنها مجازند به تشکل هایی تسهیلات ارائه داده و یا اجازه استفاده از امکانات دانشگاهی را بد亨ند که مجوز فعالیت را طبق این آیین نامه دریافت کرده باشند.

ماده ۸ : دستورالعمل های اجرایی این آیین نامه و همچنین آیین نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکل های اسلامی در جلسه مشترک هیأت های نظارت مرکزی وزراتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و در شکل واحد به تصویب نهایی می رسد.

« دستورالعمل اجرایی آیین نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان »

مقدمه :

پس از ابلاغ آیین نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان مقرر شد دستورالعمل اجرایی آیین نامه مجبور توسط وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی به منظور احصاء مسائل اجرایی برای مدت سه سال به صورت آزمایشی تدوین و ابلاغ گردد.

با انقضای مدت آزمایشی مذکور در اجرای قسمت (ب) از بند ۲ ماده ۵ آیین نامه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان مصوب جلسه ۴۴۸ مورخ ۹/۶/۷۸ و نیز ماده ۸ (تمکیلی) مصوب جلسه ۴۴۹ مورخ ۶/۷/۷۸ و مفاد تکلمه و تبصره های الحقیقی مصوب جلسه ۴۷۲ مورخ ۱۰/۱۳۷۹ و جلسه ۴۹۳ مورخ ۹/۱۳۸۰ و جلسه ۵۱۱ مورخ ۸/۱۱/۱۳۸۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور تسهیل و تسريع در انجام وظایف و مسؤولیت های نظارت دانشگاهها، دستورالعمل اجرایی این آیین نامه به شرح زیر تدوین گردیده است که برای اجرا ابلاغ می گردد.

بخش اول - شرح وظایف دبیرخانه هیأت نظارت، نحوه تشکیل جلسات هیأت نظارت و مراحل صدور مجوز فعالیتها

ماده ۱ - دبیرخانه هیأت نظارت دانشگاه و وظایف آن:

۱-۱- تسهیل در انجام فعالیت های هیأت نظارت دانشگاه در زمینه تماس و مکاتبه با تشکلهای اسلامی و سایر نهادهای ذیربط، حفظ و نگهداری اسناد و مدارک دبیرخانه هیأت نظارت دانشگاه با شرح وظایف زیر تشکیل می گردد:

(الف) اعلام دستور کار و دعوت از اعضاء برای شرکت در جلسات هیأت نظارت دانشگاه و یا واحد دانشگاهی.

(ب) تشکیل نظام بایگانی، ثبت و نگهداری اسناد و مکاتبات و طبقه بندی پرونده ها.

(ج) دریافت درخواست کتبی هیأت مؤسسه مقاضی تأسیس تشکل اسلامی و طرح آنها در جلسات رسمی هیأت نظارت دانشگاه.

(د) دریافت درخواست کتبی مجوز فعالیت و طرح آن در جلسات رسمی هیأت نظارت دانشگاه.

- ه) دریافت شکایات مطروحه از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیت-های تشکل‌های اسلامی و طرح آنها در جلسات رسمی هیأت نظارت دانشگاه.
- و) ابلاغ تصمیم هیأت نظارت دانشگاه به صورت مكتوب و با امضای ریاست دانشگاه در مهلت قانونی تعیین شده به تشکل اسلامی.
- ز) تدوین صورت جلسات و انجام مکاتبات ضروری بنا به دستور رئیس هیأت نظارت دانشگاه.
- ح) تهیه و تنظیم گزارش جلسات هیأت نظارت دانشگاه و ارسال آن با امضای ریاست دانشگاه برای دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی.
- ط) اطلاع‌رسانی به موقع در مورد آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان و دستورالعمل‌های اجرایی آن به دانشگاهیان و تشکل‌های اسلامی.
- ی) دعوت و تشکیل جلسات هیأت منصفه رسیدگی به تخلفات دانشجویان.
- ک) پیگیری اجرای مصوبات هیأت نظارت دانشگاه و اخذ گزارش فعالیت‌های تشکل-های اسلامی دانشگاهیان.
- ل) انجام سایر امور محوله .
- ۱-۲- رئیس دانشگاه یک نفر از کارمندان یا اعضای هیأت علمی دانشگاه را به عنوان مسئول دبیرخانه هیأت نظارت دانشگاه انتخاب و به اعضاء معرفی می‌نماید.
- ماده ۲- نحوه تشکیل جلسات هیأت نظارت دانشگاه
- ۱- هیأت نظارت دانشگاه جهت رسیدگی به هنگام به درخواست کتبی تشکلها و یا صدور مجوز فعالیتهای مختلف اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و انجام دیگر وظایف محوله در فواصل زمانی معین و یا به طور فوق العاده تشکیل جلسه می‌دهد.
- تبصره : رئیس دانشگاه یا دو سوم اعضای هیأت نظارت می‌توانند درخواست تشکیل جلسه فوق العاده نمایند و رئیس هیأت موظف به دعوت از اعضا برای تشکیل جلسه فوق العاده می‌باشد.
- ۲-۲- جلسات هیأت نظارت با حضور ریاست دانشگاه (رئیس هیأت) و حداقل یک عضو دیگر رسمی است.
- ۳- حضور مسئول دبیرخانه هیأت نظارت دانشگاه و معاون دانشجویی و فرهنگی دانشگاه و نماینده تشکل اسلامی (حسب مورد) در جلسات بدون حق رأی و با موافقت رئیس دانشگاه بلامانع است.

ماده ۳- نحوه صدور مجوز فعالیت‌ها:

۱- کلیه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان در دانشگاه لازم است در صورت تمایل به انجام هر یک از فعالیت‌های مندرج در بند (۲-۱) آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان نسبت به اخذ مجوز از هیأت نظارت دانشگاه طبق مفاد این دستورالعمل اقدام نمایند.

۲- تشکل‌های اسلامی متقاضی صدور مجوز فعالیت بایستی برگ درخواست مجوز فعالیت (پیوست دستورالعمل اجرایی) را تکمیل و برای ثبت و تشکیل پرونده به دبیرخانه هیأت نظارت تحويل نمایند.

۳- حداکثر مهلت پاسخگویی و ارائه مجوز توسط هیأت نظارت دانشگاه در مورد فعالیت‌هایی نظیر: سخنرانی، تشکیل میزگرد، تربیون و نصب تابلو از تاریخ ثبت درخواست کتبی در دبیرخانه هیأت، هفت روز کاری و در مورد تجمع و راهپیمایی چهار روز کاری می‌باشد.

تبصره: تشکل‌های اسلامی که درخواست انجام فعالیت‌های مندرج در بند ۳-۳ دستورالعمل را دارند لازم است با توجه به حداکثر مهلت قانونی پاسخگویی از سوی هیأت نظارت دانشگاه تاریخ برنامه خود را تنظیم و تا زمان اخذ مجوز از انجام هرگونه فعالیت تبلیغاتی اجتناب نمایند.

۴- هیأت نظارت دانشگاه موظف است در مهلت قانونی تعیین شده در بند (۳-۳) نسبت به تشکیل جلسه رسمی، بررسی مدارک، اخذ تصمیم و اعلام کتبی آن اقدام نمایند. رئیس هیأت مسئول این امر می‌باشد و عدم پاسخگویی در مهلت مقرر به منزله تأیید تلقی می‌شود.

۵- در صورت عدم موافقت هیأت نظارت دانشگاه با درخواست کتبی تشکل، ضروریست دلایل عدم موافقت به صورت مكتوب و مستدل در مهلت تعیین شده در بند ۳-۳ به تشکل اسلامی ابلاغ شود.

تصریه ۱: چنانچه تشکل اسلامی نسبت به رأی هیأت نظارت دانشگاه اعتراض داشته باشد می‌تواند مراتب اعتراض خود را ظرف مهلت یک هفته از تاریخ ابلاغ رأی هیأت نظارت دانشگاه به صورت مكتوب به دبیرخانه هیأت نظارت ارائه و متعاقباً هیأت نظارت دانشگاه نیز لازم است نظر نهایی خود را ظرف مهلت هفت روز از تاریخ دریافت اعتراض کتاباً به تشکل اعلام نماید.

تبصره ۲: در صورت اعتراض تشكیل اسلامی به نظر نهایی هیأت نظارت دانشگاه یا امتناع هیأت نظارت از پاسخگویی، موضوع در صورت درخواست تشكیل به هیأت نظارت مرکزی ارجاع و رأی هیأت نظارت مرکزی لازم الاجرا است.

تبصره ۳: هیأت نظارت مرکزی مکلف است ظرف ۲ ماه از تاریخ اعتراض به موضوع رسیدگی و تصمیم مقتضی اتخاذ نمایند. این تصمیم می‌بایست ظرف یک هفته به صورت مكتوب به هیأت نظارت دانشگاه اعلام شود.

۳-۶- تشكیل‌های اسلامی می‌تواند به صورت مشترک و در قالب برنامه واحد از هیأت نظارت دانشگاه تقاضای مجوز فعالیت کنند. بدیهی است در اینگونه موارد برگ درخواست توسط نمایندگان تشكیل‌های مزبور تکمیل و امضاء می‌شود.

۳-۷- نصب تابلو نیاز به اخذ مکرر نداشته و تا زمان رعایت مقررات، مجوز اخذشده به قوت خود باقی است و مطالب مندرج در آن طبق مقررات ناظر به نشریات دانشجویی قابل رسیدگی است.

۳-۸- مستندًا به تبصره الحاقی به بند ۲-۱ آیین‌نامه تشكیل‌های اسلامی دانشگاهیان (صوبه جلسه شماره ۵۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۸/۱۱) شورای عالی انقلاب اسلامی فرهنگی)؛ راهاندازی هر نوع پایگاه اطلاع‌رسانی با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می‌گیرد.

بخش دوم - نحوه بررسی و صدور مجوز ایجاد تشكیل و نظارت بر اجرای انتخابات

ماده ۴- اعلام موافقت اصولی :

اعلام موافقت اصولی برای تأسیس تشكیل‌های اسلامی دانشگاهیان می‌بایست براساس ضوابط مندرج در آیین‌نامه تشكیل‌های اسلامی دانشگاهیان و رعایت نکات زیر انجام پذیرد:

۴-۱- در بررسی صلاحیت اعضای هیأت مؤسس، اعلام کتبی به اعتقاد و التزام عملی به اسلام، ولایت مطلقه فقیه و قانون اساسی برای احراز شرایط مندرج در قسمت (الف) بند (۳-۱) آیین‌نامه تشكیل‌های اسلامی دانشگاهیان مکفى است به جز در مواردی که هیأت نظارت دانشگاه خلاف این ادعا را براساس شواهد و証ائق و مستندات قابل قبول احراز نماید.

- ۴-۲- احراز حسن شهرت و رعایت اخلاق اسلامی بر عهده اعضای هیأت نظارت می باشد و هیأت می تواند از طریق مراجع مسئول نیز استعلام نماید.
- ۴-۳- اعضای هیأت مؤسس در هنگام ارایه تقاضای خود باید عضو هیچ تشكیل اسلامی دیگری در درون دانشگاه باشند.
- ۴-۴- اعضای هیأت مؤسس باید طی دو ترم تحصیلی متوالی اخیر و یا سه ترم غیر متوالی، قبل از ارائه درخواست تأسیس تشكیل مشروط شده باشند.
- ۴-۵- هیأت مؤسس مقاضی ایجاد تشكیل باید تعهد کتبی مبنی بر عدم فعالیت تا زمان صدور مجوز (اعم از موجودیت یا انجام سایر فعالیتها) نماید.
- ۴-۶- مدت زمان مجاز برای مکاتبات و انجام مراحل بررسی صلاحیت هیأت مؤسس توسط هیأت نظارت دانشگاه حداقل یک ماه از تاریخ درخواست کتبی است و هیأت نظارت موظف است طبق بند (۳-۳) آینین نامه ظرف مدت ۱۵ روز کاری پس از اتمام مراحل بررسی، در صورت تأیید صلاحیت هیأت مؤسس، نسبت به صدور موافقت اصولی و در صورت عدم تأیید نسبت به اعلام کتبی دلایل رد صلاحیت به صورت طبقه بنده شده با امضای دبیر هیئت نظارت دانشگاه اقدام نماید. اعضای هیأت مؤسس رد صلاحیت شده ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ کتبی رأی هیأت نظارت دانشگاه می توانند به رأی هیأت نظارت دانشگاه در هیأت نظارت مرکزی اعتراض نمایند.

تبصره : در مواردی که برای بررسی صلاحیت هیأت مؤسس نیاز به مکاتبه با محکمو قضاوی باشد، مدت زمان مجاز برای انجام مراحل بررسی تا ۴۵ روز قابل افزایش است.

- ماده ۵ - رئوس اصلی و ساختار اساسنامه :
- رعایت موارد زیر در محتوا و ساختار اساسنامه تشكیل های اسلامی لازم است:
- ۱- تصریح نکات مندرج در تبصره (۳-۴) آینین نامه.
- ۲- مبتنی بودن تصمیمات و فعالیتهای تشكیل بر آرای اعضای هیأت نظارت مذبور حسب مورد مطابق مفاد اساسنامه خواهد بود.
- تبصره : تنها اعضای تشكیل می توانند در انتخابات شورای مرکزی آن تشكیل شرکت نمایند.
- ۳- معرفی ارکان تشكیل و تشکیلات زیر مجموعه آنان.

- ۴-۵- شرح دقیق وظایف ارکان تشكل.
- ۵-۵- چگونگی تشکیل جلسات، حد نصاب رسمیت آنها و اخذ تصمیم.
- ۶-۵- شرایط عضویت، نحوه عضوگیری و خروج اعضاء از تشكل (اخراج یا استعفا).
- تبصره : نامزدهای عضویت در شورای مرکزی تشكل های اسلامی باید طی دو ترم متوالی و یا ۳ ترم غیر متوالی مشروط شده باشند.
- ۷-۵- پایبندی به احکام اسلامی و اعلام کتبی اعتقاد به موارد مندرج در قسمت الف بند (۳-۱) آین نامه از سوی نامزدهای عضویت در هیأت مرکزی، هسته مرکزی و یا شورای مرکزی تشكل اسلامی.
- ۸-۵- نحوه انحلال تشكل.
- ۹-۵- نحوه رفع اختلاف تشكل در صورت بروز اختلاف بین اعضای شورای مرکزی آن به صورت صریح و روشن.
- ۱۰- چگونگی برگزاری انتخابات در مرتبه اول و سایر دوره ها و همچنین تجدید انتخابات در صورت صدور رأی ابطال انتخابات از سوی مراجع صالحه ذیربطری.
- ۱۱- ۵- نحوه تداوم فعالیت قانونی تشكل در صورت برگزار نشدن انتخابات شورای مرکزی در موعد مقرر و یا تعویق انتخابات شورای مرکزی.
- ۱۲- ۵- نحوه تغییر در اساسنامه تشكل اسلامی.
- ۱۳- ۵- اعلام ترازانame مالی تشكل و نحوه تصویب آن به مجمع عمومی تشكل و مراجع ذیربطری.
- ۱۴- ۵- تصریح به انتفاعی نبودن تشكل، عدم سوءاستفاده از امکانات مالی دانشگاه و عدم سوءاستفاده از نام تشكل.
- تبصره : تشكل های اسلامی رسمی و فعلی دانشگاهها می بایست ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل نسبت به تطبیق اساسنامه خود با مفاد آین نامه و این دستورالعمل اقدام نمایند، در صورت عدم تطبیق اساسنامه و یا رعایت نشدن مفاد دستورالعمل فعالیت تشكل مجبور غیرقانونی است.
- ماده ۶- بررسی اساسنامه :
- ۱- ۶- هیأت نظارت دانشگاه موظف است اساسنامه تشكل های اسلامی را به منظور رعایت مفاد آین نامه و ماده (۵) این دستورالعمل بررسی نموده و در صورت عدم

راعایت نکات فوق مراتب را کتاباً و با ذکر نکات مورد استناد ظرف مدت یک ماه
مهلت مقرر در بند ۳-۶ آیین نامه) به هیأت مؤسس اعلام نماید.

۶-۲- هرگونه تغییر در اساسنامه مصوب لازم است در هیأت نظارت دانشگاه به
تصویب برسد.

ماده ۷ - نظارت بر انتخابات :

۷-۱- براساس قسمت «د» بند (۴-۲) آیین نامه، هیأت نظارت هر دانشگاه وظیفه بر
حسن اجرای انتخابات را بر عهده دارد.

۷-۲- تشکل های اسلامی موظفند دو هفته قبل از برگزاری هر گونه انتخابات، تاریخ
پیشنهادی خود را به صورت کتبی در زمینه انتخابات برای هماهنگی با مسؤولین
ذیربطری به هیأت نظارت دانشگاه اعلام نمایند.

تبصره : هیأت نظارت موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته از تاریخ اعلام
تشکل موافقت خود را با تاریخ تعیین شده کتاباً اعلام نماید و در صورت عدم موافقت،
دلایل خود را در همان مهلت کتاباً و با امضای رئیس هیأت نظارت به تشکل ابلاغ
کنند، در این صورت تشکل موظف است زمان دیگری را برای برگزاری انتخابات به
هیأت نظارت دانشگاه پیشنهاد نماید.

۷-۳- هیأت نظارت دانشگاه می تواند با صلاح دید، نماینده خود را که حتی المقدور از
اعضای هیأت منصفه است برای نظارت بر انتخابات معرفی نماید. در این صورت
تشکل نیز با انتخاب و معرفی یک نماینده (به صورت مكتوب) از جانب خود موظف به
همکاری با نماینده هیأت نظارت دانشگاه است.

۷-۴- نماینده هیئت نظارت بر روند اجرای انتخابات، بدون دخالت در امور اجرایی،
نظارت نموده و نحوه برگزاری و انطباق انتخابات با مفاد اساسنامه مصوب را به
صورت کتبی و مستند به هیأت نظارت دانشگاه گزارش می نماید.

۷-۵- چنانچه هر یک از تشکل های اسلامی بدون اخذ موافقت هیأت نظارت دانشگاه
و یا برخلاف مفاد اساسنامه مصوب اقدام به برگزاری انتخابات نمایند نتایج انتخابات
مذکور از سوی هیأت نظارت غیر قابل قبول بوده و باطل اعلام می شود.

بخش سوم - نحوه طرح و رسیدگی به شکایات و تخلفات تشكلهای اسلامی

ماده ۸ - تعاریف :

۱- محدوده دانشگاه : عبارت است از محوطه دانشگاه، دانشکدهها، خوابگاهها و بیمارستانهای آموزشی.

تبصره : اردوگاهها و سایر اماكن و فضاهایی که در زمان برگزاری مراسم، همایش‌ها و گردش‌های علمی، فرهنگی، تفریحی و ... برای انجام برنامه‌های هریک از تشكلهای مورد استفاده قرار می‌گیرند در حکم محدوده دانشگاهها می‌باشند.

۲- توقف فعالیت : به وضعیتی می‌گویند که تشكل علی رغم در اختیار داشتن مجوز، حق هیچگونه فعالیتی ندارد.

۳- تعليق مجوز : به وضعیتی می‌گویند که مجوز تشكل به علت تخلف باید در هیأت نظارت دانشگاه بررسی شود و تا قبل از اعلام نظر هیأت نظارت، تشكل حق هیچگونه فعالیتی نخواهد داشت.

۴- لغو مجوز : به وضعیتی می‌گویند که مجوز تشكل به علت تخلف یا تخلفات با رأی هیأت نظارت دانشگاه ابطال می‌گردد.

ماده ۹ - رسیدگی به تخلفات تشكلهای اسلامی دانشگاهیان مطابق با دستورالعمل در محدوده هر دانشگاه در صلاحیت هیأت نظارت دانشگاه با حضور هیأت منصفه می‌باشد و شکایات به عمل آمده از اعضای تشكلهای، از جث شخصیت حقیقی در هیأت نظارت قابل رسیدگی نبوده و حسب مورد در صلاحیت کمیته انصباطی یا مراجع ذیربط خواهد بود.

تبصره : هیأت نظارت دانشگاه تنها به شکایاتی که از طریق دبیرخانه هیأت در دستور کار جلسات هیأت نظارت دانشگاه و هیأت منصفه قرار می‌گیرد رسیدگی به عمل می-آورد و دبیرخانه هیأت موظف است به ترتیب دریافت شکایات و اولویت (با تشخیص رئیس هیأت) آنها در جلسه هیأت نظارت دانشگاه مطرح کند.

ماده ۱۰ - رسیدگی به تخلفات تشكلهای اسلامی دانشگاهیان مندرج در موارد ۱۸ به بعد این دستورالعمل با ارائه گزارش تخلف توسط هریک از اعضای هیأت نظارت دانشگاه یا اعضای شورای فرهنگی و یا طرح شکایت توسط اشخاص حقیقی یا حقوق به دبیرخانه هیأت نظارت در دستور کار جلسات هیأت نظارت قرار می‌گیرد.

ماده ۱۱ - هیأت منصفه رسیدگی به تخلفات تشکل‌ها دارای ۵ عضو اصلی و یک عضو علی‌البدل است که به ترتیب زیر پیشنهاد و احکام آنان از سوی رئیس دانشگاه صادر می‌شود :

- الف) یک نفر از اعضای شورای دانشگاه به انتخاب آن شورا.
- ب) یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه به انتخاب شورای فرهنگی دانشگاه.
- ج) دو نفر از اعضای شورای فرهنگی دانشگاه (یک نفر اصلی و یک نفر عضو علی-البدل) به انتخاب آن شورا.
- د) دو نفر از دانشجویان آشنا به مسایل فرهنگی - سیاسی به انتخاب شورای فرهنگی دانشگاه .

ماده ۱۲ - جلسات هیأت منصفه با دعوت کتبی دبیرخانه هیأت نظارت از کلیه اعضای هیأت منصفه تشکیل و با حضور حداقل ۴ نفر از اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات متخذه با رأی حداقل ۳ نفر از اعضای حاضر در جلسه معتبر است.

تبصره ۱ : عضو علی‌البدل در غیاب هریک از اعضای اصلی هیأت منصفه حق رأی خواهد داشت.

تبصره ۲ : دبیر هیأت منصفه در اولین جلسه این هیأت از بین اعضاء توسط اعضاء انتخاب می‌شود.

ماده ۱۳ - رئیس هیأت نظارت موظف است پس از دریافت شکایت، تشکل مورد نظر را با ابلاغ کتبی مطلع نموده و زمان تشکیل جلسه رسیدگی را حداقل یک هفته قبل از رسیدگی شکایت به تشکل، شاکر و اعضای هیأت منصفه کتبی اعلام نماید.

تبصره : چنانچه تشکل به تاریخ تعیین شده برای رسیدگی اعتراض داشته باشد، هیأت نظارت دانشگاه می‌تواند با صلاحیت جلسه را به زمان دیگری موكول نماید، به هر حال تاریخ جلسه رسیدگی نمی‌تواند بیشتر از ۲۰ روز کاری از زمان دریافت شکایت تعیین شود.

ماده ۱۴ - پس از تشکیل جلسه رسیدگی در حضور هیأت منصفه، شکایت و یا گزارش دریافتی قرائت و دفاعیات نماینده تشکل استماع می‌شود. سپس اعضای هیأت نظارت می‌توانند سوالاتی را به منظور روشن شدن موضوع و امكان تصمیم‌گیری دقیق تر توسط هیأت منصفه مطرح نمایند.

تبصره : هیأت نظارت موظف است امکان دفاع برای نماینده تشكیل و شاکی را فراهم آورد.

ماده ۱۵ - پس از اعلام ختم رسیدگی توسط رئیس هیأت نظارت دانشگاه هیأت منصفه به منظور پاسخ به دو سؤال تشکیل جلسه خواهد داد :

۱. آیا تخلف واقع شده است یا خیر؟
۲. در صورت وضع تخلف، مختلف مستحق تخفیف است یا خیر؟

ماده ۱۶ - هیأت منصفه موظف است بالافصله پس از ختم رسیدگی و در ادامه همان جلسه نظر خود را پس از شورا اعلام نماید.

ماده ۱۷ - هیأت نظارت موظف است پس از اعلام نظر هیأت منصفه، حداکثر ظرف ۳ روز کاری رأی خود را مطابق مفاد آیین‌نامه و دستورالعمل حاضر و براساس نظر هیأت منصفه صادر نماید.

تبصره : رأی صادر توسط هیأت نظارت در صورتی معتبر و قابل اجرا است که حداقل به امضای دو عضو هیأت نظارت رسیده باشد.

ماده ۱۸ - هیأت نظارت پس از رسیدگی رأی خود را به شرح زیر صادر می‌نماید:

۱۸-۱ - در صورتی که هیأت مؤسس بخلاف تعهد مذکور در بند ۵ ماده ۴ این دستورالعمل اقدام نماید اعضای هیأت مؤسس به مدت ۳ تا ۶ ماه از حق تأسیس تشکل محروم خواهند شد.

۱۸-۲ - در صورتی که تشکل بر خلاف اساسنامه مصوب خود اقدام نماید با تشخیص هیأت نظارت مجوز آن تشکل لغو خواهد شد.

۱۸-۳ - در صورتی که تشکل بدون دریافت مجوز فعالیت از سوی نظارت مطابق بند (۲-۱) آیین‌نامه اقدام به برگزاری سخنرانی، تجمع، راهپیمایی، تریبون آزاد و یا نصب تابلوی آزاد نماید برای بار اول تشکل به مدت یک تا دو ماه از حق انجام آن فعالیت محروم و در صورت تکرار، تشکل به مدت ۳ تا ۴ ماه از انجام فعالیت‌های مندرج در

بند ۲ آیین‌نامه محروم و بار سوم به تعليق مجوز محکوم می‌شود.

۱۸-۴ - در صورتی که تشکل از طریق فعالیت خود در امور جاری دانشگاه ایجاد خلال نماید به گونه‌ای که موجب توقف امور آموزشی دانشگاه شود به تعليق مجوز از ۳ تا ۶ ماه محکوم می‌گردد.

۱۸-۵ - در صورتی که تشکل آزادی‌های مشروع مصرح اشخاص در قانون اساسی را نقض نماید یا به ایراد تهمت، افترا، اهانت، نشر اکاذیب، ترویج و تبلیغ احزاب و گروههای غیرقانونی و معاندت با اصول قانون اساسی اقدام نماید مجازات وی بار اول توقف فعالیت از ۳ تا ۶ ماه و در صورت تکرار، تعلیق مجوز خواهد بود.

۱۸-۶ - در صورتی که تشکلی پس از اخذ مجوز، در هنگام انجام فعالیت از خواباط تعیین شده و یا شروط هیأت نظارت عدول نماید، برای بار اول به شورای مرکزی تشکل تذکر کتبی داده می‌شود و در صورت تکرار تخلف، به مدت ۳ تا ۶ ماه از انجام همان فعالیت محروم و در مرتبه سوم به تعلیق مجوز محکوم می‌شود.

۱۸-۷ - تعلیق مجوز تنها در صورت تکرار تخلف در طول یک دوره انتخاباتی اعمال شده و پس از طی مدت مزبور و با برگزاری انتخابات جدید تشکل، هیأت نظارت بر حسب روند معمول مطابق آئین نامه و این دستورالعمل می‌نماید.

۱۸-۸ - چنانچه تشکل در طول مدت تعلیق، اقدام به هرگونه فعالیت مندرج در بند ۲-۱ آئین نامه نماید. هیأت نظارت نسبت به لغو مجوز تشکل اقدام می‌نماید.

۱۸-۹ - در موارد محکومیت به تعلیق مجوز، هیأت نظارت موظف است حداقل طرف مدت ۳ ماه نسبت به صدور یا عدم صدور مجوز و مدت محکومیت اعلام نظر نماید.

ماده ۱۹ - رئیس هیأت نظارت طرف یک هفته رأی صادره در موارد فوق را ابلاغ کتبی می‌نماید و طرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ، طرفین می‌توانند به رأی صادره اعتراض نمایند. در این صورت هیأت نظارت پرونده را طرف مدت پانزده روز برای رسیدگی به هیأت نظارت مرکزی ارسال می‌نماید. در این صورت اجرای حکم منوط به رأی هیأت نظارت مرکزی خواهد بود.

ماده ۲۰ - مرجع تجدیدنظر در آرای هیأت نظارت دانشگاه، هیأت نظارت مرکزی است و این هیأت موظف است طرف مدت دو ماه از تاریخ دریافت پرونده درخصوص رأی صادره از سوی هیأت نظارت دانشگاه اعلام نظر نماید. رأی هیأت نظارت مرکزی قطعی است.

ماده ۲۱ - رسیدگی به تخلفات انتخاباتی :

۲۱-۱ - مرجع رسیدگی به تخلفات انتخاباتی تشکل‌ها، هیأت نظارت دانشگاه است.

۲۱-۲ - هیأت نظارت دانشگاه در صورت گزارش نماینده هیأت نظارت مبنی بر وقوع تخلف انتخاباتی و یا ارائه شکایت مکتوب و مستند از سوی یک سوم اعضای تشکل

اسلامی، اقدام به بررسی نحوه برگزاری انتخابات و مطابقت آن با این دستورالعمل و اساسنامه تشكل و اعلام رأی در مورد شکایت و یا اعتراضات مذکور نماید.

۲۱-۳ - شکایت درباره نحوه برگزاری انتخابات حداکثر تا پانزده روز پس از اعلام نتایج انتخابات مذبور توسط تشكل، قابل طرح و رسیدگی می‌باشد.

۲۱-۴ - رسیدگی به تخلفات انتخاباتی همانند دیگر تخلفات با حضور هیأت منصفه صورت می‌پذیرد و هیأت نظارت دانشگاه پس از رسیدگی رأی خود را به شرح زیر اعلام می‌نماید:

(الف) در صورت جزئی بودن و بی‌تأثیر بودن تخلف در نتایج انتخابات، به تشكل اسلامی تذکر کتبی داده می‌شود.

(ب) در صورتی که انتخابات به طور کلی مخدوش تشخیص داده شود، رأی به ابطال انتخابات داده می‌شود.

۲۱-۵ - شاکی یا شاکیان می‌توانند ظرف مدت ده روز از تاریخ اعلام کتبی رأی هیأت نظارت دانشگاه، نسبت به رأی صادره از سوی این هیأت به هیأت نظارت مرکزی اعتراض نمایند و هیأت نظارت مرکزی مکلف است ظرف مدت ۴۵ روز از تاریخ دریافت اعتراض به موضوع رسیدگی و رأی مقتضی صادر نمایند. این رأی قطعی و لازم الاجرا است.

تبصره: در صورت ابطال انتخابات و اعتراض تشكل اسلامی به هیأت نظارت مرکزی، در طول مدت رسیدگی مجدد فعالیت‌های تشكل به حالت تعليق در می‌آید.

۲۱-۶ - در صورت قطعیت ابطال انتخابات، تشكل اسلامی موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ اعلام رأی کتبی هیأت نظارت نسبت به برگزاری مجدد انتخابات با نظارت نماینده هیأت نظارت دانشگاه اقدام نماید.

۲۱-۷ - در صورتی که تشكل اسلامی براساس رأی صادره نسبت به تجدید انتخابات در مهلت مقرر اقدام نکند کلیه فعالیت‌های تشكل تا زمان برگزاری انتخابات مجدد با حکم هیأت نظارت دانشگاه به حالت تعليق در می‌آید.

ماده ۲۲ - مقررات نهایی

۲۲-۱ - این دستورالعمل در ۲۲ ماده و ۶۳ بند و ۱۸ تبصره و یک پیوست در تاریخ ۲۳/۲/۱۳۸۲ در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگ به تصویب هیأت نظارت

مرکزی وزارت خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی رسید.

۲۲-۲ - این دستورالعمل از تاریخ تصویب آن، جایگزین دستورالعمل اجرایی مصوب مورخ ۱۳۸۰/۷/۳۰ وزارت خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مقررات مشابه می‌گردد.

۲۲-۳ - این دستورالعمل پانزده روز پس از ابلاغ در کلیه دانشگاه‌های کشور لازم است.

آیین نامه اتحادیه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان

(مصوب جلسه ۴۸۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۱۵/۸/۱۳۸۰)

ماده ۱ - تعاریف

الف - « اتحادیه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان » مجمعی است قابل اطلاق بر هر یک از:

تشکل‌های اسلامی دانشجویان.

تشکل‌های اسلامی اعضای هیأت علمی.

که در چارچوب آیین نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان در دانشگاهها فعالیت می- نمایند و به اختصار در این آیین نامه « اتحادیه » نامیده می‌شوند.

ب - « عضو » هریک از تشکل‌های اسلامی وابسته به اتحادیه در حکم یک عضو محسوب می‌شوند.

ماده ۲ - اهداف

• تلاش جمعی برای نیل به وحدت هماهنگی و انسجام در میان تشکل‌های عضو.

• تعمق نگرش اسلامی، علایق ملی و مردم‌سالاری دینی.

• بهره‌گیری بهینه از توأم‌نمدی اعضای اتحادیه در راستای آیین و میثاق مشترک و منافع ملی.

• تقویت روحیه اخلاق جمعی و بنیانهای اعتقادی اعضای اتحادیه.

• برقراری ارتباط سازنده با تشکل‌های دانشگاهی در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌ المللی در چارچوب منافع نظام اسلامی.

• تقویت بنیان‌های مشارکت، رقابت و قانونگرایی.

ماده ۳ - تشکلهای اسلامی دانشجویی با عضویت حداقل ۲۰ تشكیل و تشکلهای اسلامی اعضای هیأت علمی با عضویت حداقل ۸ تشكیل می‌توانند اتحادیه‌ای را تشکیل داده و از هیأت نظارت مرکزی ذیربپط پروانه فعالیت در داخل دانشگاه دریافت نمایند.

تبصره ۱ : مرجع موافقت با تشکیل اتحادیه‌ای متشکل از تشکلهای اسلامی دانشگاهیان دو یا سه دستگاه هیأت نظارت مرکزی مشترک دستگاههای فوق است که برای تأیید حد نصاب مذکور در ماده ۳ تصمیم‌گیری خواهد کرد.

تبصره ۲ : چنانچه اتحادیه‌ای بخواهد فعالیتی در یکی از واحدهای دانشگاهی عضو انجام دهد باید از طریق واحد عضو از هیأت نظارت آن دانشگاه مجوز لازم را اخذ نماید.

تبصره ۳ : تشكیل عضو یک اتحادیه در آن واحد نمی‌تواند در اتحادیه دیگر عضو باشد.

ماده ۴ - رئوس اصلی و ساختار اساسنامه اتحادیه

رعایت موارد زیر در تدوین محتوا و ساختار اساسنامه ازسوی اتحادیه لازم است:

۱-۴ - مبتنی بودن فعالیتهای اتحادیه بر اهداف مندرج در ماده ۲.

۲-۴ - مبتنی بودن فعالیتهای اتحادیه بر آراء اعضاء.

۳-۴ - معرفی ارکان اتحادیه و تشکیلات زیر مجموعه آن و نحوه ارتباط اتحادیه با زیر مجموعه.

۴-۴ - شرح وظایف ارکان اتحادیه.

۵-۴ - چگونگی تشکیل جلسات، حد نصاب رسمیت آنها و اخذ تصمیم.

۶-۴ - شرایط عضویت، نحوه عضوگیری و خروج اعضا از اتحادیه.

۷-۴ - اعلام کتبی التزام به قانون اساسی، ولایت مطلقه فقهی، قوانین موضوعه کشور و آیین‌نامه‌های مصوب.

۸-۴ - نحوه انحلال اتحادیه.

۹-۴ - چگونگی برگزاری انتخابات در مرتبه اول و سایر دوره‌ها و همچنین تجدید انتخابات در صورت صدور رأی ابطال انتخابات.

۱۰-۴ - تعیین مرجع پاسخگو به مراجع قانونی در مقابل عملکرد و فعالیت‌های اتحادیه.

۱۱-۴- نحوه تغییر اساسنامه اتحادیه.

۱۲-۴- اعلام عمومی ترازنانمه مالی اتحادیه و نحوه تصویب آن.

تبصره : اتحادیه های موجود از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، یکسال فرصت دارند نسبت به تطبیق اساسنامه خود با مقاد این آیین نامه اقدام نمایند.

ماده ۵ - کلیه فعالیتهای خارج از دانشگاه هر اتحادیه باید براساس قوانین و مقررات عمومی کشور باشد.

ماده ۶ - مرجع تصویب دستورالعمل اجرایی این آیین نامه از قبیل مراحل اخذ مجوز، رسیدگی به تخلفات و .... هیأت های نظارت مرکزی مشترک وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دانشگاه آزاد اسلامی می باشد.

دستورالعمل اجرایی آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاه های

مقدمه

بر اساس ماده ۶ آیین نامه اتحادیه تشکل های اسلامی دانشگاه های مصوب جلسه ۴۸۸ مورخ ۱۵/۸/۱۳۸۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی، دستورالعمل اجرایی آیین نامه مذکور به شرح ذیل ابلاغ می شود:

ماده ۱- دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی و وظایف آن
با توجه به ماده ۳ و تبصره های مربوطه در آیین نامه اتحادیه های تشکل های اسلامی دانشگاه های مسئولیت دبیرخانه بر عهده دبیر هیأت نظارت مرکزی می باشد که با شرح وظایف ذیل تشکیل می شود.

۱- اعلام دستور کار و دعوت کتبی از اعضای هیأت نظارت مرکزی برای شرکت در جلسات دستگاه های مربوطه

۲- تشکیل نظام بایگانی، ثبت و نگهداری استناد و مکاتبات و طبقه بندی پرونده ها
۳- دریافت درخواست کتبی تقاضای تأسیس اتحادیه و طرح آن پس از تکمیل

پرونده در جلسات رسمی هیأت نظارت مرکزی

۴- دریافت درخواست کتبی صدور مجوز فعالیت و طرح آن در جلسات مذکور

- ۵-۱- دریافت شکایات مطروحه از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیت‌های اتحادیه‌های تشکل‌های اسلامی و طرح آنها در جلسات مربوطه
- ۶-۱- ابلاغ تصمیم هیأت نظارت مرکزی توسط دبیر هیأت به مقاضی و مراجع ذیربطری
- ۷-۱- تدوین صورت جلسات و انجام مکاتبات
- ۸-۱- اطلاع‌رسانی به موقع در مورد آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل اجرایی ذیربطری به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی
- ۹-۱- دعوت از اعضاء و هیأت منصفه برای تشکیل جلسه به منظور رسیدگی به تخلفات و یا شکایات مربوط به اتحادیه
- ۱۰- پیگیری اجرای مصوبات هیأت نظارت مرکزی و اخذ گزارش فعالیت اتحادیه‌های تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان و ارائه آن به هیأت نظارت مرکزی
- ۱۱- مکاتبه با اتحادیه‌های موجود و ملزم‌ساختن آنها به تطبیق‌دادن اساسنامه اتحادیه با آیین‌نامه و دستورالعمل‌های اجرایی آن
- ۱۲- دریافت شکایات در مورد تخلف در انتخابات
- ماده ۲- نحوه تشکیل جلسات هیأت نظارت مرکزی
- ۱- جلسات مذکور برای انجام وظایف مصرح در ماده (۵) آیین‌نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان و ماده (۶) آیین‌نامه اتحادیه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان با نظر رئیس هیأت نظارت و در دفتر ایشان تشکیل می‌شود.
تبصره: تشکیل جلسات فوق العاده با پیشنهاد حداقل ۲ نفر از اعضای هیأت نظارت مرکزی و با موافقت رئیس هیأت نظارت بالامانع است.
- ۲- جلسات با حداقل ۳ عضو هیأت نظارت مرکزی رسمی است و تصمیمات نیز با ۳ رأی موافق قابل اجرا می‌باشد.
- ۳- حضور مسئول دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی و سایر مدعوین در جلسات بدون حق رأی و با موافقت رئیس هیأت نظارت مرکزی بالامانع است.
- ماده ۳- نحوه صدور مجوز اتحادیه اعلام موافقت اصولی برای تأسیس اتحادیه می‌باشد بر اساس خوابط مندرج در آیین نامه اتحادیه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان (ماده ۳ و تبصره‌های مربوطه) انجام پذیرد.

۱-۳- شورای مرکزی اتحادیه می‌بایست درخواست کتبی خود را که به تأیید اکثریت شورای مرکزی اتحادیه رسیده باشد برای دریافت موافقت اصولی به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی ارائه نماید.

تبصره ۱: درخواست تشکیل اتحادیه می‌بایست به تأیید اکثریت شورای مرکزی اتحادیه رسیده باشد و ممکن است به مهر و امضای تشکل‌های ذیربطری باشد.

تبصره ۲: تشکل‌هایی که خواستار پیوستن به اتحادیه هستند باید از نظر اخذ مجوز و رعایت مقررات مربوطه مورد تأیید هیأت نظارت دانشگاه قرار گرفته و ضروری است قبل از پیوستن به اتحادیه:

الف - در یکی از بندهای اساسنامه خود موضوع چگونگی پیوستن به اتحادیه و یا نحوه خروج از آنرا قید نمایند.

ب - موضوع پیوستن تشکل خود به اتحادیه را به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی اعلام نمایند.

۳-۲- مدت زمان مجاز برای پاسخگویی به درخواست تشکیل اتحادیه حداقل ۳ ماه است و طی این مدت هیأت نظارت مرکزی موظف است نسبت به صدور موافقت اصولی و در صورت مخالفت نسبت به اعلام کتبی دلایل رد صلاحیت به صورت طبقه‌بندی شده و با امضای دبیر هیأت اقدام نماید.

تبصره ۳: تشکل‌های قانونی که علاوه‌قمند به تشکیل اتحادیه هستند پس از کسب موافقت اصولی با تشکیل اتحادیه حداقل ظرف مدت یک ماه می‌بایست به ارائه اساسنامه اتحادیه (بر اساس ساختار پیشنهادی در ماده ۴ آئین‌نامه مربوطه) به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی اقدام نماید.

تبصره ۴: یک تشکل نمی‌تواند همزمان عضو دو اتحادیه باشد.

۳-۳- در صورت عدم موافقت هیأت نظارت مرکزی با تشکیل یا ادامه فعالیت اتحادیه، و از تاریخ ابلاغ رأی هیأت نظارت مرکزی، اتحادیه می‌تواند ظرف مدت ۱۰ روز نسبت به رأی صادره اعتراض نماید و در صورت تأیید رئیس هیأت نظارت موضوع جهت رسیدگی مجدد در دستورکار هیأت نظارت مرکزی قرار خواهد گرفت. (در صورتیکه اتحادیه از تشکل‌های چند دستگاه تشکیل شده باشد موضوع در جلسه هیأت مشترک نظارت مرکزی بررسی می‌شود.)

تبصره ۵: چنانچه عضوی از اعضای اتحادیه قصد خروج از اتحادیه را داشته باشند می‌بایست تقاضای کتبی خود را به دییرخانه اتحادیه ارائه نماید و پس از تأیید شورای مرکزی اتحادیه نتیجه به هیأت نظارت مرکزی گزارش شود.

تبصره ۶: چنانچه بر اساس گزارش دییرخانه هیأت نظارت مرکزی تشخیص دهد اتحادیه از حیث تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی خود عدول کرده است مراتب را در جلسات هیأت طرح و اتخاذ تصمیم خواهد شد.

ماده ۴- نحوه طرح و رسیدگی به شکایات و تخلفات

۱-۴- رسیدگی به تخلفات و یا شکایات با ارائه گزارش توسط هیأت نظارت مرکزی و یا اتحادیه‌ها و یا طرح شکایت توسط اشخاص حقیقی و یا حقوقی به دییرخانه هیأت نظارت مرکزی در دستور کار جلسات مربوطه قرار می‌گیرد.

۲-۴- هیأت نظارت مرکزی جهت رسیدگی به شکایات و تخلفات مرتبط با فعالیت اتحادیه تشکیل جلسه می‌دهد و پس از استماع گزارش و شور هیأت منصفه و اعلام نظر مربوطه نسبت به صدور احکام متناسب با موضوع شکایت یا تخلف اقدام می‌نماید.

۳-۴- هیأت منصفه رسیدگی به تخلفات اتحادیه‌ها دارای ۵ عضو اصلی به شرح ذیل است:

- ۳ نفر شخصیت‌های علمی، فرهنگی و دانشگاهی دستگاه مربوطه
- ۱ نفر حقوقدان
- ۱ نفر از دانشجویان تحصیلات تکمیلی

این افراد با پیشنهاد رئیس هیأت نظارت مرکزی دستگاه مربوطه و تأیید هیأت نظارت انتخاب و احکام آنها از سوی رئیس هیأت صادر خواهد شد.

تبصره ۱: دانشجویان دکترای حرفه‌ای از سال پنجم به بعد می‌توانند به عنوان عضو دانشجویی هیأت منصفه انتخاب شوند.

تبصره ۲: جلسات هیأت منصفه با دعوت کتبی توسط دییر از کلیه اعضای هیأت منصفه تشکیل و با حضور حداقل ۳ نفر از اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات متخذ با رأی ۳ عضو حاضر در جلسه معتبر است.

تبصره ۳: دییر هیأت منصفه در اولین جلسه این هیأت از بین اعضاء و توسط اعضاء انتخاب می‌شود.

۴-۴- دبیر هیأت نظارت مرکزی موظف است پس از دریافت شکایت، زمان و مکان تشكل جلسه رسیدگی به موضوع را با هماهنگی رئیس هیأت نظارت حداقل دو هفته قبل از تشکیل جلسه به اتحادیه، اعضای هیأت منصفه و اعضای هیأت نظارت مرکزی کتاباً اعلام نماید.

۴-۵- پس از تشکیل جلسه رسیدگی در حضور هیأت منصفه، شکایت و یا گزارش دریافتی قرائت و دفاعیات مشتکی عنه استماع می‌شود.
تبصره: هیأت نظارت مرکزی موظف است امکان طرح شکایت و دفاع برای شاکی و مشتکی را فراهم نماید.

۴-۶- پس از اعلام ختم رسیدگی توسط دبیر هیأت نظارت مرکزی، آنگاه هیأت منصفه به منظور پاسخ به دو سؤال تشکیل جلسه خواهد داد:
۱. آیا تخلف واقع شده است یا خیر؟

۲. در صورت وقوع تخلف، مختلف مستحق تخفیف است یا خیر؟

۴-۷- هیأت منصفه موظف است بلاfacله پس از ختم رسیدگی و در ادامه همان جلسه نظر خود را پس از شور اعلام نماید.

۴-۸- هیأت نظارت مرکزی موظف است پس از اعلام نظر هیأت منصفه رأی خود را مطابق مفاد آین نامه و دستورالعمل حاضر و بر اساس نظر هیأت منصفه صادر نمایند.
تبصره: در مواردی که رسیدگی به تخلف در دستور کار قرار دارد رأی صادره توسط هیأت نظارت مرکزی در صورتی معتبر و قابل اجراست که به امضای حداقل ۳ عضو مربوط رسیده باشد.

ماده ۵ - نظارت بر انتخابات اتحادیه

دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی موظف است بر اساس اعلام تاریخ و محل انتخابات توسط اتحادیه بدون دخالت در امور اجرائی انتخابات از طریق نماینده هیأت بر انتخابات نظارت نماید.

تبصره ۱: اتحادیه موظف است زمان دقیق انتخابات را حداقل دو هفته قبل از برگزاری انتخابات به هیأت نظارت اعلام و نماینده خود را برای همکاری با نماینده ناظر هیأت معرفی نماید.

تبصره ۲: هرگونه شکایت نسبت به حسن انجام انتخابات می‌بایست حداقل یک هفته بعد از برگزاری انتخابات به هیأت نظارت ارائه شود. هیأت نظارت به شکایاتی که پس از این مهلت طرح شده باشد رسیدگی نخواهد کرد.

تبصره ۳: گزارش انتخابات اتحادیه توسط دبیر هیأت در اولین جلسه پس از برگزاری انتخابات به جلسه هیأت ارائه می‌شود.

تبصره ۴: در صورتی که انتخابات مورد تأیید هیأت نظارت قرار نگیرد اتحادیه موظف به برگزاری کلی یا جزئی مجدد انتخابات خواهد بود.

ماده ۶ - نظارت بر عملکرد مالی اتحادیه اتحادیه‌ها موظف هستند بر اساس بند (۱۲-۴) از ماده ۴ (رؤس اصلی ساختار اساسنامه اتحادیه) آیین‌نامه اتحادیه اسلامی دانشگاهیان هر ساله گزارش ترازنامه مالی اتحادیه را به مجمع عمومی ارائه و جهت اطلاع به دبیرخانه هیأت نظارت مرکزی اعلام نماید.

ماده ۷ - اتحادیه‌های موجود از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل حداقل ۴ ماه فرصت دارند اساسنامه خود را با آیین‌نامه اتحادیه تشکل‌های اسلامی و دستورالعمل اجرایی مربوطه انطباق دهند.

ماده ۸ - دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه اتحادیه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان برای اجراء به مدت ۲ سال به صورت آزمایشی در تاریخ ۳۱/۵/۸۴ به تصویب رسید و از تاریخ ابلاغ قابل اجرا می‌باشد.

اساسنامه شورای هماهنگی حرکتهای جهادی

مقدمه:

((قل انما اعظم بواحده ان تقوموا لله منئی و فرادی نم تتفکروا))
«بگو شما را نصیحت می کنم به یک امر، تنهای یا با دیگران در راه خدا قیام کنید؛
سپس بیاندیشید.»

در ادیان الهی عبادت الهی و خدمت به خلق همواره در کنار هم به عنوان عملی عبادی ذکر شده است. در اسلام ناب محمدی(ص) کمک به همنوع و به خصوص کمک به مستضعفین، محرومین و قشراهای نیازمند از عبادت های بسیار متعالی است. یکی از وظایف هر فرد مسلمان، تعالی جسم و روح از طریق عمل به تکالیف و برآوردن نیازهای مسلمانان دیگر است.

رسالت برپایی حرکت های جهادی، در مقاطع مختلف زمانی و از سوی گروه های مختلف اعم از دانشجو، دانش آموز، طلبه و... به طور قطع حاصل آموزه های دینی و اخلاقی اسلام عزیز می باشد که اندک اندک در دل و جان پیروان این دین رسوخ کرده و آنان را و می دارد تا چند روز آسایش و رفاه خود را کنار بگذارند و همدوش و همراه محرومین سراسر کشور کار کنند و با عرق جبین خود سعی در ایجاد آسایش هر چند اندک برای این مردم باعزم داشته باشند.

اهداف:

به منظور اعتلا و گسترش تفکر جهادی، در یک بستر مناسب فرهنگی و اجتماعی، ضروری است ضمن شناسایی گروه های جهادی و خدمت رسان به محرومین و نیز فعالان و نخبگان در این عرصه و بازبینی امور انجام شده در طول این مسیر، جهت ساماندهی و سازماندهی این حرکت ها و برطرف کردن مشکلات معنوی و مادی آن و ارج نهادن به خدمات فعالان این عرصه، نهادی ایجاد گردد که بتواند این مهم را به انجام رساند. لذا شورای هماهنگی حرکتهای جهادی با اهداف و شرایط مندرج در این اساسنامه، تأسیس و در چارچوب قوانین و مقررات کشور فعالیت خواهد نمود.

فصل ۱: کلیات

ماده ۱: نام

نام این تشكیل شورای هماهنگی حرکتهای جهادی است که در این اساسنامه به لحاظ رعایت اختصار ((شورا)) نامیده می‌شود.

ماده ۲: مدت فعالیت

مدت فعالیت شورا از تاریخ تأسیس برای مدت نامحدود می‌باشد

ماده ۳: تعاریف

۱-۱: شورا: مجموعه‌ای است صنفی، غیر سیاسی، غیر انتفاعی و غیر دولتی از گروههای جهادی عضو که در چهارچوب اساس نامه به فعالیت می‌پردازند. و کلیه فعالیتهای آن با رعایت قوانین جمهوری اسلامی ایران صورت خواهد گرفت.

۲-۲: گروه جهادی: مجموعه‌ای از افراد که به طور خودجوش و با تواتر حداقل یک بار در سال در مناطق محروم حضور یافته و با انجام فعالیت‌های آموزشی، فرهنگی، عمرانی، امدادی، پژوهشی، درمانی، بهداشتی و اشتغال زایی در جهت محرومیت زدایی و خدمت رسانی به محرومین تلاش می‌نمایند.

تبصره ۱: سایر شرایط شناسایی گروههای جهادی توسط آین نامه‌های داخلی شورا که به پیشنهاد دبیرخانه و تصویب هیئت امنا تدوین می‌شود، مشخص خواهد شد.

ماده ۴: موضوع فعالیت شورا

۴-۱: ایجاد شبکه ارتباطی و اطلاعاتی هدفمند و منظم بین گروههای جهادی با هدف تبادل اطلاعات و انتقال تجربیات بین گروهها و نسلهای مختلف جهادگران.

۴-۲: تلاش در جهت تعمیق فعالیتهای جهادی از طریق گردآوری تجربیات موجود، بررسی تخصصی فعالیتها و مستندسازی نتایج بررسی‌ها و مطالعات.

۴-۳: رایزنی و هماهنگی با ادارات و نهادهای دولتی و غیر دولتی و افراد حقیقی در جهت تسهیل و گسترش و تعمیق فعالیتهای جهادی.

۴-۴: حمایت از گروههای نوپای جهادی در مدارس، دانشگاه‌ها، حوزه‌های علمیه و مساجد.

۴-۵: شناسایی منابع مالی، لجستیکی و... جهت تسهیل مسیر گروههای جهادی و نظارت بر تخصیص و ارزیابی نحوه هزینه کرد آنها.

۴-۶: راه اندازی و تکمیل هر نوع بانک اطلاعات مربوط به حوزه فعالیتهای محرومیت زدایی (گروههای جهادی، افراد، مناطق، مسئولین)

۴-۷: برقراری تعامل سازنده و ارتباط با گروههای همسو از طریق عضویت یا تشکیل کنسرسیوم با حفظ استقلال مجموعه، در چهارچوب اساسنامه.

۴-۸: تشویق و هدایت گروه‌ها به سمت جهاد تخصصی و فعالیتهای بلند مدت و الگو سازی در این حوزه.

۴-۹: ایجاد هویت جمعی بین گروه‌ها و دفاع از حقوق حرکتهای جهادی خود جوش.

۴-۱۰: مطالعه، تدوین و نشر فرهنگ جهادی و الگوی مدیریت جهادی.

۴-۱۱: تلاش در جهت حفظ، اشاعه و نهادینه کردن فرهنگ جهادی.

۴-۱۲: تحلیل و نکوداشت یاد و خاطره جهادگران انقلاب اسلامی خصوصاً نسل سوم.

۴-۱۳: برپایی همایش، نشستها و گردهمایی‌های فصلی و سالیانه و انتشار کتب و نشریات و راه اندازی سایت و... در راستای اهداف شورا.

۴-۱۴: بهره گیری از توانمندیهای اعضاء در راستای اهداف فعالیتهای مجموعه.

۴-۱۵: انجام پروژه‌های مطالعاتی تحقیقاتی و اجرایی و ارائه خدمات مشاوره ای در حوزه موضوع فعالیتهای شورا.

۴-۱۶: تعامل و مشارکت در برنامه‌های توسعه روستایی و سازندگی مناطق محروم کشور.

ماده ۵: محدوده جغرافیایی فعالیت شورا، حوزه ملی می‌باشد.

تصریه ۲: گسترش فعالیت شورا به محدوده بین المللی با تصویب هیات امنا و مطابق قوانین جمهوری اسلامی ایران مقدور خواهد بود.

ماده ۶: مرکز شورا: مرکز اصلی شورا در استان تهران، شهرستان تهران، به نشانی خیابان فلسطین شمالی، کوچه رهیان، پلاک ۴۲، ساختمان شهید عزیز پور واقع است.

و در صورت لزوم می تواند با تصویب هیئت امنا در سایر نقاط داخل و یا خارج کشور شعبه یا نمایندگی دایر نماید.

تبصره^۳: شعبات شورا میتواند در مراکز استانهایی که دارای بیش از ۵ گروه جهادی باشند با هدف اجرای مصوبات شورا در استان مربوطه تشکیل می گردد و به لحاظ مالی و حقوقی وابسته به شورای مرکزی می باشند و مصوبات آنها باید به تصویب هیات امنای مرکزی برسد.

تبصره^۴: شعبات شورا موظفند برای تامین هزینه های جاری خود اقدام کنند.

تبصره^۵: در صورت ایجاد شعب شورا جزئیات فعالیت آنها در آییننامه داخلی به تصویب هیئت امنا خواهد رسید.

تبصره^۶: هرگونه تغییر آدرس قانونی شورا از این پس به تصویب هیئت امنا خواهد رسید.

ماده ۷: تابعیت:

شورا تابعیت جمهوری اسلامی ایران را دارد و کلیه اعضای آن التزام خود را به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ولایت فقیه اعلام می دارند و به نام شورا حق فعالیت سیاسی له یا علیه احزاب و گروههای سیاسی را نخواهند داشت.

ماده ۸: شرایط عضویت گروهها در شورا به شرح ذیل می باشد:

۱-۸: اعتقاد به قانون اساسی و ولایت فقیه

۲-۸: التزام به اساسنامه شورا

۳-۸: رعایت ضوابط و مقررات و آیین نامه های داخلی شورا

۴-۸: داشتن حداقل یک بار سابقه برگزاری اردوی

تبصره^۷: عضویت گروهها در شورا از طریق معرفی مسئول یا نماینده تام الاختیار است که منوط به ارائه نامه رسمی در سربرگ و ممهور به مهر گروه و فرم تکمیل شده بانک اطلاعاتی مورد تایید گروه به دبیرخانه شورا خواهد بود.

تبصره^۸: الزامات فوق با تایید نماینده تام الاختیار گروه متقاضی عضویت، توسط هیئت امنا بررسی می شود و پس از احراز، گروه به عضویت شورا درخواهد آمد.

تبصره ۹: در موارد خاص و با تصویب هیئت امنا گروهها و افراد فاقد شرایط فوق می‌توانند به عضویت شورا درآیند.

تبصره ۱۰: گروههای جهادی که به عنوان اعضای جدید به شورا اضافه می‌شوند تا قبل از برگزاری اولین اردیوی جهادی خود، به عنوان عضو موقت شورا می‌باشند. اعضا موقت فاقد حق رای می‌باشند.

ماده ۹۵: چگونگی از دست دادن شرایط عضویت و کیفیت اخراج یا خروج گروهی از شورا، نحوه عضویت، فعالیت اعضاء و کلیه مسائل مرتبط با اعضاء در آیین نامه داخلی که با پیشنهاد دیرخانه به تصویب هیئت امنا خواهد رسید مشخص می‌گردد.

تبصره ۱۱: عدم شرکت در ۲ همایش متوالی شورا یا ۳ همایش غیر متوالی ظرف مدت ۲ سال به منزله تعليق عضویت گروه بوده و عضویت مجدد منوط به تایید دیرخانه خواهد بود.

فصل ۲: ارکان شورا

(۱) مجمع عمومی (۲) هیئت موسس (۳) هیئت امنا (۴) دیرخانه (۵) بازرس

ماده ۱۰: مجمع عمومی شورا

عبارت است از مجموعه تمام مسئولین یا نمایندگان تام الاختیار گروههای جهادی عضو شورا که در این اساسنامه به اختصار، مجمع عمومی نامیده می‌شود.

تبصره ۱۲: مجمع عمومی عادی سالی یک بار تشکیل خواهد شد، برای رسمیت جلسه حضور یک سوم اعضاء و جهت تصویب هر موضوعی نیز رای موافق اکثریت اعضاء حاضر ضرورت دارد. در صورتی که در دعوت نخست جلسه به رسمیت نرسید جلسه دوم با هر تعداد اعضای حاضر رسمیت خواهد یافت و تصمیمات آن با اکثریت نصف بعلاوه یک آرای حاضر رسمیت خواهد داشت. مجمع عمومی فوق العاده ممکن است در هر زمان به تقاضای هیئت امنا یا یک سوم اعضاء مجمع عمومی توسط دیرخانه تشکیل گردد.

ماده ۱۵: وظایف و اختیارات مجمع عمومی:

- ۱-۱: انتخاب اعضای غیر دائم هیئت امنا برای دوره های ۲ ساله و بر اساس اکثریت نسبی
- ۱-۲: پیشنهاد اصلاح اساسنامه با امضاء حداقل نصف بعلاوه یک، اعضا و تصویب اصلاحات اساسنامه با تایید دو سوم اعضاء.
- ۱-۳: تعیین خط مشی کلی
- ۱-۴: درخواست تعیین بازرس از هیات امنا با امضای یک سوم اعضا.
- ۱-۵: استماع و رسیدگی به گزارش فعالیتهای اجرایی دبیرخانه
- ۱-۶: تشکیل مجمع عمومی فوق العاده با درخواست یک سوم اعضا.
- ۱-۷: عزل یک یا چند عضو هیئت امنا به درخواست حداقل یک پنجم اعضای مجمع عمومی از دبیرخانه و با رای اکثریت مجمع عمومی معتبر خواهد بود.
- ۱-۸: تبصره ۱۳: کلیه پیگیری های اجرایی مجمع عمومی از طریق هیات امنا صورت می گیرد. و هیئت امنا موظف به ارائه گزارش در جلسه بعدی مجمع عمومی خواهد بود.
- ۱-۹: انتخاب بازرس برای مدت یک سال.

ماده ۱۶: هیئت موسس شورا

- مجموعه ای ۷ نفره از مسئولین، پیشکسوتان، نمایندگان گروههای جهادی که توسط اعضای مجمع عمومی اولیه انتخاب شده و از اعضای ثابت هیئت امنای شورا خواهند بود. این افراد عبارتند از آقایان:
- ۱-۱: میثم نعمتی - ۲- غلامرضا قاسمیان - ۳- ساسان زارع - ۴- ایمان عادلی - ۵- میثم انصاری - ۶- سید امین درخشان - ۷- حسن مرادی
  - ۱-۸: تبصره ۱۴: جلسات هیئت موسس با حضور اکثریت اعضا رسمیت می یابد.

ماده ۱۷: وظایف و اختیارات هیئت موسس:

- ۱-۱: انتخاب اولین مسئول دبیرخانه جهت انجام کلیه امور اجرایی مربوط به شورا

۱۳-۲: رای زنی و تعامل با دستگاه های مرتبط با حرکتهای جهادی جهت تسهیل پشتیبانی آنها از گروه های جهادی و دعوت از نمایندگان برخی از آنها جهت حضور در هیئت امنا.

۱۳-۳: بازخوانی و اصلاح پیش نویس اساسنامه و ارائه به مجمع عمومی جهت تصویب اساسنامه نهایی شورا.

۱۳-۴: تشکیل دومین جلسه مجمع عمومی با دعوت از نمایندگان تمامی گروه های عضو شورا.

۱۳-۵: انجام کلیه وظایف هیئت امنا تا قبل از تشکیل آن.

۱۴۵: هیئت امنی شورا

هیئت امنا مجموعه‌ای ۱۵ نفره از اعضای حقیقی عضو یکی از گروه‌های جهادی است که علاوه بر ۷ عضو ثابت (اعضای هیئت موسس) دارای ۸ عضو متغیر می‌باشد، که با رای مجمع عمومی انتخاب خواهند شد.

تبصره ۱۵: علاوه بر ۸ عضو منتخب، ۲ نفر نیز به عنوان اعضای علی البدل انتخاب خواهند شد.

تبصره ۱۶: اعضای هیئت موسس عضو ثابت هیئت امنا بوده و پس از تشکیل هیئت امنا، تمام وظایف و اختیارات هیئت موسس به هیئت امنا واگذار خواهد شد.

تبصره ۱۷: هیات امنا دارای اعضای حقوقی به شکل مدعو خواهد بود که نمایندگان نهادهای دولتی و غیر دولتی بوده و می‌توانند در راستای ارتقای کمی و کیفی حرکت های جهادی، حمایتها و پشتیبانی های لازم را بعمل آورند. این اعضا غیر از ۱۵ عضو اصلی هیئت امنا و فاقد حق رای می‌باشند و به تشخیص هیئت امنا مورد دعوت قرار می‌گیرند.

تبصره ۱۸: جلسات هیئت امنا با حضور ثلث اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه با رای اکثریت حاضرین تصویب می‌شود.

تبصره ۱۹: تصمیم‌گیری در موضوعات بنده‌های ۱، ۴، ۳، ۷، ۶ و ۱۲ از ماده ۱۹ اساسنامه منوط به حضور حداقل ۸ نفر از اعضا خواهد بود.

تبصره ۲۰: شرکت اعضای هیئت امنا در جلسات آن الزامی است و غیبت هر یک از اعضاء بدون عذر موجه و بدون اطلاع قبلی تا سه جلسه متوالی یا ۵ جلسه متناوب در حکم استعفای عضو غایب خواهد بود.

ماده ۱۵: در صورت استعفا یا فوت یا سلب شرایط از هر یک از اعضای هیئت امنا، عضو علی البدل برای مدت باقیمانده هیئت امنا به جای عضو اصلی انجام وظیفه خواهد نمود.

ماده ۱۶: هیئت امنا علاوه بر جلساتی که به طور مرتب و حداقل هر ماه یک بار تشکیل خواهد داد بنا به ضرورت با دعوت کتبی یا تلفنی مسؤول هیئت امنا یا مسؤول دبیرخانه تشکیل جلسات فوق العاده خواهد داد.

ماده ۱۷: اعضای هیئت امنا حداکثر تا یک ماه بعد از انتخاب شدن تشکیل جلسه داده و از بین خود یک نفر رئیس و یک نفر نائب رئیس انتخاب خواهند نمود، حدود اختیارات آنها را آین نامه داخلی مشخص می نماید.

ماده ۱۸: مدت هیئت امنا

هیئت امنا برای مدت ۲ سال انتخاب خواهند شد. انتخاب مجدد هیئت امنا برای دوره های بعدی بالامانع بوده و هیئت امنا موظف است حداکثر ۳ ماه قبل از پایان تصدی خود از مجمع عادی به منظور انتخابات هیئت امنا جدید دعوت نماید.

ماده ۱۹: وظایف و اختیارات هیئت امنا:

هیئت امنا نماینده قانونی شورا بوده و وظایف و اختیارات آن به شرح ذیل می باشد:
۱-۱۹: سیاستگذاری کلان برای شورا

۲-۱۹: تعیین یک نفر بعنوان بازرس برای مدت یک سال در صورت صلاحیت جهت نظارت بر دبیرخانه.

۱۹-۳: انتخاب یکی از اعضای هیئت امنا به عنوان رئیس هیئت امنا در ابتدای هر دوره ۲ ساله، که مسئولیت برگزاری و مدیریت جلسات و پیگیری وظایف هیئت امنای شورا را بر عهده خواهد داشت.

۱۹-۴: هیئت امنا باید از بین خود یا خارج یک نفر شخص حقیقی ایرانی و خوشنام را برای مدت ۲ سال به عنوان مسئول دبیرخانه انتخاب نموده و حدود اختیارات و مدت تصدی و حق الزحمه او را تعیین نماید . این شخص بالاترین مقام اجرایی شورا است و نماینده شورا محسوب شده و از طرف شورا حق امضاء دارد. کلیه مکاتبات اداری نیز با امضای مسئول دبیرخانه و در غیاب ایشان توسط فردی که از طرف ایشان تعیین می شود انجام خواهد شد.

۱۹-۵: حدود اختیارات و وظایف مسئول دبیرخانه به تصویب هیئت امنا می رسد.

۱۹-۶: اگر مسئول دبیرخانه عضو هیئت امنا باشد دوره مسئولیت دبیرخانه او از مدت عضویتش در هیئت امنا بیشتر نخواهد بود. لیکن انتخاب مجدد او طبق مقررات این اساسنامه بلامانع می باشد.

۱۹-۷: تصویب طرح ها و نظارت بر کلیه امور جاری دبیرخانه.

۱۹-۸: تصویب ساختار و آیین نامه های داخلی دبیرخانه که از طرف مسئول آن به هیئت امنا ارائه می گردد.

۱۹-۹: تصویب زمان جلسات مجمع عمومی سالیانه بر عهده هیئت امنا می باشد.

۱۹-۱۰: ارائه پیشنهاد اصلاحات اساسنامه به مجمع عمومی.

۱۹-۱۱: هماهنگی و برگزاری جلسات هیئت امنا با تناوب زمانی حداکثر ماهیانه.

۱۹-۱۲: هیئت امنا می تواند در صورت نیاز، به پیشنهاد رئیس هیئت امنا و با حضور حداقل دو سوم اعضاء، جلسات فوق العاده تشکیل دهد.

۱۹-۱۳: عزل یا پذیرش استعفای مسئول دبیرخانه با رای حداقل دو سوم اعضاء.

۱۹-۱۴: جز درباره موضوعاتی که به موجب مفاد این اساسنامه اخذ تصمیم و اقدام درباره آنها در صلاحیت خاص مجامع عمومی است هیئت امنا کلیه اختیارات لازم برای اداره امور را مشروط بر رعایت حدود اهداف شورا دارا می باشد.

۱۹-۱۵: به طور کلی عقد قرارداد و انجام هر معامله و نقل و انتقال اموال منقول و غیر منقول و تبدیل به احسن یا رهن گذاری و فک رهن و استقراض ولو در صورت

تفویض اختیار باید به تایید نهایی هیات امنا برسد.

۱۹-۱۳: حفظ و حراست اموال منتقل و غیر منتقل، رسیدگی به حسابها، پرداخت دیون و وصول مطالبات، اجرای مصوبات مجتمع عمومی، افتتاح حساب در بانکها، طی انجام تشریفات قانونی طرح دعاوی و دفاع از هرگونه دعوى مطروحه، تعقیب جریانات قضایی و مالیاتی و ثبتی در کلیه مراحل قانونی در محاکم تعیین حکم، تعیین وکیل و عزل آن، قطع و فصل دعاوی از طریق سازش (مصالحه)، بررسی و تصویب ایجاد شعب یا نمایندگی شورا و در صورت اقتضاء تفویض و واگذاری تمام یا قسمتی از اختیارات خود به هر شخص دیگر اعم از حقوقی یا حقیقی با حق توکیل.

تبصره ۲۴: کلیه اسناد و اوراق بها دار و تعهدآور با امضای ثابت مسئول دبیرخانه و مهر شورا معتبر خواهد بود.

ماده ۲۰: دبیرخانه شورا

دبیرخانه رکن اجرایی شورا بوده و بر اساس شرح وظایف مشخص شده در این اساس نامه عمل خواهد نمود. مسئول دبیرخانه بالاترین مقام اجرایی شورا خواهد بود

ماده ۲۱: وظایف و اختیارات دبیرخانه:

- ۱-۲۱: انجام کلیه امور اجرایی شورا.
- ۲-۲۱: اطلاع رسانی و برگزاری جلسات مجمع عمومی.
- ۳-۲۱: گزارش فعالیت های شورا به کلیه اعضای مجمع عمومی.
- ۴-۲۱: ارائه گزارش ماهانه فعالیت های دبیرخانه به هیئت امنا و همچنین گزارش سالیانه به مجمع عمومی.
- ۵-۲۱: تشکیل بانک اطلاعاتی گروه های جهادی.
- ۶-۲۱: تنظیم طرحها و راهکارهای پیاده سازی موضوع فعالیت های شورا (مندرج در اسنامه) و ارایه به هیأت امنا برای تصویب.
- ۷-۲۱: پیگیری اجرای کلیه مصوبات هیئت امنا.
- ۸-۲۱: دبیرخانه شورا موظف است در راستای تحقق اهداف، زمینه مشارکت اعضاء در برنامه های شورا را فراهم نماید. چگونگی مشارکت اعضاء در آیین نامه داخلی که به تصویب هیئت امنا می رسد مشخص می گردد.

ماده ۲۲: بازرس

مجمع عمومی و هیات امنا میتوانند بطور مشترک یا مجزا یک نفر را عنوان بازرس برای مدت یک سال تعیین نمایند.

تبصره ۲۵: انتخاب مجدد بازرس بالامانع است.

تبصره ۲۶: فعالیت بازرسان بطور عموم افتخاری خواهد بود مگر در مواردی که به تشخیص هیات امنا بررسیها و ارایه گزارشات حجم زمانی بالایی میطلبند.

ماده ۲۳: وظایف بازرس یا بازرسان به شرح ذیل است:

بررسی کلیه اسناد و اوراق مالی و تهیه گزارش برای مجمع عمومی مطالعه گزارش سالانه دبیرخانه اعم از مالی و غیر مالی و تهیه گزارش عملکرد برای اطلاع هیات امنا و مجمع عمومی

گزارش هرگونه تخلف دبیرخانه و هیات امنا از مفاد اساسنامه به مجمع عمومی.

بازرس باید درباره صحت صورت دارایی و عملکرد دبیرخانه و درباره صحت مطالب و اطلاعاتی که مدیران در اختیار مجمع عمومی گذاشته اند کتاباً اظهار نظر نماید. تبصره ۲۷: بازرس می تواند بدون حق رای در جلسات هیئت امنا شرکت نماید.

ماده ۲۴: با درخواست بازرس کلیه اسناد و مدارک اعم از مالی و غیر مالی باید جهت

بررسی در دسترس بازرس یا بازرسان قرار گیرد.

تبصره ۲۸: مجمع عمومی در هر موقعی می تواند بازرس را عزل نماید.

تبصره ۲۹: هیات امنا تنها می تواند بازرسینی را که به صلاحیت خود جهت نظارت بر دبیرخانه انتخاب کرده عزل نماید.

فصل ۳: موارد متفرقه

ماده ۲۵: بودجه شورا از محل جمع آوری هدایا، اعانت، قبول وضعیت، وقف، حبس، حق عضویت و وجود حاصله از فعالیتهای انجام شده در چار چوب موضوع فعالیت شورا تأمین می شود.

ماده ۲۶: درآمد و هزینه های دبیرخانه و به طور کلی طراز نامه مالی مجموعه در پایان هر سال مالی به هیئت امنا ارائه خواهد شد.

ماده ۲۷: آیین نامه داخلی شورا بعد از تصویب هیئت امنا قابل اجراء خواهد بود.

ماده ۲۸: آیین نامه داخلی و دیگر مصوبات شورا جزو استاد دبیرخانه بوده و برای کلیه اعضا قابل رویت میباشد.

ماده ۲۹: شورا دارای مهر یا آرم مخصوص خواهد بود که متن آن به تصویب هیئت امنا رسیده و برابر مقررات تهیه خواهد شد.
تبصره ۳۰: هیئت امنا در حفظ و حراست از مهر و آرم مسئولیت قانونی دارد.

ماده ۳۰: انحلال شورا

انحلال شورا به پیشنهاد یک چهارم اعضای مجمع عمومی و با رای حداقل دو سوم اعضای مجمع عمومی مقدور خواهد بود.
در صورت انحلال شورا هیئت موسس ۳ نفر را بعنوان هیئت تصفیه انتخاب و این هیئت موظف خواهد بود پس از رسیدگی به حسابها و تصفیه بدھیها و وصول مطالبات باقی مانده و تعیین دارایی مسلم (اعم از منقول و غیر منقول)، دارایی شورا را با تصویب هیئت موسس به یکی از مراکز و موسسات فرهنگی و یا نهادهای داخل کشور با اهداف همسو واکذار نماید. هیئت مذکور موظف است یک نسخه از شرح کامل اموال و املاک واکذار شده را به هیئت موسس ارائه نماید.

ماده ۳۱:

این اساسنامه در ۳۱ ماده و ۳۰ تبصره با اعمال اصلاحات در تاریخ ۱۴/۹/۱۳۸۷ به تصویب مجمع عمومی رسیده و جایگزین اساسنامه قبلی شورا گردید.

مقررات نحوه خدمت وظیفه فرهیختگان و نخبگان

طی گردشکار شماره ۷۰۷۶۹ مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۰۳ مقررات نحوه خدمت وظیفه فرهیختگان و نخبگان وظیفه به محضر مبارک مقام معظم رهبری فرماندهی کل قوا

تقديم و تصويب پيشنهاد زير از محضر معظم له استدعا گردید.

به موجب اوامر مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا مقرر است:

«ستاد کل تجزيه و تحليل درستي انجام داده ايد خوبست اين را اساس و الگو قرار دهد.
پيشنهاد:

«مقررات نحوه خدمت وظیفه فرهیختگان و نخبگان وظیفه در ۱۱ ماده و ۵ تبصره و ۳۵ بند (به شرح پيوست) به مدت ۲ سال به صورت آزمایشي اجرا شود،
بدین وسیله مقررات نحوه خدمت وظیفه فرهیختگان و نخبگان وظیفه در ۱۱ ماده و ۵ تبصره و ۳۵ بند جهت اجرا ابلاغ می گردد.

مهلت اجرای آزمایيشی اين مقررات از تاريخ تصويب (۲۶/۰۸/۱۳۸۳) تا يوم الله ۲۳/۰۴/۱۳۸۵ می باشد.

مقررات اعطای امتيازات ویژه به ايشارگران، قهرمانان ملي، اميدجويان مصوب مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا ابلاغي به شماره ۳۲/۱۴/۲۰۱ / ن مورخ ۰۴/۱۳۸۳ نيز تا تاريخ ۱۳۸۴/۰۴/۲۳ به قوت خود باقی است.

خواهشمند است دستور فرمایيد در اجرای اوامر مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا اقدامات لازم را در راستاي مفاد مقررات فوق به عمل آورند.

ستاد کل نیروهای مسلح

«بسمه تعالي»

مقررات نحوه خدمت وظیفه فرهیختگان و نخبگان

مقدمه:

خدمت وظیفه عمومی يکی از اركان امنیت ملي و دفاعی کشور است که اتباع ذکور
کشور در قالب آن از استقلال، تمامیت ارضی و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران
دفاع می کنند و از سوی ديگر نيري انساني يکی از مهمترین سرمایه های سازمان ها

محسوب می‌گردد. توسعه و گسترش دانش بشری و اختراعات متنوع در بخش‌های مختلف و کاربرد آنها در سازمانها سبب گردیده که بر اهمیت و حساسیت و پیچیدگی استفاده از نیروی انسانی افزوده شود

با پیشرفت تکنولوژی و تجهیزات، بقاء پیشرفت سازمانها مستلزم استفاده بهینه از سرمایه انسانی می‌باشد و این امر تحقق نمی‌یابد مگر با شناخت استعدادهای درخشناد، خلاق و مبتکر. این مقررات به دنبال راهی است تا جوانان نخبه را شناسایی و از خدمت آنان در طول مدت خدمت دوره ضرورت استفاده بهینه نماید.

ماده ۱ - منظور:

شناسایی، انتخاب، ارائه تسهیلات و استفاده بهینه از خدمت وظیفه فرهیختگان و نخبگان.

ماده ۲ - اهداف:

الف: استفاده مناسب از آموخته‌های علمی و عملی فرهیختگان و نخبگان

ب: ایجاد فرصت جذب فرهیختگان و نخبگان با ایجاد تسهیلات و امکانات.

ج: ارتقاء کیفیت خدمت وظیفه و افزایش اعتبار و منزلت آن در جامعه.

د: ارتقاء سطح پژوهش در جامعه و تشویق محققین

ماده ۳ - تعریف فرهیختگان و نخبگان مشمول طرح:

الف: محققین:

دانشآموختگان مقاطع کارشناسی ارشد و بالاتر دانشگاهها و همطراز آنان در حوزه‌های علمیه که تحقیقات پایان نامه‌های آنها (به تشخیص گروه کارشناسی مندرج در ماده ۶) معرف توانمندی آنان به عنوان محقق مورد نیاز بوده و دارای لائق یکی از خصوصیات زیر باشد:

(۱) راه کارهای مناسبی برای حل مشکلات مهم کشور ارائه نماید.

(۲) راه گشای تحقیقات و فناوری در صنایع دفاعی کشور باشد.

(۳) در ارتقاء روحیه و منزلت اجتماعی و یا در حل معضلات نیروهای مسلح مؤثر باشد.

(۴) در ارتقاء روحیه و توان دفاعی و مقاومت مردمی کارساز باشد.

(۵) کاملاً "جدید باشد و یا دنباله رو و در تکمیل طرح‌های تحقیقاتی گذشته بوده ولی به هر حال دارای بازده جدید باشد.

ب: مبتکرین:

کسانی که در جشنواره‌های معتبر داخلی یا خارجی به دریافت جایزه اول تا سوم نائل گردیده باشند.

ج: مختربین:

کسانی که اختراع، اکتشاف و یا نوآوری آنان مورد تأیید سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی کشور قرار گرفته باشد.

د: نفرات برتر المپیادها و کنکور سراسری دانشگاهها در مقاطع مختلف:

(۱) در المپیادهای علمی بین‌المللی و یا المپیادهای دانشجویی به دریافت مдал طلاق، نقره یا برنز نائل شده باشند.

(۲) سه نفر اول المپیادهای داخلی که مسابقات جهانی ندارند.

(۳) ۱۰ نفر اول کنکور سراسری (کارشناسی) در گروه‌های ریاضی فیزیک، تجربی، علوم انسانی، و سه نفر اول گروه‌های هنر، زبان و نفرات اول تا سوم گروه‌های آزمایشی دانشگاه آزاد.

(۴) سه نفر اول کلیه رشته‌ها و گرایشات در مقاطع کارشناسی ارشد و بالاتر در مراکز آموزش دولتی که تعداد شرکت کنندگان آن بیش از ۵۰۰۰ نفر باشد.

تبصره: آزمون‌های کمتر از ۵۰۰۰ نفر و دانشگاه‌های غیر دولتی و دانشگاه‌هایی که تحت شمول قرارگرفتن آنها مستلزم ذکر نام است مثل دانشگاه آزاد اسلامی تنها نفراول در شمول طرح قرار می‌گیرد.

(۵) دانشجویان نمونه کشوری.

ه: حافظان قرآن و نهج البلاغه و قاریان ممتاز

(۱) حافظ کل قرآن یا نهج البلاغه و نفر اول مسابقات بین‌المللی قرائت قرآن.

(۲) حافظ نصف قرآن یا نصف نهج البلاغه و نفر دوم مسابقات بین‌المللی و رتبه اول مسابقات کشوری قرائت قرآن.

(۳) حافظ ثلث قرآن یا ثلث نهج البلاغه و نفر سوم مسابقات بین‌المللی و نفر دوم مسابقات کشوری قرائت قرآن.

و: قهرمانان رشته‌های مختلف ورزشی:

(۱) نفرات اول تا سوم مسابقات جهانی المپیک.

(۲) نفرات اول تا سوم مسابقات آسیائی.

(۳) نفرات اول تا سوم مسابقات جهانی، المپیک و سیزم (ارتش‌های جهان).

ماده ۴ – سطح بندی:

فرهیختگان و نخبگان مشمول طرح مناسب با اقدامات انجام داده و توانایی‌های علمی و تجربی به درجات ۱ تا ۳ تقسیم می‌گردد.

ماده ۵ – نحوه معرفی:

معرفی فرهیختگان و نخبگان از طریق مراکز زیر صورت می‌گیرد.

الف: محققین از سوی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و مدیریت حوزه‌های علمیه قم، مشهد، اصفهان و دیگر مراکز علمی تحقیقاتی مستقل.

ب: مبتکرین، مخترعین از سوی سازمان پژوهش‌های علمی صنعتی کشور.

ج: نفرات برتر المپیادها و کنکور سراسری دانشگاه‌ها از سوی باشگاه دانش‌پژوهان جوان، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

د: ورزشکاران و قهرمانان از سوی سازمان تربیت بدنی کشور و ستاد کل نیروهای مسلح.

ه: حافظان قرآن، نهج البلاغه و قاریان برتر از سوی سازمان‌های تبلیغات اسلامی، اوقاف و امور خیریه و عقیدتی سیاسی نیروهای مسلح و حوزه نمایندگی ولی فقیه در سپاه.

تبصره: چگونگی معرفی و ضوابط آن براساس دستورالعملی خواهد بود که توسط گروه کارشناسی مندرج در ماده ۶ تهیه و به تصویب رئیس ستاد کل نیروهای مسلح خواهد رسید.

ماده ۶ – گروه کارشناسی انتخاب فرهیختگان و نخبگان:

الف: نماینده رئیس ستاد کل نیروهای مسلح

ب: نماینده معاونت نیروی انسانی ستاد کل نیروهای مسلح

ج: نماینده یکی از معاونت‌های ستاد کل نیروهای مسلح براساس موضوع تحقیق، ابتکار، اختراع و غیره

د: نماینده معاونت طرح و برنامه و بودجه ستاد کل نیروهای مسلح

ه: نماینده مرکز تحقیقات استراتژیک

و: نماینده سازمان معرفی‌کننده اولیه

تبصره: گروه می‌تواند در صورت نیاز از اعضای هیئت علمی و یا دیگر متخصصان متناسب با موضوع مطرح شده بدون داشتن حق رأی دعوت به عمل آورد.

ماده ۷ – عناوین امتیازات:

الف: تقاضای مهلت جهت انتخاب زمان اعزام به خدمت

ب: پیشنهاد محل خدمت

ج: استفاده از درجه بالاتر

د: برخورداری از حقوق و مزایای بیشتر

ه: استفاده از فرصتهای مطالعاتی و تحقیقاتی

و: استفاده از کمک هزینه تحقیقات و اختراعات

ز: امکان استخدام پس از انقضای خدمت دوره ضرورت متناسب با تخصص مورد نیاز در مراکز علمی تحقیقاتی تخصصی مرتبط با رعایت ضوابط استخدامی

ماده ۸ – درجه بندی:

الف: محققین، مبتکرین و مخترعین

درجه ۱: کسب نمرات ۱۸ تا ۲۰

درجه ۲: کسب نمرات ۱۶ تا ۱۸

درجه ۳: کسب نمرات ۱۴ تا ۱۶

ب: نفرات برتر المپیادها و کنکور سراسری دانشگاهها:

درجه ۱: دارندگان مدالهای طلا، نقره، برنز مسابقات علمی جهانی و سه نفر اول گروههای آزمایشی ریاضی فیزیک، علوم تجربی و علوم انسانی کنکور سراسری مقطع کارشناسی دولتی و سه نفر اول هر رشته و گرایش آزمون ورودی در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری در مراکز دولتی که تعداد داوطلبان آن بیش از ۵۰۰۰ نفر باشد.

درجه ۲: نفرات چهارم تا ششم گروههای آزمایشی ریاضی فیزیک، علوم تجربی، علوم انسانی و نفر اول گروههای آزمایشی هنر و زبان کنکور سراسری مقطع کارشناسی دولتی، سه نفر اول المپیادهای داخلی که مسابقات جهانی ندارند، نفرات اول رشته و گرایش در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاه آزاد و نفر اول گروههای آزمایشی دانشگاه آزاد و دانشجویان نمونه کشوری

درجه ۳: نفرات هفتم تا دهم گروههای آزمایشی ریاضی فیزیک، علوم تجربی، علوم انسانی و نفرات دوم و سوم گروههای آزمایشی هنر و زبان مقطع کارشناسی دولتی و

نفرات دوم و سوم گروههای آزمایشی دانشگاه آزاد و سه نفر اول آزمون ورودی دانشگاههایی که تحت شمول قرارگرفتن آنها مستلزم ذکر نام است.

ج: حافظان قرآن و نهج البلاغه و قاریان ممتاز:

درجه ۱: حافظ کل قرآن یا نهج البلاغه و نفر اول مسابقات بین‌المللی قرائت قرآن.

درجه ۲: حافظ نصف قرآن یا نصف نهج البلاغه و نفر دوم مسابقات بین‌المللی و رتبه اول مسابقات کشوری قرائت قرآن

درجه ۳: حافظ ثلث قرآن یا ثلث نهج البلاغه و نفر سوم مسابقات بین‌المللی و نفر دوم مسابقات کشوری قرائت قرآن.

د: قهرمانان رشته‌های مختلف ورزشی:

درجه ۱: نفرات اول تا سوم مسابقات جهانی و المپیک و ارتش‌های جهان (سیزم)

درجه ۲: نفرات اول تا سوم مسابقات آسیائی و چهارم تا ششم جهانی والمپیک

درجه ۳: نفرات چهارم تا ششم آسیائی و نفرات ششم تا دهم جهانی المپیک

تبصره: دستورالعمل اجرائی نحوه امتیازدهی به تحقیقات، اختراعات، و ابتکارات توسط گروه کارشناسی ماده ۶ تهیه و به تصویب رئیس ستاد کل نیروهای مسلح خواهد رسید.

ماده ۹ – نحوه اعطاء امتیازات:

الف: گروههای درجه ۱:

(۱) تعویق اعزام به خدمت به مدت حداقل ۲ سال از تاریخ اعزام قانونی به منظور تحقیق، مطالعه و...

تبصره: ۱: چنانچه در مدت ۲ سال مذکور در یکی از مقاطع تحصیلی بالاتر پذیرفته شوند در چارچوب مقررات قادر به ادامه تحصیل می‌باشند.

(۲) انتخاب محل خدمت در یکی از مراکز علمی و تحقیقاتی، فرهنگی و ورزشی بر اساس نیاز نیروهای مسلح و اولویت‌های تعیین شده

(۳) اعطاء یک درجه بالاتر از درجه استحقاقی وظیفه

(۴) برخورداری از حقوق و مزایای معادل کارکنان پایور هم‌درجه خود

(۵) نیروهای مسلح می‌توانند در صورت نیاز و تأیید صلاحیتهای مکتبی و امنیتی این افراد را حداقل تا سه محل سازمانی بالاتر از درجه اکتسابی به کار گیرند.

(۶) در صورت نیاز این افراد از حداکثر ۴ ماه فرصت مطالعاتی با تأیید گروه کارشناسی مندرج در ماده ۶ بهره مند می‌گرددند.

ب: گروههای درجه ۲:

(۱) تعویق اعزام به خدمت به مدت حداکثر یک سال از تاریخ اعزام قانونی به منظور تحقیق مطالعه و...

(۲) انتخاب محل خدمت در یکی از مراکز علمی، تحقیقاتی، فرهنگی و ورزشی نیروهای مسلح بر اساس نیاز نیروهای مسلح و اولویتهای تعیین شده

(۳) برخورداری از یک ارتقاء حقوقی بالاتر از استحقاق خود

(۴) برخورداری از سه چهارم حقوق و مزایای کارکنان پایور همطراز

(۵) اعطاء بالاترین درجه استحقاقی

(۶) نیروهای مسلح می‌توانند در صورت نیاز و تأیید صلاحیت‌های مکتبی این افراد را حد اکثر تا دو محل سازمانی بالاتر و درجه اکتسابی به کار گیرند.

(۷) در صورت نیاز این افراد از حداکثر ۴ ماه فرصت مطالعاتی با تأیید گروه کارشناسی مندرج در ماده ۶ بهره مند می‌گرددند.

ج: گروههای درجه ۳:

تعویق اعزام به خدمت به مدت حداکثر یک سال از تاریخ اعزام قانونی به منظور تحقیق مطالعه و...

انتخاب محل خدمت در یکی از مراکز علمی، تحقیقاتی، فرهنگی و ورزشی نیروهای مسلح و بر اساس نیاز نیروهای مسلح و اولویتهای تعیین شده

این افراد بالاترین درجه استحقاقی خود را دریافت خواهند کرد

برخورداری از یک دوم حقوق و مزایای کارکنان پایور همطراز.

نیروهای مسلح می‌توانند در صورت نیاز و تأیید صلاحیت‌های مکتبی و ملیتی این افراد را حد اکثر تا یک محل سازمانی بالاتر از درجه اکتسابی به کار گیرند.

در صورت نیاز این افراد از حد اکثر دو ماه فرصت مطالعاتی با تأیید گروه کارشناسی بهره مند می‌شوند.

تبصره ۱: در هر حال درجه یا رتبه هیچیک از زیرمجموعه نباید بیشتر از درجه شخص منصوب در شغل باشد.

تبصره ۲: نحوه استفاده از کمک هزینه تحقیقات و اختراعات و همچنین امکان استخدامی موضوع بندهای «و» و «ز» ماده ۷ به موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط گروه کارشناسی مندرج در ماده ۶ تهیه و به تصویب رئیس ستاد کل رسید.

ماده ۱۰ – زمان اجراء

این مقررات به صورت آزمایشی از تاریخ تصویب به مدت دو سال شمسی اجراء و پس از بررسی تصمیم‌گیری خواهد شد.

ماده ۱۱ - دستورالعمل‌های مورد نیاز بایستی ظرف ۳ ماه از تاریخ تصویب تهیه و به تصویب ریاست محترم ستاد کل برسد.

آئین نامه جدید خدمت سربازی نخبگان

(نامه ۱۵/۷۰۵ /۲۲/۱۴/۶/۱۳۸۵) ستاد کل نیروهای مسلح به معافیت اول
رئیس جمهور و رئیس بنیاد ملی نخبگان)

پیشنهادهای مصوب:

الف) خدمت سربازی نخبگان برابر روش زیر تعیین تکلیف گردد:

۱- ادامه تحصیل نخبگان

نخبگان معرفی شده از سوی بنیاد ملی نخبگان چنانچه قصد ادامه تحصیل تا
کسب تخصص در داخل یا خارج از کشور را داشته باشد از معافیت تحصیلی برخوردار
و نیروهای مسلح و وزارت خانه ذیربیط مکلفند تسهیلات لازم را در این خصوص فراهم
نمایند.

۲) تعیین تکلیف سربازی

نخبگان معرفی شده از سوی بنیاد ملی نخبگان با انجام یک پروژه تحقیقاتی، برای
نیروهای مسلح یا موضوعات مورد نیاز کشور و تأیید آن توسط هیئت داوران که از
اساتید و فرماندهان نیروهای مسلح و وزارت خانه های مربوط تشکیل می گردد و طی
دوره آموزش نظامی خاص، کارت پایان خدمت دریافت نمایند.

۳) وظایف بنیاد ملی نخبگان

تعزیف، شناسایی، دسته بندی، سطح بندی، تعیین مصادیق، راههای احراز و معرفی
نخبگان، براساس مکانیزمی که تدوین می گردد، از وظایف بنیاد ملی نخبگان می باشد.

۴) وظایف نیروهای مسلح

۱) تشکیل پرونده نظام وظیفه برای کلیه نخبگان

۲) صدور معافیت تحصیلی برای نخبگان واحد شرایط تحصیل

۳) تشکیل واحد نخبگان نیروهای مسلح

۴) مشخص نمودن کلیه موضوعات مورد نیاز تحقیق در مسائل نیروهای مسلح و
کشور

۵) ارائه موضوعات تحقیقاتی به نخبگان و نظارت بر اجرای آن در مدت تحصیل و
پایان تحصیل

- ۶) تشکیل هیئت داوران از اساتید و فرماندهان نیروهای مسلح و وزارت خانه‌های مربوط و ارزیابی تحقیقات صورت گرفته.
- ۷) آموزش نظامی نخبگان براساس برنامه مدون سالی دو بار در پادگان شهید جوانانیا وزارت دفاع و پژوهش ن.م
- ۸- صدور کارت پایان خدمت
- ب) به منظور اجرایی شدن موارد فوق، سه آئین نامه «اجرایی معافیت تحصیلی نخبگان»، «آموزش نظامی نخبگان» و «رسیدگی به وضعیت نظام وظیفه نخبگان» با همکاری مبادی ذیربط تهیه و ابلاغ گردد.

در اجرای اوامر مقام معظم رهبری:

- ۱- ادامه تحصیل و خدمت وظیفه نخبگان براساس مفاد مندرج در پیشنهاد مصوب، تعیین تکلیف خواهد شد لذا ستاد کل نیروهای مسلح و آن بنیاد محترم در چارچوب وظایف محوله ضوابط اجرایی را با همکاری مبادی ذیربط تدوین و ابلاغ خواهند نمود.
- ۲- خواهشمند است دستور فرمائید بنیاد ملی نخبگان نسبت به وظایف محوله براساس مفاد مندرج در بند ۳ پیشنهاد اقدام لازم معمول و ستاد کل نیروهای مسلح را از نتیجه مطلع فرمایند.

نحوه رسیدگی به پرونده‌های تحصیلی دانشآموزان تیزهوش

مقرر گردید از تاریخ صدور این رأی درخواست آن دسته از دانشآموزان تیزهوش که حداقل پایه اول ابتدایی را طبق مقررات طی نموده و مقاضی شرکت در امتحانات نهایی پایه پنجم ابتدایی باشند بدواند در کمیته دانشآموزان استثنایی موضوع رأی صادره در سیصد و بیستمین جلسه کمیسیون خاص شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۲۰/۱۱/۱۳۷۱ مورد بررسی قرار گرفته، چنانچه هوشمندی آنان مورد تأیید بوده و آمادگی لازم جهت شرکت در امتحانات نهایی پایه مذکور را دارا باشند نتیجه را با اظهارنظر صریح جهت اقدامات بعدی به سازمان آموزش و پرورش استثنایی اعلام دارند.

موضوع: نحوه رسیدگی به درخواست دانشآموزان تیزهوش جهت شرکت در امتحانات پایه پنجم ابتدایی در چهارصد و هفتاد و ششمین جلسه کمیسیون خاص شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۲۲/۳/۱۳۷۵ به تصویب رسید. صحیح است به مورد اجرا گذارده شود.
سید ضیاء الدین صدری رئیس کمیسیون خاص شورای عالی آموزش و پرورش (۱۲۰/۸/۲۶۵۰)
مورخ (۲۷/۳/۱۳۷۵)

یادداشت